

FILOSOFIA Y LETRAS

ATHENAE RAURICAE

SIVE

CATALOGUS PROFESSORUM ACADEMIAE BASILIENSIS

AB A. MCCCCLX. AD A. MDCCLXXVIII.

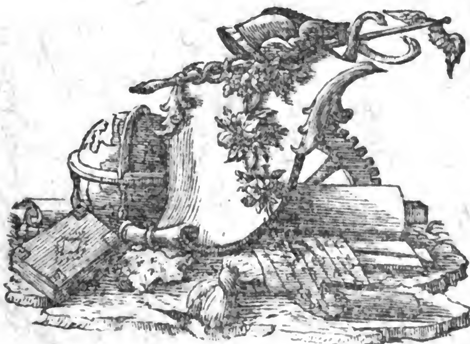
CUM BREVI SINGULORUM

BIOGRAPHIA.

ADIECTA EST RECENSIO OMNIUM EIUSDEM ACADEMIAE

RECTORUM.

BASILIAE.

Sumtibus CAR. AUG. SERINI, Bibliopolae.
ANNO MDCCLXXVIII.

PROFESSORES THEOLOGIÆ.

I. CASPARUS MANER, vir præclara eruditione, judicio ſubtili atque auctoritate magna, qui jam Concilio Baſil. interfuiſſe perhibetur, cujas fuerit, quando, quibusque parentibus natus, non conſtat. Fuit Theologiæ Magiſter ſ. Doctor, ejuſdemque ſub ipſis Academiæ Baſil. auſpiciis, i. e. A. 1460. Profeſſor. Ordinis erat Prædicatorum ſeu Dominicanorum. Theologia nempe erat auguſtiniana, hinc B. Auguſtini imago matriculæ Theol. eſt præfixa, & ordo Dominicanorum, Auguſtini regulas ſecutus, primum dedit Theologiæ Profeſſorem, itemque Decanum primum Theol., eundem Caſparum Maner, qui d. 18. Oct. 1462. primum, & poſtea tribus adhuc vicibus, ab ordine ſuo Decanus fuit electus. Functus eſt munere Profeſſoris publico ſumma cum laude uſque ad annum 1474., quo d. 29. Nov. fato fuerat defunctus.

II. JOHANNES CREUTZER probatæ vitæ & doctrinæ, interque primos fuiſſe dicitur, qui in ſuperiori Germania, miſſis hominum commentis, decreta Dei auditoribus annuntiabant. Ortus erat ex Gebweiler, Alſatiæ oppido; A. L. M. fuit Erfordienſis, Theologiæ Baccalaureus Heidelbergenſis & Canonicus atque Prædicator eccleſiæ cathedr. Baſilienſis, nec non Doctor Juris Canon. Baſileæ S. Paginæ Profeſſorem publicum egit a. 1462., quo cum Caſparo Maner & Wilhelmo Textoris theologicam facultatem repræſentavit. Decanatum philoſophicum adminiſtravit primus a. 1460. & Rectoratum acad. a. 1461. ob. Dominicanorum Decanus Colmariæ.

Scripſit tractatum de illuſtribus Ordinis ſui Viris, qui in Bibliotheca Baſ. inter Mſt. adſervatur: itemque expoſitionem orationis dominicæ ac de ſeptem pietatis operationibus.

III. WILHELMUS TEXTORIS, Artium & S. Paginæ itemque Linguæ Hebrææ Profeſſor, natus eſt Aquiſgrani. Theologicam Profeſſionem primum adminiſtravit in aca-

demia Erfordienſi; unde Baſiliam ſeſe contulit, ubi eandem profeſſionem obtinuit a. 1462., eodemque anno die 4. Oct. primus magiſtralia, i. e. doctoralia, inſignia in Theologia accepit. Decanatum theol. geſſit a. 1469. ſed a. 1472. d. 6. Jun. in plena congregatione Decanatum, Facultatem & Regentiam reſignavit, quæ reſignatio, quod ipſe eſſet ſingulari rei literariæ ornamento ægre quidem, tandem tamen, quia flecti noluit, acceptata eſt. Rectoris munus ſubiit bina vice a. 1463. & 1467. Canonicus quoque exſtitit B. Virginis Baſileæ. Eum a. 1500. adhuc vixiſſe reperitur, quando vero mortem obierit, notatum non invenimus.

Scripſit librum de paſſione Domini. Itinerarium terræ ſanctæ. Sermonem de cœna Domini.

IV. Henricus Noldt ſ. Noll, ſtudiorum fundamenta jecit, & ſummos in Philoſophia itemque primos in Theologia honores accepit in alma academia Colonienſi. Baſileam veniens in ordinem Prædicatorum ſuſceptus & a. 1469. publicus lectionis biblicæ Profeſſor fuit conſtitutus; poſtea d. 23. Sept. 1470. Licentiatus, & d. 16. Jan. 1471. Theologiæ Doctor publice renunciatus, hocque nomine eodem anno circa feſtum purificationis Virginis B. in Facultatem theol. fuit adſumtus. Obiit diem Ordinis ſui Decanus II. Decembri 1473.

V. Johannes de Grüningen Artium liber. & S. Paginæ Profeſſor, d. 14. Febr. 1473. per patentes literas, (verba ſunt matriculæ Theol.) Facultati certificavit, quod in Colonienſi Vniverſitate rigoroſe ad magiſterium in theologica facultate promotus fuerit; ideoque venerabilis iſte vir, præſtitis tamen præſtandis, eodem die in conſortium Magiſtrorum Theol. Baſ. fuit adſcitus.

VI. Johannes Syber de Wangen, A. L. M. S. Theol. Doct. & Profeſſor, itemque Canonicus Petrinus, vir fuit & ingenio & ſolertia ſingulari. Licentiam in Theologia obtinuit d. 6. Apr. 1473., ipſum autem in eadem Doctoratum d. 25. Jan. 1474. In Facultatem Theol. receptus fuit d. 31. Jan. 1474. poſtquam jam d. 23. Oct. 1465. ad lectionem Biblicam, ſ. publicam Scripturæ S. interpretationem fuiſſet admiſſus. Ejus opera plurimum

&

& usa & delectata videtur academia. Decanatum enim Philosophicum bis a. 1462. & 1472. Decanatum Theologicum octies, & Rectoratum acad. ter, a. 1470. 1482. & 1487. obiisse legitur. Obiit Decanus a. 1502. Legavit Facultati Theol. Bas. 20. florenos Rhenenses, ex quorum censibus annuatim nonnulla erant distribuenda; hos quidem Facultas a. 1505. a Ven. Domino Bernhardo Müller, Canonico & Cantore S. Petri Bas. accepit, sed, cum ei conditiones essent molestiores, a. 1508. eidem restituit.

VII. Henricus Riedtmüller, Theol. Doct. & Prof. natus est Lucisvalli, oppido agri Basil. Ab ineunte ætate studiis, inprimis Theologiæ, animum adplicans, eorundem commodius & felicius tractandorum gratia ordinem sibi sumsit Augustinianorum, cujus etiam Prior exstitit. Ut multa eruditione erat clarus, ita meruit, ut d. 20. Dec. 1474. Licentiatus, & d. 24. Jan. 1475. Doctor Theologiæ publice renunciaretur, cum pridie, pro more, vesperiatus esset. (Vesperiarum loco a. 1551. instituta fuit Disputatio publica, in qua, Præside adhibito quidem Professore, sed non defendente, nisi urgens postulet necessitas, disputator objectionibus omnibus ipse per se satisfacere debuit.) In Consortium Facultatis Theol. Riedtmüllerus Doctor atque Professor receptus fuit d. 27. Jan. 1475. & Decanatum Theol. bis administravit, a. 1475. & 1477., vitam cum morte commutavit d. 24. Apr. 1478.

VIII. Johannes Geyler, dictus Keisersbergensis, S. Theol. Doct. & Prof., Rhenano judice, Pericle eloquentior, Socrate continentior, Numaque religiosior, ortus est Schafhusiæ d. 16. Mart. 1445. patre Joh. Geilero, notario publico Amersvillano, matre autem Anna Zubera. Amisso patre cum vix trimatum implesset, a proavo suo, cive Cæsaremontano, receptus est educandus, cujus beneficio ac cura, post prima literarum tyrocinia ad Friburgense gymnasium missus, liberalibus artibus vacavit, magisteriique laurea, exigentibus hoc studiis suis, est coronatus, quod factum a. 1463. ex quo tempore publice lectiones habuit philosophicas, itemque a. 1469. Decanatum gessit philosophicum. Exinde mox sese sacris initiari curavit. Et cum sacerdotem nil magis deceat, quam

ſacrarum peritia literarum, ne myſteriorum inſcius a *plebeio* nihil differat, Baſileam venit a. 1471. quo ad Facultatem Artium itemque ad Facultatem Theol. receptus & admiſſus eſt ad lecturam Bibl., adſignatuſque ei fuit liber Deuteronomii & Apocalypſeos, pro magiſtro ipſi deputato M. Henrico Noldt; a. 1472. admiſſus fuit ad lecturam primi ſententiarum libri, n. Lombardi, qui agit de Deo ejusque eſſentia; anno ſequenti ad ſecundi atque tertii, denique ad quarti libri ſententiarum lecturam. A. 1474. Decanus fuit Artium, eodemque anno vocatur in matricula Theol. Baccalaureus in ſacra Theologia; tandem a. 1475. ſolennitatibus debitis, inſigniis doctoralibus in facultate theologica inſignitus & mox poſtea in conſortium Theologorum fuit receptus, quo nomine publicè Theologiam docendi facultatem obtinuit, poſtquam per quinquennium fere literis ſacris gnaviter incubuiſſet. *Utinam atque utinam*, ſcribit Beatus Rhenanus in vita Geyleri, (quam a. 1510. elegantiſſime conſcriptam Argent. edidit.) *utinam noſtro aevo ſacerdotes nonnulli literis operam navarent, ne divinarum & humanarum juxta ignari, aſino apud Gabriam mythologum ſacra deferenti, eamque ob rem a prætereuntibus honore adfecto, perſimiles exiſterent. Sed quid Æthiopem lavo?* Cum jam Geylerus, novellus doctor theologiæ conſultiſſimus haberetur, & eſſet, Friburgum eſt accitus, ubi viri probitas antea omnibus erat cognita, atque chriſtianarum literarum publicus interpres conſtitutus. Itaque d. 7. Maji 1476. a Baſilienſibus dimiſſionem petiit & obtinuit; Friburgum profectus profeſſionem theol. ſub ſexaginta florenorum ſtipendio annuo auſpicatus eſt. Vix autem anno elapſo Herbipolim concionator vocatur, promiſſis ducentis annuatim aureis, donec ſacerdotio opulentiori dotaretur. Sed dum Baſileam pro advehendis, quos illic reliquerat, libris petit, a Petro Schotto Argentoratenſi ſenatore, viro tam gravi quam prudenti, rogatus eſt enixe admodum, ut ſi uſpiam dominici verbi enarrandi provinciam ſubire vellet, Argentorati id ageret, ſe daturum operam, ne digna laborum mercede careret; adſeveravitque porro Schottus, cum patriæ ſecundum parentes omnia debeamus, eo illud maxime faciendum eſſe loco, qui Alſatiæ ſit caput; ut enim Keiſersberga, ubi educatus, ita & Scaphuſium, ubi natus erat Geylerus, tum ad Alſatiam pertinebat. Promiſit Geylerus, & Schottus ſupra quingentos aureos, ut ſacerdotium

dotium Geylero Argentorati a ſacrorum Antiſtite obtineret, impendiſſe legitur. Jam Geylerus concionator conſtitutus non minus exemplo quam doctrina populum ſibi creditum annis 33. fideliter docuit, nemini unquam adulatus. Quin primores eccleſiaſticos, qui dignitatibus magniſque plurium ſacerdotiorum cenſibus pollent, ſed his abutuntur, aut meretriculas foventes, aut ventrem pro Deo ſtatuentes, graviter inſectabatur. Etiam virgines Veſtales, quas Pœnitentes vocant, cum luxu & deliciis diffluerent, ſub arctiorem vivendi regulam redegit. Quoties declamaturus erat, dicenda prius ad verbum domi ſcribebat, hoc enim, rite perpenſa loqui, de honore Dei atque ſalute auditorum eſſe haud immerito putavit. Bibliothecam habuit omnis generis librorum refertiſſimam, quam ad ſucceſſores tranſire pientiſſime voluit. Pauperes maxima ſemper liberalitate fovit. Neminem unquam ſine munere paſſus eſt abire, quicquid enim ex ſacerdotii cenſu ultra vitæ neceſſaria ſupererat, id omne in uſum pauperum erogabat. Hoſpitalitatem quoque in peregre advectos ſimili ſtudio exercuit. Eruditos ac probitate conſpicuos vehementer dilexit, & inter hos maxime Jac. Wimphelingium Seleſtatinum. Thomam Wolfium juniorem muneribus eſt ſæpiuscule proſequutus. Sebaſtianum Brandium, Jureconſultum, Baſileæ degentem, Argentoratum promovit. Ob ſummam eruditionem cum vitæ ſanctimonia copulatam, ab invictiſſimo Imp. Cæſare Maximiliano benevolentia haud vulgari dilectus eſt; hunc interdum ad ſe accerſire, accerſitum non tam comiter quam familiariter compellare ſolitus erat Imperator: hujus etiam in magnis rebus conſilium non parvi æſtimabat. Sacratiſſimo Cæſari præcepta quædam collegit, ad quæ ſe rex componere debeat, ut ſuis utilitatem, ſibi vero gloriam pariat. Cetera fuit Geylerus ſtatura procera, capillo criſpo, facie macilenta, ac corpore gracili, ſed ſalubri, & renum dolore excepto, nullis ægritudinibus obnoxio. Morbo denique fatali correptus nihil conſternatus diſſolvi cupiit & eſſe cum Chriſto. Augeſcente tandem ob tumorem ægritudine, membraque vitalia ſenſim enecante, naturæ conceſſit d. 10. Martii a. 1510. totius Alſatiæ lacrymis defletus. Libros ſcripſit plurimos, quorum plerique typis editi proſtant, alii vero paſſim in Bibliothecis manuſcripti adhuc reconditi deliteſcunt. Eorum

rum catalogus inquiri poteſt in *Amœnit. liter. Friburgenſibus*. F. I. p. 71. &c.

IX. Michael Wildegk, Müllhuſinus, A. L. M. & S. Theol. Doct., Canonicus atque Prædicator fuit eccleſiæ cathedr. Baſileæ, ubi publice Theologiæ Doctor fuit creatus d. 15. Nov. 1491., ſimulque Theologiæ egit Profeſſorem. Decanatum Theol. 3. Philoſophicum 5. & Rectoratum academicum 2. vicibus cum laude ſuſtinuit. Plura de eo deſiderantur.

X. Mauritius Finiger, ſ. Fininger, de Pappenheim, Auguſtinianus, varios Baſileæ ob præclaram, qua pollebat, eruditionem honorum gradus fuit adeptus, & quidem a. 1499. receptus eſt ad facultatem Theologorum & poſt publicam reſponſionem ad lecturam Bibl. admiſſus, in V. T. ad legendum Oſeam prophetam, in Novo autem epiſtolas Petri apoſtoli; a. 1501. obtinuit in Theologia Licentiam, eodem anno d. 12. Oct. per Magiſtrum ipſi adjunctum, ſpectabilem ordinis Decanum, Joh. Siberum, veſpereatus & ſequenti die ab eodem doctorali diademate coronatus fuit. Profeſſoris Theol. ordinarii munus tum obtinuit, & a. 1503., mortuis omnibus ejus collegis, ordinem Theol. ſolus ſuſtinuit. Decanatu functus eſt quinquies, & quidem ultima vice a. 1520.

XI. Ladislaus Vlricher ſ. Vlrich, de Valdenſa, Baſileæ d. 23. Jan. 1504. ſupremum in Theologia gradum, promotore Mauritio Finigero, adſecutus eſt; poſtquam Theologiæ Licentiatus in Vniverſitate Colonienſi rite fuiſſet formatus, prout id Facultati Theol. Baſ. per patentes literas certificavit; ad gradum doctoris philoſophiæ itidem apud exteros fuerat promotus. „ Facultas Theol. „ magnam ob ipſius paupertatem cum eo habuit patien„ tiam, quem proin ſpeciali decreto obligavit, procu„ rare bonum Facultatis, & orare Dominum pro ſuo „ præceptore. " Profeſſor exſtitit Theologiæ ſub annum 1504. & Decanatum Theol. ultima vice ſuſtinuit a. 1506. poſtea cum ſcandalo a Baſilea receſſit, ut refert matricula.

XII. Johannes Dieck Baſileæ artium Magiſter creatur a. 1466. M. Joh. de Gengenbach Philoſophorum Decano, ubi, nempe in matricula philoſophica, ut videtur, a pa-

a patria, Joh. Dieck de Rütlingen vocatur. Theologiæ Licentiatus designatur d. 14. Jun. 1482. Professionem Theol. administrasse creditur a. 1504. certe dicto hoc anno cum Ladislao Vlricher S. Theol. Doct. ejusdemque Professore ordinario, ordinisque sacri Decano, Johannem Gebwilerum rigorose examinasse & ad Licentiam Theol. gratiose & benigne admisisse in matricula Theologorum perhibetur. Ordini etiam philosophico Decanus præfuit a. 1471.

XIII. Johannes Gebwiler, alias Sellatoris, Sattler, Colmariensis, Plebanus in Turken, Basileam veniens Facultatis Theol. Doctores testimoniis fecit certiores, quod artium liber. Magister & S. Paginæ Licentiatus formatus sit Friburgi, & Magistrorum suorum consensu huc iter suum direxerit, quod factum a. 1504. dein a. 1507. idem, ut in matricula vocatur, venerabilis artium liber. Magister Johannes Sellatoris Gewiler solenniter principiavit in N. T, & eodem anno d. 22. Nov. per M. Mauritium Finiger solenniter fuit Theologiæ Doctor promotus. Fuit & Canonicus Ecclesiæ cathedr. Professioni Theol. præfuit sub an. 1507. Ordini Theologico Professor adscriptus Decanatum ordinis sui aliquoties gessit. A. 1526. Senatus atque Civitas Biennensis ei pastoris sui primarii obtulit munus, quod & accepit; sed is Biennensibus meliora a Wittenbachio edoctis non adrisit, & dimissionem obtinuit.

XIV. Thomas Wittenbach, a patria vulgo dictus Suicerus, A. L. M. S. Theol. Doct. & Professor, natus est Biennæ Helvetiorum a. 1472. ex antiqua atque nobili familia. Patrem coluit Ulmannum Wittenbach, Consulem Biennensem. Prima studiorum fundamenta jecit Biennæ, in quibus quo magis proficeret, Tubingam se contulit; dein a. 1505. Basileam petiit, & in omni disciplinarum genere, præcipue vero in Theologia, sese diligenter exercuit. S. Paginæ Baccalaureus jam Tubingæ fuerat creatus, Basileæ vero exhibitis promotionis suae testimoniis & præstito juramento in facultatem theologicam receptus & ad primum librum Sententiarum admissus, insuperque gratis fuit habitus, quia unde daret non habuit, se, cum pinguior fortuna ipsi adriserit, totum daturum pollicitus. Quamvis ergo, ut Juvenalis ait,

haud facile emergant, quorum virtutibus obstat res angusta domi, exceptionem hic merito esse faciendam præter alios complures & noster docet suo exemplo Wittenbachius; virtus in adversis patet non secundis, eaque eo major est atque laudabilior, quo plures, quibuscum confligendum erat, habuit adversarios; quin eximium istum Virum debitum suum cum fœnore solvisse censendum, quod non solum literis elegantioribus sed præsertim puriore doctrina evangelica & exteros & cives nostros imbuerit plurimos, in quibus præcipue nominandi Leo Judæ atque Zuinglius, qui eo hic Basileæ præceptore fuerant usi; & inprimis notandum, ipsum Zuinglium alicubi fateri, se a præceptore suo, Thoma Wittenbachio, Theologiæ Professore Basiliensi, didicisse: *solam mortem Christi esse* λυτρον *pro peccatis, Indulgentias Papæ figmentum esse.* Sed Wittenbachius civibus suis Evangelium prædicaturus a. 1522. Basileam relinquens Biennam concessit, ibique statim pastoris munus ad S. Benedicti subiit. Sacrorum Reformationem omni studio in civitate patria efficere laboravit atque promovere, quod & ipsi prospere cessit, licet ipsi gravia impedimenta, quae vero singula bono cum Deo superavit, fuerint objecta. Denique cum Deo atque ecclesiæ fidum se servum præbuisset, multisque doctrina atque exemplo profuisset, in cœlis mercedem obtinuit a. 1526. quo per mortem ad vitam transiit perennem atque beatam.

XV. Ludovicus Berus f. Bærus, lat. Vrsus, Basiliensis, vir erat, quod vel solum ipsum commendaret, magno Erasmo carissimus, ut qui eo usus est familiarissime, & in cujus gremium quicquid habebat, etiam in secretiori recessu, effundere non dubitavit; summo loco Berum istum ab Erasmo fuisse habitum, hujus ad illum variæ testantur epistolæ editæ, in quarum una ipsum theologum absolutissimum, patronum & amicum incomparabilem vocavit. Ad eum & hancce epistolam, cujus autographum in Bibliotheca Basil. publica servatur, dedit: *S. Amice incomparabilis, mitto ad te primam manum nugamenti de* libero arbitrio. *Hic perdidi dies quinque non sine magno tædio. Sciebam me non versari in mea harena. Rogo dignere inspicere & indicare, ubi a toto scopo aberrarim. Nolim tamen hoc ad alios permanare. Bene vale.* Erasmus etiam in testamento Bero horologium suum

lium aureum in ſignum amicitiæ legavit. Natus eſt autem Berus Baſileæ circa finem Sec. XV. patre Joh. Bero, ſenatore, qui a. 1515. in prælio Marignanenſi ſignifer occubuit; matre, Nic. Grünenzweigii, prætoris Badenſis, filia. Ab his puer adhuc Pariſios miſſus eſt, ibique tam diligenter ſtudia philoſophica ac theologica tractavit, ut in eadem academia Pariſienſi Philoſophiæ itemque Theologiæ Doctor fuerit promotus, & quidem inter commilitones primus, quod ibi loci vix unquam contigit Germano. In collegium Theologorum Baſilienſium receptus & publice docendi facultate fuit inſtructus a. 1513. Canonicus atque Præpoſitus fuit etiam Collegii S. Petri Baſil., & in Academia Rectoratum iterum, Theologicæ vero Facultatis Decanatum ſæpius geſſit, ſingulaque ſua munera eximia modeſtia atque pietate exornavit. In diſputatione Badenſi a. 1526. inſtituta, una cum Barnaba Abbate Engelbergenſi, Jacobo Stapfero, Equite, ex S. Galli, ut & Johanne Honeckero, Prætore Bremgardenſi, præſidem egit a parte Pontificiorum, atque omnium ora in ſe convertit. Licet autem Berus, in ſcholaſtica Theologia verſatiſſimus, in multis capitibus cum Eraſmo reformationem deſideraverit, & communem cum illo circa Lutheri molimina foverit ſententiam: *optimam cauſam ab ipſo non optime agi*, tamen, utut Reformationis bonam cauſam agnovit, tumultus vel alia metuens, ipſe, cum Baſileæ Reformatio Eccleſiæ ſucceſſit a. 1529. cum aliis Canonicis, ut & Henrico Glareano & Eraſmo Roter., nemine urgente, Friburgum Briſgoiæ ſeceſſit, ubi ſenex extremam fati clauſit horam d. 14. Apr. 1554.

Scripſit librum *de præparatione ad mortem*. Baſ. 1551. 8. *Commentarium in aliquot Pſalmos*, ib. itemque in Quæſtionem: *an tempore peſtis fugere liceat?* ib.

XVI. Matthias Sambucellus, (Hœlderlin) A. L. M. patria Sulgenſis, Baſileæ literis elegantioribus operam navavit ita diligentem, ut a. 1491. ſummum in Philoſophia gradum mereretur. Studio dehinc Theologico ſe addixit, & in eo tantum profecit, ut d. 6. Sept. 1513. Doctor Theologiæ crearetur; circa quæ tempora ei & Profeſſio Theol. fuit demandata. Eodem anno 1513. Rectoratum Acad. itemque a. 1516. Decanatum Theol. cum laude ſuſtinuit, quo poſteriori anno fato conceſſit.

XVII. WOLFGANGUS FABRICIUS CAPITO, germ. *Wolf Kœpflein*, vir ſummi ingenii atque judicii, qui in Reformationis opere quoad ætatem vel ipſi Luthero eſt præferendus, ut patet ex ejus epiſtola ad Bullingerum, in qua ita ſcribit: *Antequam Lutherus in lucem emerſerat, Zuinglius & ego inter nos communicavimus de Pontifice dejiciendo, etiam dum ille vitam degeret in Eremitorio*, natus eſt Hagenoæ, Alſatiæ oppido, a. 1478. patre ſenatore, matre *Agnete*, fœmina nobili. Primis literarum elementis imbutus Baſileam ſe contulit, ubi artium liberalium & linguarum ſtudia egregie & ſolide fuit proſecutus. Sublimiora ſpirans ad ſtudium theologicum eſt progreſſus, a quo tamen eum pater, hypocriſin clericorum ſui temporis indigne ferens, ad Medicinam transtulit, in qua eos fecit progreſſus, ut a. 1498. Friburgi ſummis in ea arte honoribus doctoralibus fuerit ornatus. Defuncto patre ad priſtina ſtudia, incitante genio & pietatis adfectu, reverſus in iis quoque ſupremum gradum obtinuit. Quin etiam ſtudium Juris adgreſſus, per quadriennium felix *Zaſii* auditor exſtitit, & Juris denique Doctor fuit renunciatus. Licet autem rariſſimo exemplo trium facultatum ſuperiorum fuerit Doctor, tamen Theologiæ maxime ſe conſecravit, ſeque in ea tam de ſuggeſtu eccleſiaſtico quam de cathedra academica frequenter docendo ſedulus exercuit. Bruchſellam mox, ut concionatoris munus obiret, vocatus per triennium illi muneri vacavit, cumque ſæpius ob Epiſcopi ſui negotia Heidelberga ipſi eſſet petenda, a. 1513. in Joh. Oecolampadium ibi tum degentem incidit, & cum eo amicitiam contraxit, quam ad dies vitæ conſtanter coluit. Hinc, Bruchſalia nempe, Baſileam accerſitus, tertio etiam nuncio morem geſſit, & in eccleſia, quæ in Summo Templo congregatur, aliquot annis divinum verbum prædicavit, itemque in Academia Profeſſoris Theologiæ munus obivit, quod inter alia confirmant carmina Auditorio Theologico inſcripta, quæ hæc ſunt:

Hos habuit, pulſo felix *Baſilea* Papatu,
Præcones Verbi, Lector amice! ſacri.
Lucem Evangelii primis accenderat annis
Wolfgangus Capito, quem capit aula poli.
Oecolampadius ſucceſſit ut ignea lampas,
Fulſit & in Chriſti ſplendidiore domo.

Hunc

Hunc excepisti venerande *Oswalde Myconi*,
Sulcerusque tuum mox quoque trivit iter.
Posthac *Jacobus Grynæus* gramine verbi
Salvifico Christi pascit & auget oves.

Nec non Capitonem ordinarium Theologiæ Professorem Basileæ fuisse ipsa Theologorum matricula docet, quæ ipsum Casparum Hedionem atque Johannem Oecolampadium, suos postea in opere Domini peragendo fidos administros, pro Licentia in Theologia examinasse, huncque a. 1516. publice Theologiæ Doctorem renunciasse perhibet. A. 1520. a Cardinali atque Archiepiscopo Moguntino, Alberto, ad consiliarii, concionatoris atque Cancellarii munus obeundum fuit vocatus, quod eo libentius in se suscepit, quod hac ratione etiam Moguntiæ Christum profiteri liceret. Ibi & Juris Canonici Doctor fuit creatus, & postquam varias legationes cum laude obiisset, a. 1523. a Carolo V. Norimbergæ Nobilitatis insignibus fuit honoratus. Jam a. 1521. Tezelio, illi Indulgentiarum nundinatori, fortiter se opposuit, non intermittens tamen Lutherum submonere, ut in reformanda ecclesia moderatione utatur, vitiaque Prælatorum notare supersedeat. Cum autem Capito se parum vel nihil ad ecclesiæ purgationem proficere posse videret, relicta a. 1523. Moguntia Argentoratum contendit, ibique templo D. Thomæ Præpositus fuit datus, quam spartam pro voto nactam totus exornare contendit, ipsoque facto exornavit, Deo ejus conatibus largiter benedicente, atque Martino Bucero, integerrimo ejus amico, in opere Domini promovendo adjutore strenuissimo. Huc ad ipsum atque Bucerum Jac. Faber Stapulensis & Gerardus Rufus, clam e Gallia profecti, cum ipsis de fidei articulis disseruerunt, missi a Margareta, Francisci Regis sorore, Navarræ Regina. Ita ut Evangelii initium Gallia ex parte Capitoni & Bucero debeat. Argentorato a. 1525. in patriam Hagenoam pro civium suorum desiderio profectus ipsos in puriori Evangelii doctrina diligenter erudivit, & Palmarum festo Cœnam S. secundum Christi institutionem distribuit, Dominica quoque Paschatis, magno hominum, tanquam ad rem insolitam, concursu infantem masculum sine sale oleoque baptizavit. Ad Argentoratenses reversus concionibus atque consiliis prodesse perrexit. A. 1528. Disputationi Bernensi, religionis

nis causa habitæ, interfuit, & cum Helvetiorum Theologis causam communem fecit; vir nempe erat minime contentiosus, qui e. g. de articulo de S. C. ita pronunciavit: *mittendas esse contentiones, & potius cogitandum de vero ejus usu; fidem nostram Pane & Vino Domini per memoriam carnis & sanguinis illius pascendam.* Denique a. 1541. ad Comitia in negotio religionis Ratisbonæ indicta & ipse a Protestantibus ablegatus specimina ingenii & judicii egregii edidit; sed ut vidit, nihil certi statui, domum reversus est, ubi mense Decembri a. 1541. æt. 63. peste correptus pie obiit. Matrimonium repetitis vicibus contraxit; primum cum Agneta, fœmina litterata; secundum, illa defuncta, cum *Wibranda Rosenblatt*, Oecolampadii vidua, quæ ante Oecolampadium M. Ludov. Cellario & Capitone demortuo, D. Martino Bucero, viris quatuor celeberrimis, nupserat, quæque Basileæ d. 1. Nov. 1564. ad plures abiit.

Scripsit Capito varia Latine atque Germanice; *Institutiones hebraicas*, 1518. *de formando a pueris Theologo*, 1517. *Exercitationes in Habacucum & Hoseam*; explicationem in hexaëmeron, Arg. 1539. 8. *vitam Joh. Oecolampadii*, quæ præmissa est Commentario Oecolampadii in Ezechielem, quem Commentarium ipse edidit Capito Argentinæ a. 1534. Epistola ejus ad Farellum exstat in epistolis Calvini Gen. 1576. p. 7. Exstat in Mſ. Wolfg. Capito *von drey Strasburger Pfaffen und den geäusserten Kirchengütern, dass das lateinische Singen, Lesen, Mess-Halten, Ehrung der Bilder, Anruffung der Heiligen, Fürbitte, S. Aurelien Grab und andere billig in der Kirche zu Strasburg abgethan seyn* 1525. 4. Commentarium in Hoseam, Arg. 1528. 8. epistolam ad Zuinglium cum duabus epistolis, quibus illum concionatores Argentinenses ad collationem Scripturarum provocarunt. Tig. 1526. 8. epistolam ad Zuinglium contra Fabrum Constantiensem, sine anno & loco. 8.

XVIII. JOHANNES OECOLAMPADIUS (Hausschein) Theologus incomparabilis, omni encomio major, de Basiliensi Academia atque Ecclesia, quin universo Protestantium cœtu meritissimus, hanc lucem adspexit Vinimontii, Cheruscorum oppido a. 1482., parentibus haud infima fortuna utentibus, matre inprimis pia atque honesta. Parentes optimi filium ex liberis unicum literarum ac religionis rudimentis pene lactentem imbuerunt, pauloque adultiorem pater mercaturæ, mater literis destinavit.

vit. Prævalentibus matris precibus puer prius Heilbrunnam, dein Heidelbergam missus, anno ætatis 14. summum in Philosophia honorem obtinuit. Bononiam dein concessit, juri operam daturus; sed mox varia expertus adversa, cœlo mutato, etiam studia mutavit, & jure humano relicto divinarum legum, sive Theologiæ, studio totum se consecravit. Heidelbergam se conferens præter literas humaniores & linguas eruditas cumprimis universam Theologiam indefessus tractavit. Mox pietatis ac eruditionis laude florere incipiens a Philippo Electore Palatino liberorum ephorus vocatus morem quidem gessit, sed brevi strepitus aulici pertæsus patriam repetiit, ubi pii parentes, ipso auctore, facultates suas omnes novo sacerdotio constituendo impenderunt, cui ille primus fuit præfectus. Sed sesquimense tantum elapso majoris acquirendæ eruditionis causâ Tubingam, dein Stutgardiam atque Heidelbergam petiit, ubi a Capnione, s. Reuchlino, græcas, ab Hispano vero aliquo hebraicas literas exactius didicit, & cum Capitone arctissimam, ad vitæ usque finem protractam, amicitiam junxit. Linguarum sacrarum divinarumque rerum jam peritissimus ad suos reversus Christum ejusque Evangelium aliquatenus purgatum non sine fructu nec sine invidia prædicavit. Capito interim Basileæ sacris concionibus ut præesset vocatus omnem movit lapidem, ut amicum illuc pertraheret, effecitque, ut per Christophorum ab Utenheim, Episcopum, illuc accerseretur, primique templi parœciæ præficeretur. Hæc vocatio Oecolampadio eo fuerat gratior, quia avorum altero Raurico sanguine fuerat ortus. Advenit itaque lætus, munusque novum bono cum Deo fuit adgressus a. 1515., quo eodem anno & Rectoris & Decani Theol. matriculæ nomen suum inserendum, seque in Facultatem Theol. recipi curavit. Exhibitis etiam tum consuetis speciminibus, amicorum frequentibus hortationibus compulsus, primum Licentiati, dein Doctoris Theologi titulum a. 1516. promotore D. Wolfg. Fabricio Capitone, in hac ipsa Academia admisit. Sub idem tempus, quum primum Erasmus, magnus ille linguæ latinæ restaurator & veterum Patrum repurgator, N. T. adnotationes editurus Basileam venisset, ab eo Oecolampadius in partes sanctissimi laboris accitus fuit. Opera enim subsidiaria illius, non solum pietate, verum etiam trium linguarum peritia eminentis, adeoque veri Theologi se ad-

jutum

jutum esse, ingenue ipsemet Erasmus fatetur. Paulo post Augustam Vindelicorum Noster, a Canonicis primi templi evocatus, ut concionibus ibi populum erudiret, Basilea discessit. Huic autem muneri non diu vacavit, & ejus gravitatem suamque imbecillitatem modeste adferens causam sese eo abdicavit, magis expedire ratus, in loco solitario studiis & precibus incumbere, quam tanti momenti officio non satisfacere. Puriorem itaque cum nondum ferrent doctrinam Vindelici, in monasterium vicinum, Altonis nominatum, laudeque pietatis commendatum ea lege secessit, ut libere inde exeundi haberet facultatem. Mores autem Monachorum cum famæ non responderent, & Oecolampadius sermonibus atque editis libris frustra laborasset eos corrigere, invidiam vitæque periculum sibi jam imminens, amicorum consilio admonitus quin adactus effugit, biennio fere ibi transacto, sese que primum contulit ad heroëm illum incomparabilem, Franciscum de Sickingen, apud quem missam repurgare cœpit, & ex Chrysostomo libros quosdam convertit. Cum autem nobilissimus heros ille, justitiæ, religioni, literisque provehendis addictissimus, infelici bello implicitus esset, Oecolampadius iterum Basileam concessit, idque a. 1522. ubi ab Andrea Cratandro, typographo, benigno hospitio fuit exceptus. A. 1524. exauctoratis, qui tum erant, Professoribus a Senatu Theologiæ Professor constituitur, quam provinciam sub stipendio 60. librarum prælectionibus in Esajam capessivit atque administravit. Anno huic præcedente, 1523., Antonio Zanckero, plebano Martiniano, podagra adfecto, Oecolampadius ab ipsis hujus templi curatoribus vicarius datus, & quinquennio absoluto, 70. libris salarii loco destinatis, in ejus locum fuit suffectus. Ita publica auctoritate, adprobante supremo Senatu, Minister ordinatus fideliter præstitit, quæ ejus erant officii, & licet dignitates atque Canonicatus ipsi offerrentur pinguissimi, maluit tamen, rogantibus auditoribus, exiguo licet stipendio usus, hic permanere, ea tamen sub conditione, ut liberum sibi esset docere, quicquid Canonicæ Scripturæ traderent, & repudiare, quicquid illæ damnarent; tum ut non cogeretur papisticas ceremonias, quas inutiles esse evinceret, retinere; hoc ipsi concesso, vernacula lingua baptizare, S. Cœnam sub utraque specie administrare, preces, lectiones atque exhortationes itidem sermone auditoribus noto habere cœpit, canti-

canticaque ſacra idiomate germano inſtituit, miſſam non eſſe ſacrificium pro vivis & mortuis, purgatorium eſſe figmentum, paſſionem & mortem Chriſti unicum & perfectum pro peccatis eſſe pretium docuit atque probavit; alias item pontificias ſuperſtitiones atque erroneas doctrinas adgreſſus eſt, atque paulatim abrogavit. Circa eadem tempora, a. 1526. Oecolampadii matre ex hydrope mortua, uxorem duxit viduam M. Lud. Cellarii, Wibrandam Roſenblatt, ex qua, quantum comperire licuit, tres liberos ſuſcepit: Euſebium, Irenen atque Alethæam. Hoc tempore diſputationi Badenſi & Bernenſi, colloquio Vlmenſi atque Marpurgenſi non ſine fructu ſed & non ſine periculo interfuit. Anno poſtmodum 1529. divina providentia ſic benigne volente, frendentibus quidem atque contraria omnia molientibus adverſariis, Oecolampadii præcipue ejuſque ſociorum, M. Wolfg. Weiſſenburgii in Xenodochio tum concionatoris, Marci Berſii concionatoris ad Leonhardi, Joh. Luthardi prædicatoris apud Franciſcanos & Thomæ Geierfalkii Auguſtiniani, fido miniſterio ſacris noſtris feliciter reformatis a ſummo Magiſtratu Oecolampadius Paſtor ſummi templi atque eccleſiarum Baſilienſium Antiſtes atque Archidecanus fuit conſtitutus. His ita feliciter confectis, mox Oecolampadius a Deo Brabeuta fidelis ſui laboris præclaram adeptus eſt mercedem. Anthrace nempe in oſſe ſacro exorto præmatura morte, ſi quod maturo Dei conſilio contingit ita licet vocare, calendis Decembris 1531. ætatis ſuæ 49. in Domino occubuit, præſentibus decem fratribus, quos toto morbi ſpatio fere continuo ſibi habuit præſentes, & in iis Simone Grynæo, viro ſummo, qui non ſolum extremum illius halitum legit atque amici oculos clauſit, ſed & ſingulas morbi circumſtantias Defunctique orationes diligenter notatas luci publicæ dedit, & quidem a fronte commentarii, quem Oecolampadius ſcripſit in Ezechielem.

Scripta ejus ſunt: De ritu paſchali, Baſ. 1518. 4. Thalaſii hecatontades 4. ex græco in latinum, Aug. 1520. Parad. quod non ſit oneroſa Chriſtianis confeſſio. lat. & germ. ib. 1521. 4. concio de ſacramento euchariſtiæ, germ. ib. eod. ſermones de gaudio reſurrectionis & myſterio tridui, Baſileæ 1521. 4. epiſt. ad Hedionem de lectione in miſſa vernac. ſerm. promulganda, Ebernb. 1522. 8. textus libri Geneſeos ſecundum 70. interpretes, ib. 1523. ſermo de non habendo pauperum

perum delectu, ib. eod. 4. de passione Domini, de venerando & laudando Deo in Maria, de invocatione Divorum contra Fabrum, ib. eod. 4. enchiridion græcæ literaturæ, ib. eod. 8. de erogatione eleemosynarum, eod. idem germ. per D. Conr. Peutinger, Bas. 1524. 8. epistola ad Wolfg. Capitonem 1523. in Füslini Ep. Reform. Cent. I. n. 4. Demegoriæ, i. e. conciones 21. in ep. Johannis I. Neoc. 1524. Bas. 1524. it. germ. per Casp. Hedionem translatæ, Bas. 1525. Theophylacti in 4. Evangelia enarrationes ex græco in latinum versæ, Bas. 1525. genuina verborum Domini: *hoc est corpus meum*, juxta vetustissimos auctores expositio, Bas. 1525. 8. & germ. per Lud. Hætzer, 1526. 8. Commentariorum in Esajam l. 5. Bas. 1525. 4. Col. 1525. 4. Bas. 1548. 4. Eleborum pro Jac. Latomo, Bas. 1525. Annotationes in epistolam ad Romanos, ib. eod. 8. Theophylacti commentarii in 4. Evangelia, Oecol. interprete, ib. eod. fol. epistola ad fratres per Sueviam Christum annunciantes, ib. eod. Apologetica de dignitate Eucharistiæ; sermones 2. ad Theod. Billicanum, quinam in verbis cœnæ alienum sensum inferant &c. Antisyngramma ad ecclesiastas Suevos, hæc tria juncta, Tig. 1526. 8. ad B. Pirckhaimer epistolæ & responsio de re eucharistica, Tig. eod. & Bas. 1527. 8. Sermones in verba Thomæ: *Dominus meus & Deus meus.* Tig. 1526. 8. responsio ad falsum sensum a Luthero tributum verbis: *hoc est corpus meum*, germ. ib. 1527. 4. explicatio capitis I. Ezechielis de officio magistratus & subditorum, germ. ib. eod. Threni Jer. germ. Bas. 1527. & 1545. 8. annotationes in postremos 3. prophetas, Hagg. Zach. & Mal. ib eod. & Gen. 1578. it. germ. repulsio apologiæ sacrificii eucharistiæ, quam Abr. Pelargus Dominis senatus obtulit, ib. 1528. epistola ad fratres agri Bas. 1528. 8. forma baptismum & S. cœnam administrandi, ægrotos consolandi, germ. 8. Oecolampadii & Zuinglii 2. responsiones ad D. Mart. Lutheri librum, *Bekanntnus*, dictum, germ. Tig. eod 8. Epitaphia Joh. Oecol. & Zuinglii autoribus variis facta, Bas. 8. concio de amore Dei erga ecclesiam; germ. ib. eod. 8. Cyrilli opera latina Joh. Oecolamp. & Georg. Trapezunt. interpretibus, 3. T. Bas. 1528. fol. græcæ literaturæ dragmata s. enchiridion, Bas. 1521. commentariorum in Danielem l. 2. Bas. 1530. 4. cum exegem. in Jobum, Gen. 1567. fol. confessio fidei ecclesiæ Basil. in Mst. a. 1530. in comitiis augustanis exhibita, & a. 1534. a Myconio auctoritate Magistratus edita, germ. fol. cum glossis marg. Dialogus quid de eucharistia veteres græci & latini senserint, Bas. 1530. Heidelb. 1572. 8. Exegemata in Jobum, Bas. 1532. 4. Chrysostomi homiliæ 66. in Genesin; annotationes in acta Apost. Psegmata in ep. I. ad Cor. sermo de eleemosyna &c. latine versus, in operibus Chrysostomi 1533. Bas. fol. & annotationes in varia Chrysostomi opuscula ab ipso in

in latinum verſa. Annotationes in Evang. Johannis, Baſ. 1533. 8. Comment. in Jerem. l. 3. & enarrationes in threnos Jerem. Arg. 1533. 4. Comment. in Ezechiel. ib. 1534. 4. Explanatio in epiſt. ad Hebræos, ib. 1534. Annotationes in Hoſeam, Joëlem, Amoſ. Abdiam, Jonam & 2. capita Michæ, Baſ. 1535. 8. Gen. 1578. Annotationes in Geneſin, 1536. enarrationes in Ev. Matthæi cum concionibus popularibus in aliquot loca N. T. Baſ. eod. 8. epiſtolarum Oecolampadii & Zuinglii l. 4. quibus junctus ſermo de non habendo pauperum ſelectu; oratio ad clerum Auguſtanum de expoſtulatione Chriſti cum Petro, ablutionem pedum recuſante &c. ib. eod. fol. conciones in aliquot Pſalmos, 73. 77. & 137. Baſ. 1544. Johannis patriarchæ Hieroſ. vita Joh. Damaſceni, lat. Col. 1546. Baſ. 1548. fol. Comm. in Jobum, Danielem, Hoſeam, Joëlem - - - Gen. 1553. & 1555. fol. Comm. in Eſaj. Jerem. Threnos & Ezech. Gen. 1558. fol. exhortatio ad S. literarum lectionem; de diſcrimine verbi interni & externi; conciones ad puellos cum expoſitione ſymboli apoſt. Bernæ in diſputatione habita, de cantico Simeonis. Oratio habita a. 1526. coram ſenatu Baſil. de reducenda excommunicatione apoſtolica; oratio ſynodica; conſilium, quomodo in ordinem redigendi ſacrificuli; catechiſmus ſ. *inſtitutio puerorum* in religione, germ. Opuſcula *Proſperi*, *Auguſtini* & *Ambroſii* contra liberum arbitrium ab Oecol. congeſta cum ejuſdem præfatione. De ſacrificio Miſſæ contentio contra Aug. Marium, germ. Baſ. 1528. 8. Inſtitutio de Anabaptiſmo, Magiſtratu & jurejurando contra Caroli N. articulos, it. germ. Baſ. 1527. 4. reſponſum ad Balth. Hubmeyerum, anabaptiſtam, germ. ib. eod. themata 114. Baſileæ diſputata in auditorio theologorum. Acta diſputationis Badenſis. Dialog. de cœna Domini, Baſ. 1590. 8. In latinum tranſtulit porro, Gennadii ep. de ſimonia; Greg. Nazianzeni ſermonem de moderandis diſputationibus; de laudibus Cypriani; de amandis pauperibus; de laudibus Maccabæorum. Gregorii Neocæſ. metaphraſin in Eccleſ. Salom. & canones. Gregorii Niſſeni or. de vita Moſis. Joh. Damaſceni ſerm. quantum defunctis proſint viventium bona opera. Nicephori Chartophylacis epiſtolam de ligandi & ſolvendi poteſtate. Petri archiepiſc. alex. canones pœnitentiales; in germanicum vertit Baſilii libellum contra uſurarios & de regula Monachorum.

XIX. Conradus Pellicanus germ. *Kürſner*, natus *eſt* Rubeaci in Alſatia d. 9. Jan. 1478. patre Conr. Kürſner, matre Eliſab. Galla. Literis imbuendus anno 1491. commiſſus fuit Jodoco Gallo, ejus avunculo, Heidelbergæ tum docenti. Inſciis parentibus a. 1496.

Monachorum S. Francifci, f. Minoritarum, ordini fe addixit, & eodem anno Tubingam contendit, ubi ftudia diligenter continuavit, præcipue vero linguæ hebraicæ notitiam comparavit ampliorem. Bafileam profectus a conventu Francifcanorum a. 1501. Sacerdos, & a. 1502. Profeffor atque Lector Theologiæ fuit conftitutus. A. 1504. a Cardinale Raymundo Gallo diploma accepit Theologiæ Doctoris, nunquam autem eo titulo ufus legitur; ab eodem etiam Prælato itineris in Italiam focius adfumtus fuit Pellicanus, fed in via morbo impeditus fubftitit, & fanitati reftitutus Bafileam repetiit. A. 1508. in patriam fuam vocatus philofophica & præfertim hebraica publice docuit. Phorcæ dein fui ordinis atque conventus Guardianus exftitit, itemque Secretarius, quo nomine varias gravioris momenti legationes, etiam Romæ, cum laude obiit. Illinc reverfus Bafileam, fumma diligentia ftudio Theologico incubuit, & a. 1524. a fummo magiftratu Oecolampadio in Profeffione Theologica Collega fuit datus, fimul Hebræam Linguam publice profeffus. Sed a. 1526., poftquam Reformationis opus Bafileæ adprobaffet atque promoviffet, provinciam linguæ Græcæ atque Hebraicæ docendæ poft obitum Jac. Ceporini a Tigurinis ipfi oblatam accepit, & ibidem in Profeffione Theol. confenuit, atque Bibliothecarius publicus exitum vitæ habuit d. 6. Apr. a. 1556.

Plura confcripfit atque edidit, quæ juncta 7. volumina conftituunt, in quibus Grammatica & Lexicon Hebr. commentarii in omnes V. T. libros itemque in Pauli aliorumque Apoftolorum epiftolas, inprimis funt notandi. Etiam in utraque bibliotheca publica Tigurina, tam civica quam Canonicorum, proftant complura operum ipfius volumina MS. maximam partem autographa.

PROFESSORES VETERIS TESTAMENTI.

I. Paulus Constantinus Phrygio, patriam habuit Seleftadium, Alfatiæ oppidum, & in eo prima ftudiorum jecit fundamenta. Iis plura fuperftructurus doctores atque duces elegit Bafilienfium Eruditos, apud quos per annos complures theologico atque hiftorico ftudio vacavit. Hoc poftquam ftrenue feciffet, a. 1513.

una

una cum Matthia Sambucello, Sulgensi, Doctoris Theologi axiomate fuit insignitus, triennio ante in Facultatem theol. receptus. Luce Evangelica Basileæ ex tenebris producta, ipse a. 1529. primus evangelicus Pastor ad D. Petri constituitur, quo munere singulari non modo fide sed & dexteritate defunctus est. Anno quoque 1532. in ipsa Academiæ παλιγγενεσια Professio V. T. ei fuit demandata, simulque anno sequente Academiæ Rector designatur, quæ dignitas ipsi ad alterum quoque annum procerum voluntate est prorogata. Huldricus vero Dux Wurtembergicus, tum Basileæ aliquantisper exul, perspecta Phrygionis insigni eruditione atque pio zelo, Ducatui suo ope Philippi Hassiæ Landgravii restitutus, eum ad munus Pastoris atque Professoris Tubingæ obeundum a Basiliensium Magistratu deposcit atque impetrat. Quo a. 1535. profectus, Ecclesias illas repurgavit & Academiam a se restauratam illustravit. Absoluto tandem ibi laborum cursu, cœlestem patriam adit Cal. Aug. 1543.

Ingenii monumenta reliquit: *Chronicon regum regnorumque omnium. Commentarios in Exodum*, *Leviticum & Michiam prophetam; itemque de causa Bohemica.*

II. Andreas à Bodenstein, Carolostadius, incerto nativitatis anno, ortum ducit ex perantiquo, a Carolo Calvo condito, Franciæ orientalis oppido, Carolostadio, a quo cognomen accepit. In patriæ qualicunque ludo prima posuit literarum fundamenta, quibus eruditionis sublimioris molem superstructurus, varias & regiones & scholas publicas adiit, cumprimis autem Romæ Theologiam, qualis tum tradebatur, excoluit. Ex Italia in Germaniam redux sedem fixit Wittenbergæ, ubi sub ejusdem Academiæ auspicia, a. 1502. gradum in Theologia supremum cum ipsa Professione theol. fuit adeptus, postquam antea in templo arcis Canonicum atque Archidiaconum egisset. Etiam studio Juris vacasse & Doctoratum in eo obtinuisse vel inde colligitur, quod in thesibus Wittenbergensibus a. 1520. impressis se J. V. D. vocaverit. Lutherum a. 1512. Theologiæ Doctorem solenni more renunciavit ipso S. Lucæ die, unde etiam Lutherus Carolostadium Præceptorem & Majorem suum, dum bene inter eos conveniebat, vocare non dubitavit. Etiam Carolostadius inter primos Witten-

bergæ Doctores Lutheri doctrinam voce & ſcriptis defendit. Luthero indulgentiarum nundinationes, & Tezelii ampullas impugnanti fidus adſtitit συμμαχος. Joh. Eccii obeliſcos aliquot, quibus Lutheri ſententias notavit, Caroloſtadius in ſuis, quæ exſtant, Concluſionibus refutavit; dein, Joh. Georgio, Saxoniæ Duce adſentiente, diſputatio indicta fuit Lipſiæ a. 1519. in qua Eccius 13., Lutherus contra totidem, & Caroloſtadius 17. poſitiones conſcripſerunt. Vetuit Eccius, ne diſputationis Acta a Notariis ſcripto exciperentur, neve excepta typis ederentur; ſed neutrum obtinuit, etenim ſtatim acta diſputationis publici juris ſunt facta, de quorum tamen fide varie, ut fieri ſolet, fuit diſceptatum. Ceterum exitus hujus diſputationis, notante Luthero, non veritatis inquiſitio ſed temporis fuit perditio. Rediit Lipſia Caroloſtadius Wittenbergam cum Luthero & Melanchtone, quos eo comitabatur, & eodem anno 370. concluſiones contra Eccium, ſequenti vero anno 20. theſes adverſus Papatum propoſuit. A. 1521. Luthero in Pathmo (Wartenburgi prope Iſenacum) deliteſcente, opera Caroloſtadii privata Miſſa Wittenbergæ abrogata aliique ritus eccleſiaſtici fuerunt mutati; ex templis imagines ejectæ, confeſſio auricularis ſublata, diſcrimina ciborum, ſanctorum invocatio remota, ſymbola S. Cœnæ laicis in manus data, in foro non ex jure humano ſed ex lege Moſis pronunciandum præſcriptum, & hujuſmodi; quin etiam ſcholas tituloſque academicos ſublatos voluit Caroloſtadius, literarum cultum abjecit & ad labores manuum ſingulos hortatus eſt. Eodem anno ad aliorum Miniſtrorum exemplum uxorem duxit Caroloſtadius. Sed Lutherus ex Eremo ſuo anno ſequenti reverſus plura quidem à Caroloſtadio peracta adprobavit, haud pauca vero improbavit; quin & adprobata etiam improbavit, quod non ordine ipſoque non conſulto fuerint tentata. Quod cum publicis aculeatis concionibus Lutherus argueret, Caroloſtadius ſe offenſum putans publico etiam ſcripto ſe defendit. Atque hoc fuit initium funeſti inter utrumque diſſidii, quod poſtea in bellum Sacramentarium exarſit. Caroloſtadii igitur imaginum aliarumque ceremoniarum impugnatio, itemque ejus de S. C. ſententia cum Luthero diſplicuiſſet, & viciſſim multa Lutheri Caroloſtadio non adriſiſſent, iſte maluit ſolum vertere, quam in perpetua arena cum

cum antagoniſta, cauſæ communis detrimento, verſari. Oblatum itaque ſibi ab Orlamundæ, Thuringiæ oppidi, proceribus paſtoris munus accepit, mox tamen a Wittenbergenſibus revocatus. Interim Caroloſtadius reditum negans, inſtigante Luthero, loco ſuo movetur, & Thuringiæ finibus excedere compellitur. Argentoratum dein, hinc Baſileam profectus nonnullos de Euchariſtia libellos edi curavit, quorum ſumma hæc erat: *Corpus Chriſti non eſſe in Cœna, aut comedi corporaliter, ſed celebrari ibi corporis pro nobis traditi, & ſanguinis pro nobis fuſi memoriam. Tropum igitur ineſſe verbis inſtitutionis, & τοῦτο non panem ſed corpus Chriſti denotare*, ut ſenſus ſit: *accipite, edite panem hunc in mei memoriam. Hic enim ſedet corpus meum, quod pro vobis traditur. Ad tropum confugiendum eſſe, ne panem pro nobis crucifixum eſſe adfirmare neceſſe habeamus.* Sed iſti libelli diverſe fuerant accepti; a Tigurinorum aliis prohibiti, ab aliis ad legendum, cum judicio tamen, commendati; Oecolampadii de iis ſententia hæc erat: *Licet auctor veritatis apicem non attigerit, ſummam tamen rei non penitus eſſe improbandam.* Caroloſtadius poſtea 1525. Rothenburgum veniens vitæ periculum incurrit ob ſeditionis motæ ſuſpicionem, ſed in ſporta de muro demiſſus evaſit. Libello poſtea apologetico emiſſo mitius de Luthero pronunciavit, quod viam ei munivit, ut, Luthero intercedente, ſub fide publica in Saxoniam redire potuerit a. 1526. quo ipſi filiolus natus erat, cujus ex ſacro Fonte ſuſceptores erant: Juſtus Jonas, Melanchton & uxor Lutheri. Vixit deinde cum uxore tribusque liberis in extrema paupertate privatus ruri Kembergæ; anno vero 1529. cum ſuis orientalem Friſiam & ſequenti anno Argentoratum, Baſileam atque Turicum denuo petiit, quem cum Zuinglius videret, a violenta illa verborum Cœnæ interpretatione receſſiſſe, & commodiorem amplexum, Diaconum Eccleſiæ conſtituit, mox vero Paſtor Altſtettenſis fuit electus; poſt Zuinglii autem obitum ſecuritatis cauſa abdicato paſtoratu iterum Tigurum rediit & concionibus populum erudivit; hinc a. 1534. Baſileam accerſitus ineunte a. 1535. diſputationem publicam habuit & in Theologorum collegium publico ſuffragio cooptatus eſt, eodemque etiam anno Phrygioni alio translato in Paſtoris Petrini & Profeſſoris V. T. munere itemque a. 1536. in Decani Theol. officio, cui per 4. annos

annos præfuit, ſucceſſit. Denique d. 24. Dec. 1543. pie placideque peſte defunctus mortalis eſſe deſiit. Filius ejus Adamus, medicus, Theophraſti Paracelſi imitator atque interpres primus, ob. a. 1577. æt. 49.

Edidit: Propoſitiones contra Eccium, Witteb. 1519. 4. de aqua luſtrali contra Guardianum Franc. Seyler, ib. 1520. de Papa Romano, ib. eod. de virtute indulgentiarum, ib. eod. explicationem loci Matth. XI. 12. ib. 1521. de libris Scripturæ S. canonicis, 1521. 4. de cœlibatu, monachatu, & viduitate, eod. 4. concionem de uſu Sacramentorum, ib. 1522. admonitionem ad D. Ochſenfurt, ib. eod. ſermonem de ſinu Abrahæ & purgatorio, eod. de ambobus S. Cœnæ ſymbolis, quid ſignificent, ib. eod. de votis monaſt. explicationem Num. c. XXX. ib eod. ſermonem de confeſſione auriculari, ib. 1524. de excommunicatione in Rom. IX. 3. ib. eod. in quæſtionem, num quis ſine interceſſione B. Mariæ ſalvus poſſit fieri? ib. eod. de fide & incredulitate, luce & tenebris, libero arbitrio, peccato in Spiritum S. &c. ib. eod. in quæſt. an in cauſis voluntatem Dei tangentibus lentius ſit procedendum? ib. eod. de abuſu panis vinique euchariſtici, eod. ſermonem de angelis & diabolis, Argent. 1524. 4. concluſiones X. apolog. pro Scriptura; de nuptiis & ſacerdotibus matrimonium contrahentibus; de ſanctitate chriſtiana; de varietate ſimplicis voluntatis Dei; de patientia; Concluſiones d. 12. Nov. 1520. Baſileæ ventilatas; axiomata diſputationis pro receptione ad facultatem Theol. Baſ. Jan. 1535. Locos communes Script. S. 12. Febr. 1540. Baſil.

III. SEBASTIANUS MUNSTERUS, Eſras Straboque Germanus, in lucem editus eſt a. 1489. Ingelheimii Palatinatus oppido, in quo primis literarum rudimentis fuerat imbutus. Anno dein ætatis ſuæ 14. Heidelbergam miſſus ſtudiis diligenter incubuit & biennio poſt ordinem Minorum adſumſit. Mox adiit Tubingam, quaque erat ingenii facilitate atque felicitate tribus linguis principibus pariter & artibus; inprimis vero hebrææ linguæ, hiſtoriæ item & diſciplinis mathematicis operam dedit, tantoſque in his omnibus progreſſus fecit, ut illo ſeculo in hiſce nulli ſecundus haberetur. In Hebraicis audiit a. 1509. Conr. Pellicanum Rubeaci itemque Tubingæ Joh. Reuchlinum ſ. Capnionem, græcarum & inprimis hebraicarum literarum reſtauratorem in Germania primum atque maximum, qui tanto in has literas agebatur fervore, ut Romæ agens Rabbino Abdiæ

diæ pro ſingulis horis ſingulos aureos ſolverit διδακτρον. In Mathematicis autem itidem Tubingæ circa a. 1515. præceptorem habuit Joh. Stoflerum Juſtingenſem, virum in ſua arte peritiſſimum. Heidelbergam reverſus in parochia caſtri Electoris Ludovici aulicum concionatorem egit. Fama autem eruditionis ejus longe lateque ſparſa accidit, ut a. 1529. ab Academiæ Baſilienſis præſidibus rogaretur, ut Profeſſoris Linguæ Sanctæ munus in ſe ſuſcipiat, cui petito etiam adnuit viceſque Pellicani, ſui olim præceptoris, ad Tigurinos jam vocati, obeundas ſumſit. Poſtea, verba ſunt matriculæ Theol. ad a. 1545., inſignis vir Sebaſtianus Munſter per aliquot annos Theologicam profeſſionem & antiquum Teſtamentum ex Hebraica veritate diligenter & docte explicavit. Doctoris tamen Theologi titulum ejus eruditioni maxime debitum non admiſit, ex modeſtia potius quam contemtu & ſuperſtitione, & ad exemplum forte Oſwaldi Myconii & Simonis Grynæi eundem titulum reſpuentium; certe in aliis teſtimonia illa eruditionis publica probavit, multiſque honores academicos ut decenter ambirent auctor fuit. Hanc tamen ejus modeſtiam Academia remuneravit, adſignato ei loco, inter Doctores & Magiſtros medio, qui Licentiatorum eſt. A. 1547. Academiæ Rector dictus eſt, qui & operam ſuam in rebus arduis Academiæ probavit. Ceterum Munſterus vir fuit ſtatura parvus ſed robuſtus laboriſque patientiſſimus. Tamen progrediente ætate vires animi corporiſque ſenſim imminui ſentiens vacationem theologicæ profeſſionis petiit & obtinuit; in hebraica vero profeſſione adhuc permanſit, pluſque temporis ſuis lucubrationibus impendit. Ad extremam ætatis metam vegetus & viribus integer, ſummo bonarum literarum damno literatorumque luctu ipſo Aſcenſionis Chriſti die 23. Maji a. 1552. ex anthrace exſtinctus ad ſuperos aſcendit.

Lucubrationum ejus variæ exſtant editæ: Dictionarium hebraico latinum, 1523. 1525. & 1535. Verſio latina & notæ in proverbia Salomonis, Heid. 1524. Eliæ ben Levi compoſita verborum & nominum hebr. cum notis, 1525. Eliæ ben Levi hebraicæ inſtitutiones, inſcriptæ: capitula Cantici, 1527. calendarium hebraicum, 1527. grammatica chaldaica, eod. Aruch, ſ. dictionarium chaldaicum. R. Aben Eſræ commentariolus hebraicus in decalogum, cum verſione, eod. hiſtoria-

historiarum judaicarum l. 5. ex Josepho hebræo in latinam linguam translati, 13 articuli fidei Judæorum R. Mosis: Josippi compendium historiarum Josephi, complectens acta 70. interpretum; gesta Maccabæorum, & Herodum, & excidium Hierosolymitanum; item 10. captivitates Judæorum incerti auctoris; omnia hebraice cum latina interpretatione, Wormatiæ 1529. dictionarium trilingue, hebraicum, græcum & latinum, 1530. fol. Germaniæ descriptio, Bas. 1530. 4. R. Mose Kimchi grammatica juxta hebraismum versa, 1531. introductio in tabulam cosmographiæ insularum incognitarum, 1532. fol. horologiographia, 1533. 4. præcepta mosaica 613. cum expositione Rabbinorum, hebr. & lat. 1533. 8. Biblia S. hebraica cum translatione latina & annotationibus 1534. 1535. fol. 2. Vol. it. 1539. 1546. canones super novum instrumentum luminarium, 1534. isagoge elementalis in hebr. linguam, 1535. lectio hebraica in evangelium Matthæi, 1535. tabula coniugationum hebraic. eod. Organum uranicum, 1536. fol. hebraicæ grammaticæ pars de verborum conjugationibus & eorum affixis, eod. Vocabula hebr. irregularia in ordinem alphabeticum digesta, eod. grammatica hebr. Eliæ ben Levi scholiis illustrata, & institutio elementalis in eandem linguam, 1537. 8. Fides christianorum & judæorum, hebr. & lat. 1537. fol. annotationes in Matthæi Evangelium hebraicum, 1537. fol. Lond. 1660. Messias christianorum & hebræorum, hebr. & lat. 1539. 8. dictionarium hebr. eod. 8. accentuum hebr. liber, & liber traditionum Eliæ ben Levi, eod. colloquium cum judæo pertinaciter suis de Messia opinionibus addicto, hebr. & lat. eod. Tabulæ Ptolomaicæ, & appendix geographica, 1540. fol. versio latina & notæ in l. Tobiæ, 1541. 4. 1549. 8. Josephi ben Gorion historia judaica, hebr. & lat. cum notis, 1541. fol. opus grammaticum hebr. 1542. 1549. 8. Cosmographia universalis, lat. 1543. 1545. 1550. Germ. 1544. 1546. 1550. 1559. 1564. 1578. 1621. fol. Annotationes in R. Abrahami sphæram mundi, & in Eliæ Mizrachi, s. orientalis, compendium arithmeticæ, 1546. 4. tabulæ novæ ad geographiam Ptolomæi, 1546. Rudimenta Mathematicæ, 1551. fol. Isaias hebr. & græce cum versione latina. R. Simeonis logica latina facta. Scholia in l. Pomponii Melæ & C. Jul. Solini. Explicatio tabulæ Nic. de Cusa. Tabula, exhibens Basileam cum ejus territorio geographice. Evangelium Matthæi & epistola ad Hebræos, hebr. & lat. c. N. Bas. 1557. 8.

IV. MARTINUS BORRHAUS, dictus Cellarius, vitae lumen adiit Stutgardiæ a. 1499. Completis tyrocinii domestici diebus academiam visitavit Tubingensem, ubi Reuchlino duce primis literarum hebraicarum rudimentis fuit

fuit imbutus, & primum Melanchtoni venit in notitiam. Heidelbergam profectus ſtudia philoſophica felici cum ſucceſſu proſecutus eſt, & magiſtri artium titulo condecoratus. Theologiæ jam præcipuam operam navaturus Wittenbergam conceſſit, & veterem uſum, qui inter ipſum & Melanchtonem intercefferat, renovavit. Sed & aliam hic, eamque infelicem amicitiam contraxit cum Marco Stübnero, Anabaptiſtarum ſectæ coryphaeo. Cum autem nec Lutherum nec Melanchtonem adplaudentes haberet, relicta Wittenberga a. 1525. Boruſſiam petiit, ubi fanaticiſmi ſuſpectus juſſu Principis in cuſtodiam datus fuit laxiorem, in qua nihil correctus ſententiam ſuam anabaptiſticam publicis ſcriptis defendit. Ea ſolutus captivitate, res Anabaptiſtarum labaſcere, ſpemque de meliore mundo conceptam in irritum cecidiſſe videns, fidis tandem Oecolampadii monitis aurem præbuit & ad ſaniorem mentem rediit. Triſtem interea ejus ſtudia paſſa fuerant inſtitionem, quo enim victum ſibi pararet, iis neglectis, opificio feneſtrario ſeſe addixit. Sed ſaniorem cum recepiſſet mentem ad priſtina ſtudia reverſus in iis adeo profecit, ut doctiſſimis illius ſeculi Philoſophis atque Theologis fuerit æquiparandus. Baſileam a. 1536. delatus, deſerto Cellarii & adſumto Borrhai nomine, primum Rhetoricae atque Oratoriæ, dein a. 1544. V. T. Profeſſionem obtinuit, & utramque magno cum adplauſu atque audientium fructu adminiſtravit. Theologiæ Doctor demum a. 1549. fuit creatus. Rectoratum Acad. bis, a. 1546. & 1552., diligenter geſſit, licet ἀπολιτικώτερος fuerit ſeſeque totum literis devoverit. Vir erat Borrhaus ſtaturæ puſillae, corpore autem robuſto atque obeſo. In linguis hebræa, Syra atque Chaldaica verſatiſſimus; in rebus Theologicis diſcutiendis acutiſſimus. Bibliothecam ſuam Academiæ donavit, quæ poſt ejus fata publicæ Bibliothecæ inſerta, ejuſque rei memoria publica inſcriptione fuit conſervata. Anno denique funeſto atque fatali 1564., qui in urbe noſtra 7. hominum millia, inque iis Profeſſores 6., Paſtores eccleſ. 5. Senatores 13. abſtulit, venerandus etiam iſte Theologus d. 11. Oct., quarto a decubitu die peſte fuit ſublatus.

Philoſophica atque Theologica ſcripta varia orbi tradidit, ut: Elementale Geographicum. Baſ. 1539. Comment. in Ariſtotelis l. de arte Rhetorica. Annotat. in Ariſtotelis

 Politica.

Politica. Elementa Mathematica; de censura veri & falsi l. 3. quibus logicam Aristotelis illustravit, 1541. 4. de pronunciato; de syllogismo l. 3. de veteris & novi hominis ortu & natura, Bas. 1549. 12. de operibus Dei electionis & reprobationis; de usu, quem desperabundi Franc. Spiræ tum exemplum tum doctrina afferat, 1550. 8. Elementa Math. ab Orontio Fineo elegantissimis figuris illustrata. Paris. 1550. In Cosmographiæ Elementa commentatio Astronomica, geographica Bas. 1555. 8. comm. in Salomonis Ecclesiasten; comm. in Pentateuchum, 1555. fol. comm. in l. Josuæ, Judicum, Ruth, Samuelis & Regum. Comm. in Esajam, Jobum & apocalypsin. de ortu, natura, usu ac discrimine Jubilæorum, quos Deus instituit; quæstiones 40. de justificatione, fol. Bas. 1561. Epistolæ duæ ad Bullingerum in epist. Füsslini Cent. I. n. 59 & 63.

V. SIMON SULCER Bernensis ditionis vico *Hasli* originem debet, quam accepit d. 22. Sept. a. 1508. a parentibus Beato Sulcero, Monachorum Hinterlappensium Præposito & Margaretha Bærthlin. Primis literarum apicibus in patria initiatus Bernam primum, dein Lucernam, illic Rubello hic Oswaldo Myconio præceptoribus usus, denique Basileam studiorum causa migravit, ubi in mathematicis præsertim Henr. Glareanum audivit. Theologiæ postea se consecravit, & Basileæ quidem Oecolampadium & Phrygionem, Argentorati vero, quo postmodum contendit, Bucerum, Capitonem atque Hedionem magistros habuit. Basileam reversus, a. 1538. Artium Magister solenniter fuit renunciatus, postquam jam a. 1532. Professio Logica cum Collegii Oeconomia ei fuisset delata. Interea uxorem duxit Elisabetham Merian, Huldrici Meriani, Senatoris, sororem, viduam Werlini, opificis alicujus stannarii, quæ ad Sulcerum adduxit duos ex Werlino conceptos liberos, filium & filiam, filia Werlina vivo Sulcero nupsit Melchiori Hertenstein, postea Senatori, filius, Georgius Werlinus, vivo itidem vitrico, pastor creatus est Hauingae in Marchionatu, Lutheranus scilicet ex Sulceri institutione; suos istos privignos Sulcerus prole carens bonorum suorum hæredes instituit, & filio cessit Bibliotheca cum Mstis, in quibus etiam Acta nostra Ecclesiastica, an per errorem an vero de industria quis decernet? secum abstulit, quæ deinde ipso a. 1616. defuncto inter ministros marchicos varie fuerunt

fuerunt diſtracta. Reſpublica Bernenſis civem ſuum jam inclareſcentem ad ſe vocavit, eumque bonas literas publice profiteri juſſit. Quod quidem fecit, ſed genio ejus ad majora adſpirante, Baſileam rediit & Oeconomiam illam iterum ſuſcepit, in Hebraicis Munſterum, in Theologicis Simonem Grynæum diligenter audiens. Contentione interim Sacramentaria inter præcipuos Eccleſiæ Reformatores oborta, & longe lateque ſerpente, Sulcerus ſub annum 1538. ad Saxonicas eccleſias profectus, cum ipſo Luthero de eo negotio conferre ſtuduit, qui ipſum quoque in partes ſuas pertraxiſſe videtur. E Saxonia Baſileam reverſus, iterum Bernam ad munus eccleſiaſticum, cui per decennium ſingulari facundia præfuit, obeundum eſt vocatus, bonis cunctis gratiſſimus. Verum contentione illa euchariſtica Bernæ quoque invaleſcente a. 1548. Baſileam, priſtinam ſtudiorum matrem, repetit, privatam primum vitam tolerans, paulo tamen poſt collegii Auguſtinianæi Oeconomia denuo ei fuit demandata, donec anno ſequenti in locum Wolfg. Wiſſenburgeri, ob perpetuas diſtillationes vociſque raucedinem paſtoratum deponentis, nempe in parochiam Petrinam, itemque a. 1552. Sebaſt. Munſtero defuncto, in cathedram hebraicam fuerit ſuffectus. Mox vero, ſc. 1553. primarii Paſtoris atque Sacrorum Antiſtitis loco beati Myconii munus ſuſcepit, retenta tamen per aliquot adhuc annos profeſſione hebraica, qua ſe demum a. 1556. abdicavit, licet Wiſſenburgero rude donato a. 1554. in N. T. Profeſſione ſucceſſerit. Circa hæc tempora Carolus, Marchio Badenſis, cum ditionis ſuæ eccleſias reformare ſtatuiſſet, Sulcerum cum D. Jac. Andreæ & D. Jac. Heerbrando, Theologis Würtembergicis, ei negotio præfecit, & ad auguſtanæ confeſſionis formulam omnia diſponere juſſit; id quod etiam a. 1556. ſumma cum gravitate perfecerunt; inſequentibus quoque temporibus Sulcerus eccleſiarum Marchicarum ſollicitam geſſit curam, earumque miniſtros officii ſui adſidue commonere, utque omnia in Synodis decenti peragantur ordine, hortari perrexit. Theologicam autem Profeſſionem nondum Theologiæ Doctor adminiſtravit, hunc gradum demum a. 1563., quo Rectoratum geſſit, ſibi conferri paſſus. Tum autem accidit, ut, pro more cum ex eo quæreretur, an legitimo thoro fuerit natus,

ille

ille quidem confiteretur, patrem ipsius clandestinum, pro temporum illorum iniuria, cum matre sua habuisse conjugium, & aliquot ex ea suscepisse liberos, quorum unus ipse fuerit, simul vero adseveraret, patrem luce evangelica collustratum monasticam vitam deseruisse & animo sibi proposuisse, publice coram cœtu christiano conjugium declarare atque confirmare, quominus autem istud exsequeretur consilium, ipsum morte ei superveniente impeditum fuisse. Quod adsertum cum duobus juratis adprobaret testibus Sulcerus, Ludovico & Bartholomæo Archeris, civibus Bernensibus, Senatore altero, literis sigillo munitis jurato id adserentibus, minime gravati sunt Theologi, eum gradum solenniter ei conferre, quod factum est d. 28. Febr. 1563. Anno hunc sequenti Borrhao defuncto in Professione V. T. successit, a qua tamen a. 1575. sponte recessit. Cathedram vero Hebraicam morte Lepusculi a. 1576. vacuefactam iterum ambivit, & licet Canonicatu Petrino præter antistitium frueretur, tandem ob merita & senium ei gratificandum duxere Patres d. 18. Febr. 1578. Diebus denique atque laboribus confectus d. 22. Jun. 1585. ex militante ecclesia in triumphantem fuit translatus, postquam singulari doctrina atque pietate vineam Domini utraque manu, Ecclesiam quidem per annos 47. Scholam vero annos 55. coluisset. Academicum Rectoratum quartum gessit, a. 1552. 1562. 1568. & 1575. Mediocri fuerat Sulcerus statura, corporeque ob perpetua studia tenuior. Oratione pollebat flexanima, qua præter alios & ipsum J. Jac. Grynæum in suam de S. Cœna, quæ cum Lutheri conveniebat interpretatione, pertraxit sententiam, qui vero mature in viam rediit ipse, aliosque secum reduxit, itemque Basiliensem Confessionem, cujus glossas sibi adversas Sulcerus immutaverat, & genuinæ editionis exempla suppressa fecerat rariora, in lucem iterum, quoad marginalia correctiorem, produxit. Quanta etiam Sulcerus apud magistratum valuerit auctoritate, vel inde licet colligere, quod eo Antistite atque auctore frequentior campanarum usus introductus, & Organorum, quæ a Reformationis tempore in templis obmutuerant, lusus fuerit revocatus. Nec reticenda est magni hujus Viri in Studiosos Theologiæ pietas, qua ipsis & post fata prodesse studuit. Tria nempe pro iis legavit

vit ſtipendia, quæ nomine ab ipſo accepto Sulcerianum maximum, minus atque minimum vocantur. Minimum 25. librarum deſtinatum eſt, ut ex ejus cenſibus duo lecti Alumnorum peregrinorum conſerventur. Minus 125. librarum peregrino Theologiæ ſtudioſo, maximum vero 1300. librarum Baſilienſi Theol. ſtudioſo deſignatum eſt, eorumque reditus hodie adhuc pro Teſtamenti litera diſtribuntur. His acceſſit & quartum ex liberalitate ipſius uxoris profectum, Merianum inde vocatum, ſortis 200. librarum, iiſdem uſibus conſecratum.

Sulcerus, quod ad ejus Scripta adtinet, in Latinum e Germanico tranſtulit Acta Synodi Bernenſis. Baſ. 1532. 4. Theſaurum locorum communium ex ſacris & profanis utriuſque linguæ auctoribus collegit & præfationes pluribus auctoribus præmiſit; edidit Axiomata 54. de invocatione Dei, Baſ. 1563. Diſſ. de vera eccleſia, 1575. Epiſtolæ ejus ad Calvinum in epiſtolis Calvini Gen. 1576. p. 41. 51. 136. 148. occurrunt.

VI. Joh. Jacobus Grynæus, inſigne Academiæ atque Eccleſiæ Baſilienſis ornamentum, ortum ducit a piis parentibus, Thoma Grynæo, Veringenſi, & Adelheida Stuber, Tigurina; nativitas ei obtigit Bernæ 1. Oct. 1540. Prima literarum elementa a patre, tum Bernenſi ſacris deſtinatæ juventuti a conſiliis, mature accepit, illo autem a. 1546. Baſileam ad literas Græcas atque Latinas docendas vocato, ludo literario Baſil. puer ſex annorum immiſſus, & a. 1551. ex eo emiſſus, Philoſophorum publicas lectiones frequentare incepit annum agens nondum duodecimum. Studiis philoſophicis feliciter abſolutis, felici forte Theologiam addiſcendam elegit, magiſtris uſus Martino Borrhao & Simone Sulcero. Hujus cum inprimis ageret admiratorem, accidit, ut incautus in ipſius de S. Cœna ſententiam, Luthero propriam, pertraheretur; quam demum integro exacto decennio depoſuit. Circa annum 1559. in parœcia Rœtelana primum vicariam, mox, fratre Theophilo Hauingenſi eccleſiæ ut præeſſet vocato, ordinariam ad eccleſiam illam ædificandam locavit operam, cum patre a tribus jam annis eccleſiæ Rœtelanæ paſtore ipſe ejuſdem eccleſiæ Diaconus junctis viribus laborans, poſtquam a Sulcero ſuperiorum eccleſiarum Marchi-

Marchicarum Superintendente manuum impoſitione in illud munus inauguratus fuiſſet. Huic muneri cum per quadriennium præfuiſſet, majoris rerum divinarum cognitionis comparandæ cauſa in animum induxit Academiam Tubingenſem adire, conſentientibus quidem piis parentibus, ſed renuente aliquantum ipſo Marchione, qui, ut ipſum retineret, majus ſalarium promiſit; verum deſiderium pecuniarum, ſi quod habuit, deſiderio ſcientiarum præponderabatur, & ut apud animum ſuum ſtatutum habuit, Tubingam contendit, & Doctores in Philoſophia atque Theologia præclaros ibi frequenter audivit. Plurimum autem in humana atque divina ſcientia, præeuntibus præſertim Theologis, Jac. Andreæ, Heerbrando atque Schnepfio, progreſſus, in illa etiam de ubiquitate corporis Chriſti opinione, quam jam a Sulcero imbiberat, haud parum confirmabatur; dolorem tamen haud exiguum capiens ex eo, quod Theologos ſummos, maximi a ſe habitos, ab illa autem ſententia averſos, aſperioribus interdum verbis perſtringi obſervaret. Amicorum denique ſuaſu in hacce Academia Theologiæ Doctoris, cujus adtributa jam habuit, etiam nomen accepit, & præmiſſa diſſertatione publica nonnulliſque prælectionibus a. 1564. inſignia doctoralia in publica panegyri fuit adſecutus, de qua promotione vir modeſtiſſimus per jocum dicere ſolebat: *ſe Metelli fato doctorem creatum.* Ex Tubinga dein paravit diſceſſum, quem eo magis acceleravit, quod ipſi triſtis de patre ejus peſte defuncto adlatus fuerit nuncius. Ad iter autem cum ſeſe accingeret, obtinuit vocationem paternum munus in ſe ſuſcipiendi; cui vocationi etiam morem geſſit, & Rœtelanæ eccleſiæ, cujus antea fuerat Diaconus, jam per integrum decennium paſtor præfuit profuitque, ab a. 1565. uſque ad a. 1575. Quo decennio a. 1569. nuptias cupiens mentem aperuit Simoni fratri, Medico, qui ipſi Laviniam a Canonicis, Bononienſis civis Catalani & Lucretiæ Florentinæ filiam, de ipſius pietate & induſtria commendavit, cum ea etiam & quidem Heidelbergæ nuptias celebravit, cumque ea per quadraginta annos pie vixit, ſuſceptis ex ea ſeptem liberis & in his unico filio, quibus vero omnibus, unica excepta filia, fuerat orbatus. Quod vero præcipue hic eſt notandum, id eſt, quod beatus Grynæus circa hæcce tempora in Scripturæ S. Patrum-

que

que veterum itemque recentiorum ſcriptorum lectione atque meditatione adtentior, ſententiam illam, quam hactenus de S. Cœna foverat, meliora edoctus, depoſuerit, publice profeſſus: *Manducationem corporis Chriſti in S. Cœna non eſſe aliam quam myſticam, quæ tota ſit fidei & fide peragatur unice.* Sed talia cum protuliſſet, mox apud fratres in offenſa eſſe, imo, quum a. 1570. celebri illi Concordiæ formulæ ſubſcribere renueret, undique vir pius calumniis atque iniuriis cœpit laceſſi. Hæc autem, veritatem nihil negligens, patienter tulit, donec, divina ſic volente providentia, a. 1575. Sulcero Profeſſionem V. T. renunciante, eadem Profeſſio a Magiſtratu Baſilienſi ei fuiſſet oblata. Hanc nempe avidus accepit cumque ſuis Baſileam illico contendit, idque Marchione conſentiente, qui gratioſus non ſolum Grynæi noſtri fratrem, Theophilum, in fratris locum ſubſtituit, ſed & Eccleſiarum Marchicarum inſpectionem cum annuo honorario Grynæo jam Profeſſori continuavit. Novum iſtud munus adminiſtrans id unum egit, ut pie docendo ſcribendoque, cumprimis autem doctrinam de S. Cœna pure tradendo gloriæ Dei inſerviret. Quos vero labores, quæ pericula, quas contentiones, quas calamitates hoc tempore ſuſtinuerit, quod de Cœna Domini vere myſtica ſecus doceret, quam volebant, qui in Lutheri verba jurarant, dici vix poteſt, nec credere liceret, niſi nimium eſſet confirmatum. His tempeſtatibus per novem integros annos agitabatur Grynæus; anno vero 1584. cum Academiæ Rector eſſet electus, advenerunt literæ Joh. Caſimiri Ducis Palatinatus adminiſtratoris, quibus ad inſtaurandam Eccleſiam atque Academiam Heidelbergenſem a magiſtratu Baſilienſi petitur & ab eodem, ita ſuadentibus Academiæ proceribus, ad trimeſtre indulgetur. Graviora autem, quæ ibi inveniebat, negotia ejus moram ad biennium uſque protrahebant, quo tempore ipſi Principi boniſque omnibus ſuo ſtudio, conſilio atque pietate ſeſe reddidit probatiſſimum. Biennio iſto nondum elapſo, Grynæus noſter jam ſecunda vice Sulcero fuit ſuffectus, idque in graviſſimum Antiſtitis officium; accepto hoc nuncio Baſileam feſtinavit, munuſque ſuum a. 1586. pridie Cal. Febr. fuit auſpicatus ſummo piorum plauſu atque delicio. Mox vero iterum Heidelbergam uxorem liberoſque inde petiturus profectus eſt, & Principi, Eccleſiæ

clesiæ atque Academiæ cum valedixisset, magna cum honorum testificatione fuit dimissus. Ab eo tempore Grynæus triplex Basileæ munus obivit. In Ecclesia pastoris S. Templi atque Antistitis, quod solum virum postulat fortem atque prudentem; huicque muneri concionando, ægrotos consolando, consulendo, moderando, ecclesias in agro visitando aliisque modis ex asse satisfecit. In Academia administranda ei fuit N. T. Professio, in quam publice privatimque diligenter legendo atque disputando totus vacavit. Tertium denique, quod ei incumbebat munus, erat visitatio Gymnasii, cujus prudentem ac strenuum egit reformatorem; singulis etiam annis binis vicibus pro officio publice in choro S. Templi gymnasii discipulorum actum celebravit promotorium, in quo præmia diligentibus distribuebantur & oratio admonitoria mox ad docentes mox ad discentes vernacula lingua habebatur. Extra ordinem etiam lectiones dedit historicas, quibus præter alios non raro Principes, Comites, Barones, Nobiles interfuerant; alia negotia, in quibus variæ fuerunt legationes ecclesiasticæ, Mombelgardensis, Mullhusina, Bernensis atque Lausannensis, nobis brevitati studentibus sunt prætereunda, in quibus omnibus singularem fidem, dexteritatem, prudentiam atque pietatem demonstravit. A. 1596. Grynæo nostro Rectoratum Acad. III. gerente, Templum cathedrale restaurari curavit Ampliss. Magistratus. Tunc Academia ad Pentecosten 1597. ad sumtus, qui impendebantur, maximos aliquantum sublevandos ex peculio suo, submonente Magistratu, contribuit libras 250. quo nomine insignia Academiæ manu Hier. Fischeri sumtu Acad. 15. librarum depicta, anno sequenti majori, quæ in choro est, fenestræ illata fuerunt, ubi adhuc conspiciuntur. Ad extrema magni hujus viri properamus. Præter adversitates, quas plurimas tulit acerbas, præter jacturam amicorum fere omnium, præter labores continuos atque arduos, præter ingravescentem senectutem, quæ ipsa jam morbus est, oculorum usum 5. ante obitum annis amisit, & in concionibus, quas cœcus habuit, textum per Studiosum prælegi curavit; nec non haud raro dolores passus est colicos atque nephriticos, eosque intensissimos, quibus paulatim fuerat absumtus atque consumtus, donec lenta febris gloriosæ ejus

ejus vitæ finem imposuit gloriosum atque beatum, quod accidit d. 30. Aug. a. 1617.

Monumenta pietatis atque eruditionis ejus exstant varia. Monumenta S. Patrum græcorum & latinorum orthodoxographa, 2. T. Bas. 1569. fol. theses de sacramentis, de hominis restitutione & in epistolam ad Romanos, ib. 1574. 8. Commentarius in Haggæum, Gen. 1581. 8. theses analyticæ in ep. ad Galatas, Bas. 1582. 4. Trostbüchlein in Pestzeiten cum explicatione Ps. 91. ib. eod. 8. disp. de censura veræ & falsæ religionis, ib. 1583. 4. defensio sententiæ, quæ statuit, pie facere principes & magistratus evangelici nominis, quando idola e templis & aliis locis publicis ex præscripto legis divinæ submovent, ib. 1583. Comment. in Malachiam, eod. 4. theoremata de agno Dei jam inde a jactis mundi fundamentis mactato, ib. 1584. 4. theses de episcopo christiano, ib. 1586. 4. theses de sacro senario testium de nostra per Jesum Christum restitutione, ib. 1586. 4. demonstrationes evangelicæ ex evangeliis & actis apostolorum, ib. 1587. 4. διδασκαλια de apostasia, ib. 1588. 4. Disputationes theol. in unum corpus collectæ, 2. T. Gen. 1584. 1586. 4. theorematum & problematum theol. P. 2. Bas. 1589. 4. commonefactio de eucharistia, Herborn. 1589. 8. theses de serpentum progenie, Bas. 1589. 4. Urim & Thummim s. de oraculo Dei in rebus obscuris, 1589. 4. exegesis ep. ad Romanos, Bas. 1591. 4. theses de ultimo adventu Jesu Christi ad judicium, Bas. 1595. 4. theses de peccato originis, ib. eod. 4. Epistolarum selectarum l. 2. a Sculteto editi Offenb. 1612. 8. Epitome Bibliorum. Sciagraphia theologiæ secundum tres methodi formas. Character Christianorum s. theses de fidei, spei & charitatis doctrina, Bas. 1578. 8. enarratio aliquot Psalmorum, item Jonæ, Habacuci; explanatio Matthæi; commonefactio de officio piorum; axioma: Justus autem sua fide vivet, Bas. 1610. 4. concio germ. in quæstionem: An tempore pestis fuga sit licita? ib. 1614. 4. chronologia brevis historiæ eccles. theorema de perfecta totius obedientiæ Jesu Christi imputatione. De mysticis factis, quorum in Scriptura S. mentio fit &c. theses de scala a terra ad cœlum pertingente; edidit etiam opera Irenæi &c. institutionem de S. Cœna, germ. aliasque conciones atque disputationes. Epistolarum ejus 66. ab Apino editæ sunt Norimb. 1720. 8.

Cum Grynæus iste Heidelbergæ versaretur, & Coccius ægrotaret, Sulcerus autem diu rude donatus fuisset, sicque Theologicæ lectiones penitus intercidissent, a. 1584. constituti fuere succenturiati, M. Christian. Vrstisius, D. Joh. Brandmuller & M. Joh. Beatus Helius, qui partitis inter se tum horis & operis, tum stipendio Grynæi, Theol. Professionem administrabant,

ſtrabant, donec de Ordinario deliberaretur. Ordinarius autem non fuit electus, niſi poſtquam & Sulcerus & Coccius N. T. Prof. fatis ceſſiſſent. Tum redintegratione horum muniorum adhuc dilata, ex tribus illis Vicariis

VII. Christianus Vrstisius, Vet. Teſt. Profeſſor electus eſt d. 5. Aug. 1585. Vir fuit Vrſtiſius claris natalibus ortus, patrem habuit Pantaleonem Vrſtiſium, ſenatorem Baſilienſem, & lucem hanc primum adſpexit ineunte a. 1544. Græco nomine, ut tum moris erat, interdum ſeſe vocavit *Allaſiderum*, quod idem ſonat cum Germanico ejus nomine *Wurſteiſen.* Inde a pueritia animum ad bonas artes adpulit, eaque uſus opportunitate, quam ipſi patria ſuppeditabat, Gymnaſium noſtrum frequentavit, ex quo ad audiendas publicas Philoſophorum lectiones a. 1558. emiſſus, a. 1560. primam Lauream & a. 1562. doctoris philoſophici titulum cum laude fuit conſecutus. Ad altiora jam adſpirans acrius ſtudiis, inprimis hiſtorico, mathematico atque theologico operam dedit, & in ſingulis ita fuit progreſſus, ut poſtea triplici muneri, triplici huic ſtudio reſpondenti, cum inſigni nominis ſui fama atque Reipublicæ atque Academiæ emolumento fuerit perfunctus. Primum, quod obtinuit, munus erat Diaconatus ad S. Theodori, a. 1564. electus, ei vero, quia difficulter percipiebatur, ſeſquianno poſt dimiſſo, oblata fuit profeſſio Mathematica, quam adhuc juvenis a. 1564. obire cœpit. Ad altiora dein adſcendere fuit juſſus, eique Theologica cathedra fuit commiſſa, in qua primum vicarius a. 1584. & ſequenti anno Ordinarius V. T. expoſuit, retenta etiam matheſi, hinc & collegii philoſophici membrum permanſit; hoc novo & ab illo priori munere aliquantum diverſo ut ſecundum leges academicas rite fungeretur, de adſumendo Doctoris Theologi titulo meditabatur, Grynæi exſpectans Heidelberga adventum, quem promotorem deſideraverat. Illo autem a. 1586. reverſo, Vrſtiſius noſter eodem anno præter ſui opinionem ſed ſummo ſuo merito ad quartum a prioribus maxime diverſum, graviſſimum nempe Archigrammatei munus ab ampliſſimo Magiſtratu fuit vocatus, noſtrarum ſcilicet rerum peritia nullus tum erat civium, qui Vrſtiſium æquaret nedum antecelleret, & talem virum illa præſertim tempora requirebant. Spes itaque adfulgebat maxima,

viri

viri hujus peritiſſimi opera Rempublicam noſtram ad plures annos maximo ſuo commodo eſſe uſuram. Sed aliter erat in fatis. Accidit nempe, ut vir iſte pietate, prudentia, eruditione atque diligentia prorſus ſingularis in ipſo vitæ, laborum atque honorum decurſu acerba fatorum lege a. 1588. d. 30. Martii fuerit abreptus, relicta vidua Valeria Murer ſeptemque liberis, ex quibus filius Emanuel Medicinæ operam dedit, quam & Biennæ feliciter exercuit.

Vrſtiſii ſcripta varia exſtant edita atque inedita. Chronicon nempe majus itemque Epitome hiſtoriæ Baſilienſis, illud in Fol. Germ. a. 1580. hæc in 8. Lat. a. 1577. edita & a. 1752. cum aliis ſtudio J. Henr. Bruckeri, Hiſtor. Prof. recuſa. Poſterior etiam in Germ. ſermonem translata & inſignibus ſupplementis aucta prodiit Baſ. a. 1757. cura Venerandi Theologi & hiſtoriæ præſertim patriæ peritiſſimi, Jac. Chriſtoph. Beckii; illud vero, Chronicon majus cum auctario viginti annorum, ad a. 1600. continuatum, denuo edidit antiquarius noſter præſtantiſſimus, Dan. Bruckner, J. V. L. atque Reipublicæ Archivarius a. 1765. qui & alteram L. annorum continuationem hoc a. 1778. prelo ſubiecit. Collegit & Vrſtiſius Germaniæ hiſtoricos illuſtres ab Henrico IV. uſque ad a. 1400. Francof. 1585. fol. & 1670. editos; Deſcripſit & S Templum Baſilienſe cum circumiacente regione, quæ deſcriptio nondum lucem publicam adſpexit, ſed ſcripta tantum intra privatos parietes deliteſcit. Edidit porro doctrinam arithmeticam; quæſtiones in Purbachii theorias planetarum; Baſ. 1568. 8. Collegit & duos codices diplomaticos, qui nuper emtionis jure ad ſummum Reipublicæ Magiſtratum Bibliothecæ Academicæ inſerendi tranſierunt. Alia ejus opera MS. hodie adhuc ab hæredibus ſervantur.

VIII. JOHANNES BRANDMULLERUS, quo, ut Ramus loquitur, Oecolampadianæ ſinceritatis germanior non erat ſucceſſor, natus eſt Biberaci in Suevia, patre Gregorio, matre Vrſula Bienera, civibus honeſtiſſimis, ſed ad operam reſtiariam detruſis, d. 4. Apr. a. 1533. Infantiam atque pueritiam egit cum ſumma modeſtia & obedientia. Adoleſcentem parentes, utut in tenui fortuna conſtituti, ad ſtudia inclinantem perſpicientes pio adfectu Tubingæ primum muſis tradiderunt; is vero paulo poſt a. 1551. Argentoratum & mox Baſileam petiit; hic cum diligentiſſime ſtudiis incubuiſſet, a. 1553. cum Sebaſt. Caſtalione ab Henr. Pantaleone ſummos in Philoſophia honores magna cum laude adeptus

tus eſt. Ad graviora jam ſeſe convertit, & delibata Medicina & Juriſprudentia, paternæ voluntatis memor, totum ſe ſtudio Scripturæ S. dedit, & Miniſterii Candidatus ordinatus in agro noſtro publicas conciones habuit. Perſpecta ejus eruditione atque pietate, jam a. 1554. Paſtor Tervillenſis & Almeſvillenſis, anno ſequenti Collegii Inſpector & Profeſſoris Rhetorices Vicarius & paulo poſt communi eccleſiæ conſenſu ad S. Theodorum Diaconus fuit conſtitutus. Porro d. 21. Maj. A. 1565. in eadem Parœcia Paſtoratum obtinuit. In gerendo ſacro hoc munere ſeſe verum præſtitit Paſtorem. In docendo fuit perſpicuus, in concionibus ardens & devotus, in Scriptura S. potens, in conſolando amicus & gratus, in reprehendendo gravis & ſeverus. Nullus apud ipſum perſonarum reſpectus, pauperis æque ac divitis patronus. Integer, rotundus & apertus, nullius offenſæ aut odii tenax. Pacis & concordiæ ſtudioſus, benignus & hoſpitalis, in pauperes officioſus & liberalis; elegantiorum ingeniorum fautor; in reſtituendis bonis moribus ſedulus, hinc bonis omnibus acceptiſſimus. Non tantum autem Eccleſia ſed & Academia tanto hoc Viro delectata ejus etiam dotibus eximiis perfrui optavit. Quo conſilio ei d. 24. Febr. 1581. Profeſſionem Hebraicam obtulit, quam una cum Paſtoratu per quadriennium adminiſtravit. A. 1584. Theologiam vicario nomine docuit, & ejuſdem anni d. 24. Jun. ab Huldricho Coccio, Theologo, tiaram doctoralem accepit; denique die 22. Sept. 1586. Vrſtiſio alio translato in Profeſſione V. T. datus fuit ſucceſſor. Frequens habuit literarum commercium cum Bullingero, Gualtero, aliiſque Theologis Helvetiæ. Conciones fertur habuiſſe 11337. Ceterum in conjugio vixit duplici, in quorum primo 12. liberos, ſecundo vero unicum filium genuit, quorum quinque tantum funera patris viderunt; in quibus filius Jacobus patri ab a. 1589. ad vitæ uſque extrema in Eccleſia fidum ſe præſtitit adminiſtrum. Tandem dies eccleſiæ, academiæ ejuſque familiæ triſtiſſimus, ipſi vero lætiſſimus illuxit, quo, depoſito quod mortale erat, beatam immortalitatem fuit adgreſſus; dies hic fuit 7. Mart. a. 1596.

Typis

Typis ab eo edita hæc ſunt: *Dialogi XII. de fructibus fidei.* Germ. 4. *Conciones funebres atque nuptiales*, Lat. 8. Baſ. 1608. *Duo Dialogi de reſurrectione & vita æterna.*

IX. Amandus Polanus a Polansdorff parentes habuit nobiles, Henricum ſyndicum & Martham Cominiam, a quibus genitus eſt Troppaviæ in Sileſia, natuſque d. 16. Dec. 1561. Primis doctrinæ elementis in patria inſtitutus, & a. 1577. ſcholæ Vratislavienſi commiſſus, integrum ſexennium ita tranſegit, ut feliciſſimi ingenii, indefeſſæ induſtriæ, proſperi ſtudiorum ſucceſſus, inculpatæ vitæ encomia meruerit. Ex iſta ſchola profectus adiit Tubingam, & doctores illius Academiæ audivit, præſertim Theologos, ſtudio enim ſacro jam totus erat devotus. Cum vero doctrinam orthodoxam præcipue quoad articulum de Electione ex Rom. IX. 11. publice privatimque adverſus Jac. Andream conſtantiſſime adſereret, ſicque gravia Theologorum complurium odia incurreret, ex conſilio amicorum a. 1583. Baſileam abiit, J. Jac. Grynæo de meliori commendatus. Occaſionem hic nactus Theologos probatiſſimos audiendi atque conſulendi utilitati ſuæ inſerviit, ſuamque in rebus divinis cognitionem haud parum promovit. Dein nobilioribus adoleſcentibus inſtruendis cum Baſileæ tum Genevæ, Heidelbergæ atque alibi per aliquot annos condixit operam, donec Baſilienſibus redditus, d. 29. Oct. 1590. ſummis in Theologia honoribus condecoratus, & ſexennio poſt d. 13. Apr. 1596. promotoris ſui Brandmulleri in exponendo V. T. ſucceſſor eſſet factus. Uxorem tunc duxit Mariam Grynæam, J. Jacobi, Antiſtitis, filiam, eaque defuncta Salomeam Waſſerhun. Uti Polanus linguarum hebraicæ, Græcæ Latinæque cognitione rerumque theologicarum tum quoad doctrinam tum quoad eccleſiaſticam hiſtoriam excelluit peritia, ita hiſce omnibus & aliis prodeſſe ſtuduit, in officio publico adminiſtrando diligentiſſimus, cumque etiam morum integritate fuerit ornatiſſimus, & hac via plurium Doctor evaſit. Etiam poſt mortem bonis literis prodeſſe quæſivit, cum in teſtamento Academiæ noſtræ 900. florenos legaverit, ex quorum reditibus ſtudioſus Theologiæ neceſſaria vitæ & ſtudiorum præſidia ſibi compararet. Poſtquam hoc modo commodis publicis paruiſſet, etiam a ſupremo

mo præmiorum distributore accepit præmium in cœlis perenne, quod corpore febri ardente consumto ei obtigit d. 17. Jul. 1610.

Libri ab eo consignati atque editi sunt: *Symphonia Catholica*, Bas. 1607. 8. Gen. 1612. 8. *Commentarius in Danielem; Analysis in Hoseam atque Malachiam*, Bas. 1597. 8. cui posteriori additæ sunt 4. Orationes acad., quarum una agit de vita & obitu *Oecolampadii. Didascalia de Prædestinatione*, ib. 1598. 8. *Plures Dissertationes theol.*, quæ collectæ editæ sunt Bas. 1597. 8. N. T. germ. 1603. 8. Mellificium in Symb. apost. Amberg. eod. Syntagma Theologiæ christ. Francof. 1655. fol. Comment. in Ezech. Bas. 1608. 4. Exegesis aliquot vaticiniorum V. T. ib. eod. 4. atque alia.

X. Sebastianus Beck, Theologus suo seculo consummatissimus, diem natalitium habuit 1. Oct. a. 1583. parentes vero cives Basilienses honestissimos, Valentinum Beck & Martham Iseliam. Ab iis mature publico literarum ludo immissus, optimorum præceptorum diligenti institutione, puer sedulus atque obediens ita profecit, ut mox in castra academica fuerit translatus. Philosophiæ autem Studiosus creatus talis non nomine saltem sed & ipso facto esse voluit. Non enim Beckius noster ex vulgo fuit studiosorum, qui nullis artium humaniorum præsidiis instructi, illota veluti facie, ad sacra properant, studiaque præmatura in sanctuarium protrudunt; sed cum sacra Dei oracula studiorum metam elegisset, hoc solum sibi negotii in ista ætate dari credidit, ut clarissimorum Professorum ductu & auspiciis artium humaniorum stadium, quo decet studio, decurreret, nec animum ad divinioris Sapientiæ indaginem transmitteret prius, quam eum Philosophiæ solidioris ac purioris cognitione subegisset. Ita propædeuticis disciplinis rite instructus & Magisterii titulo condecoratus, animum ad realia adplicuit, & quidem studium S. Literarum excolendum elegit. Duces hic secutus est fidos atque optimos, J. Jac. Grynæum & Amandum Polanum, ordinarios Theologiæ Professores præstantissimos; horum institutionem atque consilium ita tenuit, ita horum vestigiis institit, ut absoluto sexennio ab ipso Grynæo dignus haberetur, cui, anno nempe 1610., Polano peste pie defuncto, vices Professoris Theologi demanda-

mandarentur; quam vicariam provinciam cum ſibi adjunctis itidem extraordinariis collegis, Wolfg. Meyero & J. Georg. Groſſio, ſumma fide atque diligentia adminiſtravit; utque publica hæcce inſtitutio & legibus Academicis convenientior eſſet majorique cum auctoritate fieret, ſequenti ſtatim anno 1611. d. 21. Maji trigæ huic virorum Grynæus Doct. & Ant. S. Doctoratus mitram impoſuit. Mox vero, nempe 5. Jun. 1612. Beckius ordinarius V. T. & 24. Febr. 1618. N. T. Profeſſor fuit electus, quo poſteriore munere ad dies vitæ ſumma cum laude erat perfunctus. Eodem hoc anno 1618. accidit, ut Belgica terra Arminianorum turbis inquietata tandem Synodum nationalem ex pleriſque Europæ Reformatæ Provinciis diſſenſionum ſedandarum cauſa convocaverit & etiam Magiſtratum noſtrum rogaverit, ut ſibi unum vel alterum Theologum eum in finem concederet. Adnuens Magiſtratus iſtud officii Beckio noſtro atque D. Wolfg. Meyero commiſit, qui una cum Reinh. Ryffio, Theol. Stud. iter eo ſuſceperunt & tandem ſalvi Dordraci advenerunt. In ipſa vero Synodo Beckius ut lites, ſalva tamen veritate, maturis ſanctiſque conſiliis ſopirentur, periculum fecit; nihil autem cum effeciſſet, veritatem ſtrenue adverſus adverſarios defendit, quod factum præcipue Seſſ. 78. ſic enim Acta perhibent: Febr. 11. a. 1619. *die lunæ poſt meridiem Clariſſimus Vir Doctor Sebaſtianus Beckius ad omnia Remonſtrantium argumenta, quæ in Collatione Hagenſi adverſus efficacitatem gratiæ Dei in hominis converſione, & pro gratia reſiſtibili adducuntur, publice reſpondit.* Soluta Synodo Beckius cum honorum teſtificatione dimiſſus primum Angliam dein Galliam viſitavit, & luſtratis viſu digniſſimis atque ſalutatis Eruditis præcipuis incolumis ſuorum gaudio in patria advenit, & ſponſalia, quæ jam ante belgicum iter cum Anna Maria Burcard contraxerat, lætus complevit, ex qua deinceps undenam prolem, quaternam maſculam & fœmineam ſeptenam ſuſcepit, ex quibus tres filii atque unica filia ejus vitæ ſuperſtites fuerunt. In aliis negotiis Academicis Rectoratum quintum, & Decanatum Theol. raro vel unico exemplo vicies & quater omni fide atque dexteritate geſſit. Inter hos labores firma Dei gratia uſus valetudine ſenex ſine ſenio evaſit, & tandem vitam cum

morte, vel potius mortem cum vita commutavit d. 9. Mart. a. 1654. apoplexia percussus.

Edidit varias dissertationes, de Scr. S. auctoritate, perfectione & necessitate, 1612. 1613. de Scr. S. lectione concedenda in lingua nota, eod. de Patris, Filii & Spiritus S. distinctione, eod. de æterna Spiritus S. deitate, eod. de invocatione sanctorum, 1614. de justitia Dei punitiva, 1616. de libris apocryphis, 1620. de jejunio, 1621. de persona Jesu Christi, 1622. Theses anal. in ep. ad Titum, 1622. 1623. de incarnatione Jesu Christi, 1624. de adoratione sanctorum, 1625. de sacramentis papistarum erroribus opposita themata, 1626. de certitudine salutis fidelium, eod. de libero hominis arbitrio, 1627. de veritate divinæ & humanæ naturæ in Jesu Christo incarnato, 1630. de fine passionis & mortis dominicæ, 1633. aliasque; nec non ejus testimonium de doctura theol. J. Phil. Pareo Basileæ collata editum est Hanov. 1647. 4.

XI. JOHANNES WOLLEB, Basiliensis, natus est d. 30. Nov. 1586. parentibus probis atque honestis; patre Oswaldo, senatore, cujus abavus ex Vria, Helvetiæ pago, oriundus, a. 1444. Basileæ civitate fuerat donatus. Puer in ludum literarium patrium ablegatus pro ingenio omnium doctrinarum capace in literis adeo profecit, ut mature admodum Philosophorum publicis lectionibus traditus & primam & secundam in Philosophia lauream obtinuerit. Philosophico jam redimitus diademate, festino cursu sapientiæ cœlestis adyta intrat & incredibili sedulitate in studium sacrum incumbit. In divini verbi ministrorum ordinem cum fuisset receptus, non ita multo post a. 1607. Communis in urbe nostra Diaconatus & a. 1611. Pastoratus ad S. Elisabethæ ei fuit commissus. Postea cum in artibus & linguis, maxime vero in S. Theologia insignem doctrinam variis speciminibus comprobasset, & inprimis in sacro Verbi ministerio magna fide, diligentia, morum integritate, auditorumque cum fructu & adplausu annos fere octo versatus fuisset, post beatum D. Grynæi obitum a. 1618. d. 21. Jul primum ad summi templi Pastoratum, cum sancto piorum gaudio, dein in locum D. Seb. Beckii ad N. T. Professionem promoti, d. 23. Oct. 1618. ad cathedram V. T. fuit vocatus. In utroque hoc officio cum aliquandiu singulari cum dexteritate & laude versatus fuisset, ab ampliss. Senatu academico aliisque bonis & pruden-

prudentibus viris, ut ſecundum conſuetudinem Academicam, gradum Doctoræ peteret & ſuſciperet, admonitus eſt. Facultatis ergo legibus ſe ſubjiciens, iiſdem publice privatimque egregie ſatisfecit, & inter alia diſputationem inauguralem de divina prædeſtinatione dextre ſuſtinuit; ſicque tandem d. 30. Nov. 1619. in brabeuterium publicum honorifice productus, cum prius de veri ſenſus Scripturæ S. & controverſiarum religionis judice præclare diſſeruiſſet, honoribus officio & virtutibus ejus debitis, Doctoratus Theologici gradu & inſignibus in maxima ſpectatorum frequentia νομίμως condecoratus fuit a Sebaſt. Beckio Decano & Promotore, qui paucis poſt diebus eundem D. Wollebium in Facultatis Theologicæ collegium cooptavit. Tandem Wollebius pietate defunctus optatam curſu contigit metam d. 24. Nov. a. 1629., quo peſtis contagione infectus naturæ debitum perſolvit, relictis duobus filiis, Joh. Jacobo & Theodoro, illo ad D. Eliſabetham, hoc ad S. Martinum paſtore, prius Linguæ Græcæ Profeſſore, qui vero ambo eodem anno 1667., ille 54., hic 42. ætatis anno itidem ex peſte mœſta morte fuerunt defuncti.

Ex ſcriptis D. Wollebii præter plures conciones funebres, quæ majori ex parte junctæ prodierunt a. 1657. 4. præterque complures diſſertationes academicas typis expreſſas præcipue notandum eſt *Compendium chriſtianæ Theologiæ*, Baſ. 1626. & 1634. editum, quod ob concinnum ſuum ordinem atque ſoliditatem a pluribus doctoribus publicis commendatum & in prælectionibus fundamenti loco poſitum, etiam, quod tum temporis præſtantiſſimis tantum contingebat ſcriptis, in anglicum ſermonem translatum & typis excuſum fuit ſub nomine *Wollebius chriſtian Divinity*.

XII. THEODORUS ZUINGER, Theologus doctrina, pietate veroque zelo nobilitatus, diem natalem, qui erat 21. Nov., vidit Baſileæ a. 1597. parentem veneratus eſt Jacobum Zuinger, Phil. & Med. Doct. Linguæ Græcæ Profeſſorem P., magni illius Philoſophi, Polyhiſtoris atque Medici, Theodori. Zuingeri, filium, matrem vero Juditham Brand. Inter paternas publicorumque præceptorum inſtitutiones crevit puer ætate & ſapientia indies profecit. Sed vix dum inter Philoſophiæ cultores fuit receptus, caſu concuſſus fuit acerbiſſimo, parentem nempe utrumque eodem die, ſex fortaſſe ho-

ris interſitis, peſte correptos amiſit d. 11. Sept. 1610. Jugum ergo tulit jam in pueritia, idque ſuo bono; cœleſti nempe Patri ſe pietate atque obedientia magis magiſque conjungens, etiam Ejus opem expertus eſt eximiam; non enim perpetuo deſerit Dominus, ſed idem & adfligit, & pro ſua ſingulari clementia miſeretur; ita ut illud Davidis ſuum facere atque gloriari potuerit: *Me pater materque deſerunt, ſed tu, Domine, Deus ſalutis meæ, me receptas.* Philoſophicis jam diſciplinis atque ſapientiæ ſtudio diligenter cum incubuiſſet, præmia ſolennia, & quidem priora ex manibus Frid. Caſtalionis a. 1611., magiſtralia autem a. 1613. ex manibus Frid. Wertenbergii accepit. Sublimius jam ſtudium electurus diu hæſit in ancipiti, num Theologiam an vero Medicinam ſuam faceret. Ab una parte eum ſuſpenſum detinebant ipſi non ignota vota paterna, quibus eccleſiæ miniſterio erat dicatus, ab altera vero imagines atque exempla avi patriſque, bibliotheca medica inſtructiſſima, liberalitate quoque Guilielmi Aragoſii parentis ipſius luſtrici ſplendide aucta, itemque adparatus inſtrumentorum chymicorum aliarumque rerum huc pertinentium a beato parente magnis ſumtibus acquiſitus, tandem Medicinæ detulit primas, & paternum ſtudium ingreditur. Eo autem vix inchoato in morbum hungaricum incidit, quocum ut conflictatur, & fere ſuccumbit, pia ſupremo Archiatro nuncupat vota, ſi reviviſcere dederit, eidem in eccleſia perpetim ſeſe inſerviturum. Sanitati reſtitutus promiſſis, ut par erat, ſatisfecit & ſtudio ſacro nomen dedit. Scholam igitur theologicam ingreſſus in ea ſibi non otiandum ſed laborandum eſſe duxit, ut tantus ex ea exiret, quanti e medica proceſſerant ejus Majores. Inſtrumentalibus itaque primum diſciplinis, linguæ latinæ, græcæ atque hebraicæ, logicæ, hiſtoriæ, antiquitatibus atque aliis, dein & realibus, lectioni atque meditationi Scripturæ S., theologiæ dogmaticæ atque polemicæ pernox atque perdius vacavit, omneque tempus literis dedit ſanctiſſimis; præcipue vero aureum illud volumen, Calvini inſtitutiones chriſtianæ religionis omni cogitatione pertractavit & quaſi in ſuccum & ſanguinem mutavit; etiam ſub Doctorum ſuorum præſidio ſæpe in arenam deſcendit, ſæpeque in ſuggeſtum aſcendit; donec annos quatuor in hiſce ſtudiis verſatus ad S. Miniſterium fuit admiſſus.

Quo

Quo facto a. 1617. iter literarium in Germaniam, Belgium atque Angliam cum fructu suscepit, per Galliam redux patriæ redditur, in qua mox diligentiæ præmia accepit. Anno nempe 1619. Communis Diaconatus, a. 1620. Archidiaconatus, anno ætatis 23. nondum exacto, & septennio elapso, a. 1627. Pastoratus ad D. Theodori ei fuit delatus; quibus omnibus muneribus tam industrie præfuit atque dextre, ut consummati Theologi spem cominus adfulgentem excitaret. Biennio post dira lue urbem universam depopulante, etiam præter Pastores Petrinum & Leonhardinum, vir de ecclesia, academia, civitate meritissimus Joh. Wolleb, S. Th. Doct., V. T. Prof. atque Antistes summo civitatis luctu atque damno abreptus, solusque ex Pastoribus quatuor urbis Zuingerus noster, spes altera Basileæ, fuit relictus, qui tamen & ipse febre, extrema quævis minitante, laborabat, sed Dei gratia ex morbo convaluit & Cal. Jun. a. 1630. publico sub adplausu Ecclesiarum nostrarum Antistes summique templi Pastor fuit electus, sicque Noster, quemadmodum beatus ejus parens puerulum die Oecolampadii emortuali natum ipsius successorem fore optaverat, Oecolampadii suggestum & simul cum Professione V. T. ejusdem cathedram obtinuit; pro more etiam d. 30. Nov. ejusdem anni publice Theologiæ Doctor fuit proclamatus, postquam antea quæstionem insignem: *quid de Majorum nostrorum, qui sub Papatus tenebris vixerunt, salute sentiendum sit*, luculenta oratione discussisset. A. 1629. sæviente peste, etiam vilissimas casas imperterritus intrabat, cumque Medicis destituerentur, domo mittebat pharmaca pauperibus, & consilia suggerebat a Majoribus accepta. Ex cathedra vero V. T. pro Patrum academicorum decreto a. 1654. ad N. T. transire debuisset, nisi aliter a Deo fuisset decretum. Sub finem ejus anni enim in morbum incidit graviorem, cui & succubuit die 27. Dec., sicque in eo amisit ecclesia Pastorem fidelem, vigilantem, prudentem, qui toti gregi prospexit, omnium ordinum sanos atque ægrotos diligenter visitando, instruendo, consolando, commonendo, disciplinam ecclesiasticam urgebat graviter, ministerii dignitatem tuebatur fortiter, scholas observabat diligenter, Ministris dabat consilia prudenter, eos amabat intime, pacem colebat sancte; sed & Academia damnum passa est gravissimum, Theologo orbata pio ac

ac erudito, diligenti ac indefeſſo operario, ſenatore prudente, ſtudiorum promotore illuſtri. Verum & ejus domus columnam deperdidit unicam; uxor maritum ſuaviſſimum, liberique patrem deplorarunt ipſos adamantem. Duplex autem beato Zuingero fuerat conjugium, unum cum Anna Maria Wertenmann d. 20. Aug. 1621. celebratum, ex qua filiolum ſuſcepit, quem autem duodecennem ex morte amiſit; alterum cum Magdalena Buxtorff, Johannis Prof. filia, iniit connubium, quæ quinque ei liberos, duos filios filiasque tres peperit, ex quibus duo in juventute mortui, filius autem Johannes paternam cathedram occupavit, filia Margaretha nobili viro Phil. Adamo Fabro, & altera Maria Magdalena Lucæ Gernlero, Antiſtiti Baſilienſi meritiſſimo nupſit.

Scripta Zuingeri publica hæc ſunt: Theſes de quæſtione: *an electionis noſtræ decretum nitatur fide præviſa?* quas ſub præſidio Altingii Heidelbergæ d. 5. Jul. 1617. alacriter defendit. *Theatrum ſapientiæ cæleſtis* ſ. *analyſis inſtitutionum Calvini*, 1652. 4. *Analyſis epiſtolæ ad Romanos*, 1655. 4. plures *diſputationes theol.* atque *conciones* XI. *funebres vero conciones* CXLV.; præſertim vero ſermone germanico: *Explicatio doctrinæ de S. Cœna*, 1655. 4. in quo egregio libro in aliis etiam cauſas reddit atque ſeſe contra ſecus ſentientes defendit, quod ipſo ſuadente atque urgente duo, qui ex Papatu hactenus reſervati fuerant, defectus fuerint ſarciti; nempe loco panis orbicularis tenuiſſimi, qui hoſtiarum nomine notus eſt, panem ordinarium atque fermentatum introduci, & cum antea iſtæ hoſtiæ integræ diſtribuerentur, hunc panem ſingulis fractum porrigi curavit, ut ita fractio corporis Chriſti in memoriam rituſque ab ipſo Chriſto adhibitus in uſum revocetur; idque peregit omnibus fratribus in generali Synodo conſentientibus, ſummoque Magiſtratu probante atque confirmante; hocque modo S. Cœna magno cum adplauſu & gratiarum actione, tantoque cum fidelium confluxu, ut nunquam antea frequentiores viſæ ſint ſynaxes, primum in S. Templo fuit celebrata poſtridie Cal. Oct. an. 1637.

XIII. Johannes Buxtorff, vir ſuis majorumque meritis longe celeberrimus, in lucem editus eſt Baſileæ d. 13. Aug. 1599. magno filio pater obtigit magnus, Joh. Buxtorff, Linguæ Hebrææ in Academia Baſil. per 40. annos Profeſſor meritiſſimus, mater autem Margaretha

retha Curio, gente nobili atque literata oriunda. Filium pater adhuc balbutientem primis latinæ, græcæ & hebraicæ linguæ rudimentis ipse intinxit etiamque quadriennem ludo literario publico iisdem literarum elementis instruendum tradidit. Accepta insuavi ad suaviora studia præparatione, expleto ætatis a. 12. in lucem academicam fuit emissus, & pro ingenii felicitate animique alacritate non tantum ætate pares longe post se reliquit, sed & natu majores scientiis philosophicis præcurrit. Postquam primam atque secundam lauream philosophicam, & quidem hanc ab ipso parente, fuit adeptus, anno æt. 16. studium theologicum excolendum elegit, in quo, methodo usus optima, ita fuit progressus, ut primo tractaret philologica, atque præsertim linguas Scripturæ S. originales penitius addisceret; potissimum autem pro innato sibi desiderio indefessam operam posuit in accuratiorem linguæ hebrææ cognitionem, quam ut obtineret, etiam chaldaicæ atque syriacæ dialecti sibi notitiam comparavit; studio vero rabbinico inprimis delectabatur, & sub signis paternis scripta Rabbinorum philosophica, historica, theologica perlegit, Masoram etiam, allegoricos atque cabbalisticos commentarios, quin utrumque Talmudem avidis oculis perlustravit, sicque rerum Judaicarum, etiam abditissimarum, peritiam acquisivit perfectiorem. Sed hisce propædeuticis Buxtorffius non ita inhæsit, ut realia negligeret, quin in ipsam Theologiam simul multum curæ atque laboris insumsit, non solum publicos Doctores sanctos atque eruditissimos, Grynæum, Beckium atque Wollebium frequenter audiendo, sed & præter Scripturam S. scripta præsertim Vrsini, Zanchii atque Calvini diligenter volvendo atque meditando. Hisce ita instructus scientiis primo a. 1617. Heidelbergam, dein a. 1619. Dordracum petiit, illic magnos Theologos, Pareum, Scultetum, Altingium, hic plures Synodi Patres venerabiles salutavit, audivit sibique conjunxit. Synodus Dordracena cum ad finem venisset, Noster cum legatis Basiliensibus, Beckio atque Meyero, regiones Batavas peragravit & in Angliam trajecit; inde reversus & Galliam lustravit, tandemque Basileæ salvus iterum advenit. Hic mox tentaminibus atque examinibus Theologorum sese subjecit, iisque cum laude superatis Evangelii Minister fuit ordinatus. Genevam dein anno sc.

1623.

1623. adiit & non tam celeberrimorum Theologorum discipulum quam complurium non tyronum tantum sed & magistrorum in literatura hebraica egit magistrum. Fama eruditionis ejus sparsa, illustrissimæ Reipublicæ Bernensis proceres ei cathedram Logicæ Lausannensem obtulerunt, quam modeste renuit patriamque repetiit. Hic anno jam 1624. communis ecclesiæ Basiliensis Diaconus & post triennium ecclesiæ Petrinæ Diaconus, annoque 1630. in locum Buxtorffii Patris pie defuncti Professor Linguæ Hebrææ fuit designatus, quam ultimam provinciam, gregi cum ipse, ipsique grex iste fuerit charissimus, ægre & non nisi ex consilio medicorum, qui duriores concionatoris labores imbecilliori ejus corpori noxios judicabant, suscepit. Hanc cathedram cum jam per duodecim annos ornasset, sufficientibus ad id permotus causis, d. 30. Jun. a. 1642. Doctoratus Theologici gradum una cum Frid. Spanhemio adscendit. Hic Spanhemius Geneva ad professionem theologicam Lugduni Bat. obeundam vocatus, cum aliis auctor fuit, ut Buxtorffius noster mox a Groningensis, mox a Lugdunensis Academiæ curatoribus ad Hebraicas literas docendas lautis conditionibus accerseretur. Qua re comperta, nostræ academiæ proceres omne studium in viro tam erudito retinendo collocarunt, & suis monitis effecerunt, ut jam diu exoptata tertia Professio Theologica, nempe Locorum communium atque controversiarum, ab ampliss. Magistratu crearetur & Buxtorffio nostro offerretur, quod factum d. 30. Jan. 1647. eamque acceptam d. 8. Apr. h. a. feliciter fuit auspicatus. Omni fide autem cum novam hanc professionem una cum hebræa per septennium administrasset, nova provincia ei fuit commissa d. 1. Sept. 1654., nempe Veteris Testamenti explanatio, quam Hebrææ professioni, quam ad dies vitæ retinuit, magis convenientem lubens suscepit, & pro viribus ut & munus bibliothecarii, cui per aliquot annos præfuit, diligentissime gessit atque optime. Sed tot tantisque laboribus vir optimus tandem succubuit. Pluribus jam morbis, crebris distillationibus, febribus, dysenterico atque crudelissimo malo hypochondriaco jam diu vexatus atque debilitatus, tandem d. 17. Aug. a. 1664. morte occumbens triumphavit. In conjugio quater vixerat Buxtorffius, 1. a. 1627. cum Helena Wertenmann, 2. hac defuncta sesquianno post cum

cum Salomea Werenfels; 3. puerperio ista exstincta, a. 1634. cum Juditha Episcopia & denique & ista sibi a. 1637. abrepta, quadriennio elapso cum Elisabetha Lützelmann, quæ itidem septennio ante maritum decessit. Ex singulis suscepit liberos, qui plerique in juventute fuerunt ex mortalitate abrepti, excepto Johanne, conjugii tertii prole, qui deinceps Senator atque Satrapa Varnsburgensis fuit electus, & Joh. Jacobo, ex quarta uxore nato, qui Parenti in Professione Hebræa successit. Quanti Buxtorffius noster ab Eruditis sui temporis fuerit habitus, testantur eorum elogia & amicitiæ cum ipso contractæ, itemque commercium epistolicum, quod habuit cum musis Angliæ, Belgii, Galliæ atque Germaniæ, itemque cum Romanæ ecclesiæ, nec non Judaicæ synagogæ præsulibus; quæ singulæ ad ipsum datæ epistolæ, XII. Tomis in fol. comprehensæ, nec non Buxtorffii scripta inedita, ut sunt: *Critica S. Abarbanelis commentarius in Danielem ab ipso in latinum translatus &c.* in Bibliotheca publica Basil. adservantur.

Edidit: Lexicon chald. & syr. Bas. 1622. 4. consilium universale de studio hebraico methodice, compendiose & utiliter *instituendo & promovendo*, quod editum est cum epitome grammaticæ hebr. Buxtorffii, patris, 1629. 1658. &c. R. Mosis Maimonidis doctorem perplexorum ex hebraico in latinum translatum, Bas. 1629. 4. Concordantias hebr. Bas. 1632. fol. Mercurium quadrilinguem, 1637. 8. Lexicon chaldaicum, talmudicum & Rabbinicum, ib. 1639. fol. diss. de nominibus Dei hebr. 1640. & 1645. diss. in Gen. I. 1. 2. 1641. Quæstiones de Scriptura S. 1642. Exercitationem de historia S. Cœnæ, eod. diss. de decalogo in genere, 1643. diss. de incarnatione Filii Dei, eod. diss. de linguæ hebr. origine & antiquitate, 1644. 1645. diss. de perseverantia Sanctorum, 1644. diss. de linguæ hebr. confusione &c. 1645. diss. de linguæ hebr. conservatione &c. eod. diss. de literarum hebr. genuina Antiquitate, eod. diss. de primæ Cœnæ Dominicæ ritibus & forma, eod. diss. de Antichristo, 1646. Vindicias exercitationis de institutione S. Cœnæ, contra Cappellum, eod. 4. diss. de Scriptura S. 1647. diss. de Baptismo, eod. dissertationes in decalogum IX. 1647—1664. Tractatum de punctorum vocalium & accentuum V. T. origine, antiquitate &c. 1648. 4. Florilegium hebr. eod. 8. diss. de exemtione Clericorum, 1649. diss. de Scripturæ S. efficacia, eod. diss. de libero hominis arbitrio, 1651. diss. de sufficientia meriti Christi, eod. diss. de prædestinatione divina, eod. diss. de communicatione idiomatum &c. 1652. diss. de abominatione missæ,

missæ, eod. diss. de legis & evangelii convenientia & discrepantia, eod. diss. de fide, eod. diss. de justificatione, eod. diss. de sponsalibus & divortiis, cum Abarbanelis diatriba de pœna excidii, eod. diss. de primatu Petri, 1653. diss. de Scriptura S. eod. diss. in 1. Joh. I. 7. eod. Anticritica contra Cappellum, eod. 4. diss. de Ecclesia, 1654. diss. de fide salvifica, eod. diss. de providentia Dei actuali, eod. diss. de libertate christiana, 1655. diss. de Conciliis, eod. diss. de bonis operibus, eod. diss. de sanctificatione, eod. diss. de peccato originali, eod. diss. de promissis & minis 1656. diss. de forma unionis personalis in Christo &c. 1657. Exercitationes ad historiam arcæ fœderis, ignis sacri & cœlestis, Urim & Thummim, Mannæ, petræ in deserto & serpentis ænei, 1659. 4. diss. de raptu Eliæ in 2. Reg. 2. 1660. Librum Cosri s. colloquium de religione, hebr. & lat. c. n. eod. 4. diss. de longævitate primorum parentum, 1662.

XIV. Lucas Gernler, Theologus eruditione & exquisito judicio præstantissimus, ortus est parentibus optimis, civibus Basiliensibus honestissimis, patre Johanne Gernlero, venerando ecclesiæ Petrinæ pastore, matre Maria Just, Henr. Justi, pastoris Petrini atque Professoris celeberrimi filia; incidit ejus nativitas in d. 19. Aug. a. 1625. A piis parentibus puer pie educatus fuit & gymnasio nostro publico commissus, quod cum a. 1640. reliquisset, humanioribus literis adsiduam dedit operam, & in philosophicis scientiis haud vulgarem sibi comparavit cognitionem; utraque philosophica laurea ornatus ad altiora tetendit, & ad patris avique exemplum Deo atque ecclesiæ se totum devovit. In nova hac schola iterum omnem adhibuit industriam, sacrarum Scripturarum lectioni gnaviter incubuit, libros theologicos sedulus perlegit, linguas sacras exacte addidicit, exercitia disputatoria atque concionatoria frequenter peregit, sanamque atque solidam Theologiam ex puris præceptorum aliorumque auctorum fontibus hausit; non tamen philosophica neglexit, sed ex lectione auctorum optimorum & stilum suum formavit, latini sermonis puritatem atque elegantiam adsecutus, & historiarum, antiquitatum aliarumque utilissimarum rerum thesaurum collegit, ex quo mature nonnulla depromta disputationibus philosophicis, physicis, ethicis atque politicis ab ipso emissis inseruit. Ante tempus consuetum sicut philosophicos honores obtinuit, ita & nondum finito theologici

logici ſtudii tempore, ſcientia enim annos antevertit, a. 1645. in numerum S. Miniſterii candidatorum fuit receptus, præſtitis cum laude iis, quæ erant præſtanda. Miniſter ordinatus deſiderio flagrabat & exteras eccleſias viſendi, & primo quidem ſe contulit Genevam, purioris doctrinæ ſedem antiquam; hinc anno ſequenti profectus, Lugdunum Gallorum atque Pariſiorum Lutetiam, poſtea Angliam, in reditu Belgium atque Germaniam non tantum a limine ſalutavit, ſed præcipue harum regionum Theologos celeberrimos inquiſivit, a quibus humaniſſime exceptus multum honoris atque ſcientiarum accepit, quorum etiam multos ſibi perpetuos amicos conciliavit, ut plurimæ ad ipſum datæ epiſtolæ hodie in archivo Eccleſiaſtico ſervatæ abunde teſtantur. In patriam reverſus Gernlerus mox publicis negotiis fuit adhibitus. Initium fecit in aula nobiliſſimi ac ſtrenuiſſimi Domini Joh. Lud. ab Erlach, Domini in Caſtell, chriſtianiſſimi Galliarum regis præfecti militum, præſidis Rheni & gubernatoris Briſacenſis, cui a concionibus fuit per octo circiter menſes. Baſileenſis eccleſiæ communis Diaconus a. 1649. electus hocce munus omni adſiduitate curavit. Triennio tranſacto duxit uxorem Mariam Magdalenam Zuinger, Theodori Antiſt. filiam, quæ ei novem liberos peperit, quorum quatuor ſtatim a partu, primogenitus Theodorus decennis & Lucas novennis, deceſſerunt, Joh. Henrico, Theodoro altero & Maria Magdalena, patri ſolatio relictis. A. 1653. Gernlero munus Archidiaconi fuit commiſſum & anno 1656. ipſe S. Templi Paſtor atque Antiſtes ſimulque d. 25. Jan. 1656. Profeſſor Loc. comm. & controv. Theol. magno conſenſu fuit electus, quam ſpartam poſtea d. 3. Mart. 1665. cum V. T. profeſſione permutavit, poſtquam antea d. 22. Apr. a. 1656. Theologiæ Doctor publice fuiſſet renunciatus, habita oratione de illuſtri quæſtione: *An & quatenus electi de ſua electione & ſalute hoc in ſeculo poſſint ac debeant eſſe perſuaſi?* Qua ratione, qua dexteritate atque prudentia, qua pietate atque diligentia, quo cum fructu atque utilitate Gernlerus ſingula hæc graviſſima munia obierit, ſi eſſet commemorandum, integrum volumen eſſet ſcribendum. Sufficiat verbo ſignificaſſe, eum ex aſſe omnibus ſatiſfeciſſe officiis, fidumque ſe Deo præſtitiſſe operarium, quæ ſumma laus jure habetur. Non poſſumus tamen

nobis temperare, quin nonnullas, pium ejus zelum testantes, actiones notemus. Gernlerus primus fuit auctor Magistratui fundandi orphanotrophæi domusque disciplinaris, & licet plures atque duriores ei positi fuerint obices, non tamen destitit, donec utilissimum hocce institutum perficeretur. Formulam illam consensus helveticam novatoribus oppositam omni, quo potuit, ardore ursit atque promovit, prudenti tamen usus moderatione. Preces publicas hebdomadarias non nisi in uno civitatis templo fundi solitas omnibus cœtibus fecit communes. Sclopetariorum & Sagittariorum exercitia, ut & solennia in tribubus celebrata convivia, ex die dominica in profanos reiecit. Gymnasium nova classe adauxit. Bibliothecæ Academicæ tunc cimeliarchio Amerbachiano, pretio 9000. florenorum comparato, & bibliotheca Hagenbachiana, ab ejus possessore testamento legata, insigniter auctæ a Magistratu locum & ampliorem & augustiorem, quem adhuc occupat, impetravit. Tempus denique advenit, ipsi quidem mature sed civitati nostræ præmature, quo laboribus exemtus laboris mercedem acciperet; ei hoc obtigit d. 9. Febr. a. 1675. qua pia ejus anima corpore soluta ad cœlestia gaudia fuit translata.

Præter complures *conciones funebres*, quæ junctim editæ sunt 1678. 1685. 4. aliasque *conciones germanice* editas, in quibus notandæ XXX. quas tempore pestis in 2. Sam. 24. habuit & edidit a. 1674. 4. Latina Gernleri scripta hæc sunt: *Diatribe de origine animæ rationalis* 1651. *Disputationes XI. in confessionem helv.* 1661—1674. variæ aliæ *dissertationes Theol. Oratio* in obitum *Seb. Beckii* 1655. & *Joh. Buxtorfii* 1665. *Oratio secularis de Academia Basil. ortu ac progressu* 1660. opusculum, quod hodie adhuc plurimorum admirationem, paucissimorum vero habet imitationem. Nondum typis exaratum hinc inde adhuc reperitur *Collegium* Gernleri in *Syllabum controversiarum Theol.*, non quidem absolutum, morte, ut finem imponeret, ipso præpedito.

XV. JOHANNES ZUINGER, durum illud Pontificiorum flagellum, usuram vitæ primam cepit Basileæ d. 26. Aug. a. 1634. de stirpe genitus pia atque præclara, patre nempe Theodoro Zuingero, S. Theol. Doct. atque Prof., ecclesiæque Basil. Antistite, matre vero Magdalena Buxtorff, Joh. Buxtorffii S. Th. Doct. & Prof. filia. Puer trivia-

trivialis ſcientiæ magiſtris traditus ipſorum auditiones adeo coluit adtente, ut jam a. 1647. in Academiam fuerit translatus. Hic otium & tempus in artibus ingenuis contrivit & omnibus diſciplinis philoſophicis eruditus a. 1648. primam lauream, annoque 1650. magiſterii dignitatem obtinuit. Jactis feliciter fundamentis iſtis, animum jam ad altiora, nempe ad exemplum, monitum atque votum venerandi Parentis, proprio etiam genio invitatus, ad ſtudium ſacrarum Literarum adplicuit. Hoc fine Theologorum ſcholas frequenter adibat & ab eorum ore totus pendebat. Quamvis enim ingenio præ aliis polleret, non tamen, ſpretis Magiſtrorum conſiliis, αυτοδιδακτος eſſe ſtudebat; quin divini memor præcepti legem ab ore ſacerdotum petebat, probe perpendens, αυτοδιδακτους facile in novatores degenerare, & plerumque in eorum cenſum venire, quos ſcientia inflat. Non tamen, quod alterum extremum eſt, in verba juravit magiſtrorum, ſed ab iis audita domi exacte examinavit, an ita ſeſe haberent; in lectionibus excepta privatim diligenter repetiit; ad lectiones audiendas rite ſe præparavit; Sacram Scripturam, ſyſtemata theologica, autoreſque alios volvit atque revolvit; cum amicis de rebus divinis contulit; nec non publica exercitia diſputatoria, in quibus mox actorem, mox defenſorem, egit, frequentavit. Ita regni cœleſtis res edoctus, & veteris novique Teſtamenti doctrina imbutus ex promtuario ſuo & recentia depromere potuit & vetera; adiit ergo ſacerdotes, ſeſeque iis oſtendit examinandum, facultatem ab iis petens, & alios docendi, quæ ipſe didicerat. Hæc haud gravatim ipſi conceſſa, iſque a. 1654. S. Miniſterio fuit initiatus. Peregrinandi dein eum invaſit libido, & primo quidem linguæ gallicæ addiſcendæ cauſa Genevam contendit, ubi anno adhuc 1654. de peccato originali publicam diſputationem ſuſtinuit; Parentis lethalis morbi nuncio accepto, præcipitato curſu Baſileam remigravit; poſt paternas exſequias, quibus vix intereſſe potuit, denuo Genevam petiit, ibique germanici cœtus paſtor fuit electus. Cum autem continua ibi febre laboraret, poſt octimeſtre ex conſilio medicorum Genevæ valedixit & Baſileam redux a. 1656. publice a ſe ſcriptam de Satisfactione Chriſti diſputationem defendit. Eodem anno Heidelbergam, Vltraiectum, Amſtelodamum, Lugdunum Bat., Groningam,

ningam, hinc peſte pulſus Bremam, &, peſte & hic graſſante, Marburgum viſitavit, Eruditorum præcipue conſortium quærens atque amicitiam, quam & facile obtinuit. Hic poſtquam de libero hominis in converſione arbitrio publice diſputaſſet, reditum in patriam paravit, in qua ſalvus advenit d. 3. Oct. 1656. eadem hora, qua in Senatu Academico ομοθυμαδον Profeſſor Linguæ Græcæ fuit deſignatus, quam profeſſionem ſtatim ipſis idibus Nov. fuit auſpicatus. Sequenti anno fauſto omine nuptias celebravit Græcus cum virgine non fide græca, πιςον γαρ ελλας οιδεν ουδεν, ſed virtute germana, Eſthera Burcard, quæ eum undena prole patrem fecit, non niſi autem quatuor filii & unica filia ad adultam ætatem pervenerunt, ex filiis *Theodorus* fuit poſtea Med. Doct. & Prof. *J. Rodolphus* S. Th. Doct. & Prof. atque Antiſtes; *Jacobus* Chirurgus & *Johannes* Pharmacopola. Græcam cathedram Zuingerus noſter omni fide ornavit; Philoſophorum ordini adſcriptus præter alia munia ipſi delata geſſit curam Gymnaſii atque Bibliothecæ Academicæ, illius Viſitator hujus curator fuit diligentiſſimus; hoc poſteriori munere inprimis oblectabatur, ut qui librorum avidiſſimus etiamque peritiſſimus erat amator. Electus autem fuerat Bibliothecarius a. 1662. cumque mox poſtea Bibliotheca Acad. inſignibus acceſſibus locupletata in locum, ubi adhuc exſtat, transferretur, Zuingerus is fuit, qui a. 1671. herculeo prorſus atque ingratiſſimo labore univerſam hanc bibliothecam diſpoſuit, ſecundum facultates diſtribuit, numeris notavit, &, quod ſtupendum, integras voluminum ſcriptorum atque impreſſorum myriadas ordine alphabetico ſecundum ſcientias, ſcamna atque numeros propria manu conſignavit, qui catalogus ſex ſpiſſa volumina conſtituit, & pro hac laborum perfunctione honorarium aliud accipere noluit, quam Frobenianam operum Eraſmi, cujus duo aderant exempla, editionem. Inſuper, n. d. 21. Febr. a. 1665. gradus Doctoris Theologiæ ei collatus, dieque 3. Martii ejuſdem anni is Profeſſor Locorum comm. & controv. Theol. rite fuit electus. Hic autem nondum ſubſtitit, ſed d. 21. Maj. a. 1675. ei V. T. & denique d. 10. Jul. A. 1685. N. T. profeſſio fuit demandata. Quibus omnibus muneribus ſumma fide, diligentia atque prudentia perfunctus eſt uſque ad beatam ejus αναλυσιν, quæ ei contigit catarrho apoplec-

apoplectico d. 26. Febr. a. 1696. cum lecto detentus studiosis ex N. T. aliquid prælegeret atque explicaret. *Beatus sane est servus, quem, quum venerit ejus herus, offenderit officium facientem.*

Quantus fuerit Theologus Zuingerus noster, quam vastæ eruditionis, quantus heros in theologia præsertim polemica, speciatim adversus Pontificios controversiis, ostendunt ejus scripta, quæ hæc fere sunt: *Oratio de barbarie superiorum seculorum*, 1661. *Disputationes* 42. *de peccato*, 1668 — 1693. *de festo corporis Christi* 6. 1682 — 1685. *de rege Salomone peccante* 28. 1687 — 1696. aliæque disputationes, tam philosophicæ quam theologicæ, plures.

XVI. Petrus Werenfels, vir de Ecclesia atque Academia nostra præclare meritus, in lucem editus est Lucisvalli, oppido ditionis Basiliensis satis amœno, idque d. 20. Maji a. 1627. parentibus J. Jac. Werenfelsio, tum Lucisvallensi postea vero per 40. fere annos Martiniano pastore, & Jahele Ryff. Rudimenta studiorum puer sexennis posuit sub gymnasii Basiliensis magistris, & in eo ludo talia ingenii, iudicii, memoriæ atque diligentiæ edidit specimina, ut facile esset conjicere, eum ad magna esse prognatum. Emenso gymnasii curriculo a. 1641. ad lectiones publicas, sequenti anno ad pensum secundæ classis philosophicæ & a. 1644. ad ipsum magisterium artium fuit promotus. Philosophicis studiis absolutis, quæ tamen postea haudquaquam neglexit, sed diem noctemque continuavit, præcipuum suum opus constituit divinorum eloquiorum indagationem, quam ut feliciter institueret, omni opere fuit adnisus. Comparatis iis, quæ Dei ministrum constituunt atque exornant, superatis etiam, quæ institui solent, speciminibus atque examinibus, a. 1648. verbum Dei publice prædicandi facultatem obtinuit, quam diligenter exercuit, tam in agro quam in urbe, præsertim vero parentis podagrici pastorales vices sustinens. A. 1650. in aula illustriss. Comitis Friderici Casimiri antiquioris prosapiæ, comitis de Ortenburg in finibus Bavariæ inferioris & Austriæ superioris, non procul a Passavio sacrum egit præconem. Triennio post, ut Basileæ communi Diaconatu fungeretur, revocatus advenit; mox vero petente reformato cœtu Argentoratensi, cui nuper Frider. Casimirus comes Hanoviensis in pago suo Wolphsheim

una ab Argentina hora diſtante ædificandi templi facultatem conceſſerat, a Conventu Baſilienſi eccleſiaſtico paſtor illius cœtus fuit deſtinatus. Anno elapſo, qui erat 1655. Archidiaconus noſtræ eccleſiæ electus huic muneri tribus luſtris ſumma fide, cum vitæ etiam periculo, præfuit; anno enim 1667. & 1668. peſtifera lue urbem noſtram vaſtante, & Miniſtris S. Templi partim ſenio confectis, partim lue abreptis, onus fere omne ægrotos viſendi atque conſolandi cum beato Gernlero portavit. Jam a. 1656. thori ſociam Werenfelſius noſter ſibi adjunxit Margaretham Grynæam, Samuelis Grynæi Paſtoris Leonh. filiam, quæ ipſi quinque filios totidemque filias peperit, ex quibus 16. nepotes & 2. pronepotes prognatos vidit; in filiis præcipue nominandus Samuel Werenfelſius, Theologus atque Philoſophus omnibus numeris abſolutiſſimus. Ab Archidiaconatu Werenfelſius ad Paſtoratum Leonh. a. 1670. hincque a. 1675. d. 11. Maji ad S. Templi Paſtoratum fuit vocatus, atque poſtridie a ſummo Magiſtratu Eccleſiarum noſtrarum Antiſtes atque Archidecanus conſtitutus; ſimulque d. 21. Maj. ejuſdem anni cathedra Loc. comm. & controv. Theol. a Senatu acad. ei fuit delata. Ab hac cathedra d. 10. Jul. 1685. ad V. T. & denique d. 15. Sept. 1696. ad N. Teſt. fuit translatus. Academicas iſtas functiones ut rite obiret, d. 5. Oct. 1675. publice ſibi Doctoris Theologi titulum imponi paſſus eſt, poſtquam in actu promotorio diſſeruiſſet *de variis modis & methodis doctorum pontificiorum*, ut ajunt, *convertendi Acatholicos*, ſeu verius, *variis technis & μεθοδείαις pervertendi & ad Romanam communionem retrahendi vere Catholicos.* Denique cum Werenfelſius & in eccleſia & in academia utilitati communi diu atque fideliter ſerviſſet, eamque pro viribus a Deo conceſſis quam maxime promoviſſet, a ſupremo Eccleſiæ Paſtore atque Doctore dimiſſionem obtinuit d. 23. Maj. 1703. & ex febre pleuritica defunctus præmia in cœlis tulit ampliſſima.

Teſtes eruditionis æque ac laboris, utriuſque inſignis, proſtant conciones in *Dominicalia*, Baſ. 1702. 4. itemque conciones graſſante peſte habitæ in *Pſ.* 91. Baſ. 1669. 4. nec non plures *diſſertationes theol.* etiam *conciones funebres* atque aliæ CXCI. 6. ſpiſſa volumina conficientes; itemque oratio panegyrica ſermone latino in *Lucam Gernlerum* Antiſtitem pie defunctum dicta d. 15. Mart. 1675.

XVII.

XVII. Joh. Rodolphus Wettstein, ſplendidiſſima olim Academiæ Baſilienſis corona, primam lucem intueri cœpit in hac ipſa urbe Baſilea d. 1. Sept. a. 1647. natus parentibus optimis, Joh. Rod. Wettſtein, S. Theol. Doct. & Prof. & Margaretha Zæslin. Noſtrum ſingulare familiæ ſuæ ornamentum futurum egregia & matura in puero indoles promittebat. In patria urbe poſtquam primis literarum elementis imbutus eſſet, ad Latinam Græcamque linguam exactius addiſcendam & humanitatis ſtudia ulterius proſequenda a venerando Patre Tigurum mittitur annos fere natus tredecim ad Caſparum Suicerum, cujus ut & aliorum magiſtrorum fida inſtitutione per biennium magno cum fructu fuerat uſus; ad patrios lares reverſus primam laboris mercedem, utramque nempe lauream philoſophicam & quidem ſupremam a. 1663. dignus accepit. Latii Græciæque non hoſpes ſed civis redditus Wettſtenius jam in atria regis regum, in quibus diem unum præſtat habitare quam alibi mille, penetrare deſideravit. In devium autem cum facile deflectat iter incauta juventus, fidos atque peritos ex conſilio Parentis nactus eſt duces, Gernlerum atque Zuingerum, atque ab iis ut & ipſo Parente ſcientiam accepit theologicam, & paucos intra annos ſummos in rerum divinarum cognitione fecit progreſſus, quorum primum exhibuit experimentum publicum, cum quarto ſtudii theol. anno diſſertationem de Juſtificatione peccatoris coram Deo adverſus inſurgentium objectiones maſcule defenderet. Eodem tempore a. 1668. dignus fuit habitus, qui in numerum Evangelii miniſtrorum reciperetur. Wettſtenium juvenem ſalis attici atticæque litteraturæ haud parum fuiſſe venatum, ex eo adparet manifeſte, quod vacante apud nos a. 1667. cathedra græca non ſolum diſputationem conſcripſerit ſermone partim græco partim latino, ſed & cum unus opponentium illi illuſurus obſoletorum vocabulorum farraginem nullum prorſus ſenſum fundentem propoſuiſſet, ipſe ſtatim fraudem detexerit, ſingula verba repetens, explanans atque unde deſumta eſſent aperiens. Adverſarius vero cum vidiſſet, ſibi non cum tyrone eſſe congrediendum, ad magis ſeria ſeſe convertit; ſed Wettſtenius ab ipſo poſtulavit, ut argumenta græca lingua proponere pergat, ſe Græce reſponſurum promittens; quod vero cum opponens licet græce doctiſſimus non

præstaret, Wettstenius objectiones latinas græce repetiit atque dissolvit. Hoc eruditionis luculentissimo specimine exhibito iter ingressus est literarium, & Helvetiam, Galliam, Angliam, Belgium, Germaniam non magis pedibus quam laudibus peragravit, ubique eruditissimorum virorum amicitiam comparans & bibliothecas perlustrans, ex quibus utilissima excerpta orbi fuisset communicaturus, nisi oculorum hebetudo continua lectione præmature attracta eum impedivisset. Suis restitutus primo a Senatu acad. a. 1670. Dialecticam vicario nomine docendi obtinuit officium; triennio post d. 19. Sept. 1673. Oratoriæ & d. 4. Jan. 1684. Linguæ Græcæ ordinarius electus fuit Professor. Anno dein 1685. d. 2. Jun. una cum J. Jac. Hofmanno, Histor. Prof. P., Wettstenius ἀξίωμα Doctoris Theol., ambobus his cathedram Theol. ambientibus, publice a Ven. Petro Werenfelsio accepit, ejusdemque anni 10. Jul. Loc. comm. & controv. Theol., d. 15. Sept. 1696. V. T. & denique d. 5. Oct. 1703. N. T. Professor fuit electus. Animus non est verbis deprædicare, quanta fide atque diligentia Wettstenius omnibus istis muneribus præfuerit; quicquid enim diceremus, infra meritorum ejus dignitatem subsisteret. Hoc autem adhuc commemorandum, eum matrimonium contraxisse cum Vrsula Mangold idque felicissimum; septemgeminam ex ea suscepit prolem, sed duo tantum filii tresque filiæ parentis obitum luxerunt; major filiorum, Joh. Rodolphus, moriente patre, pastor erat Orphanotr., minor, Joh. Caspar, postea serenissimæ principis de Wallis fuit a Sacris & Bibliotheca. Denique Wettstenius febre peripneumonica & asthmate spasmodico obiit d. 21. Apr. a. 1711.

Vivit tamen vivetque in scriptis, quæ sunt: Origenes contra Marcionitas &c. Gr. & Lat. cum notis plurimis, Bas. 1674. 4. Orationes IX. de Linguæ Gr. Pronunciatione; pro fide Helvetica; de accentuum Gr. antiquitate & usu; de fato scriptorum Homeri; de fœderibus; de fide helvetica; de exilii miseria; de exilii solatio, Bas. 1686. 8. in gratiam etiam Joh. Felli contulit Photii Nomocanonem, suasque notas & V. L. cod. MS. Bas. ipsi novæ editioni inserendas amice communicavit. Exstant etiam variæ Philos. & Theol. ejus Dissertationes; nec non thermæ Favarienses carmine elegiaco descriptæ, 1672. 4. historia vitæ & mortis Joh. Zuingeri, 1696. 4. &c.

XVIII.

XVIII. Samuel Werenfels, Theologus ad unguem, in omnibus doctrinæ ſalutaris partibus probe ſubactus, filius fuit Petri Werenfelſii, S. Theol. Doct. ac Prof. itemque Sacrorum Antiſtitis Baſ. & Margarethæ Grynææ; natalem diem coluit 1. Mart. a. 1657. Pater filium hunc, de quo, propter maturam in tenella ætate indolem, ſumma quæque ominabatur, habuit in deliciis, omneſque ſuas curas in ejus educationem defixit. Ipſum Deo ac patriæ conſecratum primis literis in ſchola publica imbuendum curavit, in qua ſummo parentum atque præceptorum gaudio ingenii & eruditionis futuræ prima ſtatim ſpecimina dedit, commilitones omnes multis poſt ſe paſſibus relinquens; hinc a. 1670. gradum fecit ad Academiam, in qua non tantum linguam latinam atque græcam diligentius addidicit ſermoniſque latini elegantiæ atque ſuavitati operam dedit, ſed & animum ſuum omnis generis doctrina, præſertim ſaniori philoſophia, excoluit. Quo factum, ut ipſi a ſapientiſſimo Ordine a. 1671. primi & a. 1673. ſecundi atque ſummi in Philoſophia honores decreti atque collati fuerint. Artibus philoſophicis bene inſtructus ipſum jam Theologiæ ſtudium adgreditur, & optima iterum uſus methodo ante omnia una cum philoſophia, quam nondum ſepoſuerat ſed diligentius porro exercuerat, linguæ hebraicæ atque græcæ ſedulus vacavit, indignum ratus, ſe interpretem oraculorum divinorum profiteri, linguæque, qua conſignata ſunt, rudem eſſe atque ignarum; præterea etiam hiſtoriæ tam profanæ quam ſacræ atque eccleſiaſticæ notitiam comparavit ampliorem, utpote quæ ad recte intelligendas Literas S. multum conferret. In ſtudium dein biblicum mente & animo totus inſtitit, de lege divina, qua delectabatur, dies nocteſque cogitans. Syſtemata etiam theologica, in quibus, quæ in Scriptura ſparſa occurrunt, collecta & concinno ordine diſpoſita ſunt, diligenter perlegit, perpendit atque probavit. Sacro hoc adparatu inſtructus ſeſe Theologis præbuit examinandum, & ab iis a. 1677. Miniſterii Candidatus cum adplauſu fuit receptus. Hoc examine ſuperato iter inſtituit Tigurum, Bernam, Lauſannam atque Genevam; ei peregre redeunti animus quidem fuit populum de ſuggeſtu concionibus inſtituere, ſed cum adflicta valetudo corpuſque debile duriores hoſce non ferret labores, aliam viam elegit, qua non minus Ec-

clesiæ patriæ prodesset, & totum jam se Academiæ consecravit. Proceres etiam academici, perspecta ejus voluntate atque eruditione, mox ei docendæ Logicæ vicarium commiserunt officium, polliciti, se, proxima data occasione, ordinarium munus ipsi delaturos; fidem servandi ansam Patres conscripti citius nacti, ei d. 21. Jul. a. 1685. cathedram græcam demandarunt. Anno sequenti nova cupido exteras regiones visendi eum incessit, & Gilberto Burneto Anglo & Frid. Battierio nostrate comitibus Heidelbergam, dein in Belgium, inde in Flandriam & Brabantiam, Frisiam, ducatum Bremensem contendit, & perlustrata magna Germaniæ parte integra valetudine domum rediit, & Græca publice docuit usque ad a. 1687. quo d. 18. Febr. ad Oratoriam fuit translatus; cathedra hæc fuit ipsi pergrata, eaque obeunda inprimis delectabatur, occasionem nactus, latini sermonis lepores, in quibus jucunda semper ipsi fuit oblectatio, recolendi aliisque commendandi. Sed eum ad majora destinatum divina providentia ad ipsam, cui ancillatur philosophia, vocavit theologiam, factum id est d. 15. Sept. 1696. quo, absque competitore, a Senatu acad. Professor Loc. comm. & controv. Theol. fuit constitutus. Eodem anno, & quidem d. 9. Jun., postquam in duabus prælectionibus, disputatione publica atque examine rigido solidæ suæ eruditionis & profundæ sacrorum elogiorum cognitionis documenta dedit certissima, a J. Rod. Wettstenio in splendidissima panegyri, in qua præter civitatis consules atque tribunos, utriusque ordinis senatores, antistites atque hospites innumeros, etiam sereniss. princeps, Fridericus Magnus, Marchio Durlacensis cum sereniss. conjuge & filio comparuerunt, Theologiæ Doctor fuit creatus; orationis, quam tum Candidatus habuit, hoc erat argumentum: *Qua ratione Pontificii doceant, hæreticis fidem non esse servandam?* In obeundo hoc munere id egit Werenfelsius, ut non controversias diu jam demortuas sed recentiores easque momentosissimas exactissimo judicio tractaret, easque clarius expositas solidissime refutaret. Hoc dum ageret animi recreandi causa denuo peregrinationem adgressus est primo Neocomum, ubi cum Frid. Osterwaldio, dein Genevam, ubi cum Alph. Turretino, & denique Lutetiam Parisiorum, ubi cum Bernh. Montefalconio, Benedictinorum literatissimo, arctissimam contraxit amicitiam.

citiam. Novis comparatis viribus ad pristina, in patriam redux, reversus negotia omni studio Nasiræis nostris prodesse laboravit. Sed aliud ei paulo post perficiendum obtigit pensum; die nempe 5. Oct. a. 1703. jussus est a Senatu Acad. Professionem V. T. in se suscipere; morem gessit Noster etiamque hanc spartam egregie ornavit, Hermeneuticæ S. præcepta tradens & Psalmos Davidis non tam theoretice quam practice auditoribus exponens. Circa hæc tempora illustriss. Frisiæ ordines Werenfelsio nostro Professionem Theologicam in Academia Franequerana vacantem honorifice obtulerunt, quam vero ex Academiæ atque Ecclesiæ procerum ipsiusque Summi Magistratus voto atque precibus, qua potuit modestia, recusavit. Postea illustriss. Angliæ de propagando in partibus transmarinis evangelio societas, nec non deinceps Academia scientiarum regia Berolinensis Werenfelsium nostrum in collegium suum adsciverunt atque cooptarunt. Ineunte hoc seculo Osterwaldium atque Turretinum, cum quibus vetus ei intercessit necessitudo, repetitis vicibus maximo suo ac ipsorum gaudio visitavit; a. 1711. mortuo Basileæ altero ecclesiæ gallicæ pastore precibus Presbyterorum motus functiones pastorales aliquandiu summo cum adplausu concionando administravit noster Werenfelsius. Denique eidem ex decreto Academiæ Procerum d. 26. Maj. 1711. Professio N. T. obtigit, cui ad extremam usque senectutem omni fide vacavit, cumque senio impeditus id publice amplius præstare non posset, privatim id fecit haud exiguo auditorum suorum fœnore, quibus loco duarum lectionum hebdomadatim tres prælectiones dicavit. His omnibus laudabiliter perfunctus muneribus gloriosam vitam beata morte explevit d. 1. Jun. 1740.

Ejus lucubrationes, quæ, quoad bonis literis suum constabit pretium, maximi æstimabuntur, partim philosophicæ partim theologicæ, postquam variis vicibus sparsæ adparuerunt, tandem in unum corpus collectæ prodierunt Lausannæ a. 1719. forma quarta voluminibus duobus, quæ editio postea aliquoties apud Batavos fuit recusa. In istis autem, ut vocantur, Opusculis non continentur ejus conciones Gallice habitæ, quæ editæ sunt a. 1715. 8. & in germ. translatæ a. 1717. Francof. 8. nec actus promotorius Hier. Burcardo Antistiti habitus, qui editus est Bas. 1709. 4. Singula autem hæcce opus-

cula

cula Simonem Grynæum, Miniſtrum Petrinum, in germanicum ſermonem tranſtuliſſe ſcimus atque optamus, ut lectorum commodo typis expreſſa propediem divulgentur, quod utrique auctori haud exiguo honori ceſſurum confidimus.

XIX. HIERONYMUS BURCARD, Suada inprimis clarus, ſatus eſt patre J. Balth. Burcard, Reipublicæ noſtræ Conſule, matre Salomea Gottfrid, & vitæ primordia cepit d. 30. Maj. 1680. In horum parentum ſinu educatus per omnem honeſtarum artium cultum pueritiam tranſegit; in libris, chartis, noctu, diu, adſiduus adeo profecit, ut in ipſa herba non obſcure meſſem futuram oſtenderet. Labores ſcholaſticos emenſus in Academiæ gremium fuit ſuſceptus a. 1692. Neocomum dein miſſus, ut gallicam linguam addiſceret, non ſolum huic linguæ ſed & græcæ atque latinæ, etiamque ceteris Philoſophiæ partibus adeo diligenter dedit operam, ut anno vertente redux lauream philoſophicam & ſeſquianno circumacto Magiſtri artium titulum obtinuerit. Singulares in eo cum obſervarentur animi dotes, iſque incredibili Deo in Eccleſia ſerviendi flagraret ſtudio, parentes ampliſſimi voluntate ſua ejus acceſſerunt voluntati, hocque conſenſu Noſter potitus d. 2. Nov. 1695. S. Theologiæ ſtudio nomen optimis dedit ominibus. Jam omne tempus Literis tribuit ſacris, ſacraque ſtudia omni coluit diligentia, eoque cum ſucceſſu, ut omnibus, quibus pro more ſubjiciebatur, cenſuris cum laude ſuperatis a. 1699. Evangelium publice prædicandi facultas ipſi fuerit conceſſa. His peractis cum animo ſuo habuit ſtatutum ac deliberatum, exteras eccleſias, earumque doctores atque ritus propius cognoſcendi, quod ſibi in poſterum uſui fore rectiſſime judicavit; Belgium ergo, Angliam, Galliam atque Helvetiam peragravit & in iſtis regionibus ſolertiſſimum ſuum ingenium diligenter exercuit. Ab itinere redux citius diligentiæ præmia tulit, incipiens a miniſterialibus officiis imis, ad ſumma non per ſaltum ſed gradatim progreſſus munera. A. 1700. electus fuit paſtor Orphanotrophei & a. 1701. ad D. Jacobi; d. 8. Aug. 1702. Diaconatum obtinuit Micropolitanum; ita primus exſtitit gentis Burcardianæ, qui in urbe noſtra ad Officium S. fuit promotus; d. 23. Oct. 1703. ad Eliſabethanum, d. 1. Maj. 1708. ad Petrinum & denique d.

19.

19. Mart. 1709. ad ecclesiæ cathedralis pastoratum fuit vocatus. Eodem hoc anno pro more tunc recepto, quo singuli Antistites simul Theologiæ fuerant Professores; d. 22. Mart. Burcardo nostro professio Loc. comm. ac controv. Theol. & denique d. 26. Maj. 1711. cathedra V. T. fuit demandata. Ut autem Theologicam professionem rite & cum dignitate obiret, more consueto a Facultate Theologica axioma Doctoris Theologi expetiit, quod viro tantis donis ornato & tantam spem de se, tam præclare huc usque cunctis muniis perfuncto, concitanti neutiquam denegandum censuit, ideoque ad d. 25. Jun. 1709. promotore Sam. Werenfelsio, ingenti omnium ordinum confluxu & adplausu publice S. Theologiæ Doctor renunciatus est, cum prius *de ecclesiæ perennitate providaque Dei circa illam cura* erudite, solide & perspicue disseruisset. Vitæ torique sociam sibi elegit atque adiunxit Burcardus d. 23. Mart. 1703. Catharinam Ryhiner, quæ ipsi octo liberos peperit, quorum autem quatuor funera ipse curavit. Ex duobus ipsi superstitibus filiis totidemque filiabus præcipue nominandus est Joh. Balthasar, qui jam ab a. 1740. cathedram theologicam summo suo merito occupat, utque diu adhuc occupet atque exornet omnes desideramus atque optamus. Plurimis denique atque gravissimis, quos Antistes sustinuit, laboribus debilitatus angoreque pectoris laborans d. 7. Maj. a. 1737. animam Creatori reddidit.

Germanica lingua exarata & typis excusa hæc ejus habemus: Meditationes pœnitentiales 1725. 8. conciones funebres LXI.; concionem inauguralem templi Huningani, 1710; concionem ex occasione Jubilæi Reformationis habitam, 1719: aliasque aliis occasionibus editas. Latine autem præter nonnullas dissertationes theol. ejus exstat oratio panegyrica in obitum J. Rod. Zuingeri, S. Theol. Doct. atque Professoris itemque Antistitis habita d. 14. Nov. 1709.

XX. JOH. LUDOVICUS FREY, vir ille Dei omni præconio major, natus est d. 16. Nov. 1682. patre Joh. Ludovico Frey, Senatore, matre Maria Magdalena Gerniler. In ipso disciplinæ publicorum atque privatorum Magistrorum tradito statim cœlestes illi mentis igniculi, qui postea tantum splendoris emiserunt, coruscare cœperunt; non tantum ea, quæ in scholis tradi solent trivialibus,

vialibus, ſtatim mente comprehendit atque memoria tenuit, ſed & literas coluit ad penſum ejus nondum pertinentes; puer enim decennis, ipſe locuples eſt auctor, proprio marte brevi tempore linguæ hebrææ, cujus poſtea fuit callentiſſimus, rudimenta ex Grammatica cepit. A. 1696. ex auditione iſtorum magiſtrorum egreſſus ſtudio ſapientiæ ſeſe dicavit. Græcos Latinoſque auctores melioris notæ ad unum omnes, hiſtoricos, philoſophos, poëtas, oratores, perlegit; rationalem philoſophiam, metaphyſicam, Matheſin, Phyſicam, Opticam, philoſophiam moralem non a limine tantum ſalutavit, ſed in earum adyta penetravit. Jure igitur merito liberalium artium Magiſter ab ordine ſapientiſſimo fuit creatus a. 1699. ejuſdemque anni d. 16. Maj. Theologiæ ſtudioſum ſeſe profiteri cœpit, qualemque ore ſcriptoque profeſſus eſt, talem & ipſo facto præſtitit. Ampliorem hebraicæ linguæ cognitionem comparavit ex inſtitutione Jac. Buxtorffii. Theologiam ſaniorem hauſit ex ore Wettſtenii & utriuſque Werenfelſii, Patris & Filii, quos non ſolum publice privatimque docentes audivit ſedulo, ſed & ſectari omnibus viribus contendit. Pro ingenii felicitate & indefeſſa ſedulitate non tantum intra Sacris deſtinatum quadriennium Theologiam quoad omnes ejus partes diligentiſſime proſecutus ſed & philoſophicis ſtudiis, quæ ei adeo in deliciis erant, adhuc fuit immoratus, quin linguæ etiam chaldaicæ, Syriacæ atque Arabicæ adeo diligentem navavit operam, ut haud vulgarem earum linguarum notitiam, nullo uſus duce, acquiſiverit. Ipſo petente a. 1703. poſt conſueta examina, in quibus conceptæ de ſe eximiæ ſpei ex aſſe ſatisfecerat, catalogo Evangelii miniſtrorum fuit inſertus. Eruditionem locupletaturus eodem anno & alias adiit Academias, Tigurum Bernamque tranſiens Genevam contendit, ibique tranſacta hyeme Lugdunum indeque Lutetiam Pariſiorum eo potiſſimum ſcopo ſeſe contulit, ut ab Abbate de Longuerüe pleniorem in lingua Arabica notitiam acciperet; ad propoſitum etiam ibi pervenit finem; humaniſſimus nempe Abbas perſpecta juvenis cupiditate ejuſque in hac lingua ſatis magna peritia, operam ſuam ultro ipſi obtulit, quam avide arripiens Noſter quotidie a ſummo mane uſque ad meridiem eum viſitavit & hiſtoriam Timuri explanantem audivit. Menſe Auguſti 1704. reliquit Lutetiam, & in Belgium ſeſe contulit,

contulit, quo lustrato sequenti anno per Germaniam reversus patriam petiit. Suis jam prodesse cupiens aliquoties sacros sermones publice habuit, &, quo magis inclinabat animus, Theologiæ studiosis collegia aperuit tam theologica quam philologica, præsertim lingua hebraica eos instituens, idque ex Senatus Acad. auctoritate, qui eum linguas orientales, hebræam, Arabicam, Syram, Persicam &c. docere jussit. Occasio etiam una atque altera tum ipsi fuit oblata in arenam academicam descendendi, semel vacante cathedra linguæ græcæ, iterumque cessante historiarum professione, quarum illa Sam. Battierio, hæc Jac. Christ. Iselio, haud invidente Nostro, obtigerat. Janua quidem Freyio nostro in Ecclesia Deo serviendi fuit aperta, cum a. 1710. ad pastoratum Huninganum vocaretur; sed subito rerum facies fuit conversa. A. 1711. vacantem cathedram Theol. duo viri raræ eruditionis, Jac. Christ. Iselius, Hist. Prof. & Freyjus Huninganus pastor, ambierunt pariter idque magnis conatibus, adeo ut Patres acad. dubios redderent, cui palmam deferrent; tandem, auctore Sam. Werenfelsio, d. 15. Sept. h. a. hæcce causa ita fuit decisa, ut Iselius Loc. comm. & Controv. Theol. Professor nominaretur, Freyjo vero Iselii cathedra historiarum cum titulo atque officio Professoris Theologiæ extraordinarii singulari suo merito decerneretur. Nactam duplicem spartam Freyjus omnibus viribus exornare contendit, & quidem quo Theologiam secundum Academiæ decreta rite profiteretur, uno actu cum Iselio d. 23. Aug. 1711. ab Hieron. Burcardo Antistite Theologiæ Doctor fuit creatus, habita oratione *de admirando Evangelii progressu.* Ab hac historiarum ordinaria & Theologiæ extraordinaria professione vocatus fuit ab ipso Civitatis Senatu majore d. 20. Maj. 1737. ad ordinariam V. T. Professionem, quam, dum vixit, retinuit, & summo auditorum emolumento administravit. Theologus ceterum fuit Freyjus incomparabilis. Plerumque fieri solet, ut Theologi suas operas partiantur, & in una tantum vel altera Theologiæ parte excellant: sunt qui totos se dedunt lectioni Scripturæ S. & scrutationi sensuum ejus profundorum; alii locis communibus; alii controversiis; alii casibus conscientiæ & praxi; alii philosophiæ; alii philologiæ ac linguis orientalibus; alii historiæ sacræ atque Ecclesiæ patribus incumbunt. Noster

Noster vero ingenii felicitate, memoriæ capacitate & studii sedulitate admiranda hæc omnia ita conjunxit, ut in quanam parte magis excelluerit, aut plus potuerit, definiri vix possit. Sed aliis inserviendo denique quoad corpus consumtus fuit, spiritu astra petente, d. 28. Febr. 1759.

Scripsit dissertationem de natura mentis humanæ 1699. de sententia Mohammedis de Jesu Christo 1703. de conjungendo studio linguarum orient. cum studio linguæ Græcæ 1705. de Cyro 1706. de officio doctoris christiani dissertationes 4. 1711—1715. porro edidit excerpta ex commentario Ms. R. Aharonis hebr. & lat. c. N. Amst. 1725. Suiceri thesaurum eccles. auctiorem & correctiorem edidit Amst. 1728. 2. T. fol. Λειψανα Joh. Grynæi Theologi cum ejus biographia 1746. 8. symbolam suam, quoad orientalia, anglica atque basiliensia contulit ad majus Lexicon historicum 4. T. in fol. hic impressum; patres Apost. cum suis aliorumque notis nitidissime Gr. & Lat. imprimi curavit Basileæ a. 1742. 8. denique epistolam emisit apologeticam ad Jac. Krighout, 1754. 4. Post fata rei theologicæ prodesse studuit non tantum legato florenorum centum augendæ Bibliothecæ alumnorum Collegii superioris destinatorum, sed & præsertim instituto nobilissimo, quo ordinavit, ut a designatis curatoribus vir constituatur idoneus, qui Theologiæ cultoribus absque eorum impensis per singulas hebdomadas aliquot lectiones habeat theologicas atque philologicas, & subinde vel dissertationem vel orationem edat, cujus argumentum sit vel demonstratio veritatis atque divinitatis Scripturæ S. vel genuinæ ejus explicationis vindiciæ, vel denique pax atque concordia christianorum. Huic instituto adnexuit bibliothecam suam exquisitissimam, volumina 8. millium comprehendentem & 20. millium florenorum pretium excedentem, una cum domicilio satis spatioso, atque amœno; cetera huc pertinentia in vita Joh. Grynæi Theologi occurrent. Primum lectorem ipse dixit collegam suum atque cognatum, de quo statim tanquam ejus successore nonnulla dicenda.

XXI. Jac. Christophorus Beck, vir commodis studiorum atque studiosorum natus, quem Deus rebus nostris diutissime adhuc interesse atque præesse patiatur, annum natalem habuit hujus seculi undecimum diemque natalem Martii 1. Parentes honestissimi hunc suum filium ingenio optimo præditum & incredibili literarum studio flagrantem videntes, divinæ providentiæ filiique indoli adversari religioni duxerunt, quin, quæ ab ipsis dependebant,

pendebant, quæque filii propositum promovere posse credebant, omnia promtissimo contulerunt animo. Suo igitur genio relictus omnibusque subsidiis instructus, a prima juventute elegantioribus literis egregiam navavit operam. In numerum philosophiæ studiosorum a. 1725. receptus id egit sedulo, quod verbis fuit professus, omnesque philosophiæ partes diligenter tractavit. Accepto laborum præmio, prima Laurea d. 3. Jun. 1727., philosophiæ vero doctoris titulo d. 31. Maj. 1729. ad altiora scandere cœpit, Deoque olim in ecclesia vel academia servire cupiens d. 1. Dec. a. 1728. theologicæ matriculæ nomen inscripsit. Quantum & in hac schola profecerit, suis examinatoribus, ecclesiæ, academiæ multis modis, universo etiam orbi suis scriptis probavit abunde, ut verbis haud sit opus, cum res ipsa alta voce loquatur. Tam in philosophicis quam in theologicis adjutorem habuit singularem Jac. Christoph. Iselium, Theologum nostrum celeberrimum, ipsique adeo fortunato esse contigit, ut per aliquot annos hospitio atque familiari adloquio magni hujus viri uteretur. Tentaminibus atque examine pro S. Ministerio a. 1732. summa cum laude superatis, operam suam pastoribus in agro atque civitate obtulit atque commodavit; etiam jam Professor in templo nostro Leonhardino aliquoties concionatorem egit; quam nervose id præstiterit, ex collectione concionum Altmanniana, in qua duæ ejus conciones occurrunt, conjici potest. Ipsum ad utrumque, non saltem ad docendum de suggestu sacro, sed & de cathedra academica, esse paratum, mox docuit specimine publico, quod d. 13. Nov. 1733. pro vacante cathedra rhetorica exhibuit; quadriennio autem post, edito iterum specimine, ipsam historias publice docendi provinciam d. 12. Sept. 1737. favente sorte obtinuit. Hanc dum ornaret cathedram, complures historici potissimum argumenti edidit dissertationes, itemque vindicias musarum helveticarum, quæ in Tempe Helv. leguntur. Magnum etiam molitus est opus historicum cum amico, Aug. Joh. Buxtorffio, pastore, nempe supplementum lexici historici universalis, quod Basileæ prodiit 2. Vol. in Fol. a. 1742. & 1744. hoc eodem anno posteriori Tiguri excudendam curavit introductionem in historiam Helvetiorum, quæ ibidem a Sprengio nostro in linguam germanicam translata ipsius cura recusa fuit

a. 1768. Simplici labore vir laborioſiſſimus non contentus eccleſiæ atque academiæ ſimul inſervire ut poſſet quæſivit, ideo cum a. 1740. theologica cathedra vacaret, eam ambivit; hoc ſcopo primum d. 27. Sept. 1740. pro dignitate Doctoris S. Theologiæ rite conſequenda diſſertationis de fide hominis chriſtiani partem priorem, & d. 25. Nov. 1740. ejuſdem partem alteram pro cathedra theol. obtinenda publice defendit, ſortem fatalem expertus. A. 1744. iterum vacuam cathedram theologicam d. 6. Jul. novo ſpecimine de Confeſſione fidei baſileenſis eccleſiæ petiit, & cum nullum competitorem haberet, d. 8. Jul. omnium ſuffragiis obtinuit. Eodem etiam adhuc anno d. 28. Oct. a Collega Joh. Balth. Burcardo Theologiæ Doctor creatus fuit atque renunciatus. Hanc, quæ Locos comm. & controverſias Theol. tractandas præcipit, provinciam ſedulus adminiſtravit uſque ad a. 1759. quo ex procerum acad. voluntate profeſſionem V. T. adminiſtrandam ſuſcepit. Porro a. 1757. communi commodo Vrſtiſii hiſtoriæ baſilienſis epitomen in germanicam linguam converſam multiſque additamentis locupletatam; eodemque anno fundamenta theologiæ naturalis & revelatæ; nec non a. 1765. Synopſin inſtitutionum univerſæ Theologiæ; itemque a. 1770. concordantias biblicas verbales atque reales Germ. 2. Tom. in Fol. evulgavit. Jam a. 1738. d. 11. Nov. D. Hier. Burcard, Antiſtitem, & d. 18. Apr. 1760. D. J. Lud. Frey oratione panegyrica laudavit, quæ utraque typis excuſa proſtat. Rogatus a Ven. Conventu eccleſ. a. 1753. libellum lingua germanica compoſuit, quo dogmatum ſeparatiſticorum falſitas detecta refutatur. Alios labores chartæ, laudeſque promeritas, modeſtiæ Beckii parcentes, ſilentio præterimus. Hoc unum addimus, ipſum, Lectorem Inſtituti Freyio Grynæani ab ipſo Freyio deſignatum, non tantum prælectiones præſcriptas ab a. 1759. huc uſque diligenter habuiſſe, ſed & jam XIII. diſſertationes philologico theologicas, ut inſtitutum poſtulat, publici juris feciſſe. Baſilea erudita, quam magno ſtudio exaravit, preloque paravit, typographum, cum eruditorum cohorte, exſpectat. A triginta jam annis Bibliothecarii vices ſumma cum diligentia ſuſtinet; Rectoratum acad. IV. Decanatum vero Theol. XIII. geſſit. Dulci interim a 30. circiter annis fruitur, & pro votis noſtris adhuc diu

fruetur,

fruetur, conjugio cum Maria Magdalena Zuinger, J. Rodolphi Medici filia, ex qua filium filiamque ſuſcepit, quos ante plures jam annos acerbo fato ſibi ademtos deflevit.

PROFESSORES NOVI TESTAMENTI.

I. Oswaldus Myconius, qui & Molitoris nomine venit, (Geishüsler) natus eſt Lucernæ Helvetiorum ſub annum 1488. ibique tyrocinii rudimenta poſuit atque depoſuit. Studia proſequuturus Baſileam petiit a. 1510., ibique a. 1514. Decano Philoſ. M. Petro Wenck, S. Theol. Baccal. Philoſophiæ Baccalaureus fuit creatus. Perſpecta Viri eruditione atque diligentia primo ad D. Theodorum, dein ad S. Petrum ludimagiſter publica auctoritate fuit conſtitutus. Hoc munere aliquot annis perfunctus eundem laborem ſuſcepturus a. 1516. Tigurum vocatur, ibi miniſterio etiam eccleſiaſtico adhibitus per triennium ſubſtitit & Lucernatum ſcholam primariam recturus Tigurinis valedixit. In patria partes duriores ſibi impoſitas egit optime & juventutem ſibi commiſſam omni fide literis melioribus inſtruxit; cum autem purioris doctrinæ evangelicæ præcepta diſcipulis inſtillare inciperet, a. 1523. dimiſſus & a Geroldseckio Monaſterii Eremi Helvetiorum curatore, non ſine permiſſu magiſtratus pagi Suitenſis, expetitus fuit, ut Monachis illic degentibus Theologiam prælegeret; unde anno ſequente Tigurum vocatus, non ſine dolore Geroldseckii, diſceſſit & ad priſtinos labores fuit reverſus. Zuinglio autem in pugna capellana a. 1531. interemto, ſibi metuens, denuo venit Baſileam, idque ſtimulante Thoma Platero, ibique d. 22. Dec. 1531. Paſtor ad S. Albani eligitur. Vix autem cum hujus muneris auſpicia cepiſſet, Oecolampadio pie defuncto ſucceſſor datur & in ſummi templi paſtoratum inducitur a. 1532., quam vero ſtationem vir modeſtiſſimus non niſi ſub hac conditione accepit, ut ſibi cedere liceat, quamprimum ſe dignior fuerit repertus. Una cum iſto paſtoratu eccleſiarum Baſilienſium inſpectionem obtinuit, nec hanc tantum ſed & cathedram N. T., quam a. 1532.

 occu-

occupavit, fidem faciente programmate Oſwaldi Beri hoc anno typis vulgato. Theologiæ Doctoris autem gradum, quem leges academicæ a profeſſore publico poſtulant, accipere noluit; potius profeſſione abire quam iſtud nomen adire paratus. Nec deſunt, qui adfirmant, ipſum ex dicta cauſa profeſſione ſeſe abdicaſſe; ſed firmioribus documentis poteſt probari, ipſum publice in N. T. legiſſe adhuc a. 1541. non in ordinaria quidem ſed peculiari, quæ adhuc hodie viſitur, cathedra. Ceterum Myconius, perhibente Lycoſthene, vir erat eruditione, ſanctitate ac innocentia vitæ inprimis clarus, & eruditionis nomine Eraſmo atque Glareano, quorum diſcipulus fuit, haud parum æſtimatus. Inter ipſum etiam & pictorum principem, Joh. Holbenium, interceſſit notitia, ex qua derivandum, quod Holbenius in exemplo Eraſmi encomii moriæ ad Myconium pertinente animi cauſa varias figuras ad marginem penna deſignaverit, quæ artificioſiſſimæ figuræ poſtea æri fuere inciſæ, ſed ſucceſſu nequaquam optimo, ut cuilibet has cum holbeniana pictura in bibliotheca publica Baſil. adſervata conferenti primo ſtatim adſpectu patebit. Objicitur quidem a nonnullis Myconio, quod quoad doctrinam de S. Cœna ſteterit a partibus Lutheri; ſed gravia ſunt, quæ in contrarium poſſunt adferri, quæ vero hic diducere nec ſcopus permittit nec ſpatium; ipſa autem ejus ſcripta mox nominanda quemlibet lectorem evincent contrarii. Poſtquam Myconius per XX. circiter annos dextre atque diligenter ſacra obiiſſet publica, d. 15. Mart. a. 1551. in ſummo templo vix dimidiam horam concionatus ex λειποθυμια in ſuggeſtu concidit, a quo tempore ex S. C. Thomas Geyrfalck paſtor Eliſabethanus & ſummi templi diaconus ipſius vices geſſit, donec d. 15. Oct. a. 1552. beata morte obdormivit.

Scriptum atque typis editum reliquit epiſtolium laudem Helvetiorum complectens; Tig. 1518. Commentarium in Glareani de Helvetia carmen, primum ſub nomine Oſw. Myconii, Lucernani, Baſ. 1519. 4. & dein ſub nomine Oſw. Molitoris Lucerini ib. 1554. 8. Suaſoria ad ſacerdotes helvetiæ, ut de Tigurinis male loqui deſinant, Tig. 1524. 4. Narrationem de vita & obitu Zuinglii, in epiſtolis Zuinglii & Oecolamp. Baſ. 1532. 4. & 1536. fol. Tractationem de liberis recte & ingenue educandis; de crapula & ebrietate; de fœnore & uſura. Expoſitionem in Evangelium Marci, 1534.

Enarra-

Enarrationes in Pſ. CI. Bern. 1548. Oecolampadii catechiſmum ex germ. vertit in latinum, 1545. Confeſſionem fidei Baſilienſem jam a. 1530. ab Oecolampadio compoſitam & ad comitia Auguſtana miſſam a. 1534. aliquoties edidit cum gloſſis. Ab ipſo etiam atque ſymmiſtis in ſynodo Baſil. 1536. exarata & poſtea Wittenbergæ Luthero oblata fuit confeſſio helvetica, quæ prior ſolet vocari; epiſtolam miſit parænetìcam ad fratres ditionis Baſ. complectentem, quomodo ſe docendo gerere debeant præſentibus turbis, prid. cal. Febr. a. 1534. Epiſtolæ ejus ad Bullingerum occurrunt in Füslini Ep. Ref. Cent. I. n. 32. 34. 35. 38. 43. 46. & 47. nec non epiſtolæ ad Calvinum in epiſtolis Calvini Gen. 1586. fol. p. 40. 44. 57. & 79. Præfatus etiam eſt in Oecolampadii enarrationes in Matthæum & Marcum. Inedita reliquit commentaria in Eſaiam, Jeremiam, Jonam, Matthæum, Lucam, Johannem &c. nec non deſcriptionem tumultuum Bernenſium ſubditorum a. 1528. & 1529.

II. SIMON GRYNÆUS bono publico natus eſt circa oppidum Sueviæ Veringen, ditionis comitum de Hohenzollern, a. 1493. parentibus nobilitatis antiquiſſimæ, agriculturæ nempe deditis; horum provida cura primum in patria dein Pforzhemii, ubi Melanchtonem habuit condiſcipulum, literis fuit inſtitutus. Hinc Viennam Auſtriæ conceſſit, omneque tempus ſtudiis dedit; ibi liberalium artium magiſter creatus literarum græcarum cathedram conſcendendi mandatum accepit; has literas cum aliquandiu Viennæ docuiſſet publice, & ſtudio medico atque theologico operam dediſſet, Budæ per aliquot annos ſcholæ præfuit. Hic ob puriorem religionem, quam agnitam adſerebat, pericula obiit atque labores, quin Monachorum technis in carcerem conjectus nobilium Hungarorum interceſſione ægre libertatem obtinuit. Relicta Pannonia Wittenbergam pervenit, ubi Luthero & Melanchtoni propius innoteſcens de variis religionis capitibus cum ipſis contulit. Hinc in patriam reverſus a Ludovico Electore Palatino a. 1523. Heidelbergam, ut græcas literas doceret, fuit vocatus, quod magna dexteritate præſtitit, evangelicæque doctrinæ ſubnaſcentis primordia plurimum promovit. Cum a. 1529. religionis cauſa conventus Imperii Spiræ Nemetum indiceretur; a Principe ſuo illuc miſſus Grynæus Fabrum audivit pro concione dogmata quædam ſibi falſa viſa pertinacius defendentem, eumque in platea offenſum ad

E 3 blandum

blandum colloquium invitavit; quod cum Faber declinaret, dolere se, inquit Grynæus, virum eruditione & auctoritate pollentem manifestos errores, apertis Scripturæ S. & primæ ecclesiæ testimoniis contrarios defendere; additisque aliis paulo salsioribus, tandem Faber, cognito Grynæi nomine, obtestans amicitiam in crastinum ad longius colloquium ipsum provocavit, quod Grynæus, serio secum agi putans, promisit. Vix vero relicto Fabro ut ad suos rediit amicos Grynæus, & mensæ adsedit, senex quidam singularem gravitatem vultu, oratione & habitu præ se ferens, ignotus omnibus comparet, & Melanchtoni evocato ostendit, jamjam lictores regis jussu adfore, qui Grynæum prehensum in carcerem abducant. Quo facto Melanchton illico Grynæum ad Rhenum deduxit sicque hic periculum evasit. Jis autem vix digressis, lictores Grynæum petituri aderant, quibus infectis rebus erat recedendum. Inquisitum postea fuit diligenter in illum senem, sed nihil de eo potuit compertum haberi, usque adeo, ut fuerint, qui angelum crediderint. Grynæus Heidelbergensibus redditus mox a Basiliensibus invitatur, ut in academia sua literas græcas profiteretur. Ipsemet Oecolampadius d. 31. Mart. 1529. Grynæo hanc in rem in aliis ita scripsit: *Gymnasium literarium hic negligebatur, nunc illud non modo instaurare, sed nobilitare cogitamus, cupientes cum pietate bonas plantari literas. Atque ob eam causam, bonos eruditosque viros, quotquot alere poterimus, advocamus, invitamusque; justis etiam sumtibus neutiquam parsuri, sed dignis stipendiis incitaturi. Porro quoniam per amicos cognovimus, quo pacto istic res tuæ habeant, & quam non abhorreat a sinceritate fidei animus tuus, quæ plerisque concessa non est: unde spei quippiam est, te quoque induci posse, ut huc migres, professione græcarum literarum functurus. Quod muneris hic obire si non detrectabis, dabimus operam, ut non pœnitendo salario hic agere queas, & ampliore quam ulli professorum hactenus nostri numeraruit. Ita enim mihi de benevolentia Senatus persuadeo. Tribunus plebis, nunc primariæ in hac urbe auctoritatis, ante annum cum legatum civitatis nostræ apud Principem vestrum ageret, morum tuorum suavitate, sermonis comitate, ac boni nominis fragrantia, adeo bene erga te adfici cœpit, ut nihil non quod honeste poterit, tuo nomine, in tui gratiam facturus*

facturus sit. Te enim, ut pios omnes, amat ac observat, etiam desiderat: eoque conscio tibi scribo, beatos nos existimans, si te collegam habituri simus. Bene vale, mi Simon, venique statim. Hanc conditionem accepit Grynæus & literas Græcas publice docuit. Etiam cathedram Theol. extra ordinem conscendere jussus epistolam ad Romanos explicavit. Sequenti anno, 1530., in Angliam profectus aliquot ejus regni bibliothecas, juvante eum Thoma Moro, oculis lustravit; hoc honoris ibi habitum fuit ipsi, ut ejus effigies in bibliotheca anglicana regia inter Theologos Helvetios poneretur. Anno deinceps 1534. ab Huldrico principe Wurtembergico cum aliis Tubingam vocatus est Grynæus, ut scholam atque ecclesiam ibi reformaret. Inde biennio post Basileam reversus, a. 1537. Erasmo ægrotanti & morienti, variis ipsi pietatis præstitis officiis, ad extremum usque halitum adstitit & N. T. ordinarium egit professorem. A. 1540. Melanchtoni, Capitoni, Bucero, Calvino aliisque ad solenne colloquium Wormatiense proficiscentibus adjunctus fuit socius magistratus nomine. Biennio ante lis Grynæo fuit mota a Carolostadio ob gradum Doctoris, quem accipere renuebat; Carolostadius nempe postulavit a Grynæo, ut, si sacras Literas docere vellet publice, Doctorem se renunciari pateretur. Missi componendæ liti ab Argentoratensi magistratu Capito, Bucerus atque Sturmius, qui nihil profecerunt. Casparus etiam Hedio periculum fecit, Grynæum a sententia revocandi, eique formulam proposuit, qua ipse a Joh. Eberbachio, Parocho Moguntino, Theologiæ Doctore, Moguntiæ Theologiæ Doctor fuerit proclamatus, quæ hæc fuit: *Ego, auctoritate non Romani Pontificis, sed Christi Jesu, cœlestis Doctoris, cui Pater testimonium dedit: Ipsum audite; qui suis discipulis dixit: Ite, docete omnes gentes: Te Casp. Hedionem* &c. sed & iste nihil effecit, Grynæusque in sententia perstitit. Rectoris Acad. tamen munus accepit a. 1541. quo eodem anno 1. Aug. ex peste obiit. Deploravit eum Basilea ut virum non solum linguarum, Latinæ, Græcæ atque Hebraicæ, peritissimum, non solum tanquam matheseos quin universæ philosophiæ callentissimum, sed quam maxime ob Theologiæ profundam cognitionem & ante omnia ob pietatis vere christianæ exercitium, cujus exemplo vivo jam carere habuit necesse. Duas

duxerat Grynæus uxores; unam Heidelbergæ a. 1523. Magdalenam Spirenſem infœcundam, alteram Catharinam Lombardiam, ex qua unicum ſuſtulit filium, ſed qui plurium loco eſſe poſſit, Samuelem J. C. de quo ſuo loco.

Scripta Sim. Grynæi ſunt: Præfatio in Plutarchi vitas Latine & Græce impreſſas, Baſ. 1533. præf. in Euclidis elementa geometrica græce excuſa, de diſciplinis mathematicis, ib. 1533. Præfatio in Pollucis Onomaſt. ib. 1536. hiſtoria vitæ & obitus Joh. Oecolampadii, quæ præmiſſa eſt commentario Oecolampadii in Ezechielem itemque epiſtolis Oecol. & Zuinglii. Præclare etiam de Aſtronomia meruit, magnamque apud illius cultores iniit gratiam, quod primus cum præfatione edidit textum græcum *magnæ compoſitionis Ptolomæi cum commentariis Theonis Alex.* Baſ. apud Walderum 1538. fol. nitide excuſum. Præfationes in ſcriptores novi orbis, in Abſyrtum & reliquos Græcos Hippiatros, in Lexicon Græco Latinum, in Juſtinum, in Hugonis Latimeri orationem de regni ſtatu per Evangelium in Anglia reformando &c. Opera Platonis a Marſ. Ficino verſa emendavit, Baſ. 1539. Somnium ad Jac. Sturmium carmine heroico, ib. 1541. Medicinæ encomium ib. 1542. 8. de meteoris ignitis & cometis, 1580. Baſilienſium Monumentorum antigrapha, 1602. Lignit. 8. Ex Græco in Latinum vertit ac edidit Ageſilai vitam in Parallelis Plutarchi. Plutarchi libellum; *ſitne rationis aliqua in beſtias vis.* Baſ. 1534. Ariſtotelis elenchorum l. 2. Ejuſd. libellum de virtutibus & de mundo. Homilias Chryſoſtomi in I. ad Corinth. a 21. uſque ad 44. Ejus ad Calvinum & Farellum occurrunt epiſtolæ in epiſtolis Calvini, Genev. 1576. fol. pag. 361. 363. 364. 365. Ab hæredibus inedita ſervantur: commentarius in ep. ad Romanos; liber de cœna Domini; nec non opus epiſtolarum &c.

III. Wolfgangus Wissenburgius Baſileæ natus a. 1496. patrem habuit Jacobum, ſenatorem pium atque integerrimum. Wolfgangi, ſeu potius Guolphangi, nomen Noſter peculiari occaſione obtinuit. Parentes ejus, ut prolem maſculam conſequerentur, ad thermas Badenſes Marchionis abivere, hocque nomine in itinere prope Argentinam in æde S. Guolphangi preces fuderunt. Noctu inſequente ſomniabat mater, preces ſuas interceſſione S. Guolphangi eſſe exauditas, ideo in honorem hujus Divi filio nato ejus nomen indiderunt pii parentes. Promto felicique ingenio puer bonis literis mature atque diligenter operam dedit, a pio quodam ſacerdote

sacerdote Monacho Basileæ in suburbio, quod a Lapidibus nomen habet, prima rudimenta edoctus, sub quo adeo profecit, ut a. 1510. ad lectiones publicas admissus, deinceps a. 1512. Laureatus Artiumque postea Magister fuerit promotus. Usus est eo tempore in disciplinis mathematicis præceptore Henrico Glareano, ea felicitate, ut Mathematum professio ei a. 1520. demandaretur, cui diu cum fructu vacavit. Sacro interim studio operam dedit diligenter & a. 1522. sacerdos fuit inauguratus. A. 1524. parochia in æde Franciscanorum & Xenodochio ei fuit commissa, in quo munere Christum mascule & summa diligentia prædicavit, atque lectis Martini Lutheri scriptis, Oecolampadio confestim se junxit, cujus postea in restauranda ecclesia fidum & strenuum egit adjutorem. Primus is fuit, qui in ecclesia sua Missam germanica lingua legit. Religionis mutatione a. 1529. feliciter expedita, & civitate tota in quatuor parochias divisa, ipse Transrhenanam sortitur; in qua functione quum multo ecclesiæ emolumento per undecim annos fuisset versatus, a. 1541. S. Grynæo in Professione N. T. succedit, postquam anno superiore 5. Cal. Nov. exhibitis eruditionis suæ secundum novas institutiones speciminibus publicis S. Theologiæ Doctor, isque post Reformationem primus, Decano & promotore Andrea Bodensteinio Carolostadio, solenni ritu fuisset designatus. Professor dictus pastoratui quidem valedixit, tamen ad aliquot annos Archidiaconi Truckenbrothii vices egisse legitur. Denique mortuo Carolostadio a. 1544. pastoratum Petrinum suscepit, quem per decennium industria & fide optima administravit. Cum vero jam per 40. fere annos ecclesiæ & academiæ inserviisset, & inserviendo consumi inciperet, atque senectutis, ut querebatur ipse, tardioris jamque non bene memoris, impeditæ quoque vocis difficultate laboraret, pastoris munus resignavit, retenta tamen adhuc professione, qua vero & mox a. 1554. sese abdicavit, rude, quam meruit, donatus. Reliquum vitæ tempus piis meditationibus & studiis privatis impendit, donec senectutis sarcina pressus & laboribus exhaustus, cum per aliquot annos graviter decubuisset, d. 9. Mart. 1575. vita decessit.

Ejus scripta hæc fere sunt: Descriptio terræ sanctæ, Scripturæ S. accommodata. Oratio de auctoritate Synodorum &

de vero usu cœnæ Domini. Ptolomæum adornavit novis tabulis. Varias epistolas nonnullis auctoribus editis præfixit. Jussu Magistratus 20. theses theol. erroribus Leonhardi prædicatoris petrini oppositas publice defendit a. 1524. Iterum 20. theses theol. edidit a. 1540. Excerpta ex Patribus doctrinam de S. Cœna spectantia fecit, quæ lingua germ. cum ejus præfatione edita sunt Basil. 1561. 4. In epistolis Reform. Füsslin. Cent. 1. n. 98. & 99. ejus leguntur epistolæ.

IV. SIMON SULCERUS, cum Wissenburgerus, ipso petente, rudem accepisset, a. 1554. cathedram N. T. obtinuit & Matthæum publice explicavit. Hanc cathedram per decennium occupavit, d. 20. Nov. 1564. ad professionem V. T. promotus. V. Prof. V. T. n. 5.

V. HULDRICUS COCCIUS genitus est a. 1525. patre Ulrico Kœchlin, cive Friburgensi Helvetio & matre Barbara Weingarten, quæ Kœchlino mature defuncto nupsit Nicolao Essig, ludimagistro Micropolitano, qui privignum suum Huldricum, bonæ indolis puerum, literis adplicuit, eaque lege adoptavit, ut nomine *Essig* cognominis loco uteretur. In vitrici familiam adoptatus & literis diligenter institutus a. 1542. philosophiæ studiosus, biennio post Laureatus & a. 1546. Artium Magister fuit salutatus. In literis humanioribus addiscendis singularem adhibuit diligentiam, magnamque in iis acquisivit cognitionem, quo factum, ut jam eodem anno, quo ad summos in philosophia honores pervenit, in pædagogeo ad literas græcas publice docendas fuerit vocatus; cum autem Thomas Grynæus ad Græca aptior videretur, Coccius ad Willichii Dialecticam a. 1548. & a. 1560. ad Logicam, cui per quadriennium vacavit, fuit translatus. Ad tempus aliquod pædagogei præfectum itidem egit Coccius, isto autem munere a. 1555. sese abdicavit. Præter negotia ista publica Coccius egregie etiam studiis theologicis fuit operatus, ut non modo academiæ sed & ecclesiæ utiliter & cum nominis sui fama præesset; etenim pastor fuit primum suburbicarius, idque satis mature, antequam in pædagogeo docere cœpit; deinde vero a. 1552. ecclesiastem egit martinianum, idque tum memoria dignum ipsi accidit, quod a. 1556. 12. Cal. Febr. cum Deputato Lœracum, pagum in marchionatu vicinum, fuerit missus, ut ibi primam haberet concionem evangelicam. Denique

que a. 1562. paſtoratus Petrinus ei fuit commiſſus, cui ut ceteris muneribus eccleſiaſticis antea geſtis indefeſſa induſtria, fervente zelo & ſanctæ vitæ exemplo præfuit. Placuerat autem Academiæ, & in ea ordini Theologorum, hunc virum ſibi denuo vindicare, eumque 12. Cal. Dec, 1564. ad profeſſionem N. T. vocavit, quam adſidue adminiſtravit, & quidem integro quinquennio, antequam Doctoratum theologicum acciperet, qui ipſi poſtulantibus Reipublicæ civilis & literariæ principibus tandem 2. Febr. 1569. fuit collatus. In conjugio duplici per 40. annos vixerat Coccius; prima uxor erat Margaretha Merian, uxoris Sulceri ſoror, unde forſan derivandum, quod Coccius cum adfine Sulcero cauſam communem fecerit, Lutheraniſmum in noſtra urbe introducendi; renitentibus autem Theologis paſtoribuſque ceteris fere omnibus, quin & ipſis civibus, nihil effecerunt; hac uxore defuncta Coccius d. 31. Jan. 1571. ad ſecundas nuptias tranſiit & puellam duxit 20. annorum, Vrſulam Fæſch, ipſum jam canum nonnullis ideo cavillantibus. A feſto Joh. B. 1584. morbo impeditus a publico munere quievit, & tres ſimul, ægrotante etiam Sulcero Grynæoque abſente, conſtituti ſunt horum Theologorum vicarii, Vrſtiſius, Brandmullerus atque Helius. Denique Coccius aqua intercute vitam finiit d. 10. Febr. 1585. quo ipſo anno n. d. 22. Jun. etiam Sulcerus deceſſit. Reliquit duos eruditos filios ex priori conjugio, Samuelem & Thomam, ambos Philoſophiæ Profeſſores, de quibus ſuo loco dicetur.

Scripſit indicem & præfationem in opera Divi Gregorii Pontificis, quæ excuſa ſunt Baſ. in offic. Froben. 1551.

VI. Joh. Jac. Grynæus S. Theol. Doct. & V. T. Profeſſor, Heidelberga, quo petente Duce Palat. Caſimiro & indulgente Magiſtratu Baſil., ut eccleſiam atque academiam Heidelbergenſem reſtauraret, a. 1584. ſeceſſerat, d. 17. Jul. 1585. a Senatu Baſil. per literas revocatur, eique profeſſio N. T. adminiſtranda defertur, quam omni fide optime curavit, idque ad beatam uſque ejus αναλυσιν, quæ contigit d. 30. Aug. 1617. V. Prof. V. T. n. 6.

VII. Sebastianus Beck, S. Th. Doct. a Profeſſione V. T. ad cathedram N. T. vocatur d. 24. Febr. 1618. hancque

hancque administravit summa cum laude atque utilitate, donec in cœlestem academiam fuit translatus d. 9. Mart. 1654. V. Professores V. T. n. 10.

VIII. THEODORUS ZUINGERUS, S. Theol. Doct. & Ecclesiarum Basil. Antistes a cathedra V. T. ad explicandum N. T. fuit vocatus d. 1. Sept. 1654. sed priusquam hanc professionem auspicaretur, infirmitate oppressus magno ecclesiæ & scholæ theologicæ detrimento labori succubuit d. 27. Dec. 1654. V. Professores V. T. n. 12.

IX. JOH. RODOLPHUS WETTSTENIUS prænobili stemmate natus lucem vidit d. 5. Jan. a. 1614. patrem habuit virum ampliss. J. Rod. Wettstenium, Reip. Bas. Consulem prudentissimum, qui inter alias legationes & illa functus est gravissima, qua totius Helvetiæ nomine ad conventum Monasteriensem a. 1646. itemque a. 1650. Viennam ad ipsamCæsareamMajestatemFerdinandum III. fuerat missus, ut patriæ securitati & libertati caveret, utraque legatione felicissime perfunctus. Sua enim unica prudentia, suis consiliis & incredibili labore id effecit, ut ab omnibus Paciscentibus & ipso imperio Romano Reipublicæ Helvetiorum libertas, αυτονομια atque supremum imperium agnosceretur, idque instrumento pacis Westphalicæ disertis verbis insereretur; ipse etiam Wettstenius ab Imperatore Nobilium Ordini fuerat adscriptus. Matrem vero Noster nactus est Annam Mariam Falkner, ex antiquissima atque nobilissima familia oriundam. A parentibus genere ac pietate nobilibus puer nobilem atque liberalem obtinuit educationem, optimisque publicis atque privatis præceptoribus fuit commissus; quorum fide propriaque diligentia cum, benedicente Deo, disciplinas ingenuas, linguam græcam atque latinam haud mediocriter comprehendisset, præceptorum suorum judicio dignus fuit habitus, qui scholis exemtus trivialibus a. 1628. ad academiam amandaretur. Novam hic præstitit adsiduitatem Wettstenius, nec eum generis sui tenuit fiducia; non ludo, non otio, non apinis tricisque, & si quid vilius istis, sed totum se bonis tradidit literis, gentis suæ nobilitatem nova aucturus nobilitate; illud acutissimi morum censoris, Juvenalis, secum perpendens: *Stemmata quid faciunt?*

ciunt? quid prodest, Pontice, longo Sanguine censeri, pictosque ostendere vultus Majorum &c. illud Maronianum suum fecit: *tentanda via est, qua me quoque possim Tollere humo: victorque virum volitare per ora.* Wettstenius itaque ad labores impiger omnes philosophiæ partes strenue pertractavit, cursuque philosophico absoluto laboris præmia digna tulit, summos nempe, quos Philosophi dare possunt, post primos, adeptus honores, quod factum a. 1629. & 1631. A disciplinis, quæ verbis atque rationibus bonos cives formare laborant, ad eam conversus disciplinam, quæ divinis oraculis bonos atque beatos efficere studet christianos, nihil fecit reliqui, quod ad rem pertineat. Continuato philosophiæ ac philologiæ studio literis sacris diligentissimam navavit operam, ut Theologiam dogmaticam atque polemicam animo atque memoria tenuerit universam. Ita præparatus examen petiit pro S. Ministerio publicum, illudque cum d. 28. Oct. 1634. subiisset, spem, quam de se excitavit, optimam ex asse implevit, Ministeriique Candidati ordinationem accepit. Eodem isto anno, perspecta insigni in Græcis literis peritia, Academiæ proceres Wettstenium istas literas vicario nomine docere jusserunt, finitoque sequenti anno isto vicariatu, ipsoque ad concionatoria exercitia converso, denuo Academiæ patres ipsum revocant & Rhetoricam cathedram ipsi vicaria opera ornandam committunt. Mox autem d. 3. Mart. a. 1637. ordinariam Linguæ Græcæ professionem Senatorum academicorum suffragiis adeptus id egit unice, ut auditorum promoveret profectus, ipsis ex Homero sermonis elegantias, ex scriptis N. T. pietatem sedulo instillans. Anno insequente peritiam suam apud exteros locupletaturus iter literarium instituit in Helvetiam, Galliam, Angliam, Belgium atque Germaniam, eoque magno cum fœnore feliciter confecto ad pristinos labores fuit reversus. In Græcis tradendis cum Wettstenius integrum sexennium consumsisset, professio ardua, organi nempe Aristotelici, superiorum voluntate ipsi obtigit, quam tam analytice quam practice administravit. Septennio abhinc elapso novam spartam, Bibliothecæ nempe publicæ curam, omni modo exornavit, ipsamque hanc Bibliothecam insigniter auctam atque illustratam consilio suo atque auxilio fecit. Anno nempe 1662., cum instructissima bibliotheca Amerba-

chiana

chiana una cum pretiosissima, ex Erasmi præcipue reliquiis consistente, cimeliotheca ab hæredibus vendenda esset Batavis, Wettstenius noster omnem movit lapidem, ut thesaurus iste maximus alio non migret, suisque precibus atque monitis apud Consulem Patrem effecit, ut ille Magistratus sumtibus bibliothecæ academicæ inserendus acquireretur; octo millia thalerorum solvit nempe pro eo ampliss. Magistratus, ipsaque Vniversitas ex suo peculio thaleros mille adjecit. Statim etiam postea eodem Wettstenio Consule, instigante filio Professore nostro, Bibliothecæ publicæ amplior atque illustrior locus fuit concessus, quem hodienum occupat, domus nempe spatiosa, a Musca nomen gerens, cujus aula olim a. 1431. conclavi inserviebat, in quo Felix V. Patrum Concilii Basil. suffragiis Pontifex Maximus fuit creatus. Domesticas curas Wettstenius a. 1643. divisit cum Margaretha Zæslin, quæ charissima uxor ei 12. filios peperit & 5. filias, ex quibus filiis Joh. Rodolphus Patris græcam atque theologicam cathedram adscendit. Noster Wettstenius ut sibi ad professionem theol. gradum faceret, amicis hortantibus a Theologorum ordine insignia doctoralia petiit & promotore Theod. Zuingero d. 11. Dec. a. 1649. obtinuit, habita præter alia specimina publica oratione *de origine errorum & dissensionum in religione*. Postea, nempe d. 1. Sept. 1654. professio Loc. comm. & controv. theol. & denique d. 25. Jan. 1656. professio N. T. ei fuit demandata, cui vir in theologia patristica inprimis versatus diligentissime præfuit. Wettstenio jam diu Theologo, formula illa celebris consensus ecclesiarum helveticarum reform. autore J. Henr. Heideggero in publicum prodiit a. 1675., etiamque Basileæ Ministris subscribenda fuit data. Wettstenius autem, qui easdem circa gratiam universalem tenebat cogitationes, quæ in hac formula in theologis Salmuriensibus improbatæ fuerunt, hanc formulam subscribere renuit, & quominus ab aliis subscriptio fieri debeat omnia impendit; licet autem istud non impetraverit, ipse tamen pro auctoritate atque æstimatione, qua pollebat, ad subscriptionem neutiquam coactus, nullumque ideo redituum vel æstimationis suæ detrimentum fuit passus. Haud diu autem postea nec ab aliis ista subscriptio fuerat requisita, eaque, petente Theologorum ordine, d. 26. Maj. 1722. a summo Magistratu prorsus fuit abrogata.

gata. Senex Wettstenius saturque dierum ad patres fuit collectus d. 11. Dec. a. 1684.

Plura typis parata habuit, paucissima vero in lucem prodire passus est, ne intempestivo aliquo conatu famæ aucupium quæsivisse videretur, a quo ejus ingenium prorsus abhorrebat. Edita exstant præter nonnullas dissertationes sequentia: Certum animæ solatium a. 1638. ex Rom. VIII. 14. Marci Diadochi sermo contra Arianos a. 1642. ex Mſ. codice Bibl. Baſ. primum editus Gr. & Lat., recusus cum libello Origenis de Oratione a. 1694. Oratio in obitum Theod. Zuingeri a. 1655. Origenis exhortatio ad Martyrium, quam nullibi forsan nisi in Bibl. Baſ. exstantem primus exscripsit & Filio excudendam tradidit, quod iste præstitit a. 1674. cum eam tractatui Origenis contra Marcionitas a se edito adnecteret. Refutatio fabulæ XI. M. V V. Tractatum item Vinc. Bandelii de conceptione B. Virginis Mariæ recudi curavit. Scripsit etiam Eucharisticon Encomio Ironico Dorschei oppositum, quod vero luci publicæ non exposuit.

X. Johannes Zuinger professionem N. T. auspicatus d. 28. Aug. 1685. eandem administravit, donec animam finivit, quod accidit d. 26. Febr. 1696. V. Prof. V. T. n. 15.

XI. Petrus Werenfels auspicia cepit professionis N. T. d. 14. Oct. 1696. eamque quoad vixit retinuit; mortuus d. 23. Maji 1703. V. Prof. V. T. n. 16.

XII. Joh. Rod. Wettstein adiit professionem N. T. d. 14. Apr. 1704. eique præfuit usque ad a. 1711. quo d. 21. Apr. ad superos secessit. V. Prof. V. T. n. 17.

Edidit præter ibi memorata *flores eloquentiæ*, Baſ. 1684. 8.

XIII. Samuel Werenfels explanationem publicam N. T. exorsus est d. 20. Nov. 1711. eamque continuavit usque ad 1. Jun. 1740. quo fato fuit defunctus. V. Prof. V. T. n. 18.

XIV. Johannes Grynæus, Grynæorum nobilis verum nimis eheu tenera suboles, in lucem editus est Leuffelfingæ, pago ditionis Basiliensis extremo, d. 8. Jun. 1705. patre Samuele Grynæo, pastore Leuffelfingensi, & matre Anna Catharina Fæsch. Defuncto parente puer cum matre Basileam petiit & classes Gymnasii frequen-

frequentavit. Eas permensus a. 1717. facultatem accepit philosophorum lectiones audiendi, quod adeo fecit diligenter atque attente, ut privata accedente institutione propriaque adjuncta industria, a. 1718. primam Lauream & a. 1720. Magisterii artium honorem fuerit adeptus. Altiora jam spirans studio Juris se dicavit, & opera usus publicorum Professorum, Christii atque Wettstenii, tantos cito in utroque Jure fecit progressus, ut a. 1724. J. V. Licentiatus denominaretur; sequenti vero anno pro summis in utroque Jure honoribus rite consequendis d. 29. Jun. 1725. theses juridicas miscellaneas edidit atque defendit. Ex occasione studii legum profanarum incessit Grynæum cupido leges divinas exactius cognoscendi, cumque id sine hebraicæ linguæ cognitione fieri non posse cognosceret, adiit J. Ludov. Freyium, magnum illum orientalium linguarum magistrum, ipsiusque operam efflagitavit. Hic pro voto nactus discipulum non hebraica tantum lingua ipsum imbuit sed & Rabbinismo, Syriasmo atque Arabismo initiavit, idque haud leviter, in intima potius harum dialectorum penetralia cum eo penetrans, Talmudem, Alcoranum atque ipsum Arabschiadem haud perfunctorie perlustrando. Quin cum nobilissimus FAHD, Sidonis incola, qui præter vernaculam, arabicam, nulla alia lingua utebatur, per integram hebdomadem apud Ven. Freyium, in cujus ædibus & Grynæus habitabat, commoraretur, non tantum ambo isti Amici eum loquentem intellexerunt, sed & ipsi arabica lingua responderunt, eique digresso nonnullas epistolas transmiserunt arabicas. Ad ipsa etiam Persica atque Æthiopica fuisset progressus Freyius, nisi Grynæo a linguarum studio ad studia rerum transire placuisset. Freyius autem pro singulari, qua pollebat, prudentia, in Grynæo acre ingenium, subactum judicium veræque pietatis sensum observans nihil intermisit, quin omnem impendit operam, ut Grynæus relicta Jurisprudentia Theologiæ unice se traderet, quod tandem fecit d. 27. Apr. a. 1731. nomen suum inter Theologiæ studiosos professus. Inter ista autem orientis linguarum studia ceteras elegantiores literas non abjecit Grynæus, sed perpetuo in iis sese exercuit, & subinde publica diligentiæ suæ edidit specimina, ut d. 9. Dec. 1727. cum pro vacante cathedra philosophiæ moralis; d. 22. Oct. 1731. pro Logicæ & d. 20. Mart. 1733. pro Linguæ Hebrææ cathedra

cathedra disputaret, qua ultima vice sortem habuit renuentem; triennio vero postea Senatus acad. ipsum ejusdem Linguæ hebrææ vicarium constituit Professorem, quam provinciam per biennium optime gessit. Freyius autem Grynæum totum jam suum ad theologica studia inclinavit & ut aliquando theologica professione fungeretur omni modo paravit. Obtulit se jam occasio a. 1737. quo d. 17. Dec. Loc. comm. ac controv. Theol. Professor P. fuit denunciatus. Antequam istud munus, cujus obtinendi causa d. 3. Dec. 1737. theses theol. publice defendit, capesseret, pro more d. 30. Jan. a. 1738. postquam solitum examen subiisset & præter alia exercitia etiam disputationem d. 25. Oct. a. 1737. ventilandam proposuisset, a Freyio suo tiaram Doctoris Theologi sibi imponi passus est. Ab ista cathedra ad cathedram N. T. vocatus solennia ejus auspicia cepit d. 15. Nov. 1740. eamque summa fide administravit usque ad vitæ finem, qui nimis cito adpropinquavit d. 11. Apr. 1744.

Opuscula hujus viri longiori vita dignissimi collecta edidit cum auctoris Biographia J. L. Frey, Bas. 1746. 8. eaque inscripsit: Λείψανα Joh. Grynæi; etiam in Mus. Helv. P. I. ejus leguntur animadversiones ad Reimannum de Atheismo Mohammedanorum; nec non epistola ad Zimmermannum, in qua disquiritur: an Mahomed impostor fuerit an fanaticus? hæc duo in Λειψάνοις non occurrunt. Sed non scriptis tantum verum & alio modo Basiliensis juventutis post fata adhuc Doctorem agere voluit Vir iste optimus. Ad nobile nempe Institutum Venerandi Freyi, quod in ejus vita descripsimus, promovendum beatus Grynæus summam 4000. florenorum eo fine destinavit, ut futurus Lector eorum annuos census honorarii loco perciperet; itemque Freyio commisit ex Bibliotheca sua eos eligere & in ipsius huic Instituto dicatam Bibliothecam transferre libros, quibus ipse careret, quosque dignos haberet.

XV. Joh. Balthasar Burcard de stirpe amplissima & virorum de Republica, Ecclesia & Academia nostra præclare meritorum feracissima ortus, hanc lucem adspexit primum d. 9. Febr. 1710. Patrem veneratus est Hieronymum Burcard, S. Theol. Doct. & Professorem, itemque Ecclesiarum Antistitem, matrem vero Catharinam Ryhiner. Ab his parentibus a parvulo sacras literas liberalesque disciplinas edoctus, magistrisque privatis optimis usus, pro egregia sua indole,

 adeo

adeo celeres fecit progressus, ut jam a. 1721. ad vitam academicam transiret. Eodem anno Viviscum linguæ gallicæ addiscendæ ergo missus tanta diligentia & philosophiam & gallicam linguam fuit prosecutus, ut jam a. 1722. relicto Vivisco primam & biennio post secundam lauream philosophicam acciperet. Liberalibus disciplinis innutritus atque haud leviter imbutus, d. 3. Maj. 1724. nomen dedit studio theologico, in quo iterum omnem adhibuit operam tum in academia patria tum in schola Tigurina, quam a. 1726. visitavit. Philologico atque theologico adparatu jam satis instructus, ipso petente, ad tentamina atque examina pro S. Ministerio admittebatur, annoque 1728. in numerum Candidatorum recipiebatur. Eodem hoc anno juvenis licet, dignus tamen habebatur, qui illustriss. D. Dominico Passionei, tunc Romani Pontificis ad Helvetiæ pagos catholicos Legato, postea Cardinali, hebraicarum, chaldaicarum atque syriacarum literarum magistrum petenti, de meliori commendaretur. Egregio hoc munere per semestre egregie defunctus & haud exigua cum honorum testificatione dimissus patriam petiit & ad studia theologica reversus est. Haud diu post, quo eruditionem apud exteros etiam augeret, duplex iter literarium suscepit, brevius unum, longius alterum; nempe primum a. 1730. cum magnum philosophum Christianum Wolfium auditurus, Marpurgum Cattorum abiit, quantumque profecerit ibi, anno jam sequenti ostendit, cum cathedram logicam ambiret. A. 1732. iterum alias regiones visitavit, in Belgium profectus per sex menses Lugduni Bat. perque Galliam redux sex alteros menses Lutetiæ Parisiorum substitit. Conquisitis undique omnigenæ eruditionis opibus in patriam properavit, Academiæ emolumento, quod in thesauris latebat, depromturus. Citius etiam ei oblata fuit occasio publice demonstrandi, quantum valeat eruditione; cum enim a. 1733. professio hebræa vacaret, pro ea obtinenda cum adplausu omnium eruditum specimen, fortuna tamen invita, edidit; mox vero eam magis faventem fuit expertus, cum d. 15. Dec. 1733. professor Rhetorices eligeretur. Cum etiam a. 1738. Professor vicarius linguæ hebrææ esset constituendus, & ista provincia ipsi ab ampliss. Senatu academico perhonorifice fuit delata. Vtramque hanc spartam summa cum laude neque minore fide atque dili-

diligentia administravit, donec, divina sic volente providentia, servus iste bonus & fidelis, quoniam in paucis fuerat fidus, multis atque amplioribus fuerit præfectus; die nempe 28. Nov. 1740. sortem dirigente supremo Numine, professio theologica locor. comm. & controv. ei obtigit, quam, accepto d. 16. Jan. 1741. Doctoris Theologiæ titulo, biduo post optimis ominibus fuit auspicatus. Ab hac revocatus cathedra N. T. expositionem suscepit d. 4. Sept. 1744. eamque adhuc continuat, utque Academiæ atque Ecclesiæ commodis adhuc diu continuet, votis expetimus nostris. Rectoratum acad. III. Decanatum vero theol. XVII. omni fide atque dexteritate administravit.

Scripsit hactenusque edidit sequentia: d. 10. Dec. 1723. dissert. de mente humana. d. 18. Nov. 1727. theses ex Jure nat. d. 23. Oct. 1731. diss. de assensu, recusam in Mus. Helv. P. 4. d. 17. Mart. 1733. diss. de Judæis corruptionis V. T. falso insimulatis; d. 20. Oct. 1733. theses rhetoricas; thesium philosophicarum collectiones 3. Theses theologicas d. 20. Sept. 1740. itemque d. 18. Nov. 1740. Orationem de criminibus, Josepho patriarchæ a Morgano impactis, habitam, cum Rectoratum auspicaretur, d. 21. Jun. 1746. ea inserta est Museo Helv. P. 3.

PROFESSORES LOCORUM COMMUNIUM ET CONTROVERSIARUM THEOL. EXTRAORDINARII.

I. JOH. GEORGIUS GROSS Basileæ natus d. 28. Mart. 1581. ab ipsis incunabulis ad literarum studia diligenter sese retulit & pro pia mente ingeniique felicitate celeres in iis fecit progressus. Philosophica studia cum absolvisset, dignaque diligentiæ præmia accepisset, die sc. 14. Nov. 1598. primam, & d. 30. Mart. 1601. secundam philosophiæ lauream, ad literas sacras animum adplicuit, in iisque totus vixit. Quin nondum ex schola philosophica dimissus, & Laureati demum titulum adeptus, jam, anno nempe 1598. nomen suum matriculæ theologicæ inscripsit & studia theol. cum philosophicis juncta tractare incepit. Vix dum ad S. Ministerium fuit ordinatus, pastor electus fuit ad D. Margaretham a. 1604. & triennio post d. 7. Jun. 1607. pastoratus Eli-

ſabethanus ei fuit delatus; denique d. 14. Jul. 1611. graviſſimum munus paſtoris Petrini obtinuit; quibus ſingulis muneribus ſingulari fide atque diligentia præfuit. Horas, quas paucas invenit, ſuccisivas piæ meditationi, lectioni præſtantiſſimorum librorum theologicorum & ſcribendis variis lucubrationibus impendit, illud Scipionis Africani ſuum faciens adſerenſque, nunquam ſe minus otioſum eſſe, quam cum otioſus, neo minus ſolum, quam cum ſolus eſſet. Perſpecta Viri pietate, eruditione atque diligentia, Patres academiæ conſcripti ejus operam & in ſchola theologica utilem fore judicarunt, eique ideo a. 1610. extra ordinem commiſerunt, ut locos communes & controverſias theologicas, nondum enim tum ordinarius erat hujus penſi Profeſſor, publice doceret, quod muneris is lubenter ſuſcepit atque ſtrenue peregit. Die 21. Maj. a. 1611. ipſi ut & Wolfg. Meyero & Sebaſt. Beckio in brabeuterio, gratulantibus piis, collatum eſt ſecundum leges ἀξίωμα & teſtimonium S. Theologiæ Doctoris, promotore & deſignatore J. Jac. Grynæo, qui illis tribus auctor fuerat, ut boni publici & poſteritatis cauſa perſonam Theologorum decenter & ſuſciperent, & ad Dei gloriam eccleſiæque & ſcholæ theol. ædificationem tuerentur. Poſtea d. 3. Jun. 1612. Decano eodem Grynæo & Collega Seb. Beckio Groſſius noſter ut & Wolfg. Meyerus ad facultatem theol. adſciti ſunt, idque hoc fine, ut, tum majore cum auctoritate extraordinarias prælectiones theol. inſtituere integrum iis foret, tum etiam hæc eorum conſociatio ſerviret conjunctioni facultatis theol. & totius S. Miniſterii. Obiit Groſſius d. 8. Febr. 1630.

Reliquit ſcripta ſequentia: Diſſ pro gradu Doct. d. 4. Maji 1611. in Habac. II. 4. d. 31. Oct. 1611. elenchum controverſiarum de Juſtificatione. Vindicias Scr. S. P. 5. Elenchum controverſiarum de paſchate chriſt. d 10 Apr. 1613. de virgineo partu d. 31. Dec. 1613. refutationem deſcenſus localis Chriſti ad inferos d. 5. Maji 1614. de bellis chriſtianorum & de circumciſione Chriſti a. 1614. & 1615. de terræ motibus a 600. retro annis Baſileæ obortis, 1614. de interitu pagi *Plurs* &c. 1618. Bericht von dem Cometen des Jahrs 1618. eod. 4. concionem de mulieribus gravidis in Gen. III. 16. 1619. concionem fun. in Apoc. III. 21. 22. 1622. concionem fun. 1. Sam. I. 20. &c. 1629 de chriſtiana republica, ſ. de felici gubernatione populi Dei, l. 3. Baſ.

Baſ. 1612. 8. tractatum de formandis orationibus oratoriis l. 4. ib. 1613. 8. faſciculum orationum publice habitarum Baſileæ, ib. theatrum biblicum ex ſcriptis Theologorum veterum, ib. 1615. & 1618. 2. T. 4. theſaurum concionum S. ib. 1616. 1617. 4. conſilium de linguis hebr. gr. & Lat. facile addiſcendis, ib. 1619. compendium philoſophiæ, Medicinæ, Juriſprudentiæ & Theologiæ, ib. 1620. 8. Theologiam popularem, ib. 1622. 8.

II. Wolfgang Meyer ex familia nobili atque antiqua de Republica atque Eccleſia Baſilienſi optime merita oriundus in mundum intravit d. 27. Mart. 1577. parentibus Jacobo Meyero, paſtore Albano, d. 27. Nov. 1604. in ipſo ſuggeſtu S. Templi defuncto, & Agneta Capitone, Wolgangi Fabricii Capitonis trium facultatum Doctoris & Profeſſoris filia. A teneris unguiculis, obſervata ingenii felicitate morumque ſuavitate, literis deſtinatus ante omnia claſſes Gymnaſii noſtri frequentavit, eaſque mira ſolertia atque utilitate percurrit; a. 1593. ad Academiam translatus philoſophicis diſciplinis tam diligenter incubuit, ut d. 29. Apr. a. 1595. gradum primæ Laureæ & d. 5. Aug. 1596. philoſophicæ docturæ dignitatem obtinuerit. Ad Sacra, quo animus maxime tendebat, jam ſe convertit, adeoque celeres in iis fecit progreſſus, ut jam d. 23. Dec. 1596. præſide Polano diſſertationem de cœnæ Domini partibus cum laude ſuſtinuerit. In juvenili pectore flagrabat ignis atque indelebilis cupido exteras regiones præſertim Angliam perluſtrandi, principeſque Theologorum illic commorantes adloquendi atque audiendi; inprimis geſtiebat, Academiam Cantabrigienſem adire, illiuſque doctores toto orbe celeberrimos ſalutare; huc autem ſpeciatim eum invitabat beneficium regis Eduardi VI. in D. Bucerum ob magna ejus in eccleſiam anglicanam merita collatum, ab Eliſabetha regina & Jacobo rege poſtea confirmatum, quo ſumtibus regiis in collegio Cantabrigienſi vivere omnibus ejus poſteris fuerat conceſſum; avia nempe ejus, Wibranda a Roſenblatt, hujus Buceri, mortuis jam tribus maritis, Lud. Cellario, Joh. Oecolampadio & Capitone, Meyeri noſtri avo materno, fuerat uxor. Literis igitur commendatitiis ad Eliſabetham Angliæ reginam inſtructus d. 12. Mart. 1597. iter ingreditur & felici curſu perrexit uſque ad Weſeliam, inde vero Trajectum verſus tendens a graſſatoribus hi-

ſpanicis ſclopetis petitus, vulneratus atque ſpoliatus fuit, eorum denique ex manibus elapſus iterumque Weſeliam adſecutus Literatorum munificentiam percepit largiſſimam. Animo corporeque ex timore vulneribusque recreatus iter continuavit, ſalvusque in Anglia advenit, ubi omnia ex voto ipſi ceſſere. Cum integrum quadriennium Cantabrigiæ in Theologorum caſtris ſummis ſtudiis & vigiliis excubaſſet, eamque operam inter privatos præſertim Collegii parietes ſtudendo, reſpondendo, opponendo, aliiſque exercitiis navaſſet, ut Theologiæ Licentiatus communibus Academiæ atque Collegii ſuffragiis fuerit renunciatus, reditum in patriam paravit, in qua per Galliam redux d. 27. Sept. 1601. ſoſpes advenit, oſtenſiſque præclaris teſtimoniis ſine mora in numerum Evangelii miniſtrorum fuit receptus; ea tamen fuit modeſtia, ut d. 26. Apr. 1602. inter Theologiæ Studioſos nomen ſuum profiteretur, eaque fuit pietate, ut patri jam ſeni atque debili perpetuo opera ſua adeſſet, ejuſque vices paſtorales obiret, donec vita ceſſit, in cujus dein locum ipſe fuit ſuffectus d. 10. Sept. 1605. Hunc jam ſuum cœtum Albanum omni cura pavit atque ſedulitate. Sequenti anno d. 15. Sept. nuptias celebravit cum Maria Brand, Bernhardi, Tribuni plebis, filia, ex qua filium filiamque ſuſcepit, illaque d. 17. Nov. 1610. defuncta, matremque mox filiolo ſecuto, amicorum ſuaſu ad ſecunda vota tranſiit d. 20. Jan. 1612. cum Valeria Rüdin, quæ ipſi octo liberos peperit, ſed tribus filiis duabusque filiabus mœſti parentes ipſi juſta fecerunt; ex quibus funeribus acerbiſſimum erat primogeniti Jacobi, qui poſtquam Theologiæ cultor per quadriennium Cantabrigiæ ex ſtipendio regio familiæ Meyerianæ ſtudiis invigilaſſet, in patriam reverſus anno æt. 21. d. 19. Nov. 1634. peſte fuit abreptus. Duo tamen parentum gaudio ſuperſtites manſerunt filii, Emanuel atque Jacobus Maximilianus. Interim, ſc. a. 1610. Meyero noſtro a ſenatu academico, auctoritate ſummi Magiſtratus; collata fuit extra ordinem cathedra theologica, de qua locos communes atque controverſias theologicas ſtudioſis proponeret atque exponeret, quod & gnaviter fecit, idque ut majori perageret auctoritate, d. 21. Maj. 1611. ſolenni ritu tiara doctoralis ei impoſita, ipſeque d. 3. Jun. 1612. in collegium theologorum fuit receptus. Poſtea

a. 1618.

a. 1618. una cum D. Sebaſt. Beck juſſu Magiſtratus ad Synodum Dordracenam profectus d. 10. Febr. 1619. *de perſeverantia Sanctorum* coram omnibus Deputatis diſſeruit, pauloque poſt juſſu præſidis ad proceres Reipublicæ, ad Patres ſynodi & fratres Remonſtrantes publicam inſtituit commonefactionem, quæ omnium plauſibus fuerat excepta. Hinc in Angliam trajecit, ubi Jacobum regem ſalutavit, ipſique obtulit librum Martini Buceri Latina civitate a ſe donatum, & eidem Regi dedicatum: *de defenſione chriſtianæ reformationis eccleſiarum evangelicarum;* ac deinde amicos Cantabrigienſes reſalutavit. Ipſi domum reverſo mox iterum extraordinaria negotia fuerant demandata; anno nempe 1620. a Mullhuſinis expetitus, quo ipſorum res ſacras reformaret, & a Magiſtratu ad ſemeſtre conceſſus, ibidem cruſtulos illos nummularios azymos e S. Cœna eliminans panem nutritium repoſuit, & ita prudenter cum ſingulorum adprobatione cuncta peregit, ut Mullhuſini tantum virum ſibi vindicare ſtuderent. Sed patriam is prætulit, in quam etiam reverſus eſt, multis gratiarum actionibus & Magiſtratui & ipſi a Mullhuſinis habitis. In munere duplici, eccleſiaſtico atque academico, ſtrenue pergens tandem labori ſuccubuit; cum nempe d. 5. Sept. 1653. concionem nuptialem haberet, fulmine apoplectico percuſſus ſubſequenti nocte animam efflavit.

Lingua germanica compoſuit atque edidit libellum, ſub titulo: *Diabolus alba veſte tectus*, quo nefariæ fraudes hypocritarum ſub pietatis larva latentium, argute depinguntur 1623. 4. Varios tractatus anglicos *Guil. Perkinſi*, *Andr. Willeti* & *Guil. Pryn* in latinum tranſtulit. Præter complures diſſertationes theol. & conciones funebres edidit & germanice libellum de *lavacro regenerationis*, quod ſub typo thermarum Badenſium in terra helvetica ſaluberrimarum, ſpiritu profundo, & magna judicii acrimonia, enucleavit 1649. 8. Etiam d. 14. Jan. 1611. beatam memoriam D. D. Amandi Polani oratione panegyrica immortalitati conſecravit. Munſteri Coſmographiam uſque ad a. 1628. adauctam edidit, nec non *Spiegel der geiſtlichen Arzney aller Kranken* &c. Baſ. 1612. 8. *Arcam Noæ*, germ. 1634. tractatum de *duplici bonore S. Miniſterii*, germ. 1652. 8. &c.

PROFESSORES LOCORUM COMMUNIUM AC CONTROVERSIARUM THEOL. ORDINARII.

I. JOHANNES BUXTORFF, Filius, S. Theol. Doctor & Linguæ Hebrææ Professor primus fuit, qui Locos communes & controversias Theologicas, vel ut hodie loqui amant, Theologiam dogmaticam atque Polemicam, publica auctoritate tanquam ordinarius Professor docuit atque tractavit. Diu quidem fuerat desideratum, ut hujusmodi cathedra erigeretur, idque ut eo citius fieret atque facilius, varia Legata in hunc finem fuere destinata. *Sebast. Günzerus*, Aromatarius, mille libras a. 1639. pro tertia professione theologica instituenda donavit & ordinavit, ut interea temporis, donec Controversiarum professio per aliorum quoque munificentiam maturuerit, census istius sortis annuus cederet partim summi templi Pastori, partim Ministro Verbi ad S. Martinum; *Joh. Gogelius*, Mercator, ducentas libras ad promovendam Professionem Controversiarum fisco theol. tradidit a. 1645. & *Lud. Kœnig*, bibliopola, ad eundem usum a. 1651. quingentas libras theologicæ facultati solvit. Tandem piorum optatis respondit fortuna. Cum enim Buxtorffius iste mox a Groningensis, mox a Lugdunensis academiæ curatoribus sub lautissimis conditionibus ad hebraicas literas docendas invitaretur, Basiliensis Academiæ proceres omnem impenderunt operam, quo virum tam eruditum atque utilem sibi retinerent; efflagitarunt nempe a summo Magistratu, ut tertiam theologicam professionem institueret atque Buxtorffio deferret. Magistratus optimus, Academiæ gloriæ atque commodi studiosissimus, ad consilium Senatorum academicorum se flecti passus d. 30. Jan. 1647. hanc novam cathedram instituit, salarium definivit, eamque Buxtorffio honorifice obtulit, una cum professione linguæ hebrææ, obeundam. Buxtorffius non minus patriæ commodis deditus novam hanc cathedram accepit eamque primum conscendit d. 8. Apr. 1647. & in ea docere perrexit usque ad a. 1654., quo die 1. Sept. ad cathedram V. T. adscendere fuerat jussus. V. Prof. V. T. n. 13.

Ejus, præter ibi adlata, legitur epistola *de recte instituendo studio Rabbinico*, in Mus. Helv. P. 9.

II.

II. JOH. RODOLPHUS WETTSTEIN electus 1. Sept. 1654. hanc professionem lectione inaugurali auspicatus est d. 17. Jan. 1655. eamque administravit, donec ipsi professio N. T. obtigit, quod accidit d. 25. Jan. 1656. V. Prof. N. T. n. 9.

III. LUCAS GERNLER electus d. 25. Jan. 1656. auspicia cepit d. 1. Maj. 1656. ad Professionem V. T. translatus d. 3. Mart. 1665. V. Prof. V. T. n. 14.

IV. JOHANNES ZUINGER electus d. 3. Mart. 1665. professionem adiit ejusdem anni d. 28. Apr. eique præfuit usque ad d. 21. Maj. 1675. quo ad professionem V. T. fuit vocatus. V. Prof. V. T. n. 15.

V. PETRUS WERENFELS electus d. 21. Maj. 1675. lectionem inauguralem habuit d. 27. Oct. 1675. hancque professionem obiit usque ad 10. Jul. 1685. quo V. T. professor fuit designatus. V. Prof. V. T. n. 16.

VI. JOH. RODOLPHUS WETTSTEIN electus d. 10. Jul. 1685. professionem hanc orditus est d. 4. Sept. 1685. eique vacavit, donec d. 15. Sept. 1696. professor V. T. designaretur. V. Prof. V. T. n. 17.

VII. SAMUEL WERENFELS electus d. 15. Sept. 1696. professionem hanc auspicatus est d. 28. Oct. 1696. & in ea substitit usque ad d. 5. Oct. 1703. quo ad V. T. fuit transvectus. V. Prof. V. T. n. 18.

VIII. JOH. RODOLPHUS ZUINGER, divinæ domus studio mature confectus, prognatus est d. 12. Sept. 1660. parentibus celeberrimis, Johanne Zuingero S. Th. Doct. & Prof. ac Esthera Burcard. Ab ineunte ætate literis probe imbutus & a teneris pietati fuit adsuetus. Fundamenta studiorum posuit in Gymnasio nostro literario, ex quo a. 1673. ad publicas lectiones Philosophorum fuit promotus. Triennium philosophicis studiis destinatum ita transegit, ut a. 1675. prima Laurea & a. 1676. magisterii dignitate suo merito optimoque jure fuerit cohonestatus. His feliciter jactis fundamentis quid esset superstructurus anceps neutiquam hæsit, & protinus theologicum studium fuit amplexus, nomen suum anno

adhuc 1676. inter Theologiæ cultores professus. In rerum divinarum inquisitione atque contemplatione diligenter versatus & theologiam tam theoreticam quam practicam gnaviter prosecutus, modeste a præceptoribus diligentiæ suæ præmia petiit. Hi nihil morati, postquam in consuetis disputationibus atque examinibus ipsum talem, quin majorem, deprehenderunt, quam spe atque exspectatione conceperant, eum a. 1680. in numerum Evangelii ministrorum gratulantes susceperunt. Hac Evangelium prædicandi nacta potestate, Tigurum primum, dein Genevam, profectus, non solum studia philosophica atque theologica diligenter continuavit, atque cum clarissimis viris sermonem familiarem instituit, sed & tam in suggestu sacro quam in cathedra academica ipse cum adplausu sæpius actorem egit, adeo ut Carolus Fridericus, princeps Anhaltinus, eum Genevæ cum delectatione concionantem audiens, ipsi licet juveni proprium gregem pascendum obtulerit, quam honorificam vero vocationem quominus sequeretur, patris voluntas obstitit. Suis restitutus & in civitate & in agro sæpius conciones ad populum habuit, veramque pietatem promovere studuit. A. 1686. præconis castrensis munus suscepit, & legioni helveticæ stipendiis Galliarum regis militanti divinum Verbum mox in Gallia, mox in Belgio, strenuus prædicavit. Itinerum vero continuorum atque molestorum pertæsus patriam repetiit & Thurnisii, pastoris Albani, rude donati, vices subiit, donec a. 1691. pastoratus Lucisvallensis ipsi fuit commissus, cujus gravissimi muneris partes licet duriores indefessus perfecit usque ad a. 1700., quo cœtus Elisabethanus ipsum pastorem vocavit; hinc autem mox avocatus & d. 25. Sept. 1703. summi templi pastor simulque ecclesiarum Antistes fuit designatus. Eodem etiam anno d. 5. Oct. a senatu Academico Professor Locorum communium ac Controversiarum Theol. constitutus pro more recepto insignia doctoralia accepit d. 6. Mart. 1704. postquam prius præter alia egregia specimina *de convenientia fatorum V. & N. T.* præclare disseruisset. In hac excelsa quidem sed molesta admodum atque periculosa statione positus Zuingerus nihil omisit eorum, quæ vel ad ecclesiæ ædificationem, piorum confirmationem, impiorum correctionem, ægrotorum atque pauperum solatium, vel ad Academiæ gloriam atque emolumentum

tum, verbo, quæ ad plantandam pietatem, eradicandam nequitiam & literarum incrementum facere poterant. Quot vero quamque duri obices a superioribus atque inferioribus Viro huic divino, zelo Eliæ adflato, fuerint positi, verbis exprimere haud valemus. Sed is citius malis ereptus in sede beatorum accepit præmia; supremus in his terris vitæ ejus fuit dies 18. Nov. a. 1708. quo ex adfectu iliaco & catarrho apoplectico vitam finivit. Prima conjux, Catharina Mitz, peperit ei 7. liberos, ex quibus nominandus Andreas, qui Pastor Leonhardinus meritissimus obiit d. 22. Apr. 1764. ex secunda, Anna Rosina Battier, suscepit filiam.

Edidit conciones funebres XXVI. atque dissertationem de causa reprobationis impulsiva, 1680 de potestate clavium diss. duas, 1704. & 1706. diss. de morientium adparitione 1704. diss. de satisfactionis Christi veritate, 1706. item libellum germanicum, cui titulum fecit *solatium Israelis*, in quo sententiam de futura gentis hebrææ solenniori conversione aperuit, 1685. 12. *magnam Angliæ mutationem* ex Anglico fecit germanicam 1690. 8. concionem germ. contra artes magicas, 1692. 4. & orationem in obitum Petri Werenfelsii, 1704. 4.

IX. HIERONYMUS BURCARD electus d. 22. Mart. 1709. auspicia hujus professionis cepit d. 28. Jun. 1709. ad professionem V. T. translatus d. 26. Maj. 1711. V. Prof. V. T. n. 19.

X. JAC. CHRISTOPHORUS ISELIN, Theologus, Polyhistor atque Antiquarius eximius, natus est d. 12. Jul. 1681. patre Joh. Luca Iselio, matre Maria Salomea Birr. Puer optimo ingenio præditus & mira discendi cupidine flagrans, fidis cito privatis atque publicis magistris traditus, industria sua ita profecit in literis, ut d. 16. Mart. 1694. in gremium Academiæ reciperetur, mirantibus jam cunctis ejus peritiam, ætatem longe superantem. Philosophicum studium adgressus, id sibi alacrius prosequendum statuit, & ante omnia latini græcique sermonis elegantias arripuit, eamque græcæ linguæ copiam brevissimo acquisivit tempore, ut jam a. 1695., cum in publica disputatione pro vacante cathedra græca respondentis vices ageret, opponentium argumenta latine prolata græce repeteret. Quantum etiam jam tum in latini sermonis castitate, mythologia, antiquitatibus atque pöesi valuerit, argumento est *carmen* illud *heroicum*, quod

quod ex occasione Gallorum Rhenum trajicientium composuit & a. 1696. in vulgus emisit. Ceteras etiam Philosophiæ partes præcipue Mathesin, duce Jac. Bernoullio, mathematicorum tum facile principe, diligenter excoluit, & ita titulos atque honores philosophicos optime meruit, quos, primos quidem d. 3. Dec. 1695., secundos vero atque summos d. 17. Aug. 1697. utrosque a J. Jac. Battierio accepit, edito prius atque defenso d. 7. Maj. 1697. egregio specimine de *historicis latinis melioris ævi*. Eodem anno 1697. d. 10. Maj. inseruit nomen suum matriculæ theologicæ &, quod Deus optime vertit, sese totum studio sacro dicavit. Insequenti anno petiit Genevam, linguæ gallicæ, quam a præceptoribus accepit & ex libris haustam tenuit, magis excolendæ causa, ibique & italicam & hispanicam linguam addidicit, multum etiam conversatus cum celeberrimis viris, Philosophis ac Theologis, amicitiam cum ipsis, diligentissime postea excultam, contraxit. Hinc, septem elapsis mensibus, in Galliam Narbonensem contendit, curiosisque oculis Græcorum atque Romanorum reliquias lustravit, inscriptionesque, quas deprehendit, illustriores descripsit. Post duorum mensium in Gallia moram ineunte anno 1699. patrios lares repetiit, & singulari studio in linguas orientales ipsamque Theologiam incubuit. Theologis ut ostenderet, qualem in sacris acquisiverit eruditionem, dissertationem conscripsit de *Babylone bestiisque & meretrice apoc.* quam d. 24. Jun. 1701. publice, cunctis gratulantibus, defendit; quo facto, superatis consuetis examinibus, omnium suffragiis Ministri evangelici titulum obtinuit. Sacris intentus Iselius non tamen studia philosophica negligenda, minus abjicienda duxit, quod multi suo & rei literariæ damno faciunt, sed historiarum præcipue & elegantiorum literarum studio se jam majori ex parte permisit, linguis item orientalibus atque philologiæ sacræ haud proletariam operam navavit. Vacante cathedra linguæ hebrææ publicum edidit specimen suæ in hac lingua peritiæ, dum d. 7. Aug. 1704. *observationes atque conjecturas ad orientalem philologiam & criticen pertinentes* publice propugnavit. Eodem tempore obtinuit vocationem Marpurgi Eloquentiam atque historias profitendi, quam & accepit, quamque duplicem provinciam oratione de *arctissimo eloquentiæ & historiarum in studiis vinculo* d. 11.

Dec.

Dec. 1704. auspicatus, postea ita administravit, ut omnem curam atque laborem in id impenderit, ne vel ipsum suscepti muneris, vel Principem collati beneficii unquam pœniteret. Dum hic ageret, in lucem emisit Panegyricum Seren. Principi Carolo dictum a. 1705. Laudationem funebrem Seren. principi Ludovicæ Dorotheæ Sophiæ dictam d. 28. Jan. 1706. & dissertationem de Magorum in Persia dominatione d. 7. Jan. 1707. Sed patria tanto viro longius carere noluit, eumque in locum Hofmanni historiarum professoris defuncti d. 20. Sept. 1706. suffecit. Revocatus Iselius atque reversus novam cathedram, in qua antiquum pensum, quod ipsi adeo in deliciis erat, fuerat tractandum, alacri animo, d. 5. Febr. 1707. primum conscendit, hancque spartam mire ornavit. Circa hæc tempora edidit orationem funebrem Paulo Reboleto d. 14. Maj. 1710. dictam; d. 20. Mart. 1711. dissertationem de inscriptione lapidis Tergestini; d. 11. Jun. 1711. orationem in dedicatione novi Brabeuterii dictam, quo nomine a gravissimis Scholarchis calicem deauratum accepit, quem is Academiæ legavit; orationem funebrem, quam habuit d. 21. Apr. 1712. J. Rod. Wettstenio, Theologo. Hujus ambiturus cathedram primo, ut doctorales acciperet dignitates, examen solenne subiit, & binas pro more lectiones itemque publicam disputationem d. 23. Jul. 1711. de Canone N. T. S. 1. habuit; Theologiæ dein Doctor creatus fuit d. 23. Aug. 1711. ab Hieron. Burcardo, Antistite, in quo actu Iselius *dogma transsubstantiationis in pura antiquitate non esse fundatum* gravi, facunda & erudita oratione exposuit. Die 31. Aug. 1711. secundam partem dissertationis de Canone N. T. (cujus postea d. 19. Jul. 1712. tertia & d. 7. Jul. 1713. quarta pars prodiit,) pro obtinenda cathedra theol. edidit, atque miro adplausu defendit. Denique Academiæ patres conscripti Iselium tum propter excellentissimas animi dotes, tum propter inusitatam prorsus & vastissimam omnium literarum inprimis antiquarum & Romanarum scientiam facundiamque copiosissimam, rerum etiam theologicarum accuratam cognitionem, cum rara probitate, pietate & zelo conjunctam, supra seculi nostri captum positum, d. 15. Sept. 1711. Professorem Locorum comm. & controv. theol. omnium votis dixerunt, quam professionem d. 8. Dec. 1711. solenni prælectione

lectione capessivit. Bibliothecarii munus a. 1716. ei commissum omni diligentia summo Bibliothecæ ipsius ac Eruditorum tam exterorum quam nostratium emolumento administravit. Non solum Bibliothecæ curam gessit sollicitam, sed & variis modis ejus augmentum promovit, moriens etiam centum ducatos aureos ejus usibus destinavit. Ruæum in edendo Origene, Cortium in edendo Sallustio, Breitingerum in edendis 70. Interpretibus, Bengelium in edendo N. T. sua opera multum adjuvit, Codices Mst. Bibliothecæ nostræ conferendo, variantes lectiones notando, illisque viris præclaris communicando. Acta etiam Concilii Basiliensis tribus vicibus, mox in gratiam Infantii Borussiæ Regi a concionibus, mox in gratiam Franc. Honorii, comitis a Trautmansdorff, Imperatoris ad Helvetios Legati, mox in gratiam illustriss. Dagessæi, Galliarum regis Cancellarii, ipso dirigente, quin propria manu excerpente, majori ex parte fuere descripta. Ab his continuis atque gravissimis laboribus ut se reficeret, novasque suæ eruditioni faceret accessiones, iter literarium instituit in Galliam, Lutetiæ Parisiorum inprimis adfixus, in qua urbe Bibliothecas publicas vere regias omni solertia perlustravit & cum viris eruditissimis frequentes contulit sermones; quanti habitus hic fuerit Iselius, inter alia indicat, quod is d. 15. Cal. Febr. 1718. a regia Parisiorum Academia, quæ est de inscriptionibus & elegantioribus Litteris, a Ludovico XIV. instituta, una voce & consensu, adprobante Rege, honorarium ejus membrum fuerit denominatus; qui honos eo magis æstimandus, quo difficilior ad eum aditus patet, cum tres tantum peregrini ejus fieri participes possint. Integrum annum cum Iselius Lutetiæ transegisset, ab itinere, quod in Angliam cogitabat instituere, revocatus nuncio, Academiæ Basil. Rectoratum sibi impositum adferente, reditum in patriam paravit & d. 13. Cal. Quintil. 1717. supremum hunc magistratum adivit oratione publica, qua celebravit munus librarium lautissimum planeque eximium, quo vir ampliss. ac munificentiss. D. Antonius Hoeggerus, Dynasta, Bibliothecam Academiæ Basil. ipso Iselio suasore ac auctore locupletavit. Munus hoc amplissimum per Iselium ab Hœggero oblatum pretium 14. vel 15. millium librarum gallic. excedit, & complectitur supra 70. volumina ele-

gantissime

gantiſſime compacta tabularum ni æs inciſarum, à præſtantiſſimis artificibus elaboratarum, itemque alia volumina propemodum trecenta, quibus exquiſitiſſimi libri continentur. Rectoratum acad. Iſelius iterum geſſit a. 1735. eumque auſpicatus eſt oratione *de utilitatibus & commodis, quæ ab academiis ad urbes atque regiones, in quibus florent, vigentque, dimanare conſueverunt;* hæc edita eſt in Tempe Helv. T. I. §. 3. Sed finis tandem his aliiſque laboribus impoſitus fuit beata morte, quam magnus *Iſelius*, vir, ut Guilielmus Archiepiſcopus Cantuarienſis in literis ad eum ſcriptis ipſum compellare ſolebat, immortalitate dignus, ſuſtinuit d. 13. Apr. 1737.

Præter jam commemorata in lucem edidit a. 1716. diſſertationem de controverſiis eccleſiæ anglicanæ quoad diſtinctionem Presbyterorum atque Epiſcoporum. Collectionem concionum pœnitentialium a. 1719. ſæpius enim Gallice atque Germanice fuerat concionatus. Buddæi Lexicon hiſtor. univ. 4. T. in fol. inſigniter auctum edidit a. 1726. opera nonnullorum amicorum adjutus. Depulſionem calumniarum &c. 1734. 4. Vitam Lud. Beri & Chriſt. Vrſtiſii, pluraque alia conſcripſit, quæ partim in Actis Pariſ. Bibl. raiſ. Miſc. Duisburg., Mercure Suiſſe, Muſæo atque Tempe Helvet., Bibl. Brem. alibique, & etiam ſeorſim comparent. Mille & ſexcentos florenos Legati nomine ſtudioſorum pauperum commodo Academiæ ſolvit per hæredes.

XI. JOHANNES GRYNÆUS electus d. 17. Dec. 1737. munus auſpicatus eſt d. 4. Febr. 1738. eique præfuit uſque ad a. 1740. cujus anni d. 15. Nov. profeſſionem N. T. fuit adgreſſus. V. Prof. N. T. n. 14.

XII. JOH. BALTHASAR BURCARD electus d. 28. Nov. 1740. profeſſionem hanc adiit d. 18. Jan. 1741. eamque adminiſtravit, donec Profeſſor N. T. conſtitueretur, quod accidit a. 1744. V. Prof. N. T. n. 15.

XIII. JAC. CHRISTOPHORUS BECK electus d. 8. Jul. 1744. capeſſivit munus d. 30. Oct. 1744. idque obiit ad a. 1759. quo d. 27. Apr. profeſſionis. V. T. auſpicia cepit. V. Prof. V. T. n. 21.

XIV. EMANUEL RYHINER, ex doctrina atque pietate nobilis, natus eſt d. 7. Jun. 1695. patre Benedicto Ryhinero,

Ryhinero, CCviro, matre Dorothea Socin. Pia mater puerum morte præmatura optimo patre orbatum studiose curavit, omnemque cogitationem in bonam ejus educationem defixit. Ludo literario publico, ne domestica libertas in licentiam solveretur, mancipatus, stadium strenue cucurrit, eoque emenso, philosophicarum disciplinarum studium omni diligentia prosecutus, &, postquam a. 1707. Vivisci linguam gallicam didicisset, a. 1709. Laurea philosophica & a. 1711. insignibus doctoralibus sive titulo A. L. Magistri fuit condecoratus. Ab istis philosophicarum disciplinarum præsidiis bene instructus, theologicum studium, ad quod animus maxime inclinabat, alacriter suscepit & d. 22. Jan. 1711. nomen suum huic studio solenniter dedit. Quadriennium sacrarum literarum studio destinatum ita transegit, ut non contentus vulgari doctrina, ad altiora & ipsa eruditionis veræ adyta penetrarit, cujus luculentum specimen edidit dissertatione de Tyro eruditissime conscripta & strenue defensa d. 2. Apr. 1715. quo eodem anno & S. Ministerii candidatus & Orphanotrophii Pastor fuerat constitutus. Graviori huic oneri sustinendo humeros juniores nondum pares judicans vir modestissimus superiorum consensu, vicario substituto, iter literarium instituit, majorem eruditionem & in rebus ecclesiasticis uberiorem peritiam comparaturus. Belgium itaque, Galliam atque Angliam peragravit, ubique quæ vidit atque audivit in usum convertens. In reditu per aliquod tempus apud legionem helveticam Demmelianam stipendia apud Gallos merentem Sacra administravit. Postquam domum rediit, ab Orphanotrophio a. 1720. ad communem Diaconatum, & inde a. 1722. ad cœtum S. Albani fuit vocatus. Huic dum præfuit, studia academica minime neglexit sed diligenter continuavit; publice id ostendit d. 25. Nov. 1727. cum pro vacante cathedra Juris nat. atque Philosophiæ mor. adumbrationem philosophiæ practicæ institutionum competitorum examini submisit. Tum quidem ternario numero honorifice fuit insertus, sortem autem sibi habuit adversam. Decennio post, a. 1737. ad Pastoratum ecclesiæ Leonhardinæ promotus, nihil ad ejus curam pertinens reliquum fecit, atque cum vita inculpata, tum saluberrima doctrina animas sibi commissas ædificavit. Quod cum per annos 18. adsidue peregisset, tandem viribus

viribus corporis alacritati animi non respondentibus, rude ut donaretur petiit, quam & ab ampl. Magistratu d. 8. Aug. 1755. cum honoris testificatione impetravit. Valetudine paulatim restaurata, cœpit ultro Theologiæ studiosis, haud inscio nec invito, sed potius lætante Theologorum ordine, privata opera ad practicam potissimum Theologiæ partem viam præire. Tandem cum summo Numini placuisset, summum Virum, Joh. Ludov. Freyium, S. Theol. Doct. atque Prof. ex ærumnosa hac vita in vitam lætitiarum plenam transferre, visum est collegio theologico, Ryhinerum nostrum, tanquam virum insigni eruditione, pietate ac rerum ecclesiasticarum usu valentem, Senatui academico proponere ceu talem, quo Ecclesia & Academia posset ornari. Ille una cum Scholarchis unanimi consensu rem ad summum civitatis Ordinem refert, ac sine ulla difficultate d. 4. Apr. 1759. obtinet facultatem, Ryhinerum ad cathedram professoris Locorum comm. ac Controversiarum Theol. vocandi. Id factum, ipseque hanc provinciam alacri promtoque animo suscepit. Postridie Cal. Maji 1759. in Conventu Theologorum & Pastorum de fide & doctrina salutari ut mentem suam aperiret rogatus erudite ac orthodoxe disseruit, ac porro ad quæstiones propositas solidissime respondit. Geminum deinde specimen lectionum publicarum edidit, ac dissertationem inauguralem d. 29. Maji de Resurrectione Jesu Christi cum omnium adprobatione habuit atque defendit. Quibus omnibus rite peractis d. 7. Jun. 1759. insignia atque privilegia Theologiæ Doctoris accepit, munusque suum bono cum Deo d. 12. Jun. fuit adgressus. Sed hæc bona nobis haud diu durabilia esse voluit summus rerum Arbiter. In ipso enim Theologorum conventu cordis palpitationem, malum, quo a longo jam tempore vexabatur, gravius sentiens domum properavit, eademque adhuc hora apoplexia obiit d. 19. Jul. 1764. Uxorem reliquit viduam Annam Mariam Zæslin & ex sex liberis tres filios atque filiam, hanc nuptam Joh. Henrico Falcknero, J. V. D., Juris Professori atque Reip. Syndico, filios Emanuelem atque Benedictum CCviros & Joh. Henricum Med. Doct., Ethices Professorem atque Bibliothecarium.

Præter jam notata edidit concionem in Ps. CXLVIII. 8. a. 1739. nec non conciones funebres XXXIII.

XV. Joh. Wernerus Herzog, natus eſt d. 25. Sept. a. 1726. ex publico ludo literario a. 1741. ad lectiones philoſophorum publicas emiſſus, biennio poſt primæ in Philoſophia laureæ, annoque 1744. Magiſterii Artium gradum fuit adeptus. Poſtquam dein per quinquennium ſtudio theologico vacaſſet, a. 1749. in numerum S. Miniſterii Candidatorum fuit receptus. Ceſſante a. 1759. linguæ hebrææ cathedra d. 18. Sept., dein a. 1760. vacante cathedra Juris naturæ & gentium d. 16. Sept. & a. 1762. vacua cathedra linguæ græcæ d. 14. Sept. publicam defendit diſputationem, biniſque vicibus ſorti ſubjectus, binis etiam vicibus, ut & aliquoties munus eccleſiaſticum ſortitus, ſortem habuit fatalem. Denique cum a. 1764. profeſſionem Locorum comm. ac Controv. Theol. ſolus ambiret, eam d. 25. Jan. 1765. obtinuit, poſtquam præter alia ſpecimina d. 14. Dec. 1764. pro gradu Doctoris Theologi diſſertationis de Æternitate pœnarum infernalium partem priorem, & d. 25. Jan. 1765. ejuſdem partem poſteriorem obtinendæ cathedræ cauſa publice defendiſſet. Die 5. Mart. ejuſdem anni Theologiæ Doctor renunciatus, triduo poſt profeſſionem ſolenni prælectione auſpicatus eſt.

PRO-

PROFESSORES JURIS.

I. PETRUS ZUM LUFT, Basiliensis, doctrina vitæque integritate insignis, patrem habuit Rodolphum, avum Vlricum, qui in republica Basiliensi circa a. 1377. innotuit, a cujus artificio ephippia tria rubeo distincta septo insignium loco ipsius posteris fuerunt. Nomen hæc familia acceperat a domo vici specularii ita denominata. Petrus noster fuit Doctor Decretorum s. Juris Canonici, itemque Canonicus atque Decanus capituli Petrini; postea etiam ecclesiæ cathedralis exstitit Canonicus, nec non Episcopi Vicarius. Jam a. 1461. Doctorum Senior fuit adpellatus. Fundata Vniversitate Basiliensi primus a. 1460. Decanatum Juridicum gessit, quem & a. 1461. 1462. & 1469. sustinuit. Bina etiam vice Academiæ hujus fuerat Rector, a. 1461. & 1467. Quantum literas amaverit atque promoverit, exemplo est ejus famulus, Petrus, cujus studia ita adjuvit, ut post heri fata a. 1477., Decano Matthæo Müllero, Juris Licentiatus renunciaretur. Obiit d. 20. Nov. 1474.

II. JOHANNES HELNICH de Bercka, Art. Lib. & S. Canonum Doctor, Canonicus ad S. Petrum Basileæ & S. Severum Erfordiæ, vocatur in archivo acad. Ordinarius primus Facultatis Juridicæ Acad. Basil. Decanatum gessit a. 1463. 1464. & 1472. Rectoratum vero a. 1463. A. 1462. ablegatus fuit a Magistratu Basil. ad Pium II. Pontificem M. ut videret, num Bullæ censurarum, quæ contra civitatem nostram emissæ fuerant occasione dissidii inter Dietericum de Isenburg & Adolphum de Nassau, qui Papæ favore & auxilio ad sedem Moguntinam erat promotus, ejusdem Pontificis consensu emanarint? Qua in legatione effecit, ut Papa, postquam intellexisset, Basilienses contra Adolphum arma non sumsisse, excommunicationis pœnam illico relaxaverit.

In

In Bibliotheca publica Academiæ noſtræ ſervantur in MS. 2. Vol. in fol. hoc titulo: *Joh. Helmich &c. Lectura ſuper primo & ſecundo libro Decretalium. — ſuper tit. de Teſtam. & ult. vol. de ſucceſſ. ab inteſt. & de ſepult. tert. lib. Decretal.* recitatæ Baſileæ in lectionibus ordinariis, & calamo exceptæ a Jacobo Louber de Lindau Carthuſ. Ord. a. 1473.

III. Petrus de Andlo, nobili genere natus, diſtinguendus eſt a Doctore Georgio de Andlo, qui ex eadem nobiliſſima Andloviorum familia, jam a longo tempore in Alſatia, olim vero Romæ in Italia florente, originem duxit, & Baſilienſis atque Lutenbacenſis eccleſiæ Præpoſitus, ac academiæ Baſilienſis primus Rector, obiit d. 7. Mart. a. 1466. Petrus vero de Andlo, qui itidem fuerat Præpoſitus eccleſiæ Lutenbacenſis S. Michaelis, fuerat Academiæ Baſil. Vicecancellarius, Canonicus Colmarienſis, Juris Canonici Doctor ejuſdemque Profeſſor, ſive, ut tum vocabatur, in ſexto Decretalium Lector. Academiæ Rector fuit a. 1471. Jureconſultorum Decanus a. 1465. 1470. & 1475., quo anno Facultatis Senior vocatur.

Scripſit a. 1460. duos libros *de Imperio Romano, Regis & Auguſti creatione, inauguratione, adminiſtratione & officio, juribus, ritibus & cerimoniis Electorum aliiſque Imperii partibus*, qui editi ſunt Argent. 1603. recuſi ibid. 1612. 4. & inter tractatus varios de S. R. Imperii regimine, Norib. 1657. 4. — In MS. Bibliothecæ publicæ Baſ. ejus exſtant *Collectanea concluſionum ſuper regulis juris* l. 6. collecta in 4. — *Concluſiones in Clementinas & VI. Decretalium*, recitatæ in ordinariis lectionibus & ſcriptæ manu Jacobi Louber, a. 1471. fol. — *Recollecta ex lectura, tertia vice inſtituta, D. Dominici de S. Geminiano ſuper VI. libro Decretalium*, a. 1477. 4.

IV. Gerhardus in Curia, de Bercka, J. V. D. Eccleſiæ S. Petri Canonicus, fuit Ordinarius ſexti Decretalium. Rectoratum geſſit a. 1462. Decanatum ſui ordinis a. 1466. 1471. & 1476.

V. Johannes Grutsch, Decret. Doctor, Canonicus & Cuſtos ad D. Petri fuit Acad. Rector a. 1466. Facultatis Jurid. Decurio a. 1467.

VI. Matthæus Muller ſ. Molitor, in archivo Jurid.

rid. vocatur famosus & egregius vir, Sacr. Canonum Doctor creatus fuit Basileæ a. 1464. fuit & Canonicus Petrinus itemque Officialis curiæ Episc. Decanatum jurid. gessit a. 1468. 1473. & 1477.

VII. Georgius Bernoldt de Nürenberga, dicitur in epitaphio venerabilis & egregius vir; Basileæ Decret. Doctor fuit creatus a. 1468. & ecclesiæ majoris Basil. fuit Canonicus. Decanatum ordinis J. C. gessit primum a. 1474. quo anno Christophorus de Vtenheim, præpositus ecclesiæ S. Thomæ Argentin. postea Episcopus Basil. Decret. Doctor fuit renunciatus. Eadem Decani dignitate postea adhuc quarta vice est defunctus a. 1479. 1487. 1494. & tandem a. 1503. supremum diem clausit d. 11. Maj. 1510.

VIII. Fridericus de Guarletis Juris Civilis Doctor Decanatum gessit quinquies a. 1478. 1486. 1493. 1502. & 1510. Senioris nomine venit quartum Decanus.

IX. Johannes Bez de Durlach Basileæ creatus est Juris Licentiatus a. 1467. & Decret. Doctor a. 1473. Ordinis jam fuit Senior a. 1480. quo primum Decanatum gessit, postea a. 1488. & 1495. eodem honore fuerat mactatus. Juris Canonici fuerat Ordinarius, cum tertium Decanatum ageret. Adjunctus fuit a. 1482. a Magistratu Basil. *Petro Numagen*, cum iste jussu Oratorum Pontificis M. inhibitionem faceret contra *Episcopum Suesanum*, qui occasione causæ Archiepiscopi Crainensis Basilienses diversis iniquis sententiis lacessiverat.

X. Adamus Cridenwyss, civis Basiliensis, Sitometræ filius, promotus est in Philosophia Baccalaureus a. 1461. annoque 1464. Magister artium fuit creatus. A. 1476. cum Decanatum philos. administraret, nimis fervidum privilegiorum Acad. propugnatorem egit; noctu enim cum unus ex officiariis Episcopi a Studioso graviter vulneratus hicque Episcopi jussu in carcerem conjectus fuisset, indignatus, hanc incarcerationem inscio Decano fuisse peractam, adhibita vi studiosum ex carcere liberari curavit. Id vero acerbe ferens Episcopus, Vniversitatis Cancellarius, philosophicam facultatem privilegio Magistros creandi ad tempus privavit, quam vero

pœnam rogatus mox remisit. Kreidenweiss studium Juris prosecutus Licentiam obtinuit a. 1476. postea Decret. Doctor Decanatum Jurid. administravit a. 1481. Eodem anno cum aliis consiliarius erat in causa inter Joh. Sulger & Academiam Friburgensem super decimis Villinganis controversa, a Curia Ensishemiana ad Sigismundum archiducem remissa.

XI. ARNOLDUS RICH de Richenstein, nobili genere natus, Juris Doctor fuit proclamatus a. 1478. Canonicus exstitit etiam ecclesiæ majoris. Decanatu jur. functus a. 1482. Rectoratu vero a. 1478.

XII. JOH. VLRICUS SURGANT de Altkirch philosophicam Lauream nactus est Basileæ a. 1466. A. L. M. promotus Parisiis. Basileam reversus in Jure Doctor creatur a. 1479. Rectoratum Acad. IV. Decanatum jurid. III. sustinuit. Exstitit etiam ecclesiæ colleg. S. Petri Canonicus, itemque Curatus Pastor Ecclesiæ S. Theod. in minori Basilea, & catalogus Baptizatorum ab eo conscriptus & a. 1490. inchoatus, adhuc exstat. Ob. a. 1503.

XIII. JOH. MATTHIAS de GENGENBACH gradum magisterii artium accepit Parisiis. Basileæ vero Decret. Doctor fuerat creatus a. 1480. Fuit etiam Theologiæ Baccalaureus, item ad D. Petri Canonicus, nec non divinæ Poeticæ Ordinarius. Juris Pontif. dicitur Interpres, adeoque ejus publicus fuit Professor. Rectoratu acad. functus a. 1481. Decanatu vero jurid. a. 1484.

XIV. BERNHARDUS OEGLIN s. *Oiglin*, de Altkirch in Alsatia honores philosophicos adeptus est Basileæ, & quidem primam Lauream a. 1467. secundam vero Magisterii a. 1471. Deinceps studio Juris, inprimis Pontifico, operatus, ejusdem Licentiatus a. 1478. & a. 1481. Doctor solenniter est renunciatus. Munera gessit amplissima, Casparis quippe Episcopi exstitit in spiritualibus vicarius generalis, Vniversitatis Vicecancellarius, & a. 1485. ordinis Ictorum Decanus, utut junior & ultimus in collegio doctorum, quam dignitatem postea III. repetiit. Legitur etiam fuisse Canonicus ecclesiæ cathedr. & Officialis

m.

lis curiæ Basil. nec non tribus vicibus ordinis philos. Decanus, quaterque academiæ Rector.

XV. ANDREAS HELMUTH, ex minore Basilea oriundus, Magisterii gradu cohonestatus fuit a. 1467. Juris Licentiatus creatus a. 1484. postea Juris Pontif. Doctor Decanatum jurid. ter, philosophicum sæpius administravit. A. 1481. cum aliis consiliarius erat in causa inter Joh. Sulger & Academiam Friburgensem super decimis Villinganis controversa, a curia Ensishemiana ad Sigismundum archiducem remissa.

XVI. SEBASTIANUS BRAND de Argentina Basileæ literis operam daturus advenit a. 1475. natus vero est a. 1458. & pro more illius seculi germanicum nomen latino commutans se *Titionem* vocavit. a. 1477. in Jure Baccalaureus; a. 1483. Licentiatus & a. 1489. Doctor fuit creatus. Tam Basileæ quam Argentinæ publice docuit magno auditorum emolumento. De eo hæc habet Trithemius: „ Sebastianus *Titio*, alias *Brand*, argentinensis „ natione teutonicus, utriusque Juris professor insignis, „ & tam in divinis scriptis, quam aliis secularis literaturæ disciplinis egregie doctus; poeticam non mediocriter callens: ingenio subtilis: eloquio disertus; „ consilio ac actione præcipuus: qui sua eruditione ac „ lucubrationibus Basileam, inclytam Germaniæ urbem „ mirum in modum exornat." Decanus jurid. fuit a. 1492. postea a. 1494. patriam repetiit ibique archigrammateus mortuus est a. 1520. relicto filio Onophrio, qui a. 1492. Basileæ Rectoris matriculæ nomen suum inseruit.

Scripsit atque edidit plurima, in quibus præcipue laudatur Satyra, carmine latino & rhythmis germanicis exarata, *stultorum* nempe *navicula*, seu ut ipse vocavit: *Navis Narragonia*, in qua causam & radicem stultitiæ sagacissime investigavit, mores hominum argute carpsit, & salutaria remedia prudenter subiunxit. Edita fuit primo germanice, Bas. 1495. 4. dein lat. ib. 1498. postea cum expositione Jodoci Bada Ascensii, ib. 1506. Lond. 1509. Lat. & angl. per Alex. Barclay, 1570. 4. lat. ex versione Jac. Locher, c. f. Bas. 1572. 8. ad scripta ejus porro pertinet *Modus studendi in utroque jure*, Bas. 1514. 4. *Promtuarium totius Juris civilis & criminalis*, l. III. Francof. 1600. fol. *Der richterliche Klage-Spiegel &c.* Argent. 1518. 1521. 1538. 1542. 1550. 1553. fol. Hagen.

Hagen. 1529. fol. *Tengleri speculum laicorum* denuo edidit germ. cum præfatione, Argent. 1538. 1550. fol. *Brevis actorum Concilii Basil. descriptio*; nec non *tractatus de impostoribus illis ex Prædicatorum ordine, qui a.* 1509. *Bernæ vivicomburii supplicio fuerunt adfecti*, in 4. Ejus carmina in laudem Sanctorum plurima atque alia recenset Adami in Vitis J. C. qui consulendus.

XVII. Johannes de Ettenheim, vel ut sæpius vocatur, Johannes Institoris de Ettenheim, studiorum fundamenta jecit Basileæ, a qua regia urbe diligentiæ præmia tulit; primam lauream philos. a. 1461. secundam, n. magistri artium titulum a. 1464. In Jure creatus fuit Licentiatus a. 1476. & Doctor a. 1485. Decanatum philos. gessit aliquoties; Rectoratum a. 1493. ubi in matricula S. Canonum Doctor atque in novis Juribus Ordinarius vocatur; & Decanatum jurid. a. 1499. & tunc nominatur secundus ordinarius.

XVIII. Vlricus Krafft, Vlmensis, Friburgi Brisgoviæ & in philosophia & in jure Doctoratum obtinuit, ejusque academiæ Rector exstitit a. 1493. Basileæ quidem jam commorabatur a. 1475. & literis operam navavit, sed nullo honoris gradu hic accepto Friburgum se contulit. Inde a. 1495. reversus utriusque Juris Doctor in facultatem jurid. fuit receptus, Ordinarius futurus in Jure Civili. A. 1500. Decanatu jurid. functus adpellatur Professor ordin. Jur. civilis. Anno nempe 1494. consules civitatis primum decreverunt, ordinarium in Legibus dare Professorem. Rector fuit a. 1495. & 1500. Primum Rector vocatur Legum Doctor & ejusdem facultatis ordinarius; iterum Rector dicitur Canonicus ecclesiæ S. Petri Bas.

XIX. Hieronymus de Weiblingen ex Nœrdlingen, primum ad philosophos Basilienses animum adjunxit & ab iis, quos dare solent, honores, primum à. 1475. secundum a. 1477. accepit. Studio dein Juris invigilavit, in eoque a. 1484. Licentiam & a. 1494. Doctoratum obtinuit; in utroque loco vocatur Jeronym. Baiblinger de Norlingen. Decanus Philosophicus fuit sæpius; juridicus a. 1501. quo tempore etiam Canonicus fuit ecclesiæ majoris Basil. Academiæ Rector fuit ter, a. 1480. 1485. & 1499.

XX.

XX. Wilhelmus Grieb, Basiliensis, natus est a. 1463. Lauream philosophicam nactus a. 1483. privilegia vero magistralia a. 1485. scientiæ juris studuit, &, ut videtur, Doctoris gradum apud exteros accepit; cum enim Basileæ a. 1492. in facultatem jurid. reciperetur, vocatur J. V. D. G... enensis. Rectoratum acad. & Decanatum jurid. bina vice gessit. Obiit a. 1513. relictis ex nobili uxore, Ursula de Jestetten, duobus filiis & filia una. Eundem nominatum invenimus Wilh. Grieb de Bynningen, qui vicus est prope Basileam, ubi forsan ipse vel parentes villam vel arcem possederunt. Ceterum Griebiorum familiam Reipublicæ nostræ senatores, tribunos plebis, belli duces atque legatos strenuos dedisse, Chronica nostra confirmant.

XXI. Johannes Tunsel, alias *Silberberger*, ex minore Basilea ortus, egregia erat indole ingenioque excellenti; bonis literis probe instituendus patrio tradebatur lycæo, musisque cum litasset, ab ipsis vicissim meritorum tulit præmia, a. 1484. prima & a. 1487. secunda laurea condecoratus. Medicinæ dein operam dedit, in eaque supremam lauream doctoralem adeptus praxi medicæ haud segniter operatus est. Postea etiam pro singulari, quo gaudebat, ingenio omnem adhibuit curam atque diligentiam, ut utriusque juris, civilis atque canonici, solidam acquireret notitiam. Hac adepta a. 1497. Canonum Doctor receptus & a. 1503. Juris civ. Licentiatus fuit promotus. A. 1501. ad facultatem & consilium & a. 1506. *in Ordinarium Regentum ea conditione fuit receptus, ne in futurum se de regimine Facult. medicinæ intromittat, practica demta, nec ejusdem medicinalis facultatis membrum existat, nisi a facultate jurid. super his secum fuerit dispensatum.* Rectoratum Acad. obiit bis & Decanatum jurid. quinquies. Ceterum fuit ex illis, qui juxta D. Lud. Berum, D. Augustinum Marium & Joh. Sattler, dict. Gebwyler, post solennem disputationem Badensem partibus Oecolampadianis restiterunt, pontificiis vero subscripserunt.

XXII. Gerhardus de Lupabus, de S. Theobaldo, Jur. utr. Doctor receptus fuit a. 1496. Decanatum jurid. gessit a. 1508. & 1513. quo anno postremo ejus absentis vices obiit Joh. Tunsel dict. Silberberger.

XXIII. Adamus Mullenberg de Diessenhoven, Canonicus Ecclesiæ Petrinæ Basil. & comes Palatinus, Canonici Juris Licentiam a. 1503. & Doctoratum a. 1504. obtinuit, annoque sequenti in Consilium fuit receptus. Functus est Decanatu jurid. a. 1509. Academiæ vero Rectoratu a. 1503. & 1509. Hoc edidit programma:

Nos Adam de Müllberg *ex Diessenhoven Rector Vniversitatis studii Basiliensis universis optimarum litterarum amatoribus cum subscriptorum noticia salutem. Licet superioribus annis, tum pestis seuicia, tum bellorum incommodis, Vniversitas nostra Basiliensis ruinam passa sit, hac tamen tempestate, qua ex diuina clementia & pestis grassari desiit, & bella sopita sunt, prouidus Reipublicæ Basiliensis senatus, ad instaurandam gymnasii gloriam ordinavit amodo futuras in omni facultate lectiones. Profundissimus enim divinarum literarum professor* Laudislaus Vlricher *Veldencensis in Theologia. Consultissimus & ingenio subtilissimus utriusque censure interpres* Johannes Cinus, *Hyspanus, in Legibus & Decretalibus cum circulis vespertinis. Prudentissimus vir Licentiatus* Johannes Mornach *in novis juribus. Expertissimus medecinarum doctor* Johannes Wonegker *in medicina, stipendio publico lecturi sunt, & quoniam discipline Liberales, ad superiores facultates solidum fundamentum prestant, erunt etiam hic philosophiæ magistri, oratorieque & poëtrie docti, qui in septem artibus in omni philosophia & humanitatis literis eruditionem disseminabunt. Quod ideo cunctis sapientie cultoribus per presentes significare voluimus, ut ad amenissimam urbem, cui facile omnis necessarius victus suppetit, studii causa venire se posse sciant. Vbi litterarum morum virtutumque doctrinandi diligentiam cum securitate largissime invenient. Datum Basilee sub nostri Rectoratus sigilli impressione decima octava mensis Marcii, anno Domini millesimo quingentesimo quarto.*

(L. S.)

XXIV. Arnoldus zum Lufft, Basiliensis, Petri zum Lufft ex fratre nepos, Canonicus fuit ecclesiæ cathedr. Basil., hunc tamen gradum non sine difficultate obtinuit atque servavit. Vrstisius rem ita refert: „Arnoldus zum Lufft ante consecutum Doctoris titulum, „permutatione quadam cum Johanne de Refe, Coloniam „secessuro, apud Cathedrale collegium, anno ipsius „patruo fatali, canonicatum obtinuerat, impetrata „Sixti Pontificis ratificatione. Quod ut Canonici irritum facere possent, communi consilio sanxerunt, ne

„quisquam

„ quisquam civium Basiliensium, dignus indignusve, in „ consortium eorum cooptaretur, admitteretur que, nec „ cuiquam sacellanorum ulla tribuum societate uti liceret, verentes ne forte ad aliquem authoritatis gradum evecti, patriæ amplius quam par videretur, permitterent. Quæ res inter clerum atque senatum non „ parum simultatis excitavit, civibus id sibi ignominiosum ducentibus, effecitque, ut in ecclesiastica etiam „ ditione contra Burgundi ferocitatem tutanda, difficiliores essent. Sed & Arnoldo sacerdotium istud magno labore sumtuque stetit, Canonicis aliquandiu Pontificis pœnale monitorium spernentibus, ut excommunicationis sententia eos urgere necesse habuerit. Postea vero Julius Pontifex II. ob res ab Helvetiis contra Gallos a. 1512. in Insubribus præclare gestas, „ Basiliensibus inter cetera privilegia & hoc dedit, ut „ qui ex eorum cœtu eruditione vitæque honestate Doctoris nomen legitime consecutus esset, summorum „ primi templi sacerdotiorum capax esse posset." Arnoldus noster primum Decretorum & a. 1499. Legum Doctor fuit promotus & tunc erat officialis curiæ Basil. Academiæ fuit Vicecancellarius a. 1511. quo Decanatum jurid. sustinuit. Rectoratum Acad. administravit a. 1500. & 1508. Obiit a. 1517.

XXV. Augustinus Luttwang s. Lutenwang, natione Suevus, fuit Rector ecclesiæ paroch. Kaufburæ, item Canonicus atque Decanus ecclesiæ colleg. ad S. Petri Basil. Legum Licentiatus dictus a. 1498. & Juris civ. Doctor a. 1500. Decanatum jurid. gessit a. 1514. Rectoratum Acad. a. 1510. & 1517. Jam a. 1510. dicitur Legum civilium Interpres & minoris Basileæ parochus.

XXVI. Johannes Moernach, f. Johannes Textoris de Mœrnach, Basileæ laurea philos. a. 1474. corona vero magistrali philos. a. 1477. cinctus, Juri operam dedit & in utroque Jure Licentiatus a. 1499. Doctor vero creatus fuit a. 1508. Ordinis philos. Decanus sæpius, juridici vero sextum exstitit, a. 1515. 19. 22. 25. 26. & 1528. Pontificii Juris fuit Ordinarius jam a. 1504. De eo in matricula Theol. hæc exstant: *A. 1484. venerabilis vir M. Johannes Mœrnach admissus est ad lectionem bibl. adsignati*

sunt

ſunt eidem libri Job. & ep. Pauli ad Roman. Diſpenſavit facultas cum eodem ſuper defectu natalium, intuitu ſingularum virtutum ejus, quod cum nullo alio ullo unquam tempore facere deliberavit ſed ſemper manere cum ſtatuto. Diſpenſavit itaque uſque ad Licentiam incluſive, quia nondum XXX. Annum compleverat. A. 1488. *d.* 17. *Maj. admiſſus fuit venerabilis artium Magiſter & S. Theologiæ Baccalaureus Mœrnach ad lecturam Sententiarum. Præfatus Mœrnach duxit uxorem completo primo ſententiarum* a. 1489. & *dimiſit ſtudium ſuum cum ridiculo.*

XXVII. Joh. Henricus Wentz natus eſt ex familia Baſilienſi meritis inclyta. Studio philoſophico ſeſe conſecrans animum doctrina excoluit, primoſque fructus laureæ philoſ. A. 1493. ſecundos, magiſtrales, a. 1495. merens cepit. Decanatu philoſ. a. 1504. & 1509. juridico vero a. 1517. Rectoratu a. 1502. & 1512. fuit perfunctus. Inſignia Doctoralia accepit a. 1510. Canonicus quoque fuit & deinceps Præpoſitus eccleſiæ colleg. S. Petri Baſil. itemque Juris Profeſſor ordinarius, in ſextum Decret. publice profitens. Obiit d. 25. Jan. 1518.

XXVIII. Lucas Klett J. V. D. fuit promotus a. 1515. Decanatum jurid. geſſit a. 1520. 1523. & 1527.

XXIX. Jacobus de Gottesheim de Aſt, diœceſ. Argent. Philoſ. Doctor, S. Legum renunciatus fuit Doctor a. 1509. Juris Civilis Profeſſor Rectorem acad. egit a. 1510. ſuique Ordinis Decanum a. 1516.

XXX. Johannes Cynus, Hiſpanus, receptus fuit J. V. D. a. 1503. & Jurid. facultatis Profeſſor fuit ordinarius a. 1504.

XXXI. Nicolaus Brieffer, civis Baſilienſis, vir pius & antiquitatis ſtudioſiſſimus, cujus ſive pater, ſive avus, Johannes, a. 1477. in Nanceiana pugna, Caroli Burgundionum ducis nece memorabili, Baſilienſium ſignifer fuit, academiæ nomen dedit a. 1500. ad pedes philoſophorum accurate inſtitutus, in pietatis exercitiis, ceteriſque bonarum artium ſtudiis, adeo feliciter profecit, ut jam a. 1501. ad gradum Baccalaureatus adſcenderit.

Hic

Hic gradus ad ampliores honores consequendos calcar ei addidit. Sive enim istud nominis atque honoris derivetur a *bacca* atque *lauro*, qua genuini philosophorum cinguntur filii, hæc ipsa coronatio incitamentum fit laborum ingenuis juvenibus; *honos enim alit artes;* sive autem academicus iste honos deducatur a *bacillo*, quemadmodum Rhenanus, vir antiquitatum callentissimus, in scholiis ad Tertullianum observavit, in vetustissimis Parisiensis academiæ membranis, quibus constitutiones academicæ perquam accurate diligenterque conscriptæ continebantur, *Bacellarios* dictos fuisse, qui primum philosophicum honorem fuerunt adsecuti, ejus notatio prægnantissima hæc esset, ut bacellarii per porrectionem baculi tanquam signi admonerentur, se jam receptos esse in *Regnum Palladis*, in quo tractentur scientiæ & disciplinæ, homine liberali & ingenuo dignæ. Quicquid sit, Brieferus noster laurea philosophica redimitus strenuus porro in stadio proposito perrexit, & indefessus ad metam contendit, quam & adsecutus est, a. 1504. philosophiæ atque liberalium artium magister creatus. Ad quos academicorum honorum gradus sicut doctrina & morum commendatione ascendit, ita etiam adeptos fructu doctrinæ & modestiæ plurimum ornavit. Tandem relicta Platonis academia & Aristotelis lycæo, in quo diu magno cum fructu ambularat, ad Themidis sacra properavit, quod iter adeo feliciter ac velociter ipsi successit, ut mox non tantum utriusque Juris Licentiatus pronunciatus, sed & in collegium Jureconsultorum receptus atque Juris professor constitutus fuerit. Hæc enim de eo habet Ramus in Basilea: *Nicolaus Brieferus jus civile magna cum laude docuit, sed historia inprimis excelluit;* id autem publica auctoritate factum fuisse, sequentia verba docent, ubi adserit, *Bas. Amerbachium, Adamum Petreium* (Petri) *Sam. Grynæum*, omnes, ut constat, Juris professores, *in eam ipsam cathedram fuisse ingressos.* Ceterum Canonicus, ut & Decanus, fuit capituli Petrini Basileæ; philosophicæ facultatis Decanatum a. 1514. 1517. & 1519. Academiæ vero Rectoratum a. 1520. 1528. & 1539. & facultatis juridicæ Decanatum a. 1538. strenue gessit atque laudabiliter. Interfuit etiam a. 1528. disputationi Bernensi, religionis causa institutæ, & in ea præsidis officio fuerat functus. Sepultus fuit in templo S. Petri Basileæ, & epitaphio honoratus,

noratus, in eo autem epitaphio annus mortis ipſius jam ante ſeculum & ſupra fuit obliteratus. Hoc conſtat ex Scheuchzeri Bibl. Helv. p. 147. eum a. 1546. adhuc vixiſſe, illo enim anno Joh. Stumpfio, chronici helvetici auctori, *catalogum epiſcoporum Baſilienſium*, nec non *hiſtoriam ſuccinctam civitatis Baſilienſis* tranſmiſit, quæ ambo cum aliis Brieferi ad Stumpfium datis epiſtolis in bibliotheca civica Turicenſi adhuc ſervantur.

Exſtat præterea in MS. *Genealogia Comitum Habſpurgenſium* ex fundatione Murenſi, libro Torneamentorum, Gebwilero & aliis collecta.

XXXII. Claudius Cantiuncula, Metenſis, apud acad. Baſ. Rectorem nomen dedit a. 1517. fuit J. V. D. & ex publico ſtipendio Legum Profeſſor jam a. 1519. cum acad. Rectoratum adminiſtraret. Arduum atque ampliſſimum munus Cancellarii auſtriaci in Enſisheim magna geſſit prudentia atque ſingulari eloquentia. Ceterum vir fuit ut aliis Eruditis ita & Eraſmo familiaris, qui de eo teſtatur, eum omnia ſua copioſe, ſplendide & graviter expedire, nihilque in eo abſolutiſſimi rhetoris deſiderari poſſe. Eidem Eraſmus, cum declamationem in ipſius laudem exaraſſet, hæcce reſcripſit: *Probo miror que tuum ingenium ac facundiam, & boni conſulo tam amicum de me tuum errorem. Ceterum malim delegiſſes aliud argumentum exercendo ſtylo. Nam iſtiuſmodi laudibus me onerant, qui exſtinctum cupiunt.* Alia ejuſdem Eraſmi de Cantiuncula in ipſius Epiſtolis præclara proſtant teſtimonia. Et Magiſtratum Baſil. eum magno loco habuiſſe, argumento eſt, quod cum in publicum prodiiſſet Oecolampadii de Euchariſtia libellus, eumque tantiſper vendi prohibuiſſet, donec a cenſoribus examinaretur & probaretur, præter Eraſmum Roter. & Berum præpoſitum etiam Cantiunculam Juriſconſultum, quid de ſcripto illo ſentiat, conſuluerit. Quid reſponderit, non conſtat; Eraſmi vero reſponſum hoc fuit: S. P. *Magnifici Domini, celſitudinis veſtræ hortatu perlegi librum Joh. Oecolampadii de verbis Cœnæ Domini, mea ſententia doctum, diſertum & elaboratum; adderem etiam pium, ſi quid pium eſſe poſſet, quod pugnat cum ſententia conſenſuque Eccleſiæ, a qua diſſentire periculoſum eſſe judico.* Et ad amicos: *Oecolampadius emiſit libellum,*

lum, tam accurate scriptum, tot machinis argumentorum, totque testimoniis instructum: ut posset vel electos in errorem pertrahere. Obiit Cantiuncula in Cancellarii munere senex, & apud suos sepultus est.

Exstant ejus: *Paranesis de ratione studii legalis ad amicum anonymum.* Bas. 1522. 4. Lugd. 1541. fol. Bas. 1549. Francof. 1552. fol. Lugd. 1566. 8. Spiræ 1588. 8. Col. 1607. *Paraphrases in libros III. priores Inst.*, Ferd. Imper. dedicatas. Lovan. 1549. fol. Lugd. 1534. 1550. 8. *Topica Legalia.* Bas. 1520. *De officio judicis tractatus.* Bas. 1543. 4. Ven. 1584. *De potestate Papæ, Imperatoris & Concilii. Oratio apolog. contra eos, qui legibus cum Evangelio parum convenire adfirmant.* Bas. 1522. 4. *de perfecto J. C.* Lugd. 1566. 8. *Consilia s. Responsa* Col. 1571. per Gul. Cnutellum edita, fol.

PROFESSORES PANDECTARUM.

I. BONIFACIUS AMERBACH, s. *Amorbach*, Basiliensis, natus a. 1495. patrem habuit Johannem, typographum celeberrimum, ex Reutlingen Suevorum oriundum, civemque Basiliensem factum, matrem vero Barbaram Ortenbergiam. Horum parentum cura bonis literis institutus fuit puer diligenter, præcipue privata opera *Joh. Cononis*, Norimbergensis Monachi, græcæ linguæ callentissimi, Latinæ scientissimi, singularique per omnem vitam integritate præditi, quem pater Amerbachius Patavio, ubi græcas literas profitebatur, Basileam venientem conduxit, partim ut ejus opera in excudendis Hieronymi operibus, partim in trium filiorum, Brunonis, Basilii & Bonifacii, institutione uteretur. Hoc duce Bonifacius quicquid ad elegantiores literas pertinet avide arripuit, & a publicis professoribus dignus fuit habitus, qui a. 1511. laurea philosophica & biennio post magistrali corona redimiretur. Eo tempore principum eruditorum princeps, Erasmus, urbis nostræ speciatimque Joh. Amerbachii, cujus ædes inhabitavit, hospes gratissimus, Bonifacii nostri moribus impense delectabatur, conatibus ejus enixe favebat, eundemque postea in amicis interioris admissionis habuit, cujus fidei & extremæ voluntatis sanctimoniam commisit, quam ita pie solverat noster, ut multis, expressa testatoris voluntate

luntate ad ipſum ſpectantibus, in gratiam amicorum Eraſmi nec non pauperum ſtudioſorum virginumque honeſtarum egentium, quibus Eraſmus aliquid deſtinaverat, ſua ſponte ceſſerit. Bonifacius philoſophiæ artibus ac titulis condecoratus Friburgum contendit, ubi laribus Huldrici Zaſii adſcriptus in Juris ſtudio plurimum profecit, tandemque, juridica ſtudia etiam in Italia atque Gallia alacriter proſecutus, omni ſuo merito Avenione ſummum Doctura gradum obtinuit. Jam eleganti legum cognitione juriſque ſcientia celebris Amerbachius Baſileam vocatur circa a. 1525. eique publico ſtipendio juris civilis interpretatio committitur, quam diu unus ac ſolus loco plurium tanta dignitate ſuſtinuit, ut illius auctoritate præcipue ſtetiſſe viſa ſit. Quinetiam Reipublicæ Syndicus in ambiguis difficilibuſque cauſis de jure reſpondendo talem ſeſe declaravit, ut Baſilienſium Papinianus merito audierit. Etiam Principibus variis de ſummis rebus rogatus conſilia dedit optima, & ampliſſimis præmiis propoſitis aliquoties evocatus patriam, cui plura ſe debere credidit, ſua ſorte contentus, prætulit. Uxorem duxit dotatam, Martham Fuchs, & ex ea ſuſcepit filium Baſilium, de quo mox, & tres filias, Eſteram, Fauſtinam & Julianam, ex quibus media Hulderico Iſelio J. C., de quo ſtatim, feliciter nupſit. Singulare fuerat iſtud, quod filius Rector una cum patre ad Epiſcopum Baſil. legati fuerint miſſi. Rector autem Bonifacius erat quintum, & quidem bis, cum jam ob oculorum & capitis invaletudinem profeſſione ſeſe abdicaſſet. Ceterum vir fuit Amerbachius noſter proceræ ſtaturæ, imberbis, toga ad talos demiſſa, inceſſu gravis pariter ac modeſtus. Jureconſultus cetera moribus ſanctiſſimis, eruditione conſummata, ingenio ſublimi, judicio ſubacto, eloquentia gravi, qua veteres expreſſit, ut ipſe erat vetuſtatis ſtudioſiſſimus, unde Juriſprudentiæ oraculum dicebatur. In oborto religionum diſcrimine Reformatorum partibus ſeſe palam addixit, dum alii, neglecta conſcientia ſimulando, alii ſolum vertendo ſuæ fortunæ conſulere ſtuduerunt. Amicus & blandus exſtitit omnibus, maxime peregrinis, in pauperes plus quam liberalis. In matricula jurid. ipſe ad a. 1551. teſtatur, ſe pridem profeſſionem depoſuiſſe, ob cauſas jam ſupra adlatas. Denique, ſic ei parentavit matricula jurid. *Patriæ, Juriſprudentiæ, & omnis Philoſophiæ*

losophiæ ornamentum, *Bonifacius Amerbach*, *obiit d.* 24. *Apr.* 1562. Reliquit Bibliothecam juridici atque historici argumenti instructissimam, nec non collectionem antiquorum nummorum aliarumque antiquitatum satis copiosam, quæ a genero Iselio filioque Basilio aucta, & ab utriusque hæredibus emta Bibliothecæ publicæ academicæ fuit inserta.

Scripsit *Epistolam de urbe Basilea*, quæ occurrit in Seb. Munsteri Cosmographia; item *commentationes* περι επιεικειας και του επιεικους; nec non περι του εκουσιου και ακουσιου Ejus epistolæ atque alia magno numero MS. custodiuntur in Bibliotheca publica Bas.

II. VLRICUS ISELIN, cultor justitiæ severus & verus pietatis indagator, originem ducit a stirpe Basiliensi nobili atque antiqua; primus hujus stemmatis, qui Basileæ a. 1364. advenerat, erat *Henricus Isenle de Rosenfeld* ducatus Wurtembergici, cujus filius Conradus a. 1403. inter cives nostros fuit receptus. Natus est noster a. 1524. patre Johanne Luca Iselin, Senatore, matre Elisabetha Bera, Johannis mercatoris filia & Ludovici Theologi sorore. Ab ineunte ætate bonis literis dicatus, Joh. Oporino & Sim. Grynæo in humanioribus præceptoribus usus, a. 1536. ad lectiones publicas fuit promotus. Lutetiæ dein atque Valentiæ ad Rhodanum, nec non in aliis Galliæ atque Italiæ Academiis studium Juris fervide tractavit, Alciatum, Zasium atque Amerbachium sibi inprimis sequendos proponens, atque etiam Doctoris gradum obtinuit Papiæ, promotore magno Alciato, a. 1547. Gradu ornatus in patriam post 9. annorum peregrinationem a. 1547. redux, illo ipso anno primum Codicis, dein a. 1548. Pandectarum Professor fuit constitutus in locum Bonif. Amerbachii, cujus sequenti anno filiam duxit uxorem, Faustinam, quæ præter septem alios liberos ei peperit filium virtutum & dignitatum hæredem, Ludovicum, J. V. D. Professorem atque Syndicum, de quo suo loco, & Joh. Lucam, Centurionem in Belgio agentem. Peste præmature exstinctus est d. 25. Jul. 1564. Morti cum adpropinquaret, arculam obsignatam, chirographisque repletam, Regentiæ misit, rogans, ut, ipso defuncto, ea aperiretur, chirographaque debitoribus insoluta traderentur, addito suo sigillo, quo quicquid esset signatum, firmum esset ratumque. Vir nempe erat, qui jam antea multas eleemo-

eleemosynas in pauperes erogaverat. Sed hæredes in aliam abierunt sententiam, & Magistratus intercessione arculam integram a Regentia postularunt & obtinuerunt.

Scripsit *Prælectiones in Rubr. C. de edendo.* Bas. fol.

III. Basilius Amerbach, patriæ suæ oraculum, erudita genitus fuit stirpe; Bonifacius Amerbach, J. V. D. ac Professor, Reip. Syndicus, ei fuit pater, mater vero Martha Fuchs. Lucem adspexit primum a. 1534. In eo jam puero, perhibente Theod. Zuingero, senilis gravitas, judicii maturitas & singularis existimatio probitatis erat conspicienda. Hac benigna nascendi sorte, fidaque ac sedula in eo formando parentis cura tanta fide atque diligentia, etiamque felicitate, in rem suam fuerat usus, ut supra ætatem saperet, singulisque sui admirationem injiceret. A. 1549. Academiæ civibus adscriptus sequenti anno lauream philosophicam obtinuit. Magisterii titulum apud exteros videtur accepisse, nulla enim in nostris indicibus inter Magistros ejus reperitur mentio. Patris exemplo Themidi sacra fecit, eumque præeuntem sedulo fuit secutus. Dehinc uberioris cognitionis acquirendæ causa in Italiam a parente fuit amandatus, quam non modo universam curiosis oculis lustravit, sed & Bononiæ, ubi ad aliquod tempus substitit, Doctoris Juris titulo & insignibus fuit exornatus. In Italia, pretiosarum antiquitatum patria, degens, omni studio, quicquid impetrare licuit, conquisivit, patris Ceimeliarchium splendide aucturus. In patriam redux a. 1561. Academiæ Rector, quem gravem honorem deinceps adhuc quater graviter sustinuit, & sequenti anno Codicis Just. Professor fuit constitutus. Biennio post in locum adfinis Iselii, sicut Iselius a. 1547. gener socero Bonif. Amerbachio successit, surrogatus Professionem Pandectarum obtinuit, & ne quid paternæ gloriæ ac muneris filio decederet, ampliss. Magistratus Syndici partes ei gratiose demandavit; quo factum, ut quantum Respublica atque Academia in patre fecit jacturæ, id in filio fuerit restitutum. Hisce muneribus nempe omnibus diligenter præfuit atque prudenter, plurima in Rempublicam atque Academiam conferens commoda. Ex quibus unum vel alterum nominasse sufficiat. Cum a. 1585. arduum transactionis negotium Rei-

publicæ

publicæ Basil. cum Episcopo & Canonicis intercessisset, ipse suo consilio, prudentia atque dexteritate illud haud parum promovit & ad felicem finem perduxit. Sua etiam beneficentia atque liberalitate effecit, ut in gymnasio patrio in usum studiosæ juventutis nova classis constitueretur, quæ hodienum ejus nomen gerit. Verbo, vir fuit pietate, eruditione, prudentia, auctoritate atque beneficentia admodum illustris. Uxorem duxerat a. 1561. Asteriam Rüdin, Jacobi tribuni plebis filiam, quæ unicum ei filium peperit, Bonifaciolum dictum; lætitia autem atque spes, quam inde conceperat, mox evanuit, cum a. 1564. intra trium hebdomadum spatium patrem, uxorem atque filiolum, & hos quidem uno fere horæ momento d. 13. Apr. acerbiori fato amisit. Propter ætatem & negotiorum civilium molem professione cessit a. 1589. ipseque tandem peripneumonia absumtus animam exspiravit d. 25. Apr. 1591. unaque cum eo Amerbachiorum familia fuit exstincta.

Plura ejus MS. conservantur in Bibliotheca academiæ Basil.

IV. Samuel Grynæus Basileæ natus d. 8. Jun. 1539. patre Simone, viro, ut loquebatur Erasmus, undecunque doctissimo, matre Catharina Lombardia, statim in infantia ingenium doctrinarum omnium capax exseruit, ideoque parentes tum animis quasi providentes, quantus ejus usus olim in republica literaria esset futurus, mature in ludum literarium patrium ipsum ablegandum censuerunt, in quo exiguo temporis spatio quam plurimum profecit, fida usus institutione viri bonis ingeniis formandis nati, Thomæ Plateri, Gymnasiarchæ omnium optimi. Ex Gymnasio in Academiam a. 1551. transmissus non secutus est illos, qui vitam otiosam sine ullo labore traducunt, sed id egit strenue, cujus causa hic aderat, cumque suam in discendo diligentiam præceptoribus, Thomæ Grynæo, Joh. Nyssæo atque Vlrico Coccio, tum Philosophiæ professoribus, satis probasset, eruditionis atque laboris præmia, primam nempe lauream accepit; dein Joh. Füglini, C. S. Curionis, Seb. Castellionis & Joh. Bechii, in secunda versatus classe, lectiones summo cum fructu audivit. Majores adhuc ut in studiis faceret progressus,

Argentinam a parentibus fuit miſſus, ubi in ædibus *Petri Daſypodii* commoratus, inprimis *Joh. Sturmium*, per totam Europam ob ſingularem eloquentiam & multarum rerum ſcientiam celeberrimum, docentem audivit. Hinc poſt annorum aliquot intervalla domum rediens per aliquot annos ſuis fruitus fuit; poſtmodum Tubingam profectus juris civilis diſciplinam adgreſſus eſt, in qua brevi eos profectus fecit, ut multis admirationi ob modeſtiam, plurimis ob progreſſum in ſtudiis adamatus fuerit. Tubinga digreſſus rediit Baſileam circa a. 1562. ac ſtudium juris ſumma cum diligentia proſecutus eſt, publicos Juris doctores, Baſ. Amerbachium, Joh. Sphyractem & Joh. Hopperum audiens frequenter atque conſultans. Sed ingruente lue epidemia, multa hominum millia abſorbente, Dolam Burgundionum conceſſit, quo eo commodius poſſet juris diſciplinam proſequi, ſiquidem id ob diſtractionem academiæ Baſileæ fieri non poterat.. Poſtquam peſtis deſiiſſet, rediit Grynæus in patriam a. 1565., & cum divitias ingenii ſui explicuiſſet, a philoſophica facultate ſummum in Philoſophia gradum in publica ſolennitate d. 5. Jun. ejuſdem anni obtinuit. Adeptus hunc gradum dignus judicatus eſt eodem adhuc anno, qui in Profeſſorum numerum cooptaretur; demandata nempe ei erat profeſſio Oratoria, cui tanta cum laude præfuit, ut novus videretur Demoſthenes Athenis chriſtianis exortus. Anno vero 1569. Doctoratus Juris inſignibus condecoratus biennio poſt a. 1571. Inſtitutionum Profeſſor fuit conſtitutus. Poſtea d. 16. Oct. 1584. Codicis & denique d. 9. Jun. 1589. Pandectarum Profeſſor, annoque 1591. Reipublicæ Syndicus fuit electus, in quibus muneribus omnibus obeundis eruditionis, fidei, dexteritatis, induſtriæ, pietatis ſingularia edidit ſpecimina. Ipſo vero monente ac ſtimulante, cum jam vires inciperent deficere, J. Jac. Fæſch a. 1598. & 1599. profeſſionem Pandectarum vicaria opera adminiſtravit, nondum Juris quidem Doctor renunciatus, quem titulum demum d. 1. Mart. 1599. obtinuit. Tanquam ſingulare notandum, Grynæum noſtrum ab a. 1571. uſque ad a. 1599. Candidatis 364. titulum Juris utriuſque Doctor, rite ſemper promotorem creatum, contuliſſe. Uxores habuit binas, primo Eliſabetham ex familia Beierorum natam, ex qua ſuſtulit unicum filium, Simonem, legum, cum pater morere-

tur,

tur, ſtudioſum, paternorumque veſtigiorum æmulum. Hac pie defuncta duxit Annam Rüdinam, quæ unici filii & duarum filiarum ex eo facta eſt mater, quam moriens viduam reliquit. Vir autem iſte egregius, qui profuit omnibus, nocuit nemini, ex aſthmate & hydrope d. 3. Apr. 1599. corpore ſolutus cœleſtia gaudia petiit.

V. JOHANNES GUT natus eſt d. 12. Febr. a. 1555. in pago Oetliken, ſuperioris Marchionatus Bada Durlacenſis. Pater ei fuit Franciſcus Gut, fidus ejuſdem eccleſiæ paſtor, mater vero Barbara Weſſnerin. Ab his piis parentibus optimæ indolis puer bene atque ſollicite educatus, & mature bonis literis ac moribus fuit imbutus; in his ut majora caperet incrementa, Academiæ Baſilienſi a. 1572. fuit commiſſus, in qua maxime diligentem ſe exhibuit. Studiis philoſophicis abſolutis laborumque præmiis pro more acceptis, totum ſe ſtudio Juris dedit, ejuſque felicius perſequendi cauſa potiſſimas Germaniæ Academias inviſit, inprimis Spiræ Nemetum praxi juridicæ animum & operam addixit. Hinc ephorus rogatus variorum nobilium, inprimis autem liberi cujuſdam Baronis cum eodem Viennam Auſtriæ adiit, aliquot annis ibidem commoratus. Tot ergo peregrinationibus literariis ex dignitate & multiplici ſuo emolumento ſuperatis, ſupremum Docturæ juridicæ gradum non ſine nominis ſui gloria Baſileæ a. 1582. ſolenniter eſt conſecutus, & quod ſe eruditione omnigena, experientia diffuſa, humanitate ſingulari, candore ſincero bonis quibuſvis de nota optima commendaſſet, digniſſimus habitus eſt, cui ſucceſſu temporis triplex profeſſio juridica, & infima quidem, quæ Inſtitutionum eſt, anno 1586., media, quæ Codicis, triennio poſt, ſuprema, quæ Pandectarum ſive Digeſtorum d. 2. Nov. 1599. conferretur, quibus ſingulis muneribus, ut & Rectoratui acad. quinquies & Decanatui jurid. multopere, ſingulari induſtria, fide atque gravitate ſupra annos 43. præfuit, quo temporis ſpatio 362. J. V. D. atque Licentiatos publice proclamavit. A. 1587. matrimonium iniit cum Catharina Frey, Matthæi Wentzii vidua, quæ cum aliquot liberis ipſi fuit ſuperſtes. Catarrhis ſuffocativis atque apolecticis identidem recurrentibus egregius iſte juris juſtitiæque cultor placida morte obdormivit d. 27. Dec. 1629.

VI. Joh. Jacobus Faesch, nobilissimæ ac antiquissimæ, de Republica atque Academia præclare meritæ, Fæschiorum genti originem debet; floret nempe ea Basileæ jam ab a. 1409. quo Heinzmannus & Burghardus Væschii ob res in obsidione arcis Isteinensis fortiter gestas civitate nostra fuere donati. Pater nostro contigit Remigius Fæsch, octies Tribunus plebis, novies Consul renunciatus, mater vero Rosina Beck, a quibus parentibus amplissimis in lucem fuit editus a. 1570. & ab iisdem omni cura educatus. Bonis literis moribusque tam in publico quam privato ludo literario bene intinctum filium jam Philosophorum institutioni tradiderunt parentes magis imbuendum a. 1584. horumque lectiones publicas atque privatas ita sedulo atque adtente audivit, ut triennii spatio utramque lauream philosophicam adipisceretur. Dein studium Juris omni diligentia capessivit, Jurisque antecessores nostros, Gutium, Grynæum atque Iselium, frequentavit. Peregrinis quoque sapientiæ præceptis domestica aucturus atque perfecturus, iter literarium cum duobus fratribus Rüdinis, parique fratrum, Jacobo & Bonifacio Zuingeris, instituit, & primo quidem in Italiam; Patavii autem cum subsisterent, unus sodalium, Bonifacius Zuinger, morbo correptus fuit exstinctus. Visa deinde Roma, Neapoli, Florentia, Sena, Bononia, Venetiis, lustrata tandem tota Italia, post biennium ad suos rediit. Hic autem non diu moratus in Galliam contendit, & Genevæ Reipublicæ Consulem, Melch. Hornlocherum, ad Henricum IV. Legatum præstolatus cum eo Lutetiam Parisiorum fuit profectus, Interpretis loco ei futurus. Peragrata Gallia, cujus celebria tribunalia visitaverat, Spiram Nemetum petiit & ad Imperii tribunal penetrans causidicos præstantissimos non sine voluptate, nec sine fructu audivit. Mox autem ardentissima febre laborans paululumque restitutus ex consilio medicorum domum reverti paravit, digna virtute sua præmia laturus. Consuetis jam tentaminibus atque examinibus pro obtinendo Doctoris Juris gradu sese subjecit, & eruditam disputationem *de Fidejussoribus* publice defendit, quo facto ei in publica panegyri dignitas doctoralis a. 1599. fuit collata, habita prius oratione eleganti in nobilem quæstionem: *Num furti crimen capitis supplicio puniendum sit?* Eodem adhuc anno Institutionum

tutionum cathedram, a. 1612. Reipublicæ Syndicatum, a. 1613. Professionem Codicis & denique d. 23. Jul. 1630. Pandectarum Professionem omni suo merito obtinuit. Ex asse etiam cunctis suis muneribus satisfecit, jus docendo, de jure respondendo, consulendo, ubique suam probitatem, docendi peritiam, facundiamque ostendens. Fasces academicos gessit sextum. Decanatum jurid. administravit sæpius. Promotor, raro exemplo, erat octuagies, Juris Doctores 230. Licentiatos 35. creavit. Matrimonium contraxerat cum Anna Maria Bauhin, ex qua duos filios quatuorque filias vidit. Filiorum uni, juniori, J. Casparo, juveni, alteri vero Joh. Jacobo funus fecit jam adulto; is enim J. V. D. atque Professor obiit d. 29. Sept. 1648. in ejusque gratiam Pater, ut Filius immediate in Professione Institutionum succedat, a. 1637. Professioni Pandectarum valedixit. Iterum tamen d. 26. Nov. 1647. Professionem Codicis suscepit. Diebus denique, curis atque laboribus consumtus vitæ cursum finivit d. 17. Febr. 1652.

VII. Remigius Faesch, Joh. Rodolphi Consulis & Annæ Gebwyler filius, in hunc mundum bono publico editus est d. 26. Maji a. 1595. Ex tribus filiabus tredecimque filiis Remigius noster erat natu maximus, isque primas parentum, quas in bene educandis liberis posuerunt, curas percepit. Traditus mature præceptorum Gymnasii institutioni, pro ea, qua pollebat, ingenii felicitate, egregie in literarum rudimentis profecit. Ex disciplina vero scholastica ad liberalem Philosophorum institutionem emissus fuit a. 1609. in eoque stadio tanta solertia cucurrit, ut a. 1611. Baccalaureus, & a. 1613. Philosophiæ Doctor pro summo suo merito fuerit creatus. Artem dein boni & æqui addiscendam, sicque magnum suum patruum, J. Jac. Fæschium JC. imitandum sibi proposuit, hocque consilio, postquam Genevæ gallicæ linguæ copiam comparasset, per Lugdunum Bituricum, (Bourges) celebre illud Themidos delubrum, abiit, in quo aliquamdiu commoratus Lutetiam Parisiorum adiit. Ex Gallia in Germaniam & quidem Marburgum Cattorum perrexit, & *Vulteji* atque *Sixtini* JCtorum opera atque benevolentia usus, salutatis etiam aliis Germaniæ urbibus, in patriam rediit, & post examen consuetum pro summis in utroque Jure

honoribus capessendis dissertationem *de Fœderibus* erudite conscriptam fortiter defendit. Nondum tamen eruditione, quam haud contemnendam possedit, contentus, sed eam adhuc locupletaturus, novam peregrinationem suscepit in Italiam, & Mediolano, Patavio, Ferraria, Bononia aliisque locis lustratis, Romam tandem, quo maxime tendebat, pervenit, & visis videndis per illustriores Campaniæ urbes, Velitras, Terracinam, Nolam, Capuam, Neapolim perrexit, exinde Romam reversus per Viterbum & Siennam Florentiam adiit, ubi celeberrimæ mediceæ Bibliothecæ & thesauri antiquarii propius investigandi causa aliquamdiu substitit, inde Pisam, Luccam, Genuam, Placentium, Parmam, Mantuam, Patavium, Vincentiam & tandem Mediolanum delatus, una cum Patre, transalpina legatione tum defuncto, Basileam reversus a. 1628. a patruo suo J. V. D. fuit renunciatus, nec multo post, Melchiore ab Insula Professione pariter ac civitate decedente, Institutionum Imper. Professor unanimi consensu surrogatus. Jura itaque docere cœpit summa fide pariter ac dexteritate, qua non litabat ostentationi in subtilioribus, parum aut etiam nihil profuturis, sed ad usum & praxin cuncta dirigebat: hinc quid olim, quid noviter obtinuerit, quid etiam novissime & Camerali, ut vocant, jure, cujus ille non minus ac Justinianei erat callentissimus, continuo subjungebat, exemplo acutissimi Zasii, qui veritatem ex Juris textibus, non Doctorum auctoritate eruendam censebat; ita noster magni æstimabat Accursium, Bartholum, Baldum & quosvis eruditione & auctoritate præstantes Jurium interpretes, majoris tamen ipsam veritatem & Juris αυθεντιαν, ea interim elegantia & dexteritate usus, ut dubium faceret auditoribus, verbis ne plus an rebus valeret. Quibus de causis a Professione Institutionum primum a. 1630. ad Codicis, deinceps d. 18. Apr. 1637. ad Pandectarum professionem fuit evectus. Singulis istis muneribus summa fide præfuit & prudentia. Theoriæ etiam junxit Praxin, & non tantum privatis sed & Principibus consilio suo profuit, maxime ducibus Wurtembergicis & marchionibus Durlacensibus, ipsius operam in rebus arduis expetentibus; præter hæc etiam variis Principibus & Rebuspublicis nomine collegii jurid. responsa impertiebatur. Academiæ sceptrum gessit

ter;

ter; Decanatum jurid. obiit vicies, & ad celsiss. Principem, Episcopum Basil. Academiae nomine legatus fuit iterum. Inter hos labores, nullis nec curis nec sumtibus parcens, collegit Bibliothecam omnium Facultatum libris rarioribus, tam manu exaratis quam impressis refertam; itemque Cimeliarchium sive naturae sive artis operibus, nummisque praesertim Graecis & Romanis, instructissimum. Hanc pretiosissimam collectionem, quae ab auctore *Musaei Faeschiani* nomine venit, una cum spatiosa domo, fruendam legavit primo suis Faeschiani nominis propinquis, ea lege, ut non solum hujus administrationis capax sed & Juris utriusque Doctor existeret, qui ea frueretur; dein autem, deficiente Faeschio hisce qualitatibus instructo, omnem apparatum librarium aeque ac Cimeliarchium almae Academiae Basiliensi tradendum, possessione harum rerum cum proprietate, quam hinc inde ab obitu destinaverat, conjungenda, domum vero cum adjacente horto vendendam pretiumque proximis suis adgnatis distribuendum praecepit. Symboli loco utebatur: *Heu de multis nimium satagimus miseri.* Placida morte terris ereptus coelisque redditus fuit d. 27. Mart. a. 1666. Epitaphium, quod ipse sibi concinnavit, memoria dignum est, & sic se habet:

A. Ω.

REMIGIUS FESCHIUS

Doctor Legum
fidus & sincerus
cujus unicae deliciae
libros versare
abdita rimari
vera eruere
vetusta ornare
hortulum colere
in omnibus Dei sapientiam
mirari venerari adorare

pro virium modulo & gratia sibi concessa
Deo proximo sibi vivere
incredibili flagrans desiderio
Conditoris Redemtoris ac Consolatoris sui
sarcinam
in spe viva resurrectionis
& consilii sanctorum omnium
nec invitus nec inopinus
deposuit
απαις και αγαμος.

Prodiit ipsius opera: *Jul. Pacii a Beriga J. C. Institutionum Imperialium analysis, & Selecta, in gratiam Juris studiosorum ad mentem ipsius auctoris quam diligentissime recognita, & debito suo nitori restituta*, Bas. 1641. 12.

VIII. Jacobus Brandmuller, legum clarissimus ac certissimus vates, mundi hujus incola esse cœpit d. 12. Sept. 1617. Puerulum pii parentes vixdum ab uberibus depulsum primis literarum elementis ipsi imbuerunt, moxque singulari animi alacritate deprehensa maturum judicarunt, qui publicorum pædagogorum curæ committeretur; sub illa cum aliquot annos exegisset, & multa diligentiæ præmia promeruisset, Montispelgardum missus est, ut linguæ gallicæ rudimenta poneret, ac in illo nobili ludo literario eas artes, quibus puerilis ætas ad humanitatem informari solet, altius imbiberet: quod ille cum mira ingenii velocitate esset adsecutus, magnam de se spem concitavit hominis inter celebriores aliquando collocandi. Nec fefellit augurium eventus. Itaque cum annos aliquot Montispelgardi moratus esset, patriæ redditus, mox ad lectiones publicas admissus est. Cum legitima trium annorum stipendia in Philosophorum castris confecisset, præmiis titulisque ornatus & honesta missione dimissus, a. 1634., quo A. L. M. creatus fuit, de ulteriori studiorum genere cogitare cœpit. Ad Theologiam invitabant exempla patrui, avi atque proavi paterni, ut & bibliotheca, aliaque subsidia theol. haud contemnenda; sed licet sacras literas debita veneratione prosequeretur, animus tamen ad Jurisprudentiam propendebat.

Naturam

Naturam itaque ducem ſecutus ſe ad album tulit atque rubricas, ita tamen, ut philoſophiæ bonarumque literarum ſtudium, cui mirifice erat deditus, non deponeret, ſed diligentiſſime continuaret, Tullii præceptum ſequens, quo docuit, diſciplinam juris penitus ex intima philoſophia eſſe hauriendam. Fundamentis Juriſprudentiæ in patria jactis, a. 1635. laribus valedixit, & Lauſannam eſt profectus; hinc Genevam perrexit & *Jac. Gothofredo* innotuit; inde viſo Lugduno Lutetiam Pariſiorum contendit; hic divinæ ſuæ memoriæ ac ſtupendæ diligentiæ nonnullis commilitonibus de titulorum in Digeſtis diſpoſitione contendentibus luculentum ſpecimen edidit, illos titulos omnes a capite ad calcem non interrupto ordine recitando. Caletum poſtea, indeque trajecto freto Londinum petiit atque Oxonium; ex Anglia tranſmiſſo oceano germanico in Belgium venit, & Roterodamo, Delphis, Amſtelodamo aliiſque urbibus conſideratis Lugduni diutius hæſit, & maximis viris, *Salmaſio*, *Heinſio*, *Cunæo*, *l'Empereur*, aliiſque, familiariter fuerat uſus. Tandem cum ſatis terrarum peragraſſe viſus eſſet optimo patri, domum revocatus, ſalutatis in tranſcurſu Sicambris, Ubiis, Vangionibus, Nemetibus, Triboccis, rediit Baſileam, & cum aliquantum adhuc temporis in legum ſtudio poſuiſſet, a. 1639. ſolenni Doctorum Juris examini ſeſe ſubmiſit, ſimulque eruditam diſputationem ſpeciminis loco edidit, gradum vero demum a. 1649. accepit. Jam ante hæc tempora inſignem philoſophicæ ac juridicæ peritiæ theſaurum & aliis fruendum aperuit, omnis generis lectiones Studioſis concedens; etiam rogatus L. Flori compendium hiſtoriæ Rom. permiſſu Senatus acad. publicis prælectionibus illuſtravit. Fama ejus jam longe lateque ſparſa accidit, ut antequam munere publico eſſet ornatus, ex tota Germania complures Legum Cultores huc confluxerint, quo ab eo in literis humanioribus, præſertim vero in jure civili, imbuerentur. Sed nec Academia intermiſit prima data occaſione diligentiam ejus remunerari, Theodoſianæi illius memor: *Virtutum præmia bene merentibus tribui convenit*; eumque d. 8. Sept. 1652. Inſtitutionum Profeſſorem conſtituit. Huic muneri qua decuit fide, qua polluit dexteritate ſupra 14. annos præfuit, itemque, quod officii ratio non poſtulabat, hebdomadarias diſputationes inſtituit, auditoribus & hoc modo profuturus.

turus. Hisce laboribus cum totus esset immersus, a Senatu Acad. d. 25. Mart. 1667. ad Pandectas publice interpretandas fuit vocatus. Novum hoc munus novum ei dedit calcar, omnes suas vires in bonum publicum impendendi, Jurisque cultorum commoda promovendi. Interea matrimonium iniit cum Salomea Kœnig, ex qua 30. annorum spatio 14. liberos suscepit, quorum partem maximam tenera ætate ereptam deflevit; filiam unicam Cleophen, J. Jac. Buxtorffio L. H. Professori desponsavit; filium Emanuelem ipse J. V. D. creavit; Jacobum Theologiæ, Johannem Typographiæ destinavit. Sed fatalis hora de improviso celeriusque omnium opinione ei supervenit d. 14. Aug. 1677.

Edidit diss. *de Lege*, 1640. *Or. in obitum Bernh. Brandii*, Trib. pl. 1650. *Rectorem Acad.* 1658, fol. *Mare patulum*, 1659. *Manuductionem ad Jus canonicum ac civile*, 1661. *Dubia Juridica*, 1663. *Schottani examen jurid. cum annotationibus*, V. III. Bas. 12. *Differentias Juris civilis & Canonici*, Bas. 1660. 4. *Commentationem ad procemium Institutionum*, Bas. 1667. *ad L.* 38. *de condict. indebiti*, ib. 1666. *de transactionibus*, ib. 1667.

IX. NICOLAUS PASSAVANT natus fuit Basileæ d. 3. Apr. 1625., parentibus Reinhardo Passavant, mercatore, & Sara Dauphin; avum habuit Nicolaum Passavant, mercatorem, qui una cum uxore, Nicola Marteleur, a. 1594. tumultus bellicos evitaturus ex Burgundia Basileam se contulit, ubi, reformatis sacris addictus, in civitatem fuit adscriptus. Noster ab illis parentibus Gymnasio nostro publico erudiendus tradebatur, eoque feliciter emenso, Argentoratum fuit missus, ubi studia philosophica atque juridica diligenter tractavit. Itinere literario per Galliam atque Belgium confecto Basileam reversus est a. 1654., eodemque anno d. 13. Dec. J. V. D. creatus uxorem duxit Juditham Morlott, per XXV. annos thori sociam sed prole carentem. Reipublicæ Advocatus s. Syndicus a Magistratu designatus fuit a. 1660. Munia amplissima ab exteris oblata recusavit, patriæ plura se debere judicans, quæ & ejus merita magni fecit atque remuneravit. D. 3. Jul. a. 1667. professio Institutionum & d. 11. Dec. a. 1677. Pandectarum professio ei honorifice fuit commissa, quam & optima fide obiit. Præter consuetos honores acad., Academiæ

demiæ Rectoratum & Ordinis jurid. Decanatum, alii etiam ei fuere collati, non solum enim membrum fuit collegii presbyterorum ecclesiæ gallicanæ, sed & binis vicibus academiæ jussu legatione fungebatur apud Episcopum Basil., & Galliarum Regem in vicinia nostra commorantem Reipublicæ nomine salutavit. Optatam denique cursu laborum atque honorum pleno contigit metam, & marasmo senili hanc vitam finiit d. 31. Maj. 1695.

X. J. Jacobus Burcard natus est d. 2. Mart. 1642. patre Luca Burcard J. V. D. & Codicis Professore; matre Elisabetha Mitz. In Gymnasio atque Lyceo patrio postquam continuo labore animum doctrina excoluisset, & singulos Philosophorum honores obtinuisset, scientiæ juris studuit, & summum Doctoris titulum jam dudum promeritum demum accepit d. 6. Jul. 1669. antea autem iter literarium instituit per Galliam, Italiam, Germaniam, in quo itinere Romam, Neapolim, Vesuvium, Genuam, Florentiam, Viennam Austriæ, Lutetiam Paris. tribus vicibus, pluresque alias urbes & notatu memorabilia haud sine fructu fuit contemplatus. Anno 1673. electus est Professor Juris in Vniversitate Gallica Sedanensi. A. 1675. a Sereniss. Principe Nassoviæ vocatus est ad Professionem jurid. in illustri schola Herbornensi in locum Doct. Joh. Voëtii, cujus dein celebris Athenæi Rectoratus nec non munus Consiliarii Principis Henrici ei fuit commissum, ejusdemque Principis nomine varias gravioris momenti legationes obiit. Cum autem d. 15. Febr. a. 1678. ejus parens in Regentia professionem Codicis, servata tamen sede in Regentia, collegio jurid. atque Capitulo Petrino, resignaret, simulque filium istum, ut in professione jurid. succederet, de meliori nota commendaret, resignatio fuit accepta, & noster Joh. Jacobus in eodem consessu Institutionum Professor in locum Sim. Battierii, ad quem successionis jure professio Codicis devolvebatur, omnium votis fuit constitutus, ea tamen lege, ut si ante Parentem e vivis excessurus esset, huic jus filio iterum succedendi maneret illibatum. Causæ vero prægnantes, inprimis controversia, quam nomine scholæ Herbornensis in causa legati Caussenianl habuit cum Academia Marpurgensi, obstiterunt, quo minus absque mora se potuerit

potuerit in patriam conferre & professionem sibi demandatam administrare. Hinc licentiam ad unum & alterum annum in statione sua permanendi petiit & facile impetravit. Tandem reversus d. 6. Jun. 1681. professionem Institutionum imperialium oratione de *successione* & d. 22. Febr. 1682. professionem Codicis est auspicatus. Huic muneri cum aliquamdiu singulari industria præfuisset, d. 17. Sept. 1695. ad cathedram Pandectarum fuit translatus. Cum autem d. 20. Sept. 1706. in pleno senatu acad., præsentibus etiam D. Scholarchis, proponeret, se juxta Pandectas lubenter simul *Jus Canonicum*, sicubi e re Academiæ visum fuerit, publice lecturum explicaturumque esse, placuit Senatui acad., adprobante summo Civitatis Magistratu, eidem titulum & officium docendi simul in posterum Juris Canonici gratiose concedere, ita, ut singuli ejus successores eundem titulum idemque officium gerant; simul etiam in eodem consessu d. 20. Sept. 1706. Institutionibus Imperialibus *Jus publicum*, & Codici *Jus feudale* fuit adnexum. Denique cum hisce muneribus bono publico diu satis præfuisset, ex catarrhis pectoralibus obiit d. 28. Aug. 1720.

In lucem edidit specimen de *tutela* & plures alias disputationes; itemque *tabulam in titulum 6. libri 4. Institutionum imperialium de Actionibus.*

XI. Johannes Wettstein, J. V. D. & Reipublicæ Syndicus, filius fuit Joh. Friderici Wettstein, Reipublicæ nostræ a secretis consiliis, variis iisque arduis splendidisque legationibus defuncti; nepos vero Joh. Rodolphi Wettstein, Consulis, a Ferdinando III. nobilitate donati. Johannes noster natus est a. 1660. civis Academicus inscriptus a. 1674. primam lauream a. 1676. secundam, Magisterii, a. 1678. a philosophorum collegio bene meritus accepit; orationem habuit, cum Philosophiæ Doctor crearetur, *de beneficentia erga exules*, carmine græco conscriptam. Juri dein civili operam dedit diligentissimam, & peregrinatione per Germaniam atque Galliam feliciter facta, docturæ in utroque Jure ornamenta d. 27. Oct. 1685. a Seb. Fæschio ei publice fuerunt tributa, habita oratione *de jure principis circa religionem.* Logica vicario nomine publice docenda ei commissa fuit a. 1686. mox vero a. 1687. Professor Linguæ

guæ græcæ, & d. 27. Sept. 1695. Professor Ethices fuit designatus; die vero 20. Sept. a. 1706. adprobante summo magistratu novus ei titulus a senatu acad. fuit concessus, nempe *Professoris Juris naturalis & gentium*, cum adjuncta spe successionis indubitatæ ad primam professionem Juris vacantem, quæ spes impleta fuit d. 27. Febr. a. 1714. cum Professor Institutionum & Juris publici fuit vocatus. Ab hac autem cathedra successionis jure transiit ad cathedram Pandectarum & Juris canonici d. 17. Dec. 1720. quam occupavit usque ad a. 1731. quo ad superos abiit.

Edidit collationem Juris Romani & Basiliensis, Basil. 1685. theses philos. 1686. diss. de mansuetudine, eod. specimen philolog. 1687. diss. de summo bono 1690. theses jurid. 1695. diss. de Amicitia, 1700. specimen observationum jurid. 1714.

XII. JOHANNES TONIOLA natus est a. 1664. patre M. Johanne Toniola, cœtus Italici, qui Basileæ colligitur, concionatore, matre vero Esthera Ryhiner. Postquam ad publicas lectiones promotus & in artibus ingenuis haud parum progressus fuisset, a. 1680. philosophica Laurea & a. 1682. magisterii dignitate fuit condecoratus. Studium Juris postea omni diligentia prosecutus primus fuit professorum, qui per sortem a. 1718. apud nos introductam munus publicum obtinuit, quod contigit d. 17. Dec. 1720., quo Codicis & Juris feudalis Professor fuit electus; in optionis ternarium conjecti cum eo fuerant Franc. Christ & Nic. Bernoulli, J. V. Doctores. Ad gradum J. V. D. Toniola promotus fuit d. 22. Apr. 1721. denique jure successionis ei obtigit professio Pandectarum & Juris Can. a. 1731. quam administravit usque ad ejus obitum, qui contigit d. 28. Aug. 1746.

Edidit theses philos. d. 6. Apr. 1686. fasciculum thesium jurid. d. 25. Oct. 1720. & disquisitionem feudalem d. 17. Dec. 1720.

XIII. JOH. RODOLPHUS THURNEISEN, vir ingenio, eruditione, solertia celebris, ingenuis parentibus editus est d. 5. Nov. a. 1716. patre Jacobo Thurneisen, senatore integerrimo, matre Maria Fæsch. Puer miro ingenio in disciplinam traditus fuit gymnasii nostri magistris, & rudimenta tyrocinii deposuit a. 1729. Academiæ

miæ civibus adſcriptus philoſophica ſtudia diligenter tractavit, in iiſque adeo fuit progreſſus, ut a. 1731. primam & a. 1733. ſecundam in Philoſophia Lauream pro merito acciperet. Literis humanioribus jam ſatis imbutus diſciplinæ Juris ſeſe addixit, & juxta jus naturæ atque gentium juri publico atque civili nec non canonico diligentem operam navavit; ſolertiæ ſuæ publicum mox exhibuit ſpecimen ex occaſione vacantis profeſſionis Ethicæ Juriſque naturæ ac gentium, cum d. 5. Febr. 1734. diſſertationem de officiis hominis erga ſe ipſum defenderet. Quid in Juriſprudentia valeret, partim ſuis Magiſtris in tentaminibus atque examinibus privatis, partim diſputatione de recuſione librorum furtiva a. 1738. habita publice oſtendit, Licentiam in utroque Jure adeptus. Vacante a. 1741. cathedra Rhetorica iterum Candidatorum turbæ ſe immiſcuit, & d. 31. Jan. theſes de diverſis dicendi generibus propugnavit, idemque cum laude præſtitit d. 7. Maj. a. 1743. ceſſante cathedra Oratoria, nonnullas iterum oratorias theſes defendens. Sed præmiorum meſſis nondum erat matura. Adſumto autem d. 13. Jul. a. 1743. J. V. D. titulo, paulatim ad altiores dignitatis gradus adſcendere cœpit. Quippe a. 1744. Reipublicæ Advocatus ſ. Syndicus, eodemque adhuc anno d. 22. Dec. Profeſſor Hiſtoriarum ſorte fuit electus, quam provinciam d. 2. Mart. 1745. prælectione *de judicio hiſtorico* ſolenniter fuit auſpicatus. Sed hic non diu ſubſtitit, jam d. 2. Dec. 1746. ad cathedram Pandectarum atque Juris Canonici vocatus, cujus muneris auſpicia cepit d. 17. Jan. 1747. lectione *de uſu Critices in eruenda legum ſententia.* Thori ſociam ſibi legit Roſinam Fæſch, duorum filiorum matrem ex ipſo factam, Joh. Henrici, mercatoris, & Joh. Jacobi, J. V. D., paterna veſtigia diligenter prementis. Ceterum vir fuit ſingulari facundia, vivaci ingenio, profunda legum peritia atque eximia adſiduitate, qui nulli labori pepercit Reipublicæ academiæque commodum adlaturus. Adhibitus ideo fuit gravioribus negotiis, in quibus fuit legatio a. 1752. ad Epiſcopum Baſil., Academiæ noſtræ Cancellarium celſiſſimum, Reipublicæ atque Academiæ mandata exſecuturus. Litibus implicitis prudenti conſilio patronus adſtitit fidus. Maxime autem duram cepit provinciam, gravemque ſuſtinuit dignitatem a. 1760. quo Academiæ faſces geſſit, quoque conditæ Academiæ noſtræ

noſtræ memoria ſolenniter erat celebranda. Sed quæ peragenda erant omnia mira facilitate, facundia, dexteritate, prudentia ſtrenue peregit, omnium plauſus ferens nominiſque ſui famam immortalitati mandans. Obtigit ei hydrope laboranti εὐθανασία d. 26. Febr. 1774.

Edidit præter jam memoratas adhuc alias diſſertationes, itemque *Orationem Secularem*, qua fata atque merita Academiæ Baſil., ſeculo a fundatione tertio perſpicua facta, inſigni expoſuit eloquentia.

XIV. JOH. HENRICUS DAVID in lucem editus eſt d. 24. Dec. a. 1726. optimo patre præmatura morte orbatum puerum, docilitate atque animi alacritate adornatum, pia mater in oculis tulit atque ſtudiis dedicavit. Jactis in gymnaſio noſtro virtutis atque literarum fundamentis, almæ matri, Academiæ, alumnus traditus fuit a. 1741. & ducibus publicis Profeſſoribus, privataque opera *J. Georg. Ertzbergeri*, in flore ætatis magno eccleſiæ atque literarum damno ex Diaconatu Petrino in cœleſtem academiam tranſlati, propriaque adſiduitate, in philoſophicis atque elegantioribus diſciplinis eo eſt progreſſus, ut a. 1742. primam & a. 1744. ſecundam Lauream tulerit meritiſſimus. Animum dein inclinavit ad Juriſperitiam, maximo cum fructu privata inſtitutione uſus viri ampliſſ. *J. Rod. Thurniſii*, J. V. D. atque Prof. quem & in philoſophicis fidum habuit magiſtrum. Poſt commorationem aliquot annorum in Helvetia atque Gallia factam Juris Profeſſoribus examinandum ſe præbuit, eoque examine cum laude ſuperato, pro gradu Doctoratus obtinendo d. 1. Febr. a. 1752. diſputationem edidit *de dolo defuncti in hæredem tranſeunte*, eamque maſcule defendit. Eodem adhuc anno d. 7. Sept. Oeconomia Ven. Capituli Petrini ei fuit demandata, quam vero adminiſtrationem ſe a muſis ipſi adeo dilectis abſtrahere minime eſt paſſus, quin omnes horas, quas muneris negotiis vacuas habuit, illis ſacrificavit, non intermittens, etiam cultoribus elegantiorum literarum atque juriſprudentiæ opera ſua prodeſſe. Tandem placuit divinæ providentiæ, eum a ſtatione ipſius ingenio ac eruditioni minus reſpondente ad magis convenientem, ad cathedram Pandectarum & Juris can. d. 30. Sept. a. 1774. evocare, quam ſpartam, accepto d. 17. Jan. 1775. J. V. D. titulo, d. 20. Jan.

 1775.

1775. prælectione solemni *de perpetuo morum populi cum legibus nexu* adiit, magnoque auditorum commodo exornat, diuque adhuc pro nostris communibusque votis exornabit.

PROFESSORES CODICIS.

I. PETRUS PIERÆUS, alias *Pitrellius*, Codicis Justinianei publicus interpres fuit a. 1536. Antea Bonif. Amerbach non Pandectas solum sed & omne jus unus & solus docuit; huic enim officio par erat satis. Illius autem sublevandi causa, quamprimum fieri poterat, & alii publici constituti fuere Doctores Jurisque Professores, in quibus Pieræus primus est, qui Codicis fuerat Professor. Is a. 1536. una cum Bon. Amerbachio, cujus olim fuerat discipulus, de instaurando studio juris dedit consilium; adeo enim illud erat neglectum, ut ab a. 1516. usque ad a. 1563. nullus Doctor Juris hic creatus reperiatur; postea autem frequentes iterum & horum Doctorum fuere promotiones. Iste Petr. Pieræus, s. Pitreus ab *Henrico*, Coadiutore Wormatiensi, Præposito Ellwangensi, comite Palatino Rheni ac duce Bavariæ in Cancellarium fuit adsumtus a. 1530.

In Bibliotheca Acad Basil. variæ ejus exstant epistolæ MS. ad Bonif. Amerbachium datæ.

II. JOH. VDALRICUS ZASIUS, filius fuit Vdalrici Zasii Constantiensis, J. C. Friburgensis longe celeberrimi, Erasmi atque Bonif. Amerbachii amici intimi, de quo ille ad istum ita scripsit: *Legibus cæsareis pristinum elegantiæ nitorem atque etiam geminæ literaturæ gloriam feliciter restituit apud Gallos* Guilielmus Budæus, *apud Germanos vir omnibus modis incomparabilis*, Vdalricus Zasius, *tanta romani sermonis ubertate scatens, ut Vlpianum quempiam loqui putes, non hujus ætatis Jure consultum.* Hunc filium genuit Zasius jam sexagenarius in secundo conjugio, quod a. 1520. contraxerat cum famula sua *Barbara;* ex sex liberis noster erat natu major, a. 1521. natus. Juvenis erat ingenii acrimonia, memoriæ præstantia dicendique promtitudine patri haud absimilis; primum in Friburgensi gymnasio literis dedit operam; mox vero Academiæ civibus ibidem fuit adscriptus

adſcriptus d. 27. Maj. a. 1534., dein poſt patris mortem, quæ contigerat 8. Cal. Dec. a. 1535., in celeberrimis quibuſque Italiæ gymnaſiis academiiſque bonis literis & inprimis Jurisprudentiæ ſub auſpiciis viri doctiſſimi, *Mariani Soccinini*, operam dedit, ſumtus ſubminiſtrante, *Joh. Paumgartnero*, domino in Ehrbach &c. conſiliario Cæſ., defuncti patris amico & patrono integerrimo. Jurium Licentiatus a. 1541. & mox anno inſequente doctor in Academia Friburgenſi renunciatus, Sabaudiæ ducis Cancellarium oratoremque in Germania egit. Baſileam dein venit a. 1543. eodemque anno Senatus Acad. eum Profeſſorem Codicis conſtituit. Cum autem Zaſius pontificiæ religioni adhæreret, adeoque ea electio S. C. diei 12. Apr. a. 1539. quo omnes religioni pontificiæ addicti a profeſſionibus fuerant excluſi, adverſaretur, Magiſtratus eam indigne tulit, & mox a. 1544. edictum ſancivit, ex quo Baſilienſium præ aliis in profeſſorum deſignatione ratio erat habenda. Itaque Zaſius uno tantum anno hoc munere fungebatur. Privatus tamen ſingulari dexteritate atque gravitate Jura interpretatus eſt uſque ad a. 1552., quo tempore, genio ejus ad altiora quævis adſpirante, Baſilea ac theoria jurid. relicta, negotiis publicis tractandis ſeſe totum tradidit. In aulam itaque Cæſaream ex eruditionis & facundiæ fama, qua pollebat, adlectus primum cœpit eſſe Ferdinando I. a conſiliis, cujus in Imperio res maximas ſingulari dexteritate & moderatione expedivit, omnium benevolentiam & adfectum aucupatus. Deinceps quoque a Maximiliano II. in conſilium eſt cooptatus & ad ipſam tandem Vicecancellarii Imperii dignitatem evectus. Præmatura autem morte obiit. Cum enim d. 26. Maj. a. 1565. una cum *Seldio* ſub veſperam Eberſdorffio ex ſenatu ibidem a Cæſare coacto Viennam eſſet rediturus, properante curru, equis panico terrore concitatis, Seldius ex rheda deſilivit & ex caſu protinus fuit exſtinctus; Zaſius vero dextra capitis parte graviter læſa tum quidem vivus evaſit, ſed nunquam prorſus ex illo caſu atque vulnere convaluit, potius magis magiſque debilitatus denique Viennæ Auſtriæ 5. Cal. Maj. a. 1570. fato conceſſit.

Edidit *catalogum Legum antiquarum una cum adjuncta ſummaria interpretatione.* Argent. 1551. 8. Venet. 1584. & cum Annott. Lud. Charondæ, Pariſ. 1555. 8. nec non quædam

I 2

dam parentis: *Responsa singularia*, sive *intellectus juris singulares nova forma & mutato ordine, nec non insigni accessione locupletatos*; libro primo præmisit dedicationem ad Ferdinandum Cæsarem; libri secundi priorem partem Joh. Paumgartnero, Consiliario regio, suo patrono, posteriorem Matthiæ Held, Caroli V. Procancellario, inscripsit.

III. Martinus Peyerus, J. V. D. *præfectus Neukirchensis & Dominus in Hasslach*, ortum duxit ex antiqua atque nobili familia Scaphusiensi, patremque habuit Johannem, consulem Scaphus. Filius Martinus citius Themidi se consecravit, non ignarus, illam juris & æqui prudentiam suos mystas ad imperia & rerumpublicarum gubernationem via regia deducere. Basileæ loco Zasii d. 4. Mart. 1545. Professionem Codicis obtinuit, & diligenter obiit; a multis Principibus & Imperii comitibus instar oraculi in perplexis casibus Politicis consultus, ad votum semper respondit. V. Pantaleonis prosopogr. T. 3.

IV. Vlricus Iselin, J. V. D. d. 7. Mart. 1547. Codicis Professor designatus, a. 1548. ad Pandectarum Professionem pervenit. V. Prof. Pand. n. 2.

V. Basilius Amerbach, Basiliensis, Legum Doctor Bononiensis, a. 1562. Codicis Just. Professor designatus & hoc nomine in collegium ordinis J. C. cooptatus fuit; a. 1564. ad Pandectas fuit translatus. V. Prof. Pand. n. 3.

VI. Martinus Huber, Basiliensis, patrem habuit Johannem Huber, Med. Doct. & Prof., Matrem vero Margaretham Wœlflin. In Italia, cum in patria philosophica studia absolvit, & Jurisprudentiæ fundamenta jecit, Juris studium perfecit & Bononiæ titulum J. V. D. obtinuit. Reversus in patriam Codicis Just. Professor electus & in collegium J. C. receptus fuit a. 1564. Sed eodem adhuc anno peste consumtus fuit anno æt. 24. funus curante mœstissimo parente.

VII. Casparus Hervagius, pietate erga Deum, meritis erga quosvis sed sacrum inprimis ordinem eximius, Principibus consulendo, Academiæ Basil. docendo, privatis de jure respondendo, sancti purique justitiæ

tiæ ſacerdotis munus explevit. Filius fuit Joh. Hervagii, typographi, & Gertrudæ Lachneriæ, Joh. Frobenii, typographi, viduæ. Philoſophica ſtudia in patria, juridica vero in Gallia tractavit, & Pictavii Juris Doctor fuit creatus. Codicis Profeſſor Baſileæ denominatus eſt d. 11. Apr. 1565. eique muneri omni fide præfuit, donec Archivo Rœtelano præficeretur, idque a. 1571., in quo ſplendido atque graviſſimo munere ſumma fide, juſtitia, humanitate & induſtria eſt verſatus, Principi gratiſſimus, ſubditiſque pariter adamatus. Obiit Rœtelæ ex apoplexia d. 17. Nov. a. 1577. æt. 49. & ſepultus eſt Baſileæ. Superſtites habuit Sabinam Scherliam, conjugem, & V. liberos.

VIII. ADAMUS HENRICPETRI ortum duxit ex antiquiſſima & inprimis de arte typographica præclare meritã Petrinorum familia Baſilienſi, lucemque primum adſpexit a. 1543. Pater ei fuit Henricus Petri, typographi Adami filius, itidem typographus, ſenator atque Triumvir, qui 108. vicibus nundinas Francofurtenſes adiit, & nonis Aug. a. 1556. a Carolo V. fuit nobilitatus; mater vero Anna Hütſchina, quam ipſius pater a. 1529. monialem duxerat. Poſteri hujus Henrici, qui ſuſceperat, ex modo dicta conjuge V. filios & XII. filias, ut ſe ab aliis diſtinguerent, nomini Petri Henrici nomen junxerunt, ſeſeque Henricpetrinos vocarunt. Adamus noſter Henrici filiorum quartus mature ſtudiis eſt mancipatus, & ita elegantes in iis pro ubertate ingenii fecit progreſſus, non modo in patria, ſed præcipue in exteris Germaniæ, Galliæ, Italiæ Academiis, ut Dolæ, Patavii, Paviæ & Ferrariæ, ubi plures annos commoratus fuerat, ut a. 1564. axioma J. V. D. impetraverit pariter & meruerit a Ferrarienſibus. Proceres Academiæ patriæ, peſte graſſante variis & ſpeciatim duobus Juris Profeſſoribus orbatæ, eum d. 20. Jan. 1565. quam honorifice non tam vocarunt quam exorarunt, ut profeſſionem Inſtitutionum in ſe ſuſciperet; ei acceptæ non minus nominis ſui fama quam ſtudioſæ juventutis emolumento & Academiæ ornamento præfuit uſque ad a. 1571. cum profeſſio Codicis ei fuit demandata, quam pari fide, dexteritate & induſtria adminiſtravit, confluentibus ad eum audiendum hinc inde magno numero ſtudioſis, quorum etiam magnam

 partem,

partem, & quidem 72., ad gradum doctoralem provexit. Ob variam autem rerum agendarum peritiam, linguarum cognitionem, legum scientiam a Civitatis magistratu ad amplissimum munus Archigrammatei d. 20. Oct. 1584. vocatus fuit, cui vix uno anno vacavit, morte abreptus d. 27. Apr. 1586. Catharina Richer, a. 1566. ei matrimonio conjuncta, præter 4. filias unicum filium ei peperit *Jacobum*, J. V. D., de quo inter Rhetores quædam occurrent.

Scripsit: *General Historien* &c. f. *historiam univers. rerum præcipuarum, quæ ubique locorum acciderunt* &c. a. 1551. —1561. quam revisam, auctam & continuatam edidit filius Jacobus Henric Petri, J. V. D. Bas. 1600. fol. c. f.

IX. Franciscus Hottomannus, primæ notæ Jurisconsultus, familiam ducens ex antiqua atque nobili apud Silesios florente gente Otmanniorum, natus fuit Lutetiæ Parisiorum d. 23. Aug. 1524. patre Petro, summæ curiæ adsessore, avo Lamberto Hottomanno, cive Vratislaviensi, qui castra Ludovici XI. secutus Lutetiæ Parisiorum sedem fixit. Franciscus a privatis præceptoribus primis literarum elementis imbutus anno ætatis 15. Academiam Aurelienfem adiit, triennio vero ibi transacto pater ipsum revocavit aulicum ministrum ex eo formaturus. Filius autem theoreticis magis quam practicis Juris studiis delectatus, humanioribus literis Jurique Romano omne suum otium dicavit, eo successu, ut ipse jam alios a. 1546. Parisiis Jura doceret. Cum autem Reformatorum doctrina, quam pater improbabat, ipsi valde adrideret, tuncque Reformati in Gallia atroces persecutiones paterentur, Lugdunum abiit a. 1547. unde Lausannam vocatus literarum elegantiorum professorem egit, indeque Argentoratum professionem juris subiturus fuit accersitus, & civitatis jure donatus. Postea dux Borussiæ Albrechtus Regiomontii, comes Hassiensis Marpurgi, dux Saxoniæ Lipsiæ vel Wittenbergæ, regina Angliæ Elisabetha Oxonii Juris cathedram sub lautissimis conditionibus ei obtulerunt, sed nihil horum accepit. A Reformatis autem Galliæ revocatus aulam regis Navarrensis adiit, & a principibus regiis reformatis binis vicibus in Germaniam auxilii petendi causa missus omni fide atque facundia & istud officii peregit.

egit. Valentiam dein vocatus moxque Bituricum per aliquot annos jura publice docuit; hinc securitatis causa alio migravit, jussu autem Margarethæ, Henrici II. sorore, illuc rediit, sed uno atque altero anno elapso in vitæ periculum incurrit, & lanienam Parisiensem a. 1572. germanorum studiosorum opera difficulter evasit. Genevam fugiens benigne receptus & publica auctoritate Juris professor constitutus fuit. Mox vero Geneva relicta Basileam profectus est, ubi eum d. 4. Cal. Nov. a. 1581. Jure consulti in Collegium suum receperunt & a. 1584. Codicis professionem Academiæ proceres ei decreverunt atque obtulerunt, quam vero, ut & professionem Lugduno Batavam, modeste recusavit. Basileam ob pestem ibi grassantem relinquens Montem Belligardum petiit, ubi uxor ejus Claudia Brueria mortua, relictis quatuor filiabus, duobusque filiis, Johanne atque Daniele. Hinc Genevam denuo adiit, apud sorores uxoris defunctæ commoratus. Hoc tempore Henricus, Rex Navarræ, consiliarium ipsum constituit intimum, majori honore quam emolumento. Denominatio regii historiographi, quam regni Cancellarius, Hospitalis, in gratiam Hottomanni proposuerat, adplausum non inveniebat, adeoque spes, quam inde ceperat, evanuit. Chymiæ senex operam dedit, sed infelici cum successu. Tandem Sabaudiæ duce, Genevam bello infestante, iterum Basileam profectus ibi d. 12. Febr. 1590. ex hydrope mortuus est. Catalogus librorum, quotquot scripsit, vulgatorum & vulgandorum, satis amplus conspicitur in memoria ejus nomini dicata, & Augustæ Raur. a. 1590. impressa, in qua & hoc Theod. Bezæ in eum occurrit epicedium:

Ex hoc viator paucula
Dignare saxo discere,
Quem diviti Lutetiæ,
Quem ditibus parentibus,
Honoribus quem maximis,
Christi crucis ludibria,
Et quidquid immanis jubet
Vis impiorum perpeti,
Decies quaternos quattuor
Fortem per annos vidimus
Perferre, tempestatibus

Nullisque territum malis:
Quo sensa juris intima,
Legumque griphos omnium,
Mirabili facundia,
Veræ æquitatis ex penu,
Promente, tota Gallicæ
Et totius Germanicæ
Plausere pubis pulpita,
Hotmanus hic magnus jacet.

Hottomanni opera per Jac. Lectium collecta prodierunt 3. Tomis Genev. s. Lugd. 1599. fol. Præter ea, quæ in collectione Operum exstant a Jac. Lectio adornata edidit complura alia partim ἀνώνυμως, partim sub nominibus fictis, qualia sunt: *Anti-Tribonianus*, gall. 1567. Paris. 1603. 1609. 1616. 8. lat. Hamb. 1647. 8. & cura G. Beyeri, Lips. 1704. 8. *ad Remundum Rufum defensorem Romani Pontif. contra Carol. Molinaeum de statu primitivae ecclesiae ejusque sacerdotis.* Genev. 1653. 8. *Papae Sixti V. fulmen brutum in Henricum regem Navarrae & Henricum Borbon. Princip. Cond. vibratum &c.* 1585. 1586. 1602. 1603. 8. & Gall. 1585. 8. *de furoribus gallicis & caede Admir. Castillionii atque illustrium Virorum &c. narratio, ab Ernesto Eremundo Frisio.* Edimb. 1573. 4. Lond. 1573. 8. Lugd. B. 1619. 8. Amst. 1641. 8. *Matagonis de Matagonibus Monitoriale adversus Italo-Galliam Anton. Matarelli*, 1575. 1578. 1584. 1594. 8. *Strigilis Papirii Massoni &c. per Matagonidem de Matagonibus &c.* 1576. 1578. 8. *Nullitatis protestationes adversus formulam concordiae per Joannem Palmerium*, 1579. 8. *Jo. Francisci Aspastis Salassi V. D. M. in virulentam planeque sophisticam Andreae Pouchenii criminationem, quam adversus Jo. Palmerii justas & necessarias protestationes conscripsit, pro eodem Palmerio vera & modesta defensio.* Genev. 1580. 8. Francisci & Joannis Hotomannorum, patris ac filii, & clarorum virorum ad eos epistolæ ex bibliotheca Jani Guil. Melii, J. C. Amst. 1700. 4. Franc. Hotomanni epistola ad Henr. Bullingerum a. 1588. scripta edita est in Füsslini epist. Reform. C. 1. n. 90. Opuscula Hotomannorum, fratrum, Antonii & Francisci, prodierunt gallice, Paris. 1616. 8. eorundem *de veteri ritu nuptiarum & jure connubiorum observationes, cum B. Brissonii libello ejusdem argumenti*, junctim editæ sunt Amst. 1641. & 1662. 12.

X. Samuel Grynæus, J. V. D. Reip. Syndicus & Institutionum Professor, electus fuit Professor Codicis d. 16. Oct. 1584. hancque cathedram eximie ornavit, dum d.

5.

5. Jun. 1589. in cathedram Pandectarum fuit evectus. V. Prof. Pand. n. 4.

XI. JOHANNES GUT, J. V. D. Instit. Professor, ad cathedram Codicis translatus fuit d. 9. Jun. 1589. & in ea permansit usque ad d. 2. Nov. 1599. cum ei professio Pandectarum fuit demandata. V. Prof. Pand. n. 5.

XII. LUDOVICUS ISELIN, Juris sacerdos præstantissimus, mundi hujus civis factus est d. 2. Jul. a. 1559. patre J. Vlrico Iselin, J. V. D. atque Professore, matre Faustina Amerbach. A teneris unguiculis ad virtutem & laudem constans semper & directum iter tenuit, ita ut in eo adhuc juvene ea fuerit consilii maturitas & prudentia, quæ raro in iis, qui confirmata ætate sunt, reperitur. Tanta fuit in eo naturæ bonitas & felicitas, tanta ad honestatem propensio, ut a juvenilibus vitiis quam alienissimus senilem plane, id est gravem, continentem, frugalem & ab omni levitate ac stultitia remotam perpetuo vitam egerit. His tot tantisque animi dotibus ea accessit doctrina & eruditio, ut omnibus stupori fuerit atque admirationi. Juvenis admodum patre orbatus avunculo Basilio Amerbachio tanquam altero patre usus est, quem ut parentem coluit, & a quo vicissim tanquam filius diligebatur. Hoc Thalete viam virtutis ingressus liberalioribus illis studiis fuit imbutus, quibus ætas puerilis ad humanitatem informari solet, & tam præclara felicis sui ingenii specimina ductori suo prodidit, ut vir ille sagacissimus excellens hoc ingenium patriæ suæ finibus continendum non putaverit; quapropter uberioris culturæ gratia in Gallias ablegavit, ubi tum vivebat celebre illud Themidis oraculum, *Jacobus Cuiacius*; de hoc juris & justitiæ fonte cum Biturigibus per triennium integrum plus satis hausisset, eos sane fructus domum reportavit, quos maturos maturus ætate & judicio per 24. annos de gravissimis rebus consulendo, respondendo, judicando, Reip. atque Acad. nostræ exhibuit. Ex Gallia redux Institutionum professor a. 1586. fuit constitutus, sed avunculus ejus Amerbachius apud proceres Acad. eum excusavit, eo quod Italiam Europæ oculum nondum perlustrasset, quam ad felicis hujus ingenii consummationem & prudentiæ civilis perfectionem, siqui-

 dem

dem ea non tam ex libris quam ex usu & diversarum gentium moribus & institutis probe cognitis acquiratur, ab illo perlustrari cupiebat. Hac itaque abunde perlustrata domum reversus a. 1589. promeritos summos in utroque Jure adipiscitur honores, simulque eodem anno d. 9. Jun. omnium procerum consensu ad professionem Institutionum accitur, in quo munere obeundo præcellentis sui ingenii divitias ita explicavit, ut dexteritatem in docendo, fidem & prudentiam in consulendo, respondendo, judicii acumen in difficillimis legum nodis solvendis, suavitatem in eloquio, familiaritatem in adloquio erga omnes abunde probaverit. Ad Reip. Syndicatum a. 1599. vocatus munus illud per 15. annos ea fide gessit, ea integritate & industria, ut omnium calculos retulerit. Eodem anno 1599. d. 2. Nov. professio Codicis ei fuit commissa, quam ad dies vitæ studiosissime administravit. Junxerat sibi conjugem Annam Ryhiner, ex qua sex liberos accepit, quorum autem quinque, filium & quatuor filias, lue epidemica grassante, intra semestre spatium, a d. 21. Aug. 1610. ad 24. Jan. 1611., acerbissimo luctu amisit. Ipse autem, melancholia consumtus, eos secutus fuit d. 20. Dec. 1612., relicto unico filio, *Basilio*.

Exstant in Bibl. publ. Acad. Bas. in MS. ejus *Termini juridici* germanice redditi, 4. *Resolutiones variarum legum & capitulorum* extra ordinem, 4. *Prælectiones de Jurisdictionibus*, 4. *prælectiones ad tit. Dig.* Soluto matrimonio, 4. *Expositio legis* Gallus Aquilius 29. ff *de liberis & posth.* 4. *prælectiones de processu criminali* a. 1588. 4. *prælectiones de furto*, a. 1588. 4. *prælectiones in duos libros terribiles de delictis privatis & extraordinariis, nec non de publicis criminibus*, 4. *Annotationes in tractatum de criminibus, ex annotationibus Laurentii Castellani*, a. 1586. 4. *Annotationes ex Jacobo Menochio in L. I. C. de Edendo*, a. 1586. 4. *Prælectiones de actionibus*, 4. *Prælectiones in Tit. ff. de regulis Juris*, 4 *Annotata in varias materias Juris*, 4. *Responsum* betreffend den freyen Zug der Burgern und Hindersessen zu Basel; *item* den Abzug, wenn frembde zu Basel erben, a. 1607. 4.

XIII. Joh. Jacobus Fæsch, J. V. D. ex cathedra Institutionum in cathedram Codicis promotus fuit d. 24. Aug. 1613. eamque occupavit usque ad d. 23. Jul. a. 1630. quo ad Pandectas transiit. V. Prof. Pand. n. 6.

XIV. Remigius Fæsch, J. V. D. & Institutionum Professor, Codicis Professor fuit denominatus d. 23. Jul. a. 1630. mansitque in hac statione ad 18. Apr. 1637., abhinc ad Pandectas vocatus. V. Prof. Pand. n. 7.

XV. Joh. Jacobus Hofmann claris parentibus genitus est Basileæ d. 16. Febr. 1591. patre Joh. Henrico Hofmann, Senatore, Scholarcha & Ædili, matre Justina Gebwyler. Ab ineunte ætate virtutis arduam viam & salebrosas calles studii literarii, quod Gymnasium vocant, est ingressus, & per gradus omnes rite incedens adscendensque tandem a. 1607. ex eo est egressus. Inde a. 1609. prima Laurea, secunda, quæ Magisterii est insigne, a. 1611. pro merito suo est exornatus. Neque vero hoc adeptus acquievit, sed philosophiam veram & solidam, vitiorum expultricem, virtutis altricem, sedulo porro excoluit; inprimis autem præter Mathesin, eloquentiæ, sed floridæ, masculæ & cum dignitate conjunctæ diligenter studuit, animo præsagiens munus, cui in Academia non longe post esset præficiendus. Sed ut fata ipsum altioribus destinarant, ita ad altiora quoque studia summa cum animi contentione adspiravit. Nomen itaque Themidi ut dedit, pro ea, qua pollebat, industria ingeniique felicitate, intra breve temporis spatium sub publico & privato præceptorum ductu tantum profecit, ut a. 1612. m. Dec. eruditionis suæ specimen dissertatione ad l. 1. ff. qui testam. fac. poss. feliciter ediderit. Noluit interim esse terræ unius mancipium, nec patriæ glebæ nimis ardenter adhærescere, unde in exteras regiones sese contulit, præsertim Galliam, præcipue Biturigibus, urbe pluribus Jure consultis celeberrima, commoratus. In patriam a. 1617. reversus eruditione, consuetudinis adfabilitate pariter ac facilitate, morumque comitate apud bonos quosvis, summos, medios, imos, eam iniit gratiam, qua sibi viam ad secuturos honores paravit. Doctoris titulum adsumsit Basileæ d. 8. Jul. 1628. & Juris cultoribus privatam operam ab illo tempore addixit atque præstitit; professionem prius mereri quam ambire desiderans, famamque in Academiam inferre quam ab ea accipere. Sed mox tamen in honores adsurrexit. Primum demandata ei fuit Eloquentiæ professio, quod accidit 10. Cal. Nov. 1629. Mox a. 1630. d. 23. Jul. professio Institutionum, in

in qua obeunda cum nonnulla passus esset adversa, denique d. 18. Apr. 1637. professio Codicis ei fuit collata, quibus muneribus singulis diligentissime vacavit. Præter theoriam etiam praxin exercuit omni fide atque prudentia; sed cum bonis plurimum profuit, malam malorum gratiam iniit; quæ causa fuit, cur filios, quos numero quatuor habuit, a studio Juris olim capessendo graviter dehortatus sit. Conjugium ei fuit duplex: unum cum Ursula Burcard, una prole mascula beatum; alterum, illa cum filiolo a. 1631. in puerperio defuncta, cum Helena Iselin an. 1633., ex qua VI. liberos vidit, septimum sperare licuit posthumum, semestri post patris mortem in hanc lucem editum, ex quibus primogenitus Joh. Henricus V. D. M. Mariæ Julianæ ex illustri Hohenloënsium familia oriundæ Principi Bad. Durl. a concionibus, deinceps ad Diaconatum in æde S. Petri Basileæ, tandem ad Archidiaconatum vocatus, gloriæ Dei & ecclesiæ ædificationi inserviit. Noster Hofmannus, longiori vita dignissimus, mature obiit dysenteria, præviis doloribus nephriticis intensissimis, d. 1. Sept. 1644.

XVI. JOH. JACOBUS FAESCH, Filius, patre natus est Joh. Jacobo Fæsch, J. V. D. ac Pand. Prof., matre Anna Maria Bauhin; natalem habuit d. 5. Aug. 1610. Parentum optimorum voluntate & cura mature studiis est adhibitus; decurso stadio philosophico, Jurisprudentiæ se totum devovit, ea industria eoque successu, ut 14. Cal. Sept. a. 1634. summo suo merito utriusque Juris Doctoris titulum atque insignia reciperet; erat enim ab ineunte ætate ingenio felicissimo, imo admirando, judicio acri, memoria tenacissima, & diligentia singulari. Cum ejus parens d. 5. Mart. 1637. professionem Pandectarum resignasset, rudemque pro voto accepisset, filius ejus cognominis, quem pater hanc in rem de meliori commendaverat, a senatu acad. d. 18. Apr. 1637. Institutionum Professor designatus fuit, hancque postea cathedram d. 30. Maji 1645. cum cathedra Codicis permutavit; utraque vero professione postquam per decennium dextre fuisset perfunctus, an. 1647. minus prospera culpa sua passus Mullhusium concessit, inde vero sequenti anno revocatus, in itinere tristi

tristi fato equo excussus, statim ab ingressu in nostram urbem obiit d. 29. Sept. 1648.

XVII. Joh. Jacobus Faesch, Pater, qui in gratiam unici filii, Joh. Jacobi, a. 1637. professione decesserat, jam inverso fatorum ordine, a Senatu acad. per Rectorem & unum ex Scholarchis rogatus, præviis tamen quibusdam conditionibus, professionem Codicis d. 26. Nov. 1647. filio succedens, iterum suscepit, & obiit d. 17. Febr. 1652. V. Prof. Pand. n. 7.

XVIII. Lucas Burcard natalem habuit d. 2. Dec. a. 1614. parentes vero Jacobum Burcard, J. V. D. & Philosophiæ practicæ apud nos Professorem & Elisabetham Lichtenhan. Ludo literario immissus in eo perrexit usque ad a. 1629., quo, sæviente peste, parentum consilio Montem Belligardum petiit, inde autem a. 1630. reversus ad lectiones publicas promotus, an. 1631. prima Laurea, & a. 1633. Magisterii gradu fuit decoratus. Dein scientiæ Juris ad consilium & exemplum parentis diligenter operam dedit, ipsumque ducem gnaviter fuit secutus. Studiorum causa postea iter suscepit Lausannam & a. 1635. Genevam; sequenti anno Galliam peragravit, domumque reversus studia juridica continuavit, donec a. 1639. superato examine & habita disputatione inaugurali Licentiam in utroque Jure obtinuit. Die 4. Nov. ejusdem anni itineris in Italiam comitem eum adsumsit Ernestus, Hassiæ Comes, & præsertim Venetiis atque Paduæ Juris antecessoribus familiariter fuerat usus. Suis feliciter restitutus a. 1640. J. V. D. fuit creatus. Sequenti anno thori sociam sibi adjunxit Elisabetham Mitz, quæ quatuor filios atque filiam fuit enixa, ex illis J. Jacobum maximo suo gaudio paterna vestigia prementem & in honores paternos succedentem vidit. Pius filius pium patrem jam debilem sublevaturus, adnuente Senatu acad., aliquamdiu ejus vices obiit, donec pater in gratiam filii a. 1642. officium resignavit, qua resignatione & inde secuta promotione factum, ut Burcardo nostro eodem anno cathedra Logicæ fuerit decreta. Haud diu post, nempe d. 30. Maji 1645. professio Institutionum & d. 8. Sept. 1652. professio Codicis ei obtigit. Rectoratum acad. quartum, Decanatum jurid. 14. itemque vicario nomine

mine 2. & Ven. Capituli Petrini Decanatum 7. cum laude administravit. Senectute ingravescente idem pietatis officium filio J. Jacobo præstitit, quod ipse a patre accepit; nempe ut locum cedat filio, d. 15. Febr. a. 1678. professionem resignavit, filium successorem expetens, quod factum; administravit tamen adhuc professionem, donec filius ex schola Herbornensi advenit, nempe ad d. 6. Jun. 1681. quo filius Institutionum cathedram solenniter auspicatus est. Obiit d. 14. Jul. 1695.

XIX. Simon Battier parentibus ortus est bonis atque honestis, natusque d. 1. Mart. a. 1629. patre quidem Simone Battier, mercatore, matre vero Valeria Burcard; avus ei erat Jacobus Battier, natione Gallus, Lugduno oriundus, qui tempore lanienæ Parisinæ e diris Guisianorum manibus elapsus primum Montisbelgardum dein Basileam venit, & civitate donatus fuit. Noster, puer sexennis, patrem optimum, vix dum notum, præmaturo fato exstinctum luxit; mater vero, ad quam gravis educationis cura devoluta, quæque sex liberis fuerat obruta, huic oneri ferendo impar, ex amicorum consilio hunc filium, in quo magnam discendi cupiditatem & animum ad studia inclinantem animadverterat, Friderico Seylero, tum Gymnasii nostri Conrectori solertissimo, educandum atque instituendum tradidit, qui filii loco ipsum habens eundem primis literarum rudimentis solicitus imbuit. Ex Gymnasio in Academiam translatus, matrique iterum redditus, philosophiæ sedulam navavit operam, & impensiori linguarum cum teneretur desiderio, Philologiæ studium de industria tractavit; dignus dein habitus, qui a. 1646. prima laurea & a. 1647. secunda, magisterii nempe laurea, coronaretur. Absoluta elegantiori & ad superiorem facultatem necessaria Philosophia, ad Jurisprudentiam se convertit, utque in ea felicior progrederetur, historiam præcipue Romanam diligenter evolvit & virilis præterea eloquentiæ studiosum solertem se præstitit; vivos mortuosque Juris Antistites frequens adiit atque consuluit, omne jus ex fontibus haurire gestiens. Sacerdotibus Themidos studiorum rationem postea reddidit & ab iis dignus habebatur, qui Themidi felici jungeretur connubio. Ipse autem Doctoris titulum tum accipere

accipere noluit, prius exteras regiones atque consuetudines contemplari desiderans. Igitur primum Genevam petiit, & biennio circiter ibi transacto in Italiam iter secundum promovit, visa Verona, Vincentia, Patavio, ubi aliquantisper substiterat, Ferrariam, Bononiam, Imolam, Laurentum, Romamque intravit, ubivis antiquitatis vestigia, mores, statuta explorans. Roma discedens Neapolim, amœnas Bajas, hinc Florentiam, Pisam, Lucam, Mediolanum invisit, dirisque alpium nivibus superatis per Helvetiæ urbes, Tigurum, Scaphusiumque ad suos pervenit; hic vero nequaquam otium secutus sed illico labores adiit & disputationem *de relictis ad pias causas* eleganter conscripsit, quam d. 3. Non. Oct. 1655. publice cum adplausu propugnavit. Fama ejus ad exteros perlata, accidit, ut a celsiss. Principe, Carolo Ludovico, Electore Palatino ad Professionem Juris in Academiam Heidelbergensem per Sebast. Ramspeck, Basiliensem, ibidem tum temporis Professorem, fuerit vocatus. Patriæ autem, cui post Deum omnia debebat, se suasque vires consecrare statuit & hanc vocationem recusavit; eodem autem adhuc anno 1655. 13. Cal. Dec. ex voto ei cessit cathedra Rhetorica, quæ ei eo fuerat gratior, quod ab ineunte adolescentia puriori linguæ latinæ sermone, mascula eloquentia & optimorum oratorum lectione quamplurimum fuerit delectatus. An. 1656. d. 15. Apr. J. V. D. promotus & a. 1657. fœdere sacro sociatus fuit Margarethæ Seyler, Friderici filiæ, ex qua præter filiam Rosinam tres filios suscepit, Fridericum, Pastorem Albanum, omni scientia theologica instructissimum, Simonem, Cancellariæ addictum, & Joh. Jacobum, J. V. D. ejusdemque Professorem celeberrimum. A cathedra Rhetorica ad Professionem Ethices vocatus fuit d. 11. Sept. 1668. cui iterum magna fide præfuit, donec d. 11. Dec. 1677. ad professionem Institutionum Imperial. transferretur. Denique Professor Codicis constitutus fuit d. 15. Febr. 1678. quam tamen professionem ob absentiam D. D. Jacobi Burcardi, novi Professoris Institutionum, demum d. 13. Jun. 1681. auspicatus est. Huic autem brevissime vacavit, jam d. 18. Jul. 1681. apoplexia exstinctus.

Edidit dissertationem de relictis ad pias causas, 1655. dissertat. de virtute, 1660. assertiones ethicas, 1665. dissertat. polit. de legatis & legationibus, eod. disput. de

de præmiis & congrua illorum distributione, 1666. disp. de liberalitate, 1667. Positiones aliquot controversas ex diversis utriusque juris civ. & can. articulis coactas, 1666. exercitationem de republica mixta, 1672. disp. de majestate, 1674. disp. de exercitio jurium Magistratus, eod. diss. de pacificationibus, eod. tractationem politicam armorum, iisque connexorum, eod.

XX. Joh. Jacobus Burcard, Lucæ filius, J. V. D. & Institutionum Professor designatus fuit Codicis Professor d. 16. Dec. 1681. hancque cathedram auspicatus est d. 22. Febr. 1682. ornavit eam usque ad d. 17. Sept. a. 1695. quo ei professio Pandectarum fuit demandata. V. Prof. Pand. n. 10.

XXI. Sebastianus Faesch, natus d. 8. Jul. 1647., patrem habuit Christophorum Fæsch, J. V. D. & Historiarum Professorem, matrem Chatharinam Güntzer. In Gymnasium nostrum missus pro ingenii alacritate pensum suum lepide adcuravit, & ex eo 12. Cal. Apr. 1661. emissus sui ordinis decurio orationem publice habuit *de vita M. Tullii Ciceronis*, non sine præsagio, eum aliquando Ciceronis felicem æmulum futurum. Jam Philosophorum scholis traditus græco latinoque sermoni, nec non eloquentiæ, ethicæ atque historiæ diligentissimam navavit operam, facundiæque suæ specimen edidit illustre, cum d. 15. Apr. 1662. orationem in laudem Jac. Burcardi, J. V. D. & Philosophiæ pract. Professoris, a J. Frid. Burcardo, J. V. D. Oratoriæ Professore compositam, pro rostris diceret; nec consuetum pensum absolvisse contentus, linguæ etiam hebraicæ ut notitiam acquireret, haud vulgarem adhibuit diligentiam. Laurea philosophica meritissimus fuit ornatus d. 13. Cal. Dec. a. 1662. carmine elegiaco *in laudem Poëseos* effuso. Realem postea philosophiam hausit ab ordinariis Professoribus, donec Magisterii axioma 4. Cal. Jul. 1664., oratione inaugurali, græco itidem carmine, *de literarum græcarum ad studium Juris necessitate* præmissa, cum adplausu fuit consecutus. Deinceps studium Juris feliciter est adgressus, haud secus habita philosophia atque philologia, quam ut & rem antiquariam atque numismaticam diligentissime porro excoluit. Postea excursum fecit in Galliam, atque primum Gratianopoli per 14. menses studium Juris prosecutus Lugdunum se recepit,

recepit, delectatus inprimis *Jacobi Sponii* humanitate, institutione atque amicitia, apud quem diutius commoratus, donec Lutetiam Parisiorum gradum promovit, inde salutatis viris eruditionis fama præstantibus Caleto in Britanniam trajecit, aliquandiu Londini persistens. Oxonium dehinc profectus, ubi opportune Theatri Scheldeniani dedicationi interesse datum fuit. Exinde Cantabrigiam quoque visit, sibique principum Literatorum amicitiam comparavit, ex quibus præcipue nominandus *Thomas Gale*, qui cum superioribus annis Jamblychum philosophum ex veteribus MS. emendaret, & observationibus illustraret, exemplo ex Bibliotheca Fæschiana antiquo a Fæschio nostro multum fuit adjutus, cujus officii ipse honorificam mentionem in præfatione fecit. Relicta Britannia Belgium peragravit & per Germaniam redux salvus in patria advenit, totus deinceps studio Juris operaturus. Postea a. 1671. solita examina pro gradu in Jure supremo consequendo cum laude sustinuit, & insignem de *Insignibus* disputationem defendit. Circa hæc tempora in familiarem pervenit amicitiam *Caroli Patini*, tum Basileæ degentis, *Tobiæ Hollænderi*, Consulis Schafhusiani atque *Andr. Morelli*, antiquariorum celeberrimorum, quæ magnæ ei gloriæ fuit atque utilitati. Editis porro aliquot speciminibus pro obtinenda cathedra juridica atque philosophica, mense Septembri a. 1678. Italiam perlustrare cœpit, nempe inspecta Vienna Austriæ per Stiriam, Carinthiam & Julii Forum, Venetias, dein Patavium contendit, ubi apud Patinum, Medicinam publico stipendio profitentem ad tempus hæsit, & *Academiæ Recuperatorum* unanimi collegarum suffragio adscriptus, Reipublicæ Venetæ laudes in illustri omnium ordinum panegyri græco latinoque carmine, paulo post in lucem edito, diserte & eleganter est prosecutus. Inde Romam perrexit, & summa cum voluptate magnificas monumentorum reliquias & rudera, illustrium virorum cimelia, & præsertim numismatum latinorum græcorumque copiam avidis oculis consideravit, in quibus posterioribus emicuit singularis raritatis nummulus æreus, *Pylæmenis Evergetæ* regis Paphlagoniæ, quem domum reversus commentario, a. 1680. typis edito, illustravit. Florentiam regressus atque Patavium, Mediolanum pervenit, ubi inprimis illustris Comitis *Franc. Mediobarbæbyragi*

 arctio-

arctiorem amicitiam meruit, quem & Numiſmata Imperatorum auctiora edentem opera ſua multum adjuvit, quemadmodum id ſingulis fere operis ſui paginis illuſtris Auctor commemorat. Tandem patriæ redditus d. 15. Nov. a. 1681. inſignibus doctoralibus jam dudum promeritis fuit condecoratus. Porro ejuſdem anni 1681. d. 16. Dec. Inſtitutionum, & d. 17. Sept. 1695. Codicis profeſſio ei fuit delata, cui maxima cum laude & diligentia non ſecus atque Syndicatus Reipublicæ muneri, quod ampliſſ. Magiſtratus a. 1686. ei obtulit, vacavit, donec d. 19. Maji a. 1706. ad munus Archigrammatei fuit vocatus, quo ad finem uſque vitæ perfungebatur. In omni autem vita monſtravit abunde, ſe non ſolum doctum eſſe Juriſconſultum, æquitatis & juſtitiæ amatorem tenaciſſimum, ſed etiam pium probumque chriſtianum, ſobrietati, caſtitati atque temperantiæ ſimul maxime deditum. Nephriticis interim atque calculi veſicæ doloribus tantopere fuit excruciatus, ut tandem illis ſuccumbere neceſſe habuerit d. 27. Maj. a. 1712.

Edidit præter commemorata etiam *orationem fun. in obitum Jac. Brandmulleri JC.* a. 1678. it. *manipulum quæſtionum Juris illuſtrium*, 1681. *Nummos græcos Imperatorum Rom.* 1697. ab ipſo excuſos refert Leu in Lexico, quos videre hactenus nobis non fuit datum.

XXII. Bonifacius Faesch, patre genitus Joh. Ludovico, ſenatore, matre Sara Burcard, d. 25. Aug. 1651. a prima infantia bonarum literarum cultor fuit ſtrenuiſſimus, virtutiſque primum brabeum publicum, Lauream philoſophicam, a. 1666. ſecundum, Magiſtri artium titulum, a. 1668. accepit. Hoc omnium diſciplinarum communi fundamento rite poſito, Juriſprudentiæ, ſtudio familiæ ſuæ hæreditario, operam dedit diligentem, & ſupremum Doctoris gradum adeptus eſt d. 14. Sept. 1675. Itinere longiori per Italiam, Galliam, Angliam, Belgium, Germaniam atque Hungariam feliciter atque cum fructu confecto, in patria gradatim ad honores aſcendit promeritos, & Academiæ commodis plurimum inſerviit. Prima, quæ ei offerebatur, occaſio ſtudioſæ juventutis utilitati parendi, erat vicariatus Logicus, qui ei loco Sam. Burcardi ſupra 20. annos Logicæ Profeſſoris emeriti a Senatu acad. d. 21. Jul. 1685.
fuit

fuit oblatus. Hanc vicariam autem operam mox cum ordinaria Professione Rhetorica permutavit, quæ ei deferebatur d. 5. Jan. 1686. Hinc d. 5. Jul. 1689. translatus fuit ad Ethicam; sed nec hic substitit, ad altiora nempe vocatus fuit a proceribus academicis, qui in inferioribus fidus fuit deprehensus, d. 17. Sept. 1695. Institutionum & d. 20. Sept. 1706. Codicis Professor constitutus, cum adjuncto novo titulo atque officio, Professoris scilicet Juris feudalis. Denique a. 1706. Reipublicæ Syndicus fuit denominatus, cui vero muneri haud diu vacavit, cum jam d. 23. Dec. 1713. humanis fuit ereptus; relicta, cum filia, nupta J. Henr. Ryhinero, vidua Catharina Burcard.

Plures edidit dissertationes jurid.

XXIII. Joh. Jacobus Battier in lucem hanc editus d. 6. Febr. a. 1664. patrem veneratus est Simonem Battier, J. V. D. ejusdemque Prof., matrem vero Margaretham Seyler. Ex pulvere scholastico in Academiæ solem perductus humanioribus literis sedulus invigilavit, & adepta utraque laurea philosophica, una a. 1679. altera a. 1680., patris voluntate studium Juris arripuit, in quo ipso parente duce, eoque demortuo, Nicol. Passavantio, præceptore usus, accedente propria diligentia ingeniique felicitate tantos profectus fecit, ut anno 1685. examen pro gradu cum laude sustinuerit, etiamque a. 1689. dissertationem inauguralem *de suffragiis & eorum jure* fortiter defenderit. Eruditionem autem, quam in disciplinis philosophicis acquisiverat insignem, variis occasionibus publice ostendit, ut d. 25. Apr. 1687. specimine philolog. pro vacante cathedra linguæ Græcæ, d. 7. Jul. 1693. disp. *de dispensatione & illius jure*, d. 11. Aug. 1693. manipulo thesium pro prof. Rhetorica. A. 1695. d. 17. Nov. *de obsidibus & eorum jure*; d. 12. Maj. 1697. *de induciis bellicis*, d. 15. Aug. 1699. *de ostracismo*, & sic porro. Etiam diligentiæ mature tulit ampla præmia. Anno enim 1689. vicariatum professionis Logicæ; anno 1690. d. 14. Jan. gradum Doctoris utriusque Juris, & a. 1693. profess. Rhetoricæ obtinuit. Antea autem, indulgente Senatu acad. d. 23. Mart. 1691., iter literarium per Germaniam, Belgium & Angliam instituit, vices Logicas interea obeunte fratre Frid. Battierio, tum Communi Diacono, postea Pastore Albano eruditissimo;

ex itinere d. 28. Oct. ejusdem anni redux pristina negotia summo studio prosecutus fuit. A. 1695. specimen edidit pro professione Juridica. A. 1696. d. 22. Sept. professio Oratoria ei fuit commissa; d. 20. Sept. 1706. constitutus fuit Professor Institutionum & Juris publici; denique d. 27. Febr. 1714. ad professionem Codicis & Juris feudalis transiit. Jam a. 1695. ab ampliss. Magistratu Reipublicæ Syndicus & a. 1712. a Proceribus acad. primus Vniversitatis *Actuarius* fuit designatus. Alia, quæ gessit, munera præterimus. Quod maxime ipsi laudi ducitur, hoc est, quod singulis muneribus singulari fide, diligentia atque prudentia fuerit perfunctus. D. 8. Jul. 1695. sibi junxit uxorem Veronicam Iselin, 6. liberorum matrem factam; ex tribus filiis unus a. 1705. alius J. V. C. a. 1719. in Anglia fuit defunctus. Obiit vir egregius maximo suorum, academiæ atque Reipublicæ damno d. 14. Sept. 1720. ex Lithotomia, quinta post operationem die.

Præter supra commemorata edidit *Orationes duas* a. 1702. quarum una secularis agit *de Fœdere a Basiliensibus cum Helvetica gente a.* 1501. *feliciter contracto;* altera panegyrica, *qua Helvetiis pro præsidio Basileensibus a.* 1702. *submisso gratiæ aguntur.* Orationem item, qua *Jac. Bernoullio*, Math. Prof. parentavit a. 1705. d. 23. Nov. Scripsit & in juventute commentarium in *Homerum* nec non in *Grotium*, quorum vero neutrum aliis impeditus negotiis publici juris fecit.

XXIV. Johannes Toniola, J. V. D. cathedram Codicis adiit d. 30. Apr. 1721. electus d. 17. Dec. 1720. ab ea abiit a. 1731. ad Pandectas translatus. V. Prof. Pand. n. 12.

XXV. Nicolaus Bernoulli, probitate præcipue atque eruditione clarissimus, natus est d. 10. Oct. a. 1687. parentibus Nicolao Bernoullio, senatore, & Vrsula Stæhelin. Liberalibus disciplinis innutriendus primo Ludimagistris publicis committebatur; horum vero ferulæ subductus & Academiæ civibus a. 1700. adscriptus Philosophorum lectiones publicas atque privatas frequens atque adtentus audivit, eo cum successu, ut a. 1702. primam lauream & a. 1704. magisterii gradum meritissimus obtinuerit. Præter indolem bonam acri atque felici utebatur ingenio, & juvenis adhuc mathematicis

ticis inprimis delectabatur ſcientiis, & eruditionis publicum edidit ſpecimen, cum pro obtinenda magiſtrali dignitate ſub præſidio patrui ſui, *Jacobi Bernoullii*, Matheſ. Prof. diſputationem *de ſeriebus infinitis earumque uſu* fortiter propugnavit. Ita præclare jactis doctrinarum fundamentis, juriſprudentiæ totum ſe dedit, nec fores tantum ejus ingreſſus, ſed ad ipſa penetralia contendit. Non tamen ſepoſuit, quod ei adeo in deliciis erat, Matheſeos ſtudium, ſed mens ejus generoſa nobiliſſimam hanc Philoſophiæ partem ſedulo perluſtravit. Menſe Martio a. 1705. miſſus eſt a parentibus Groningam ad alterum patruum, *Johannem Bernoullium*, Mathemata ibi docentem, cum quo eodem adhuc anno menſe Septembri Baſileam rediit, ad Profeſſionem Matheſeos in patria obeundam illo vocato. Aliud dein a. 1710. iter inſtituit per Helvetiam in Galliam, & ſalutata Berna atque Geneva Lugdunum & dehinc Lutetiam Pariſiorum eſt profectus; hic Eruditis primi ordinis, *Abbati Bignon*, *R. Patri Malebranche*, domino *Fontenelle*, *Reaumur*, *Caſſini*, *Varignon*, *Montmort* aliiſque non de facie tantum innotuit, ſed interioris admiſſionis felicitate ab ipſis fuit dignatus. Patrios lares dein petiit, ſed iis haud diu adhæſit; mox enim a. 1712. in Belgium atque Angliam contendit, ibique *Neutonum*, *Halley*, *Burnetum* & *de Moivre*, ſummos viros, ſibi conciliavit amiciores, ſibique habuit benevolentiſſimos. Sub finem hujus anni relicta Anglia, per Hollandiam atque Brabantiam Lutetiam Pariſiorum reviſit, & hoſpitio uſus domini *de Montmort*, menſe Maii a. 1713. ſalvus domum fuit reverſus. Eodem adhuc anno a *Societatibus ſcientiarum Anglicana atque Boruſſica*, & a. 1724. ab *Academia Bononienſi* ſocius fuit adlectus. Jam a. 1709. d. 14. Jun. pro Licentia edidit eruditam diſſertationem *de uſu artis conjectandi in Jure*, iterumque a. 1714. d. 22. Febr. theſes jurid. vacua ſede jurid. A. 1716. magnus *Leibnitius*, quem Noſter ſuis ſtudiis ceperat, inſigni illi Eruditorum patrono, *Cardinali Quirini* de meliori ipſum commendavit, quem & eminentiſſimus Præſul ſibi commendatum habuit, eundemque per nobiles aliquot Venetos academiæ Paduanæ proceribus prædicavit tanquam digniſſimum *Hermanni*, Francofurtum ad Oderam vocati, in cathedra mathematica ſucceſſorem, idque eo effectu, ut concordibus ſuffragiis

Matheseos Professor fuerit designatus. Hoc nuncio accepto, statim eo iter instituit, per Mediolanum atque Veronam Venetiis adveniens patronos suos, *Maffei*, *Poleni*, *Michelotti* & *Valisnieri*, salutavit, tandemque Paduam attigit, ubi d. 22. Dec. 1716. munus sibi commissum auspicatus est. Sequenti anno, accepto nuncio de patris morte, cum superiorum permissu, Basileam petiit, tumque d. 25. Maj. a. 1717. ἀξίωμα J. V. D. accepit, Paduam mense Octobri reversus. Hinc a. 1719. abiit, ægerrime dimissus, & Basileæ binis vicibus, a. 1720. pro Codicis & a. 1722. pro Institutionum cathedra obtinenda, erudita specimina edidit, sed ambabus vicibus sortem renuentem habuit; eodem tamen anno, sorte favente, d. 8. Apr. 1722. professio Logica & d. 28. Maj. 1731. Professio Codicis & Juris feudalis ei obtigit. Postea etiam Canonicus Petrinus & ecclesiæ gallicæ Presbyter, Ordinis jurid. Decanus sæpius & Academiæ Rector quintum fuit designatus, singulis his aliisque muneribus perfecta fide atque industria, Academiæ emolumento suique nominis ornamento insigni perfunctus. Sociam conjugalem sibi legit atque adjunxit d. 3. Jun. a. 1720. *Annam Mariam Birr*, quæ filium, humanis rebus statim ereptum, & filiam *Vrsulam* superstitem, *Emanueli Falknero*, senatori, nuptam ipsi peperit. Hacque uxore defuncta a. 1747. alteram duxit *Catharinam Battier*. Catarrhus tandem apoplecticus ejus gloriosæ vitæ finem imposuit ipsumque in meliorem transtulit d. 29. Nov. a. 1759.

Scripta ejus edita sunt: Diss. *de usu artis conjectandi in Jure*, Bas. 1709. *Addition au memoire de Mr. Jean Bernoulli touchant la maniére de trouver les forces centrales dans les milieux resistants &c.* Mem. de l'Acad. Roy. de Paris 1711. p. 53. *Solution du probléme inseré dans le Journal des Sçavans* a. 1711. p. 186. *touchant la lotterie de Lorraine*, Journ. des Sçav. 1711. n. 28. p. 444. *Receuil des lettres a Mr. de Monmort inserées dans le traité de M. de Monmort* tit. *Essay d'analyse sur les jeux de hazard.* Sec. Edit. Par. 1713. *Theses jurid. misc.* Bas. 1714. *Solutio generalis problematis* 15. *propositi a D. de Moivre in tractatu de Mensura Sortis, inserto Act. Philos. Anglic. n.* 329. *pro numero quocunque collusorum.* Transact. Philos. n. 341. *Annotationi sopra lo Schediasma del S. Conte Jacopo Ricato, publicato nel* T. 19. *de Giorn. de Lett. d'Italia, art.* 7. *coll' larmessa Solutione propria del problema inverso delle forze centrali*

trali agenti in Mezzo non resistente dedotta da'principi medesimi del S. Newton. Giorn. dé Letter. T. 20. Art. 13. *Risposta all' Art. 8. T. 21. del Giorn. dé Letter. ib. T. 24. Art. 4. Osservazione intorno il teorema proposto dal S. Conte Giulio Carlo de Fagnani nel Art. 11. del T. 27. nel Giorn. dé Lett. ib. T. 29. Art. 5. Dimostratione analitica di un teorema, in qualserve per la solutione del problema proposto del T. 20. Art. 13. del Giorn. dé Lett. d'Ital.* ib. T. 29. Art. 6. *Calculus pro invenienda linea curva, quam describit projectile in medio resistente, insertus responsioni Joh. Bernoullii ad nonneminis provocationem.* Act. Lipſ. 1719. M. Maii p. 224. *Tentamen solutionis generalis problematis de construenda curva, qua alias ordinatim positione datas ad angulos rectos secat.* Ib. 1719. m. Jun. p. 295. *Analysi del problema proposto nel T. 20. Art. 13. del Giorn. dé Lett. d'Ital. d. Giorn. T. 33. Art. 4. Theses jurid. controversæ,* Baſ. 1720. *Modus inveniendi æquationem differentialem completam ex data æquatione differentiali incompleta, inserviens determinationi trajectariarum orthogonalium insertas* Sect. 2. *Exercitationis Geometricæ de trajectoriis orthogonalibus. Nic. Bernoulli Joh. fil. Act. Lipſ. suppl.* T. 7. S. 7. p. 311. *Responsio ad* Art. 7. T. 31. *Diar. Erud. Italiæ.* Act. Lipſ. 1720. m. Jul. p. 304. *Demonstrationes theorematum patrui sui in Act. Lipſ.* 1719. p 269. *editorum* ib. 1720. m. Oct. p. 471. *Theses Logicæ de methodo analytica & synthetica*, Baſ. 1722. *Theses jurid. misc.* ib. eod. *Responsio ad ea, quæ Julius Carolus de Fagnanis edidit in* Art. 6. T. 1 *Suppl. Diar. Erud. Ital. ut & in Sect.* 2. T. 8. *suppl. Act. Lipſ.* p. 75. *continens præter alia novum theorema pro integratione æquationum differentialium secundi gradus, quæ nullam constantem differentialem supponunt.* Act. Lipſ. Suppl. T. 9. S. 3. p. 98. *Theses jurid. misc.* Baſ. 1731. item ad ejus opera pertinet *regula generalis inveniendi divisores rationales compositos quantitatis algebraicæ &c.* inſerta Commercio epiſt. Leibnit. Bernoull. Lauſan. 1745. 4. T. 2. p. 189—209. *Epistola ad Leibnitium*, ib. p. 393—395. Edidit præterea patrui, *Jac. Bernoullii, artem conjectandi*, opus poſthumum, cui *præfationem* præmiſit, Baſ. 1713. 4.

XXVI. Joh. Henricus Falckner ortus eſt ex familia patricia jam ſupra quinque ſecula in civitate noſtra florente, natuſque d. 6. Sept. 1729. parentibus Daniele Falkner, Emanuelis, Conſulis, filio, & Maria Veronica Gernler. Puerum cupiditate literarum raptum ab iis neutiquam deflectere, quin genio permiſſum ad eas ſtimulare atque pro viribus adjuvare ſtuduerunt parentes

 nobiliſſimi.

nobilissimi. Privatis itaque atque publicis magistris erudiendum commiserunt puerum discendi cupidissimum, quorum institutione ita profecit, ut, exactis tyrocinii diebus, a. 1742. coram Professoribus Philosophiæ sisti, eorumque disciplinæ tradi potuerit. Horum præcepta avide excepit & in omnibus philosophiæ partibus, literis præsertim elegantioribus, ita se exercuit, ut superatis cum laude examinibus philosophicis a. 1744. primam, & a. 1746. secundam Lauream, s. Magistri Artium honores, publice atque suo merito retulerit. Musis cum ita litasset, Astrææ, alteri Jovis atque Themidos filiæ, sacra facere cœpit, ducem inprimis secutus antecessorem juris, J. Rod. Thurneisen, Reip. Syndicum. Non vero studium philosophiæ seposuit, sed illud cum studio juris sororio nexu conjunctum diligenter excoluit. Hujus nonnulla publice dedit argumenta. Primum pugil prodiit in publicum d. 2. Maj. a. 1747. exercitationem historico politicam de *Helveticorum legatorum singulari specie*, qui vulgo *Repræsentantes* vocantur, occasione vacantis cathedræ historicæ, propugnans. Dein exteras nationes visurus, & præsertim institutione celeberrimi viri, *Andreæ Weissii*, Basil. J. V. D. tumque in Academia Lugduno Batava Juris publici Professoris, usurus, in Belgium concessit, cum eo, benigne exceptus, familiariter vixit, & ex ejus sermonibus multum eruditionis percepit. Inde vero vacuefactam Philosophiæ mor. & J. N. & G. cathedram ambiturus, in patriam festinavit & inter Candidatos nomen inscripsit. D. 13. Maj. a. 1749. suam de nonnullis hujus disciplinæ capitibus sententiam scripto publico proposuit atque defendit. Ita etiam placuit Academiæ proceribus, qui ut in veteranis ornandis nihil prætermittere, ita in fervidi atque felicis ingenii igniculis magis magisque excitandis nihil solent omittere; reputantes, felicioribus ingeniis nihil magis obesse, quam si omnes suos conatus ad virtutis normam exactos & supra communem aliorum sortem se evehere adnitentes spretos aut neglectos sentiant, ut urnæ eum iniicerent, ex qua feliciore sorte exiit eadem, qua disputavit, die, nactamque spartam ingressus est d. 4. Jul. 1749. prælectione, qua *naturam humanam certissimam cynosuram Juris nat. esse* demonstravit. Hoc munere cum diligentissime fungeretur, honoribus doctoralibus d. 18. Maj. a. 1753. fuit condecoratus, habita

bita prius d. 20. Mart. 1753. publica disputatione, qua varias observationes juridicas ventilandas proposuit. Postea d. 20. Sept. 1757. iterum observationes jurid. edidit obtinendæ cathedræ jurid. causa, sed sors iniqua eum fuit frustrata. Magis favente vero sorte paulo ante fuerat usus Reipublicæ Syndicus, nec non paulo post, die nempe 29. Apr. 1760. Codicis & Juris feudalis Professor constitutus, præmissa iterum d. 22. Apr. 1760. dissertatione, qua nonnullas observationes jurid. publici juris fecit; novam hanc provinciam adiit d. 13. Jun. 1760. prælectione inaugurali, qua *methodum in jure docendo a temporibus Justiniani Jmp. ad hæc usque tempora observatam* exposuit. Legatione functus est nomine Academiæ ad ejusdem Cancellarium, Episcopum Basil. omni fide, dexteritate atque gravitate anno 1772. Munera academica hactenus gessit varia, Rectoratum Acad. Decanatum Petrinum atque ordinis jurid. aliquoties, semperque singulari prudentia atque haud exiguo academiæ emolumento.

PROFESSORES INSTITUTIONUM.

I. JOHANNES SPHYRACTES, germanice *zeuch den hammer*, s. *Geichtenhammer*, natus fuit a. 1508. Operam suam dicavit primo scholæ Petrinæ, cui moderator præfuit a. 1529. & 1530. Postea in Galliam abiit, jurisprudentiæ studio ductus; ei diligenter invigilavit, & J. V. L. titulum obtinuit. Juris docendi provinciam nactus est Basileæ a. 1537., quo anno in collegium Jureconsultorum receptus fuit sub nomine Professoris Isagoges Justinian. & in matricula Rectoris, cui eodem anno nomen dedit, vocatur ordinarius Institutionum Professor. Vir refertur ingenio felici, eruditione multa, Græce Latineque doctus, firmaque memoria. Legitur etiam fuisse Canonicus atque Præpositus Petrinus. Rectoratum gessit a. 1545. & 1558. Altera vice Rector Codicis adpellatur Professor. Eo secundum Rectore Davidis Georgii Belgæ pestifera secta, quæ diu intra ejus privatos parietes delituerat, magna sapientissimi Senatus diligentia in lucem protracta est, atque omnium ordinum sententiis condemnata; qua in re Sphyractes, tanquam vir pius & facundus, sedulam operam navavit.

 Ipse

Ipse etiam Rector hujus rei historiam concinnavit, quæ Basileæ a. 1559. hoc titulo impressa est: *Davidis Georgii Holandi hæresiarchæ Vita & Doctrina. Quandiu Basileæ fuit: tum quid post ejus mortem, cum cadauere, libris, ac reliqua ejus familia actum sit. Per Rectorem & Academiam Basilien. in gratiam Amplissimi Senatus ejus urbis conscripta.* In statione autem Professoris solide & dextre docendo Sphyractes substitit tantum usque ad a. 1548. quo rude fuit donatus. Ob. a. 1578.

II. Bernhardus Brand, J. V. L. Institutionum Prof. P. Senator, Signifer, Præfectus, Tribunus Plebis, vir versatilis ingenii atque fortunæ, in quem tritum illud quadrare videtur:

Si fortuna volet, fies de Rhetore Consul;
Si volet hæc eadem fies de Consule Rhetor,

ex castris musarum in castra Martis transiit, ex Professore factus miles, ex milite senator, ex senatore tribunus plebis, ex hoc satrapa, inde ad pristinam dignitatem tribunitiam bono publico revocatus. Sed rem ordine exponemus. Natus est ex familia minoris Basileæ antiquissima atque nobilissima, patre Theodoro Brand, quinquies Tribuno plebis, septies Consule, matre Christina Kœsin; annus natalis ei fuerat 1523. Adultior factus, dum optima ejus & in quidvis flexilis indoles deprehenderetur, literarum studiis, quibus pater impense favebat, ut qui Academiam tempore Reformationis fere collapsam & aliquot annis quasi sepultam restauravit, eique pristinum nitorem, privilegia, beneficia auctoritate sua restituit, dicatus est, in iisque pro mira ingenii alacritate & felicitate eos fecit progressus, ut eximiam sibi domi forisque inprimis in Gallia, quam trina vice pro varia sibi oblata occasione adiit, rerum quarumvis præstantissimarum, præsertim Jurisprudentiæ cognitionem, juxtaque Licentiæ gradum acquisiverit, quo ornatus a. 1548. Institutionum Juris Professor renunciatus est, cui tamen muneri non nisi per quadriennium sed fide optima præfuit. Cum enim illa ætate grave bellum inter Carolum V. & Henricum II. arderet, Helvetiique vi fœderis huic sex millia peditum concederent, ad quorum supplementum Basilienses quoque militem legebant, sive gloriæ, sive paterni exempli œstro percitus Brandius militiæ

litiæ nomen dedit, ægre ferente patre atque socero, qui malebant eum ab arte quam a Marte inclarescere. Exuta itaque toga professoria militarem induit, vexillum arripit, itinera, labores, pericula subit intrepidus. Sed horum tandem pertæsus a sagis redit ad togam a. 1560., quo ipso anno Reip. patriæ senator, & post decennium Tribunus plebis dictus est. Triennio post dimissionem a dignitate tribunitia & collationem præfecturæ Varnsburgensis petiit & obtinuit, quasi in Tusculano aliquo studiis pristinis vacaturus. Sed bono publico temporumque difficultatibus ita postulantibus a S. P. Q. B. ad clavum Reip. & pristinum tribunitium munus revocatus, eo dextre iterum fuit perfunctus. Jam a. 1562. Brandius noster cum aliis Legatis Friburgum Brisgoiæ ad Ferdinandum Imperatorem fuit missus, eum in urbem nostram submisse invitaturus, quem & d. 8. Jan. 1563. cum VI. senatoribus sub civitatis nostræ porta excepit. Idem quoque eodem anno cum Henrico Falknero, Archigrammateo, ad Cæs. Majest. ablegatus fuit, a quo confirmationem privilegiorum splendida aurea bulla obtinuit, quæ quotannis in tempe petrina die, qua novus Magistratus renunciari solet, publice fuit prælecta, donec Helvetii plenam ab Imperio exemtionem sunt adepti, simulque Brandius in numerum Equitum Nobilium Imperii R. cooptatus fuit. Ut erat quietis & rei rusticæ amantissimus, emit, quo curis fatigato secedere liceret, castrum in agro Basil., cui nomen Wildenstein, quod in meliorem cultum revocavit. Conjugem amplexus est Rachelem Hervagiam, typographi Johannis filiam, ex qua sustulit Theodorum, senatoria dignitate & triplici satrapia cum laude defunctum; alteram Margaretham Wagner, quæ ei peperit Annam, Jacobo Henricpetri J. C., Juditham Jacobo Zuingero Medico, Saram primum Wernero Eglingero, J. V. L. præfecto Marchico, dein Nicolao Rippelio Cons. Mariam Wolfgango Meyero Theologo nuptas, ut & filium unicum Bernhardum, Tribunum plebis. Denique Professor noster Tribunus plebis pestilente sopore occubuit d. 13. Jul. 1594.

Scripsit sermone vernaculo *Epitomen historiæ a condito mundo ad a.* 1553. c. f.

III.

III. Marcus Hopperus, vir quondam Academiæ noſtræ utiliſſimus, nomen dedit matriculæ philoſ. a. 1533. & ab eadem Facultate a. 1538. primam Lauream, & a. 1541. Magiſtri artium honores accepit, quo eodem anno in Collegium Philoſophorum receptus legitur, cujus membrum manſit, donec titulo J. V. D. fuit condecoratus. Academia eum mature uſibus ſuis adhibuit. Etenim primum Græcas literas eſt profeſſus ex Homero a. 1544. Cum iiſdem etiam Logica ex Cæſario docenda ei fuit commiſſa a. 1545., quam utramque Profeſſionem retinuit uſque ad a. 1549. quo in cathedram Phyſicam fuit promotus; in quibus cunctis muneribus dextre & utiliter pro ſingulari philoſophica & philologica eruditione, inprimis Græca, qua excelluiſſe dicitur, eſt verſatus, donec ineunte a. 1557. Inſtitutionum Profeſſionem obtinuit, quam ſolita fide, Academiæ ornamento & Juriſprudentiæ alumnorum emolumento adminiſtravit. Doctoris Juris gradum demum accepit a. 1563. Etiam apud Theologos immatriculatus reperitur d. 22. Jul. 1546. adeo in omni ſcibili videtur verſatus fuiſſe. Uxorem duxit Mariam Petri, Henrici typographi & ſenatoris filiam. Obiit tandem Academiæ Rector d. 21. Jul. 1564. ex peſte. Exigua fuiſſe ſtatura videtur, quod in matricula acad. ut & in programmate Magiſterii, nomen ejus in diminutivo, *Hœpperle*, occurrat. Ceterum ſapientia, doctrina, humanitate ſingulari excellens:

Vir ſine fraude bonus, vir ſine labe pius.

Æneæ Sylvii, ſ. *Pii* II. opuſcula varia conquiſivit, quæ in unum volumen congeſta, cum præfatione Hopperi exhibuit Henr. Petri in fol. Baſ. 1571. itemque *Luciani* Opera edidit Gr. & Lat. 4. Vol. in 8. 1563. *L. Apuleji*, Platonici, opera, quæ exſtant, omnia, cum Phil. Beroaldi & God. Stewechii annot. 3. Vol. 8. Baſ. 1560. & ib. 1597. Lugd. 1604. T. 2. 8. D *Andreæ* presbyteri concionem de *ſalutatione angelica* e græco ſermone in latinum tranſtulit, excuſam Baſil. ap. Henr. Petri, cum aliis quibuſdam orthodoxis ſcriptoribus, a. 1550. tranſtulit etiam 15. librum *Euſebii de præparatione evangelica*, excuſum cum Euſebii operibus apud eund. 1579. fol. ſcripſit præterea *præfationes* in Damaſcenum, Euſebium, & Strabonem; fuit etiam ex concinnatoribus Dictionarii græco latini, quod prodiit Baſil. 1563. 1572. 1584. fol.

IV.

IV. Adamus Henricpetri J. V. D. Institutionum Professor fuit constitutus d. 20. Jan. 1565. eamque spartam administravit diligenter, donec ei a. 1571. professio Codicis fuit demandata. V. Prof. Codicis, n. 8.

V. Samuel Grynæus, J. V. D. professionem Institutionum, a cathedra Oratoria vocatus, obtinuit a. 1571. & in ea permansit obeunda, dum ei novum pensum tribueretur, Codicis Professor designatus d. 16. Oct. a. 1584. V. Prof. Pand. n. 4.

VI. Hippolytus a Collibus natus Tiguri d. 20. Febr. a. 1561. patrem habuit Paulum Colle, s. Colli, ex antiqua atque nobili Italiæ familia, rebus in toga sagoque egregie gestis clara oriundum. Domicilium pater habuit Alexandriæ ditionis Mediolanensis & purior, Evangelii luce illustratus aliquamdiu domesticam ecclesiam non sine summo periculo egit. A servulo deinde monitus, ut tandem in locum tutum concederet, ipse verbum hoc quasi ab asina Bileami profectum accepit, statimque opibus divenditis primum in Rhætiam, dein Tigurum cum familia se contulit. Ut primum Hippolytus ex pueris excessit, indolem prodidit præclaram & ingenium disciplinarum capax. Parentes itaque in pædagogio Neuhusiano Electoralis Palatinatus pietatis atque optimarum artium primitiis ipsum imbuendum curarunt. Usus est ibi cum aliis præceptore *Frid. Sylburgio*, cui cum videretur ingenio esse liberiore, &, quæ est juventutis incuria, negligentiore: auctor ei fuit, ut studiis relictis ad alia animum adpelleret. Sed longe aberravit ille suo judicio; unde Hippolytus postea ipsi dixit: *Ecce, si tuo obtemperassem consilio, jam non essem, qui sum.* Italiam deinde, antiquam prosapiæ suæ patriam, petiit, ubi totum se studio Juris mancipavit, eo cum successu, ut Basileæ a. 1583. non sine summo encomio & adplausu J. V. D. crearetur, & d. 26. Oct. a. 1584. Institutionum Professor rite constitueretur, in qua provincia administranda summa cum laude per bieni nium ea nominis fama est versatus, ut ab inclyta Academia Heidelbergensi juris docendi causa vocaretur, ubi summum Academiæ magistratum a. 1588. cum laude gessit. Hinc vero cum ob privatas cum Julio Pacio controversias jam alio cogitaret, a Basiliensibus revocatus Archigrammatei

tei muneri præficitur, quod præclare gessit, sed iterum brevi tantum tempore. Vocatus enim mox ad Christianum, Anhaltinum principem, cancellarii munus sustinuit, & cum a. 1591. princeps ille equitatum & peditatum in Galliam suppetias Henrico IV. Galliæ & Navarræ regi laturus, duceret, cum eodem abiit, & a consiliis ei fuit militaribus. Paulo post in Angliam ad Elisabetham reginam, atque porro ad ordines Imperii præcipuos fuit ablegatus. Cum singulari etiam in legatione ad Fridericum IV. Electorem Palatinum ire jussus esset, statim Elector cum eo agendum curavit de opera sibi addicenda, in quod cum consensisset, præses curiæ dicasteriive & consiliarius est declaratus. Hoc officio annos 19. ita functus est, ut pietatis, prudentiæ, justitiæ, eloquentiæ & virtutum aliarum, quæ in consiliario fideli requiruntur, laude concesserit nemini. Inprimis autem commendatæ in eo fuerunt duæ virtutes, taciturnitas prudens & αφιλαργυρια, sive pertinax contemtus munerum, quæ etiam sapientum oculos occœcant. Adlectus deinde in consilium principis arcanum a. 1597. & a. 1603. Heidelbergensi diœcesi præfectus, commodis eorum, quos fidei suæ creditos norat, sollicite consuluit. Variis postea gravioribus legationibus iterum fuit adhibitus; in Poloniam; a. 1600. in Belgium pacis caussa inter regem Hispaniarum & ordines Belgii confœderatos; Hagæ Comitum anno fere integro commoratus; in Galliam propter controversiam de agro Juliacensi, a. 1610. cum duce Wurtembergico in Angliam propter unionem sacram ad Jacobum regem, ubi inter Bonnam & Coloniam hispanorum militum crudelitatem non sine præsentissimo vitæ discrimine effugit; a. 1611. in Bohemiam, Pragæ iterum extremo periculo expositus; Passavienfibus enim militibus hanc urbem ex improviso occupantibus, tres hebdomadas inter sacrum & saxum hæsit. Iterum tamen legatus eo profectus a Rodolpho Cæsare optata impetravit. Denique febre ardente d. 2. Febr. a. 1612. fuit exstinctus. De parentum suorum exilio & damno sæpe solitus erat dicere: *Alii conqueruntur, se religionis caussa omnia perdidisse: ego vero nunquam eo dignitatis pervenissem, nisi mea reliquissem.* In morbo supremo, cum medici de venæ sectione consultarent, & quidam suaderent, quidam dissuaderent, & contra regulas Galeni & medicinæ id esse dicerent: Ipse

Ipſe *dum vos*, inquit, *deliberatis*, *ego ſecundum regulas Galeni & medicinæ moriar.* In conjugio vixit unico annos 19. in quo pater factus eſt 5. liberorum, quorum tres præmiſit, filium & filiam ſuperſtites reliquit.

Scripta ejus edita ſunt: *de contractu depoſiti.* Baſil. 1587. 4. *de Regulis Juris*, Baſ. 1590. 8. *Princeps*, *Conſiliarius*, *Palatinus*, & *Nobilis*, Hanov. 1595. 1615. 8. & cum notis Naurathi, Francof. 1670. 8. *de incrementis urbium*, Hanov. 1600. 8. exſtat etiam cum Joh. Boteri Tr. Helmſt. 1665. 8. & cum Tr. Petr. Ponceti de Civibus, Incolis &c. ac additionibus notisque Mart. Naurathi, Francof. 1671. 1681. 8. *Harpocrates*, ſ. *de ratione ſilendi*, Lugd. 1603, 8. Oratio in comitiis coram rege Poloniæ Sigiſmundo III. habita, Col. 1612. 8. *Emblemata ſingularia*; tecto ſæpius uſus fuerat nomine, mox *Lampurgnanum*, mox *Wernerum Gerardum*, mox *Sinibaldum Vbaldum* ſeſe nominans.

VII. Johannes Gut, J. V. D. Inſtitutionum Profeſſor eligitur d. 25. Jul. 1586. ad Profeſſionem Codicis translatus d. 9. Jun. 1589. V. Prof. Pand. n. 5.

VIII. Ludovicus Iselin, J. V. D. Profeſſionem Inſtitutionum adeptus d. 9. Jun. 1589. eam adminiſtravit ad d. 2. Nov. 1599. cum Codicis profeſſio ei fuit delata. V. Prof. Cod. n. 12.

IX. Joh. Jacobus Faesch, J. V. D. in cathedram Inſtitutionum evectus fuit d. 2. Nov. 1599. præfuit ei, donec d. 24. Aug. 1613. Codicis profeſſio ei demandata fuit. V. Prof. Pand. n. 6.

X. Melchior de Insula, *Dominus de Hunnewald*, J. V. D. *Inſt. Imp. Prof. P. chriſtianiſſimi Galliarum regis conſiliarius*, *cubicularius & legatus reſidens ordinarius*, vir animi magnitudine, morum gravitate, oris facundia, rerum publicarum notitia celebris, natus eſt Baſileæ Idib. Sept. a. 1580. patre Franciſco de Inſula, nobili Ligure, qui poſtquam ſub patruo ſuo Joh. Baptiſta de Inſula Archiſtratego militaris ſcientiæ fundamenta aquilifer in Italia jeciſſet, in Germania Caroli V. Imper. Commiſſarium Belgicum, ſupremumque annonæ militaris præfectum fidum & induſtrium egit. Acciderat autem, ut in Mediomatricibus oculo vulneratus Argentoratum

gentoratum eſſet deportatus, ubi ad ἀκρόασιν concionum Joh. Calvini Reformatæ religioni ſe addixit, & dimiſſione a Cæſareis officiis bellicis impetrata Baſileæ ſedem fixit, ubi a. 1581. obiit. Mater autem Noſtro contigit ex familia, nobilitate inclyta, e Galliis oriunda, *Maria de Hautee de Montmerail.* Huic claræ majorum proſapiæ verum nobilitatis decus ex bonis literis ſuperaddere ſecum ſtatuens, totum ſe ſtudiis dedit, & jactis primis fundamentis a. 1594. ad publicas lectiones audiendas eſt admiſſus, ſequentique anno prima laurea decoratus. Poſtea ad exemplum Baſilii Amerbachii, patris ſui luſtrici, jurisprudentiæ ſe addixit, non umbratili illi tantum, quæ in legum interpretatione verſatur, ſed maſculæ & luculentæ, quæ in judiciis, quæ in ſenatu, quæ in aulis principum, & univerſa hominum vita ſe conſpiciendam præbet, unde non in patria modo celebres audiit Jureconſultos, *Grynæum*, *Gutium*, *Lud. Iſelium*, & *J. Jac. Fæſchium*, ſed & gradum in utroque Jure ſummum a. 1601. adeptus illuſtres peregrinationes ſuſcepit, & primum Heidelbergæ aliquamdiu commoratus, deinceps in Galliam, Angliam atque Italiam iter fecit; Baſileam reverſus ſtudio juris univerſo, quam theoretico quam practico, totus incubuit, & d. 28. Sept. 1613. Inſtitutionum profeſſionem nactus eſt, quam omni gravitate, eruditione & inprimis facundia obiit, & a. 1618. ad Epiſcopum Baſil. Academiæ nomine legatus abiit. Præter eximiam juris civilis ſcientiam variarum linguarum notitiam ſibi familiarem reddidit, etenim latina, gallica, italica non difficilius quam vernacula eſt uſus, hiſpanica, anglica, belgica modice, nec etiam orientalium ignarus perhibetur, & quod præcipue ipſi viam ad ampliſſimas quaſque dignitates muniit, juris publici pro vaſti ingenii capacitate erat callentiſſimus. Unde cum tantus vir unius lycæi anguſtiis contineri vix poſſet, liberiorem & ſublimiorem auram ſpirans, ſponte ſua academiæ & patriæ a. 1628. valedixit, cum familia univerſa Argentoratum commigrans. Poſtquam a decennio Mauritio, Haſſiæ Landgrafio, a conſiliis fuiſſet, Ludovicus XIII. Galliarum rex cubicularii regii munus a. 1628. ei commiſit. A dicto Landgrafio a. 1630. ad comitia Ratisbonenſia & ſequenti anno ad comitia Lipſienſia a proteſtantibus Electoribus & Principibus inſtituta, Plenipotentiarius fuit miſſus, qua ardua pariter & illuſtri

ſtri legatione ex Principum ſuorum placito eo cum ſucceſſu eſt defunctus, ut anno proxime ſequenti novis & variis legationibus non ornatus modo ſed vel oneratus videri poſſit. Etenim menſe Julio a. 1631. a Rege chriſtianiſſ. ad ſereniſſ. Electores, Saxonicum & Brandenburgicum, poſtea ad Suecorum Regem, Guſtavum Adolphum, bina vice, dein ad ducem Wurtembergicum, tandem ad civitatem Argentoratenſem fuit ablegatus, ubique ſumma fide uſus atque felicitate. Quibus ampliſſimis meritis permotus Rex Galliarum non dubitavit, ei munus ſplendidum, Legati Reſidentis in Germania a. 1632. committere, eique Argentoratum ſedem deſignavit. Prius matrimonium iniit a. 1605. menſe Aprili cum nobili *Eliſabetha Covet de Viviers*, paſtoris Gallicani Baſilienſis filia, ex qua filios duos, Franciſcum & Melchiorem, totidemque filias, Magdalenam & Eliſabetham, ſuſcepit, illos quidem acerba morte peremtos luxit, Magdalenam vero nobiliſſ. *Danieli Terchat*, domino *de Alleman*, equiti, in matrimonium collocavit. Ad ſecunda vota tranſiit cum nobili pariter virgine, *Dionyſia*, Domini *le Bey Batilii*, conſiliarii regii, & parlamenti Metenſis præſidis, filia, quæ ei peperit Franciſcum, qui ſub annum 1642. ſeſquianno ante parentem chiliarchæ vices ſubiens in Italia apud urbem Tortonam ex lapidis ictu periit, ut & filias tres, Suſannam, Mariam, Eſterem, patri ſuperſtites factas. Denique febri ardente correptus III. Non. Mart. a. 1644. huic mundo valedixit Argentorati, magna pompa elatus.

XI. Remigius Faesch, J. V. D. electus fuit Inſtitutionum Imper. Profeſſor d. 26. Sept. a. 1628. ad Codicis Profeſſionem translatus d. 23. Jul. 1630. V. Prof. Pand. n. 7.

XII. Joh. Jacobus Hofmann, J. V. D. Eloquentiæ Profeſſor, Inſtitutionum cathedram adſcendere juſſus eſt d. 23. Jul. 1630. ab officio d. 29. Aug. 1632. amotus, in idem autem inductus d. 9. Maji 1633., ad Codicis profeſſionem pervenit d. 18. Apr. 1637. V. Prof. Cod. n. 15.

XIII. Joh. Jacobus Faesch, J. V. D. Inſtitutionum conſtitutus Profeſſor d. 18. Apr. 1637. tranſiit ad

Codicis Professionem d. 30. Maj. 1645. V. Prof. Cod. n. 16.

XIV. Lucas Burcard, J. V. D. Logices Professor, ad Institut. professionem promotus fuit d. 30. Maj. 1645. eamque obivit, donec d. 8. Sept. 1652. professio Codicis ei fuit delata. V. Prof. Codicis n. 18.

XV. Jacobus Brandmuller, J. V. D. Instit. Professor designatus est d. 8. Sept. 1652. in eaque cathedra substitit, donec d. 25. Mart. 1667. eam cum Pandectarum cathedra mutare jussus est. V. Prof. Pand. n. 8.

XVI. Nicolaus Passavant, J. V. D. Reip. Syndicus, nominatur d. 3. Jul. a. 1667. Instit. & d. 11. Dec. a. 1677. Pand. Professor. V. Prof. Pand. n. 9.

XVII. Simon Battier, J. V. D. Ethicæ Professor, Passavantio in professione Instit. surrogatur d. 11. Dec. 1677. Codicis Professor constitutus d. 15. Febr. 1678. ob absentiam successoris in professione Inst. perrexit usque ad a. 1681. quo d. 13. Jun. Codicis professionem adiit. V. Prof. Cod. n. 19.

XVIII. J. Jacobus Burcard, J. V. D., Basiliensis, antea Juris Professor Herbornensis, d. 15. Febr. 1678. Institutionum Professor constituitur, d. 16. Dec. a. 1681. ab hac professione abiit ad professionem Codicis vocatus. V. Prof. Pand. n. 10.

XIX. Sebastianus Fæsch, J. V. D. d. 16. Dec. a. 1681. Institutionum fit Professor, hancque provinciam administravit, dum d. 17. Sept. 1695. ad professionem Codicis fuit translatus. V. Prof. Cod. n. 21.

XX. Bonifacius Fæsch, J. V. D. Ethices Professor, Institutionum cathedræ præficitur d. 17. Sept. a. 1695. eamque occupavit, donec d. 20. Sept. a. 1706. in cathedram Codicis transveheretur. V. Prof. Cod. n. 22.

XXI. J. Jacobus Battier, J. V. D. Eloquentiæ Professor, Institutionum Professionem nactus est d. 20. Sept.

Sept. a. 1706. una cum penſo Juris publici, ſed d. 27. Febr. a. 1714. ad profeſſionem Codicis atque Juris feudalis tranſiit. V. Prof. Cod. n. 23.

XXII. Johannes Wettstein, J. V. D. Philoſ. Pract. atque Juris naturæ & gentium Profeſſor, ad Profeſſionem Inſtit. & Juris publici translatus eſt d. 27. Febr. 1714. qua vero ſe abdicavit, d. 17. Dec. a. 1720. ad Pandectas & Jus canonicum vocatus. V. Prof. Pand. n. 11.

XXIII. Franciscus Christ, vir præſenti ingenio promtaque lingua præditus, natus eſt d. 10. Aug. 1688. patre Jacobo Chriſt, mercatore, matre Anna Maria Fatio. Obſervata pueri optima indole ingeniique velocitate ſtudiis mature fuit conſecratus; quo fine Gymnaſii noſtri claſſes adire juſſus eaſdem ſtrenuus percurrit & a. 1703. bonarum literarum cultor ſolenniter promotus Philoſophorum prælectiones ſedulo audivit; a Magiſtris diligentiæ præmia bene promerita mox accepit, a. 1704. Laureatus & a. 1706. Philoſophiæ Doctor publice creatus. Animus altiora ſpirans ad Juriſprudentiam inclinabat, quumque perverſi animi eſſe putaret, ante quærere gloriam, quam exercere laborem, maximo conatu, tantaque in legum ſtudiis diligentia, tantoque profectu verſatus eſt, ut jam a. 1710. rigoroſum, ut vocant, examen cum laude ſubiret, & d. 27. Mart. 1711. eruditam diſſertationem *de Sorte* maſcule defenderet. Aliis jam eruditione ſua inſervire cupiens, privata collegia aperuit, & in humanioribus ſtudiis philoſophiæ cultoribus præivit. Poſt ſpecimen d. 5. Febr. 1712. occaſione vacantis cathedræ Logicæ editum Neocomum profectus eſt, ut linguæ gallicæ facultatem acquireret. Biennio tranſacto a. 1714. Lutetiam Pariſiorum petiit, inde in patriam ad priſtina ſtudia reverſus denuo ſtudioſis prodeſſe quæſivit. Poſtea a. 1717. duplicibus fratrum bigis, Effingerorum de Wildegg & de Salis Rhætorum nobilium, ephorus conſtitutus, integrum biennium itinere per Galliam, Angliam, Belgium, Germaniam conſumſit, & in patriam redux d. 19. Dec. 1719. J. V. D. fuit proclamatus. Matrimonium celebravit d. 29. Jan. 1720. cum Juditha Fæſch, 4. filiorum & filiæ unius matre facta, ex quibus unicus filius,

Hieronymus, patris funera vidit, Jacobo, natu maximo, a. 1743. in nundinis Francofurtensibus sponso defuncto. Sorte favente accidit, ut Christius noster d. 4. Mart. 1721. pro merito Professionem Institutionum & Juris publici obtineret. Sed haud diu ipsi hanc spartam exornare datum erat. Jam enim a. 1722. ad gravissimum Archigrammatei atque Scholarchæ munus fuit evocatus, cui dein ad vitæ usque finem omni diligentia, fide atque prudentia vacavit. Ducentumvir a. 1731. & a. 1734. Reipublicæ Syndicus electus in utroque honore atque officio civem probum verumque Christianum se præstitit. Dysenteria humanis ereptus fuit d. 14. Oct. 1744.

XXIV. JOH. RODOLPHUS a WALDKIRCH, civis Basiliensis, natus est a. 1678. primam Lauream philosophicam obtinuit a. 1695. artium vero Magister creatus a. 1696. Juri cum diligentem operam navasset, & consueta specimina edidisset, a. 1704. in utroque Jure Licentiam adeptus & deinceps socius itineris adhibitus fuit a baronibus Dœringenbergensibus, istoque itinere feliciter finito, d. 14. Jan. 1711. J. V. D. fuit proclamatus. Insignis ejus eruditionis fama ad exteros etiam progressa, ab illustris Reip. Bernensis antistitibus vocationem a. 1718. primum Lausannæ, dein, mutato consilio, Bernæ Juris publicæ docendi accepit, quam provinciam magna sui laude auditorumque utilitate administravit, donec in patria d. 15. Sept. 1722. Institutionum & Juris publici Professor sorte fuit electus. Obiit d. 10. Jun. a. 1757.

Edidit Bernæ adhuc versatus lingua vernacula *Introductionem in historiam Fœderum atque Politiæ Helvetiorum*, 2. T. in 8. Basil. 1721. quæ auctior fuit recusa a. 1757. necnon libellum, cui *justæ torturæ* nomen fecit Bern. 1710., in quo quando & quomodo in rebus criminalibus tortura sit adhibenda, distincte docuit; recusus est Bas. 1773. 8.; item *Annotata in Puffend. de O. H. & C.* cum *compendio Jurisprudentiæ naturalis.* Bas. 1711. diss. inaug. *de fœnore nautico*, d. 27. Febr. 1704. *Manipulum positionum jur.* 23. Febr. 1714. *Compendium histor. a. M. C.* ad 1714.

XXV. JOH. RODOLPHUS ISELIN, natus d. 20. Jun. 1705. patrem habuit Joh. Jacobum Iselin, senatorem, matrem

matrem vero Mariam Elbs. A puero ad literas adhibitus primum in patrio ludo tantos pro ingenii docilitate atque laboris adsiduitate in iis fecit progressus, ut a. 1718. Academicus fuerit denominatus. Dein in scholis philosophorum ita se in linguis atque scientiis exercuit, ut a. 1720. Laurea & a. 1721. Corona magistrali publice fuerit redimitus; in priori actu *de naturali hominum æqualitate* disseruit, in secundo autem *justitiam esse civitatis animam & societatis vinculum* facundo ore demonstravit. Jactis hisce fundamentis, in Jurisprudentiæ studium totus incubuit, antecessores juris diligenter publice privatimque docentes audivit, antiquitates legesque romanas, nec non hodiernos ritus atque statuta indagavit, & stupendo labore integram omnis juris doctrinam animo complecti studuit. Nec his contenta mens generosa, sed superato cum laude examine jurid. amplificandæ eruditionis causa iter instituit in Germaniam, Belgium atque Galliam, principes eruditorum salutans sibique devinciens, cujus tum atque deinceps contractæ amicitiæ jura sancta servavit semper atque illibata, prolixo atque continuo literarum commercio eadem renovans atque confirmans. Adhuc cum esset in via, a. 1725. *regiæ Berolinensis scientiarum academiæ sodalis* fuit adlectus, quam academiam deinceps & aliæ certatim fuere secutæ; regia nempe *scientiarum Parisiensis*, *Academia Etrusca Cortonensis*, *Romana Arcadum*, *Odrasii Lampsaceni* nomine ei indito, *academia Nanceiensis*, atque aliæ, membrum suum, socium atque amicum honorifice eum nominarunt. Reversus in patriam disputatione publica aliisque modis ordini J. C. insignes in doctrina præsertim civili profectus sufficienter probavit, & unanimiter dignus fuit habitus, qui laurea Doctorali in jure utroque solenniter condecoretur, quod decretum ordinis publice exsecutus fuit J. Rod. a Waldkirch, J. V. D. & Prof. d. 9. Jul. a. 1726. postquam Candidatus orationem habuit *de usu & præstantia antiquitatum in jure*; hos honores præter eruditos Basil. ei gratulati sunt *Just. Henning. Bœhmer*, *Nic. Hier. Gundling*, *Joh. Huldr. Heydenus*, *C. F. Drollinger*, *Joh. Casp. Santaroc*, quorum plausus juncti fuere excusi. Postea a. 1728. suscepit munus Præpositi collegii alumnorum; a. 1734. in collegium jurid. Bas. receptus & a. 1736. a *Marchione Bada Durlacensi consiliarius aulicus* fuit denomina-

nominatus. Civibus interim atque exteris, quin regibus atque principibus, prudentiſſimis conſiliis adfuit, Themidoſque præſertim alumnos ad literas elegantiores, juris publici atque civilis cognitionem diligenter deduxit. Ceterum cunctis adfabilis & in omnes officioſus. A. 1746. Curatores Academiæ Lugd. Bat. ei profeſſionem Juris publici obtulerunt, quam vero juſtis ex cauſis non accepit. *Hallerus* etiam ipſum, ſed irrito conatu, Gottingam pertrahere ſtudebat. Tandem, cum aliquoties graviſſima Reipublicæ atque Academiæ munera ſors iniqua ei negaſſet, d. 5. Oct. a. 1757. Profeſſor Inſtitutionum & Juris publici fuit electus, quam provinciam d. 6. Dec. 1757. prælectione *pro Juris publici prudentia* auſpicatus eſt, eamque adhuc eximie exornat.

Scripſit ediditque diſſertationem *de origine fontium* d. 23. Maj. 1721. *brevem Rom. judiciorum hiſtoriam*, 5. Cal. Dec. 1722. *Poſitiones philoſ.* prid. Id. Dec. 1724. d. 21. Jun. 1726. pro obtinendo gradu Doct. Jur. diſſ. *de dominio eminente.* Diſſ. *de Amore ſui* d. 30. Maj. 1727. Diſſ. *de officiis erga patriam* d. 5. Dec. 1727. pro cathedra Jur. N. & G. Diſſ. exhibentem *faſciculum theſium jur.* d. 31. Mart. 1731. vacante prof. Codicis. *Tentamen hiſt. & pol. de tranſitu Aldringeri ducis per territorium Baſil.* a. 1633. *Æg. Tſchudii Chronicon helv.* Germ. T. 2. Fol. 1734. cum notis. Diſſ. *de jure legationum helv.* d. 1. Mart. 1737. Diſſ. *de inſtitutis militaribus* Helv. d. 2. Apr. 1737. Diſſ. pro cathedra hiſtor. d. 27. Aug. 1737. *de geſtis inter Sigiſmundum & Carolum pugnacem.* Diſſ. *de pœnis J. N. licitis. Laudationem fun. Jac. Chriſt. Iſelii*, Theologi d. 16. Sept. 1738. *Petri de Vineis epiſtolas* 2. V. in 8. 1740. *Programma de Jure monetandi Baſil. a Jul.* 11. *conceſſo*, 1743. *Obſ. jur.* pro cath. jur. d. 25. Oct. 1746. *prælectionem de Juriſprudentia in Rep. uſu atque neceſſitate.* Turici 1758. *Orationem de pietate politica.* Tur. 1763. *Ottonis ad Juſtiniani Inſtit. Commentarium*, *cum var. lectionibus*, Baſ. 1760. 4. maj.

PRO-

PROFESSORES MEDICINÆ.

I. WERNERUS WOELFLIN, f. *Wolf*, primus fuit, qui in Academia Basiliensi Medicinam publico stipendio docuit, ejusque publicum Professorem egit. Literis quidem proditum est, a. 1431. tempore Concilii *Andream Richilum*, natione Germanum, insignem Medicum, floruisse Basileæ, qui jussu Sigismundi Imp. ab Æenea Sylvio Doctoratus medici insignibus in solenni panegyri ornatus, Imperatoris Friderici III. Paparum Pii II. & Pauli II. archiater, a Friderico Imp. in nobilium ordinem cooptatus & tanto honore habitus fuit, ut illi sæpius ob unicum morbum feliciter curatum mille aurei & amplius honorarii loco fuerint soluti; sed de hoc, quia ante constitutam Vniversitatem nostram, nondum Professor, floruerat, plura non adferimus, & Wœlflino merito inter Professores Medicos primas deferimus. Is natus est Rotenburgi ad Neccarum, Sueviæ oppido, ubi & educatus. Ut felici erat ingenio, a teneris annis incubuit bonis literis, & florentes Academias adiit, eo successu, ut Philosophus pariter ac Medicus doctissimus exstiterit. Philosophiæ Baccalaureus legitur creatus a. 1444. Postea Magisterii etiam dignitatem adeptus Medicinæ operam dedit, medicique doctoris titulum ac privilegia accepit. Intelligens, a Pio II. novam Academiam Basileæ institui, auspiciis ejusdem interesse constituit, primique Rectoris electioni adfuit. Electus vero & ipse fuit ob morum integritatem & omnigenam eruditionem, cujus solida exhibuerat specimina, Medicinæ Professor, ejusdemque Facultatis primus Decanus a. 1460. quod utrumque munus magna dexteritate & industria administravit. Medicorum etiam exstitit Nomotheta, qui primas Medici ordinis leges ac statuta conscripsit & publice promulgavit. Ceterum civibus medicinam faciendo singularem fidem operamque indefessam probavit. Anno a fundata Academia tertio sextus ejus Rector fuerat electus; regimen nempe, quod ab

 a. 1532.

a. 1532. annuum eſt, antea erat ſemeſtre. Tandem ætate & meritis gravis fatis conceſſit, relictis aliquot liberis, qui ipſi in cœnobio Monialium ad Lapides hoc monumentum erigi curarunt:

Heic tumulati ſunt
Wernherus & Bernhardus
Wolflii
Medicus ille,
ſub Academiæ auſpiciis
Primus Med. Collegii Decurio;
hic vero Jure conſultus
Anno M. D. XX.
ſublatus.

Ejus nepos Wernerus Wœlflin, ſenator, defunctus eſt pr. Cal. Maii a. 1578. Neptis Margaretha Wœlflin, Joh. Hubero Medico nupta, obiit d. 19. Cal. Sept. a. 1579. & Catharina Wœlflin, neptis, J. Henr. Irmii, centurionis, uxor ob. d. 29. Maj. 1598. cum qua iſta familia fuit exſtincta.

II. Andreas Ondorp, alias de Alcmaria, f. Alcmarienſis, in matricula Rectoris vocatur Artium & utriuſque Medicinæ Doctor; a Luc. Gernlero Medicus dicitur Baſilienſis, idemque, teſtante archivo academico, a. 1484. Academiæ Rectoratum geſſit. Plura de eo reperire non licuit.

III. Johannes de Tunsel, dictus *Silberberg*, ex minori Baſilea ortum duxit, & non tantum Philoſophiæ atque Juris Pontif. ſed & Medicinæ Doctor exſtitit; Medicinam diligenter exercuit itemque in Medicorum collegium fuit receptus. A Jure conſultis autem cum in Facultatem cooptaretur, promittere debuit, ſe Medicorum ordinem deſerturum, nullumque porro cum illo habiturum eſſe conſortium, excepta tamen praxi medica, cujus exercitium ei liberum permittebatur. V. Prof. Juris n. 21.

IV. Joh. Romanus Wonnecker, Artium liberalium, Medicinarum & Juris utriuſque Doctor, Academiæ

miæ Rectoratum gessit a. 1519. & 1522. Medicinam publico stipendio conductus docuit jam a. 1504. De isto medico plura non potuimus notata invenire, nisi quod is, cum fasces Acad. iterum teneret, inter Rectores primus fuerit, qui in Matricula de *Martini Luteri*, Thuringi, *tempestuosa dicacitate* (ita ipsi videbatur) fuerat conquestus.

V. GUILIELMUS COPUS, nativitate civis Basiliensis, in patria studiis innutritus est, bonarumque artium & linguarum fundamenta feliciter jecit, quibus fastigium eruditionis superstructurus, Lutetiam Parisiorum se contulit, ibidem S. Medicinæ industrie pariter ac feliciter operatus, multo cum adplausu summum in ea facultate gradum obtinuit; cui studio pro ingenii ubertate disciplinas Mathematicas junxit, omnium amorem & admirationem sibi concilians. Græce Latineque etiam fuit doctissimus, ut Erasmus de eo dixerit: *Medicinam ejus opera primum loqui cœpisse.* Quanto honore atque existimatione eum habuerit Erasmus, non inde tantum liquet, quod de eo cecinerit: *Unica nobilium medicorum gloria Copus*, sed & quod gravi morbo adflictus, spreto omnium, qui tum Basileæ erant, Medicorum consilio atque auxilio, omnem salutis spem in hoc solo posuerit, & remedium ab eo efflagitarit, ut testantur Erasmi literæ a. 1526. Parisios ad ipsum missæ. Parisiis etiam ob exactam doctrinam felicemque artis medicæ industriam tanto honore habitus fuit, ut Medica professio ei commissa & Galliæ regi, Francisco I., a. 1530. archiater fuerit constitutus. Hic omnem movit lapidem, ut e scholis medicorum parisiensibus medicos *Arabes*, &, ut illos vocitare solebat, *latino barbaros* eliminaret, eorumque in locum græcos introduceret, & editis eorum versionibus familiares artis medicæ cultoribus redderet. Magna nominis celebritate vixerat adhuc sub Ludovico XII. & Lutetiæ diem obiit. Reliquit filium *Nicolaum*, qui in collegio S. Barbaræ professorem, egit & d. 10. Oct. 1533. Academiæ Parisinæ sceptrum accepit. Hic cum Calvino commercium habuit literarium, eoque detecto, instigantibus Franciscanis, a Parlamento, ut sui causam ageret, citatus comparere voluit, in via vero admonitus, ne id faceret, reversus fuga salutem quæsivit, relictis facultatibus fere omnibus; inscius

 vero

vero ſigillum academiæ ſecum abſtulit, & Baſileam petiit; trecenti autem nummi coronati ei promittebantur, qui ipſum vivum vel mortuum eſſet traditurus.

Guilielmus *Hippocratem*, *Galenum*, *Æginetam* teſtes eruditionis atque induſtriæ ſuæ reliquit, id eſt, non pauca horum auctorum transtulit, nempe *Galeni libros ſex de locis affectis; l. 1. de morborum differentiis; l. 1. de morborum cauſis; l. 3. de ſymtomatum cauſis & differ;* qui omnes cum latinis Galeni operibus variis in locis excuſi ſunt. *Æginetæ præcepta & Hippocratis prognoſtica* itidem latinitate donavit.

VI. THEOPHRASTUS PARACELSUS, ſive Philippus Aureolus vel Aurelius Theophraſtus Paracelſus, dictus Bombaſt ab Hohenheim, ingenio magnus, & ſi literæ acceſſiſſent, in ſuo genere maximus, natus eſt Eremi Helvetiorum, pago duobus milliaribus Tiguro diſtante, a. 1493. Patrem habuit Wilhelmum Paracelſum, Licentiatum Medicinæ, ex principe quodam extra thorum natum. Patris auxilio primum, deinde a chymiſtis inſignibus, *Baſilio Valentino* & *Sigiſmundo Fuggero* inſtitutus, alios etiam doctiſſimos viros in Germania, Italia, Gallia, Hiſpania, ſingulisque fere Europæ regionibus diligenter audivit, &, adhibita ſingulari induſtria, tantum profecit, ut multi teſtati ſint, in univerſa philoſophia tam ardua, tam arcana & abdita eruiſſe præter ipſum mortalium neminem. Quin etiam, alter velut Euclides aut Plato, ad ipſos uſque Ægyptios atque Arabas tranſiit, ac diſcendi cupiditate aliquot annos apud illos permanſit. Jam cum præſtantiſſima quæque peregrinando didiciſſet & abſtruſa multa cognoviſſet, ita ut multos hinc inde homines graviſſimis deſperatiſque morbis, lepra, hydrope, podagra, aliiſque malis liberarit, a Baſilienſibus a. 1521. commendante eum Oecolampadio, amplo ſtipendio invitatus Medicam profeſſionem obiit, & duabus quotidie horis tum *activæ* tum *inſpectivæ* medicinæ, & *phyſices* & *chirurgiæ* libros, quorum ipſemet auctor erat, ſumma diligentia magnoque auditorum fructu publice eſt interpretatus; illos vero ſuos commentarios non ab Hippocrate, aut Galeno, aut aliis emendicavit, ſed quæ ſumma rerum doctrina, experientia atque labore ipſe fuit adſecutus, in illis propoſuit. Docuit autem præter Academiarum morem vernacula lingua,

gua, vel ſaltem mixtim, Latinis partim, partim Germanicis verbis, ut nimirum ab omnibus intelligeretur. Cum autem *Chymiæ*, vel ut Arabes loquuntur, *Alchemiæ*, ſive, quemadmodum ipſe Theophraſtus hanc artem nuncupavit, *Spagiricæ* ita ſe tradiderit, ut in ea ad miraculum uſque excelluerit, tam in philoſophando quam in medendo viæ a conſueta diverſæ inſtitit; principia rerum ſtatuit tria: *ſulphur*, *ſalem* ac *mercurium*. Medicinam docuit quatuor ſuffultam columnis, quarum prima ſit *philoſophia* ſ. *Phyſica*, ſecunda *Aſtronomia*, tertia *Alchymia* & quarta *virtus* ſ. *religio*. Alia hujus viri ſingularia omittimus. Baſileæ cum doceret, ibidem commorabatur nobilis canonicus, *Cornelius a Lichtenfels*, vir deploratæ valetudinis. Eum Theophraſtus, pactus pretium centum florenorum, quos ſe numeraturum canonicus ultro pollicebatur, tribus pillulis *Laudani* ſui, medicamenti genere, ſaliva ſubacti, quo in extrema tantum neceſſitate utebatur, feliciter reſtituit. Canonicus parcipromus tam brevi ſpatio & quidem re, ut videbatur, exili ſanatus, pactis ſtare noluit. Sordidus homo Medicum in jus vocat, cumque judex mercedem ad minores terminos redegiſſet, Theophraſtus tam vile pretium arti ſuæ ſtatui ægre ferens, importunius in prætorem eſt invectus, ita ut læſi magiſtratus pœna metueretur. A quibuſdam igitur magnæ auctoritatis viris, qui honori ipſius ſtudebant, monitus Theophraſtus ut ſe ſubduceret, triennio poſt, ex quo Baſileæ advenerat, in Alſatiam deſcendit, relictis Joh. Oporino, quo quaſi promo condo utebatur, vaſis chymicis plurimiſque libris, quos ipſi ſæpius vino madidus dictaverat. Inter vivos eſſe deſiit d. 24. Sept. a. 1541. & ſepultus fuit Juvaviæ, quod hodie eſt Salisburgum, in alpibus Noricis ibique Epiſcopus Salzb. ei Epitaphium erigi curavit. Moriens omnes ſuas facultates inter pauperes diſtribuendas ordinavit. Plura ejus commentariorum exſtant volumina partim edita, partim MS. præſtantiſſima eorum editio habetur, quæ 3. V. in Fol. a. 1658. prodiit.

Ex iis nonnulla nominabimus: *Explicatio figurarum magicarum, quæ Norimbergæ inveniuntur*, germ. *Hand und Denk-Bibel*, Amſt. 12. & Mullhauſ. 1736. 8. *de vita longa* l. 4. Baſ. 1560. 8. deſcriptio *Laudani*, quo uſus eſt in deploratis morbis, ib. eod. 8. l. de *duplici anatomia*, id. 1561. 8.

de

de gradibus, compositionibus & dosibus receptorum ac naturalium l. 7. Mylœcii 1562. 4. *interpretatio aliquot aphorismorum Hippocratis*, Aug. Vind. 8. Tract. *de morbis tartareis*, Baf. 1563. 8. 1570. 8. Argent. 1568. *opus chirurgicum*, germ. interprete Adamo a Bodenftein, Francof. 1566. fol. *defensiones septem*, Argent. eod. 4. *de urinarum ac pulsuum judiciis*: tum *de Physionomia*: item *de morborum Physionomia fragmentum* ib. 1568 priores duo libri eodem anno Coloniæ quoque editi funt a Birkmanno. *Pyrophilia vexationumque liber*, cui acceffserunt tractatus *metallorum septem* &c. Bafil. *Philosophia magna Collectanea* quædam per Ger. Dorn latine reddita, ib. 1569. *Chirurgia vulnerum* &c. per eundem lat. reddita ib. *de Meteoris* &c. per eundem lat. &c. ib. 1570. *Archidoxorum de secretis naturæ mysteriis* libri 10. *de tinctura physicorum* &c. eodem interprete ib. & germ. Monach. 1570. *Occulta philosophia*, *Archidoxa* &c. ib. 1570. *Chirurgia minor*, quam alias *Bertheoneam* intitulavit, cum ejufdem tractatibus *de Apostematibus* &c. ex verfione Dorni, Baf. *Liber Paramirum*, in quo univerfalis theorica phyfices & Chirurgiæ origines & caufæ morborum traduntur &c. Baf. 1570. *de spiritibus planetarum sive metallorum* l. 3. &c. ib. 1571. 4. *Septem defensiones adversus æmulos suos* &c. Colon. 1573. *de natura rerum & de natura hominis*, 1573. *de præparatione Ellebori*, item de *Perforata*: liber editus a Bodenfteinio 1568 Libri 9. de *mysteriis naturæ* &c. *de Mineralibus* &c. Colon. 1570. anglice verfi Lond. 1650 4. Tractatus quinque: 1. *de rebus naturalibus.* 2. *de quibusdam herbis.* 3. *de Metallis.* 4. *de Mineralibus.* 5. *de Gemmis.* Argent. 1570. *Astronomia magna* &c. Francof. 1571. *de thermis Fabarianis in Helvetia*, Argent. 1570. germ. Baf. 1576. 4. *de proprietatibus perfecti chirurgi*, Argent. *de spiritu vitæ & ejus virtute* &c. Baf. a Bodenfteinio primum publicati a. 1572. *Metamorphosis* &c. ib. eod. libri *Paragraphorum* XIV. latino fermone integritati reftituti, & explicationibus illuftrati a D. Toxite primum editi, Argent. 1578. 8. *Aurora thesaurusque philosophorum* &c. per Ger. Dorneum &c. Baf. 1577. 8 anglice Lond. 1659. 8. *de lapide philosophorum* tractatus germanice editi &c. Antverp. 1572. *Thesaurus thesaurorum* &c. germ. Argent. 1574. *de tribus principiis omnium generatorum* &c. ed. Ad. Bodenftein, germ. Baf. 1574. 8. *de secretis creationis*, a Toxite editus liber, Argent. 8. *Centum quindecim curationes, experimentaque*, e germ. in lat. verfa, 1582. 8. *Sextus liber de morbis calculosis & podagricis* &c. germ. Bafil. 1574. 8. Libri 3. *de cura morbi gallici*, germ. Norimb. 1530. 4. Argent. 1579. 8. *de Peste* tract. germ. Bafil. 1575. lat. Oppenh. 1613. 4. Francof. 1622. 4. *Testamentum & Inventarium Paracelsi*,

Paracelsi, germ. Argent. 1574. 8. *Onomasticon vocum & præparationum aliquot* collectum per Adam. a Bodenstein, Bas. 1575. 8. *de restituta utriusque medicinæ vera praxi* l. 1. Lugd. 1578. 8. de *summis naturæ mysteriis commentarii* 3. Bas. 1584. 8. *Wundarzney*, ib. 1586. 8. *Secretum secretorum*, ib. eod. 8. *vom wahren Heiligtum*, Neust. 1618. 4. de *limbo æterno*, Magd. eod. 4. *Geheimniss aller seiner Geheimnisse*, Francof. 1770. 8. *natürliches Zauber-Magazin* &c. ib. 1771. 8. *Opera omnia* germ. Tomi X. Bas. 1589—1591. 4. it. Tom. II. Argent. 1616. fol. eadem Latina reddita Tom. II. Bas. 1575. 8.

VII. HIERONYMUS ARTOLPHUS, A. L. M. & Medicinæ Cand. ex Curia Rhætorum oriundus, natus est sub finem Sec. XV. bonisque literis ab ineunte ætate operam dedit. Nomen in Academia nostra professus, & in matriculam studiosorum receptus fuit a. 1509. Baccalaureus cum Bonif. Amerbachio a. 1511. & a. 1513. Magister Artium creatus. Dein Medicinæ operam dedit, gradumque in ea adsecutus est. Vrstisio eruditus Professor vocatur, sed non addit, nec alibi investigari potuit, quid proprie professus fuerit. Interim, dum certior ei adsignari poterit locus, Medicus inter Medicos stationem agat. Hoc constat, eum a. 1539. Decanatum philos. gessisse, eumque ipsi continuatum fuisse per biennium, ipsique Decano a. 1540. a Scholarchis atque Regentia commissum fuisse, ut Artium jura reformaret atque restitueret, studiosos in classes distingueret, omniaque in meliorem ordinem redigeret, quod & summa industria peregit, ipsiusque institutum ab Ordine suo ratum habitum publice fuit promulgatum. Academicum sceptrum gessit a. 1538. qui annus nobilitatus fuit frivola quæstione, quam nonnulli nomine Academiæ misere ludentes moverunt, disceptantes: *an Academia Ecclesiæ Christianæ pars esset?* Sanior pars, quæ bona fortuna superior evasit, contendit, Academiam id esse in Ecclesia, quod oculus in corpore; aliis adseverantibus, Academiam, cujus vocabulum cum parum piis scholis conveniat, parum dignam esse Ecclesia. Quæ vero controversia non nisi interposita summi Magistratus auctoritate dirimi potuerat. Obiit tandem vir doctissimus & de re literaria optime meritus magno studiosæ juventutis damno atque desiderio ex peste a. 1541. quo duorum insignium Theologorum filii, *Eusebius Oecolampadius*

padius & *Guilielmus Zuinglius* occubuerunt. Reliquit filium homonymum, qui patre Rectore Academiæ civibus fuit adſcriptus.

VIII. GUILIELMUS GRATAROLUS, A. L. M. & Med. Doct. eximius, patriam habuit Bergamum, celebrem Italiæ civitatem, annumque natalem 1516. Pater ei fuit celebris Medicus, a quo artem medicam exquiſitiſſime didicit. Cum in patria ſummos in philoſophia atque medicina honores adeptus eſſet, cum uxore, *Barbara Nicolai*, nepteque *Eliſabetha Gratarola*, Proteſtantium religionem libere profeſſurus, a. 1549. in Germaniam abiit, & aliquamdiu Baſileæ privatus vixit. Anno dein 1551. Marpurgum vocatus Medicam profeſſionem adminiſtravit. Baſileam autem mox, anno nempe 1552. repetiit, ubi in Medicorum collegium receptus medicinam ſtrenuiſſime docuit atque feliciſſime exercuit. Ordinis Medici Decanatum geſſit a. 1567. Quanta peritia valuerit, illuſtri exemplo atque argumento eſt *Conr. Lycoſthenes*, qui poſt Deum magni hujus viri ſtudio ex graviſſimo morbo revaluit. Ipſe in prodigiorum ac oſtentorum chronico p. 640. rem ita narrat: „ Cum „ apophthegmatum meorum editionem jam ad prælum „ pararem, egreſſus muſæum d. 21. Dec. 1554. dira me „ paralyſis corripuit. Quo ſenſim in terram dimiſſus, „ uno momento non tantum vocem, ſed dextram cor- „ poris partem, totumque ejus ſenſum & motum a ca- „ pite uſque ad calcem (ſolo viſu ac auditu exceptis) „ adeo amiſi, ut, nec verbum unum proferre ad 12. „ dies, nec pedibus inſiſtere, nec digitum unum ad „ tres integros menſes lecto infixus, movere potuerim. „ Videbantur membra non in ligna ſed in lapides du- „ riſſimos converſa eſſe, dum ſanguis læſæ partis ex „ humorum frigiditate & nervorum meatuumque ob- „ ſtructione adeo gelidus, ac induratus, ut nec frica- „ tionibus, nec fomentis, nec aliis mediis quibuſ- „ cunque, calefieri vix tandem potuerint. Amiſi tunc „ (dictu mirum) humoribus a capite per cerebrum de- „ fluentibus, adeo omnem memoriam, ut orationis „ Dominicæ verba, literarumque omnium notæ peni- „ tus exciderint. Meæ autem calamitatis teſtes ſunt „ amiciſſimi mei, qui me animo quidem ac ratione ſal- „ vum, ſed tantum nutu loquentem non intelligentes, literis

„ literis alphabetico ordine in tabula creta depictis, ad-
„ monebant, ut dicturus sinistræ manus indicio literas
„ suo ordine ostenderem, ut sic ex literis syllabas, ex
„ syllabis voces integras facientes, inde animi mei co-
„ gitata, utcunque tantum elicerent: sed chyronium
„ vulnus ac immedicabile malum videbatur. Quo fac-
„ tum est, ut non ipse modo, sed omnes morbi atro-
„ cissimi spectatores de vita mea desperarent. Verum
„ Deus misericors, cujus virtus in infirmitate nostra
„ perficitur, assiduas meas ac suæ ecclesiæ pro me pre-
„ ces exaudiens, *D. Wilhelmi Grataroli*, Bergomatis,
„ insignis Medici opera majori ex parte restituit. Si
„ quid igitur ex ea vitæ parte, quæ adhuc residua mi-
„ hi est, musis aut obelo dignum a me acceperis, Deo
„ potissimum optimo maximo ac inde Gratarolo medi-
„ co adscribas velim." Sed Gratarolus ipse prææmatu-
ra morte occubuit, prole carens, d. 16. Apr. 1568. re-
licta uxore, *Barbara Nicolai*, quæ a. 1569. maritum
est secuta. Vitam Grataroli *Petrus Nigidius* senior ele-
ganter his versibus expressit:

Doctrinam Papæ Gratarolus corde perosus
Germanos cupide visere cœpit agros.
Nobilis hunc misit Cattis Basilea, sed anno
Vix semel exacto rursus eo rediit,
Sive quod Hassiaco non posset vivere cœlo,
Sive quod in votis urbs Basilea foret.
Hæc vita functi gelido nunc clara sepulcro
Insignis claudit corpus & ossa Viri.

Grataroli *opuscula* edita sunt Lugd. 1558. 8. *Orationes & opuscula varia de medicina & re rustica*, Arg. 1563. 8. de *memoria reparanda, augenda, conservanda, ac de reminiscentia*, Tig. 1553. 8. Bas. 1554. 8. Lugd. 1558. 16. de *Prædictione morum naturarumque hominum facili ex inspectione partium corporis*, Bas. 1554. 8. Tig. 1558. 8. de *Litteratorum & eorum, qui magistratibus funguntur, conservanda præservandaque valetudine*, Bas. 1555. 8. Francof. 1596. 1617. 12. Paris. 1561. 12. de *vini natura, artificio & usu, deque omni re potabili*, Bas. 1565. 8. de *regimine iter agentium, vel equitum, vel peditum, vel navi, vel curru seu rheda* libri 2. Bas. 1561. 8. Arg. 1563. 8. Col. 1571. *Prognostica naturalia de temporum mutatione perpetua*, Bas. 1552. 8. ib. 1554. 8. de *thermis Rhæticis*, Venet. apud Juntas, cum aliis similibus, in opere de Balneis, 1553. fol.

Notæ

Nota in Pomponatium de incantationibus, Baſ. 1556. 8. *Equorum & domeſticorum aliquot animalium remedia* annis 25. collecta. *Veræ Alchimiæ modus*, Baſ. 1561. 8. *de peſte* theſes, Baſ. 1565. 8. de *notis Antichriſti; praxis medica;* ſcripſit præterea *correctiones & additiones* in librum italicum falſo attributum Gabr. Fallopio, cujus titulus eſt: *Secreta Fallopii.* *Cenſuram* in primum librum Alexii Pedemontii, in quo medica tractat. *Modum faciendi quintam eſſentiam ſimplicium; de viribus, uſu ac miſtione aquæ ardentis*, Baſ. 1593. 8. *Joannem de Rupeſciſſa de extractione quintæ eſſentiæ omnium rerum, potiſſimum pro uſu medico, auxit optimis rebus, ejuſdem aut ſimilis argumenti*, Baſ. 1561. 8. *Chemicorum præcipuorum volumen, cum præfationibus, prolegomenis & obſcurorum aliquot locorum declarationibus*, Baſ. 1561. fol. 1572. 8. Præterea aliorum opera partim dudum edita, partim nunquam edita, correxit, uti ſunt: *Petri de Albano* vel *Apano* libellus de *venenis*, ad manuſcriptum exemplar: cui adjecit inſuper multa ejuſdem argumenti utiliſſima, nec antea in lucem edita, 8. *Chirurgicus libellus* per juſta capita diſtinctus, gallica lingua ſcriptus. *Scriptores, qui conſilia & curationes de ſudore anglico annotarunt. Theatrum Galenicum Aloiſii Mundellæ*, completum & in meliorem ordinem redactum, Baſ. 1568. fol. *Thaddæi Florentini & Guilielmi de Brixia conſilia medica. Wilhelmi Aneponymi dialogus de ſubſtantiis phyſicis;* incerti autoris libri tres *de calore vitali, de mari & aquis, de fluminum origine* induſtria G. Gratároli ab interitu vindicati, Arg. 1567. 8.

PROFESSORES MEDICINÆ PRACTICÆ.

I. Oswaldus Berus, Academiæ Baſilienſis *Janus* vocatus, ut qui Jani cujuſdam bifrontis ad inſtar, uti veterem Academiam, errorum inundatione vaſtatam, Rector illius ultimus, clauſit, ita per παλιγγενεσίαν repurgatæ fores reſeravit, clavi moderamen primus ipſe contingens, natione fuit Atheſinus, natuſque a. 1482. A prima ætate bonas literas, & quidem, quas vocant, humaniores, paucis illo tempore excultas, amavit atque excoluit. Mature Argentorati ſcholæ Carmelitanæ gubernacula tenuit, in quo munere impigre eſt verſatus, non modo juventutem bonas literas ſed & bonos mores docendo, cum in unum volumen collegerit & in ſchola

ſchola tractaverit, quicquid optimi auctores de juventute bene instituenda ſcripſerunt. Jam a. 1510. Baſileam venit, nomenque in Rectoris matricula profeſſus eſt. Præter Philoſophiam, in qua Doctoratum obtinuit, Theologiæ & Medicinæ vacavit, utriuſque partis hominis Medicus futurus, maxime tamen corporis Medicinam excoluit, & ſupremum in hac arte gradum adſcendit; profeſſio etiam Medica ei fuit commiſſa, quo vero anno id acciderit, non eſt notatum; hoc conſtat, eum per 55. annos collegii medici membrum exſtitiſſe, citius ergo in illud receptus fuiſſe oportet. Ceterum non partem aliquam Medicinæ ſed univerſam Medicinam ob Medicorum raritatem auditoribus expoſuit, ipſeque gratioſum ordinem per complures annos ſolus ſuſtinuit, per 20. fere annos continuos Decanatum Med. adminiſtrans. A. 1529., cum Academia ob ſacrorum immutationem a pleriſque Profeſſoribus aliiſque Doctoribus deſereretur, ejus Rectoratum geſſit difficillimum, & ab eo providus Civitatis Magiſtratus Cal. Junii Academiæ archivum, fiſcum, ſceptrum argenteum a. 1516. reſtauratum, itemque ſigillum argenteum a. 1516. confectum, (a fundata Academia ad illum uſque annum ſigillum plumbeum erat) petiit, ſibique, ne quid a malevolis alienaretur, adſeruit. Abhinc per triennium fere Academia quaſi ſepulta jacebat, vacuis & docentium & diſcentium ſubſelliis. Anno vero 1532. rebus, Dei gratia, in melius converſis, prudentiſſimi atque optimi Magiſtratus cura etiam Academia reſurrexit, undique lautis ſalariis optimis doctoribus accitis. In his primarius erat Berus noſter, quem Magiſtratus denuo Medicinæ Profeſſorem, reſtauratæ Academiæ Rectorem ſimulque civitatis Archiatrum conſtituit, omnia ei reddens, quæ apud ſe depoſita habuit, Academiæ inſignia atque documenta, cum omnibus Privilegiis, Juribus atque immunitatibus, die ſc. 12. Sept. a. 1532. Rectoratum poſtea adhuc duabus vicibus ſuſtinuit laudabiliter, rudeque donatus in extrema ſenectute præclaram vitam finiit a. 1567. uti teſtatur hoc ei poſitum Epitaphium: *Heus viator: triſtis ſpiritus & mentem conſumit & oſſa.* Oſwaldus *ego* Berus *fui, non Cous ille ſenex, ſed urbis hujus Hippocrates. Vixi lætus, lætus obivi, & Domino vigilans Domino tandem obdormivi.*

 Quid

Quid ultra? mortalitatis exuvio post VXC. *æt. an. heic deposito cum Christo lætus resurgam. An. Ch.* 1567.

Scripsit *commentaria in Apocalypsin*; l. *de veteri & novitio Deo*; *de veteri & nova fide*, vernacula lingua 1521. 4. in lat. transl. ab *Hartmanno Dulichio*, 4. *Catechesin puerorum in fide, in literis & in moribus*, ex Cicerone, Quintiliano, Plutarcho, Angelo Politiano, Rod. Agricola, Erasmo, Melanchthone atque aliis, tomis digestam quatuor; item *Programma* Cal. Nov. a. 1532. publica auctoritate editum, quo Academiæ Basil. restaurationem solenniter indicavit, exterosque ad eam frequentandam invitavit, quod hic subjungimus:

Rector Gymnasii Basiliensis studioso juveni S.

Si nihil (ut dicunt) in omni vita difficile magis est, quam rectum quod sit, verumque, qualibet in re tueri, & medium, quum cætera circum omnia in errorem ducant, sequi: magna admiratione dignus Senatus *noster est, majorum vestigiis, per quæ velut unam, veramque vivendi viam vulgo curritur, sic insistens, ut quum depravatam religionem ab illis acceptam declinasset, cætera præclara eorundem instituta omnia, summa cum veneratione servarit, nec (qui barbaris mos est) ad virtutem temere grassando in vitium impegerit: late scilicet ab his dissentiens, qui quicquid majores constituerunt, tanquam sacrum amplectuntur tenentque: multo vero ab illis maxime, quibus nihil quam quod sit novum, satis hodie placet. Igitur ad fontes doctrinæ sacræ sic perventum nobis est, ut nihil ex omni laudabili majorum instituto perierit: præsertim vero studia liberalia, artesque bonæ, majori privilegio, majori apud nos plausu nunc coluntur: statque suus literis honor, & vere debita Musis sceptra fulgent adhuc: adhuc ordines classesque professionum sunt: adhuc tyrocinia, & ab his deinde ad majora gradus: adhuc laborum & diligentiæ testimonia tituli, jucunda studiosis præmia, distribuuntur: idque sine fraude, sine quæstu turpi omnia, omnia certo cum fructu: ac ut in summa dicam, adhuc non nomine tantum, sed re* γυμνασιον *durat. Quæ quidem publice testari nihil necesse sit, nisi fama sparsa fuisset, gymnasium & studia literarum apud nos abolita esse. Neque enim hederam istam, lector bone, vino parum vendibili adornamus, fucumve tibi facimus: experiri modo velis. Lectiones dicam, dicam professores. Vetus & novum instrumentum in sua utrunque nativaque lingua, illud* Phrygio, *hoc* Myconius *edisserit, pari dexteritate, pari uterque fide: estque pro naniis Theologicis illis, in schola Christiana audire nunc Mosen & Apostolos, oracula divina, vicibus panden-*

pandentes. In jure professor Amerbachius *est, unus omni juri edisserendo par satis: qui ipse quoque veterum placitis crepundia Justiniani, per vices, tyronum gratia, prælegendo miscet interim, dum laborum socius (quod mox futurum est) aliquis adjungatur. Nos ipsi Medicinam sic profitemur hactenus, ut quum e fontibus ipsis, Græcis illis principibus Hippocrate & Galeno, purissimos latices exhibere nequiverimus, ex haud procul inde fluentibus rivis, latina illorum tralatione propinemus: ea plane spe, ut confidamus haud ita multo post his ipsis apud nos futurum locum. Linguas* Sebastianus Munsterus, Simon Grynæus, Albanus Torinus *docent, suis quisque lucubrationibus editis tibi lector non ignoti, nihil non facientes, dum consulant studiosis. Jam Mathematica* θεῖον πρᾶγμα, *Dialectica* τὸ τῆς φιλοσοφίας ὄργανον, *conatu pari, pari diligentia, illa quidem* Guolphangus Vuisburgus, *hæc* Simon Sultzerus *tradunt, cum solertissimis disciplinis solertissimi homines haud frustra contendentes. Hæc ita quotidie procedunt, lector, horis locisque suis distributa, ut auscultare singula possit hosper, atque id nusquam pedem movens. Est enim domus eadem, in qua venientes commode rebus omnibus accipiuntur, & disciplinæ nectar studiosis, horis omnibus fluit. Taceo privatas interim, cum in linguis, tum in disciplinis exercitationes, consuetudinem & conversationem domesticam cum doctis: urbem puritate auræ, proximarum alpium flatu, meridiei plagam infestam felicissime temperante, pulcherrimoque flumine veterem novamque Basileam placidissime medias interlabente, saluberrimam: magno præterea divitique, propter vicini Brisgoi Elsaticique agri fœcunditatem, rerum omnium proventu beatissimam: ad hæc veteri civium humanitate mire hospitem. Quamquam quid attinet, Basileam inexhaustam tot jam annis Latinorum, nunc jam etiam Græcorum, ac mox, nisi fallor, Hebraicorum omnis generis librorum matrem, propter egregia beneficia nulli doctorum ignotam, bonis omnibus charissimam, commendare verbis? Ades igitur lector bone, dabimus operam, ut quæ progenitrix librorum est, quæque reviviscenti vetustati obstetricatur tam feliciter, eadem domicilium (si fata sinant) Musarum fiat. Bene vale. Basileæ, Cal. Novemb. Anno* M. D. XXXII.

SENATUS CONSUL.

(L. S.)

(L. S.)

II. SEBASTIANUS SINCKELER, Medic. Doct. & Prof. Decanatum Med. gessit a. 1532. & ab eo, ut & *Albano Torino*, Collega, *Conradus Gesnerus*, Tigurinus, Doctoratu medico insignitus legitur. A. 1534. Theoreticæ Professor fuit constitutus, hinc in matricula academica a. 1536. Medicinæ Doctor ordinarius vocatur. Eodem anno nomine Ordinis sui consilium dedit de emendando studio Medico, quod cum iis, quæ *Andr. Carolostadius*, Theologus, & *Bonif. Amerbachius* atque *Petrus Pitrellius*, Jure consulti, quod ad ipsorum Facultates adtinet, de eodem argumento composuerunt, hodie adhuc in Archivo acad. legitur. A Professione autem Theoretica ad Practicam fuit vocatus an. 1545. Osw. Bero honorifice ab officio dimisso. Quamdiu vero in docenda medicina practica fuerit versatus, non liquet; hoc tradit Vrstisius in Ms. Berum a. 1547. Seb. Sinckeleri ægrotantis vices sustinuisse.

III. JOHANNES HUBER, Basiliensis, primum hujus cœli spiritum hausit a. 1507. patre genitus Martino, Ravensbergo Suevo, Basileæ autem civitate donato. Puer in ludo patrio prima elementa didicit, postea Selestadium missus *Joh. Sapido* in disciplinam est traditus; deinceps in patriam reversus *Henr. Glareanum* audivit. A. 1525. augendæ eruditionis causa Lutetiam petiit, tantaque diligentia in literis versatus est, ut Magistri artium titulum merens acceperit. Inde ad alias Galliæ Academias conversus Medicinæ incumbere cœpit, inprimis Montispessuli & Tolosæ, ubi etiam ob insignem eruditionem, præcipue Linguæ Græcæ peritiam, Rector academiæ est designatus. Exactis tandem in Gallia annis XI. Medicique Doctoris gradu nacto, in patriam rediit a. 1536., & medicinam exercere incepit, eo successu, ut non civibus modo sed & nobilibus, comitibus, & vel ipsis principibus gratus esset & desideratus; omnium horarum homo, qui & seria agere, & jocos spargere, prout res postulabat, didicerat, gravitatem comitate temperans. Proceres Academiæ a. 1544. professionem Physices ei demandarunt, itemque mortuo, ut videtur, Sinckelero, a. 1549. professionem Medicinæ practicæ, quam, vivo Bero, rude donato, vicario nomine, ipso autem a. 1567. defuncto, ordinarius omni fide atque diligentia administravit, eodem anno & Archia-

Archiater constitutus. Ingenti vero bonorum luctu mortalitati exemtus est d. 10. Febr. a. 1571. ex chordapso, relicta *Margaretha Wælflin*, uxore, XVII. liberorum matre; filiisque, *Joh. Rodolpho*, qui a. 1594. Consul, & *Joh. Wernero*, Medico, qui Philos. pract. Professor fuerat electus; præmisso vero *Martino* JC., Codicis Professore.

Scripsit in Razis lib. IX. practicum *de vera ratione medendi.*

IV. Felix Platerus editus est in lucem Basileæ a. 1536. patre Thoma Platero, Gymnasiarcha, matre Anna Dietschin. Adolescentiam rei medicæ totam devovit, & in ea ita cito propria magis industria quam præceptorum institutione profecit, ut jam a. 1557. ab Osw. Bero Basil. Medicinæ Doctor crearetur. Qui honores tantum abest, ut animum sciendi cupidum expleverint, ut potius ad summam artis medicæ perfectionem accenderint, adeo ut in universa Medicina vix quicquam fuerit a plurimorum sensu remotum, quod ille non proprio marte, ingenii promtitudine judiciique acrimonia penetrarit, quo tantam nominis famam sibi comparavit, ut post varias peregrinationes susceptas a. 1570. Basileæ professionem Medicinæ Practicæ, eodemque adhuc anno munus Archiatri civitatis reportarit, quo utroque munere, raro exemplo, annis 57. fuit perfunctus; cumque hæc ejus ad cathedram medicam evectio fama ad oras exteras esset delata, repente magno numero ex variis, etiam dissitis, regionibus Basileam, ad eum tanquam alterum Hippocratem, certatim confluxerunt studiosi, quorum ipse plurimis, nempe CLX. tiaram doctoralem imposuit. Non solum autem in cathedra docuit, sed & ipso facto exercuit Medicinam felicissime, civibus ideo atque peregrinis, principibus etiam desideratissimus, potissimum christianissimæ *Catharinæ*, magni *Henrici* IV. sorori unicæ, nec non illustriss. ac potentissimis Saxoniæ, Lotharingiæ, Wurtembergiæ & Brandenburgiæ principibus, quibus sæpe sanitatem, & deploratam quidem, divina ope, artis suæ ministerio restituit, a quibus utut sæpe vocatus, rogatus, amplissimisque præmiis sollicitatus, maluit tamen in patria modice quam in aula splendide vivere, ut est patriæ fumus

mus alieno igne luculentior. Basileam a. 1564. & 1610, peste ita vastante, ut esset

-- -- -- -- -- *crudelis ubique*
Luctus, ubique pavor, & plurima mortis imago.

Felix Platerus ea remedia laboranti civitati adtulit, quibus plurimi ægroti sanitati restituti, plures a contagione fuerunt conservati, malumque ipsum mitigatum & tandem, Deo bene fortunante, penitus exstirpatum fuit. Præter hasce virtutes medico proprias in omni vita coluit innocentiam, qua omnibus studuit, nocuit nemini; temperantiam, qua modico honorario fuit contentus, sæpius etiam liberalem & gratuitam operam iis, qui re minus erant lauta, impertitus; humanitatem, qua summis, mediis, imis facilem & amabilem se præstitit. Musica utraque, ea quæ voce & quæ instrumentis exercetur, mirifice capiebatur, utriusque peritissimus. Conjugem sibi accivit *Magdalenam Jeckelmann*, quacum LVI. annos, sine prole, pie atque honeste exegit. Splendidis, quas possidebat, ædibus junctum habuit hortum spatiosum, vere medicum, plantis indigenis atque exoticis satum, ipsiusque manu excultum. Cimeliarchum etiam rerum naturalium copia præclarum magno studio atque sumtu instruxit, nostra vero ætate, exstincta ejus familia, dissipatum. Academiæ fasces sexta vice gessit cum laude & sine exemplo. In terris, ut cœlo frueretur, esse desiit d. 28. Jul. a. 1614. hydropisi atque phthisi absumtus.

Edidit tractatum de *mulierum partibus genitalibus*, Bas. 1586. 4. Argent. 1597. fol. l. de *alimentis*; l. de *medicamentorum compositione*; tractatum de *corporis humani structura*, c. f. Bas. 1583. fol. ib. 1603. tract. de *functionum læsionibus* l. 2. Bas. 1602. 8. *Praxeos medicæ* Tom. tres, Bas. 1602. 1625. 1656. 1666. 4. *Observationum* L. III. ib. 1614. 1641. 1680. 8. tract. de *doloribus* l. I. Bas. 1603. 8. Tract. de *vitiis, quæ corpori accidunt* l. 3. Bas. 1608. 8. l. de *Febribus*, adjunctis historiis 20. Francof. 1597. *Quæstionum medicarum paradoxarum & endoxarum centuria posthuma* prodiit Bas. 1625. 8. Paris. 1632. 8. itemque tract. de *origine partium, earumque in utero conformatione*, Lugd. Bat. 1640. 8. Nonnulla etiam scripsit, quæ hactenus non sunt edita.

V. CA-

V. CASPAR BAUHIN in mundi hujus ſcenam intravit d. 17. Jan. a. 1560., matre *Johanna Fontanea*, patre *Johanne Bauhino*, Ambiano, Medico-Chirurgo conſummatiſſimo, *Catharinæ* Navarræ Reginæ Medico ordinario, qui a. 1532. lecto Pariſiis N. T. ab Eraſmo edito pontificiam religionem deſeruit & ſecuritatis cauſa in Angliam trajecit; quem triennio poſt Lutetiam reverſum & per ſeſquiannum fere ob purioris religionis cultum vinculis conſtrictum atque jamjam comburendum, *Margarita Franciſci* I. regis ſoror precibus ſuis liberavit, & Medicum ſuum conſtituit, qui vero mox iterum nova Evangelii per totam Galliam oborta perſecutione, ſuadente ipſa Regina, primum Antverpiam, cumque nec hic ſatis tutus eſſet, deque vita periclitaretur, monente civitatis præpoſiti uxore, cui necis ejus conſilium innotuerat, Germaniam atque tandem anno æt. 32. Baſileam petiit, ob præclara merita civitatis jure donatus, obiitque a. 1582. æt. 71. Noſter Bauhinus difficillimo atque ſingulari partu natus a piis parentibus, ut Deo in eccleſia ſerviret, deſtinatus quidem fuit, ſed cum primos pueritiæ annos continuis febribus, oculorumque atque capitis doloribus tranſigere debuiſſet, eaque linguæ tarditate laboraret, ut vix anno ætatis quinto articulate loqui poſſet, ſententiam ſuam mutare coacti ſunt, alia tamen via, qua ſe Deo gratum proximoque utilem exhiberet, eum incedere juſſerunt. Puer ſexennis, quem alter fidei ſponſorum, *Caſparus Helletus*, Belga, tanto favore complexus fuit, ut eum totius bibliothecæ ſuæ omniumque mobilium bonorum hæredem ex aſſe inſtituerit, Gymnaſii noſtri claſſes intravit eaſque a. 1572. ad lectiones publicas promotus reliquit. Firmiſſimis in philoſophia jactis fundamentis, & utroque honoris gradu adepto, quadriennio poſt, natura & paterno exemplo invitante, Medicinæ ſe totum conſecravit, & ducibus patre aliiſque præceptoribus, accedente indefeſſa diligentia, ingeniique excellenti præſtantia, omnes ejus partes ſibi fecit notiſſimas, etiamque Anatomiam & Botanicam, quarum tunc neutra publice docebatur. His nondum contentus, ſed ſcientiam magis adhuc ditaturus, a. 1577. in Italiam profectus, Patavii ſubſtitit, ubi in Phyſicis *Franc. Picolhomineum*, in Medicis *Hier. Mercurialem*, *Hier. Capivaccium* aliosque audivit, præcipue vero anatomico atque botanico

 ſtudio

ſtudio incubuit, hujuſque cauſa hortos nobiliores totius Italiæ fere omnes, agros monteſque non ſine periculo ſtudioſiſſimus obſervator luſtravit. Abſolutis cum fructu atque deliciis peregrinationibus italicis, ſuos iterum viſitare ſtatuit, ſed vix iis ſalutatis a. 1579. novum iter in Galliam inſtituit & per annum circiter Monſpelii verſatus peritiam ſuam haud parum locupletavit. Dein Montisbelgardi apud fratrem Johannem, principis Wurtembergici archiatrum commoratus per menſem, etiamque in Germaniam profectus Tubinga tandem a. 1580. a patre revocatur, & doctrina atque peritia medica prægnans rediit. Theſaurum autem eruditionis magno ſumtu atque labore comparatum ſibi ſoli retinere noluit, ſed eum mox aliis fruendum aperuit, Anatomiam atque Medicinam privatus docens atque exercens, etiam a. 1581. auctoritate Senatus Medici, cum a decennio nulla habita fuiſſet anatome publica, per dies complures cadaver virile ea dexteritate ſecavit atque demonſtravit, ut omnium votis Anatomicus ordinarius expeteretur; ſed nondum hujus Profeſſionis aderat maturitas. Eodem autem anno 1581. laurea Apollinea condecoratus fuit Medicus noſter, uxoreque optima beatus, *Barbara Vogelmann*, filia viri ordinis equeſtris atque Cancellarii Principis Wurtembergici, *Hectoris Vogelmanni*. Sequenti ſtatim anno novi honores ſecuti; nempe privato conſilio Senatus Medicus ei Anatomiam & Botanicam docendam commiſit, & d. 23. Apr. a. 1582. ordinariam linguæ Græcæ profeſſionem eidem decreverunt Academiæ proceres. Cui cum per ſexennium omni laude præfuiſſet, tandem decernente ſummo Magiſtratu tertia Medica profeſſio, Anatomiæ ſc. & Botanicæ, creata, noſterque Bauhinus primus ejus Profeſſor fuit conſtitutus, idque omnium votis atque adplauſibus, eam d. 15. Oct. 1589. auſpicatus erat publice. Hæc autem promotio exteros majori copia ad nos adduxit, fama ejus abſque publicis edictis atque programmatibus invitatoriis longe lateque ſeſe diffundente; tanta copia, ut Bauhinus Agonothetæ officio plus quam quadragies perfunctus, myſtas apollineos examinarit 698. & corona phœbea exornarit ultra ducentos. In hoc campo ſtrenuus fuit verſatus, donec d. 13. Oct. a. 1614. profeſſio Medicinæ practicæ ſucceſſionis jure ei obtigit; ſimulque eodem anno Magiſtratus eum ſui civiumque

que suorum Archiatrum constituit; nec non Dux Wurtemb. proposito stipendio amplissimo inter primarios suos Medicos accensuit. His cunctis muneribus fide perfecta perfunctus præmia a supremo accepit Brabeuta d. 5. Dec. 1624. Ex tertio demum conjugio suscepit atque reliquit unicum filium, *Joh. Casparum*, paternarum virtutum atque dignitatum hæredem.

Scripta ejus edita hæc sunt præcipua: *Franc. Rousseti L. de partu cæsareo* e gallico in latinum transtulit & edidit, Bas. 1586. 4. 1588. 8. 1591. 8. *Appendix ad Franc. Rousseti librum de partu cæsareo*, varias & novas historias continens, quibus quæ in illo tractatu continentur, comprobantur. Exstat in Gynæciorum libris a Spachio editis p. 480. Arg. 1597. fol. *Anatomes L. 1. de humani corporis partibus externis*, Bas. 1588. & 1591. 8. *Anatomes l 2. partium similarium spermaticarum tractationem per quatuor causas ex Hippocratis, Aristotelis, Galeni & recentiorum doctrina traditam continens.* Bas. 1592. 8. *Notæ in Aloys. Anguillaram de simplicibus.* ib. 1593. 8. *De plantis Absinthii nomina habentibus.* Montisbel. 1593. 8. *Phytopinax*, s. *enumeratio plantarum 2460. ab herbariis nostro seculo descriptarum cum earum differentiis: cui plurimarum hactenus ab iisdem non descriptarum 164. succinctæ descriptiones & denominationes accessere; additis aliquot hactenus non sculptarum plantarum vivis iconibus*, Bas. 1596. 4. *Anatomica corporis virilis & muliebris historia.* Lugd. 1597. 8. Bas. 1609. 8. *Animadversiones in historiam generalem plantarum Lugduni editam; item catalogus plantarum in Lugdunensi opere bis terve positarum.* Franc. 1601. 4. *Oratio de homine*, Bas. 1614. 4. de *Hermaphroditarum monstrosorumque partuum natura, Theologor., Jureconsultor., Medicor. Philosoph. & Rabbinor. sententia, libri 2. hactenus non editi, plane philologici, infinitis exemplis illustrati.* Oppenheim. 1614. 8. Franc. 1604. & 1629. 8. *Institutiones anat. Hipp. Arist. Galeni auctoritate illustratæ.* Bas. 1604. 4. Franc. 1616. 8. de *Locopositione medicamentorum s. medicamentorum componendorum ratio & methodus in prælectionibus publicis proposita*, Offenbach. 1610. 8. Franc. eod. *de lapidis Bezoar orientalis & occidentalis, cervini item & germanici ortu, natura, differentiis, veroque usu ex veterum & recentiorum placitis liber*, Bas. 1613. & 1625. 8. *De remediorum formulis, Græcis, Arabibus, & Latinis usitatis, exemplis ad plerosque morbos accommodatis, illustratis, plurimis ratione inventis, experientia confirmatis, secretique loco habitis, & comprobatis l. 2.* Franc. 1619. 8. Προδρομος *theatri Botanici, in quo plantæ supra 600. ab ipso primum descriptæ cum plurimis*

figuris proponuntur. Editio altera. Franc. 1620. 4. Baſ. 1671. 4. *De corporis humani fabrica* l. 4. *Methodo anatomica in prælectionibus publicis propoſita: ad Andr. Veſalii tabulas inſtituta, ſectionibuſque publicis & privatis comprobata, multis denique novis inventis & opinionibus aucta.* Baſ. 1590. 8. Franc. 1621. 4 *Theatrum anatomicum infinitis locis auctum ad morbos accommodatum & ab erroribus ab auctore repurgatum, obſervationibus & figuris aliquot novis æneis illuſtratum. Opera Joh. Theod. de Bry.* 1621. 4. *Catalogus plantarum circa Baſileam ſponte naſcentium, cum earundem ſynonymiis & locis, in quibus reperiuntur, in uſum ſcholæ Medicæ, quæ Baſileæ eſt.* Baſ. 1622. 8. *Pinax theatri Botanici ſ. index in Theophraſti, Dioſcoridis, Plinii & Botanicorum, qui a ſeculo ſcripſerunt, opera; plantarum circiter 6000. ab ipſis exhibitarum nomina, cum earundem ſynonymiis & differentiis, methodice ſecundum earum genera & ſpecies proponens, opus 40. annorum.* Baſ. 1596. & 1624. 4. ad Auctoris autographum denuo edit. Baſ. 1671. 4. *Epiſtolæ aliquot Medicæ exſtant cum ciſta Med. Joh. Hornungi.* Norimb. 1625. 4. & Lipſ. 1661. 4. *Jac. Theod. Tabernamontani herbarium cum multis figuris &c.* germ. Baſ. 1625. fol. *Vivæ imagines partium corporis humani æneis formis expreſſæ & ex theatro anatomico Caſp. Bauhini deſumta,* Baſ. 1620. 4. itemque *opera & ſumtibus Matth. Meriani,* Franc. 1640. 4. *Theatri Botanici ſ. hiſtoriæ plantarum ex veterum & recentiorum placitis propriaque obſervatione concinnatæ* l. 1. Baſ. 1658 fol. *Stirpium aliquot obſcurius denominatarum explicatio exſtat cum Dionyſii Jonquet horto.* Par. 1659. *De monſtris Inſtitutiones anatomicæ* ſexto editæ. *Theatrum practicum non divulgatum. Petri Andr. Matthioli opera, quæ exſtant omnia,* Franc. 1598. fol. hoc eſt: *commentarii in 6 libros Pedacii Dioſcoridis Anazarbei de medica materia, adjectis in margine variis græci textus lectionibus ex antiquiſſimis codicibus deſumtis, qui Dioſcoridis depravatam lectionem reſtituunt, a Caſp. Bauhino poſt diverſarum editionum collationem infinitis locis aucti: Synonymiis quoque plantarum & notis illuſtrati: adiectis plantarum iconibus ſupra priores editiones plus quam* 300. (quarum quam plurimæ hic primum deſcribuntur) *ad vivum delineatis. De ratione diſtillandi aquas ex omnibus plantis, & quomodo genuini odores in ipſis aquis conſervari poſſint.* Item *apologia in Amatum Luſitanum, cum cenſura in ejuſdem enarrationes epiſtolarum Medicinalium* l. 5. *Dialogus de morbo Gallico, cum locupletiſſimis indicibus.* Editio 2. curante Joh. Caſp. Bauhino, fil. Baſ. 1674. fol. *Guil. Varignana ſecreta medicinæ ad varios curandos morbos veriſſimis auctoritatibus illuſtrata, cum additionibus C. Bauhini,* Baſil. 1597. 8. *Introductio pulſuum ſynopſin continens,* Baſ. 1602. 8. *Epiſtola*

la anatomica curiosa ad Voglerum patrem, inserta Ephem. Nat. Cur. Dec: 1. p. 596.

VI. THOMAS PLATER procreatus est d. 24. Jul. a. 1574. patre *Thoma Platero*, Gymnasiarcha, & *Esthera Grosf.* De hac memorabili nativitate hoc singulare refert a. 1614. Felix Platerus, Thomæ nostri frater: *Parens meus p. m. Thomas Platerus defuncta prima uxore matre mea a. 1572. & ætatis suæ 73. secunda ducta uxore, sex ex illa liberos intra decennium procreavit, duos filios & quatuor filias, quarum ultima anno ætatis illius 81. biennio ante obitum ejus, nata fuit. Et quod memorabile est, inter duos ipsius filios me Felicem a. 1536. & Thomam a. 1574. natum intervallum intercurrit annorum 38. & tamen hic meus frater, cujus avus esse possem, capillos pluribus canis habens conspersos, forte quod patre sene natus sit, me senior videtur esse.* Puer 9. annorum patre orbatus, fratre Felice usus est patre, a quo filii loco habitus optimam educationem atque institutionem accepit. Studiis dicatus & a. 1590. Rectoris acad. matriculæ insertus philosophiæ diligentem operam navavit, & uno eodemque anno, 1592. & Laureatus & Magister fuit creatus. Arti medicæ omnibus viribus incumbens nihil intermisit, quo celebrem Fratrem Felicem, si superare non esset datum, saltem æquaret, ejusque vestigia legeret; ipsi etiam contigit adeo esse felici, ut sicut facultatum ejus hæres evasit, etiam ejus virtutes atque eruditionem adsecutus easdem dignitates obtineret. Medicinæ Doctor a. 1600. creatus medicinam gnavus felixque exercuit, magnumque ægris sese exhibuit auxiliatorem. Muneribus etiam Academicis adhibitus maximo fuit emolumento; d. 13. Oct. 1614. Anatomiæ & Botanices, & d. 10. Maj. a. 1625. Medicinæ Practicæ Professor, nec non eodem hoc anno Poliater constitutus, singulis munerum partibus ex asse satisfecit. In conjugio blande vixit cum *Chrischona Jeckelmann* per 22. annos, liberosque sex suscepit, in quibus eminuerunt *Franciscus* J. V. L. cœlebs defunctus & *Felix*, Med. Doct. Physic. Prof. postea senator atque Archiater, de quo suo loco. Thomas autem iste obiit prid. Non. Dec. a. 1628.

VII. JOH. JACOBUS A BRUNN auram cœli nostri primum

mum captavit d. 30. Sept. a. 1591. illustrissimis prognatus genitoribus, patre quidem *Bonaventura a Brunn*, Tribuno plebis, Consulis homonymi filio, matre vero *Anna Polybia*, *J. Jac. Grynæi*, Theologi consummatissimi, filia. Annos quinque natum avus maternus nepotem suis laribus excepit, gymnasioque addixit, illic pietatis hic eruditionis semina concepturum uberrima. Emenso hoc stadio novum intravit a. 1606. & philosophorum prælectiones publice privatimque sedulus magno studiorum incremento audivit; prima philosophorum corona a. 1608. ornatus ipsa philosophiæ penetralia accessit, in iisque per triennium commoratus atque singula rimatus a. 1611. apicem honorum philosophicorum attigit. Superior jam eligenda erat Facultas, ad quam ingenium suum conferret. Ad Medicinam invitabat natura, ad Theologiam majorum imago. Tandem, consentientibus avo atque parentibus, natura vicit, quæ juxta aptos doctores aptumque studiis locum, tempus, industriam atque institutionem a puero, primum est atque primarium, cujus, Hippocrate judice, compos esse debet, qui Medicinæ scientiam vere & apte sibi comparare velit. A tam felici ergo natura ceterisque, quas modo nominavimus, facultatibus bene instructus Brunnius studium medicum alacris adgreditur, nihilque vasta ejus prolixitate deterritus strenue prosequitur, optimis usus præceptoribus, *Nic. Stupano*, *Casp. Bauhino* & inprimis *Fel. Platero*, suo ex sacro fonte susceptore. Sed memor jam, Medicinæ patronos, Hippocratem atque Galenum, non instar testudinis patriis laribus adfixos hæsisse, sed ad perficiendam scientiam orbem terrarum peragrasse, idem consilium cepit, & a. 1613. in Galliam se contulit, sedem figens Montispelii, familiaritate usus *Petri Morelli*, Medici clarissimi, ibique primam in Medicina lauream accepit. Postea, relicta hac Academia, reliquam Galliam, Angliam, Belgium & Germaniam peragravit, & quicquid notatu scituque dignum erat, diligenter observavit, tandem vero rerum scientia multiplicique doctrina excellens a. 1615. felix faustusque patriam iterum salutavit urbem, eodemque anno editis speciminibus artis Medicæ Doctor publice fuit promotus. Jam ad gaudiorum complementum nihil restabat, nisi ut

- - - *legitimo castam sibi fœdere Nuptam*
Jungeret, - - -

Id fuit adsecutus, cum *Vrsulam Falkeisen*, Ezechielis Pastoris filiam, vitæ sociam obtineret, ex qua filiolum *Joh. Jacobum*, suscepit, quem vero tristissimo fato jam a. 1622. sibi ereptum deflevit Interim civibus atque exteris opera sua prodesse studuit, profuitque plurimis. Academia autem sibi insignem istum Eruditum conjunctiorem reddere & ex vasta ejus peritia utilitatem capere contendit, quo fine ei d. 21. Jun. 1625. professio Anat. & Botan. posteaque d. 21. Maj. a. 1629. professio Medicinæ Practicæ fuit oblata; nec spe sua excidit Academia, utramque enim hanc spartam Brunnius accepit atque ita per plures annos ornavit, ut academiæ honori studiosæque juventuti commodo fuerit maximo. Postquam autem satis in terris laborasset atque profuisset, corpore consumto, spiritu astra petiit d. 22. Jan. 1660.

Scripta ejus edita sunt: *Manuductio ad consultationem Medicam recte instituendam. Decas controversiarum de temperamenti natura & speciebus*, Bas. 1616. 4. *Systema materiæ, repræsentans omnia medicamenta*, Bas. 1630. 8. *Vita & mors J. Jac. Grynæi.* Bas. 1618. *Morelli methodum præscribendi formulas remediorum correctiorem edidit* Bas. 1630. 8. Lips. 1645. 8.

VIII. JOH. CASPAR BAUHIN, Ludovici XIV. Galliarum regis medicus atque Consiliarius, parentes habuit *Casparum Bauhinum* Med. Doct. atque Prof. & *Magdalenam Burcard*, quæ hunc filium enixa est d. 12. Mart. 1606. Vnicum filium parentes nobilissimi sollicite educarunt, musisque dicarunt. Rudimenta virtutis atque literarum accepit tam ab ipsis parentibus quam a gymnasii nostri præceptoribus; in numerum studiosorum philosophiæ a. 1619. receptus disciplinas instrumentales atque reales suo quasque ordine sibi familiares reddidit; inprimis linguæ latinæ atque græcæ notitiam sibi comparavit ampliorem, brevique, optimos auctores legendo atque relegendo, puri sermonis tersique stili obtinuit facultatem. Quo studio atque labore meruit, ut a. 1620. prima & a. 1622. secunda laurea coronaretur. Ex philosophico vestibulo recto pede ad Apollinis fanum festinavit, parentem, avum, patruum olim imitatione expressurus atque compensaturus. Medicinæ elementa felicissima

feliciſſima memoria ſanoque judicio adjutus, adhibita etiam ſingulari diligentia, biennii ſpatio ita addidicit, ut pater judicaret, eum jam cum fructu exteras academias poſſe adire. Anno igitur 1624. iter parat, non vagabundum, ſed vere literarium, nil quidquam volvens animo, quam ut ingenti cum ſtudiorum fœnore ad ſuos redire queat, undique formicarum more coacervaturus, quibus & ſibi olim civibuſque ſuis prodeſſe & gloriam a majoribus acceptam ſi non augere, ſaltem conſervare atque poſteris integram relinquere poſſet. Hoc conſilio iter in Galliam ingreditur & recto tramite Lutetiam Pariſiorum pergit, celeberrimorum Medicorum atque Chirurgorum conſortium quærens, quod & facile invenit. In ſtudiis autem medicis cum totus eſſet occupatus, mortis paternæ nuncius eum domum vocavit; hic autem non diu moratus, ſed rebus ſuis diſpoſitis, iterum Lutetiam petiit, quo anatomica atque botanica ſtudia, medico tam neceſſaria, omnibus viribus proſequeretur; tempore autumnali a. 1625. hinc profectus, opportune per hyemem ſectionibus anatomicis intereſſe potuit, nullamque occaſionem omiſit, quin avide quamque arripuit, in iſto ſtudiorum genere proficiendi, non intermittens tamen acquirere, quæ ad praxin medicam facere videbantur, experientiæque theſaurum inſigniter auxit, præcipue uſus familiaritate Regis Reginæque medici ordinarii, Domini *Guilielmi Tvelini*. Tempore æſtivo ſequentis anni 1626. cupido Noſtrum inceſſit, & Angliam videndi, Londinum ergo perrexit, hinc Oxonium atque Cantabrigiam, Londinoque denuo petito, poſt menſtruam commorationem in Belgium trajecit, ſedemque elegit Lugdunum Batavorum; hic moratus uſque ad vernum tempus a. 1628. botanici ſtudii cauſa tertia vice Lutetiam Pariſ. proficiſcitur, & per aliquot menſes hortos regios aliaque viridaria quotidie excurrens curioſis oculis luſtrat. Inde ejuſdem ſtudii cauſa Montiſpeſſulum ſe contulit, atque reditum in patriam parans illinc Maſſiliam, Avenionem, Valentiam, Viennam, Lugdunum atque Genevam perrexit, tandemque multiplici eruditione medica ditatus ſalvus patriæ redditur, eodemque anno 1628. Medicinæ Doctor creatur, poſtquam præter alia ſpecimina prius diſputationem de *peſte* & orationem habuiſſet de quæſtione: *cur hominum quam aliorum animalium corpora*

ra pluribus morbis sint obnoxia? Ab hoc tempore Medicinam exercere incepit, tanto, fortunante Deo, adplausu atque successu, ut civibus gratissimus exterisque desideratissimus existeret; nec tantum vicini nobiliores sed & principes remotiores ejus consilio fuerant usi, duxque Montisbelgardensis atque Marchio Bada-Durlacensis Medicum suum eum cooptarunt. Quin & ipsemet Galliæ rex, Ludovicus XIV. fama Bauhini per ipsius ad Helvetios Legatos, quibus ægrotantibus peritiæ suæ argumenta dederat certissima, ad eum perlata, Medicum suum ordinarium eundem constituit, exhibito annuo salario, honoribus, privilegiisque, quibus regii Medici frui solent, concessis, ut diploma regia manu subscriptum fidem facit. Nec praxin tantum feliciter sed & theoriam diligenter exercuit, cujus inprimis ansa ei fuit oblata, cum d. 29. Maj. a. 1629. Anatomiæ atque Botanicæ Professor ordinaretur. Huic autem cum magno studiosorum fructu suique nominis fama per triginta annos & supra præfuisset muneri, ad aliud fuit vocatus, nempe d. 31. Aug. 1660. ad professionem Medicinæ Practicæ, cui non minori fide atque diligentia, dum vixit, vacavit. Rectoratus acad. officium quinquies, Decanatus Med. decies novies administravit, & septuaginta & uni Doctoratus Med. insignia contulit. Inter hos labores connubium iniit duplex, primum d. 11. Jul. a. 1631. cum *Barbara Bitto*, quæ sex filios & quatuor filias ei peperit, quorum filius unus duæque filiæ in prima infantia Creatori redditi sunt; ex superstitibus filiis tres Medicinæ, duos Theologiæ addixit, *Johannem* vidit pastorem Mullhusinum, dein Muttetonsem, *Hieronymum* sibi in Botanica professione subrogatum & *Samuelem* in Palatinatu pastorem. Sed hos posteriores morte acerbissima sibi ereptos luxit; ex Hieronymo duos osculatus nepotes, *Joh. Casparum*, Medicinæ & *Joh. Ludovicum* Juris Cultorem; ex nepotibus *Danielem Battierium*, filiæ *Magdalenæ*, Casparo Battierio mercatori nuptæ, filium ipse a. 1679. Medicinæ Doctorem renunciavit, paulo post vero Lutetiæ Paris. maligna febri exstinctum. Hac uxore d. 9. Jan. 1649. defuncta, alteram duxit a. 1654. *Annam Mariam Meyer*, ex qua duos suscepit filios totidemque filias, a filiorum altero, *Friderico*, Medic. Doct. negotiorum per plures

annos

annos ſublevationem, altero, *Chriſtophoro*, S. M. C. plurima ſolatia tulit. Tandem

per varios caſus, per tot diſcrimina rerum,

ad beatas ſedes pervenit d. 14. Jul. 1685. Maraſmo ſenili conſumtus.

Edidit opus a Parente inchoatum, *Theatrum* nempe *Botanicum*, ejuſque librum I. a. 1658. reliqui ob negotiorum multitudinem non fuere ſecuti; diſſ. de *peſte* 1628. 4. diſp. *de morborum differentiis & cauſis*, 1670. diſſ. *de epilepſia*, 1672. *Matthioli opera* cum notis Patris, 1674.

IX. JOH. RODOLPHUS BURCARD, Medic. Doct. & Practices Profeſſor, vir ingenio & judicio, ſi quis alius, pollens, integer præterea atque in arte ſua maxime circumſpectus, prognatus eſt d. 29. Jun. a. 1637. parentibus & majoribus de Republica & Academia præclare meritis. Pater ipſi contigit *J. Jac. Burcard*, Reip. Conſul, mater autem *Catharina Iſelin*, Joh. Lucæ, Senatoris, filia; qui ambo parentes filium hunc aliquot annis ſupervixerunt; ille enim d. 1. Nov. 1690. poſt 76. æt. annum apoplecticis inſultibus, hæc a. 1696. maraſmo ſenili aliquot etiam annis ſeptuagenaria major obiit. Avus paternus ei fuit J. Rod. Burcard, J. V. D. Philoſ. Pract. per XV. annos Profeſſor, dein Archigrammateus, poſt Senator, tandem Tribunus Plebis, qui, ut ſuo loco memorabitur, occubuit a. 1657. Poſtquam autem ſub ſollicita tantorum parentum cura adolevit Noſter, Gymnaſiique publici claſſes percurrit, lectiones philoſ. publicas frequentare cœpit a. 1651. hinc facto inſtrumentalis philoſophiæ curſu ad gradum primæ Laureæ promotus eſt a. 1653. emenſoque poſtea realium diſciplinarum ſtadio Magiſterii gradu, ſ. docturæ philoſ. lauro decoratus fuit a. 1654. Cum vero tum ad ſublimiora ſtudia accedendum eſſet, invitante ſic naturæ inclinatione, medicam artem ſibi addiſcendam elegit, inque ea fundamenta poſuit ſub manuductione Profeſſorum tum publice docentium, *Eman. Stupani*, *J. Jac. a Brunn* & *J. Caſp. Bauhini*; elapſis hinc aliquot annis, ſtudii magis excolendi gratia literarium iter ſuſcepit, atque Genevam, Pariſios, Lugdunum, Monſpeſſulum, ubi aliquandiu ſubſtitit, luſtravit, poſteaMaſſiliam petiit, unde maritimo itinere in Italiam tranſiit, portum primo Genuenſem

nuenſem ſubiens, deinceps vero Liburnum, Florentiam, Piſam, Bononiam, Romam, Neapolim, Venetias, Paduam aliaque loca vidit, donec tandem a. 1659. domum reverſus Medicinæ curriculum abſolvit, atque a. 1660. d. 26. Maj. gradum in Medicina Doctoralem recepit. Anno ſequente 1661. d. 13. Mart. a proceribus acad. Mathematum Profeſſor fuit electus; ſed non diu huic muneri vacavit, quin jam d. 17. Oct. 1664. Anatomicus & Botanicus, d. 30. Sept. a. 1667. Theoricus & d. 29. Dec. 1685. Practicus fuit conſtitutus, etiamque a. 1679. a ſummo Magiſtratu Poliatri officium ei fuit delatum; quibus muneribus omnibus magna fide, dexteritate atque prudentia erat perfunctus. A. 1662. uxorem duxit *Margaretham Schœnauer*, Theobaldi, ſenatoris, filiam, ex qua protulit filios quatuor, qui omnes in tenera ætate exſtincti, & totidem filias, quarum natu maxima, *Margaretha*, a. 1683. nupſit *Theodoro Zuingero*, Eloquentiæ primum, dein Phyſicæ ac porro Medicinæ Profeſſori. Triſti autem fato ex ardente febre d. 9. Febr. a. 1687. ex vita deceſſit.

Edidit diſſ. *de Melancholia*, 1660. exercit. de *dyſenteria*, eod. *poſitiones mathematicas*, 1661. diſſ. *de morbo hungarico.* Obſerv. *de Cultrivoro Baſileenſi.* Miſc. Cur. 1672. p. 333.

X. Jacobus Roth in vitam introiit 3. Non. Sept. a. 1637. pater ei fuit *Albertus Roth*, fori judicialis adſeſſor atque mercator, Alberti ſenatoris filius, mater autem *Catharina Gœtz*, Jacobi Gœtzii, conſulis, neptis. Pia parentum cura, genii quoque proprii impulſu, bonis literis animum a prima ætate adplicuit, in quibus tantum profecit, ut ſuperatis minus gratis Gymnaſii exercitiis a. 1653. in ſtudioſis academicis haberi meruerit; prima laurea a. 1655. Magiſterii vero axiomate a. 1656. decoratus, totum ſe ſtudio Medico mancipavit, uſus in patria Medicis experientiſſimis, *Eman. Stupano*, *J. Jac. a Brunn*, *Joh. Caſparo & Hieronymo Bauhinis.* Peregrinatione quoque ſtudii Medici provehendi gratia cum *Chriſtophoro Glaſero*, Chymico regio, ſobrino ſuo a. 1664. Lutetiam Pariſiorum inſtituta, & feliciter exacta, Baſileam redux a. 1665. Med. Doctor ſolenniter fuit renunciatus. Theoriæ praxin juncturus ægrotis ex voto induſtrie conſuluit, periculoſiſſimis inprimis temporibus,

dum dira pestis a. 1667. & 1668. Basileæ sæviit, deinceps quoque a. 1674. & 1675. cum febris epidemia urbem infestavit, sic ut haud raro inter vivos & mortuos medius steterit

ac si dura silex, aut stet Marpesia cautes.

præcipue cum grassante peste ab ampliss. Magistratu juxta *Jacobum Enderlinum* & *Felicem Tschientschium* Medicus nosocomio præfectus periculosum plenumque aleæ opus, divino fretus auxilio, intrepidus subiit, & utroque laborum socio sub ipsis initiis sublato, solus ea præstitit, quæ vix in unum hominem cadere potuisse esset credendum. Deinceps ad curandam luem contagiosam in Nosocomio & Ptochotrophio, auctoritate publica, denuo vocatus est, decreta ei ex Senatus consulto in laborum & periculorum præmium, proxime vacatura quavis conveniente Professione. Hinc *Joh. Henr. Glasero* fato suo functo Anatomiæ & Botan. Professor a Senatu acad. VI. Cal. Apr. a. 1675. designatur. Anno vero 1685. d. 29. Dec. post mortem *Joh. Casp. Bauhini* ad professionem Theoret. & denique d. 18. Febr. 1687. ad professionem Practicam est translatus. In qua triplici professione exornanda, studiosis insuper officia sua commodando, ægrotorum quin & desideriis indefesse gratificando, quoad vires corporis animique concesserunt, versatus est diligentissimus. Honores academicos quoscunque dextre gessit, inprimis Decani Medici nona & Rectoris bina vice sustinuit cum laude officium. Matrimonium iniit duplex, prius quidem cum *Barbara Muller*, ex qua duas suscepit filias, patri superstites; posterius vero cum *Sara Passavant.* Denique quinquennii fere spatio, fractis sensim per plures apoplecticos catarrhos viribus, laboris erat impotens, tandemque fato fuit defunctus d. 23. Maj. a. 1703.

Edidit diss. *de elementis & temperamentis*, 1695. diss. *de venæsectione; theses medicas*, 1665. disp. *de calido innato*, 1673. *theses rhet.* 1668. *Horatium* cum versione Germ. Bas. 1671. 8. Observ. de *cultrivoro Basileensi*, in Misc. Acad. Nat. Cur. Dec. 1. Obs. 179.

XI. NICOLAUS EGLINGER originem duxit a *J. Henr. Eglingero*, collegii salitorum secretario, & *Anna Herzog*, d. 29. Maj. 1645. Semina virtutis atque literarum

rum cepit in gymnaſio patrio, quod cum a. 1658. ad lectiones publicas promotus reliquiſſet, philoſophiæ ſtudium diligenter excoluit, & abſoluto triennali curriculo philoſophico Magiſter artium fuit creatus. Diſciplinis philoſophicis eruditus, Medicinæ, cui illæ egregie famulantur, operam navavit, omneque illi tempus tribuit. Inſtitutione inprimis uſus fuit *J. Caſp. Bauhini* Med. Doct. ac Prof. nec non avunculi ſui *Bernh. Verzaſchæ*, Med. Doct. archiatri atque ſenatoris. Eruditionis dein medicæ ſpecimen edidit publicum, diſſertatione inaugurali de *peſte* a. 1666. habita, tumque Doctoris medici honores atque privilegia meruit atque obtinuit. His ſtudiis ad finem perductis, peregre abiit in Galliam, Angliam, Belgium atque Germaniam, quæ domi didicit, perfecturus atque adaucturus. Præcipue Lugdunum Bat. ſedem elegit, *Sylviique* publice ibi docentis lectiones magno cum fructu audivit. Majoribus apud exteros ſtudii medici, chymici, botanici, anatomici atque philoſophici acquiſitis incrementis, domum rediit, & medicinam exercere cœpit. Academiæ autem patres ejus merita agnoſcentes, eaque & remunerari, fructuſque ex illis percipere ſtudentes, d. 20. Sept. 1675. Phyſices Profeſſorem ipſum denominarunt, quam provinciam integro decennio haud exiguo auditorum commodo adminiſtravit; præterquam enim quod in philoſophia naturali fuerit verſatiſſimus, facultate etiam pollebat inſigni, cogitata clare atque perſpicue exponendi. Ex iſta autem cathedra ad altiorem adſcendere fuit juſſus d. 29. Dec. 1685. cathedram nempe Anatomicam atque Botanicam, ipſius eruditioni magis convenientem, in qua vero non diu ſedit, jam d. 18. Febr. a. 1687. ad docendam medicinam Theoreticam vocatus; denique ſupremam etiam Medicinæ practicæ profeſſionem nactus eſt d. 10. Jun. 1703. quam cum officio Poliatri, quod ipſi a. 1687. commiſſum fuerat, diligentiſſimus obiit. Uxores duxit duas, moribus utramque compoſitis, quarum vero neutra ipſi juſta ſolvebat ultima. Primum iniit matrimonium d. 14. Aug. 1676. cum *Roſina Mangold*, ex qua unicam filiam ſuſtulit; hac a. 1680. defuncta, d. 28. Jan. 1684. duxit alteram, *Juditham Burcard*, Chriſtophori, Tribuni plebis, filiam, quæ ei duos filios totidemque filias peperit, filiola una in tenera ætate, filiorum alter J. V. L. ante patrem obiit; filiam alteram feliciter nup-

tam, filiumque alterum, *Christophorum*, vestigiis paternis diligenter insistentem, Medicinæque Doctorem creatum maximo suo gaudio vidit, postea Rhetoricæ Professor idem fuit electus. Noster autem præclaram vitam subito finivit catarrho suffocativo d. 1. Aug. a. 1711.

Edidit diss. *in universam physiologiam*, 1660. diss. *de angina*, 1661. *positiones ex universa Medicina*; 1666. diss. *de peste*, eod. disp. *de meteoris*, 1675. *centuriam positionum botanico anatomicarum*, 1685.

XII. THEODORUS ZUINGER, nobili stemmate oriundus, natalem habuit d. 26. Aug. 1658. parentes vero *Johannem Zuinger*, Theologum, & *Estheram Burcard*. Ipsum ad studia natum fuisse, prima jam ætate ex docili atque liberali ingenio, quo erat præditus, conjectu erat facillimum, ideoque & illis mature fuit devotus. Scholæ latinæ classes citius visitare cœpit & singula pensa perfecte absolvit, idque eo animo, qui non calcar, quo instigaretur, sed frenum, quo cohiberetur, desiderabat, adeo literarum erat avidus musarumque cupidissimus. Fortuitus autem eventus ipsum duodecennem progressu arcebat; nimia enim, quam inter canendum adhibebat, vocis intensione tantam raucedinem atque dyspnœam sibi adtraxit, ut per sesquiannum sonora voce careret & universo corpore tabescere inciperet. Acidulis autem Sualbacensibus, Deo benedicente, restitutus ad literarum studium rediit, & a. 1672., habita in promotione vernali *de Sole* oratione, arctiorem cum musis adfinitatem contraxit. Philosophiæ itaque cultor omnem adhibuit operam in frequentandis publicis privatisque lectionibus, optimisque etiam evolvendis auctoribus, has scientias pertractantibus, sicque latinæ græcæque linguæ, Rhetoricæ atque Logicæ, Matheseos, Physicæ, Ethicæ etiam, & omnium huc pertinentium scientiarum atque artium, tantam acquisivit peritiam, ut professoribus ejus progressus explorantibus ex asse satisfaceret, & ab iis digna studio præmia referret, primam quidem Lauream a. 1673. artium vero Magistri titulum a. 1675. Jam altiora scansurus studium medicum fuit amplexus, Anatomiæ, Chymiæ, Botanicæ, Chirurgiæ, Theoreticæ atque Practicæ Medicinæ singularem operam navans; ex consilio præceptorum ex ipsis præcipue hausit fontibus, patres

patres atque principes sacræ Medicinæ, Hippocratem atque Galenum, diligenter consulens; non tamen neglexit evolvere & in usum convertere, quæ recentiores vel invenerunt primi, vel quæ ad meliorem veterum intellectum fuere commentati. Positis fundamentis solidioribus, constituit & exteras regiones pervadere, illincque eruditionis thesaurum collectum domum adferre. Primum excurrit Scaphusium a. 1678. & postquam per quindecim menses clarissimorum Medicorum, *Wepferi*, *Harderi*, *Hurteri*, *Scretæque* hospitio, institutione, consuetudine usus fuisset, Tigurum perrexit a. 1679. ibi in *Muralti*, *Hospiniani*, *Wagneri*, inprimis *Conr. Gesneri* atque *Jacobi Johannisque Scheuchzerorum*, heroum in Medicina atque historia naturali insignium, notitiam venit atque familiaritatem, plurimum exinde utilitatis medicæ adeptus. Hoc adparatu medico instructus, a. 1680. Basileam petiit, civibus suis communicaturus egregiam, quam multo labore atque sumtu comparaverat, rei medicæ peritiam, eaque ipsis profuturus. Rite autem ut id faceret, prius artis magistris sese examinandum exhibuit, simulque dissertationem de παιδοτροφια publice defendit; quæ singula cum fauste cessissent, eodem anno 15. Cal. Nov. Laurea Apollinea redimitus, privilegiisque doctoralibus insignitus fuit. His autem nondum uti, nec praxin medicam exercere voluit, sed ampliorem adhuc eruditionem acquisiturus primum Genevam petiit ibique per annum fere commoratus fuit; postea, sicuti antea Scaphusii atque Tiguri Mathesi, Botanicæ atque historiæ naturali inprimis incubuit, ita nunc Anatomiam præcipue exculturus Parisios dein Argentoratum perrexit, sectionibusque C. H. frequens interfuit atque adtentus spectator. Hinc domum vocatus, bono cum Deo a. 1682. suis fuit restitutus, primumque curis animi nupturientis indulsit; invenit uxorem maxime convenientem a. 1683. *Margaretham Burcard*, filiam Joh. Rodolphi Burcard, Med. Doct. atque Prof., cum qua felix ei fuit atque fœcundum conjugium; liberos nempe ex ea procreavit XI., sex filios & quinque filias, ex filiis duo ecclesiarum agri nostri pastores fuere constituti, tresque Medicinæ operam dederunt, ex quibus *Joh. Jacobus* Med. Lic. anno æt. 23. obiit Genevæ d. 9. Oct. a. 1708. *Joh. Rodolphus* vero atque *Fridericus* ad nostra usque tempora Med. Docto-

res atque Professores sacram hanc artem feliciter exercuerunt, magnoque fructu publice privatimque docuerunt, ut mox fusius dicetur. Jam eruditione sua proximo adflicto prodesse studuit, praxinque clinicam cum in civitate tum in vicinia diligenter exercuit, successu ut plurimum usus felici, quo factum, ut brevi spatio domi forisque a quibuslibet summis & infimis in magno pretio haberetur. Spem hinc ceperunt Academiæ proceres, & se ex tam erudito viro emolumentum esse capturos, si eum sibi vindicarent; hoc consilio ei d. 21. Febr. 1684. Eloquentiæ & d. 18. Febr. 1687. Physicæ professionem demandarunt; nec spe sua fuerant frustrati patres conscripti, quin spem eorum licet luculentam adhuc superavit Zuingerus, qui tanto in hæc studia erat fervore, ut & physicam experimentalem, antea inter nos nondum usitatam, primus instituerit, sumtibusque suis haud exiguis instrumenta compararit. Interim Æsculapius noster in se expertus est, quod Cellus scripserat, literarum disciplinam animo quidem necessariam sed corpori esse inimicam. Mense nempe Augusti 1693. studiorum intemperie sibi contraxit febrim continuam, acutam, malignam, in lentam tandem mutatam, cum qua per totam proximam hyemem ei erat confligandum, donec adpropinquante vere a. 1694. arthritide vaga supervenient præter opinionem sed ex voto cunctorum pristinæ sanitati fuit restitutus. Eodem anno mense Septembri tam valetudinis curandæ quam negotiorum causa iter instituit in Germaniam, ex quo, Viennæ Austriæ per aliquot menses commoratus, adituque ad S. Cæsar. Majestatem plus una vice impetrato, salvus domum est reversus. Circa hæc tempora ingens ei honos obtigit, quo ab Academia Naturæ Curiosorum Cæsareo Carolina sub nomine *Aristotelis* I. itemque regia Berolinensi sodalis fuit cooptatus. A. 1700. Curatores Academiæ Lugduno Bat. ad obeundam professionem Medicinæ Theoreticæ, Landgravius Hassia cassellanus, ipseque Fridericus I. rex Borussiæ a. 1703. ad sanitatis suæ curam, loco ordinarii Medici, gerendam sub amplissimis conditionibus eum gratiosissime vocarunt, neutri tamen, patriæ dulcedine ductus, paruit vocationi. Dux etiam Wurtembergensis nec non Marchio Bada Durlacensis tanto honore ipsum adfecerunt, ut eum in numerum consiliariorum & Archiatrorum suorum receperint, quos

&

& Abbas Beinwilensis, Magistratus Delemontanus, Capitulares vallis monasteriensis aliique fuere secuti. Virum vel regibus atque principibus charum academia etiam patria, quantum in ea fuit, honoribus fuit prosecuta, eumque d. 18. Dec. 1703. professorem Anatomiæ & Botanicæ constituit, quo duplici officio, per hyemem quidem sectionibus atque demonstrationibus, per æstatem vero excursionibus in agros, egregie fuit defunctus. A. 1710. cum grassante Friburgi Brisgoviæ lue epidemica febris Petechialis, qua sextidui spatio supra 500. homines correpti plurimique mortui sunt, a magistratu nostro Medicus illuc mittendus peteretur, istud officii Zuingero nostro fuit delatum, qui nihil rei difficultate & periculo motus citra moram eo est profectus, ibique inspectis omnis conditionis ægris, commune cum loci Medicis consilium iniit, interdiu ægrotos visitans, noctu scribens atque consulens. Consilium ex decreto typis mandatum parens hygiæ & panaceæ Deus ita prosperavit, ut intra mensis spatium illa lues propemodum omnis Friburgi cessaret. Postea Zuingerus noster, die sc. 26. Maj. a. 1711. Theoreticæ &, antequam hanc auspicatus fuisset, d. 15. Sept. a. 1711. Practicæ Professor, nec non d. 12. Aug. 1711. ab ampliss. Magistratu Basil. Poliater ὁμοθυμαδὸν fuit electus. Legationem academicam, alia munera scientes præterimus, bina vice cum laude obiit ad Reverendiss. Episcopum Basil. a. 1717. & 1722. Ita cum diu multumque proximo inserviisset, animam Deo reddidit, corpore ex nephralgiæ paroxysmis confecto, d. 22. Apr. 1724. *Ille quidem plenus annis abiit, plenus honoribus, illis etiam, quos recusavit, nobis exemplar ævi prioris.*

Edidit disp. de *synocho putrida*, 1677. disp *de pædotrophia*, 1680. *positiones misc. e variis philosophiæ partibus*, a. 1684. disp. de *virtute heroica* a. 1686. *theses philos. misc.* eod. *orationem panegyr.* in obitum *Joh. Casp. Bauhini*, 1687. *Sichere und geschwinde Arzt*, 1687. sub nomine *Nathanaëlis Sforziæ*, & a. 1695. ac 1703. Bas. addito suo nomine; *Verzascha herbarium* c. f. Gesnerianis & Camerarianis auctius recudi fecit Bas. 1696. fol. vires potissimum medicatas auxit, species non medicas cum medicatis enumeravit, varias icones addidit. *Scrutinium Magnetis* physico medicum, 1697. *lucubrationes de plantarum doctrina in genere, cum continuatione*, 1698. diss. *de vita hominis sani*, 1699. *programmata invitatoria partim ad operationes partim ad collegium*

 experi-

experimentale physico mechanico chymicum, 1699. 1700. 1701. *typum consultationum medicarum*, 1699. *Weckeri* l. 17. *de Secretis cum additionibus*, 1701. disp. *de acquirenda vita longævitate*, 1703. Germ. Nordhaus. 1726. & 1727. 8. diss. de *Vromantias usu & abusu*, 1705. *Epitomen totius medicinæ*, 1706. *fasciculum dissertationum medicarum selectarum*, quæ privata ejus cura, institutione & auxilio publice ventilatæ sunt, 1710. *theatrum praxeos medicæ*, 1710. *Examen & usage de l'eau minerale dans le petit Champois de la Vacherie du Fortbourg, appartenente a la ville de Dellemont proche du Près de Voete*, 1711. disp. *de methodo docendi medicinam mathematica*. 1714. disp. *de plantis nasturcinis*; 1716. *Trigam dissertationum medicarum*, Bas. 1716 4. *Pædoiatrejam practicam cum specimine materiæ Medicæ & remediorum formulis*. Bas. 1722. 8. In miscellaneis Academiæ naturæ Curiosorum Dec II. anni 2. *de excrescentia carnea uterina*. Dec. II. anni 6. *Mercurii crudi effectus in colica spasmodica, a fecum duritie alvum contumaciter obstruente, oriunda*. Obs 231. *Palpitatio cordis diuturna, a polypis in utroque cordis ventriculo enatis, producta lethalis*. Obs. 232. *Caries maxillæ superioris extrusum dentem subsecuta*. Obs. 233. *Anatome Maniaci*. Obs. 334. In Decur. II. anni 9. *Admirandi partus gemellarum vivarum umbilicotenus sibi invicem connatarum*. Obs. 134. *Ciliorum color nigerrimus subito in album mutatus*. Obs. 135. *Hydrops ovarii muliebris stupendus, in exenteratione mulieris cujusdam repertus*. Obs. 136. *Calculi & arenulæ copiosæ in secundina humana repertæ*. Obs. 137. *Grando palpebræ oculi feliciter discussus*. Obs. 217. *Anatome pueri variolis malignis extincti*. Obs. 218. In Dec. II. a. 10. *Tertiana febris spasmodica*. Obs. 199. *Grando palpebræ oculi feliciter & promte discussus*. Obs. 200. *Puellus sine cerebro natus ad momentum vivens*. Obs. 201. In Dec. III. a. 1. *de historia & anatome rustici, hydrophobia secundo mense post acceptum a cane rabido vulnus, correpti & extincti*. Obs. 104. *De mira rabiei canis causa*. Obs. 105. *De arthritide verminosa in manu podagrici*. Obs. 106. *De Mercurii vivi effectu secunda vice in eodem homine observato*. Obs. 107. *De sero lactis perpetuo lacteo in viro*. Obs. 108. In Dec. III. a. 5. & 6. *De scabie cum tremore, ad tabem inclinante*. Obs. 6. *de pudendorum muliebrium excoriatione & intumescentia, post partum difficilem*. Obs. 7. *De anatome viri asthmate & hydrope thoracis defuncti*. Obs. 8. *De asthmate lymphatico cum febri catarrhali feliciter curato*. Obs. 9. *De fistula ossis squamosi, abscessum auris secuta, feliciterque sanata*. Obs. 10. *De febri maligna continua feliciter curata*. Obs. 11. *De ischuria per plures dies durante*. Obs. 12. *De exenteratione cadaveris puelli, phthisi & hydrope extincti*. Obs. 276. *De fractura costarum, cum subsequente vulnere, syderatione,*

hydrope

hydrope pulmonis atque morte. Obſ. 277. Anni 5. & 6. appendice. *De Chryſopœia, variæ litteratorum epiſtolæ communicatæ per Dn. D. Theod. Zuingerum* P. P. Baſ. Acad. Cur. In Dec. III. a. 7. & 6. *De ſyrupo prophylactico ad prolongandam vitam & podagræ aliorumque morborum inſultus arcendos, mitigandoſque experto.* Obſ. 10. *De fractura oſſium cruralium multiplici, cum junctura tali dislocatione, feliciter curata.* Obſ. 11. *De hiſtoria fiſtulæ lumbaris, e rene dextro calculoſo ſcaturientis, & ſubtercutim, muſculoſque clunis dextræ reptantis, lethiferæ, cum cadaveris anatome.* Obſ. 12. *De ulcere antiquo, in meatu urinario, feliciter curato.* Obſ. 13. In Obſervationibus Phyſico Medicis Academiæ Naturæ Curioſorum. Cent. VII. & VIII. *De cardialgia hirudinoſa.* Obſ. 25. *De variis inſectis per vomitum excretis a virgine quadam faſcinata.* Obſ. 26. *De ſpaſmo periodico muſculorum cervicis.* Obſ. 27 *De hemicrania chronica euporiſto remedio tandem curata.* Obſ 28. *De partu octimeſtri monſtroſo.* Obſ. 29. *De veſicæ ruptura lethali.* Obſ. 30. *De duplici pollice infantis recens nati & altero eorum feliciter extirpato.* Obſ. 31. *De menſibus e dorſi cute fluentibus.* Obſ. 86. *De hectica a ſcirrhoſitate pylori ac pancreatis proveniente lethali.* Obſ. 87. In actis Phyſico Medicis Acad. Nat. Cur. Vol. I. *Gemellæ, quarum altera nigra, altera alba.* Obſ 77. *Exenteratio cadaveris viri hydrope thoracis extincti.* Obſ 78. *Maculæ ſcorbuticæ nigræ per univerſum corpus diſperſæ.* Obſ 79. *Vteri prolapſi exſectio non lethalis.* Obſ. 80. In collectionibus Vratislavienſibus actorum nat. & medic. tentamine XIII. p. 274. *de febribus erraticis Baſileæ graſſantibus* a. 1720. *Lexicon* porro edidit *Latino Germ.* & *Germanico Lat.* ſub nomine *Spieſeri*, Baſ. 1700. 8. *ſpecimen Phyſicæ eclectico experimentalis* Baſ. 1707. 12. ſub nomine *Jac. Zuingeri. Compendium medicinæ univerſæ* Baſ. 1724. 8.

XIII. JOH. RODOLPHUS ZUINGER, vir

- - - - - - *qualem vix repperit unum,*
Millibus e cunctis hominum conſultus Apollo.

prognatus eſt parentibus nobiliſſimis, *Theodoro Zuingero*, Med. Doct. atque Prof. & *Margaretha Burcard*, d. 3. Maj. 1692. In puero adhuc tenero bonum ingenium nec non acre judicium acutiſſimus obſervavit genitor, eumque ideo citius muſis devovit atque gratiis, quas & ad extremum uſque halitum coluit junctiſſimas. Primis literarum atque ſcientiarum elementis quo imbueretur, ludo literario patrio fuit traditus, idque feliciſſimo cum ſucceſſu, non tantum enim commilitones

cursu æquavit, sed & facile primus exstitit, primasque tulit, locum semper tenens principem. Ita omni suo merito ex pædagogio in Academiam, sapientiæ officinam, a. 1704. promotus illud tritum: *dic, cur hic; hoc age:* studiosissime observavit, & quem professus est, philosophiæ studiosum, ipso facto strenue exhibuit. Præmia etiam a Professoribus tulit dignissima, Laureati gradum a. 1706. Magistrique artium dignitatem a. 1707. adsecutus. Ad Medicinam nunc, studium patrium atque gentilitium, transiit, in qua addiscenda omnem diligentiam adhibuit, paternamque præcipue institutionem in rem suam omni studio convertit. Inclinante anno 1709. Argentoratum petiit, per hyemem sectiones anatomicas, quarum illic major quam in patria erat copia, frequentaturus. Acquisita & hujus Medicinæ partis accuratiori peritia, domum reversus, eximiæ suæ in Medicina eruditionis argumenta dedit certissima, tam in tentaminibus atque examinibus, quam in disputatione d. 14. Jul. 1710. de *cerebri humani structura naturali* habita; summi itaque in Medicina honores ipsi decreti & a Nicol. Eglingero collati fuere d. 30. Sept. 1710. Anni spatio Lausannæ atque Genevæ transacto, d. 16. Febr. a. 1712. professio Logica ei fuit adsignata, cujus auspicia cepit solennia d. 3. Maj. a. 1712. prælectione, qua ex veteribus illos recensuit, qui Logicam artem excoluerunt. D. 16. Apr. 1714. curarum vitæque sociam sibi junxit *Mariam Magdalenam Frey*, Joh. Ludovici Frey, senatoris, filiam, ex qua tres filias suscepit, *Agnetem*, *Johanni Buxtorff*, Med. Doct. atque Poliatro, *Margaretham*, *Eman. Stückelbergero*, mercatori, quæ jam a. 1750. æt. 30. defuncta, & *Mariam Magdalenam*, *Jac. Christoph. Beck*, Theologo, nuptam; filiarum natu maxima decem liberorum mater in aliis peperit *Joh. Ludovicum Buxtorff*, Med. Doct. atque Poliatrum, nec non *Joh. Rodolphum Buxtorff*, Rhetorices Professorem, nepotes venerando Avo dilectissimos. Sed Zuingerus noster non solum cathedram suam exornavit, sed & ægrotis eruditione sua prodesse studuit, idque juvenis admodum; ipsi enim non accidit, quod novitiis Medicis fere accidere solet, ut, quantacunque scientia sint instructi, pauci tantum spem suam in illis reponant, exspectantes, donec fama experientia confirmetur. Statim nempe ab ægrotis divitibus pariter ac egenis fuit requisitus,

ſitus, quorum numerus indies in tantum excreverat, ut eorum multitudine pene obrueretur. Noverant enim ſinguli, patrem ei eſſe Medicum perfectiſſimum, in cujus ſecreta conſilia admiſſus eruditionem multiplici experientia comprobatam jam acceperit, quemque adhuc ducem ac in dubiis caſibus conſultorem habeat optimum, ut filium qui elegit Medicum, ipſo etiam patre Medico uſus fuerit cenſendus. Non itaque mirum, Zuingerum noſtrum citius ad ægrotorum levamen frequentius vocatum atque expetitum fuiſſe. Hanc famam maximopere adauxit feliciſſimus ſucceſſus, quo in curandis morbis quam plurimum fuerat uſus. Apud plurimos etiam commendatiſſimus erat ſincera in Deum pietate, nec non humanitate atque adfabilitate prorſus ſingulari, quam utramque ad extrema uſque illibatam retinuit. Nec fama intra anguſtos civitatis atque ditionis noſtræ limites ſubſtitit, ſed & ad exteros promanavit; hinc non ſolum per literas conſilia medica majori copia ab eo fuere deſiderata, ſed & titulis atque honoribus principes etiam viri eum fuere proſecuti. In quibus fuit Marchio Bada Durlacenſis, qui eum præfecturæ Rœtelanæ Phyſicum nominavit a. 1720.; & triennio poſt membrum ſocietatis Naturæ Curioſorum Germaniæ ſub nomine Avicennæ II. fuit adoptatus. Academia etiam noſtra ex ſingulari ejus peritia Medica utilitatem capere deſideravit, eumque a cathedra Logica ad cathedram Medicam vocavit; primo quidem d. 16. Dec. a. 1721. Anatomia atque Botanica, & a. 1724. Medicina Practica publice profitenda ei fuit demandata, quam provinciam d. 30. Aug. 1724. prælectione de *Medici practici officio* capeſſivit, & per LIII. annos continuos maxima nominis ſui fama & auditorum utilitate adminiſtravit. Sceptrum acad. tenuit tribus vicibus; Medici ordinis Decurio fuit tredecies. Ab an. 1759. etiam fuit Inſpector Inſtituti Freyio - Grynæani. Hæc & alia munera geſſit ſumma fide, diligentia atque prudentia; exemplo omnibus imitando, paucis expreſſo. Maraſmo ſenili abſumtus terræ valedixit, ſideraque petiit d. 31. Aug. 1777. poſtquam ſupra LXV. annos Profeſſoris ordinarii vices ſuſtinuiſſet; cui ſimile exemplum non habemus.

Scripſit atque edidit: Diſſert. *de cerebri humani ſtructura naturali*, 1710. diſſ. *de uſu & functionibus cerebri, indeque dependente inclinatione atque ingeniorum diverſitate*, eod.

eod. *diatriben de præjudiciis mentis*, 1712. *artem cogitandi erotematicam cum præludio philosophiæ*, 1715. 8. *paradoxon logicum:* quod omnis homo bene ratiocinetur, 1718. *Specimen institutionum medicinæ secundum moderna principia mechanica.* *Hippocratis aphorismos*, Gr. & Lat. 1748. quibus addidit *speculum hippocraticum de notis & præsagiis morborum*, quod separatim excusum Florentiæ 1760. diss. *de methodo medicinam docendi mathematica*, 1714. diss. *de divinitate medicinæ*, 1724. *problemata medica de prole cranii experte*, 1728. In obs. phys. med. acad. nat. cur. Cent. 7. & 8. *de dislocatione vertebrarum cum abscessu abdominis succedente lethali*, obs. 81. *historia quadam empyematis funesti*, obs. 82. *exenteratio puellæ phthisi extinctæ*, obs. 83. In actis phys. med. acad. nat. cur. V. 1. *proles pustulosa*, obs. 81. *appendix præternaturalis cœca intestini ilei*, obs. 82. *vesica bovis gemina*, obs. 83. *fœtus circiter quadrimestris, abortu editus, cum sterno concavo & regione umbilicali valde prominente* &c. obs. 84. In actis Helvet. Phys. med. V. 1. *hydrocephalus cum defectu calvariæ. Mictus cruentus cum vesica tota callosa, in tabem desinens. Lacertus aquaticus vivus a puella per alvum redditus post gravia pathemata convulsiva.* V. 2. *hernia umbilicalis incarcerata, ileo superveniente. sphacelata & exulcerata. Curationes electricæ hemiplecticorum.* V. 3. *diarium physicomedicum* a. 1755. V. 4. *Dysuria ex ulcere intestinali in vesicam pervio, in marasmum desinens. Vomitus puellæ diuturnus, haustu mercurii vivi sublatus. Diariolum nosologicum*, 1759. V. 5. *historiola colicæ Cœnobialis Beinwilensis*, nec non alia ibidem passim sub *Anonymi* atque *Philiatri* nomine occurrentia. In epistolis Lat. ad *Hallerum* missis P. 1. V. 1. ep. 17. 18.

XIV. ACHILLES MIEG, ex erudita, præcipue in Palatinatu florente, familia oriundus, in lucem editus est d. 22. Jun. 1731. Puer admodum scholam frequentare jussus, prima rudimenta literarum & utriusque linguæ, Latinæ ac Græcæ, Grammaticam didicit. Adparuit in eo adhuc puero præclara indoles, & in tenera adhuc ætate ingenii vis & præstantia insignis, quæ patrem permovit, ut eum studiis totum traderet. Ex voto hæc cesserant juveni, qui liberiori auræ academicæ permissus, studiorumque amœnitate captus, magna quadam vi ingenii per omnia auctorum genera pervolitabat, Græcos, Latinos, poëtas, oratores, historicos, medicos, chirurgos percurrens, quasi omnia simul animo esset complexurus. Impetravit autem laudabilis suæ diligentiæ præmia Philosophorum decreto, primam nempe Lauream

ream a. 1746. habita oratiuncula *de arte Cabbalistica*, dignitatem vero Doctoris philosophiæ a. 1748. publica oratione *acui ingenium studio, studium præmio*, demonstrans. Philosophorum cancellis emissus prolixum Medicinæ studium fuit adgressus; prima ejus præcepta accepit a patre charissimo, Chirurgo perito, his avide haustis, Medicinæ professores sedulo audivit Theoriæ atque Praxeos medicæ isagogen tradentes, botanicas excursiones fecit frequentiores, & anatomicas demonstrationes, quibus inprimis delectabatur, frequentavit adtentissimus. Verbo, pro ingenii velocitate, discendi cupiditate & laboris incredibili patientia nihil intermisit, quod medicum bonum formaret atque perficeret. Quo factum, ut summa laude tentamina atque examina medica, nec non disputationem *de Flatibus* inauguralem superarit, & Doctoris medici titulum meritissimus acceperit d. 4. Jun. a. 1756. Adsiduam dein ac indefessam operam posuit in medicina exercenda, quæ praxis, Deo benedicente, feliciter ipsi hactenus successit, utque plures adhuc in annos felicissime cedat, ex animo precamur. Ut vir est laboriosissimus, non contentus erat plurimorum, quos per civitatem habet dispersos, ægrotorum visitatione atque medicinæ alumnorum institutione, sed & variis occasionibus Academiæ operam suam obtulit. A. 1753. d. 16. Jan. pro cathedra Anat. & Bot. edidit *Specimen I. obs. Anat. Bot.*; a. 1771. d. 6. Sept. vacante cathedra Logica disputavit *de origine Paralogismorum*, sed optionis ternario injectus sortem habuit renuentem; a. 1773. d. 21. Maj. pro sede Rhetorica disputavit *de requisitis boni oratoris*. A. 1776. d. 19. Nov. edidit *specimen II. observationum anat. bot. & physiol.* pro vacante cathedra Anat. & Bot. iterum sorte adversa; denique sortem expertus est benignam d. 26. Nov. 1777. cathedram Medicinæ Practicæ ipsi adsignantem. Membrum porro cooptatus est Facultatis Med. Bas., Societatis Physicæ Tigurinæ & Physico Medicæ Bas. Primus & huc usque unicus fuit, qui Basileæ *insitionem variolarum*, jam in centum circiter personis tentavit, idque felici hactenus successu. Observationes autem proximi seculi docebunt, quid de audaciori ista medicina sit statuendum.

Præter adlatas disputationes edidit in Actis Helvet. Phys. Med. Vol. 3. *diatriben de sectione cæsarea feli domesticæ adhibita*,

adbibita, *qua undecimo post id factum die*, *vivum catulum per naturalem viam adhuc edidit.* Observ. *de ossis bregmatis fractura cum insigni fissura*, *inde per suturam squamosam*, *partem cognominem ossis temporum*, *atque ejusdem processum petrosum propagata.* V. 4. *Homalocenchrum novum graminis genus.* V. 8. *Illustrationem quarundam Holci specierum.* In epistolis ad *Hallerum* missis ejus sunt P. 1. V. 5. 144. 163. 171. 182. 188. 192. 197. 198. 205. 223. 235. P. 4. V. 4. 2. 20. 21. 32. 35. 37. 41. 44. 46. 47. 49. 61. 71. 111. 115. 129. T. 6. ep. 334.

PROFESSORES MEDICINÆ THEORETICÆ.

I. Oswaldus Berus a. 1532. omnem medicinam, theoreticam atque practicam, ob medicorum raritatem, solus docuit atque exercuit. V. Prof. Med. Pract. n. 1.

II. Sebastianus Sinckeler Theoreticam Medicinam tradidit ab a. 1534. dein Practicam docuit. V. Prof. Med. Pract. n. 2.

III. Albanus Thorinus, alias *Thorer*, patriam habuit Vitodurum, annusque natalis ei fuit 1489. Ad academica studia domi rite præparatus, Basileam venit a. 1516. nomenque eo anno Rectoris matriculæ inseruit. Jam academiæ alumnus philosophica studia diligenter tractavit, & inprimis linguæ latinæ atque græcæ sedulam operam impendit, quo factum, ut unanimi ordinis sapientissimi voto Laureatus primum a. 1520., dein a. 1522. A. L. M. pronunciaretur. Victus comparandi & ingenii exercendi causa aliquamdiu scholæ Petrinæ præfuit, & juventutem in primis artium rudimentis optime instituit. Verum animus generosus ergastulo hoc solvi cupiens ad subliniora adspiravit, cœptisque respondit eventus, cum a. 1532. Professor Rhetoricæ vocaretur, quod munus Latina docendo egregie administravit. Sed altius adhuc volare contendit, nec sine successu. Statuit nempe peculium scholasticum in artem Medicam addiscendam insumere, hocque consilio in Galliam abiit, ibique summa & incomparabili industria, brevi temporis spatio tantum sibi comparavit eruditionis

nis & ſcientiæ Medicæ theſaurum, ut magno ſuo merito apollineam coronam adipiſceretur. Medicinæ Doctor Baſileam reverſus ibidem Medicinæ Theoreticæ Profeſſor conſtituitur a. 1537. & Medicinam docendo atque exercendo magnam non tantum apud ſuos auctoritatem, ſed & gratiam apud Principes & famam apud literatos acquiſivit, tribus ſimul illuſtriſſimis Germaniæ principibus a Medicina. Inter iſtos officii labores morbo longiori conflictatus tandemque oppreſſus fuit d. 23. Febr. 1550.

Publicis etiam ſcriptis fuit celebris, quæ ſunt: *Soranus Epheſ. Oribaſius, Plinius, Apuleius & Antonius Muſa de betonia*, quos in lucem edidit junctos, Baſ. 1528. fol. *P. Æginetæ opera* verſa ab Alb. Torino, Baſ. 1532. fol. Interpretatus eſt & *Philareti* l. *de pulſibus* & *Theophili de urinis*, 1533. Pariſ. 1567. fol. Item *Polypi, Hippocratis diſcipuli, opuſcula Græca cum Hippocratis operibus*, 1544. it. *C. Apitii de re culinaria* l. X. edidit & *Platinæ l. de honeſta voluptate & obſoniis*, 1541. Latinitate donavit porro *Dioclis Cariſtii l. de tuenda ſanitate; Agapeti diaconi de officio regis libellum*, 1541. *Joh. Damaſceni de febrium curatione diegema & ejuſdem aphoriſmos*, 1542.; *Epiphanii l. de Prophetarum vita & interitu* 1529.; *Chryſoloræ Grammaticam*, 1528.; *Alexandri Tralliani libros* XII. *de arte med. cum epiſtola apologetica ad Andernacum*, 1539. 8. & paulo ante mortem *Philothei commentarios in aphoriſmos Hippocratis*, 1550. tranſtulit etiam in germanicum magnum illud Veſalii opus anatomicum, Norib. 1551. fol. nec non *Theophili libellum de urinis*, lat. Pariſ. 1567. fol.

IV. ISAACUS KELLER, dictus *Cellarius*, a. 1530. Baſileæ fuit natus & in Academiæ gremium ſuſceptus a. 1546. Studia philoſophica diligenter excoluit, & utramque dignitatem philoſ. obtinuit, unam a. 1547. alteram a. 1550. Medicinæ jam ante gradum Magiſterii adeptum dedit operam, omnibuſque viribus tantam in ea acquiſivit eruditionem, ut Doctoris Medici titulum meruerit, & jam a. 1551. Profeſſionem Medicinæ Theoreticæ obtinuerit. Vir dicitur fuiſſe comis, facilis, jucundus, diſertus, multumque ipſum commodi ſtudioſæ juventuti adtuliſſe uſque ad a. 1580. quo ob male adminiſtratum patrimonium S. Petri Baſil. æreque alieno oppreſſus ex civitate exceſſit.

V. THEO-

V. THEODORUS ZUINGERUS, primus ex gente Zuingeriana, quæ hactenus Academiæ nostræ 8. Professores, Ecclesiæ in civitate & in agro Pastores 6. in his duos Antistites & adhuc superstitem *Jacobum*, Pastorem atque Decanum Lucisvallensem, & Medicos 5. dedit omnes præstantissimos, eruditorum choro adscriptus, natus est parentibus *Leonhardo Zuinger*, pellione & *Christina Herbster*, Johannis Herbsteri, pictoris, filia & Joh. Herbsteri f. Oporini Professoris atque Typographi sorore, d. 2. Aug. a. 1533. Leonhardus, Nostri pater, civitate nostra donatus fuit a. 1526. & oriundus erat ex Episcopicella, oppido Thurgoviæ, familia nobili atque antiqua, ex qua *Johannes Speiser*, dictus *Zuinger*, a. 1452. præfectum egit in cella Episcopi, vice Episcopi Constantiensis, *Jacobus* vero ob præclara in S. R. Imp. merita a Maximiliano I. nobilitatis insignibus a. 1492. fuit decoratus, hicque 9. liberos inque illis Leonhardum, pellionem, genuit. Antiquitus etiam eandem gentem literarum studia in deliciis habuisse, fidem faciunt documenta Academiæ nostræ, quæ perhibent, *Pelagium Spiserum*, Episcopicellanum, Magistrum Heidelbergensem, Decanatu philos. a. 1464. & 1465. functum, aliumque *Johannem* a. 1511. Decret. Doctorem creatum fuisse. Puer quinquennis, Theodorus noster, patre orbatus, ope tum *Joh. Oporini*, avunculi, tum *Conradi Lycosthenis*, dicti *Wolfhart*, Theologi atque Historici eximii, cui mater Christina post parentis obitum nupserat, pie est adjutus, & pro rara, quæ in ipso deprehendebatur, indole studiis mature satis est adhibitus. Traditus fuit una cum *Basilio Amerbachio* disciplinæ *Thomæ Plateri*, in qua tantum profecit, ut facile cunctos commilitones ingenio, judicio, industria, eruditione anteverteret. Ut erat natura festivus, statura mediocri, corpore agili, in dramate scenico a præceptore publice exposito, *Cupidinis* personam gratiosa gestuum varietate, actionis decentia, pronunciationis elegantia ita sustinuit, ut omnium oculos, ora atque animos in se converterit, majorum imo maximarum rerum præsagia excitans. In academiam e gymnasio a. 1548. translatus professores publice docentes diligenter audiit, donec cupido eum invasit, exteras academias visendi. Iter ingreditur, librorum sarcina pressus, sed levi viatico instructus, animo tamen alacri, confidens,

se

ſe doctorum virorum liberalitatem carminibus ſuis provocaturum. Lugdunum Gallorum perveniens, biennium tranſegit apud typographum *Gothofredum Beringum*, cui operam ſuam locavit, vacuaſque horas literis impendit. Collecto ex labore viatico Lutetiam eſt profectus, ubi iterum biennium commoratus clariſſimis viris, præcipue autem *Petro Ramo*, profeſſori regio, inoteſcere & in deliciis eſſe cœpit, qui ipſum honorifice & liberaliter, *coronato aureo* dono dato, excepit. Quam ejus humanitatem Zuingerus abunde ſatis poſtea rependit, dum Ramum religionis cauſa Baſileæ exulem ſuſcepit. Per quinquennium integrum apud exteros pie atque honeſte verſatus & haud exiguum ſapientiæ theſaurum ſortitus, reditum in patriam paravit atque a. 1553. perfecit; ibi tamen non diu moratus, ſed auctore atque ſuaſore *Petro Perna*, Lucenſi typographo, apud Baſilienſes ob religionem exule, iter in Italiam ſuſcepit, & primo quidem Patavium, poſtea Venetias perrexit. Poſtquam per quinquennium in Italia ſubſtitiſſet, & eruditionis theſaurum acquiſiviſſet, tempus monuit, ut patriæ uſibus ſeſe redderet; accepta itaque Patavii Doctoris Medici dignitate, in patria ſoſpes advenit, & publica diſputatione admirandæ ſuæ eruditionis ſpecimen edidit. Amici, ne iterum alio tenderet, aureis catenis ligatum detinere ſtuduerunt, præcipue *Bonif.* atque *Baſil. Amerbachii*, JC. itemque *Joh. Huberus*, Medicus, qui procurarunt, ut *Valeriam Rüdin*, Lucæ Iſelii viduam, quam tum forte ditiſſimus mercator ambibat, uxorem duceret. Pater nolens jure ſuo uti, filiæ fecit optionem, malletne cum mercatore laute & ſplendide vivere, an vero cum Doctore pultem avenaceam ſorbere; hæc autem Doctori manum dedit; tum enim adhuc bonis literis ſuus conſtabat honos & pretium. Conſentiente etiam patre, *Jacobo Rüdino*, Tribuno plebis, nuptiæ fuerunt celebratæ, atque Zuingerus ducta uxore dotata, jam ab aliis curis liberior, amplioribuſque ſtudiorum præſidiis inſtructus, animum ad magna erexit. Ceterum conjugium hoc 8. liberis erat fœcundum, filia *Chriſtiana* primum *Wern. Hubero*, Med. Doct. & Ethic. Prof. dein *Mart. Chmielecio*, Med. Doct. & Prof. *Valeria Henr. Ryhinero*, Pharmacop. & *Dorothea Sam. Verzaſchæ* Med. Doct. fuerat nupta; filius *Bonifacius* æt. a. 21. obiit Paduæ a. 1588. & *Jacobus* Med. Doct.

Ling. Gr. Prof. erat designatus, de quo suo loco dicetur. Curis ergo domesticis solutus Zuingerus, novo studio in literas incubuit, eo successu, ut nulla Philosophiæ fuerit pars, quam ille non & ingenio penetraverit, & judicio accurato tractaverit, & singulari methodo resolverit. In Medicina nil fuit tam abstrusum, quod ille non planum fecerit, sive quis Galeni sequeretur artem, sive Paracelsi novitatem tueretur. Hoc a nonnullis vitio datum fuerat Zuingero, quod animum maximarum rerum capacissimum ad Theologiæ quoque studium adjunxerit, & falcem in alienam messem immiserit; quasi vero non cujuslibet esset Christiani, Scripturas scrutari, fideique atque spei rationem reddere, proximoque prælucere non vita saltem sed & literis atque sermonibus. Interim Zuingerus academicæ juventuti eruditione sua commoda maxima adferendi varias occasiones obtinuit. Linguæ Græcæ nempe Professor electus fuit a. 1565. dein a. 1571. philosophiam practicam s. Ethicam publice docere cœpit, utrumque præstitit magno discentium fructu & methodo singulari ac felici, vere enim erat διδακτικος, & exacte norat modum, quo ingenia varia ac diversa excitanda, alenda & acuenda sint. Denique a. 1580. ad Medicinam Theoreticam docendam fuit vocatus, quod diligentissime præstitit, nec tamen intermisit proporro omnis generis ægrotis consilio prodesse; nam natura erat facillimus, & citra personarum respectum tam summi quam imi subsellii hominibus suppetias ibat; ita quidem, ut praxis medica certo sensu plus ei obfuisse quam profuisse a nonnullis judicaretur; pauperibus nempe non tantum medicinam gratis faciebat, sed & beneficiis adsistebat lautioribus, pecunia atque pharmacis, quæ ipse parabat, chymicam artem callens atque exercens. In hospites etiam admodum erat liberalis, domique suæ plures excepit. Pietatis, quæ summa laus est, eximius erat cultor; conciones & preces publicas crebro frequentavit, privatim statis horis Scripturam S. aliosque libros theologicos cum domesticis legit, Scriptaque N. T. in textu græco adsidue atque adtente in museo suo evolvit. Inter hæc pietatis atque muneris exercitia febre epidemica correptus mortem, quam sibi in diem a decubitu XI. prædixit, non tam passus, quam constanti πληροφορια vitæ melioris adgressus est d. 10. Mart. a. 1588. elatusque est honorifice universo civitatis comitatu & planctu.

Edidit

Edidit *Nautileum somnium*, 1560. 4. *Tabulas & commentarium in artem medicinalem Galeni, ejusdemque librum de constitutione artis medicæ.* 1561. fol. *Theatrum vitæ humanæ* a 1565. 1571. 1586. 1596. & 1604. IV. T. fol. *Tab. in Aristotelis* l. X. *Ethicorum ad Nicomachum*, 1566. fol. & 1566. 4. *Leges Ordinis Medici Basiliensis*, Bas. 1570. fol. *Morum philosophiam poëticam*, 1575. 2. T. 8. *Methodum similitudinum*, 1575. 1595. & 1602. 8. *Methodum rusticam Catonis & Varronis præceptis aphoristicis per locos communes digestis*, 1576. 8. *Methodum apodemicam*, Bas. 1577. 4. & Argent. 1594. 4. *Tabulas in 22. commentarios Hippocratis, nec non sententias insignes Hippocrateas per locos communes digestas*, 1579. fol. *de historia*, eod. 8. *Argumenta, scholia & tabulas in* l. *X. Ethic. Aristot. ad Nicom.* 1582. fol. *Argumenta, scholia & tabulas in l.* 8. *Polit. Arist.* eod. fol. *Orationes gratulatorias*, Bas. 1586. 4. *Cygneam cantionem*, 1588. 4. *Analysin Psalmorum Davidis, symboli apostolici & orationis dominicæ*, 1599. fol. *Physiologiam medicam*, 1610. 8. *Eusebii, episcopi, opera tabulis illustrata, consilia & epistolas medicas.* Primum in lucem edidit a. 1563. *Franc. Catanei Diacetii opera, cum præfatione, in qua suam in platonica atque aristotelica philosophia scientiam ex æquo probavit;* etiam cum Scapulæ lexico edidit *græcarum dialectorum hypotyposin*, nec non *aliquot consilia medica apud Scholzium*, Han. 1611.

VI. Philippus Scherb, natus a. 1555. Episcopicellæ in Thurgovia Helvetiorum, patrem habuit *Melchiorem Scherb, Philippi* filium, Constantiensem, Episcopicellæ a. 1550. civitatis jure donatum ibidemque Poligrammateum constitutum, matrem vero *Annam Calhartiam.* Puer, ad omnes res lepidior, tempestivius literis initiatus fuit a parentibus, easdemque tum in Italia, tum præsertim Basileæ fervidissime excoluit, eosque in philosophia atque arte medica fecit profectus, ut d. 6. Sept. 1580. insignia medica solenni cerimonia acceperit; publica oratione scrutatus, *utrum crystallinus humor primarium visus sit organum, an aliqua in oculo pars?* Adeo etiam academiæ Basiliensis proceribus probata fuit ejus eruditio, ut ei non solum a. 1580. ordinariam Logicæ professionem, sed & a. 1581. vicariatum professionis Organi Aristot. detulerint, quo ad a. 1583. fuerat functus. His non contenti a. 1584. ex cathedra Logica ad cathedram Philosophiæ moralis eundem transtulerunt, quod officium dextre egit ad a. 1586.

 quo

quo Altorfium, Philosophiæ & medicinæ docendæ sparta ornatus, secessit, ubi etiam ad dies vitæ perstitit, licet ei a. 1588. a Basiliensibus professio Medicinæ Theoreticæ decreta, & a civitatis Magistratu amplius, quam solvi solebat, salarium oblatum fuerit. Altorfii Scherbius maximo cum fructu provinciæ suæ præfuit, & omni laude superiorem se præbuit doctorem. Graphice eum depinxit Casp. Hoffmann, ejus discipulus, in epist. dedic. thesium medicarum Scherbii his verbis: *Dispeream, si ulla oratio adsequi potest summam ingenii acrimoniam, conjunctam cum judicio subactissimo. Adparet hoc ex thesibus ipsius: sed & ex lectionibus, quas hodie vocant, a discipulis exceptis. E quibus nisi quis subito agnoscit, non sapuisse illum vulgaria, sed ad cotem Aristotelis & Galeni exacuta: næ ille parum salis in se habet. Has autem cum habebat, aut illas cum disputabat, quanta erat corporis dignitate, vocisque suavitate! Tum vero quam pollebat* δυναμει, *quam illi dicunt* ερμενευτικη. *Nempe, tam erat utrobique perspicuus, & tam poterat irrepere in animos audientium, mistis opportunissime jocis cum seriis, ut, qui Scherbium non intelligeret, nihil intelligeret. Utebatur etiam sermone, non exquisito illo, quem fastidiosi quidam Ciceroniani crepant; non etiam sordido illo, quem Barbari sectantur: sed (uno verbo)* διδακτικω. *Cum enim latinissime alias loqueretur, non respuebat terminos artis, ut adpellant. Factum hinc est, ut frequentissimum haberet auditorium, cum ventitarent ad illum etiam ex illo hominum genere, quod alias philosophos ex alto despicit, vel quia marsupium illi obolet, vel quia conversatio hæc indigna videtur esse genere & sanguine suo. Factum hinc etiam est, quod quidam eo provecti sint amoris, ut quidvis notare vellent, atque etiam publici juris facere. — Quo magis veniam merebitur* ο μακαριτης *noster, si in politicis, quæ edita sunt, non pauca sint, quæ a tali viro non exspectes.* Interea Scherbius nuptias celebravit Norimbergæ a. 1591. cum nobili virgine, *Helena Rotenburgia*, cum qua lætissimus vixit ad a. 1604. quo anno acerbissimo luctui ob eam sibi morte ademtam indulsit; nec minori luctu postea fuerat adfectus ob filium unicum, non indoctum quidem, sed adeo prodigum atque degenerem, ut coactus fuerit excubitorem diurnum agere ad portam. Parens vero, isto jam nomine satis miser, insuper erat hæreditarius podagricus,

diuque

diuque & multum conflictabatur cum hoc morbo, postremis præsertim vitæ annis; tametsi pristinum animi vigorem & academiæ inserviendi studium quodammodo retinuerit. Hujus testem adpellamus *Conr. Rittershusium* in epist. ad *Kirchmannum*, quæ exstat in *Gudianis* p. 238. ubi dicit: *D. Scherbius noster ex febre valde est debilis, ut metuat suæ ipse vitæ; quamquam ad mortem præsenti est animo, vel ideo, ut brevi sit cum conjuge, quam præmisit. — Magnum lumen nobis exstinguetur; quamvis enim jam ab aliquot annis id morbi nebulis obscuratum quodammodo videri potuit, tamen domi adhuc splendebat, contractioribus quidem, sed tamen satis dilucidis & illustribus radiis.* Tandem post longam molestamque ægritudinem secuta est beata ejusdem analysis d. 11. Jul. 1605. de cujus morte *Piccartus* scripsit: *si cum Catone virtus etiam mortua recte dicebatur, cum Scherbio pietas, medicina, philosophia & virtus in cineres abibunt.* De faceto vero ejusdem ingenio insuper quædam ut commemoremus, id quidem ex variis ejus scriptis elucet, præcipue vero ex familiaribus ejus colloquiis atque epistolis, ex quibus nonnulla exempla adtulisse forsan haud erit ingratum: De patria sua interrogatus joculari dictione ad Helvetiam, pecoribus præstantissimis abundantem, adludens sese *einen Küh-Melker* vocare consueverat. Singulare etiam illius exemplum præbet titulus alicui dissertationi præfixus, qui hic est: *De differentiis definitionum, ad quarum vel exotericam oppugnationem, vel acroamaticam expugnationem, Ph. Scherbius Prostates, & Conr. Albinus Hypostates, in XIII. d. Nov. omnium ordinum academicos Epistatas, Parastatas, comiter invitant, officiose vocant, amice provocant &c.* Etiam epistola aliqua ad amicum scripta idem ostendit, cujus hoc est argumentum: *Relabor ad jocum: an liceat* baden *ei, qui erysipelate laborat? Respondeo physice, metaphysice, & mathematice, imo ne dubites, medice, sed non feminine; licet, si non actu quis laboret, & valde licet, quia balneum aquæ dulcis (antegressa, aut purgatione, aut sanguinis missione) bilis fervorem contemperat, hepatis quoque calorem mitigat. Sed obiicitur gravissima auctoritas feminarum? Resp. femina taceat, non solum in ecclesia, sed & in schola Galeni, excipio morbos muliebres. De his malo ego quoque coram tecum loqui, quam longius scribere. Heic homines nihil aliud lo-*

quuntur quam Schopperitates. (adludit ad plausus, quibus a. 1590. *Jac. Schopperus*, Theol. Prof. & Antistes exceptus fuit.) *Liceat enim mihi (ut Ciceroni* Lentulitatem *&* Appeitatem *fingere licuit) in rebus quoque novis novum vocabulum fingere. Sol, ut puto, propius ad nos accedet posthac, & pro* Tannzapfen, *melle, lacte, vino abundabimus! o fortunatos agricolas! utinam modo spes non sit somnium vigilantis. Bene vale, & concipe* φρονημα νεανικον. *Tibi autem hoc soli. Vinum meum incipit prospicere ad metam; per occasionem quæras velim, quid jam forum vinarium ferat, auctane pretia?* wann ein gut Zeichen im Calender stehet zu kaufen? *credo*, wann einer Geld im Beutel hat *&c.* Æque autem promtum paratumque Scherbium ad seria proferenda, quam ad jocosa fuisse, tot ejus commentationes, medici pariter ac philosophici argumenti, sane perquam graves ac seriæ, luculenter ostendunt. Animi vero singularem moderationem ipse probavit in controversia, propter *aristotelicam philosophiam*, habita cum *Ramistis*; quorum quidam, *Henningus Rennemannus*, geminato magna protervitate scripto, Franc. 1595. edito, adoriens Scherbium, ab hoc, bonitate causæ suæ confiso, nequicquam responsi tulit. Nugas tamen & ineptias hominis pro merito confutavit, & ab iis tam Galenicæ medicinæ, quam peripateticæ familiæ, scholarumqueGermaniæ dignitatem, tum etiam seorsim Scherbium, indigne tractatum vindicavit *Andr. Libavius*, peculiari schediasmatum medico philosophicorum, sale & pipere sat liberaliter conspersorum volumine, quod prodiit Francof. 1596.

Scripta ejus edita hæc fere sunt: Δοξαι *e philosophia humana desumta*, Bas. 1585. *de differentiis analytices & dialectices*, ib. eod. *Theses Medicæ* Lips 1614. *Commentarius in Politicam Aristotelis*, ib. 1617. *Theses philos.* Helmst. 1619. *Theses philos. in unum corpus redacta*, n. 18. Amberg. 1603. Helmst. 1659. quæ editio tribus disputationibus auctior est. Dissertatio *pro philosophia peripatetica adversus Ramistas*; hæc exstat in Philosophia Altorfina per *J. Paul. Felwingerum* edita, & de ea *Morhofii* in Polyh. p. 62. judicium hoc est: *Elegantissima est Scherbii disputatio pro philosophia peripatetica adversus Ramistas, adeo brevis, nervosa & elegans, neque sine flore eloquentiæ, ut vel vasto libro accuratius aliquid scribi non posset. Oratio de idoneo judice earum controversiarum, quæ in artibus nasci solent, ex sententia Galeni*, a. 1592. primum edita, postmodum ea accessit ad eandem Philos.

Philof. Altorf. *Discursus politici in Aristotelis de Republica libros*, Francof. 1610. 8. *Theses medicæ 19 collectæ & editæ a Casp. Hofmanno*, Lipf. 1614. 8. ad calcem harum thesium accessit *examen Panaceæ Amwaldinæ*, habitum ad instantiam magnorum virorum a Phil. Scherbio. *Epistola ad Sigism. Schnitzerum*, exstat in *cista medica Joh. Hornungi* p. 343. *Epistola ad Andr. Libavium* præfigitur hujus medico philosophicis schediasmatibus, Francof. 1596. 8. *præfatio epistolica ad Ernestum Sonerum, in Andreæ Cæsalpini de Metallicis libros*, Norimb 1602. editos. *Sylva medicamentorum compositorum per C. Hofmannum* Lipf. 1617. 8. edita, ab aliis Scherbio, ab aliis alii, tribuitur. Diff. *de morbis colliquativis* a Scherbio conscripta lucem publicam nunquam vidit. Sed ejus liber *de natura politicæ & recta juvenum institutione* prodiit Francof. 1608. 8. *epistola Scherbii ad Theoph. Maderum* exstat in Cent. Epp. philolog. ex *Bibl. Goldasti*, Lipf. 1674. 8. p. 334.

VII. Joh. Nicolaus Stupanus, magni Aristotelis atque Galeni felix interpres atque æmulus, natione fuit Rhætus, ex antiqua eaque nobili familia oriundus. Procreatus fuit Pontrasini, superioris Engadini civitate a. 1542. d. 9. Dec. patre *Nicolao Stupano*, senatore atque judice, matre *Vrsina*. Majorum exemplo, quorum tres quatuorve summos Philosophos atque medicos numeravit, excitatus, itidem camœnarum amore captus a. 1557. Basiliensem earum sedem petiit, & publicum gymnasium frequentare cœpit. Fato autem sinistro hic fuerat usus; cum enim hospiti convictus pretium aliquanto serius, quam speraverat, solveretur, is moræ impatiens Stupanum Gymnasio temere exemtum opificio sartorio adhibuit, studiisque valedicere jussit. Quam primum autem id rescivit *Barthol. Sylvius*, quem in patria fidum habuit præceptorem, musis redditus & denuo gymnasio fuit illatus. Triennio post ex pulvere scholastico in solem Academiæ perductus philosophicas artes atque disciplinas diligenter addidicit, inprimis *C. S. Curionis* institutione usus, eo successu, ut philosophica brabea, primam quidem lauream a. 1563., magisterii vero honores a. 1565. dignissimus acceperit. Majorum exempla imitaturus, postquam philosophica studia, inprimis linguæ latinæ atque græcæ cognitionem, fundamenti loco posuisset, studium medicum feliciter est exorsus, summaque diligentia, quam ei adhibuit, tantos in eo

fecit progressus, ut non solum a. 1569. summos in Medicina honores obtineret, sed & Academia, perspecta omnigena & singulari ejus eruditione, variis professionibus obeundis ipsius operam deposceret. Etenim d. 1. Febr. 1571. ad Logicam docendam a senatu acad. rite fuit vocatus, cui muneri dextre satis supra quadriennium præfuit; hinc d. 10. Oct. 1575. ad professionem Organi aristot. traductus eandem pari ornamento atque emolumento administravit, donec d. 24. Febr. a. 1589. superiorum jussu Medicinam Theoreticam profiteri cœpit; in hoc munere ob malevolorum nonnullorum senatorum calumnias, *Casp. Bauhinum*, in illud intrudere cogitantium, quod vero Bauhinus minime adprobabat, demum d. 30. Jun. a Senatu fuit confirmatus. Theoretico autem huic studio Stupanus totum se dedit adeo, ut ejus fastigium supremum conscenderit. Ipsius etiam fama pellecti mystæ apollinei undique adcurrebant, eumque magno cum fructu audiebant. Præterea studio tenebatur disciplinarum mathematicarum, quarum callentissimum fuisse scripta publica testantur. Continuis tandem atque gravissimis laboribus frangi cœpit, unde ad tempus filio *Emanueli*, ne quid publico decederet, vices subeundas, adprobante senatu acad. commisit usque ad a. 1620. quo exhibitis literis supplicibus, quibus petiit, ut ob tot annorum merita & senectutis infirmitates filius iste a sexennio vicarius sibi in Professione medica successor constitueretur, desideriis ejus satisfactum, filiusque Emanuel d. 26. Febr. ipsi fuit suffectus, sicque vivi parentis hæreditatem filius adiit. Ipse vero senectutis sarcina pressus anno sequente, qui fuit 1621. d. 11. Aug. diem suum obiit. Ceterum conjugium iniit geminum, alterum cum *Regula Frey*, unica, alterum cum *Catharina Iselin*, duodena prole fœcundum.

Scripta ejus sunt sequentia: Oratio de Cœlii Secundi Curionis vita ac obitu, Bas. 1570. 4. *Pandulphi Collenutii historiæ Neapolitanæ* l. VI. latine translati a Nic. Stupano, Bas. 1572. 4. forsan est idem opus, quod infra sub nomine *Collectionis hist. Neap.* occurrit. *De Holometri fabrica & usu, instrumento geometrico ab Abele Fulvio* invento, & Stupani opera sermone latino explicato, Bas. 1577. fol. *Novum Galeni theatrum*, ib. *theses de morbo ejusque differentiis in genere*, ib. 1592. *theses de symtomatibus*, ib. eod. *theses de vera & genuina cerebri structura*, Bas. 1594. 4. theses *de variolis & morbillis*,

morbillis, ib. 1596. *medicina theorica in theses contracta*, 1614. *Bina epistola medica*. Ex italico in latinum transtulit *Patricii dialogos de legenda scribendaque historia ratione*, 1570. 8. *Collectionem historia Neapolitana* l. 6. ib. 1572. 4. *Alexandri Piccolomini de sphara* l. 6. Bas. 1588. 4. Ejusdem *compendium de stellis fixis*, & *de magnitudine terra* & *aqua*. *Joh. Petri Contareni historiam de bello Veneto a Selimo* 2. illato, Bas. 1573. 4. *Nic. Machiavelli de principe* & *discursus de Republica*. Bas. 1580. 8. *Petri Pitati opus de ortu* & *occasu stellarum fixarum* revidit & castigavit, Bas. 1568. 4.

VIII. Emanuel Stupanus parentibus natus optimis d. 13. Dec. a. 1587. patrem quidem habuit *Joh. Nicolaum Stupanum*, Med. Doct. ac Theoret. Professorem, matrem vero *Catharinam Iselin*, qui ipsum bonis literis cura non minus quam voto consecrarunt. Absoluto cursu Gymnasii a. 1603. in studiosorum philosophiæ numerum fuit adlectus; sequenti anno Genevam missus non solum linguam gallicam sed & studium philosophicum adeo diligenter excoluit, ut a. 1607. Basileam redux primum privatim Baccalaureus & paulo post A. L. M. publice fuerit renunciatus. Ex hoc tempore non modo voluntate parentis sed & proprio incitante genio, paterna lecturus vestigia, Medicinæ operam dedit, usus non tantum privata atque publica parentis optimi, verum & clariss. ejusdem collegarum, *Casp. Bauhini*, & *Fel. Plateri* fida institutione, quibus tam præclaris adjumentis, accedente indefessa industria tantum profecit, ut post peregrinationem in Italiam susceptam 4. Non. Nov. a. 1617. insignia Doctoris medici magno suo merito fuerit consecutus. Uti philosophiæ & utrique philologiæ, græcæ & latinæ, juxta studium medicum, operam haud vulgarem impendit, ita omnigenæ eruditionis suæ varia & egregia edidit pro temporum occasione specimina, trium professorum philosophiæ successive vices sustinens, a. 1611. *Jac. Zuingeri*, Græci, itemque *Henr. Justi*, organi aristot. Professoris, & a. 1614. *Frid. Castellionis*, Rhetoris. Quantum & in Medicina valeat, ostendit publice, cum parenti seni ac debili opera sua adstitit, ejusque cathedram vicario nomine, primum privata voluntate parentis ab a. 1614. dein publica senatus acad. auctoritate ab a. 1617. conscendit. Qua promta officiorum suorum exhibitione,

hibitione, magnoque per eam in academicam juventutem collato commodo ita se senatui acad. commendavit, ut, petente id parente, d. 26. Febr. 1620. ejus successor fuerit constitutus; quam provinciam d. 28. Mart. 1620. præloquio de *fraudibus Paracelsistarum* adiit, laudabilique diligentia administravit, magna Hippocratis & Galeni nomina, ut par est, inprimis veneratus, in quibus quicquid est præcipuum vasta, qua pollebat, memoria est complexus, sic ut, ubi opus, vel ipsissimis eorum verbis non minus græce quam latine, prolixe & ad stuporem responderet. Præterea non publicis modo exercitiis, legendo, disputando, sed & privatis institutionibus, dum ætas viresque permittebant, sedulus & fidus vacavit, inde nomen & apud exteros sortitus. Muneribus ac dignitatibus acad. cunctis sæpe riteque est defunctus; ordinis sui decurio XII. Rector III. Uxorem duxit *Juditham Zœrnlin* 10. Cal. Febr. a. 1617. ex qua 14. suscepit liberos. Sesquianno ante obitum in via ad concionem & synaxin sacram lapsum est passus, ut a publico abstinere necesse haberet. Omnibus curis mundanis in uxorem & primogenitum devolutis, supernis unice fuit intentus, quæ patienti desiderio exspectavit & ad 4. Cal. Mart. a. 1664. est sortitus.

Edidit *Aphorismorum Hippocratis enarrationes & commentaria aphor.* 1615. 8. *Leonh. Fuchsii Institutionum med.* l. V. correctiores & auctiores edidit Bas. 1618. 8. *præloquium in professionem medicam pro Hippocratis Medicina*, 4. *orationem de vita & obitu Casp. Bauhini*, ib. 1625. 4. *Lexicon medicum Græco lat. a Barthol. Castello inchoatum*, ab ipso vero illustratum atque perfectum 1628. 8. *J. Riolani systema artis medicinalis Theor. & Pract.* nova forma adornavit, emendavit & indice auxit, 1629. 8. Ejusd. libr. *de ratione curandorum morborum* correxit & locupletavit, eod. 8.

IX. HIERONYMUS BAUHIN primam diem habuit 4. Cal. Mart. a. 1637. genitores vero *Joh. Casparum Bauhin*, Med. Doct. & Practicæ Professorem, & *Barbaram Bitton.* Huic benigniori nascendi sorti in prima ætate accessit sollicita & prudens parentum cura, qui eum non modo domi erudierunt, sed & præceptoribus publicis erudiendum tradiderunt, quorum ductu virtutis & literarum elementa ipse adsiduus auditor probe percepit, & a. 1650. ex gymnasii pomœriis in Academiæ castra transivit.

transſivit. Hic ſub ſignis philoſophorum ſtrenue militavit, præterque reliquas artes atque ſcientias inprimis Dialecticam, linguam græcam atque philoſophiam naturalem, diſciplinas futuro medico præſertim utiles atque neceſſarias, diligenter excoluit. Exacto autem triennio ſtudio philoſophico deſtinato a. 1653. d. 26. Jul. titulo Philoſophiæ Doctoris ornatus Medicorum ſcholam intravit, & ſub auſpiciis *Em. Stupani*, *Jac. a Brunn* & præſertim optimi parentis ex veterum Medicorum Hippocratis & Galeni fontibus, laudabili majorum exemplo, medendi artem didicit, nec prius in neotericorum ſcriptis vagandum cenſuit, quam ex horum medicinæ principum placitis ſolida fundamenta poſuiſſet. Omnes licet Medicinæ partes excuſſiſſet, ſibique familiares reddidiſſet, præ ceteris tamen ſtudio Botanico delectatus legitur, qua herbarum peritia & commilitonibus ſuis magno eorum emolumento præivit. Poſtquam autem integrum quinquennium in ſtudium medicum impendiſſet, animumque eximia rerum medicarum ſcientia imbuiſſet, ſuperatis cum laude conſuetis ſpeciminibus, d. 3. Aug. a. 1658. Doctoris medici titulo fuit condecoratus. Cum jam ea eſſet continentia judiciique maturitate, ut vitia hujus ſeculi cavere, & quæ ſtudiis honeſtiſque moribus plenius efformandis apta ſeligere poſſet, in Italiam fuit miſſus, Patavii primum ſubſiſtens, ubi exercitia medica, inprimis anatomica, frequentavit, & a celeberrimis viris, *Friſimelica*, *Molineto*, *Marqueto*, *Ferrario*, *Rhodio*, *Offredo* aliiſque prolixa favoris officia accepit. Patavio valere juſſo Romam, Bononiam, Florentiam, aliaſque ejus regionis civitates ſalutavit, non tam ædificiorum ſplendorem ſtupens, quam eruditorum virorum amicitiam quærens. Baſileam cum rediit, patrem in cadaveris fœminei diſſectione occupatum invenit, cujus ad ducem Wurtembergicum Montisbelgardi ægrotantem vocati atque profecti ſtatim vices obiit, illamque diſſectionem dextre perfecit. Hiſce peractis & Galliam viſitavit, Lugduni præcipue commoratus atque Lutetiæ, ubi *Patino*, *Mentelio*, *Sponio* quin & illuſtriſſimo Domino *Caumartin*, regis olim ad Helvetios legato familiariter uſus & ab iſto perquam hoſpitaliter exceptus fuit. Domum cum petiit, & aliis, quæ magno labore atque ſumtu camparaverat, communicare, praxinque medicam exercere cœpit, idque celerrime

lerrime atque feliciſſime. Studia etiam philoſophica continuavit, ejuſque ſpecimen publicum edidit vacante cathedra Logica, de *Syllogiſmo* diſputationem defendens d. 22. Apr. 1659. Sed majoribus erat deſtinatus, quæ mox fuere inſecuta. Non tantum nempe rex chriſtianiſſimus eadem qua patrem complexus eſt gratia filium, huicque diploma miſit, quo erat ſancitum, ut conſiliarius atque medicus regius poſt fata parentis exiſteret, quæ vero res inverſo fatorum ordine ceciderat; ſed & Academiæ Baſ. ſenatus d. 31. Aug. a. 1660. communibus ſuffragiis profeſſionem Anat. & Botanicam ei decrevit, quam duplicem ſpartam, in locum laudemque parentis ſuccedens, maximo cum fructu adminiſtravit, donec d. 17. Oct. a. 1664. ad medicinam theoreticam docendam fuit vocatus, quam provinciam non minori fide atque induſtria obiit. Negotiis quam plurimis atque graviſſimis obrutus adjutricem quæſivit atque invenit optimam, *Annam Fæſch*, quæ ſancto vinculo ei juncta fuit menſe Martio a. 1664. & ex qua duos filios ſuſcepit, *Joh. Caſparum* & *Joh. Ludovicum*, ille moriente patre 18. menſes natus, deinceps Medicinæ operam dedit, quam Montisbelgardi apud ducem Wurtembergicum, cujus medicus erat atque conſiliarius, diligenter exercuit, & d. 19. Mart. a. 1705. diem ſuum obiit; hic vero 18. hebdomadas natus, cum pater morte defungeretur, ſtudia dein juridica fuit proſecutus & J. V. L. atque Reip. noſtræ Senator, antea etiam prætor, obiit a. 1735. Sed felicitas Bauhini noſtri in terris fuerat breviſſima; morbo hungarico enim correptus d. 23. Jan. a. 1667. vitam hanc clauſit, ad cœleſtem atque perennem felicitatem translatus.

Edidit *Tabernæmontani librum de re herbaria* multis additamentis auctiorem, quam olim ab avo, Caſparo Bauhino, fuerat editus, Baſ. 1664. fol. diſſ. *de peripneumonia*, 1658. *Prolegomena medica in ſuccinctas theſes redacta*, 1665. 4. *theſes medicas de peſte*, Baſ. 4.

X. JOH. RODOLPHUS BURCARD, Medicinæ Doctor, a cathedra Anat. & Bot. ad cathedram Medicinæ Theoreticæ fuit vocatus d. 30. Sept. a. 1667. eamque occupavit, donec d. 29. Dec. a. 1685. ad docendam Medicinam Practicam transferretur. V. Prof. Med. Pract. n. 9.

XI. JACOBUS ROTH, Med. Doctor ex cathedra Anat. & Bot. in cathedram Medicinæ Theoret. fuit translatus d. 29. Dec. a. 1685. eamque possedit ad d. 18. Febr. a. 1687. ad Medicinæ Pract. professionem promotus. V. Prof. Med. Pract. n. 10.

XII. NICOLAUS EGLINGER, Med. Doctor, prius Anat. & Bot. Professor, Theoretices Professor fuit designatus d. 18. Febr. a. 1687. hancque spartam ornavit, dum d. 10. Jun. a. 1703. Medicinæ Pract. professionem obtinuit. V. Prof. Med. Pract. n. 11.

XIII. JOH. JACOBUS HARDER lucem ortumque vitalem accepit d. 7. Sept. a. 1656. debuitque post Deum parentibus, *Joh. Conr. Harder*, Archigrammateo atque Scholarchæ, post senatori atque Reip. Quæstori & *Annæ Mariæ Gemusæus*. Absoluto penso scholastico a. 1668. philosophorum institutioni traditus pro ingenii felicitate atque multa, quam adhibuit, diligentia eo est progressus, ut a. 1670. unam, & a. 1671. alteram lauream philos. reportarit. Hisce scientiis atque titulis ornatus ad magis realia se convertit, & studium Medicinæ elegit, quod omnibus velis egit remisque, indefessam in Anatomiam, Botanicam atque universam medendi artem impendens adsiduitatem. Aucturus apud exteros scientiam Genevam, Lugdunum atque Lutetiam Parisiorum abiit, hic per annum fere substitit, & Anatomiæ præsertim atque Chirurgiæ diligentem operam navavit. A. 1675. in patriam reversus statim d. 9. Jun. dissertationem *de animâ sentiente* edidit ac defendit, vacantem professionem Physices ambiens. Sequenti anno 1676. consuetis editis speciminibus d. 10. Cal. Jun. summos in Medicina honores fuit adsecutus. Ab isto tempore male adfectis ægrotantibus solatiò atque auxilio esse studuit, itemque philosophiæ cultoribus opera sua profuit. Mox vero amplior campus ei fuit apertus, occasioque data, eruditionem suam insignem declarandi atque ea studiosorum conatus promovendi. Die nempe 19. Febr. 1678. Rhetorica & d. 5. Jan. 1686. Physica professio ei fuit delata, quam utramque diligenter administravit, donec ad altiora fuit evectus, quod factum, cum d. 18. Febr. 1687. Anatomiæ & Botanicæ, & denique d. 10. Jun. a. 1703. Theoreticæ Medicinæ Professor

Professor constitueretur. In majoribus peragendis non minorem fidem adhibuit atque sedulitatem quam in minoribus, quin se ipsum superare & magis magisque proximo servire continuo contendit. Nec intra paterna mœnia fama ejus substitit, sed longe lateque fuit diffusa, ejus consilia medica etiam a principibus viris avide atque frequenter expetita, honoresque in eum undique fuere effusi. Jam a. 1681. in academiam S. R. Imp. Naturæ Curiosorum sub nomine *Paeonis* receptus, ejusdemque Præsidis *Adjunctus* a. 1689. fuit designatus. A. 1682. a Marchione Bada-Durlacensi Medicus familiaris, a. 1684. Physicus provincialis & a. 1707. consiliarius intimus fuit constitutus. Archiatrum suum a. 1699. dux Wurtembergicus, a. 1700. præfectus Altschhausensis, a. 1701. comites Leiningenses, a. 1705. comes Hassiæ Cassell. nec non dux Holsatiæ atque comes Hanoviensis ipsum denominarunt honorifice, lautisque præmiis adfecerunt; præterea a. 1683. in academiam *Recuperatorum* cooptatus & denique a. 1694. ab Imperatore *Leopoldo I. Comes Palatinus Cæsareus* creatus & amplissimis privilegiis fuit donatus. Vitæ sociam sibi adlegit junxitque d. 23. Oct. a. 1679. *Barbaram Burcard*, sedecim liberorum ex ipso factam matrem, ex quibus duo tantum filii filiæque quinque eum luxerunt, in illis fuit *Joh. Rodolphus*, Phil. & Med. Doctor. Vitam ipse explevit d. 28. Apr. a. 1711. febri peripneumonica intra sex dierum spatium exstinctus.

Libri ejus editi sunt: Επιχειρησις *physiologica in anima humana seu intellectiva naturam inquirens*, Bas. 1671. 4. diss. *de Ictero nigro*, ib. 1673. 4. diss. *de Asthmate*, Bas. 1676. 4. diss. *de nostalgia* (*Heimwehe*) 1678. *prodromus physiologicus naturam explicans humorum nutritioni & generationi dicatorum*, 1679. 8. *Examen anatomicum cochleæ terrestris domiportæ*, ib. eod. 8. *Paeonis & Pythagoræ exercitationes anatomicæ & medicæ bis 50.* 1684. 8. *Epistolæ aliquot de partibus genitalibus cochlearum, generatione item insectorum ex ovo ad Ant. Fel. Marsilium & Luc. Schrœckium*, Aug. Vind. 1684. 8. diss. *viscerum præcipuorum structuram & usum adumbrans*, Bas. 1686. 4. *Thesaurus observationum medicarum*, 1736. fol. *Apiarium*, observationibus medicis centum & physicis experimentis refertum, ib. 1687. 8. In Ephemeridibus Acad. Nat. Cur. *de puella rene dextro cum succenturiato carente*, 1682. *de rupicaprarum interaneis & Ægagropylis: de Mola generatione & differentiis*, 1683. *de noxiis*

noxiis cicutis terrestr. 1684. *de viperarum morsu & anatome muris alpini*, 1685. *de mingendi difficultate cum urina purulenta.* 1687. *Glandula ventriculi scirrbosa cum pylori & pancratis scirrbo insigni: Enterocele ex intestini coli prolapsu: de corpusculis in duodeno conspicuis: de dysenteria post febrem continuam malignam: anatome erinacei terrestris. Mesenterii tumor in cervo*, 1688. *Sinus frontalis in vitulo: polypus Gelatinæ similis: Lien magnus: cor & pericordium monstrosa: de glande sclopeto emissa pulmonis lobum alterum cum œsophago perforante, cui natura felicem medelam paravit*, 1690. *de glandulis intestini duodeni*, 1693. *de polypo cordis portentoso: de motibus epilepticis in primipara: de motibus convulsivis alternis diebus recurrentibus: de fluore albo mulierum seu lympha varii coloris e naturalibus copiose fluente: de muliere vermivoma: de puella novenni prægnante, & de uvula defecta*, 1694, *de funesta uteri ruptura ipso partus tempore*, 1697. In Ephemeridibus Germanicis: *Constitutiones epidemicæ Basilienses*, a. 1699. 1701. & 1702.

XIV. THEODORUS ZUINGER, antea Anat. & Botan. Professor, ad Professionem Medicinæ Theoreticæ fuit evectus d. 26. Maj. a. 1711., quam vero non est adgressus, ad Professionem Medicinæ Practicæ d. 15. Sept. a. 1711. vocatus. V. Prof. Med. Pract. n. 12.

XV. EMANUEL KOENIG exorsus est hanc vitam d. 1. Nov. a. 1658. parentibus usus *Eman. Kœnig*, typographo & *Anna Cathar. Schart.* Inter libros natus & educatus incredibili librorum flagrabat studio, eorumque lectione quam maxime delectabatur. Hoc observantes pii parentes, puerique ingenium felicissimum animadvertentes, desideriis ejus adnuerunt, musisque eum consecrarunt. Exacto feliciter a. 1674. Gymnasii penso, cursuque philosophico dimidia ex parte absoluto, a. 1675. primos in philosophia honores, quos Lauream adpellare mos est, obtinuit, cumque & altera curriculi philosophici parte laudabiliter fuit defunctus, a. 1677. honores & dignitates Magisterii seu docturæ philosophicæ ceu testimonia præmiaque laborum accepit. Ad Medicinam animum adplicans omnibus viribus in medendi studium incubuit, nocturnisque impallescens Hippocratis, Galeni suique ævi Æsculapiorum chartis, tantam in hac saluberrima arte sibi comparavit notitiam, ut jam d. 31. Oct. a. 1682. ob strenue navatam operam doctoratus medici gradum, dignitatem atque privilegia obtineret.

ret. Sequenti abhinc anno peritiam medicam domi acquiſitam apud exteros inſigniorem reddere ſtatuit, & iter literarium in Galliam atque Italiam inſtituit. Genevæ a *Theoph. Bonneto*, Lugduni *Sponiis* patre ac filio, Montiſpeſſuli *Petro Magnoto*, *Barbeyracio*, *Chiraco* & *Vieuſſenio*, Florentiæ a *Redio* & *Bellino*, Bononiæ a *Malpighio*, Patavii a *Dominico de Marchettis* & *Car. Patino*, qui filiam ſuam ei uxorem obtulerat, quem favorem vero deprecatus erat, aliiſque viris primi ordinis comiter exceptus magnoque honore habitus fuit. Comparata cum præſtantiſſimis Galliæ atque Italiæ Medicis, Anatomicis atque Botanicis amicitia, captaque ex eorum conſuetudine inſigni utilitate ac in rebus medicis peritia, exteris quidem regionibus valedixit, ſed veterem uſum cum exteris eruditis ſancte atque conſtanter ſervavit, & non ſolum cum pleriſque modo nominatorum ſed & cum *J. J. Wepfero*, *Tob. Hollandero*, *Conr. Peyero*, *Car. Drelincourtio*, *Bohnio*, *Schræckio* & *Wedelio* commercium literarium habuit & diligenter exercuit. Amicitia etiam, quæ inter Wedelium & Kœnigium intercesserat, effecit, ut Kœnigius a. 1682. a præſide Academiæ Nat. Cur. Leopoldinæ, *Mich. Febrio*, ejuſdem academiæ ſocius, ſub nomine *Avicennæ*, denominaretur. Patriæ jam eruditione ſua variis modis prodeſſe contendit, & in cathedra docendo & ægrotos viſitando. Primo quidem d. 19. Dec. a. 1695. Profeſſio Linguæ Græcæ & d. 18. Dec. a. 1703. Profeſſio Phyſicæ ei fuit demandata. Hac provincia bene adminiſtrata, alia ei fuit commiſſa, nempe profeſſio Medicinæ Theoreticæ, quæ ei fuit decreta d. 15. Dec. a. 1711. quamque d. 8. Febr. Salomoni ſacra a. 1712. lectione *de Medicina Regis Salomonis philoſophiæ Chaldæorum & ſanguinis circulationi immixta ex Eccleſiaſt.* 12. ſolenniter fuit auſpicatus. Ex *Urſula Weiſs*, uxore, præter ſex alios liberos, ſuſtulit filium *Emanuelem*, Med. D. & Prof. de quo mox dicetur. His omnibus pie atque feliciter peractis, podagra excruciatus, terræ valedixit d. 30. Jul. a. 1731.

Scripta ejus ſunt ſequentia: diſſ. *de adfectibus*, 1677. diſſ. *de regno animali*, 1682. *Regnum vegetabile*, 1680. 1688. ejus T. 2. 1696. ambo tomi 1708. 4. *Regnum animale*, 1682. 1708. 4. *Regnum minerale*, 1686. 1703. 4. *Logicæ inutilis Helmontianæ tripes*, 1686. 4. *Pyramis logica*, 1689.

Scholia

Scholia in observationes chirurgicas & medicas Joh. Muralti, 1691. 8. *Chymia physica circa corporum naturalem & artificialem statum*, 1693. 4. *aureus thesaurus medicamentorum novorum &c.* germ. 1703. 1723. 8. *spicilegium botan. & anat.* 1703. *Georgica helvetica curiosa*, germ. 1705. 8. *Exercitatio medica curiosa, vere curiosa, de eo quod summum est in medicina*, 1711. In Miscellaneis & Ephemeridibus Nat. Cur. a. 1682. *Cerebrum pomi magnitudine e cranio carcinomate exeso protuberans*, obs. 167. *Morsus lupi rabidi talismate Saturnino sanati*, obs. 168. *Radicis Carlinæ vis defatigans*, obs. 169. a. 1684. *Alimentorum assumtorum cita per vomitum ejectio*, obs. 94. *Ileosus in agone mortis Celotomia restitutus*, obs. 95. *Insomnium de apris, ex rasura dentis apri præscriptione*, obs. 96. a. 1685. *de fragaria botryformi uno petiolo novem fraga gerente*, obs. 30. *de cerasis botryformibus*, obs. 31. *de stridoris seu cantus Gryllorum organo*, obs. 32. *de motu cordis post abscissos omnes nervos spiritus, ipsi communicantes per 42. horas persistente*, obs. 33. *de noctuæ anatome; ejusque mira oculorum fabrica*, obs. 34. a. 1686. *Empyema thoracis caseosum*, obs. 98. *alexipharmaca lumbricos necantia*, obs. 99. *Sanguis tertianarii venenosus*, obs. 100. *Lupi piscis & mugilis ventriculi conformatio*, obs. 101. *decoctum febrifugum certissimum*, obs. 102. a. 1687. *Amuletum e cranio hominis violenta morte extincti, adversus atrophiam paralyticorum*, obs. 37. *Pomum helleboratum certum remedium adversus contumacissimam febrem quartanam*, obs. 38. *Post nuclei cerasi crusta lapidea obducti e pectore excretionem rejuvenescentia*, obs. 39. a. 1688. *de vitrificatione metallorum*, obs. 66. a. 1689. *de Glossopetris in Helvetia repertis*, obs. 143. *de iride solari in planitie terræ figura hyperbolica conspecta*, obs. 144. *Gemelli sibi invicem adnati feliciter separati*, obs. 145. *de modo exaltationis metallorum*, obs. 146. a. 1690. *Ulcus fistulosum ani sanatum*, obs. 128. *homo caudatus*, obs. 129. *phantasia depravata periodica*, obs. 130. *Vesicatoriorum in febre maligna abusus*, obs. 131. *signorum cœlestium certis corporis partibus dominantium veritas*, obs. 132. *hydrops post febrem malignam sanatus*, obs. 133. *epistola de elixire Sophorum*, obs. 150. a. 1691. *Urina non nisi emulgendo per urethram reddita*, obs. 113. *Processus cornuformis digiti longitudine e pollice pedis enascens*, obs. 114. *novæ radicis exoticæ Hipecocanna dictæ, virtus antidysenterica*, obs. 115. *Calculus sub lingua excisus*, obs. 116. *apostema hepatis diarrhœa sanatum*, obs. 117. a. 1693. *de Topico antiquartio Helmontiano*, obs. 148. *de spiritu Bezoardico Dn. D. Bussii*, obs. 149. *de radicis & herbæ Caryophyllatæ vi ophthalmica*, obs. 150. *de Antihydropico Helmontiano vero*, obs. 151. a. 1694. *de ranæ piscatricis anatome*, obs. 139, a. 1697. &

 1698.

1698. *de tinctura corallorum veriore*, obs. 140. *de tinctura antimonii veriore*, obs. 141. In Ephemeridum Centuria III. *Vera & philosophica auri diaphoretici Poteriani præparatio*, obs. 52.

XVI. JOH. RODOLPHUS MIEG primordia hujus vitæ cepit d. 3. Jul. a. 1694. Studiis puer, perspecta ejus bona indole atque ingenii velocitate, mature a parentibus fuit dicatus, atque Gymnasii præceptoribus erudiendus missus. Perceptis primis literarum elementis, atque ad academica studia tractanda animo satis præparato, a. 1707. ad lectiones publicas, biennio post ad gradum primæ Laureæ & a. 1711. ad Magisterii dignitatem magna cum laude fuit promotus. Rite posito sublimiorum scientiarum omnium fundamento, sana philosophia, studio Medico se devovit, & illi totus vacavit. Contigit ei adeo esse felici, ut non publica saltem sed & privata institutione frueretur viri in arte Medica summi, *Theod. Zuingeri*, avunculi sui optimi, quo duce plurimum in hac arte progressus sub ejusdem præsidio eruditam dissertationem *de plantis Nasturcinis* publice cum laude defendit. Auctore atque suasore eodem avunculo inprimis Anatomiæ atque Chirurgiæ operam dedit, hancque Medicinæ partem scitu maxime necessariam magis exculturus mense Decembri a. 1714. Argentoratum est profectus, ubi *Scheidium*, *Henningerum*, *Saltzmannum*, *Bæclerum* aliosque diligenter audivit, anatomicis demonstrationibus atque chirurgicis in nosodochio susceptis operationibus frequens interfuit, nec non varias sectiones atque operationes ipse peregit. Heidelbergam dein perrexit, & clariss. *Nebelii* fuit auditor; hinc Argentoratum pristinumque studium repetiit. Ineunte a. 1716. domum rediit, mox vero Tigurum atque Scaphusium, itemque tertia vice Argentoratum visit atque revisit. Per Burgundiam atque Lotharingiam in patriam redux tentaminibus atque examinibus Medicorum sese subjecit, iisque nec non publica disputatione feliciter superatis d. 16. Apr. an. 1716. summos in arte apollinea nactus est honores. Quæ magno labore atque sumtu ipse didicit, jam alios docere incepit, collegia privata melampodis filiis aperiens; nec non ægrotis auxilio esse morbosque propulsare studiose laboravit. Anno 1721. d. 3. Oct. pro cathedra Anat. & Bot. & d. 4. Mart. 1722. pro cathedra

thedra Logica specimen edidit disputatorium; a. 1724. pro obtinenda professione Anat. & Bot. iterum disputavit eandemque d. 19. Dec. obtinuit. Eam autem auspicatus est d. 22. Jan. a. 1725. oratione inaugurali *de usu Anatomes in Medicina atque Chirurgia*. Diligentia etiam atque eruditio, quam in secando C. H. monstravit, ampliss. civitatis Magistratum commovit, plura, quam hactenus factum erat, cadavera theatro anat. permittendi, hybernumque auditorium Med. restaurandi, quo nomine Miegius oratione publica, sic volente Ordine Medico, Magistratui gratias egit solennes. Ipsius anno 1728. ægrotantis vices egit *Albr. de Haller*, quem d. 12. Dec. 1777. humanis ereptum tota luxit Europa. Ab ista vero cathedra Miegius transiit ad professionem Medicinæ Theoret. d. 13. Sept. a. 1731. cui, licet a. 1732. professio Medica Herbornensis amplis conditionibus ei fuisset oblata, ad finem vitæ diligentissimus vacavit. Eodem anno 1732. Archiater Nassoviensis honorifice fuit denominatus. D. 25. Apr. 1720. uxorem duxit *Elisabetham Bischoff*, Christophori, senatoris, filiam, quæ ipsi tres filios, totidemque filias peperit; illos creatori reddidit, has sibi superstites habuit. Ipse vero uxori, filiabus, necessariis, mundo valedixit d. 7. Mart. a. 1733.

Edidit a. 1725. *orationem panegyricam* in obitum *Theod. Zuingeri*, Medici, nec non diss. *de mundo*, 1710. disp. *de Nasturcinarum plantarum structura, viribus & usu in vita humana salubri*, 1714. *examen theoretico practicum medicum plantarum nasturcinarum*, eod. *theses medicas*, eod. *theses medicas*, 1721. *theses philos. misc.* 1722. *theses medicas*, 1724. *theses anatomicas*, 1726.

XVII. EMANUEL KOENIG, Med. Doct. & Theorices Professor, rudimenta lucis accepit d. 14. Oct. an. 1698. pater ipsi fuit *Eman. Kœnig*, itidem Med. Doct. & Theor. Professor, mater vero *Ursula Weiss*. Cum vivaci, veloci atque docili fuit ingenio, eum literis probe imbuendum una mente & voce decreverunt parentes. Ludo itaque literario fuit immissus, iisque, quæ ibi tradi solent, rite perceptis, ex umbra prodiit in lucem, academiæ civibus a. 1710. adscriptus. Neocomum linguæ gallicæ addiscendæ ergo eodem anno profectus præter linguam gallicam & græcam atque latinam ulterius fuit prosecutus, optimosque auctores legendo & stilum for-

mavit, & historicarum atque philosophicarum rerum acquisivit peritiam. Reversus domum studia philosophica diligenter tractavit atque continuavit, ut a. 1712. ad gradum primæ Laureæ & a. 1714. ad gradum Magisterii pro jure atque merito fuerit promotus. Medicinæ jam ex professo, vestigia paterna secuturus, diligenter operam dedit, sedula atque fidissima parentis optimi opera usus, & in ista humano generi saluberrima arte tam cito profecit, ut post solennia tentamina atque examina, itemque publicam disputationem de *stimulis villorum corporis humani*, jam d. 13. Jul. a. 1718. Medicinæ Doctor fuerit creatus. Amplam scientiam ampliorem redditurus ad Batavos fuit profectus, & Lugduni præsertim moratus magnum *Boerhavium* cum fructu audivit. Hinc Lutetiam Parisiorum abiit, Anatomiæ præcipue causa, & demonstrationibus anat. itemque chirurgicis operationibus in nosodochio frequens atque adtentus interfuit. Patriæ redditus insigni eruditione sua non tam Medicinam exercendo quam docendo eidem prodesse studuit. Ut enim magna sanctitate omnia gerebat, ita circa vitam hominis, qua nihil in terris pretiosius homini datum est, paulo erat scrupulosior, veritus, ne aliquo modo detrimentum ei inferret; ut adeo paucissimi ejus consiliis optimis fuerint usi. Eo autem erat avidior, privatim atque publice Medicinæ studiosos informandi, Medicosque optimos fingendi. Academiæ etiam operam suam aliquoties obtulit, sed per sortem iniquam aliquamdiu ea fuit repudiata. Nempe a. 1721. pro Anatomia, a. 1722. pro Logica, a. 1724. iterum pro Anatomia, a. 1727. pro Physica atque Philosophia morali disputavit. Sed hæc omnia frustraneo conatu. Nondum tamen deterritus post fata parentis denuo specimina edidit pro cathedra Anatomica & Botanica, quam tandem d. 1. Febr. a. 1732. obtinuit, idque officium iniit d. 10. Mart. a. 1732. prælectione publica, qua *Anatomen ad veram cognitionem morbiferarum caussarum manuducere* ostendit. Hanc autem cathedram jam d. 3. Jun. 1733. cum professione Medicinæ Theoreticæ commutavit. Demandatum hoc munus, ut cetera omnia, quæ ei fuerant commissa, singulari fide, dexteritate atque prudentia administravit. Bina etiam vice legationem ad celsiss. principem, Episcopum Basiliensem, Vniversitatis Basiliensis Cancellarium, Academiæ nomine cum

gravi-

gravitate ſuſtinuit. Apoplectico autem fulmine perculſus vir iſte forma, adfabilitate, eruditione, pietate præſtantiſſimus meliorem vitam adiit d. 12. Sept. a. 1752.

Edidit in Actis Helvet. Phyſico Medicis Vol. I. a. 1751. *obſervationem de ore & proboſcide vermium cucurbitinorum.* Inter epiſtolas ad Alb. Hallerum ab Eruditis miſſas P. 1. V. 1. occurrunt & Kœnigii epiſtolæ n. 53. 59. 92. 109. 132. 185. diſſ. *de ſtimulis villorum corporis humani*, 1718. *theſes medicas*, 1721. *conſiderationes logicas*, 1722. *adverſaria medico botanica & anatomica*, 1724. *theſes phyſicas*, 1727. *cogitata de jure naturali & moribus hominum*, 1727. *theſes medicas*, 1732. *Praxi Medicæ Fel. Plateri a.* 1736. editæ *præfationem præmiſit.*

XVIII. Fridericus Zuinger, Med. Doct. Theorices Prof. Marchionis Bada Durlacenſis Conſiliarius aulicus & Medicus, nec non Societatis Phyſico Medicæ Baſilienſis membrum, Societatiſque germ. Baſil. ſodalis, ortum duxit a *Theodoro Zuingero*, Med. Doct. atque Praxeos Profeſſore & *Margaretha Burcard* d. 11. Aug. a. 1707. Hi parentes cum in filio adhuc puero non obſcura indolis egregiæ indicia animadverterent, pro pietate ſua ipſum bonis literis, ut per ætatem fieri potuit, mature ac diligenter imbuendum curarunt. Cum prima primarum artium rudimenta feliciter percepiſſet, ac certiora jam indolis ingeniique ſigna dediſſet, a. 1719. Philoſophiæ ſtudioſus creatus animum ad linguarum eruditarum univerſæque philoſophiæ ſtudium adplicuit; in ſingulis autem philoſophiæ partibus tam cito profecit atque excelluit, ut a. 1721. primam & a. 1723. ſecundam lauream philoſophicam a præceptoribus obtineret, & A. L. M. omni ſuo merito ſalutaretur. Ad Facultatem, ut vocant, ſuperiorem ſcanſurus elegit Juriſprudentiam, ſedulamque operam dedit juri interpretando. Quod enim is fuerat adgreſſus, id non primis tantum deguſtavit labris, ſed pro ingenii acumine atque velocitate in intima ſemper rerum penetravit penetralia. Defuncto autem a. 1724. parente optimo, ſubito vela dedit retrorſum, & Medicinæ ſtudium arripuit. Ducem inprimis hic fuit ſecutus fratrem conjunctiſſimum *Joh. Rodolphum*, Medicinæ profeſſorem, parentis vices erga Noſtrum ſuſtinentem. Medicæ autem artis præcepta ſingulari induſtria adeo cito cognovit atque perſpexit,

ut anno ſtatim ſequente, 1725., exemplo vix æquali, idque menſe Aprili, Profeſſoribus ſeſe examinandum exhibere potuerit, eique ab illis Licentia Medica fuerit conceſſa. Sed majorem adhuc comparare ſtuduit peritiam, idque apud exteros; ideo primum Tubingam abiit, & aliquot menſibus ibi commoratus Belgium petiit, atque Lugduni ſedem fixit. Hic *Boerhavium* atque *Albinum* habuit præceptores, fautores atque amicos. A. 1731. domum fuit reverſus, & ſequenti anno pro doctoratu medico itemque pro cathedra Anatomica ſpecimen diſſertationis edidit ac erudite defendit. Summi autem in arte medica honores ei publice fuerunt collati d. 22. Apr. a. 1732. qua occaſione publice de *Veris ſalubritate* diſſeruit. A. 1737. d. 8. Jul. ambiit cathedram hiſtoricam, poſitiones de hiſtoria defendens. D. 7. Febr. a. 1741. lucubrationes edidit ad obtinendam cathedram Rhetoricam. Inter hos labores Medicinæ cultoribus privata inſtitutione, ægrotiſque conſilio prodeſſe ſtuduit, Deoque benedicente, uterque labor feliciter ſucceſſit, adeo, ut a pluribus ægrotantibus expeteretur, quibus omnibus pro viribus, ſæpe ſupra vires, adſtitit atque religioſus cautuſque admodum conſuluit. Celſiſſ. princeps, Marchio Bada Durlacenſis, d. 1. Apr. a. 1743. honore atque favore eximio eum proſecutus, miſſo diplomate, Conſiliarium atque Medicum ſuum nominavit atque conſtituit. Matrimonio ſibi d. 22. Aug. a. 1745. junxit *Dorotheam Battier*, unicamque filiam, *Margaretham*, *Hieron. de Lachenal*, mercatori, nuptam, ex ea ſuſcepit. Tandem Academia ſibi favente ſorte eximium hunc virum vindicavit d. 10. Maj. a. 1751. Anatomiæ atque Botanicæ Profeſſorem electum, quam ſpartam adiit d. 13. Jul. a. 1751. prælectione *de utriuſque hujus ſcientiæ utilitate ac neceſſitate.* Hanc autem cathedram vertente anno mutavit cum cathedra Medicinæ Theoreticæ, quam novam provinciam auſpicatus eſt d. 21. Nov. a. 1752. lectione ſolenni *de medicina præcipue theoretica & Medicis Academiæ noſtræ illuſtribus.* Præter negotia conſueta Rectoratum acad. III. & Decanatum med. XI. adminiſtravit fidus ac ſedulus, nec ſine gravitate, fructu atque prudentia. Excelluit autem doctrina, judicii dexteritate ac pietate in Deum atque proximum ſingulari. Fuit enim in eo non ſolum artis, quam profitebatur, ſolida cognitio, ſed & ſingularis fides, adſi-

adſiduitas, morum integritas, in Deum pietas & erga pauperes beneficentia. Obiit bonorum luctu ex maraſmo ſenili d. 1. Aug. a. 1776. *Luc. Legrand*, J. V. D. ac Logices Profeſſor, epitaphium, characterem ejus exacte exprimens, ei ex pietate fecit, quod hoc eſt:

Σεμνος ανηρ κειται πολυδακρυτῳ δ' ενι τυμβῳ,
Ιητρος σωφρων δεξιος ηδ ακαμας·
Ζυϊνγηρου τοδε σημ'. αυτῷ μακαρεσσι μετειναι
Ασμενῳ ἦν κλειτων κἀν γ' αεκητι φιλων.

Auctius edidit a. 1744. *herbarium paternum*, nuperis medicamentis additis, iconibuſque novis bene multis, partim paſſim conquiſitis, partim ad plantas horti Carlsruhenſis concinnatis; itemque *Medicum ſecurum atque celerem* a patre editum a. 1748. recudi curavit locupletiorem. *Quæ in deſcriptione territorii Baſilienſis Bruckneriana occurrunt Botanica*, pleraque diligentiæ Zuingerianæ debentur. Actis etiam Helveticis Phyſico Medicis varia inſeri curavit, ut V. 1. *caſum de ſuffocato puero a ſemine Phaſeoli in aſperam arteriam illapſo.* Obſervationem de *riſu involuntario vehementi & convulſivo, quem febris purpura rubra & alba ſequebatur.* Obſ. *botanicam de fungo peculiari, autumni tempore reperto.* V. 2. Obſerv. *de febri miliari ſ. purpura alba & rubra.* V. 3. *obſervata nonnulla lithologica* cum adjectis iconibus, quæ in germ. converſa leguntur in *delectationibus mineralogicis* (*mineralog. Beluſtigungen*) Lipſ. 1770. 8. V. 3. p. 45. diſſ. *de paraphrenitide*, a. 1731. *poſitiones hiſtoricas*, a. 1737. *poſitiones anatomico botanicas*, a. 1731. *Lucubrationem rhetoricam*, a. 1745.

XIX. JOH. RODOLPHUS STÆHELIN, Societatis Phyſico Medicæ Baſil. h. t. Præſes, bono publico atque academiæ Baſilienſis ornamento natus eſt d. 8. Oct. a. 1724. In latinis literis primarumque artium ſtudiis a publicis privatiſque magiſtris ſedulo eruditus in caſtra academica tranſiit & ſub ſignis profeſſorum philoſ. animo ſtrenuo militavit, delectatus inprimis ſtudiis phyſicis atque mathematicis, viam præſertim ad medicinam, cujus ſtudium jam metam ſuam propoſuerat, feliciter pandentibus. Poſtquam diligentiæ ac eruditionis ſuæ publica teſtimonia atque præmia, nempe a. 1740. primam lauream, & a. 1741. ſummum, quem Philoſophi dare poſſunt, honorem accepit, medicinæ cultorem ſe profiteri cœpit, ipſoque facto præſtitit, non contentus,

prima tantum artis medicæ delibaſſe rudimenta, ſed multas etiam res in naturæ obſcuritate abditas eruere fuit conatus. Jactis in patria peritiæ medicæ fundamentis ſolidioribus, Germaniam, Belgium Galliamque peragravit, & ſalutatis quamplurimis in arte medica viris præcipuis, atque in una alteraque Academia, Berolin. Lugduno Batava ac Pariſ. paulo longiori mora facta, ſcientia medica multum ditatus rediit, patriæque utilis eſſe contendit. D. 3. Sept. a. 1748. pro vacante cathedra Mathematica ſpecimen edidit publicum *de Elaſticitate aëris in variis atmoſphæræ locis*; ſed ſortem tum expertus eſt novercam. Poſtea exhibitis pro Doctoratu medico conſequendo ſolennibus ſpeciminibus eundem publice magna cum laude accepit d. 1. Jun. a. 1751. habita oratione in quæſtionem: *An amplum Botanices ſtudium medico qua tali ſit neceſſarium?* Vacua ſede Anat. & Bot. ejuſdem candidatus exſtitit a. 1751. habita diſputatione atque demonſtratione publica, idemque fecit biennio poſt, eadem ceſſante cathedra, quæ &, declinato illuſtriori paulo ante ipſi oblato apud exteros munere, feliciori ſorte ei fuit adſignata d. 26. Jan. 1753. hanc vero d. 22. Oct. 1776. cum profeſſione Medicinæ Theoreticæ commutavit, ſolenni prælectione de *conſuetudinibus quibuſdam noſtratium ſanitati noxiis*. Cum Theoria, quam publice docet, jam dudum conjunxit Praxin, quam feliciter exercet per univerſam civitatem etiamque in noſodochio, cujus Medicus ordinarius eſt conſtitutus, alternis vicibus ejus curam gerens.

Hactenus edidit in Actis Helv. Phyſ. Med. V. 2. *Obſervationem botan. de floribus Peloriæ, naſcentibus in Elatine foliis ſubrotundis*, C. B. V. 4. Obſerv. *de fractura oſſis Bregmatis*. V. 8. Obſerv. *de Jecinore dilacerato*, it. *Obſ. de ſuffocatione a botulo.* diſſ. *de pulſibus* 1749. *ſpecimen obſ. anat. & bot.* 1751. *in quo characterem Hypopitydis & Orchidis fuciflora expoſuit.* Theſes *anat. & botan.* 1753.

PROFESSORES ANATOMIÆ ET BOTANICÆ.

EXTRAORDINARIUS.

ANDREAS VESALIUS, Caroli V. Imp. & Philippi II. Regis Hiſpan. Archiater, Phyſicus atque Anatomicus conſummatiſſimus, ex familia aſclepiadea duxit originem

nem & vitæ initium sumsit Bruxellis d. 19. Dec. a. 1500. Patrem habuit Andream, Carolo V. a pharmacis, qui eum liberaliter educari & Lovanii in philosophia peripatetica instrui curavit. Puer jam physicis atque anatomicis studiis delectatus, & mures, talpas, glires, canes & feles dissecans eorum viscera rimatus legitur; naturæ itaque genio obsecutus ad artem medicam itá sese adplicuit, ut ante se in anatomicis parem vix ullum, superiorem certe neminem habuerit. Fundamenta autem peritiæ suæ medicæ posuit partim Coloniæ partim Lutetiæ Parisiorum, ubi præsertim viro summo, *Jac. Sylvio*, Anatomico atque Botanico eximio, præceptore fuerat usus. Anno 1537. Patavii Anatomiæ Professor constitutus magna nominis fama & spectatorum auditorumque fructu munere suo fuit functus. Uni autem sedi adfixus esse noluit, sed eruditione sua & aliis profuturus totam Italiam peragravit & etiam Helvetios invisit; Basileæ advenit a. 1542. & in Academia Anatomiam fuit professus publice. Hinc eandem artem Pisis traditurus a duce Florentino fuit vocatus, illincque Venetias perveniens cum legato Veneto a. 1546. ad comitia Ratisbonensia profectus est. Antequam autem Basileam reliquit, artis & industriæ suæ specimen dedit illustre; civis nempe Basiliensis ob uxorem lethaliter percussam d. 12. Maj. a. 1546. decollati cadaver artificiose paratum erexit, istudque sceleton academiæ in sui memoriam donavit, quod in auditorio Medico cum inscriptione auctorem muneris docente adhuc conspicitur. Vesalius postea, cujus fama jam per totam Europam volavit, ab Imperatore Carolo V. & Philippo II. Rege Hispaniarum Archiater electus & ab isto a. 1559. in Galliam missus fuit, ut Henrico II. regi, in certamine equestri ludicro, vulnere ad mortem adfecto adesset; sed serius advenit, rege jam d. 29. Jun. fato defuncto. Postquam tam in Austria quam in Hispania stupenda artis suæ documenta dedit & plures extreme laborantes vitæ restituit, in Palæstinam est profectus, cujus itineris non una ratio redditur, aliis perhibentibus, illud ex voto atque religione, aliis ex desiderio regionis hujus naturam perscrutandi, aliis ex pœnitentiæ ipsi demandatæ obedientia fuisse susceptum. Commissus nempe fuerat ejus curæ vir quidam nobilis in Hispania, quem cum obiisse existimaret, nec satis percepisse causam morbi sibi videretur,

deretur, petiit a propinquis defuncti, ut sibi liceret cadaver dissecare. Concessum est ei, quod petebat, cumque pectus aperuisset, reperit cor adhuc palpitans. Cognati mortui non contenti eum accusare factæ cædis, accusant etiam impietatis apud inquisitionem; existimantes, se ibi severiorem ultionem consecuturos. Cum constaret de cæde, nec facile excusaretur error tam periti Medici, voluit omnino Inquisitio de eo sumere supplicium, vixque potuit rex sua auctoritate, vel potius suis precibus eum periculo tanto eripere. Tandem concessus est regi & toti aulæ, pro eo deprecanti, ea conditione, ut ad expiandum illud scelus proficisceretur Hierosolymam & ad montem Sinai. Hierosolymis redux in Zazyntho insula morbo correptus & ope omni destitutus inter barbaros e vita discessit Idib. Oct. a. 1564. Adeo fortuna est volubilis!

Edidit anno æt. 28. opus admirandum *de humani corporis fabrica*, Bas. 1543. & 1555. fol. germ. convers. ab Alb. Torino, Norimb. 1551. fol. Basileæ etiam scripsit *paraphrasin in l. 9. Razis de adfectuum singularum corporis partium curatione*. Bas. 1537. *epistolam, qua docet, venam axillarem dextri cubiti in dolore laterali secandam*, Bas. 1539. 4. aliam, *qua docet rationem propinandi radicis chinæ decoctum*, Bas. 1546. Venet. 1546. 8. ib. 1566. Emendavit etiam translationem Anatomicorum aliquot Galeni librorum. *Chirurgiam* ejus *magnam*, recognitam & emendatam edidit in lucem *Prosper Borgarutius*, Venet. 1568. 8. ib. 1569. 8. *Anatomicarum Gabr. Fallopii observationum examen*, Venet. 1564. 4. *Epitome* ejus *anatomica* prodiit 1582. 8. c. not. & comment. *P. Pauw*. Lugd. Bat. 1616. c. f. 4. & cum notis *Nic. Fontani*, Amst. 1642. c. f. fol. *Institutionum anatomicarum secundum Galeni sententiam l. IV*. 1585. 8. *aliquot consilia medica apud Scholzium*, Han. 1610. *Opera omnia anatomica & chirurgica* cura *Boerhavii* & *Albini*, Lugd. Bat. 1725. fol.

ORDINARII.

I. Casparus Bauhin, Med. Doct. & Linguæ Græcæ Professor, is fuit vir eximius, quo incitante atque demerente, Professio Anatomiæ atque Botanices ab ampliss. civitatis Magistratu, constituto salario, primum fuit instituta, isque, qui aliquot annis ante privato motu

motu Anatomicas demonstrationes instituit, primus fuit, qui publica jam auctoritate idem facere fuit denominatus. Eam provinciam publice adiit d. 15. Oct. a. 1589. & commodo publico administravit, donec d. 13. Oct. a. 1614. ad Medicinam practicam docendam fuit vocatus. V. Prof. Med. Pract. n. 5.

II. THOMAS PLATER a d. 13. Oct. a. 1614. ad d. 10. Maj. 1625. hanc cathedram ornavit, Practices tunc Professor constitutus. V. Prof. Med. Pract. n. 6.

III. JOH. JACOBUS A BRUNN d. 21. Jun. a. 1625. Anatomiæ & Botanices Professor electus huic muneri vacavit, donec d. 20. Maj. a. 1629. ad cathedram Medicinæ Pract. transferretur. V. Prof. Med. Pract. n. 7.

IV. JOH. CASPAR BAUHIN huic professioni præfuit a d. 29. Maj. a. 1629. ad d. 31. Aug. a. 1660. quo ad Practicam transiit. V. Prof. Med. Pract. n. 8.

V. HIERONYMUS BAUHIN Anatomicam atque Botan. cathedram conscendit d. 31. Aug. a. 1660. eamque occupavit, dum ad Theoriam docendam fuit promotus, quod contigit d. 17. Oct. a. 1664. V. Prof. Med. Theor. n. 9.

VI. JOH. RODOLPHUS BURCARD, Med. Doct. & Matheseos Professor Anatomiæ & Botan. cathedram obtinuit d. 17. Oct. a. 1664. in eaque subsedit ad d. 30. Sept. a. 1667. Theorices Professor designatus. V. Prof. Med. Pract. n. 9.

VII. JOH. HENRICUS GLASER patre *J. Henr. Glasero*, matre *Maria Spæthina*, lucem adspexit d. 6. Oct. a. 1629. Gymnasii discipulus factus, omnes classes paucis annis feliciter emensus & in numerum philosophiæ studiosorum cooptatus est. Deposita puerili prætexta, & adsumta toga virili, infantiam ars ipsa excepit atque formavit. Philosophica studia diligenter tractavit, primamque Lauream a. 1646. Magistri vero artium titulum a. 1648. fuit consecutus. Medicina vero ea fuit scientia, quæ ipsi ex superioribus inprimis adrisit, & huic jam totus vacavit. Hujus cum haud contemnendam acquisivisset peritiam, ejus porro augendæ causa

cauſa iter inſtituit literarium. Genevam primo contendit, dein Heidelbergam; inde petiit Galliam, diuque hæſit Pariſiis, Anatomicorum ſecandi ſolertiam, Chirurgorum promtam manum & horti regii amœnas divitias contemplatus atque miratus. Commoratus dein aliquamdiu fuit Sedani atque Lugduni, & quæ artis medicæ ſunt diligenter obſervavit. Comparato magno eruditionis theſauro, novem annos peregrinatus, in patriam reverſus eſt, & a. 1661. examina medica ſubiit. Exploratus placet atque laudatur, itemque, præmiſſa de *Rheumatiſmo* erudita diſſertatione, eodem anno d. 6. Aug. Medicinæ Doctor publice proclamatur, qua occaſione *de ſimilitudine & differentia, quæ proli cum parentibus intercedit*, publice verba fecit. Adepta poſt pulverem corona, praxin medicam multorum laborantium ſolatio auſpicatus fuit atque proſecutus. Philoſophiæ etiam ſtudia non neglexit, ſed diligenter continuavit, ejuſque cultoribus inſtitutione ſua profuit. Quid & hic valeat, oſtendit tum vacante cathedra Mathematica a. 1664. tum d. 10. Mart. 1665. diſſertatione publica, qua, vacante cathedra Græca, theſes ex artibus inſtrumentalibus deſumtas exhibuit, itaque placuit ſenatui acad., ut d. 21. Apr. a. 1665. ὁμοθυμαδὸν linguæ Græcæ Profeſſor conſtitueretur, quam provinciam poſtr. Cal. Maj. 1665. lectione inaugurali, qua *ſtudii græci utilitatem atque neceſſitatem* demonſtravit, auſpicatus eſt. Eodem anno d. 28. Aug. iniit honorabile illud apud omnes conjugium cum *Dorothea Burcard*, Theodori Burcardi tredecimviri & Scholarchæ filia. In Græca vero cathedra, quam eximie ornavit, non diu ſubſtitit, ſed jam d. 30. Sept. a. 1667. ab ea ad profeſſionem Anat. atque Botan. fuit vocatus, quam novam provinciam adgreſſus eſt 5. Id. Dec. a. 1667. prælectione, qua oſtendit, *laudabilem eſſe morem apud nos hactenus fere receptum, quo per profeſſionem Anatomicam ad ceteras profeſſiones Medicas adſcenditur.* Hoc munus, ut & Rectoratum acad. Decanatum med. legationem a. 1672. ad Reverendiſſ. Epiſcopum Baſil. academiæ nomine ſuſceptam, aliaque officia fide ſumma geſſit atque adminiſtravit. Sed vitæ curriculum, quod laudabiliter fecit, nimis cito lue epidemica fuit abruptum d. 5. Febr. a. 1675.

Habuit

Habuit *orationem funebrem in obitum Hieron. Bauhini*, Med. Doct. & Theoriæ Prof. 3. Id. Jun. a. 1667. quæ typis fuit expressa; edidit porro d. 30. Nov. 1664. *theses opticas*; d. 10. Mart. 1665. *theses ex artibus instrumentalibus desumtas*; diss. *de similitudine & differentia, qua proli cum parentibus intercedit*, 1661. diss. *de rheumatismo*, eod. diss. de *respiratione*, 1667. *casum medicum de mensium suppressione, eorumque per aures excretione, ut & febre tertiana notha*, Bas. 1673. 4. *tractatum de cerebro*, Bas. 1680. 8.

VIII. JACOBUS ROTH designatus fuit Anat. & Bot. Professor d. 26. Mart. a. 1675. & ad professionem Medicinæ Theor. evectus d. 29. Dec. a. 1685. V. Prof. Med. Pract. n. 10.

IX. NICOLAUS EGLINGER Anatomicus d. 29. Dec. a. 1685. Theoricus vero d. 18. Febr. 1687. factus, prius Physicæ denique Medicinæ Pract. fuit Professor, ut & Poliater. V. Prof. Med. Pract. n. 11.

X. JOH. JACOBUS HARDER ex cathedra Physica evocatus ad cathedram Anat. & Bot. d. 18. Febr. a. 1687. in stationem Medicinæ theor. professoris successit d. 10. Jun. 1703. V. Prof. Med. Theor. n. 13.

XI. THEODORUS ZUINGER, antea Physices Professor, Anat. & Bot. Professor fuit denominatus d. 18. Dec. a. 1703. hinc ad Theor. Professionem transire jussus d. 26. Maj. a. 1711. V. Prof. Med. Pract. n. 12.

XII. JOH. HENRICUS STAEHELIN hanc vitam exorsus est d. 1. Maj. 1668. pater ejus fuit *Benedictus Stæhelin*, supremus curiæ minister, mater vero *Catharina Kisselbach*, J. Henr. Kisselbachii, Professoris Physices, filia. Ab istis parentibus pie fuit prospectum, ut puer egregia indole liberalibus disciplinis innutriretur atque a præceptoribus gymnasii ad vitam academicam præpararetur. Rite hoc peracto in Academiam fuit translatus, & ita diligenter scientiis philosophicis vacavit, ut a. 1683. Laureatus, & a. 1685. A. L. M. publice & cum laude fuerit renunciatus. Suadente avunculo, *Balth. Kisselbachio*, Med. Doct. & Collegii alumnorum præposito, nec non proprio animo eo inclinante, saluberrimam corpori humano artem addiscere cœpit, præter

ter ordinarios Medicinæ professores præsertim studiorum duce usus modo dicto avunculo, quorum diligenti institutione & adhibita propria adsiduitate eo fuit progressus, ut superato a. 1690. examine in numerum Medicinæ candidatorum fuerit receptus. Anatomicum atque Botanicum studium prosecuturus atque perfecturus Parisios petiit, & biennii spatio Domini *Marchal*, Chirurgi regii, hospitio usus amplam occasionem, in Anatomia atque Botanica proficiendi, avide est amplexus. Consuetudinem insuper habuit cum Medicis atque Botanicis celeberrimis, Domino *Tournefort* & Domino *Duvernay*, ex qua amplos fructus percepit. Sub finem a. 1692. patriam repetiit & d. 6. Jun. a. 1693. laurea apollinea fuit coronatus. Ab hoc tempore medicas artes exercuit, multisque solatio fuit atque levamini. Curas vero domesticas divisit cum *Margaretha Birr*, quam sibi fœdere conjugali junxit d. 5. Mart. a. 1694. quæque 7. filios ei peperit ac 5. filias, ex filiis *Benedictus*, Med. Doctor, Physices Professor magno suo merito fuit electus. Academia patria merita Professoris nostri agnoscens ea remunerari atque remunerata adaugere studuit. Hoc consilio ei Professionem Eloquentiæ d. 19. Oct. a. 1706. decreverunt academiæ antistites, & quidem unanimi consensu, eamque is d. 26. Nov. a. 1706. prælectione de *veræ eloquentiæ præstantia* solenniter auspicatus est. Huic autem cum per quinquennium laudabiliter vacasset, ad negotia magis convenientia obeunda fuit vocatus, nempe d. 13. Oct. a. 1711. professio Anatomiæ & Botanices ei fuit delata, cujus auspicia eodem anno, d. 18. Dec. publice cepit & oratione inaugurali *Botanici & Anatomici studii dignitatem, utilitatem & jucunditatem* ostendit. Hanc novam spartam pro viribus adornavit, sed non supra decennium, phthisicus enim diem obiit 19. Jul. a. 1721.

Commercium literarum habuerat cum magni nominis *Scheuchzero*, cui multas plantas transmisit. Edidit *theses rhetoricas* 1696. diss. *de ossibus eorumque morbis*, 1693. theses *de variis epochis & annorum periodis*, 1706. *theses anat. & botan.* 1711.

XIII. Joh. Rodolphus Zuinger, Med. Doct. & Logices Professor cathedram Anat. & Bot. sorte obtinuit d. 16. Dec. a. 1721. eamque reliquit a. 1724., ejusdem anni

anni d. 30. Aug. professionem medicinæ pract. auspicatus. V. Prof. Med. Pract. n. 13.

XIV. Joh. Rodolphus Mieg electus Anat. & Bot. Professor d. 19. Dec. 1724. nactam hanc spartam exornavit usque ad d. 13. Sept. a. 1731. cum Medicina Theoretica docenda ei fuit commissa. V. Prof. Med. Theor. n. 16.

XV. Emanuel Koenig Anat. & Bot. Professor constitutus d. 1. Febr. a. 1732. muneri huic præfuit anni tantum spatio, & d. 3. Jun. 1733. illud cum cathedra Medicinæ Theor. permutavit. V. Prof. Med. Theor, n. 17.

XVI. Daniel Bernoulli, maximi Patris maximus Filius, natus est d. 29. Jan. a. 1700. Groningæ Frisiorum, patre *Johanne Bernoulli*, Med. Doct. & Matheseos tum quidem Groningæ, postea vero Basileæ, Professore publico eximio, & matre *Dorothea Falckner*. Cum parentibus a. 1705. iter fecit in patriam, Basileam, & publicum gymnasium frequentavit. Ex hoc a. 1713. ad Academiam emissus philosophiam diligenter tractavit, mathematicis præsertim scientiis summopere delectatus. Primam Lauream a. 1715. ex ipsius Parentis, Brabeutæ designati, manibus accepit, habita oratiuncula in quæstionem, *utrum Nobilis genere vel munere, Nobili virtute & eruditione sit præferendus?* Magister autem Artium promotus fuit a. 1716. a *Joh. Buxtorffio*, Ling. Hebr. Prof. & publice disseruit in thema præscriptum *de insulsitate illorum, qui mathematica studia spernunt eo nomine, quod Mathematici quondam maleficis fuerint adnumerati.* Filium parentes destinarunt Mercurio mercatori, ille autem majori adfectione prosequebatur Mercurium literatorem, & Apollini medico nomen dans, prima artis medendi præcepta ab Æsculapiis Basiliensibus accepit. Anno vero 1718. Heidelbergam profectus *Nebelium* Medicinam docentem audivit. Sequenti anno Argentoratum abiit, Anatomiam & Chirurgiam prosecuturus. Basileam reversus, a. 1721. examen medicum subiit & Medicinæ Candidatis fuit adscriptus. Mathematicas vero atque physicas scientias non seposuit, sed ex professo & indefesso studio eas tractavit, patremque eas

eas exponentem adtente audivit. Anno 1723. iter fecit Venetias, & in medica arte usus inprimis est institutione magni *Michelotti*, quem, ipso permittente, non solum in nosodochia sed & ad lectos nobilium fuit comitatus. Hic & familiariter usus fuit Mathematicis atque Physicis insignibus, *Rizetti* & *Ricatto*, ex quorum consuetudine multum profecit. A. 1724. adoptatus fuit sodalis instituti Scientiarum Bononiensis, & a. 1725. obtinuit præmium illustre ab academia Scientiarum Parisiensi ob optimam clepsydrarum conficiendarum ostensam rationem. Patavium dein perrexit, desiderans, celeberrimi Anatomici *Morgagnii* lectiones frequentare, quem vero scopum quominus adsequeretur febri ardente fuit impeditus. Hoc tempore Genuenses Bernoullium nostrum a Marchione *Pallavicini* de meliori commendatum Academiæ Scientiarum præsidem expetierunt, quorum vero precibus ipse non adnuit. Curatoribus vero Academiæ Petropolitanæ Physiologiæ Medicæ & Matheseos sublimioris Professorem eum vocantibus operam suam ad quinquennium condixit. Petropoli cum fratre natu majore, *Nicolao*, J. V. L. itemque designato Matheseos Professore Petropolitano, d. 26. Oct. a. 1725. advenit, & commissum munus diligentissime, omnium plausus ferens, obiit. Cum autem modo dictus frater jam d. 26. Jul. a. 1726. febri lenta occubuisset, ipseque valetudine infirmiore uteretur, elapso desponso quinquennio dimissionem petiit, sed non obtinuit. Precibus nempe atque promissis detentus triennii adhuc spatium ibi explevit. Promissa autem fuerant salarii augmentum, honorarium ad dies vitæ continuandum, titulusque Professoris atque Socii Academiæ illius honorarii atque perpetui, quibus posterioribus etiam num gaudet. Magno ipsius gaudio accidit, ut fratrum alter, *Johannes*, J. V. D. & Matheseos nunc apud nos Professor celeberrimus, ipsum ibi a. 1732. inviseret, cum quo a. 1733. periculosa navigatione superata, per Dantiscum, Belgium atque Galliam salvus in patria advenit, eodemque anno, postquam a. 1722. pro cathedra Logica, a. 1727. pro Physica, a. 1731. iterum pro Logica, & a. 1732. pro Anat. & Botan. frustraneo conatu partim specimina edidisset, partim absens candidatorum turbæ sese immiscuisset, d. 19. Sept. professionem Anat. & Bot. reportavit, quam, Medicinæ Doctor biduo post proclamatus, d. 18. Dec. a. 1733.

publica prælectione ingressus est. Hoc munere dum fungeretur, physica atque mathematica studia non neglexit, quin adsidue tractavit, ut scripta plurima ab illo tempore edita, nec non præmia ob solutionem physicarum quæstionum accepta affatim testantur; ab academia nempe regia Parisiensi a. 1734. duplicati præmii alteram partem ipsius pater, alteram ipse, a. 1737. 1740. 1743. 1745. 1746. 1747. 1751. & 1757. præmium Noster vel totum vel ex parte obtinuit. A. 1743. accepit præmium scripto *de modo optimo construendi acus Magneticas inclinatorias.* a. 1745. & 1747. scripto de *methodo optima mari inveniendi temporis.* 1742. 1744. 1746. scripto de *theoria magnetis.* A. 1751. præmium duplicatum *sur la theorie des courans & la meilleure maniere la plus avantageuse de suppleer à l'action du vent sur les grands vaisseaux.* A. 1757. *sur la meilleure maniere de diminuer de roulis & le tangage d'un navire.* Porro d. 4. Febr. a. 1747. *Borussicæ*, & a. 1748. Academiæ Scientiarum *Gallicæ*, in quam octo tantum extranei recipiuntur, membrum fuit electus. A. 1750. in academiam *Londinensem*, a. 1762. in societatem œconom. *Bernensem*, a. 1764. in societatem œconom. *Tigurinam*, & a. 1767. in academiam Electoralem *Manheimensem* fuit cooptatus; nec non sodalibus societatis Physico Medicæ *Basiliensis* adscriptus. Cum a. 1750. cathedra Physica professore suo privaretur, a summo Civitatis Magistratu ea d. 16. Nov. 1750. Bernoullio nostro fuit oblata, addito honorario 130. librarum, quod præter salarium Physici ordinarium esset accepturus. Extraordinariam hanc invitationem, servato tamen inter Medicos ordine, sede ac voto, nec non canonici Petrini honore, secutus, Physicam professionem accepit atque summo studiosorum commodo nominisque sui decore diligentissime administravit, donec ingravescente senectute vires, nondum quidem animi, sed corporis debilitari inciperent, ipseque a. 1777. a senatu Acad. veniam petiisset, vices suas in suum ex fratre Johanne nepotem, *Danielem Bernoulli*, Medicinæ Doctorem, transferendi, quod ei haud difficulter, cum honorum atque gratiarum testificatione, fuit concessum. Ceterum vir iste egregius non solum scriptis eruditissimis, quæ statim indicabimus, sed & aliis operibus præclaris memoriam sui extendit atque ad immortalitatem consecravit; in quibus & hocce poni-

mus, quod jam a. 1762. *quinquaginta Ludovicos aureos* ærario academico ea lege commiserit, ut Rector Academiæ ex reditibus eorum pauperes studiosos peregrinos hac iter facientes viatico instrueret, eorumque inopiam aliquo modo sublevaret. Nec non Bibliothecæ Acad. nummos Moscoviticos varios atque rariores, aureos, argenteos ac æneos a. 1734. in sui memoriam tradidit.

Scripta ejus edita sunt: diss. de *Respiratione*, d. 2. Sept. 1721. *theses anat. & bot.* d. 24. Oct. 1721. *Theses logicæ sistentes methodum examinandi syllogismorum validitatem*, 1722. *Exercitationes quædam Mathem.* Ven. 1724. 4. *Hydrodynamica.* Arg. 1738 4. *Sermo in promotione Garmani* Med. Doct. habitus, Bas. 1737. fol. In Commentariis Academiæ Petrop. T. I. *Examen principiorum Mechan. Tentamen novæ de motu musculorum theoriæ. Experimentum circa nervum opticum.* T. 2. *Theoria nova de motu aquarum per canales quoscunque fluentium Demonstrationes geometricæ de centro virium oscillationis & gravitatis. De actione fluidorum in corpora solida & motu solidorum in fluidis.* T. 3. *Methodus universalis determinandæ curvaturæ fili a potentiis extensi. Observationes de seriebus recurrentibus & earum insigni usu pro inveniendis radicibus omnium æquationum algebraicarum. Dissertationis de actione fluidorum in corpora solida, & motus solidorum in fluidis continuatio.* T. 4. *Problema astronomicum novum inveniendi altitudinem poli, una cum declinatione & culminatione stellæ incognitæ ex observatis tribus ejusdem stellæ altitudinibus & duobus temporum intervallis brevissimo calculo solutum. Theorema novum de motu curvilineo corporum, quæ resistentiam patiuntur velocitatis suæ quadrato proportionalem una cum solutione problematis in Act. Lips. M. Nov.* 1728. *propositi. Experimenta coram Societate instituta in confirmationem novæ theoriæ pressionum, quas latera carnalis ab aqua transfluente sustinet.* T. 5. *Notationes de æquationibus, quæ progrediuntur in infinitum, earumque resolutione per methodum serierum recurrentium, ut & de nova serierum specie; cum continuatione. De motibus corporum reciprocis oscillatoriis in medio resistente, quæ ubique resistentiam patiuntur quadrato velocitatis suæ proportionalem. Specimen theoriæ novæ de mensura sortis.* T. 6. *Theoremata de oscillationibus corporum filo flexili connexorum & catenæ verticaliter suspensæ.* T. 7. *Demonstrationes theorematum de oscillationibus corporum, &c.* T. 8. *De legibus quibusdam mechanicis, quas natura constanter affectat, nondum descriptis earumque usu hydrodynamico. Ej. diss. continuatio.* T. 9. *De motu corporum a percussione excentrica, una cum theoria motuum in corporibus rotando se invicem impellentibus.* T. 10. *Commentationes de immutatione & extensione principii*

cipii conservationis virium vivarum, quae pro motu corporum coelestium requiritur. De statu aequilibrii corporum humido insidentium. Tomis sequentibus insertae sunt dissertationes *de motibus oscillatoriis corporum humido insidentium. Specimina calculi integralis. De oscillationibus compositis. De vibrationibus & sono laminarum elasticarum. De sonis multivariis, quas laminae elasticae diverso modo edunt. De legibus motus mixti variati, quo corpus sphaericum super plano aspero progreditur.* A. 1767. *de usu algorithmi infinitesimalis in arte conjectandi. De duratione media Matrimoniorum, pro quacunque conjugum aetate, aliisque quaestionibus affinibus.* A. 1768. *commentatio de utilissima ac commodissima directione potentiarum frictionibus mechanicis adhibendarum.* A. 1769. *Disquisitiones analyticae de novo problemate conjecturali. Mensura sortis ad fortuitam successionem rerum naturaliter contingentium applicata. Commentationes Physico Mechanicae de frictionibus variis illustratae exemplis.* A. 1770. *Continuatio argumenti de mensura sortis ad fortuitam successionem rerum naturaliter contingentium applicata. Examen Physico Mechanicum de motu mixto, qui laminis elasticis a percussione simul imprimitur.* A. 1771. *De summationibus serierum quarundam incongrue veris earumque interpretatione & usu. De vibrationibus chordarum, ex duabus partibus tam longitudine quam crassitie ab invicem diversis compositarum.* A. 1772. *De indole singulari serierum infinitarum, quas sinus vel cosinus angulorum arithmetice progredientium formant, earumque summatione & usu. Expositio theoretica singularis Machinae hydraulicae, Tiguri Helvetiorum exstructae.* A. 1773. *Theoria elementaris serierum, ex sinibus atque cosinibus arcuum arithmetice progredientium diversimode compositarum, dilucidata. Nova determinatio centri oscillationis in corporibus qualibuscunque filo flexili suspensis, ejusque a regula communi discrepantia.* A. 1774. *Commentatio Physico Mechanica generalior principii de coëxistentia vibrationum simplicium haud perturbatarum in systemate composito. Commentatio Physico Mechanica specialior de motibus reciprocis compositis, multifariis, nondum exploratis, qui pendulis bimembribus facilius observari possunt, in confirmationem principii sui* (Dan. Bernoullii) *de coëxistentia vibrationum simplicium.* A. 1775. *Adversaria analytica miscellanea de fractionibus continuis. Disquisitiones ulteriores de indole fractionum continuarum.* Actis Academiae Scientiarum Parisiensis hae ejus lucubrationes fuere insertae: *Discours sur la manière la plus parfaite de conserver sur mer l'egalité du mouvement des clepsidres, ou sabliers.* 1725. *De l'inclinaison mutuelle des planetes.* 1733. *Quelle est la meilleure manière d'eprouver les Ancres.* 1737. *Sur le flux & le reflux de la mer.* 1740. *Sur la meilleure manière de construire les bous-*

 soles

soles d'inclinaison. 1743. *Sur la meilleure manière de trouver l'heure en mer.* 1745. & 1747. *Sur la cause physique de l'Aiman.* 1746. *Essai d'une nouvelle analyse de la mortalité causée par la petite Vérole, & des avantages de l'inoculation pour la prevenir*, a. 1760. p. 1. *Recherches physiques, mécaniques & analytiques, sur le son & sur les tons des tuyaux d'Orgues différemment construits*, a. 1762. p. 431. Actis Eruditorum Lipsiensibus hæc inseri curavit: *Annotationes ad Jac. Riccati animadversiones de æquationibus differentialibus secundi gradus.* Suppl. T. 8. S. 2. Art. 5. *Explanatio Notationum, quæ exstant Act. Erud. Suppl. T. 8. S. 2. Solutio problematis Riccatiani. In Act. Erud. T. 8. p. 73.* — — — In historia Academiæ Scientiarum regiæ Berolinensis hæc Ejus occurrunt: *Probléme de determiner generalement le mouvement variable d'un tuyau mobile au tour d'un point fixe & chargé de tant de corps, qu'on voudroit. Nouveau probleme de Mecanique.* A. 1745. *Remarques sur le principe de la conservation des forces vives pris dans un sens general.* A. 1748. *Reflexions & Eclaircissemens sur les nouvelles vibrations des Cordes exposées dans les Memoires de l'Academie* de 1747. & 1748. a. 1753. *Sur le mélange de plusieurs especes de vibrations simples isochrones, qui peuvent coëxister dans un même Système de corps.* Eod. *Memoire sur les vibrations des cordes d'une epaisseur inégale.* A. 1765. Actis helvet. Physico Medicis hæc inseruit. V. 1. 1751. *Diverses reflexions sur la physique générale.* V. 2. 1755: *diverses reflexions, concernant la physique générale, second mémoire.* V. 3. 1758. *Memoire sur les nouvelles aiguilles d'inclinaison, faites a Bâle par Mr. Dietric.* In descriptione ditionis Basil. Bruckneriana T. XIII. occurrit Ejus *dimensio montis altioris ope Barometri facta, cum observationibus istam mensurandi methodum illustrantibus.* Sed hæc & alia egregia hujus Viri opuscula ex votis Eruditorum olim juncta adparebunt.

XVII. FRIDERICUS ZUINGER nactus est professionem Anat. & Botan. d. 10. Maj. a. 1751. eamque anno elapso cum cathedra Medicinæ Theor. permutavit, quam primum conscendit d. 21. Nov. a. 1752. V. Prof. Med. Theor. n. 18.

XVIII. JOH. RODOLPHUS STAEHELIN sorte favente electus est Anat. & Bot. Professor d. 26. Jan. a. 1753. in hoc munere omni diligentia fuit versatus, donec ei aditus ad Medicinam Theor. aperiretur, quam publice docere incepit d. 22. Oct. 1776. V. Prof. Med. Theor. n. 19.

XIX. WER-

XIX. Wernerus de Lachenal, societatis physico medicæ Basil. sodalis, in hunc mundum editus est d. 23. Oct. 1736. In patrio ludo puer literas primum imbibit; ex eo egressus philosophos docentes audivit, idque tanto ardore animi tantaque alacritate, ut pro liberali ac felici ingenio, quo erat ornatus, & indefessa, quam adhibuit, industria, in studiis philosophicis insignes cito fecerit progressus. Primum academicum gradum, cui a Laurea nomen est, adsecutus est a. 1753. sermone habito *de eloquentiæ præclaris quibusdam effectibus*; secundum autem gradum, qui in philosophia summus est, obtinuit a. 1755. publiceque tum *laudes historiæ naturalis* exposuit. Linguarum itaque scientia variarumque artium disciplinis probe instructus Medicinam, vitæ humanæ præsidem, excolendam præ reliquis sublimioribus sibi sumsit scientiis; huc eum impellebat genius; huc eum invitabat artificium paternum; pater enim cum esset pharmaceutices peritissimus & pharmacopolium possideret instructissimum, occasio ipsi erat exoptatissima omnis generis pharmaca exactius cognoscendi, eorumque præparationem, usum atque adplicationem accuratius addiscendi. Tanta etiam fuit felicitate, ut Medicorum longe excellentissimorum, *J. Rodolphi* & *Friderici Zuingerorum* fratrum, magnorum avunculorum suorum venerandorum, privata atque publica institutione fidissima fuerit usus; ex qua fructus tulit optimos atque largissimos. His præsidiis instructus, ingentem rei medicæ acquisivit peritiam, nulli parcens labori, perdius & pernox libris atque meditationibus incumbens. Theoriam Medicam sibi fecit notissimam, Anatomiæ studuit eandemque excoluit diligenter, Praxin junxit utrique, inprimis vero studium Botanicum habuit in deliciis, hoc tractavit sedulo, non tantum libros botanicos diligenter legendo, herbaria viva inspiciendo & prata nostra visitando, sed & ejus præcipue causa plura, pretiosa quin periculosa in remotas etiam regiones instituit itinera. His tantum cognitionis herbarum acquisivit thesaurum, ut, mortuo *Hallero*, ejus amico ac patrono, Botanicis nostri seculi principibus par possit haberi, paucique reperiantur admodum, qui ipsum antecellant. Sed jam labores secuti sunt honores. Exhibitis consuetis speciminibus d. 4. Febr. a. 1763. honores Doctoris Medici a gratioso ordine ei decreti fuere

atque collati. Ab eo inprimis tempore omnium ordinum civibus ſalutari ſuo conſilio, in periculoſiſſima ſæpe valetudine, opem tulit, morbos, Dei auxilio, depulit, & ſanitatem priſtinam pluribus reſtituit, ad lectulos ægrorum non confidentiam & audaciam, ſed præter pietatem rationem & experientiam adferens. Verum alius illi ſucceſſit honos. Sodalis nempe fuit adlectus Societatis Phyſico Medicæ Baſilienſis, cujus acta lucubrationibus ſuis adhuc exornavit. Denique poſtquam ſpecimina varia, botanicum, anatomicum, diſputatorium, cum laude edidiſſet, d. 29. Nov. a. 1776. Anatomiæ atque Botanices Profeſſor rite fuit electus, quod officium adiit publice d. 4. Mart. a. 1777. habito ſermone *de utilitate, præſtantia & dignitate Anatomiæ & Botanicæ.* Commemorari hic conveniens eſt nobile inſtitutum, quod a. 1777. fuit adgreſſus. Petiit a ſummo civitatis Magiſtratu, ut domus hortulani medici, horto medico adiacens, reſtaurata atque amplificata ipſi ſingulisque ejus in profeſſione Anat. & Botan. ſucceſſoribus habitanda concederetur, promittens, ſe, dum vivat, hanc cathedram Anat. & Bot. ſervaturum, mille thaleros gallicos majores in iſtud ædificium impenſurum, & bibliothecam ſuam Botanicam, quæ inſtructiſſima eſt ac pretioſiſſima, in perennes ſucceſſorum ſuorum uſus ſolenni & irrevocabili pacto deſtinaturum. Benigniſſimus magiſtratus, muſarum patronus optimus, petitioni adnuit, conditiones accepit, & tria millia Thalerorum gallicorum ex ærario publico, huic domui amplificandæ atque exornandæ, ipſi, ædificii directori, ſolvit muniſicentiſſimus.

In lucem edidit *nonnullas obſervationes bot.* d. 30. Mart. 1759 *obſervationes botanico medicas* d. 26. Nov. 1770. c. f. Actis helvet. Phyſ. Medicis inſeruit ſequentia: V. 4. *Obſervationes nonnullas Botanicas.* V. 7. a. 1772. iterum *obſervationes nonnullas Botanicas.* 1. 2. 3. & V. 8. a. 1777. *Obſervationes nonnullas Botanicas.* In epiſtolis Eruditorum ad Albr. Hallerum miſſis ejus ſunt T. 3. 81. 84. 85. 86. 90. 91. 95. 99. 103. 106. 109. 113. 114. 116. 118. 120. P. 1. V. 5. 135. 140. 147. 157. 203. 238. 248. 250. 251. 258. 260. 263. 267. 269. 272. 277. T. 6. 257. 298. 308.

PRO-

PROFESSORES PHILOSOPHIÆ.

I. JOHANNES CREUTZER, de Gebweiler, A. L. M. Canonicus & Prædicator ecclesiæ Bas. primus fuit ordinis philosophici Decanus a. 1460. V. Prof. Theol. n. 2.

II. JOHANNES DE GENGENBACH, A. L. M. S. Theol. Baccalaureus, & Juris Pontificii interpres, divinæ Poëticæ fuit Ordinarius, nec non Academiæ Rector a. 1481. V. Prof. Juris, n. 13.

III. HENRICUS LORITUS de Glarus, s. Glarona, Helvetiæ pago oriundus, a quo, sive a parentum domicilio in Mollis, *Glarea* dicto, vulgo *Glareani* nomen obtinuit, natus fuit d. 28. Maj. s. Mart. a. 1488. Ex patria egressus varias Academias adiit, & omnis generis artibus diligentissime incubuit. Inprimis Viennæ Austriæ, ubi *Vlr. Zuinglium*, *Vadianum*, *Joh. Fabri*, *Ecciumque* condiscipulos habuit, & dein Coloniæ Agrippinæ Philosophiæ operam dedit, ubi & Magisterii titulum obtinuit. Ei domum reverso a. 1510. pastoratus ecclesiæ in *Mollis* deferebatur, quem vero non accepit & Lucernam abiit, ubi aliquamdiu commoratus *Zuinglii* & *Myconii* causam fortiter egit. In arte præsertim poëtica ita excelluit, ut a. 1512. a Maximiliano I. Cæsare laurea poëtica fuerit donatus. Ut a. 1514. Basileam venit, *Erasmo*, *Budæo* atque *Zasio* familiarissimus evasit. Dein a. 1521. Lutetiam fuit profectus, ubi per triennium, regio usus stipendio, substitit, & quæ adhuc deerant sublimioris eruditionis, ingenii felicitate & industria sibi comparavit, ut doctissimis etiam viris compararetur. Lutetiæ degens amicitiam contraxit cum *Jac. Fabro* Stapulensi, & præter literas hebraicas inprimis græcas exactius didicit a *Joh. Lascari Rhyndaceno*, natione græco. Eruditioni Glareani eximiæ accessit vitæ integritas, & singularis modestia, qua principum aulas, in quas sæpe fuit invitatus, fastidiebat, bonis literis unice se natum existimans. Tempe-

rantissimus fuit in victu, unde cum in convivio a quodam ad potum importunius urgerètur; *ecquem tu me putas?* inquit; cum is virum probum & doctum dixisset; *ergo ne cane meo sim indoctior, quam diu sitio, tam diu bibendum esse scio.* Ab alio interrogatus, *quomodo viveret?* respondit: *bene, vivo more principum*; tunc alteri, *quid hoc sit*, interroganti respondit: *Habeo cibum & potum, & multa debeo.* Lutetia Basileam cum rediisset, in Professorum numerum adlectus & philosophorum ordini fuit adscriptus, Poëticam præcipue & Mathesin, quam restaurasse dicitur, publice professus. Oeconomus quoque in Collegio fuit constitutus, ubi publice privatimque docendo de juventute pulchre imo optime est meritus. Decanatum etiam philos. gessit a. 1526. Basileæ etiam duxit uxorem, filiam civis haud ignobilis. Operæ pretium est audire Erasmi de eo testimonium; occurrit hoc in epistola ad Vrbanum Regium, Ep. l. 18. & hujusmodi est: *Est apud nos* (Basileæ) *Henricus Glareanus, Cæsarea laurea insignis, quod equidem decus inter tot juvenis ornamenta multo infimum esse duco. In omnibus disciplinis, quas mathematicas vocant, eximie doctus, neque vulgariter exercitatus. In omni, quæ nunc in scholis traditur, Aristotelica philosophia eo progressus, ut cum summatibus etiam congredi possit. Magnam insuper Theologicæ rei partem assecutus. In Geographia, in historiis absolutus. Denique nullum est genus literarum, in quo ille non sit felicissime versatus. Græce quoque doctus usque ad mediocritatem, & hic brevi absolvendus, quæ est hominis tum industria tum dexteritas. Adde huc ætatem maxime tempestivam huic negocio. Ad trigesimum accedit annum, quæ ætas ut grandior est, quam ut contemtui sit obnoxia: ita laborum omnium longe est tolerantissima. Est autem Glareanus præter ætatem peculiari quadam naturæ dote literarii laboris & appetens & patiens. Quod nescit, discit avide, quod scit, docet libenter & candide. Moribus alacribus ac festivis, ac prorsus omnium horarum homo. Addam extremum calculum, quem ego vel in primis æstimandum arbitror. Ingenium integritati natum. Abhorret a compotationibus istis temulentis, abhorret ab alea, a turpiloquio, a scortis ita, ut harum rerum ne mentionem quidem ferre possit. Scio quem commendem* - - - Bas. non. Mart. 1516. De hac tamen benigna æstimatione Erasmus postea aliquid

quid remisisse videtur, vel paululum æmulus, quod se in studio historiæ, antiquitatum atque Critices a Glareano superatum videret, vel aliquantum offensus, quod Glareanus sententiam suam de linguæ græcæ pronunciatione salsius derideret. Certe Erasmus in testamento omnium amicorum vel Basileæ vel in vicinia habitantium memor solius Glareani immemor fuit; hoc ne exacerbaretur, hæres *Bonif. Amerbach* Glareano ex supellectile Erasmiana vas argenteum haud exigui pretii dono misit, Erasmi amicitiam ita in mentem ipsi revocaturus. Inprimis vero jucundum, quod *Brandmullerus* in laudatione funebri *Bernh. Brandii* de Glareano refert, nempe cum audivisset, Nobiles quosdam ex Italia ipsum *videndi* causa advenisse, jussit, ut cras redirent, qui cum reversi essent, Glareanus laurea indutus & aurea torque ornatus concessit in conclave quoddam elegans & amplum, ubi se in hemicyclum recipiens jussit eos ingredi; Nobiles ingredientes Glareanum salutabant, tum ille sedebat immotus, perinde quasi illos non videret, quos etiam ita abire patiebatur. Hoc cum Itali mirarentur, hancque inhumanitatem per nuncium quendam Glareano exprobrarent: *Cur illis inhumanus videar, quum solum ad me* videndum *venerint?* respondit: at postea ab illis invitatus totus dies jucundissimis colloquiis fuit consumtus, ut ita ipsius humanitatem, prudentiam, eruditionem, faceta dicta, servata tamen gravitate, Itali cognoscerent. Sed rusticos proderet mores, si vera essent, quæ *Gasp. Ens*, Jesuita, de eo perhibet; rem ita narrat: „ Magna fuit olim inter Pro„ fessores Basilienses controversia, ecquis Henrico Gla„ reano in Professorum numerum cooptato in publicis „ consessibus locus esset adsignandus. Etenim quum „ illustris esset poeta, & commentariis aliquot in lucem „ editis clarus, Magistrorum subselliis videbatur supe„ rior; quia vero doctoralibus insignibus non erat or„ natus, inter ejus ordinis homines non admittendus „ videbatur. Itaque bonus Glareanus vel inter scho„ lasticos delitescere, vel magistris extremus adhærere „ cogebatur. Tulit quidem id molestissime, dissimula„ vit tamen, futurum sperans, ut sibi honestior ali„ quando assignaretur locus; verum posteaquam rem „ exitum nullum habere vidit, rationem aliquam com„ minisci instituit, qua certum inter Professores locum

„ inveniret. Itaque cum Doctores nonnulli creandi essent, asinum conducit, & conscendit, & in gymnasium sic invehitur, & scholasticorum cœtui immistus, sic asino insidens omnium oculos in se convertit. Variæ tum erant pro cujusque ingenio spectatorum cogitationes. Erant, qui subverebantur, ne homo e mentis potestate exiisset: alii vero risu prope rumpebantur, quoties asinus vel ruderet, vel calcitraret; alii denique putabant fieri hoc ab eo, ut doctorandis medium ostenderet digitum, eorumque insulsitatem perstringeret. Quid multa? Cœpit ad extremum ejus Scholæ Rector e Glareano ipso percontari, quamobrem jumento isto sic in panegyrin hanc deferri voluerit? Ut, respondit ille, certa mihi sit & stabilis sedes; tot enim nunc menses dubitatis, inter Doctores ne an Magistros mihi locus adsignandus sit; quamobrem ut & vobis hunc scrupulum evellam, & mihi ipse non desim, constitui deinceps huic asino insidere & ex eo vos audire. Quid fit? Non Rector modo sed & universus senatus acad. summo eum opere rogat, ut asino valere jusso suam porro inter Doctores sedem sibi sumat. Quod quidem quum impetrari tum a Glareano non posset, actum hunc in sequentem diem reiicere coacti sunt, ad quem Glareanus honorifice in Lycæum introductus, solenniterque in Doctorum subselliis collocatus fuit". Sed facta Basileæ religionis mutatione a. 1529. cum aliis Friburgum Brisgoiæ commigravit, identidem, ut ipse ad amicum scripsit, cantillans: - - - *veteres migrate coloni*, & historicam atque poëticam professionem ibi magna cum laude obiit; hic in *Zuinglium*, cujus ecclesiæ reformandæ conatus olim probaverat atque defenderat, graviter fuit invectus; tandem cum rem literariam diu voce & scriptis adjuvasset, ætate & laboribus exhaustus fatis concessit d. 28. Maj. a. 1563.

Ejus scripta edita sunt: *Helvetiæ descriptio cum* IV. *Helvetiorum pagis ac XIII. urbium panegyrico*, Bas. 1514. 1515. 1519. 4. & 1554. 8. Insertum est hoc opusculum Freheri Collect. Script. Germ. T. 2. Schardio redivivo, T. 1. Thesauro Hist. Helv. ejusque nomine honorario amplo ab Helvetiæ civitatibus fuit adfectus. *De ratione syllabarum brevis isagoge*, Bas. 1527. 8. *de figuris compendiosa lucubratio, & elegia quadam*, Bas. 1516. *Isagoge in Musicam*, ib. eod. *Annotationes*

tiones in T. Livium & in totam Romanam historiam cum chronologia, ib. 1531. 1535. 1540. 1542. fol. Lugd. 1542. 1555. 8. Franc. 1568. fol. *de Geographia* liber, Baf. 1527. 4. Franc. 1532. fol. ab ipso auctore tertio recognitus, Frib. 1533. iterum ib. 1539. & Col. 1581. 8. *Annotationes in Dionysium Halic.* Baf. 1532. Franc. 1586. fol. *Annotationes in Salustii historiarum fragmenta*, Baf. 1538. 1569. Franc. 1607. Amst. 1690. 8. *Isagoge in Arithmeticam*, Frib. 1539. *Annotationes in Horatium*, Parif. 1533. 4. Frib. 1535. 8. & 1540. cum ipsius Horatii operibus; seorsim ib. 1539. & Baf. 1540. 1543. 1545. & 1580. fol. *Annotationes in Cæsaris commentarios*, Frib. 1538 8 Lugd. 1540. Frib. 1544. Franc. 1569. 8. Baf. 1583. 8. *Judicium in Terentii carmina*, Lugd. 1540. 8. *Annotationes in Ciceronis librum de Senectute*, Baf. 1544. *Arithmetica & Musica operum Bœthi demonstrationibus & figuris auctior*, Baf. 1546. 1570. fol. *Dodecachordon*, Baf. 1547. fol. *Ælii Donati methodus scholiis illustrata*, Tub. 1547. Tig. 1553. 8. *Elegiarum* l. 2. *ad Huldric. Zuinglium*, excusi una cum musica ipsius, 4. *De arte musica*, Baf. 1549. fol. *de vi arithmeticæ practicæ*, Frib. 1550. 8. *de ponderibus ac mensuris*, Baf. 1550. *libellus de asse & partibus ejus*, Baf. 1550. 1551. fol. *Annotationes in Valerium Max.* Baf. 1553. Lugd. B. 1726. 4. *Annotationes in Eutropium*, Baf. 1555. 1559. 8. 1594. 8. *Epistola ad Job. Hervagium, qua continetur apologia adversus Caroli Sigonii maledicta in ipsum, & judicium de illius doctrina & emendationibus Livianis*, Patav. 1557. *Annotationes in Ovidii Metamorphoses*, Baf. 1568. 8. Amst. 1727. 4 *Annotationes in Suetonium*, Antv. 1574. 8. Franc. 1588. fol. Amst. 1736. *Annotationes in Cornelium Tacitum de moribus & populis Germaniæ*, Baf. 1574. & in Schardio redivivo, T. 1. *Annotationes in Lucanum*, Baf. 1550. 8. Lugd. B. 1728. 4. *Vita S. Felicis, Regulæ & Exuperantii. Compendium romanæ historiæ*, Parif. 1573. *Annotationes in Job. Cæsarii dialecticam*, Col. Agr. 1567. 8. *Pii II. P. M. Asiæ Europæque elegantissima descriptio; accedit H. Glareani compendiaria Asiæ, Africæ, Europæque descriptio*, Parif. 1534 8.

IV. JOHANNES REUCHLINUS, f. *Capnio*, J. V. D. linguarum restaurator egregius, natus est Phorcemii, oppido marchionatus Badensis, d. 28. Dec. 1454. alii annum 1458. vel 1459. ejus natalem fuisse perhibent. Cum fratre natu minore, *Dionysio*, ludo literario commissus inprimis in arte musica ita profecit, ut adolescentibus in templis præcinere solitis fuerit adjunctus; dein in ipsa aula Badensi pueris symphoniacis additus atque ipsi

ipsi adolescenti marchioni Badensi, Lutetiam proficiscenti, comes fuit datus, quæ initia erant surgentis fortunæ. Lutetiæ dialecticam Aristotelis ad unguem didicit, Latinam linguam, cujus jam aliquam habuit peritiam, magis exercuit, præsertim vero literas græcas impense amabat, magistro usus *Hermonimo Spartiata*, a quo etiam calligraphiam didicit, qua arte & in eruditorum consuetudinem sese insinuavit & haud exiguum peculium sibi comparavit. Literas etiam hebraicas percepit a *Wesselo Frisio*, viro pio atque erudito. Per aliquot igitur annos doctissimorum virorum usu excultus, Basileam concessit a. 1474. ubi hoc eodem, quo in matricula Rectoris civis est inscriptus, anno lauream philos. & a. 1477. dignitatem magistralem accepit. Ab hoc tempore publico nomine in Academia literas græcas atque latinas docuit, plurimosque codices græcos a patribus concilii Basileæ relictos evolvit; hac occasione in ejus notitiam venit codex N. T. membranaceus sec. X. pretiosissimus, quem Cardinalis Ragusinus testamento legavit fratribus prædicatoribus conventus Bas. hunc Reuchlinus Stutgardia literis mutuo petiit 11. Cal. Aug. 1488. & obtinuit, ipse vero codex ultra 30. annos detentus demum post mortem Reuchlini redditus fuit. Reuchlinus autem Basileæ cum versaretur, non solum munus professoris diligenter obiit, sed & *Amorbachios* fratres typographiam instituentes opera sua multum adjuvit. Ceterum juris studio sese addixit Reuchlinus illudque diligentius prosecuturus Aureliam abiit, ubi præcipuum quidem laborem posuit in juris doctrinam, tamen ipse græcas atque latinas literas docuit alios, præsertim nobiles, a quibus cum largum accepit διδακτρον, studiorum sumtus habuit copiosos. Pictavii J. V. D. creatus Tubingam petiit, & *Eberhardo*, duci Wurtemb. Romam profecturo comes fuit adjunctus. In itinere bibliothecam Florentinam lustravit & cum *Marsilio Ficino*, *Angelo Politiano* aliisque eruditis amicitiam contraxit. Reversus Roma legatus missus fuit ad *Fridericum* III. Imp. qui eum ita benigne habuit, ut ei, submonente medico imperatorio, *Jehiele Loans*, Judæo, quo Reuchlinus in hebraicis præceptore fuerat usus, pretiosissimum codicem hebræum, Mosis atque prophetarum libros complectentem, muneri dederit, eum posterosque in nobilium ordinem adlegerit, comitemque palatinum dixerit.

Accepto

Accepto hoc codice, qui poſtea Phorcenſi, denique Durlacenſi bibliothecæ fuit inſertus, novo ſtimulo in literas hebraicas ferebatur, quibus omne, quod ab aulicis negotiis vacuum habebat, tempus impendit. Mutato dein aulæ Wurtemb. ſtatu, & Reuchlino, cui inſidiæ ſtruebantur, in aulam Palatinam translato, nova mox itineris Romani ei data fuit occaſio. Romæ invenit eruditum Judæum, *Abdiam* nomine, quem, cum legationis negotia ſupra annum protraherentur, diligentius audivit, & perfectam linguæ hebrææ, pro ſingulis inſtitutionis horis ſingulis aureis ſolutis, acquiſivit notitiam, quam dein per totam Germaniam diſperſit. *Argyropylum* etiam Romæ audivit Thucydidem explanantem, publicaſque ejus frequentavit lectiones. Rebus feliciter geſtis, in Palatinatum fuit reverſus, & compoſitis in ducatu Wurtembergico litibus, permittente, ægre quidem, Palatino, illuc ad uxorem literaſque rediit. Sed dulciori quiete haud diu fuerat gaviſus. In *judicium fœderis ſuevici* adlectus, huic muneri, ex quo ei quater quotannis Tubingæ cum duobus aliis judicibus conventus erat habendus, aliquandiu præfuit, ſed ejus tandem pertæſus, quo in literas magis incumberet, ab eo ſe abdicavit, totumque libris legendis atque ſcribendis tradidit. Verum pax iſta haud fuit diuturna. Coloniæ nempe Agrippinæ erat impoſtor quidam Judæus, qui religionem chriſtianam ſimulans familiaris erat monacho inquiſitori ejuſque amicis. His oſtendit, magnam pecuniæ ſummam honeſta ſpecie Judæis eripi poſſe, ſi edictum Imperator proponat, ut Judæi omnes libros, excepto codice ſacro, in curiam comburendos adferant. Sperabat enim fore, Judæos libros magna pecunia, quam inquiſitores cum ipſo partirentur, redemturos. Monachi hujusmodi edictum ab Imperatore ſub religionis prætextu eliciunt, & libri Judæorum ſinguli Francofurti in curia deponebantur. Judæi autem, quibus in aula itidem erant patroni, tempeſtatem iſtam illorum auxilio ita temperarunt, ut Imperator hebræorum librorum jam undique congeſtorum incendium differret, donec aliquot eruditorum virorum conſilium hanc in rem perceperit. Reuchlinus præ aliis de ſententia rogatus reſpondit: Hebræorum libros in Chriſtum blaſphemos, hos nominatim indicavit, aboleri, ceteros vero, grammaticos, medicos, theologicos poſſe ſervari. Hæc ſen-

tentia

tentia Imperatori tanquam mitior atque sapientior placuit, libri Judæis fuere redditi, sed monachi, quos spes lucri fuit frustrata, odii atro felle flagrarunt, & Caphionem hæreseos accusarunt. Combusserunt quoque Moguntiæ aliquot factiosi homines librum Reuchlinianum, & conviciis prosciderunt Reuchlinum; is vero luculenta oratione se defendit & ad Imperatorem atque Pontificem provocavit. Pontifex Episcopo Spirensi mandavit, ut controversiam cognosceret. Hic delegit judices sapientissimos, in quibus erat *Capito*, istique pro Reuchlino pronunciarunt. Sed nondum quieverant Monachi, & rursus ad Pontificem provocarunt, a quo vero Reuchlinus, *Galatino*, *Erasmo* aliisque intercedentibus, fuit absolutus. Nec furibundi isti homines in Reuchlinum ejusque amicos, *Erasmum*, *Huttenum*, aliosque debacchari desierunt, donec *Lutherus* advenit eisque silentium imposuit. Reuchlinus ita periculo liberatus, & a duce Bavariæ, *Guilielmo*, jam senex invitatus, in academia Ingolstadiensi græcam & hebræam linguam docuit; postea & Tubingam accersitus est, sed morbo icterico laborans Stutgardiæ d. 30. Jun. a. 1522. ex hac vita discessit. In testamento suo plura pie mandavit, librosque suos hebræos & græcos donavit collegio Phorcensi, qui ibi in templo publice servantur & ab omnibus inspici possunt.

Edidit *Lexicon latinum*, cui nomen dedit *Breviloqui*, Basil. 1480. l. *de accentibus & orthographia linguæ hebraica*, Hagen. 1518. 4. ib. 1541. 4. *dictionarium hebraicum cum grammatica hebraica*, Pforzhem. 1506. fol. Bas. 1537. fol. *de verbo mirifico*, Lugd. 1522. 16. Col. 1532. 8. *de arte cabbalistica* l. 3. Spir. 1494. fol. Tubing. 1514. fol. Hagen. 1517. 1530. fol. Basil. 1550. 1587. fol. *de arte prædicandi*, Phorcæ 1504. 4. Basil. 1540. *In septem Psalmos pœnitentiales hebr. interpretationem*, Witteb. 1529. 8. *Scenica progymnasmata*, 1498. 4. Monasterii 1509. 4. cum explanatione *J. Spigelii*, Tub. 1512. 4. Lips. 1514. 4. ib. 1515. 4. Tub. 1516. 4. *Sergium*, s, *capitis caput*, comœdiam, Lips. 1521. 4. cum commentario *Georgii Simleri*, Pforzh. 1507. 4. *orationem de Palatini Electoris & nobiliss. ducum Bavariæ reverentia erga Ecclesiam*, *coram Pontifice habitam*, 1498. *Oculare speculum*, Tub. 1511. 4. *defensionem contra calumniatores suos Colonienses*, 4. *Epistolas obscurorum virorum*, quæ admirabili facetiarum lepore conditæ stylum Monachorum ineptissimum exprimunt, editio prima prodiit sine nota anni impressionis, secunda a. 1516. 4. *cum dialogo*

mire

mire festivo, 1556. 8. cum addit. Francof. 1581. 1643. 8. Lond. 1701. 12. *Epistolæ clarorum virorum* ad Joh. Reuchlinum, Phorcensem, missæ, latinæ, græcæ, hebraicæ, impressæ sunt Tub. 1514. 4. Hagen. 1519. 4. Tig. 1558. 8. *Dialogum, an Judaeorum Talmud sit supprimendum?* Colon. 1518. 4. *destructionem cabbalæ s. cabbalisticæ perfidiæ*, Colon. 1519. 4. *de praeexercitamentis Rhetoris* l. 1. *de diversitate quatuor idiomatum græcæ linguæ* l. 1. *Orationem funebrem in mortem Rudolphi Agricolæ.* Ex hebræo in latinum transtulit: *R. Josephi Canticum, dictum:* Catinus argenteus, *continens sententias morales* &c. Tubing. 1512. 4. Edidit porro *epitomen historiarum;* nec non *comœdiam sale plenam sub nomine* fabulæ Gallicæ; *dialogum osci & volsci ludis rom. act.* sine loco & anno, 4. Multa etiam e græco in latinum vertit, ut *vitam Constantini M. S. Athanasii l. de variis quæstionibus* &c. cum annotationibus, Hagen. 1519. 4. *S. Athanasii in librum Psalmorum a Jo. Reuchlin nuper integre translat.* Tub. 1515. 4. *Xenophontis apologiam pro Socrate. Nestorium hæreticum; confessionem Cypriani; Proclum de beata Virgine. Luciani aliquot mortuorum dialogos;* ejusd. *dialogum de concilio Deorum; Monomachiam Iliados Homeri de Paridis & Menelai duello*, in lingua germ. metrice. *Epiphanium de morte Prophetarum; Maximum Tyrium Platonic. Philosoph. in orat.* Si Deus fecit bona, unde veniant mala. Reuchlini vitam conscripsit *J. Henricus Majus*, qui plura desiderantibus consulendus.

PROFESSORES PÆDAGOGII CLASS. I. f. *GRAMMAT. ATQUE AUCT. LAT.*

Pædagogium erat inter Academiam ludumque trivialem medium. Institutum erat a. 1544. sub Rectoratu *Oswaldi Beri.* In quatuor classes divisum quatuor Professores regebant, quorum quilibet singulis diebus, feriatis exceptis, philosophiæ studiosis lectionem habebat in collegio superiori, *Augustino* sacro, hinc & *Pædagogium Augustinianum* vocabatur. In prima classe tradebantur præcepta Grammaticæ Latinæ; in secunda auctor linguæ latinæ tractabatur; in tertia Grammatica Græca & in quarta auctor græcus explicabatur. Sub initia vero hujus instituti pensum mutatum & ita ordinatum fuit, ut in prima classe Grammatica Lat. & auctor Lat.

Lat. in secunda Rhetorica atque Poëtica; in tertia Logica & in quarta Grammatica Græca & auctor græcus tractaretur. Hoc institutum vero substitit tantum ad a. 1589. quo abrogatum, vel potius in Gymnasium translatum fuit; ex eo nempe prima atque suprema Gymnasii classis originem cepit.

I. CONRADUS LYCOSTHENES (*Wolffhardt*) natus fuit Rubeaci, Alsatiæ oppido, a. 1518. patre *Theobaldo Wolffhardt*, consule & quæstore, matre *Elisabetha*, *Conradi Pellicani* sorore. Rudimentis literarum domi perceptis, a. 1535. Heidelbergam profectus, atque bonis artibus & linguis eo cum successu est operatus, ut quadriennio post artium Magister crearetur. Animum deinceps ad Theologiæ studium convertit, quod diligenter tractavit. Quatuor summa Dei erga se beneficia prædicare solebat: *quod Christianus esset natus; in bonis literis educatus; ad Theologiæ professionem adductus & occasione rempublicam scriptis suis juvandi non fuisset destitutus.* Theologiæ studio historiarum quoque junxit cognitionem, omnium gentium acta observans, temporumque series inter se comparans. Quam diligentiam cum in ipso observasset M. *Henricus Stollius*, Ecclesiastes Heidelbergensis, eum plurimum dilexit, secumque Ratisbonam ad celebre illud Theologorum colloquium deduxit, ubi procerum acta moresque notavit. Comitiis finitis Heidelbergam reversus, inde anno insequenti Basileam, *Henr. Pantaleone* comite, tendit, ubi Professor constitutus a. 1542. in Pædagogio simul Linguam Latinam, Justinum explicans, & Dialecticam Willichii, in Academia vero Logicam Cæsarii docuit. Hoc triplex munus cum laude gessit per triennium, a. 1545. ad Diaconatum Leonhardinum translatus, in quo reliquum vitæ pie atque diligenter transegit. Antiquissimum Pythagorei silentii symbolum, in instaurandis ipsius ædibus a. 1549. terra egestum, humani capitis effigiem, labiis circulo confixis, auribusque patulis, sublimi domus parte publice spectandum proposuit. Anno 1691. cum eædem ædes restaurarentur, illud antiquitatis monumentum ex improviso corruptum fuit; ejus loco sequentia muro fuere inscripta:

Pytha-

Pythagoræ lapidem, monumentum illuſtre ſilenti,
Clauſo ore humanum, ſed patula aure, caput;
Expoſitum hic publico, curante *Lycoſthene*, poſthac
Ne quæras, opifex cuſpide fregit iners.

Sed ut Lycoſthenes hoc facto antiquitatis, ita & iſto immortalitatis ſtudioſum ſeſe declaravit, quod humanæ conſcius fragilitatis ac de meliore ſorte adſidue cogitans, alatæ mortis ſimulacrum privatim ſibi ob oculos ſemper collocatum habuit. Uxorem duxerat *Chriſtianam Herbſter*, *Joh. Oporini*, typographi ſororem, quam magni *Theod. Zuingeri* pater viduam reliquit. Infirma & ſæpe adverſa fuit valetudine, uſque adeo, ut ſubita dextri lateris a. 1554. d. 21. Dec. paralyſi tactus, linguæ officio ſublato, ratione tamen manente ſalva, omnem penitus memoriam ad aliquot dies amiſerit, qua tamen redeunte ad officium, manu dextra ſoluta, ſiniſtra eſt uſus, & aliquot libros abſolvit. Tandem continuis laboribus & vigiliis conſumtus, apoplexia graviſſima correptus, unius horæ ſpatio vitam cum morte, quam in voto habuit, feliciter commutavit 8. Cal. Apr. 1561.

Edidit plura. *Commentarium in Plinium Sec. de viris illuſtribus*, fol. Baſ. 1547. 1552. 1563. *elenchum ſcriptorum omnium veterum ac recentiorum*, Baſ. 1551. 4. *Chronicon prodigiorum*, lat. c. f. fol. Baſ. 1557. item germ. per *Joh. Heroldum* translatum, Baſil. 1557. fol. opus notabile atque rarum. *Joh. Raviſii Textoris officinam* auxit & in ordinem commodiorem redegit, Baſil. 1552. 4. 1555. 4. in *Ptolomæi geographicos libros* indices 2. collegit &c. præfixit etiam iiſdem libris epiſtolam, in qua de utilitate tabularum geographicarum ac indicis uſu late diſſeritur, Baſ. 1552. Edidit porro *Gnomologiam ex Ænea Sylvio*, ſ. *Pio II.* collectam, Baſ. 1551. 4. 1571. *Apophthegmata*, Baſ. 1555. fol. Lugd. 1561. 1571. 8. 1591. 8. Col. 1603. 8. *Parabolas* ſ. *Similitudines*, Bern. 1557. 4. & ſub titulo: *Similium loci communes*, cum *Theod. Zuingeri ſimilitudinum methodo*, Baſil. 1575. 8. 1595. 8. 1602. 8. *L. Domitii Bruſſonii facetiarum exemplorumque* l. VII. opera C. Lycoſthenis, Baſ 1559. 4. Lugd. 1560. 8. 1562. 4. *Supplementa ad* Julii Obſeq. *prodigiorum librum*, Baſ. 1552. 8. Lugd. 1553. 1589. 12. Amſtel. 1679. 8. Lugd. Bat. 1720. 8. *Epitomen Bibliothecæ Geſnerianæ*, Tig. 1555. fol. *de rep. Rubeacenſium; de priſcis Rom. legibus; calendarium hiſtoricum; virtutum & vitiorum exempla; annotationes in Juſtinum, Val. Maximum & Feneſtellam; lib. de mulierum præclaris dictis & factis;* epitomen

epitomen Stobæi, Baſ. 1557. *Regulam inveſtigationis omnium locorum in tabula Helvetiæ contentorum*, Baſ. 1560. 4. *Theatri vitæ humanæ farraginem infinitam*, labore fere incredibili, per XV. annos congeſſit, ſed morte ſubita præventus opus adfectum privigno, *Theod. Zuingero*, perficiendum reliquit.

II. HENRICUS PANTALEON, S. Theol. Licent. Med. Doct. S. Lateranenſis Palatii atque Cæſarei Conſiſtorii Comes, in lucem editus eſt Baſileæ d. 13. Jul. a. 1522. Studiorum fundamenta jecit in ſchola Petrina, in qua tum Virgilius, Q. Curtius atque Terentius primum a *Joh. Sphyracte*, dein ab *Ant. Wild*, præceptoribus, explicabantur. Huic poſteriori præceptori, quo per ſexennium fuerat uſus, quique pueri indolem atque induſtriam ſatis mirari non poterat, inprimis erat charus, iſque patrem, *Chriſtianum*, diligenter monuit, ut filium a literarum ſtudio abſtrahi non pateretur. Paulo poſt *Rod. Frey*, ſenator, a patre filium expetiit, ut domum ſuam receptus liberos ſuos in ludum duceret & domi informaret; ita puer pueri dux eſt conſtitutus. In vicinia autem habitabat *Joh. Bebelius*, typographus, qui, perſpecta pueri docilitate, conſentiente Freyio & patre, puerum in generi, *Mich. Iſengrinii*, typographi, officinam traduxit, & optima quævis promiſit. Cum autem, qui ex pacto anagnoſtam agere debuit, typothetæ officium obire juſſus fuit, ſex menſibus elapſis, amicorum conſilio, relicta typographia, a. 1537. Friburgum abiit, & per unicum annum ſcholam trivialem frequentavit, præceptore uſus *Joh. Pedio*. Hinc a Freyio revocatus Academiæ Baſ. Rectori nomen dedit a. 1538. & philoſophicas ſcientias excoluit; tum *Simonem Grynæum* præceptorem habuit atque mæcenatem, pluresque libros ab eo dono accepit, quo literis magis magiſque devinciretur. Mox vero alia iterum rerum facies adparuit. A. 1539. avunculus ejus, *Melch. Krieſſtein*, Baſilienſis, Auguſtæ typographiam exercens, a patre Pantaleone contendit, ut filium, ad literas natum, ſibi mitteret literis in illa academia porro imbuendum. Precibus morem geſſit pater, & filius eodem hoc anno Auguſtæ advenit. Tum vero avunculus omnem movit lapidem, ut nepotem à literis abſtractum ad typographiam perduceret, ſpem faciens fore, ut ipſi ſeni aliquando in

officina

officina succederet. Sed adolescens typographiæ jam pertæsus, adhibito consilio *Xysti Betuleji*, ludimoderatoris Augustani, quem antea Basileæ præceptorem agentem noverat, avunculi jussa recusavit, & in literarum studio constans perrexit. Paulo post *Cæsar Delphinus*, Italus, medicus pius ac eruditus, Augustæ advenit & a Betulejo adolescentem petiit, qui ipsum Ingolstadium ad academiam interpres sequeretur. Huic Pantaleonem commendat & fidem suam pro eo obligat. Anno elapso Delphinus amplo salario soluto Pantaleonem dimisit, isteque, qui ab Italo patrono fundamenta atque arcana medica didicerat, Heidelbergam abiit, & in collegium Dionysianorum receptus artibus & poeticæ diligentem operam navavit; postquam autem a. 1541. primam lauream accepisset & se ad secundam obtinendam præparasset, accidit, ut *Conr. Lycosthenes*, ejus amicus, Heidelberga Basileam profectus, Pantaleonis laudes Academiæ proceribus proponeret, eumque illis de meliori commendaret, quo factum, ut Pantaleon a. 1542. a Deputatis in patriam revocaretur & in collegium publicum susciperetur. Hic dum dialecticas, physicas atque mathematicas lectiones audiret, ipse superiorum permissu diebus feriatis in Persii satyras publice legit & d. 25. Apr. a. 1544. Magisterii titulo fuit ornatus. Eodem autem anno d. 17. Dec. professionem Linguæ Latinæ nactus publice Justinum exposuit. Ipse vero tam Theologiæ quam Medicinæ studuit, annoque 1545. in numerum candidatorum Ministerii receptus est. Eodem anno d. 22. Jan. uxorem duxit *Cleopheam Kæsinam*, ex qua pulchra prole non semel parens est factus. Nec non ipso hoc anno 1545. quo ad Ministerium S. fuit admissus, Diaconatum Petrinum d. 25. Jun. impetravit, ut & professionem Dialecticæ Willichii, quam utramque professionem una cum Diaconatu administravit usque ad a. 1548. quo ei Rhetorica docenda fuit commissa. Nec hic substitit vir laboriosissimus, sed &, concedentibus superioribus, extra ordinem publice Theologicas lectiones habuit, variosque S. S. libros illustravit; Theologicas etiam instituit disputationes, quibus ea, quæ prælegerat, confirmavit. Quam ob industriam d. 2. Jun. 1552. Theologiæ Licentiatus solenniter fuit promotus. Anno vero eodem ob vocis præcipitantiam, multis ingratam, vel potius indigne ferens, sibi *Johan-*

nem Jung, cum paſtor Petrinus eligeretur, fuiſſe prælatum (paulo ſolutiori nempe vita uſus fuerat Pantaleon & epulis atque ſclopetariis civium exercitiis intereſſe ſolebat) ſponte ſe diaconatu abdicavit. His curis ſolutus Medicinæ ſtudium denuo excoluit & privatim ejus cultores inſtituit. Doloribus autem colicis atque nephriticis eum invadentibus, valetudinis cauſa a. 1553. iter in Galliam inſtituit, & Valentiæ eodem anno d. 21. Sept. Medicinæ Doctor fuit renunciatus. Poſtea ulterius progreſſus per Avenionem, Montempeſſulanum, ad mare uſque Mediterraneum & Pyrenæos montes penetravit, ubi ignotas Germaniæ ſtirpes, varia animalia & multa obſervatu digna contemplatus eſt. Inde in patriam rediit, & Medicinam diligenter exercuit; prius autem, quo legibus atque præſertim S. C. hoc tempore lato, ex quo nemo civium, minus exterorum, Medicinam practicam excolere potuerat, niſi prius diſputatione publica ſuam in hac arte peritiam probaſſet, d. 17. Novemb. publicam diſputationem cum laude ſuſtinuit. Anno 1556. d. 7. Jan. profeſſio Dialecticæ Willichii iterum, & d. 19. Apr. 1557. cathedra Phyſica ei fuit commiſſa. Hoc tempore d. 19. Dec. 1557. Oſw. Berus eum in collegium Medicum recepit, quo mortuo ſecundus ab Academia reſtaurata Medicæ facultatis Decanus d. 24. Maj. 1558. electus veteres leges in uſum revocavit, matriculam novam collegit, atque ærarium cum libro rationum in peculiari arca, ſingulis annis novo Decano tradenda, adſervavit, quæ omnia a. 1542. & ordini philoſophico præſtitit. An. 1566. ab auguſto Cæſare *Maximiliano* II. Poëtæ laureati & Comitis Palatini dignitate, nec non muneribus amplis fuit ornatus, quia ei tertiam Proſopographiæ partem dedicaverat; ſimul etiam a *J. Vdalr. Zaſio* procancellario Imper. collationem feudi & inſignia illuſtria accepit. Rebus humanis fuit exemtus d. 3. Mart. a. 1595. poſtquam raro exemplo d. 2. Dec. 1594. nuptiale convivium alterum, exactis L. plenis conjugii annis, cum uxore celebraſſet. Ex duodecim, quos ſuſcepit, liberis *Maximilianus* Medicinæ Doctor obiit a. 1644.

Edidit *epicedia* in obitum *Eraſmi*, *Oecolampadii*, *Sim. Grynæi*, *Caroloſtadii*, *Hier. Gemuſæi* a. 1544. *Scholia in Publii Syri mimos*, eod. *Philargyrum* & *Zacchæum*, comœdias, 1546. *Chronographiam Eccleſ.* 1550. 1561. &c. *hiſtoriam*

historiam Martyrum Galliæ. Germaniæ & Italiæ, 1563. fol. *libellum de pestis præservatione & remedio*, 1564. *Prosopographiam virorum illustrium Germaniæ*, 3. T. 1565. & 1566. fol. *diarium historicum*, 1572. fol. *Omnium regum Galliæ vitas versibus eleg.* 1574. *Heldenbuch* &c. f. Prosopographiæ versionem germ. 3. T. fol. Basil. 1568. 1578. *descriptionem comitatus Badensis*, germ. 1578. 4. *historiam Johannitarum, Rhodiorum* aut *Melitensium equitum*, Bas. 1580. 1581. fol. Ex Latino in Germ. transtulit & tribus libris auxit *Sleidani historias*, 1556. 1562. fol. *P. Jovii historias*, Basil. 1559. fol. *Mart. Cromeri historiam polon.* 1562. fol. *Joh. Ludov. Vivis librum de veritate R. C.* 1571. *Nic. Gillet historiam Gall.* cum *Nicolao Falcknero* convertit, 1572. *Petr. Pauli Vergerii opus de Jubilæis.* 1550. *P. Jovii descriptionem cerimoniarum Moscovit.* 1564. fol. — *Cardani opus de varietate rerum*, & ejusdem *libros de subtilitate* prius a se in compendium redactos, Basil. 1557. *Sigismundi L. B. ab Herberstein Moscoviam*, Basil. 1563. *Naucleri historiam* &c. *Gesneri partem secundam Euonymi* &c. 1570. Varios etiam auctores restituit, & præfationibus additis edidit, veluti *Metochitæ physica; Ravisii epitheta; G. Tyrii bellum sacrum*, & alia diversis temporibus edita; nec non in *S. Hieronymum, Origenem, Basilium, Hilarium* aliosque auctores a Frobeniis editos, novos atque locupletes indices concinnavit.

III. THOMAS GRYNÆUS honestis parentibus natus est a. 1512. in oppido Sueviæ, *Vehringen*, primaque literarum rudimenta ibidem posuit. Inde a. 1525. a patruo *Simone Grynæo* Heidelbergam vocatus, artibus & linguis strenuus incubuit, & præsertim Theologiæ operam dedit. Patruum istum Heidelberga Basileam ad professionem græcam obeundam vocatum, a. 1529. fuit comitatus, atque cum eodem privatus vixit, auditoribus ejus græcos latinosque auctores privatim prælegens. A. 1533. uxorem sibi legit *Adelheidam Steuber*, Turicensem, quæ d. 21. Dec. 1590. Basileæ, luminibus orba, fuit defuncta. Grynæi fama ad Bernenses perlata, illuc a. 1535. fuit vocatus, ut professionem linguæ græcæ atque latinæ obiret, & in cœnobio Franciscanorum studia juventutis ministerio verbi divini dicatæ dirigeret. Huic muneri cum per undecim annos fideliter præfuisset, sive amore Academiæ Basiliensis, tanquam patriæ alterius, ductus, sive litium religionis causa Bernæ exortarum pertæsus, ut erat moribus tranquillus & pacis studiosissimus, Basileam rediit, ubi inter academiæ Pro-

 fessores

fessores receptus & a. 1548. VI. Id. Febr. Artium Magister creatus est; duplicem nempe eodem anno 1547. obtinuit professionem, unam Grammaticæ Latinæ atque auctorum latinorum, alteram Grammaticæ Græcæ auctorumque græcorum, utramque in pædagogio. Priori officio a. 1553. renunciavit, & Collegii superioris Oeconomiam gessit. Ab hoc tempore etiam in vicinis pagis Evangelium annunciando famam pietatis & eruditionis haud vulgarem sibi conciliavit, qua permotus *Carolus* Marchio Badensis a. 1556. eundem tanquam virum pietate & doctrina omnigena conspicuum ad opus Reformationis promovendum adscivit, & non tantum pastorem ecclesiæ Rœtelanæ sed & aliorum Ministrorum ἐφοδιωκτὴν, s. *Superintendentem* constituit, quo munere, qua decet, fide, gravitate atque modestia, omnibus charus & gratus, fuit perfunctus, donec d. 2. Aug. a. 1564. morte honesta, peste correptus, occubuit. Genuerat plures liberos utriusque sexus, inprimis quinque, in quibus revixit, filios: *Theophilum* nat. d. 30. Nov. 1534. qui patris primum Diaconus a. 1557., a. 1558. pastor in Hauingen, a. 1564. past. in Lœrach, & a 1. Jan. 1565. per sesquiannum simul in Stetten, a. 1575. past. Rœtelanus, denique, quia formulam concordiæ subscribere noluit, Basileam reversus d. 20. Febr. 1582. eodem anno d. 18. Jul. pastor Sissacensis fuit electus ibidemque mortuus d. 28. Sept. 1583. *Simonem*, Professorem Ethicæ; *Joh. Jacobum* S. Theol. Doct. & Prof. Antist. Basil. *Tobiam* Oeconomum Petrinum & *Joh. Casparum*, Secretarium Ambergensem.

IV. PHILIPPUS BECHIUS, Med. Lic. Brisaco oriundus, D. *Joh. Gastii* Brisacensis ex sorore nepos, bonis literis sedulam dedit operam, quarum gratia a. 1537. Basileam concessit; quadriennio post VI. Cal. Apr. prima Laurea ornatus; legitur etiam fuisse A. L. M. sed in matricula Magistrorum Basil. ejus nomen non adparet. A. 1553. ei duplex professio fuit commissa; una in pædagogio Auctorum Latinorum, altera in Academia, Logicæ, quam utramque diligenter administravit. De eo hæc habet Vrstisius: *Tua etiam mihi, Philippe Bechi, Medicæ facultatis cultor, recordatio jucunda est, qui ut Apollineæ artis scientia usuque, si longiora tibi hujus vitæ*

vitæ ſtamina fata dediſſent, majorem laudem comparaſſes: ita & te Dialecticæ profeſſionis fide diſcentium commodis ſtuduiſſe, tacentibus ceteris, ego auditor & diſcipulus fateri debeo. Mortalitati renunciavit 3. Non. Sept. 1560.

Job. Bapt. Montani Conſultationes direxit & 3. Tomis edidit; *Pachymeris Epitomen Philoſophiæ*, latinitate donatam, typis excudi curavit, Baſil. 1560. fol. Scripſit & tractatum *de metallifodinis*, in quo omnia munera, inſtrumenta &c. deſcribuntur c. f. Franc. 1580. & Baſ. 1621. fol. In *Virgilii Bucolica, Georgica, Æneida, annotatiqnes* ſcripſit, impreſſas Lipſiæ cum opere Virgiliano, 1546. 8. In latinum convertit: *Georg. Agricolæ* libb. XII. *de re metallica*, Baſ. 1557. fol.

V. JOH. JACOBUS WECKER, dictus *Wentokum*, Medicinæ Doctor, natione fuit Rhætus, natuſque a. 1528. Baſileæ. Academiæ nomen dediſſe legitur a. 1544. In Pædagogio Dialecticæ a. 1557. ſimulque a. 1560. Grammat. Lat. atque auctorum Lat. Profeſſor fuit deſignatus. Cui utrique muneri diligens præfuit, etiamque Medicinam practicam ſtudioſe excoluit, gratam & felicem ægrotis operam præſtans, donec menſe Aprili 1566. peſti ſuperſtes, Colmariam abiit, ubi Archiater a. 1586. fato fuit perfunctus.

Opera ejus ſunt: *Medicæ ſyntaxes*, Baſ. 1562. 1581. 1582. 1601. fol. *Alexii Pedemontani theſaurum medicum* tranſtulit ac edidit germ. & lat. Baſ. 1575. 4. *Antidotarium ſpeciale*, in quo relatio occurrit *de thermis Viperinis*, ibid. 1561. 4. 1577. 4. 1588. fol. 1595. 4. & 1617. 4. *de Secretis* l. 17. ib. 1582. 1587. 1598. 1604. 8. 1613. 8. 1629. 1642. & 1701. 8. *Oratoriæ artis præcepta* &c. ib. 1582. 8. *Organum logicum*, 8. *Pract. med.* l. 7. ib. 1585. & 1602. 16. & Bonon. 1597. 16. *Antidotarium generale*, Baſ. 1576. 4. 1586. 4. *Revelatio præcipuorum articulorum Magiæ* &c. germ. 1576. 8. 1577. 8. Franc. 1586. fol. *Antidotarium generale & ſpeciale*, Baſ. 1595. 1601. 4. & 1647. 4. *Anatomia Mercurii Spagyrica*, a. 1620. 4. Scripſit etiam libellum *de variis craſibus olei & vini*, Baſ. 1571. 8. ib. 1603. 8. *von mancherley kunſtlichen Waſſern und Weinen*, Baſ. 1593. 8. Uxor ejus, *Anna Keller*, Iſaaci Med. & Prof. filia, edidit librum in 4to, quo rei culinariæ artes tradidit, quemque dedicavit *Loyſæ Julianæ* principi Auriacæ, ſub titulo *Kochbuch* &c. Amberg. 1600.

VI. MATTHAEUS MEYER, ex antiqua nobilique Basiliensium gente oriundus, natus est a. 1545. Literis artibusque ingenuis diligenter imbutus a. 1561. primæLaureæ,a. 1565. gradu Magisterii fuit ornatus. Diligentiam ejus remuneraturi, eruditionisque ejus fructus percepturi Academiæ proceres ei primum a. 1566. professionem Grammaticæ Lat. auctorumque Lat. simulque dialecticæ Willichii, dein a. 1567. professionem Linguæ Græcæ in pædagogio, denique a. 1571. itidem professionem linguæ Græcæ in Academia obeundam commiserunt, quas singulas provincias diligentissime administravit. Præter linguas & Theologiæ operam dedit tam sedulus, ut præstantissimis temporis sui Theologis compararetur; vir nempe erat felicissimi ingenii & pertinacis industriæ, hinc eximie doctus & eruditionis fama præclarus. Accidit autem, ut controversiis illis tristissimis, quæ tum in ecclesiis de gratia Dei & cœna Dominica agitabantur, implicatus contra expressum Senatus consultum, omnibus cum Academicis tum Ecclesiasticis per Deputatos d. 22. Oct. 1577. inculcatum, quo singulis subscriptione libri Concordiæ fuerat interdictum, prævaricaretur, illique Concordiæ subscriberet, eo fine, ut functionem ecclesiasticam, quam in Marchionatu habebat, retineret; quo factum, ut vi ejusdem decreti professione sua decedere fuerit jussus d. 23. Apr. a. 1582. Reliquo tempore privatus vixisse videtur usque ad d. 14. Febr. 1588. quo in Domino obdormivit, relicta uxore *Anna Wolff*, & *Jacobo Reinhardo*, filio, J. V. D.

VII. VLRICUS FALCKNER, Beati Falckneri, satrapæ, senatoris atque Scholarchæ filius, A. L. M. a. 1566. designatus fuit Gramm. Lat. atque auctorum Lat. in pædagogio Professor, sed hoc officium vixdum, vel nondum ingressus eodem anno pastor Franciscanus, a. 1577. Archidiaconus & a. 1580. pastor Leonhardinus fuit vocatus, in qua statione d. 17. Febr. a. 1583. animam deposuit; filium habuit sibi superstitem *M. Joh. Vlricum*; qui cum per 44. annos ecclesiæ Petrinæ concionando atque docendo fideliter inserviisset, a. 1642. cœlestia laboris præmia accepit.

VIII. PETRUS GAJUS, Maixiriensis e Friburgensium Nuitonum agro oriundus, & Basileæ 8. Cal. Febr. 1579.

A.

A. L. M. creatus, electus fuit professor Grammaticæ Latinæ a. 1566. & in pædagogio Ciceronis officia explicuit. A. 1578. Præpositum collegii superioris, denique a. 1589. Gymnasiarcham egit & obiit a. 1593.

IX. Samuel Coccius (*Koch*) dictus *Essig*, in lucem editus est mense Decembri a. 1548. patre *Huldrico Coccio*, Theol. Doct. ac Prof. N. T. itemque pastore Petrino, & matre *Margaretha Merian*. Vestigia patris secuturus, se totum studio philos. ac theol. sacravit, a. 1565. diligentiæ præmium, primam Lauream, & a. 1567. Doctoratus philos. dignitates ac privilegia accepit. In Professorum numerum receptus, primo a. 1567. Grammaticam Lat. cum auctoribus Lat. docuit, & a. 1573. Willichii Dialecticam itidem in pædagogio explanavit, idque donec a. 1589. pædagogium in Gymnasium transferretur, qua utraque functione tunc cessit, unice ecclesiasticis functionibus vacans, quas per 60. annos obiit; ab anno enim ætatis 18. in variis pagis urbi vicinis Evangelium prædicavit per quadriennium, totidem annos in ecclesia Petrina, 15. in Elisabethana, & in Martiniana totos 37. annos, in qua functione sacra diem suum obiit ipsis Non. Aug. 1626. Matrimonium iniit cum *Catharina Bembænder*, eaque biennio post defuncta, cum *Barbara Tschudin*, ex qua reliquit filium, *Fridericum*, pastorem in Mœnchenstein, dein in Muttenz, tandem in Tennicken, ubi a. 1653. æt. 70. vita excessit.

PROFESSORES PÆDAGOGII CLASS. II. *RHETORICÆ* f. *POETICÆ.*

I. Vlricus Hugobaldus f. *Hugwald*, dictus *Mutius*, vitæ primordia cepit a. 1496. in pago Turgoviæ prope Episcopicellam, alii *Wylen*, alii *Stocken* illum pagum vocant. Literarum studio deditus pro ingenii elegantia & indefessa industria magnos cito fecit progressus, & eruditionem haud exiguam comparavit. Reformatæ doctrinæ favens atque adhærens incidit in Anabaptistarum consortium, quorum fanaticis opinionibus seductus, longum vale literis dicere, & in sudore vultus pane suo vesci constituit; artem proin vasorum ex

R 5 abiete

abiete & pinu conficiendorum didicit; ab ista vero arte paulo post ad agriculturam transiit. Saniora tandem edoctus, cum literis in gratiam rediit, & præter Philosophiam Medicinam diligenter excoluit, Anatomia & Botanica inprimis delectatus, quarum principia ab *Eustathio Quercetano* audiit atque didicit. Basileam cum venisset, & Professoribus diligentiam suam probasset, d. IV. Non. Nov. 1540. Baccalaureus & d. 4. Jan. 1541. L. A. M. publice creatus & in ordinem philosophorum receptus est, idque gratis, quod de literis bene meritus esset. Haud diu post duplex officium ei fuit commissum, nempe Ludimagistri in Gymnasio & in Academia Professoris Logicæ; eodem vero anno 1541. ad Ethicam docendam fuit translatus, quod præstitit usque ad a. 1571. Simul vero a. 1544. in pædagogio ei data fuit professio Poetices, Virgiliumque auditoribus in ista cathedra exposuit; sed a. 1550. Virgilius ei fuit remissus, & in Ethica professione substitit usque ad finem vitæ, qui contigit 9. Cal. Febr. a. 1571.

Variis scriptis inclaruit, quorum præcipua sunt: *Libellus de studiorum suorum proœmio.* Bas. *Epistola ad omnes, qui Christum ex animo quærunt*, ib. 1522. *de Germanorum prima origine, moribus, institutis & rebus gestis*, ib. 1539. Francof. 1584. fol. ib. 1589. fol. Hanov. 1613. fol. & inter *Pistorii scriptores Rer. germ.* Ratisb. 1720. fol. Vol. 2. do.

II. JOHANNES NISAEUS, Augustæ Vindelicorum natus, Tubingæ A. L. M. proclamatus, eruditione sua & Basiliensibus innotuit, qui ei professionem in pædagogio Rhetoricæ atque Poeticæ, s. Virgilii a. 1550. & a. 1551. in Academia itidem professionem Rhetoricæ detulerunt, quam utramque diligenter curavit adhuc a. 1556. a. 1557. ad Physicam translatus legitur; quæ postrema ejus fata fuerint, reperire nobis non licuit.

III. JOHANNES FUEGLINUS, Basiliensis, *Petri*, sitometræ, filius, annum habuit natalem 1533. Literis deditus ita profecit, ut a. 1550. Laureatus & a. 1556. magno suo merito artium Magister promoveretur. Citius & aliis docendis fuit adhibitus. Jam a. 1557. professio pædagogii Poëtica ei fuit demandata, quam omni diligentia administravit, symbolum suum: *Qui non est hodie, cras minus aptus erit*, subinde discipulis suis inculcans.

culcans. Eodem hoc anno etiam in Academia Rhetorica docenda ei fuit commissa. A. 1564. ad Professionem Logices & denique a. 1571. ad Eloquentiæ cathedram promotus. Neque vero philosophicis studiis tantum, sed vel maxime S. Theologiæ est operatus. Ecclesiæ Ministrum egit vigilantem in pago Basileæ vicino, *Alschweiler*, ab a. 1558. abhinc ad Diaconatum Petrinum a. 1564. & dein a. 1566. ad Pastoratum Leonhardinum vocatus. Vir iste pius ac eruditus gravem passus est adflictionem, mentis nempe alienationem, quam, judice Platero, zelotypia sibi adtraxerat; restitutus tamen saniori menti ad munera rediit, quibus rite fuit defunctus ad a. 1579. quo huic mundo valedixit.

Ex latino in germanicum convertit *Joh. Wierii tract. de Præstigiis Dæmonum* &c, Bas. 1565. 8.

IV. Albertus Sulcer, *Simonis* Theologi ac Antistitis Basil. ex fratre nepos, natus Bernæ, studiis literarum vacavit Basileæ, ubi & diligentiæ suæ præmia tulit. A. 1553. Academiæ civibus adscriptus, in liberalium artium stadio gnaviter ac feliciter decurrit, prima Philosophiæ Laurea a. 1557. deinceps quoque Magisterii axiomate exornatus a. 1560. Haud diu post, nempe a. 1563. constitutus fuit in pædagogio Professor Poeticæ, quam cathedram vero ut & Diaconatum summi Templi s. Pastoratum Albanum, ad quem a. 1562. fuerat vocatus, brevissimo tempore ornavit, præmatura morte ferali illo ac pestifero anno 1564. d. 24. Aug. Academiæ atque Ecclesiæ abreptus.

V. Samuel Holzach, ex antiqua & de patria optime merita familia oriundus, honestis parentibus in lucem est editus Basileæ a. 1536. Eos fecit in bonis literis progressus, ut a. 1549. ad lectiones publicas admissus, a. 1552. prima Laurea & a. 1558. Magisterii dignitate exornaretur. Placuit dein Academiæ, ejus operam in trina statione sibi vindicare. Primo quidem a. 1565. ei professionem Poeticæ in pædagogio obeundam commiserunt Academiæ antistites. Dein a. 1576. publica auctoritate in Academia docuit Rhetoricam; denique a. 1589. Linguæ Græcæ professor ordinarius fuit constitutus, quibus singulis officiis affatim satisfecit, quamdiu

quamdiu per vires licuit; cum autem istæ frangerentur & ad docendum esset ineptus, præterea etiam quædam admisisset crimina, quæ eum munere reddebant indignum, vicarius primum ei datus, dein prorsus ab officio fuit remotus a. 1595. relicto tamen ei dimidio stipendio; reliquum vitæ privatis studiis vacavit, tandemque morte fuit exstinctus a. 1616.

VI. THEOBALDUS MUELLER, Marpurgensis, Basileæ IV. Id. Febr. a. 1572. A. L. M. dictus, a. 1574. ob eruditionis merita in consilium facultatis philos. fuit adoptatus & a. 1576. in pædagogio professor Poëtices denominatus; legit in Virgilium, ex quo tum poësin, tum linguam latinam docuit. Vocatus ad scholæ Francofurtensis moderationem Basileæ valedixit publice in promotione Laureatorum non. Maj. a. 1581.

VII. HENRICUS JUSTUS, civis Basiliensis, Academiæ atque ecclesiæ commodo mundum intravit d. 12. Dec. a. 1561. parentibus usus optimis, patre quidem *Luca Justo*, pastore Petrino, matre vero *Anna Heydelin*. Horum sollicitis auspiciis prima literarum elementa sedulus hausit, ea felicitate, ut non modo d. 14. Febr. a. 1581. gradu Magisterii fuerit decoratus, sed & paulo post, annum ætatis vicesimum vix supergressus, operam in vinea Domini collocare, & ministerio Verbi ad D. Jacobi defungi potuerit. Quadruplicem etiam in Academia occupavit stationem, a. 1582. in pædagogio Professor Rhetoricæ f. Poëticæ, a. 1584. in Academia Logicæ, a. 1587. Ethicæ, & tandem a. 1589. Organi Aristot. Professor constitutus. Etiam ab a. 1582. ad a. 1584. Præpositus inferioris Collegii fuisse legitur. Interim in ecclesia Dei partes ei fuere tributæ meliores, a. 1587. Diaconatus &, defuncto ejus patre, a. 1595. Pastoratus Petrinus, cui sacro & gravissimo muneri, juxta professionem Organi, ad finem vitæ pie, dextre, industrie præfuit. Anno, qui seculum XVI. claudebat, Rector Academiæ designatus, alterius Jani instar seculum illud finiit & novum incepit, munere amplissimo decenter defunctus, & quia Philosophum pariter & Theologum agebat, utriusque σχέσιν & ordinem hac eleganti epigraphe in frontispicio albi academici complexus est: *Quod Hagar Saræ in domo Abrahæ, id Philoso-*

Philosophia Theologiæ in domo Dei; cujus occasione lepidus aliquis scurra acerbiores has protulit facetias: *Ejice ancillam.* Decanatu autem philos. Professor noster functus est sextum, raro exemplo. Uxorem duxit *Matthiæ Bombardt* & *Vrsulæ Wachter* filiam, *Annam*, ex qua suscepit 9. liberos, inter quos *Joh. Gernleri*, Past. Petr. Uxor, *Maria*, quæ in lucem hanc fausto sidere edidit splendidum Ecclesiæ & Academiæ lumen, *Lucam Gernlerum*, Antistitem; sic memoria *Justi* fuit in benedictione. Filius *Lucas* Pastor Bretzwilensis a. 1629. fatis concessit, biennio tantum hoc munere defunctus. Ceterum Noster per totam vitam inprimis vero duabus vicibus singularem Dei providentiam in se fuit expertus: Una quidem a. 1596. cum, duobus sibi junctis amicis, maternas ædes, novum cellæ vinariæ opus fornicatum inspecturus, fuisset ingressus, & ipse pariter ac socii una cum fornicibus & pariete proximo in profunditatem cellæ decidissent, ipse & socii, ruinis licet obruti, salvi tamen effossi fuere. Altera vero vice a. 1606. ex suprema eaque tertia domus contignatione in substratos lapides delapsus, non sine miraculo illæsus mansit, & per scalas ascendens, liberos, qui parentem mortuum ex casu credebant, quasi exanimatos præsentia sua refecit, & mortuus mortuos in vitam revocavit, expertus veritatem illius Davidici: *Deum* Justi *ossa servare, ne ullum eorum frangatur.* Supremus interim annus vitæ incidit in feralem illum multisque claris viris, interque eos amicorum trigis, *Amando Polano*, *Jac. Zuingero*, & *Jac. Rudino* exitialem, 1610. quo & ipse d. 19. Oct. pestifera lue fuit abreptus, quem & uxor mox d. 25. Nov. itidem peste correpta, fuit secuta.

Edidit *concionem funebrem* a. 1599. in 2. Tim. 4. 6.

VIII. THOMAS COCCIUS natus a. 1556. patrem habuit *Vlricum Coccium*, Theol. Doct. ac Prof. itemque pastorem Petrinum, matrem vero *Margaretham Merian.* Ad exemplum patris musarum delubra coluit, eoque Rectore 11. a. 1571. in gremium Academiæ fuit exceptus. Primam Lauream philos. a. 1574. secundamque Magisterii deinceps annis aliquot elapsis adeptus, studium Medicum prosequendum elegit, summosque in ea arte honores accepit a. 1582. Biennio post, d. 5. Febr.

1584.

1584. Præpositus collegii inferioris simulque in pædagogio professor Poëticæ, a. 1587. in Academia Logices & denique a. 1589. Ethices Professor fuit constitutus, in qua postrema functione ad vitæ finem summa cum laude & studiosæ juventutis emolumento est versatus. Anno 1592. collegio Medico adscriptus, ejusdem Ordinis Decanatum aliquoties gessit; proximo etiam peritia sua Medica diligenter inserviit, donec summo rerum Arbitro placuit, eum 23. Mart. 1610. in immortalitatem transponere, corpore peste, vel, ut Platerus refert, peripneumonia consumto; eum eodem anno peste correpta secuta est uxor *Elisabetha Socin*, nec non 4. filii, *Samuel*, *Christophorus*, *Thomas* & *Josephus*.

IX. JACOBUS BRANDMULLER filius fuit *Johannis Brandmulleri*, Biberacensis, S. Theol. Doct. atque Prof. qui primus fuit hujus gentis, quem magistratus Basil. civitate donavit a. 1576. quique in ministerio suo 1337. conciones sacras habuit; natus autem fuit iste filius a. 1565. & a patre ut literis sacratus ita & diligenter imbutus. Deinceps a. 1583. Laureatus & a. 1585. artium Magister creatus, Theologiæ studio se sacravit, eique sedulo vacavit. Ejus vero operam mox expetiit Academia, eique 8. Id. Apr. a. 1587. professionem Poëticæ demandavit, cui sed parum temporis cum laude præfuit; cum enim a. 1589. pædagogium abrogatum in gymnasium transferretur, ejus functiones in academia finem fuere sortitæ, sed aliæ eodem anno ei fuere collatæ, cum 12. Cal. Mart. 1589. ecclesiæ Transrhenanæ simulque patris sui Diaconus fuit constitutus, postquam antea aliquamdiu pastorem *Derwilensem* egisset. Diaconatum istum, ut decet, pie gessit, atque diligenter. Etiam cum a. 1592. *Joh. Buxtorffius*, Linguæ Hebr. Professor, patriam Westphalam reviseret, ejus vices cum laude sustinuit. Obiit ex peste 1. Nov. 1629. æt. 64. Minist. 42. Conjug. 41. relictis tribus filiis, *Johanne*, mercatore, qui pater exstitit *Jacobi* JC. *Henrico*, senatore, & *Jacobo*, pastore Micropolitano.

Edidit *Analysin typicam Dominic. & Festal.* c. observatt. Bas. 1620. 4. *Analysin typicam l. V. T. poëtic. & prophet.* c. scholiis, ib. 1621. 4. *Analysin typicam epistol. N. T. & Apoc.* ib. 1622. 4. *Commentarium in Ezech. & Threnos*,

nos, ib. *Locos communes theol.* ib. *Analysin* seu *locos communes ex Symbolo Apostolico & Decalogo*, Basil. *Conciones nuptiales & funebres*, Hanov. 1603. 8. Basil. 1608. 8.

PROFESSORES PÆDAGOGII CLASS. III. DIALECTICÆ WILLICHII.

I. Conradus Lycosthenes ab a. 1542. in Dialecticam Willichii publicus pædagogii professor legit usque ad a. 1545. quo ab hoc aliisque muneribus acad. ad diaconatum Leonhardinum fuit vocatus. V. Prof. pædag. Cl. I. n. 1.

II. Henricus Pantaleon professor electus Dialecticæ Will. a. 1545. eam cum Lingua Lat. docuit usque ad a. 1548. quo ad Rhetoricam transiit. V. Prof. pædag. Cl. I. n. 2.

III. Vlricus Coccius, antea pastor suburbicarius, cathedram Dialect. Will. conscendere jussus est a. 1548. eamque ornavit ad a. 1552. quo cœtus Martinianus pascendus ei fuit datus. V. Prof. N. T. n. 5.

IV. Johannes Eblinger, Basiliensis, quemnam annum diemque habuerit natalem vel emortualem, reperire non potuimus. Paucissima de eo constant. Laurea philos. eum cum *Vlrico Zuinglio* a. 1547. & corona Magistrali d. 14. Febr. a. 1549. a Joh. Hospiniano decoratum fuisse, programmata promotoria perhibent. Archivum porro Academicum commemorat, eum ab a. 1553. ad a. 1556. in pædagogio Dialecticam Willichii exposuisse.

V. Henricus Pantaleon a. 1556. ex Gallia redux hanc professionem iterum obtinuit, eamque retinuit, donec d. 19. Apr. 1557. ad Physicam transiret. V. Prof. Pædag. Cl. I. n. 2.

VI. Joh. Jacobus Wecker alias *Wentokom*, successit Pantaleoni a. 1557. & Dialecticam Will. docuit usque ad a. 1566. quo Colmariam fuit profectus. V. Prof. Pædag. Cl. I. n. 5.

VII. Mat-

VII. Matthaeus Meyer a. 1566. Dialecticam Willichii una cum lingua Latina docuit in pædagogio, nec non ibidem Linguam Græcam, usque ad a. 1573. quo Dialectica alii fuit tradita. V. Prof. pædag. Cl. I. n. 6.

VIII. Samuel Coccius, Grammaticæ atque auctorum Lat. Professor, etiam Dialecticam Will. explanare incepit a. 1573. sicque perrexit, donec a. 1589. pædagogium in primam Gymnasii classem transiit, a quo tempore unice functionibus ministerialibus vacavit. V. Prof. Pædag. Cl. I. n. 9.

PROFESSORES PÆDAGOGII CLASS. IV. *LINGUÆ GRÆCÆ.*

I. Thomas Plater, singulare divinæ providentiæ objectum, natus est a. 1499. juxta pagum Vallesiæ haud ignobilem *Grencheim*, ultimæ sortis parentibus, *Antonio Plattero* & *Antillia Sommermatter*; utraque parentum familia antiqua atque annis proleque ad miraculum usque fuit numerosa. Matris nempe pater, *Johannes Sommermatter*, annos natus 100. virginem duxit 30. annorum & ex ea utriusque sexus liberos suscepit, quorum nonnulli ante patris obitum, qui anno ætatis ejus 126. contigit, canuerunt. Thomas utroque parente in prima infantia orbatus, durissima fata fuit perpessus. Puer sexennis custodiæ capellarum in solitudine quadam adhibitus, sæpius nivibus fuit ita immersus, ut vix exinde emergere seminudo daretur. Cibus ei fuit caseus vilis, & panis induratus ater, quam vitam ab anno ætatis 6. usque ad 14. penes caprimulgum aliquem in valle Staldensi toleravit. Cum plures aliquando pueri caprarum gregem in sublimem quandam & amplam planitiem seducerent, eoque pascente, lapidum testarumque projectu tempus fallerent, dum jactum effugere tentat, de rupe prærupta per inhospita tesqua ferarum decidit, ut a sodalitio amplius nec conspiceretur, nec vivus haberetur, mira tamen ope divina conservatus aliquot post horis ad socios revertitur, a quibus lacrymis, quas gaudium expressit, est exceptus.

tus. Paulo poſt capra ex eodem loco præcipitata, cruribus omnibus fractis, mortua reperta eſt. Deinceps cum capellæ acclive quoddam præcipitium conſcenderent, ipſe eas adſecuturus, & a periculo retracturus, lapidi uni tantum, nec niſi altero pede inſiſtere cogitur, manum gramini iniiciens, nec aſcendere nec deſcendere potis, inſuper ſibi a vulturum inſidiis metuens, qui ut ſunt in Valleſia ſtupendæ magnitudinis, ita haud raro puerulos & agnos uncis arreptos per aërem auffe- runt. Præſentiſſima morte inſtante, tandem ventus ſalutem adtulit, qui ut togam verſilem, qua erat indutus, ſublevavit, conſpiciendum ſe alicui ſociorum præbuit, qui ut ipſum inclamavit, accurrit protinus, & pede prehenſum ſenſim retraxit, donec ulnis exceptum in tuto conſtituit. Ab iſto ſervitio, curante amita, ad aliud tranſiit, caprarum nempe, ut antea capellarum, cuſtodiam. Sed & hic varia vitæ ſubiit diſcrimina. Accidit aliquando, ut dum divitis coloni, cui ſerviebat, capras cuſtodiret, capream de rupe pendentem videret, eamque de grege ſuo reputans & ex altiſſimis rupibus reducere tentans nocte præveniretur; certa itaque veſtigia non cernens, veritus tamen gregis, quem reliquerat, jacturam, cœca nocte deſcenſum tentat, tandemque eo extremitatis pervenit, ut ſi greſſum vel unum protuliſſet, præceps ruiſſet in diram & imam abyſſum; obdormivit per noctem quietus, niſi quod veritus erat ſe, corvis immane crocitantibus, quod præſentis urſi ſignum erat conſuetum, belluæ iſti prædæ eſſe futurum; mane vero horribilem ſub ſe voraginem conſpicatus, gratias Deo egit, quod ulterius per noctis tenebras non progreſſus eſſet, & qua deſcendit, aſcendebat, & per tutiores calles domum reverſus eſt ad ſuos, quibus creditus eſt caſu quopiam occubuiſſe. Hujuſmodi pericula ex petris, lapidibus, arena - - - adhuc alia ſubibat varia, donec propinqui ejus ruinam metuentes ex caprario eum bubulcum facerent; cui officio ad tempus vacavit, donec, ægre ferente domino, cui ſerviens fuerat utilis, ab amita illa pia literis initiandus *Antonio Plattero*, paſtori ad S. Nicolaum, traderetur. Hic noſtrum videns, dixit: *Quid rudis iſte & indocilis puer? Aſinus ad lyram?* quo audito reſpondit: *Deus nemini ſua dona negat; forte & ego aliquando ſacerdos probus evadam.* Hujus igitur

 ſacer-

ſacerdotis diſciplinæ traditus, prima literarum elementa percepit, præceptore ſevero admodum & aſpero uſus, qui eum ſæpius utraque auricula prehenſum humo ſuſtulit, ut vicini clamore ſtentoreo permoti, miſeratione ejus ducerentur, nec vererentur, ſacerdotem objurgare, num tandem diſcipulum ad necem poſcere vellet objicientes. Commodum advenit cognatorum aliquis, *Paulus Sommermatter*, qui eum ſibi ſocium peregrinationis academicæ petiit, & ex patria egreſſus Lucernam venit, ubi fornacem, luna forte illuſtratam, vitulum magnum reputavit, anſereſque, quod prius nunquam vidiſſet, diabolos ſe ſibilis impetentes interpretatus eſt, ab iiſque auffugit. Hinc Tigurum pervenit, & numeroſo bacchantium ſodalitio junctus in Miſniam iter fecit, exinde per varios errores, quibus Poloniam, Hungariam, Germaniam pervagatus eſt, Monachii, Vlmæ, tandem & Seleſtadii apud eruditum virum, *Joh. Sapidum*, ſubſtitit, ubi anno ætatis 18. Donatum legere incepit; cum autem ob ſcholarium multitudinem ſufficiens alimentum cantiunculis emendicare non poſſet, ſtatuit in patriam redire, idque hyeme ſuſcepit iter; Tigurum petiit denuo, & Terentium ex interpretatione *Oſw. Myconii* audiit, ſed exiguo cum fructu, quippe qui nondum declinandi & conjugandi peritus erat, unde a præceptore aſpere eſt habitus; tandem ubi ejus vidit induſtriam, ſummopere adamatus & cuſtos conſtitutus fuit. Illuceſcebat jam tum temporis diluculum purioris religionis, ſed quod nondum poterat Papatus tenebras diſpellere, horrorem tamen iis, qui naris erant emunctioris & conſcientiæ tenuioris injiciebat, in quibus erat Myconius, Plateri præceptor, qui Miſſis leviuſculis habendis cuſtodem ſuum ſubſtituit, ceterum opera ejus domeſtica uſus, præſertim in foco ſuccendendo, & calefaciendo hypocauſto; cui cum aliquando ligna non ſuppeterent, nec eſſet, unde conquireret, ante diluculum templum, quod forte apertum invenerat, ſubintrat, & ligneum B. Johannis ſimulacrum effert & fornaci ſuæ infert, quod cum ex oleaginea tinctura crepere inciperet, ipſe operculum ſuperaddidit, per jocum dicens: *Mi Johannes, hinc non exibis.* Interim anceps hærebat, an Evangelio, an ſacerdotio nomen eſſet daturus, ratus ſe vitam piam probamque agendo nihilo tamen minus ſacerdotio poſſe defungi, donec M. *Vlr.* *Zuinglium*

Zuinglium audiit in Papatum concionibus insurgentem, & Evangelium Joh. 10. de Pastore bono exponentem, *Bone Deus*! secum suspirat, *cum tanta cura ovium pastori incumbat, quis tandem salvam conscientiam sibi in munere sacerdotali servabit?* Invocato Deo sanctorumque nomine, & religiosa in eremum helveticam (*Einsidlen*) suscepta peregrinatione, quarum sex per vitam peregit, in Vallesiam abiit, ubi cum adversus traditiones, imaginum cultus, missam --- disputasset, eam sibi conflavit invidiam, ut patrium solum vertere cogeretur. Tigurum repetens Zuinglio & Myconio arctius adhæsit, illique tempore disputationis Badensis, cum D. coronati in ejus caput ab adversa parte constituerentur, opera sua multum profuit. Dum ita vitam in sudore vultus exigit, vocatur ab *Henr. Werdmüller*, ut filiorum duorum institutionem susciperet; hic non modo victus sed & studiorum commodiorem occasionem nactus, Latinæ, Græcæ & Hebraicæ linguæ operam indefessam navavit, vario artificio somnum etiam necessarium depellens, usque adeo, ut Lucianum & Homerum cum fructu legere posset. Hebraica rudimenta a *Theod. Bibliandro* bene edoctus, in quibus & proprio marte ita profecit, ut & aliis opera sua prodesset, inprimis nonnullis in agro Tigurino pastoribus, in quibus & senex octogenarius hebraicas literas didicit, ex patrimonio exiguo sibi relicto Platerus Biblia hebraica comparavit, eaque studiosissime perlegit. Interim prospecturus sibi in futurum, & in sudore vultus paraturus sibi victum, cogitavit de opificio addiscendo, quod vel a Zuinglio suo audiit, Apostolum Paulum arte sua comparasse sibi victum, ne fratribus esset molestus. Inde cum restione quopiam, *Rod. Collino*, pactus est, ut pro centum libris cannabis, cujus pretium exsolvit, opificium hocce edoceretur. Edoctus est utcunque, sive vitium fuerit præceptoris negligentis, sive discipuli, in alia h. e. studia intenti, quippe qui altera manu cannabim, altera Homerum tractabat, unde magister artis restiariæ, qui & ipse prius studiis operabatur, dixit: *Platere! Pluribus intentus minor est ad singula sensus.* Deficiebat aliquando vinum, tum magister ad discipulum conversus: *ut orditur Pindarus?* respondit Platerus: αριςον μεν το υδωρ, *aqua optimum; bibamus ergo*, addit magister, *inprimis vino deficiente.* A restiario digressus clanculum apud vetulam

tulam quandam per ſex ſeptimanas latitabat, quas lectioni Euripidis impendit. Baſileam dein iter direxit, ubi reſtiario operam ſuam locavit, apud quem natura moribuſque aſperum ipſe artis minus expertus, parum gratiæ ac ſtipendii meruit, gratuitam tandem ei addicens operam; ſyllabum autem operarum cum magiſtro quotidie conficeret, hebdomadatim quatuor crucigeros mercedem accepit, ex quibus candelas ſebaceas comparavit, ad quas lucubrationes ſuas inſtituit, nihilo tamen ſegnius a ſummo mane ad ultimam veſperam reſtiaria opera defunctus. *Andr. Cratander*, *Beatus Rhenanus*, quin ipſe *Deſ. Eraſmus* Platerum in luco Petrino laborantem inviſerunt, ad ſtudia literarum inſtigarunt, ultroque operam ſuam promiſerunt. Pactus tandem cum magiſtro, integrum habuit, *Oporino* horam diei unam dicare, qua literas hebraicas eum doceret. Oporinus his non contentus, inſcio Platero, valvis templi Leonhardini publice adfixit & indicavit, eſſe præceptorem, qui ab hora 4. ad. 5. in ædibus Oporinianis grammaticam hebraicam traderet. Hoc adfixo invitati prima jam vice adparuerunt 18. juvenes; his viſis Platerus omnibus modis ſe ſubducere ſtuduit, ſed ab Oporino fuit retentus, ſicque ex privata publica orta fuit prælectio, in qua præter grammaticam hebr. in prophetam Jonam fuit commentatus. Circa hæc tempora accidit, ut Gallus aliquis illuſtris familiæ a regina Navarræ in Germaniam miſſus, quo ſumtibus regiis linguam hebr. addiſceret, Baſileæ adveniret, & in ſcholam Plateri intraret; is præceptorem juxta fornacem ſub tenuiſſima veſte ſedentem non agnoſcens, interrogavit: *Quando venit noſter præceptor?* commonſtratum a diſcipulis intuetur non ſine admirationis & commiſerationis adfectu, quærens ex eo, *qui fieret*, *quod non eſſet meliori loco ac ſorte?* argutum hoc accepit reſponſum: *Mea res ad reſtim rediit.* Finita lectione non ſuam modo opem ſed & reginæ gratiam ampliſſimam promiſit, ſed, gratiis actis, abnuit Platerus. Poſt novennium ex Arabia redux factus Gallus, prope cœnobium Auguſtinianorum in Platerum incidens, totus lætabundus eum ita fuit adlocutus: *O ſalve præceptor Platere!* Interea, bello inteſtino Helvetiorum exorto, ad ejus famam reſtiarii noſtri ambo a. 1529. Tigurum fuere profecti. Platerus ad verbi divini Miniſtrum aliquem in agro Tigurino divertit,

divertit, & suasu Myconii ejus a septennio fidam & industriam ancillam, *Annam Dietschin*, ex pago Tigurino Wiphingen oriundam, anno ætatis 30. uxorem duxit, quacum paulo post in patriam suam migravit, ibique sedem fixit, nihil habens peculii, præter quindecim bacos s. florenum, quem mutuo acceperat; non tamen fuit omnibus gratus, qui maluerunt eum cœlibem vitam & sacerdotium, quam conjugium elegisse; ut primum eum *Antonius Plater*, sacerdos in Vispensi districtu compellavit, graviter in eum est invectus: *Ad orcum abi cum tua sorore, præstitisset scortum quam uxorem adduxisse.* Cui ille intrepidus: *Nuspiam in Scriptura reperies, satius esse meretricem quam uxorem secum ducere, quam & secum duxisse Petrus aliique Apostoli leguntur.* Perstitit ergo in Vallesia cum uxore, victum necessarium partim ex arte restiaria, partim ex institutione puerorum parans; compulsus tandem a sacerdotibus Missam canere, maluit paternum solum vertere, quam contra conscientiam agere. Ex consilio Myconii, quem patris loco subinde coluit, Basileam reculas suas transfert, infante recens nato in humeros sublato. Ope *Henr. Billingii*, Basiliensium honestissimi civis, cui erat a Myconio commendatus, domum conduxit in angiporta ædis D. Vlrici, & salario 40. librarum addicto Oporini præceptoris provisor constituitur. Dum ipse sive pani lucrando, sive gloriæ nominis acquirendæ, diurnas non modo sed & nocturnas horas valetudinis dispendio impenderet, capitis doloribus & vertigine exinde contractis, cui malo Medici frustra sunt obluctati, tandem *Epiphanius*, olim Bavaricus, tum vero Brundusius Archiater, tunc Basileæ versatus, spem fecit restitutionis & in medica arte institutionis, si Brundusiam se sequeretur, ipseque famuli, uxor vero ancillæ loco esset futura. Annuit Platerus & brevi valetudinem pristinam recuperavit, hac unica medicina usus, lectum cum uxore citius petendo seriusque deserendo, jureque condito a lecto surgens vescendo. Medico autem isto mox peste sublato, Tigurum iterum petiit; Zuinglio autem in pugna Cappelana defuncto, & Myconius & Platerus Basileam repetere statuerunt; præivit Platerus & viam paravit Myconio apud consulis *Meyeri* privignum, *Henr. Billing*, qui Myconii vocandi Basileam auctor fuit, ubi primum parœciæ S. Albani præficitur, paulo post vero

 Oecolam-

Oecolampadio in Antiſtitio ſufficitur. Platerus vero ad docendam in pædagogio linguam græcam & exponendos Luciani dialogos vocatur, ſimulque per quadriennium Hervagii, typographi, correctorem egit. Haud diu poſt placuit conventui Sedunenſi Platerum in patriam vocare, cujus amore ductus lautam conditionem Baſileæ deſerit; cunctatur tamen, dum *Chriſtianus Herport*, præpoſitus ſuperioris collegii eum technis & obtrectationibus antevertit; in patria adveniens denuo oblatam ſcholam accipere noluit, quia adverſarius eſſet ejiciendus; tandem luſtrata Helvetia & ubique meliori fortuna quæſita, Baſileam revertitur, poſtliminio ad profeſſoris in pædagogio & correctoris Hervagiani munus admiſſus, in quo tamen haud diu perſeveravit, ſed ſpe opimi lucri illectus typographiam exercuit, ſocietate cum Oporino & Hervagio inita. Verum non modo ſpe concepta fruſtratum ſe videns, ſed inſuper damna ſociorum prævidens, ſocietatem ſolvit, & aliquamdiu ſolus libros excuſſit; ære alieno graviter preſſus, tamen ſedulus perrexit, & adjuvantibus aliis typographis, res typographica tandem ipſi adeo feliciter ceſſit, ut tres ædes amplas ſibi proprias faceret, ſtudioſis peregrinis etiam victum ſuppeditans, & quotannis ducentos florenos lucrifaciens. Ære alieno diſſoluto & ſupellectile inſigniter aucta, typographia bellicis Germaniæ motibus detrimentum cepit inſigne, igitur Platerus eam penitus deſeruit, & Gymnaſiarchæ munus, civitatis proceribus haud paucis compellentibus, accepit; diſſuadente tamen Myconio, quod prævideret, genium Platerianum proceribus academicis obſequium detrectaturum, & lites, ut factum, varias exorturas. Paret tamen votis civitatis, & ad angariam crucis a. 1541. cum ſcholarchis de ſtipendio paciſcitur; qui ducentos florenos ipſi promiſerunt, ex quibus centum ſibi retineret, centum vero proviſoribus pro lubitu conſtituendis ſolveret; ea nempe lege ſuſceperat munus, ut ſibi integrum ſit, reformationem Gymnaſii inſtituere, quemadmodum vellet; Argentoratum ergo tendit, œconomiam illius Gymnaſii perſpecturus, indeque redux quatuor inſtituit claſſes, eo cum ſucceſſu & incremento, ut a. 1546. Magiſtratus ædificium & numerum præceptorum augere neceſſe habuerit. Exortæ vero mox lites inter ipſum & profeſſores, quod in Gymnaſio diſciplinas doceret, quæ in pædagogio

dagogio vel ipſa academia tractarentur, quodque titulum Magiſtri admittere renueret; quæ lites, licet nimis diu durarunt, tandem compoſitæ fuerunt. Ut vero eſſet, ubi ab herculeis Gymnaſii laboribus reſpiraret, & honeſtum poſt negotia otium capeſſeret, vitæ ruſticæ ab incunabulis adſuetus, emit a. 1549. agrum tuſculanum, prædium urbi vicinum, ex quatuor prædiis Gundeldingianis conflatum, quod foſſa utcunque muniit, aquas circumduxit, ædificiis ornavit, agros adjecit --- quo cum uxore atque convictoribus, graſſante peſte, ſeceſſit; ipſe vero deinceps cum uxore peſte correptus revaluit. Viſu denique & auditu ob ætatem deficientibus, quadriennio ante obitum a Magiſtratu rude fuit donatus a. 1578. decreto ei annuo honorario 80. florenorum. Cum d. 20. Febr. 1572. fidam utriuſque fortunæ & thori ſociam magno ſuo luctu morte amiſit, ex qua unicum ſuperſtitem habuit filium, *Felicem*, Med. Doct. & Prof., tribus filiabus morte præmatura abreptis, eodem anno d. 24. Apr. ad ſecunda vota tranſiit cum *Eſthera Groſs*: ex qua ſex liberos ſuſcepit, *Magdalenam*, *Thomam*, Med. Doct. & Prof., *Vrſulam*, *Nicolaum*, filiam anonymam, & tandem anno ætatis ſuæ 81. *Eliſabetham*. Obiit d. 26. Jan. a. 1582. poſtquam per 9. ſeptimanas ex caſu & ſenecta, quæ ipſa morbus eſt, decubuit, uſu rationis ad extremum quaſi vitæ ſuſpirium pollens.

Cum typographiam exerceret, inter alia præclarum opus *Calvini Inſtitut. Relig. Chriſt.* heic Baſileæ prima vice typis expreſſit a. 1536. 8.

II. SEVERINUS ÆRIMONTANUS, (*Ertzberger*) natus Baſileæ d. 12. Febr. a. 1520. patrem habuit honeſtum, *Coſmannum Erzberger*, fori mercatorum ſcribam. Adiit primum ſcholam trivialem, in qua, quæ ſunt vernaculæ linguæ, addiſcuntur; ex qua præclaro teſtimonio a *Joh. Kolroſs*, præceptore apud Franciſcanos, a. 1531. ornatus ad linguam latinam addiſcœndam tranſiit, & a. 1533. cum aliis 7. adoleſcentibus collegio Sapientiæ, quod erat apud Dominicanos, eſt immiſſus, ubi præter alios præceptoribus uſus eſt *Simone Sulcero* & *Sebaſtiano Lepuſculo*; a. 1538. d. 1. Oct. primi tyrocinii teſtimonium accepit, promotore M. *Wolffg. Wyſſenburg*; a. 1539. in ſuperius collegium traductus ſtudiis porro &

acrius incubuit, ut a. 1541. mense Martio secundum studiorum testimonium, quod est Magisterii, reciperet; paulo post Sebast. Lepusculi in schola dictus est collega, ad bihorium juventuti vacaturus, & sub finem anni ejusdem communis s. subsidiarius Diaconus, anno autem proxime insequente ædis D. Jacobi concionator; a. 1542. mense Majo adsumtus est in facultatem Artium; biennio post ad docendas in pædagogio literas græcas publica auctoritate vocatus Ceporini Grammaticam & Luciani dialogos exposuit. Hoc tempore cum *Salomea Buchsser*, Aroviensi, nuptias contraxit, quæ filium ei peperit, *Henricum*, qui etiam literis inclaruit, & de quo mox sermo erit futurus. A. 1545. œconomiam collegii Augustiniani ab Academia sibi demandatam suscepit, quo utroque munere, qua decet dexteritate & fide, fuit defunctus, donec a. 1546. 3. Non. Oct. pastor ecclesiæ S. Albani eligeretur, retento tamen loco & sede sua, ut videtur, in facultate Artium, quæ eum Non. Maji a. 1549. Decanum suum designavit; deinceps quoque a. 1552. in senatum acad. & anno post in Consistorium Academiæ adlectus. A parochia S. Albani translatus est 4. Cal. Maji a. 1562. ad S. Martini, in qua reliquum vitæ exegit, finem vitæ sortitus d. 30. Apr. a. 1566.

III. VLRICUS COCCIUS Linguæ Græcæ in pædagogio docendæ provinciam obtinuit a. 1546. eamque administravit ad a. 1548. ad Willichii Dialecticam translatus. V. Prof. N. T. n. 5.

IV. THOMAS GRYNAEUS hanc cathedram ornavit ab a. 1548. usque ad a. 1556. quo pastor atque Superintendens Rœtelanus fuit designatus. V. Prof. Pædag. Cl. I. n. 3.

V. CHRISTOPHORUS SOLIDUS, (*Schilling*) ex familia Basiliensi, quæ a quatuor jam seculis Reipublicæ senatores atque tribunos plebis dedit varios, originem duxit. Nec vitæ ejus initium, nec finem reperire potuimus. Pauca reperta hæc sunt. Postquam a. 1547. academiæ civibus adscriptus & ad lectiones publicas philosophorum admissus fuit, in proposito a præceptoribus grammaticæ, dialecticæ & rhetoricæ certamine strenuum se gessit, ideoque d. 23. Apr. a. 1550. lauream publice accepit

accepit a Joh. Hoſpiniano, brabeuta; deinceps altero ſtadio philoſ. feliciter demenſo, a. 1553. a Thoma Gry-næo corona magiſtrali fuit exornatus. A. 1548. Præ-poſitus collegii ſuperioris conſtitutus in hac ſede per decen-nium manſit. Linguæ Græcæ Profeſſor in pædagogio de-ſignatus fuit a. 1557. anno vero 1558. paſtoratum Riecha-num obtinuit, a quo vero ob vitam minus decore ac-tam a. 1562. fuit remotus.

VI. JOH. JACOBUS HUGKEL, ſ. *Huggel*, fama eſt ignobilior, nec multa de eo memoria. Civis fuit Baſi-lienſis & matriculæ academicæ inſcriptus a. 1546. Bac-calaureus creatus d. 29. Oct. a. 1550. a Marco Hoppe-ro; & d. 28. Jan. a. 1552. ab Henr. Pantaleone Ma-giſtrorum inſignibus fuit ornatus; in programmate hu-jus promotionis nominatur *Jacobus Huggeli.* In pæda-gogio Linguam Græcam docuit ab a. 1558. ad 1564. quo ab exitiali peſte periit. Ceterum hoc de eo con-ſtat, eum Medicinæ Doctorem atque Collegii medici ad-ſeſſorem, nec non, quæ vera laus eſt, virum probitate ornatiſſimum, egregium & adprime doctum fuiſſe.

Scripſit *de Semeiothica medicinæ parte*, fol. *de ſalutaribus Germaniæ balneis*, germ. Muhlhauſen 1559. 8. nec non *exa-men leproſorum.* 8. a. 1560. *von dem Auſſatz*, Francof. 1566. 8. Muhlh. 1563. 8.

VII. HENRICUS ERTZBERGER parentes coluit *Severi-num Ertzberger*, Prof. Linguæ Græcæ & paſtorem Mar-tinianum, & *Salomeam Buchſer*, a qua in lucem editus fuit d. 7. Febr. a. 1547. Anno ætatis 7. ludo literario a patre commiſſus, prima, quæ domi a patre didicit, ϛοιχεια ulterius provexit, donec in Thomæ Plateri diſci-plinam anno ætatis ſuæ 10. conceſſit, & a. 1558. ex ſcho-laſtico factus Studioſus, Weckerum, Fueglinum, Hucke-lium, deinceps quoque Sebaſt. Caſtellionem, Cœl. Sec. Curionem, Vlr. Coccium alioſque profeſſores in linguis & philoſophicis diſciplinis audivit, quorum opera, ut & propria induſtria tantum profecit, ut 14. Apr. 1562. ab Vlr. Hugobaldo primæ Laureæ, & a Joh. Acronio Friſio 8. Cal. Febr. 1564. Magiſterii gradu, utrobique ordinis ſui primicerius, ornaretur. Optione tum a pa-rente ei facta, cui ſtudio ſe vellet adſerere, Theologi-cum

cum sibi pro pietatis adfectu elegit, ac nomine eidem dato in Theologicis quidem præceptores nactus est Mart. Borrhaum & Sim. Sulcerum, in Hebraicis vero Sebast. Lepusculum, quibus ducibus, strenue eosdem sequendo brevi tempore adeo progressus est, ut post exhibitum concionis specimen a Sim. Sulcero Antistite in pagum ab Ottilia corrupte dictum *Tillicken* ad semimilliare a Basilea distantem, Marchioni Badensi parentem, 8. Id. Oct. a. 1564. pastor mitteretur, quo munere per biennium rite pieque est defunctus, donec supervenientibus aliis cum academicis tum ecclesiasticis muneribus, quibus omnibus gerendis per ætatem teneram non sufficiebat, sponte se eo abdicavit circa festum Nativ. a. 1566. etenim d. 8. Jan. 1565. Græcarum literarum in pædagogio professio pariterque inferioris collegii præpositura, nec non d. 25. Jun. 1566. Diaconatus Petrinus ei obtigerat; præposituram vero paulo post eam susceptam, nec non a. 1566. professionem, ecclesiasticis unice vacaturus, deposuit. Verum cum a. 1570. ipso nativitatis Christi festo pro concione paulo liberius, quam tum tempora ferebant, in sententiam de corporali Christi sub pane eucharistico præsentia invectus esset, Simone Sulcero urgente, causam coram Senatu jussus est dicere 30. Dec. 1570. & d. 4. Jan. 1571. atque tum ei silentium impositum. Cum deinceps nollet formulæ Concordiæ subscribere, Diaconatu jussus est abire, maluitque officio suo cedere ecclesiastico, quam a sana doctrina ab antecessoribus hausta vel latum unguem discedere. Itaque spontaneum velut exilium subiens in Galliam iter fecit 12. Cal. Dec. 1571. Cum autem d. 24. Aug. 1572. laniena illa infamis Parisiensis, qua una nocte in hac urbe supra 10000. Protestantium contra fidem datam misere trucidati fuerant, incidisset, singulari Dei providentia & fide præsidiarii militis, *Johannis Pfaffii*, Lucisvallensis, ex ditione Basiliensi oriundi, periculum evasit, & d. 16. Sept. a. 1572. Basileam rediit. Hinc autem iter Genevam paranti senatus Mullhusinus ministri ecclesiæ functionem obtulit, quam ineunte a. 1573. auspicatus est & ad finem vitæ sanctissime obiit. Inter alia, quæ hic in ecclesiæ commoda instituit, refertur, quod primus festi nativitatis Christi publice celebrandi fuerit auctor. D. 20. Apr. a. 1573. matrimonium iniit cum *Maria Murer*. Febri tertianæ & doloribus colicis obnoxius,

obnoxius, aëris mutatione levamentum quæsivit, & Basileam migravit, ubi d. 21. Nov. 1576. fata complevit, annum ætatis 30. nondum adsecutus.

Scripsit ac edidit Tiguri a. 1574. 12. ib. 1575. 8. lingua germanica: *Solidam & planam declarationem doctrinæ de S. Cœna Domini, qua genuinus sensus confessionis Basil. in articulo de S. Cœna eruitur & vindicatur.* Exstat etiam in MS. *historia controversiarum, occasione concionis supra memoratæ, ortarum*, ab ipso Ertzbergero adornata a. 1571. 4. pagg. 336. germ.

VIII. MATTHAEUS MEYER, tam Latinorum auctorum quam Dialecticæ in pædagogio Professor, tertiam adhuc suscepit professionem obeundam, nempe Linguæ Græcæ, a. 1567. qua usque ad a. 1582. fuerat functus; nec legitur successorem habuisse, hancque professionem ante pædagogii in gymnasium translationem, a. 1589. factam, abrogatam fuisse videtur. V. Prof. Pædag. Cl. I. n. 6.

PROFESSORES RHETORICÆ ATQUE ORATORIÆ.

I. ALBANUS THORINUS, s. *Thorer*, Vitoduranus, qui a. 1516. studiorum causa Basileam profectus & a. 1522. Magister artium creatus fuit, ex schola Petrina, cui aliquandiu præfuerat, ad Academiam vocatus a. 1532. Rhetoricam atque Oratoriam simul professus est, donec a. 1535. Medicinam exculturus Galliam petiit; unde Basileam reversus a. 1537. professionem medicam obtinuit. V. Prof. Medic. Theor. n. 3.

Inter *Thorinum* & *Borrhaum* Vrstisius in Ms. ponit a. 1538. *Hermogenem*, & post hunc *Johannem Asinium*, Vrensem, quem ait d. 5. Apr. 1540. munus adgressum & a. 1542. diem defunctum fuisse. Sed neutrum agnoscit archivum Academicum. Hoc habet Matricula philos. M. *Joh. Asinium* a. 1538. civibus acad. fuisse adscriptum, eumque d. 4. Jan. 1541. 5. Magistros creasse programma publ. probat.

II. MARTINUS BORRHAUS, Stutgardiensis, a. 1536. Rhetoricam atque Oratoriam publice docuit usque ad

a. 1544.

a. 1544. cum ad Theologiam promotus fuit. V. Prof. V. T. n. 4.

III. JOHANNES HOSPINIANUS, germanice *Wirt*, natus est a. 1515. Lithopoli (Stein am Rhein) oppido Tigurino, a quo & *Steinanus* solet vocari. Bonis literis summa industria incubuit inprimis Tubingæ, ubi & Magisterii dignitate fuit ornatus. Basileam veniens a. 1543. in consilium facultatis philosophicæ receptus & a. 1544. Rhetoricæ atque Oratoriæ professor constitutus fuit; in orationes Ciceronis h. 2. & in Rhetoricam Herennii h. 7. publice legit. In ista autem statione non nisi biennium complevit, a. 1546. ad professionem Organicam translatus. Theologiæ etiam operam dedit, & concionando ecclesiæ prodesse studuit. Animam efflavit d. 7. Jun. a. 1575. Filius ejus *Johannes* prima tyrocinii laurea coronatus fuit d. 6. Cal. Nov. 1560. Magister vero creatus a. 1563. d. 1. Febr.

Edidit *carmen panegyricum in D. Magnum ab Emershausen*, & *aliquot epithalamia.* 1539. *Quæstionum dialecticarum* l. 6. 1543. & 1557. 8. *Urbani Bellunensis institutionum Grammaticarum* l. 2. in Epitomen redactos, Basil. 1546. 1566. 1580. 8. *De syllogismi categorici modis.* 1560. 8. *Epistolas duas ad fratrem Christianum Hospin.* 1560. 8. *de modis Figurarum utilibus in Logica*, 1560. 8. *Aristotelis Organi correctionem* - - Gr. & Lat. 2. Vol. 1573. 8. *Controversias Dialecticas*, a. 1576. Bas. 1580. 8 *librum de quantitate syllabarum. Erotemata in aliquot Organi Arist. libros. Elogia de Eucharistia.*

IV. COELIUS SECUNDUS CURIO, quem *Reusnerus* de se ita loquentem inducit:

Cælo mens affixa prius mea, nunc quoque cælo
Vivit. Quam scite Cœlius *ecce vocor!*

initium hujus vitæ sumsit 1. Maj. a. 1503. Cyriaci Taurinorum, quæ regio hodie Pedemontana adpellatur; pater ei fuit vir nobilis, *Jacobus Troterius Curio*, mater itidem nobilissima *Carlotta*, ex qua pater Curio vicenos ternosque liberos suscepit, ex quibus Cœlius noster ultimus natu fuit. Pater cum majorem fortunarum partem Montecalerii haberet, & illic honoribus fungeretur,

retur, eo quoque Cœlium infantem deduxit, & usque ad obitum suum educavit. Hunc filium parentes præ ceteris, binæ tantum filiæ & tres filii fuerant superstites, ardentissime dilexerunt, eique præter eam bonorum partem, quæ illi ex communi divisione debebatur, domum paternam, quam illic habebant, cum quibusdam prædiis suburbanis, sacraque Biblia, auro atque coloribus interstincta, inque nobilissima membrana descripta, testamento legarunt. Mortuis parentibus annum agebat fere nonum, & a domestico pædagogo primum institutus, moxque ad publicos Grammaticos deductus, mirifice proficiebat. Majora dein moliturus Taurinum se contulit, ubi per aliquot annos apud *Magdalenam* proavam suam agens audivit *Georg. Cararam*, *Dominicum Machaneum* & *Joh. Bremium*, oratores, poëtas atque historicos præstantissimos. Jus civile dein adtigit, interpretante id inter ceteros *Sphondrato* Mediolanensi, qui postea in Cardinalium numerum fuit cooptatus. Variis rumoribus per Italiam de *Lutheri* atque *Zuinglii* nova falsaque, ut vocabatur, religione sparsis, ille annum agens nondum vicesimum, veritatis studio ductus, horum virorum libros, eos exactius exploraturus, comparavit varios; cumque Lutheri scripta *de indulgentiis & captivitate babylonica*, itemque Zuinglii librum *de falsa & vera religione*, cum aliis quibusdam Melanchthonis operibus legisset, ita est illa admiratus, ut statim decreverit, in Germaniam transire, cum ob purioris Theologiæ tum reliquarum politiorum literarum studia. Itaque inito consilio cum binis coætaneis, *Jacobo Cornello* & *Francisco Guarino*, qui postea ambo celebres divini verbi ministri facti sunt, institutum iter per Salassorum regionem ingreditur. Vix viam ingressi, cum minus caute de rebus ad religionem pertinentibus disputarent, re ad Bonifacium Eporediæ Episcopum & Cardinalem delata, omnes a Cardinalis satellitibus in custodiam coniiciuntur. Curio per duos circiter menses in arce Capriana detentus, intercedentibus amicis, quos in ea regione ex prima nobilitate habebat, tandem solutus fuit atque dimissus. Cardinalis vero insignem juvenis eruditionem videns, postquam eum graviter increpavit, &, ne quidquam tale deinceps committat, severe admonuit, sumtus illi ad continuanda studia pollicetur, literisque commendatitiis ad proximum S. Benigni

cœnobium,

cœnobium, cujus administrationem a Leone X. iisdem fere diebus acceperat, dimittit. Hic cum magnum mortalium concursum ad sanctorum, quas venditabant, reliquias & nominatim calvariam atque alia ossa divi Agapeti atque Tyburti martyris, adoranda vidisset, ipse non nisi superstitionem esse cognoscens, non solum nullo pacto adsentiebatur, nec cultum illis exhibebat, sed & privatim plures dehortatus in fide evangelica erudiebat. In his erat *Martinus Salierius*, juvenis alioquin eruditus ac pius; hic peregre profectus, & *Melanchthonis locos communes* in sinu gestans, mox ante portam, qua flumen præterlabitur, in bestiam quandam, ut ille quidem narrabat, veluti draconem, flammas evomentem, incidit, a qua cum non quidem admodum læsus esset, sed vehementissime perterrefactus, ad vicinum monasterium Franciscanorum confugit, & omnem rem, uti evenerat, illis confitetur, cumque Franciscani in librum illum omnem causam rejecissent, eum ipsis comburendum tradidit & a doctrina, quam a Curione hauserat, discessit. Hinc novum Curioni imminebat periculum. Ipse vero technas Satanæ hæc explicans, non tantum non destitit, sed & audacius opus suscepit, & de aufferendis reliquiis consilium iniit. Observato igitur clavium, quo repositæ erant, loco, capsam ubi illæ super altari quodam reconditæ adservari solebant, clanculum aperit, clavibus in locum suum repositis, die commoda, qua ceteri omnes aliis rebus erant intenti, universas illas reliquias auffert & dissipat, earumque loco S. Biblia ex cœnobii bibliotheca substituit, hac inscriptione: *Hæc est arca fœderis, ex qua vera sciscitari oracula liceat, & in qua veræ sunt Sanctorum reliquiæ.* Atque hæc quidem tam caute prudenterque patravit, ut nemo claves loco suo motas suspicaretur. Verum cum postea die solenni reliquiarum fercula pompa essent ducenda, ipse Mediolanum auffugit, hincque Romam abiit, aliis quoque Italiæ urbibus lustratis. Hoc confecto itinere, Mediolanum iterum reversus est, ibique discendo docendoque aliquot annos transegit, ob eruditionem piosque mores singulis amatus atque æstimatus. Fame autem ob bellicos tumultus & ex hac orta gravissima pestilentia Mediolanensibus gravissime adflictis, ipse non modo egenos de suo pie & liberaliter sublevavit ære, verum etiam extra urbem variis in

locis,

locis, quo cum nobilissima Isaciorum familia secesserat, tantum valebat apud sacerdotes auctoritate, ut cum nihil suppeteret, quod in pauperes distribueretur, bona ecclesiastica in pios hosce usus impenderentur, atque ne quidem templorum ornatui parceretur; ipse interim secus, quam permittit Italorum genius, ægrotis præsens adstitit, mortuos etiam, socio quodam stipatus, sepeliit. Quam raræ virtutis indolem in adolescente admirati Isacii, non dubitarunt, ex gente sua amplissima uxorem ei conciliare, *Margaretham Blancam*, cum qua in tranquillum Italiæ locum, Casalen, concessit, & aliquot annos ex voto ibi transegit. Sollicitatus autem ab amicis, ut in patriam rediret, quia mortuis omnibus fratribus atque sororibus, excepta unica *Maria*, ingens ibi eum maneat hæreditas, eo profectus ab adfine atque sorore, existimantibus, eum nonnisi invisendorum amicorum gratia venisse, peramanter fuit exceptus; sed ex quo de familia erciscunda quæstio ipsis mota, amor versus est in odium, idque vatinianum, quo eum usque ad carceres & rogum sunt persecuti. Soror nempe hæc perfida falso persuadet fratri, imminere ei ex religione periculum, ut sic ab hæreditatis paternæ petitione deterreret, & Montecalario alio migrare compelleret, quibus technis effecit, ut Ramonisium, oppidum vicinum Sabaudicæ dominationi subjectum, secederet, ibi commoraturus, donec sinistris de se rumoribus oblivioni traditis, tuto in patriam remeare daretur. Invitatus aliquando in vicinum locum, monachum Dominicanum, Taurino forte illuc profectum, audivit concionantem, & in Lutherum graviter invehentem; in aliis hoc ei vitio dederat, *quod sub specioso libertatis christianæ titulo libidinum omnis generis impunitatem concedat*, doceatque, *Christum nec Deum, nec ex Maria virgine natum esse.* Finita concione Cœlius a præfecto loci petit, ut sibi dicere quædam publice liceat. Venia & silentio facile impetrato: *Grandia quædam*, inquit, *Lutheranis obiecisti, Domine Pater! sed ubinam hoc Lutherus adserit? velim mihi librum locumque ostendi, ubi hoc doceat.* Monachus dixit, sibi quidem extemplo id monstrare non licere, Taurini autem se ipsi hæc & his deteriora demonstraturum. Ad hæc Cœlius: *Ego vero contrarium statim ex scriptis Lutheri docebo*, & productis Lutheri in epistolam ad Galatas commentariis, multa

multa populo legit, cum dictis Monachi e diametro pugnantia. Nobiles & populus universus effrenam mentiendi libidinem indignati, impetum in monachum faciunt, cæduntque atrociter, ut, nisi intercessisset præfecti auctoritas, vivus Taurinum non rediisset. Protinus autem Monachus Taurinum reversus rem ad Inquisitorem nec non ad Episcopum defert, a quo satellites mittuntur, qui Curionem in vincula conjectum Taurinum abducunt. Examini subiicitur, quæstiones de tentato olim in Germaniam itinere proponuntur, reliquiæ ex cœnobio S. Benigni ablatæ urgentur, hæreseos accusatur, omnia ignem flammasque minitabantur; sed Curio magno & intrepido animo carceris squalores perfert & imminentis lethi atrocitatem aspernatur; ratus, Deo confisum non iri confusum. Interim Aventinus episcopus ad evitandum nobilium Curioni impense faventium odium Romam profectus est, ut quicquid ipso absente supplicii in captivum statueretur, jussu & auctoritate Pontificis R. statutum videri possit. Cœlii ergo custodia Davidi cuidam Cibonis Cardinalis fratri committitur, qui ipsum ex pristino carcere eductum in arctiorem custodiam conjecit, injectis utrique pedi vinculis ligneis, magnitudine pene incredibili, binis etiam custodibus adpositis. Postera die Curio animadvertens, se in ea domo adservari, in qua olim puer vixerat, recordatus quoque singularum domus partium situm, de liberatione sui cogitare incepit, quæ ei hoc modo feliciter successit: Cum pedes ambo ex compedibus intumuissent, rogavit custodes, ut alterum pedem ei liberum relinquant, quo, eo curato, alterum quoque liberare & sanare posset. Beneficio isto impetrato, caligam pedis liberi extraxit, eamque pannis linteis infarsit, arundinem etiam sub scamno latentem fictæ tibiæ inseruit, ut eam movere potuerit haud secus, ac si natura moveretur. Adjuvabat institutum vestis hispanica villosa, ad talos demissa, qua artificium tegebatur. Hoc peracto rogat, ut iterum liceat pedem mutare & alterum liberare, sanato vinculis constringendo. Eximitur itaque pes verus, & immittitur fictus, jamque sic utroque pede liber, nocte intempesta, custodibus profundo somno sepultis, custodiæ ostium, quod negligentius erat occlusum, quoniam vinculis constrictus credebatur, aperit, per gradus descendit, & cum infimam portam

sera

ſera munitam deprehendiſſet, ex feneſtra cochlii per duodeviginti circiter pedes, prius pallium, ut in id caderet, mox ſeipſum deorſum dedit & decumana prætorii porta ferreo vecte & clave exitum prohibente, non ſine extremo vitæ periculo per murum, quem ſcandit & ex quo ſeſe demiſit, evaſit. Cuſtodes mane compedes integras & obſeratas cernentes, artibus magicis evaſiſſe adſeruerunt. Curio vero ſtatim conſcripſit libellum feſtivum, cui dialogi formam, *Probique* nomen dedit, in quo rem, ut a ſe geſta erat, deſcripſit. Interim de bonis & univerſa re familiari actum erat, neque enim in patriam ſpes erat unquam redeundi; profectus ergo eſt in quendam Italiæ angulum, ubi ſe latitare poſſe credebat; agnitus tamen a quibuſdam principibus Mediolanenſibus & Papienſibus, in Papienſem academiam protractus, ibique profeſſor publicus deſignatus eſt. Tantæ autem fuit æſtimationis & auctoritatis, ut Inquiſitores etſi in mandatis haberent, eum captivitati & inquiſitioni addicere, non tamen auderent, quicquam in eum durius ſtatuere, ſtudioſis magno numero eum domo ſua in academiam deducentibus, & exinde domum reducentibus. Pontifice tandem Romano ſub anathematis pœna iis injungente, ut ipſe caperetur, ſubmonitus ab amicis Venetias proficiſcitur. Cum ne ibi quidem tutus eſſet, Ferrariam contendit, cum Renata Ludovici XII. Galliarum regis filia, Ducis Ferrarienſis uxore, de rebus ſuis conſilium initurus, quæ ipſum ad Lucenſes in Hetruriam amandat, ubi honorifice exceptus, & academiæ illius profeſſor dictus eſt. Sed vix per annum ſartus tectuſque manſit, literis Pontificis eum Romam depoſcentibus. In Germaniam itaque abiit, Tigurinis atque Bernenſibus a modo laudata duce Renata commendatus, a quibus poſterioribus Lauſannenſis ſcholæ Rector fuit conſtitutus, quo in munere per quadriennium ſummo juventutis emolumento eſt verſatus. Cum autem in Italiam, adducturus uxorem & liberos, quos 7. habebat, rediret, nec tamen in Lucenſem urbem, ubi illos reliquerat, auderet ingredi, ſed in vicino oppido, cui Peſſa nomen eſt, ſubſiſtens exſpectaret, iterum innotuit, cumque inermis, nec quidquam tale exſpectans, prandium ſumeret, adeſt ex improviſo præfectus inquiſitorum, quem *Bariſellum* Itali nuncupant, cum lictoribus: quibus ante portam diſpoſitis, ipſe cœ-

naculum, in quo ſolus prandebat, ingreſſus: *Dabis*, inquit, *te captivum, ſummi Pontificis nomine, in meam poteſtatem.* Cœlius cum & ipſum coram videret, & lictores reliquos juxta gradus portam obſervare cerneret, nec ſupereſſe ullam evadendi rationem, ſurgit e menſa, & ſe in ejus poteſtatem daturus, obviam procedit: cultellum tamen, quo cibum ſecando præparabat, forte manu retinet. Hic Bariſellus ſubito, cum & grandi corpore virum ſibi obviam procedere, eundemque cultrum manu tenere videret, metu concidit. Cœlius exit e cœnaculo, deſcendit, per medios lictores tranſit, ſalutat, non agnoſcitur, ingreditur ſtabulum, equum conſcendit, auffugit. Cumque ipſi poſtea, agnito eo, quod factum eſſet, canibus equiſque velocibus inſequerentur, ſubito adeo gravis oborta fuit tempeſtas, ut ab inſtituto diſcedere cogerentur. Sic iterum e mortis faucibus evaſit & Lauſannæ ſalvus advenit. Relicta autem hac ſchola Vniverſitatem Baſilienſem a. 1546. petiit, ulterius perrecturus, niſi eum Martinus Borrhaus, Theologus, Academiæ tum Rector, nec non Hieron. Frobenius, Nicol. Epiſcopius & Mich. Iſengrinius, typographi, quibus viri eruditio nota erat, rogando retinuiſſent. Vacua tum erat cathedra Rhetoricæ atque Oratoriæ, quæ academiæ procerum ſuffragiis ei oblata atque ab eo accepta fuit; quo autem hoc munere ſecundum leges rite fungeretur, d. 6. Id. Febr. 1548. cum Thoma Grynæo, Adamo Bodenſtein, & Matthæo Erythronaco publice Artium Magiſter fuit creatus, & quidem ſedendo gradum accepit, eodem plane modo, quo Bucerus in Anglia ultimo ætatis ſuæ anno Cantabrigiæ promotus eſt; quod iis ſolum conceditur, qui ætate & eruditione inſigniter excellunt. Eodem anno 1548. Rhetorica ei remiſſa & Pantaleoni data fuit, a quo tempore, Rhetorica & Oratoria olim junctæ, ad noſtra tempora ſeparatæ manſerunt. Quanta fide atque induſtria, quanto auditorum confluxu, adplauſu atque commodo Oratoriam profeſſionem adminiſtraverit, dici vix poteſt; ſcripta autem publica, quæ poſtea adferemus, perennia eruditionis ipſius ſingularis manebunt teſtimonia. Vnicum exemplum ſtudii ipſum audiendi adtuliſſe ſufficiet, nempe magnifici domini *Johannis Kiskæ* Palatini Viteblienſis illuſtriſſimi principis filii, qui ex ultimis Lituaniæ terris cum magna nobilium caterva Baſileam unice hoc ſcopo venit,

venit, ut desiderium Cœlii nostri audiendi atque videndi expleret. Summi etiam orbis principes maximis propositis stipendiis illum ad se pertrahere, scholisque suis præficere studuerunt. Ipse Pontifex R. mandavit Episcopo Taracino, cui cum Cardinali Caraffa per Basileam erat transeundum, ut cum Curione de reditu in Italiam & quidem Romam, quo ejus in scribendo opera uteretur, pacisceretur, ipsique promitteret, dummodo deinceps de religione non disputaret, impunitatem, maximum stipendium, & filiabus ejus dotes amplissimas. Quod cum Sabaudiæ dux audiisset, ipse quoque ei non minora quam Pontifex proposuit, si modo in Taurinensem academiam rediret. Sed ab utroque accipiendo deterruerunt eum vestigia. Maximilianus etiam Imperator, qui filii ejus Horatii opera utebatur, parentem quoque ad se pertrahere, & Viennensi academiæ præficere voluit. Vaivoda Transylvaniæ rex, cum in Alba Julia scholam erigeret, patri Curioni sexcentos & filio Augustino trecentos thaleros in singulos annos offerebat, si professionem acciperent; sed neutri paruerunt, & Basileæ, ubi jure civitatis donati fuere, substiterunt. Augustinus vero, patris in cathedra Rhetorica successor, jam d. 24. Oct. a. 1566. animam efflavit, cui illacrymans pater dixit: *Oculos tibi claudo fili, quos tu, si mihi superfuisses, parvo post tempore clausisses.* Hæc patris mors paulo post obtigit 8. Cal. Dec. 1569. Uxor autem eum est secuta d. 12. Maj. 1587. æt. 78. Ex filiis C. S. Curionis *Horatius* natus erat a. 1534. Casali, Med. Doct. & Maximiliani II. consiliarius, in itinere ad Imperatorem Turcarum obiit d. 15. Febr. 1564. *Leo*, natus a. 1536. peragratis fere omnibus Europæ regionibus, mercator vita excessit Basileæ d. 6. Oct. 1601. de *Augustino* infra dicetur. Filia erudita, *Angela*, quæ germanicam, latinam, italicam & gallicam linguam callebat, patremque prælegendo, manu scriptos codices conferendo, aliisque modis multum adjuvit, vitam finivit a. 1584. Bibliothecam C. S. Curionis emit dux Brunsvico Luneburgensis.

Scripta edita C. S. Curionis hæc fere sunt: *Schola* s. *de perfecto Grammatico* l. 3. it. *de liberis honeste & pie educandis* libellus; nec non de *grammatica latina* l. 6. & *Sulpitii carmen de moribus & civilitate puerorum*, Bas. 1555. 8. *de litteris doctrinaque puerili & ratione docendi grammaticam*, ib.

 1546.

1546. 8. *Forum Romanum* Basil. 1544. fol. ib. 1561. T. 3. fol. ib. 1576. fol. Argent. 1604. fol. auctius. *Nizolius* s. *thesaurus Ciceronianus* a C. S. Curione auctus, Bas. 1548. fol. ib. 1563. f. ex offic. Aldina 1570. f. Bas. 1576. auctior per Marcell. Squarcialupum ib. 1583. f. auctus per Jac. Cellarium Lugd. 1582. f. ib. 1584. f. & 1588. f. Bas. 1595. & 1613. f. Franc. 1613. f. Venet. 1017. f. *Logices elementorum* l. 4. quibus ad Aristotelis organum aditus aperitur, Bas. 1567. 8. *Perionii dialecticam commentario illustravit & edidit* ib. 1549. 8. *ejusdemque epitomen* ib. eod. 8. *de omni artificio differendi atque tractandi summa, cum oratoriis exercitamentis & juvenilibus quibusdam carminibus*, Bas. 1547. 8. *Orationes*, ib. 1544. 8. *selectarum epistolarum l.* 2. *& orationes*, ib. 1553. 8 *epistolæ*, Bas. 8. *præfatio* in Olympiæ Fulviæ Moratæ epistolas, 1552. in ejus opuscula omnia, Bas. 1558. 8. ib. 1562. 8. ib. 1570. 8. nec non in ejus orationes &c. ib. 1562. 8. in ejus opera omnia, ib. 1564. 1570. 1572. 1580. *Encomium nucis.* Dialogus *Probus*, is insertus etiam legitur in Schelhornii Amœn. Hist. eccles. & literar. T. 1. p. 759—766. *De historia legenda sententia ad Basil. Amerbachium*, exstat Tomo 2. penus artis hist. Bas. 1579. 8. p. 599. *De bello melitensi historia nova*, Bas. 1567. 8. Franc. 1568. 8. ib. 1596. f. it. germ. per Hier. Halvecium, Bas. 1567. 8. insertus est hicce libellus *Grævii* thesauro Antiqq. Italiæ. In Livium edidit *notas* & *præfationem de mensuris, ponderibus reque nummaria Romanorum & Græcorum*, Bas. 1549. f. liber de ponderibus &c. seorsim prodiit Franc. 1588. & 1628. Lutet. 1552. f. Bas. 1554. 8. & 1555. f. Quædam *Appiani Alex.* interpretatus est, & in ejus opera *præfationem* scripsit de vita Sigismundi Gelenii, Bas. 1544. f. ib. 1554. f. Lugd. 1576. 1588. 12. Ad Sabellici opera *supplementa* fecit ac edidit Bas. 1560. f. T. 4. V. 3. *Franc. Guicciardini historiarum sui temporis* l. 20. ex italico in latinum convertit Bas. 1566. f. & 1567. 8. V. 3. Historiam *Franc. Spieræ*, qui, quod susceptam semel evangelicæ veritatis professionem abnegasset damnassetque, in horrendam incidit desperationem, ex italico latinam fecit; cui quoque accessit Martini Borrhai de usu, quem Spieræ tum exemplum tum doctrina adferat, judicium, Bas. 1549. 1550. 8. Amberg. 1608. 12. Lips. 1729. 12. *Commentarius in Ciceronis Brutum*, Bas. 1564. 8. *in Ciceronis oratorias partitiones explicationum* l. 3. ib. 1556. 8. Franc. 1567. 8. *In Ciceronis Topica commentarius*, Bas. 1553. 8. *Omnes Ciceronis orationes* edidit Bas. 1562. 8. V. 3. *Orationes Ciceronis Philippicas* edidit cum notis Bas. 1551. f. una cum 4. orationibus ex Dione, quas vertit in lat. & explicuit, recusæ sunt ib. 1564. f. Varia ex ore C. S. Curionis in Ciceronem commentantis excepta continentur in Tomo 1. enarrationum in Orat. Cic. Bas. edit. p. 90—99.

728

728—739. 1554—88. 1762—1824. 2050—67. 2112—32. *Scholia in Juvenalem & Persium*, Bas. 1551. f. Notæ in Sat. Juven. Paris. 1603. Lutet. 1602. 1613. 4. Lugd. Bat. 1695. 4. sed non integræ. *Castigationes in Senecæ opera*, Bas. 1557. f. & Paris. f. *Hermogenis Rhetoricam* e græco in lat. convertit. *Christianæ religionis institutio brevis & dilucida: itemque epistola de pueris sancte christianeque educandis*, Bas. 1549. 8. *Araneus s. de providentia Dei: de animarum immortalitate: de liberis pie educandis: paraphrasis in principium Evangelii S. Johannis: paradoxa christiana: adhortatio ad veram religionem*, Bas. 1540. 8. ib. 1544. 8. ib. 1571. 8. *De amplitudine regni cœlestis* l. 2. adversus *Petr. Paul. Vergerium* apologia, qua numerum electorum s. salvandorum in regno cœlesti multo majorem futurum quam reproborum, & Judæos hodiernos omnes ante extremum judicii diem ad veram Christi Messiæ agnitionem ac fidem esse congregandos ex S. Scripturæ & Patrum recentiorumque Theologorum scriptis demonstratur, Bas. 1554. 8. Goudæ 1614. 8. Franc. 1617. 12. inserta ea etiam est Amœnitatibus litterar. Francof. 1730. Vol. 12. mo. p. 600. it. *Responsio brevis* &c. eodem tendens, germ. ibid. p. 612. *Oratio pro vera & antiqua ecclesiæ Christi auctoritate adversus Ant. Florebellum*, Bas. 1546. 8. *De corrupto ecclesiæ statu. Pasquillorum* T. 2. Eleutheropoli 1544. 8. edidit cum præfatione. *Pasquilli Extatici* s. nuper e cœlo reversi de rebus partim superis &c. cum Marphorio colloquium, Bas. 8. sine anno; it. in T. 2. Pasquillor. p. 427. 529. Genev. 1544. 8. Placent. 1545. 8. it. cum *quæstionibus Pasquilli in futuro Concilio a Paulo III. Pontif. indicto disputandis*, sine anno & loco, liber rariss. 8. it. Genev. 1667. 12. cui accessit *Pasquillus Theologaster;* hic etiam exstat in Pasquillor. T. 2. n. 13. *Pasquilli Exst. Pasquinus captivus, dialogus Probus, Sfortia Corœbus, Creusa, Æneas, Processus adversus Pasquillum, Quæstiones Pasquilli in futuro Concilio a Paulo III. indicto disputandæ.* Omnia auctiora & emendatiora, sine loco & anno, 8. it. germanice sub titulo: *Der verzückte Pasquinus, aus welscher Sprach inn das Teutsch gebracht 1545. gedruckt zu Rom auf anhalten Maister Pasquini. Pasquillus ecstaticus* in linguam italicam conversus prodiit Romæ, 8. in linguam gallicam conversus, 1547. 8. C. S. Curionis opuscula, Basil. 1544. 8. In aulica vita & opposita huic vita privata edita Franc. 1578. 8. etiam quædam occurrunt C. S. Curionis. *Honorii Traumanni ad milites pro tuenda libertate Germaniæ orationem* ex germanica lingua in italicam translatam C. S. Curio hinc in latinum convertit, Bas. 4. it. *Bernh. Ochini sermones aliquot* ex italico in latinum transtulit. *In Plautum* C. S. Curionis exstant commentationes in libro, cui titulus: *Eruditorum aliquot virorum de comœdia & comicis versibus commenta-*

mentationes, Baf. 1568. 8. Emendationes in *Ariſtotelem* atque *Iſidorum*. *De republica chriſtiana*; *Italiæ querimonia*; *Encomium ſcribarum*; *encomium ejus*, *qui pro patria occubuit*; *Jo Cheki*, Angli, *de pronunciatione græcæ potiſſimum linguæ diſputationes cum Stephano Wintonenſi Epiſcopo*, *ſeptem contrariis epiſtolis comprehenſæ*, Baſ. 1555. 8. *Guil. Budæi opera omnia*, *cum ampla Curionis præfatione*, Baſil. 1557. fol. 4. Voll. Quatuor ejus epiſtolæ hactenus ineditæ leguntur in Muſ. Helv. P. 28. p. 559. & ſeq. Nonnulla etiam occurrunt C. S. Curionis in Bibl. Acad. Baſil. MS. quæ lucem nunquam viderunt.

PROFESSORES RHETORICÆ.

I. HENRICUS PANTALEON, S. Theol. Licent. Artium & Medic. Doct. Comes Palatinus, & Linguæ Lat. in pædagogio Profeſſor, in Rhetorica publice docenda Cœl. Sec. Curioni ſucceſſit a. 1548. & perrexit ad a. 1551. quo iſtud officii depoſuit. V. Prof. pædag. Cl. I. n. 2.

II. JOHANNES NISÆUS, Auguſtanus, in pædagogio Poëtices profeſſor, in Academia cathedram Rhetoricam obtinuit a. 1551. in eaque reſedit ad a. 1557. ad Phyſicam promotus. V. Prof. Pædag. Cl. II. n. 2.

III. JOHANNES FUEGLINUS, Poëtices in pædagogio profeſſor, Rhetoricam profeſſionem accepit anno 1557. eamque obiit ad a. 1564. cum ad docendam Logicam fuit vocatus. V. Prof. Pædag. Cl. II. n. 3.

IV. AUGUSTINUS CURIO, tertius *Cœlii Secundi Curionis* & *Margarethæ Blancæ Iſaciæ* filius, natus fuit Salis, oppido Inſubriæ, a. 1538. Studiis conſecratus, fratremque *Horatium* æmulatus, eos fecit in Italia ſtudiorum profectus, ut non modo academiæ Baſil. anno 1553. adſcribi meruerit, ſed in ipſo quoque ætatis flore inclareſcere cœperit. Hinc factum, ut Academiæ Baſil. proceres a. 1564. profeſſionem Rhetorices ei deſtinaverint, quam breviſſime ſed laudabiliter adminiſtravit. Humanis fuit ereptus d. 24. Oct. 1566.

Scripſit *hiſtoriæ Saracenicæ* l. 3. & *Marocchenſis regni deſcriptionem*, Baſ. 1567. fol. & 1568. 8. Francof. 1596. f. Germa-

Germanice etiam prodiit Baſ. 1564. f. 1580. f. & 1596. f. *Hieroglyphicorum* l. 2. *Joh. Pierii hieroglyphicis* additos, Baſ. 1567. & 1575. fol. Lugd. 1579. fol. it. Francof. 1614. 4. Lugd. 1626. T. 2. fol. Col. 1631. 4. Franc. 1678. 4. In compendium eos redegit M. *Henr. Schwalenberg*, *cujus aphoriſmorum Hieroglyph. libellus* prodiit Lipſ. 1592. 8. ib. 1606. *de ratione conſequendi ſtili*, ſ. *de Imitatione*. 8. *P. Bembi* opera in unum corpus collecta edidit Baſ. 1567. 8. *de vita obituque quatuor ſororum* l. 1.

V. JOHANNES BAUHIN, Med. Doct. patrem coluit *Johannem Bauhin*, Ambianum, Medicum & Chirurgum, civem Baſilienſem factum, matrem vero *Johannam Fontaneam*; fratrem dilexit *Caſparem*, Med. Doct. & Prof. Baſil. de quo plura ſuo loco. Johannes noſter Philoſophiæ ac Medicinæ diligenter operam dedit, & a. 1566. Baſileæ cathedram Rhetoricam meruit. Cum autem quadriennium in Rhetorica docenda poſuiſſet, ab Vlrico duce Wurtembergico Mompelgardum fuit vocatus, ut officium Archiatri atque Phyſici ſuſtineret, idque per quadraginta annos & plures laudabiliter præſtitit. Mortuus eſt ibi a. 1613. cum uxore, *Dionyſia Bernhard*, Lugdunenſi; relictis aliquot filiabus.

Scripta ejus ſunt: *De plantis a Divis Sanctiſque nomen habentibus* Additæ ſunt *Conr. Geſneri epiſtolæ* hactenus non editæ, Baſ. 1591. 8. Arnſtat. 1703. *Hiſtoria luporum aliquot rabidorum*, qui circa a. 1590. apud Mompelgardum & Befortum graſſati ſunt; prodiit etiam gallice, ib. eod. additis *medicamentis contra morſus ab animalibus rabidis* factos. Montbg. 1591. 8. *De plantis*. *Abſinthii nomen* habentibus, ib. 1593. 8. *Hiſtoria fontis & balnei Bollenſis*. ib. 1598. 4. Montb. 1600. 4. & germ. converſ. per *Dav. Foerter*. Stutgard. 1602. 4. *De aquis medicatis* l. 4. Montbg. 1605. 4. 1607. 1612. 4. *De auxiliis adverſus peſtem*, germ. ib. 1607. 8. Joh. Bauh. & Joh. Henr. Cherleri *hiſtoriæ plantarum prodromus*, Ebrod. 1619. 4. *Hiſtoria plantarum univerſalis* - - 3. T. fol. Ebrod. 1651. c. f. editionem curavit D. a *Graffenried*, qui in eam 40000. florenorum impendiſſe dicitur.

VI. JOH. THOMAS FREY, ſ. *Freigius*, in lucem editus eſt a. 1543. Friburgi Briſgoiæ, patre *Nicolao Freigio*, qui ex ruſtico pagi Durlacenſis, Schalbach, J. V. D. & ſenator Vlmenſis factus, Vlmæ diem obiit anno 1550., matre *Vrſula Armbruſter*. Literas amavit a teneris

neris unguiculis & impense coluit. Audivit in academia Friburgensi *Vlricum Zasium* in studio Juris & *Henr. Glareanum* in linguis; nec non a. 1568. Basileæ in philosophia *Petrum Ramum*, Gallum. Horum trium virorum celeberrimorum vestigia per multos annos religiose & feliciter est secutus. Publice docendi initium fecit Friburgi, dein Basileæ, ubi a. 1570. Joh. Bauhino in Rhetorica docenda successit, postquam antea, nempe d. 3. Aug. 1568. ab Adamo Henric-Petri J. V. D. fuit creatus. Sed eodem, quo professionem Rhetoricam adiit, anno, 1570. Basileam reliquit, & Friburgum reversus professorem Ethices egit. Cum autem Logicæ Rameæ nimis esset addictus, inde dimissus iterum Basileam venit a. 1576. Hic privatam vitam egit & a musis alienior ruri, juxta tamen operas typographicas, otio & pietati litavit, donec a Magistratu Norimbergensi, suasore *Hieron. Wolffio*, ad rectoratum scholæ Altorffinæ fuit vocatus, quem magistratum iniit d. 30. Nov. a. 1576. in hoc munere historicos, poëtas, institutiones Justinianeas & alia magna fide atque industria explicuit. In hac palæstra literaria sudavit ad an. 1582. quo cum 5. liberis Basileam rediit. Sequenti vero anno tribus liberis peste amissis, ipse eadem lue corripitur, & referente *Basil. Amerbachio*, intra 24. horarum spatium d. 16. Jan. a. 1583. animam Deo reddidit, duobus filiis eodem fato intra octiduum patrem insecutis.

Scripsit ediditque varia. *Schematismos Logicæ, Grammaticæ & Rhetoricæ*, Bas. 1568. 8. *Paraleipomena in historiam Æmilii & Ferroni*, ib. 1569. fol. & germ. 1574. *Comment. in ep. ad Romanos*, ib. 1575. *Tabulas perpetuas in* VII. *artes liberales Rami* ib. 1576. fol. Ευφημιαν *ad civitatem & academiam Basil.* cum Altorfum peteret, mense Oct. 1576. 4. *Rectoratum Gymnasii Altorfiani*. Norib. 1577. 4. *historiam de bello Africano*, 1578. Norib. 1580. *Synopsin historiæ*, Bas 1580. 8. *Mosaicum* s. *historiam eccles.* ib. 1583. 8. *Quæstiones logicas, ethicas & politicas*, ibid. 1584. 8 *librum Tristium; Orationes* VIII. subjunctas *J. C. Scaligeri Epistolis* &c. Hanov. 1603. 12. *Orationes varias; Grammaticam græcam; Partitiones juris utriusque*, Bas. 1571. fol. *Methodicam actionis juris repetitionem*, Basil. 1569. 8. *Commentarium in Pandectas juris civilis a Zasio tractatas*, s. *Zasium Freigii*, Bas. 1570. fol. *Partitiones feudales*, ibid. 1581. fol. *quæstiones in Institutiones Justin.* Bas.

Baſ. 1578. 1583. 1597. *de gradibus conſanguinitatis & affinitatis*, Baſ. 1583. 8. *Paratitla* ſ. *ſynopſin pandectarum*, ib. 1583. 8. 1631. de *Judiciis & Conſanguinitate*, ibid. 1583. 8. *Ideam boni & perfecti Juriſconſulti*, Heidelb. 1587. 8. Spir. 1588. 8. *Logicam Jureconſultorum*, Baſil. 1582. 1587. 8. *Quæſtionum phyſic. libb.* 36. Baſil. 1579. 1585. 8. *Quæſtiones geometricas & ſtereometricas*, Baſ. 1583. *Quæſtiones œconomicas & politicas*. Baſ. 1581. 8. *Vita Rami* prodiit per Jo. Th. Freigium, Baſ. 1575. 4. 1580. 8. *hiſtoricam narrationem* Mart. Forbiſſeri, *angli*, *de navigatione in occidentis & ſeptentrionis regiones latine redditam*, Norib. 1580. 8. Hamb. 1675. 4. *Pædagogum Ciceronis*, Baſ. 1582. 8. *Jo. Lud. Vivis Colloquia cum notis* Jo. Th. Freigii, Norib 1686. 8. *Commentarium in Horatii Lyrica*; Baſ. 1580. *in Ejuſdem artem poëticam*, ibid. *Comment. in Ciceronis orationes omnes*, Francof. 1592. 8. *in aliquot Ciceronis orationes*, Baſ. 1594.

VII. ERASMUS OSWALDUS SCHRECKENFUCHS in comitatu Merckenſteinio Auſtriacæ ditionis ortus a. 1511. atque in ludo patrio literis mediocriter tinctus, exinde ad varias Germaniæ academias ſeſe contulit. Inprimis vero Ingolſtadii, Lipſiæ & Baſileæ, ubi *Seb. Munſterum* hebræa docentem frequentavit, cœptam ſtudiorum telam gnaviter pertexere anniſus eſt. Iſtis in locis cum ingenium ſatis excoluiſſet, Memmingam venit, atque ibi magiſtratus juſſu ludum aliquandiu moderatus eſt. Poſtea Tubingam abiit, ubi teſtimonio profectuum philoſophicorum ornatus, ſtipendio principis hebræas literas magna cum laude publice enarravit. Hinc a. 1541. Friburgum Briſgoiæ vocatus mathematicas ſcientias una cum lingua hebraica docuit. Deinceps Baſileam repetens a. 1570. profeſſor Rhetoricæ fuit conſtitutus, quam cathedram ornavit ad a. 1576. quo iterum Friburgum contendit, ubi & a. 1579. naturæ debitum perſolvit.

Edidit *Ptolomæi Magnæ conſtructionis libb.* cum aliis ejuſdem, Baſ. 1551. fol. Ejuſdem *Quadripertiti* libros duos poſteriores latinos fecit; *Procli de Sphæra* libellum edidit cum ſcholiis ſuis, Baſ. 1561. 8. *commentarium in ſphæram, primum mobile & theoriam planetarum*, Baſ. 1567. *N. T.* primus *in linguam hebræam* tranſtulit. *Paraphraſin in Canticum Cant. & Eccleſiaſten*, cui addita eſt oratio funebris hebraica in obitum *Seb. Munſteri*, Baſ. 1553. 8. In latinum tranſtulit *R. Abraham Cai* l. *de ſphæra* & *arithmeticam R. Eliæ*, Baſ. 1546. *Commentarium* ſcripſit *in ſphæram Johannis*

hannis de Sacrobusto, Baſ. 1569. *Opus gentium calendaria monſtrans*, edidit ejus filius, *Laurentius Schreckenfuchſius*, Mathem. Prof. Friburg. Baſil. 1576. fol. reliquit ille & in *almageſtum Ptolomai* annotationes.

VIII. Samuel Holzach, profeſſor Poëticæ in pædagogio, ad hanc profeſſionem tranſitum fecit an. 1576. eamque adminiſtravit, donec a. 1589. ad profeſſionem Linguæ Græcæ transferretur. V. Prof. Pædag. Cl. II. n. 5.

IX. Fridericus Castellio, *Sebaſtiani Caſtellionis*, Linguæ Græcæ profeſſoris, filius, civis hujus mundi factus eſt a. 1562. Patris inſtitutione frui quidem ipſi non licuit, eo jam a. 1563. defuncto, ſed patris imaginem ſibi conſtanter propoſitam diligenter exprimere ſtuduit, & in humaniores præſertim literas operam inſumſit. A. 1580. ad lectiones philoſophorum publicas audiendas admiſſus philoſophiæ & philologiæ indefeſſus ſtuduit, Lauream primam a. 1582. ſecundam autem a. 1588. prius non petitam, obtinuit. Theologiæ etiam operam dedit, fauſtoſque & in ea fecit progreſſus, non ſolum muſici, poetæ, oratoris, philologi ſed & theologi pii titulum meritus. Paſtoris Huningani ordinarias, nec non vicarias paſtoris Muttecenſis, *J. Conr. Holzingeri*, vices geſſit ſedulus, donec an. 1589. cathedra Rhetorica ei fuit commiſſa; hoc munere non minori diligentia functus eſt ad annum uſque 1595. quo profeſſio Oratoriæ ſ. Eloquentiæ ei fuit tradita, hanc retinuit & diligenter adminiſtravit, donec priſtinam Rhetoricæ profeſſionem d. 18. Dec. 1610. repetiit, in qua obeunda d. 16. Maji a. 1613. ex caſu epileptico, vel, ut alii tradunt, catarrho apoplectico, vita fuit privatus; relictis uxore atque filio unico.

Edidit Genevæ diſſ. *de Categorematis* Oct. 11. 1596.

X. Jacobus Henric-Petri unicus exſtitit *Adami Henrici Petri*, J. V. D. & Codicis Juſtin. Prof. & *Catharinæ Richer*, filius, natuſque d. 26. Dec. 1570. Ingenium pueri, ad magna nati, diligens parentum magiſtrorumque cura ſuſcepit; primis literarum elementis imbutus, & deinceps in gremium academiæ cooptatus, ad

ad exteras Germaniæ & Italiæ academias est amandatus. Inprimis Altorffii substitit & studio Juris diligenter vacavit, ut d. 15. Aug. a. 1592. multo suo merito Basileæ J. V. D. proclamaretur. Placuit dein Academiæ, ejus operam sibi deposcere, eique Rhetorices professionem, ad quam ob insitam facundiam natus videbatur, 4. Id. Jan. 1595. conferre, cui ad annum usque 1610. singulari, qua pollebat dexteritate, præfuit. Interea praxi Juris se totum tradidit, ut ad eum tanquam oraculum aliquod undiquaque in rebus arduis & dubiis multus esset clientum concursus, qui eorundem patrocinium lætus suscepit & pro causæ qualitate feliciter obivit. Consulebant eum non modo cives sed & exteri magno numero, magnique nominis viri, nobiles, barones, comites, principes, quibus singulis responsa dabat atque consilia optima, unde longe lateque prudentiæ & eruditionis ipsius fama fuit dispersa. Cum autem inter hæredes *Petrinos* atque *Ryffios* lis aliqua fuisset oborta, cujus causæ ipse actor fuerat, Petrinique causa sua coram judice legitimo, qui academiæ erat Consistorium, cecidissent, ipseque ad forum politicum contra fidem academiæ datam provocasset & graves in academiæ judices calumnias conjecisset, primum d. 29. Mart. anno 1599. a munere professorio obeundo, dato ei vicario *Friderico Ryhinero*, cessare, denique a. 1610. eo prorsus cedere jussus est. Haud vero diu post, a. 1612. ab Imperatore *Matthia* in comitiis Imperii Francofurti constitutis ob virtutis omnigenæ ornamenta & præclara merita in equestrem dignitatem evectus & insuper aulæ cæsareæ Comes creatus est. Anno quoque 1625. ab *Henrico* Aurelianensi, duce Longovillæ ob singularia eidem præstita officia ipse cum posteris ordini equestri duorum in Helvetia sitorum comitatuum, Neocomensis & Vallangensis, est adscriptus, facta eidem potestate, ubicunque vellet illorum locorum commorandi cum privilegio exemtionis plenissimæ, qua Nobiles & Equites solent gaudere. Nuptias priores celebravit a. 1592. cum *Anna Brand*, filia *Bernhardi Brand*, J. V. D. & Instit. Prof. postea Tribuni plebis, ex quo connubio trinam sustulit prolem, *Margaretham*, *Jacobum*, Consulem Mullhusinum & *Henricum Adamum*, in flore ætatis a. 1627. Mullhusii fato perfunctum. Secundum matrimonium iniit cum *Anna Maria Volmaria*, undecim

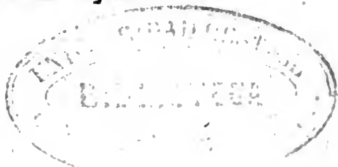
cim liberorum matre ex eo facta. Continuis denique laboribus & podagricis doloribus confectus catarrho suffocativo finiit vitam d. 21. Mart. a. 1641.

Edidit patris sui *historiam universalem* &c. revisam, auctam & continuatam, Bas. 1600. fol. c. f. *P. Æmilii Veronensis de rebus gestis Francorum* libb. X. *Arnoldi Ferroni de rebus gestis Gallorum* libb. IX. *cum continuatione Jac. Henric Petri*, & *Chronico Jo. Tilii de regibus Francorum*, Basil. 1601. fol.

XI. FRIDERICUS CASTELLIO Oratoriæ Professor, Rhetoricam professionem secunda vice accepit d. 18. Dec. 1610. eamque per triennium administratam alii cedere morte fuit coactus. V. supra n. 9.

XII. JOH. CONRADUS PFISTER, satus patre *Laurentio Pfister*, matre *Vrsula Han*, vitam hanc auspicatus est d. 3. Aug. a. 1576. Musis a prima infantia, licet lingua minus promta, quatuorque literas, L. M. R. T. difficulter pronunciante uteretur, a parentibus consecratus, easdem studiose coluit, & postquam a. 1593. academiæ civibus adscriptus fuit, studia philosophica adsidue tractavit, ut a. 1594. Lauream & a. 1598. coronam doctoralem adipisceretur. Postea speciatim studio Physico atque Medico totum se dedit. Antequam officiis publicis fuit admotus, privatam in erudienda domi forisque juventute operam posuit diligentissimam. *Joh. Bauhino* in concinnando opere Botanico, ut erat laboris extreme patiens, multum auxilii tulisse legitur. Etiam a *Jano Grutero* & *Jeremia Sobnio* publica eruditionis atque industriæ testimonia accepit. Perspecta hac doctrina atque in docendo dexteritate, Academia opera ejus publica uti constituit, eumque d. 21. Jan. 1614. ad Rhetoricam docendam rite vocavit, cui muneri fide integerrima & industria incomparabili longo tempore præfuit. Postea etiam munus Bibliothecarii ei fuit delegatum, quo officio itidem maximo Bibliothecæ acad. fructu fuerat functus, ut qui eam in commodiorem ordinem digessit, & spissa catalogorum volumina propria manu conscripsit. In conjugio per 20. annos vixit cum *Anna Meyer*. Vitam pie, juste, sobrie transactam absolvit d. 26. Apr. a. 1636.

XIII.

XIII. JOH. LUCAS GRAF nactus fuit patrem *Burcardum Graf*, qui sub Galliarum rege stipendia centurionis meruit, matrem vero, hunc filium a. 1595. enixam, *Elisabetham Iselin*. Mature satis studiis operam dedit, ut confecto in gymnasio primarum literarum cursu, ad academiam transmissus primæ Laureæ a. 1613. & magisterii honores a. 1616. meritus acceperit. Placuit autem ei, philosophico studio ad finem perducto, Juri operam dare, in quo elegantes fecit progressus, quibus pede sat cito ad metam provehi potuisset; sed maluit vel plus satis mereri quam frustra titulos sine usu tanquam pomparum fercula in ostentationem circumferre. Unde anno demum 1632. 5. Cal. Dec. edito prius specimine juridico-politico, *de Crimine læsæ Majestatis*, promotore Remigio Fæsch, insignia Juris Doctoris admittere voluit. Ceterum veri Jurisconsulti partes explevit, quibusvis pro eo, quo pollebat, judicii acumine & scientia de jure respondendo atque consulendo. Tria illa juris præcepta: *honeste vivere*, *neminem lædere*, *suum cuique tribuere*, non tam voce profitebatur, quam moribus, vita factisque exprimebat, pius in Deum, justus in proximum, temperans sibi etiam in iis, quæ æqua natura admittit. Ita laudabiliter cum spatium vitæ decurreret, d. 3. Mart. a. 1637. professio Rhetorica ei fuit demandata, quam supra septennium diligentissimus obiit, donec gravi morbo ex asthmate est correptus atque compressus, quo d. 18. Nov. 1644. cœlebs occubuit.

XIV. PETRUS FALCKEISEN hanc lucem primum adspexit d. 19. Apr. 1618. Parentes ei exstiterunt *Theodorus Falckeisen*, senator & ædilis, ac *Ursula Ryff*, *Petri Ryfii* Medici & Mathematici Bas. filia. Ingenium felix parentum voto ac cura ad capessendum literarum cultum adpulit, & in liberiorem academiæ aërem a. 1634. translatus eximie excoluit. Exacto curriculo philosophico, primaque Laurea a. 1635. Magisterii vero dignitate a. 1637. ornatus, studia avi materni, cujus & prænomen gessit, Mathesin nempe atque Medicinam, omni studio prosecutus est. Ea de causa a. 1640. etiam peregrinationem instituit in Galliam atque Italiam, eaque feliciter finita, Basileæ d. 28. Sept. 1641. Doctoris Medici honores atque privilegia accepit. Dum consilio atque auxilio ægrotis prodesse studuit, etiam Academia, per obitum

obitum J. Luc. Grafii vulnere adfecta, ejus auxilium petiit & obtinuit; relictam nempe ab illo cathedram Rhetoricam huic commisit d. 10. Dec. 1644. Hanc etiam provinciam optime gessit, donec, sic volentibus Academiæ proceribus, cum alia eam permutavit, d. 19. Nov. 1655. ad Mathesin docendam vocatus, qua in statione, ut qui hoc studio mirifice delectabatur, publicis lectionibus & privatis institutionibus studiosæ juventuti plurimum profuit. Rectoratum acad. semel, Decanatum philos. ter, visitationemque gymnasii tribus annis, qua potuit dexteritate, qua debuit fide, administravit. Conjugium iniit geminum, alterum cum *Dorothea Lützelmann*, Tribuni plebis filia, bina prole mascula foecundum; alterum a. 1649. cum *Susanna Stæhelin*, quæ quatuor liberos ei peperit, & post 16. in viduitate annos exactos a. 1677. *Joh. Conrado Hardero*, Archigrammateo & scholarchæ felici sidere nupsit. In collegium Medicorum adoptatus Noster morbo & morte præventus hanc dignitatem adire non potuit. Ex febri hectica obiit d. 22. Oct. 1660.

XV. Simon Battier, J. V. D. Rhetorices Professor electus fuit d. 19. Nov. 1655. & in hac sede permansit ad d. 11. Sept. 1668. quo ad Ethicam fuit translatus. V. Prof. Codicis, n. 19.

XVI. Jacobus Rudin, nobili stemmate oriundus, natus est d. 1. Aug. a. 1633. Postquam Gymnasii classes percurrit, literis se totum sacravit, & majorum gloriam virtute propria augere contendit, illud Juvenalis secum in pectore volvens: *Stemmata quid faciunt, ubi virtus deficit omnis?* Philosophicas scientias haud leviter adtigit, quin cum cura atque labore perspexit. Dignus itaque habitus, qui a. 1646. primo philosophici honoris gradu, quem Lauream vocant, & a. 1648. summis in philosophia honoribus & Magisterii liberalium artium insignibus condecoraretur. Hoc feliciter jacto fundamento, studio theologico eodem anno nomen dedit, eique tam diligenter invigilavit, ut a. 1653. in numerum Candidatorum S. Ministerii reciperetur. Sed gradatim ad superiora scandere paravit, & primo gymnasio, deinceps vero Academiæ operam suam dicavit. Ipsum enim non pudebat imprudentium præceptorem & imperitorum Magistrum

gistrum esse; itaque doctrinis puerilem ætatem imbuturus, vacantem quartam Gymnasii classem anno 1658. petiit atque obtinuit; ex hac autem a. 1666. ad quintam classem transiit. Cum ita eruditionem atque diligentiam suam senatui acad. satis probasset, ex trivialis scientiæ magistro sapientiæ professor fuit constitutus, & primo quidem d. 19. Febr. a. 1669. cathedra Rhetorica, deinde vero d. 21. Dec. 1677. professio Ethicæ ei fuit demandata, quam utramque provinciam egit singulari fide atque industria, studiosorum commodis totus inserviens. A. 1657. uxorem duxit *Gertrudam Gemuseus*, quæ, ut ipse testatus est, plus quam humanam operam quoad corpus & animam & incomparabile pietatis exemplum ei exhibuit. Suscepit ex ea 3. filios & unicam filiam, quam una cum uno filio matreque sibi superstitem habuit. Filius iste superstes, *Joh. Jacobus*, S. Ministerii Candidatus a. 1681. & a. 1684. Diaconus Biennensis constitutus, ibidem a. 1688. vitam clausit. Insultus denique apoplecticus Rüdino patri finem imposuit d. 26. Mart. 1689.

Edidit varias dissertationes: *de mundi principiis*, 1660. *Theses philos. misc.* 1665. *progymnasma disput.* eod. *Analecta ex philosophia instrum.* 1667. *Theses philos.* 1668. *de Veritate*, 1671. *de Accidente*, eod. *de Fortitudine*, 1672. *Quæstiones misc. philos.* 1673. *Orationem funebrem in obitum* Sam. Eglingeri, Mathes. Prof. a. 1674. diss. *de Affectibus*, 1677. *de fato triplici, phys. mathem. & stoico*, eod. *de causa libera* 1679. *de persona*, 1680. *de jure parentum in liberos*, 1683. Scripsit & *vitas Professorum* aliorumque *virorum clarorum Basil.*, quæ hactenus non editæ & ex quibus multa huc translata sunt.

XVII. Joh. Jacobus Harder, Med. Doct. Rhetoricam cathedram obtinuit d. 19. Febr. 1678. officioque isto functus est, donec d. 5. Jan. 1686. ad Physicam docendam fuit vocatus. V. Prof. Med. Theor. n. 13.

XVIII. Bonifacius Fæsch, J. V. D. Logices prof. vicarius, Rhetorices d. 5. Jan. 1686. professor electus est, inque hac cathedra sedit, donec ei d. 5. Jul. 1689. Ethica fuit adsignata. V. Prof. Codicis. N. 22.

XIX. Joh.

XIX. JOH. GEORGIUS MANGOLD, Med.Doct.Prof.Logicæ vicarius, diem vidit primum d. 17. Dec. a. 1648. Basileæ, parentibus usus *Casparo Mangold*, Mercatore, & *Rosina Falckeisen.* Ob ingenii, qua pollebat, docilitatem, ipse ut frater *Matthias*, biennio eo inferior, quique Theologus præclarus atque Archidiaconus Bas. a. 1719. ad superos abiit, literis fuit destinatus, & a primo juventæ flore huc studia, huc vota omnia direxit, ut potiorem sui partem, animum, bonarum literarum succo imbueret, eundemque virtutum variarum concentu illustraret; hinc condigna eum manebant præmia, nec virtus debita frustrata fuit mercede; anno nempe 1665. primæ Laureæ gradum & a. 1667. docturam philosophicam ordo sapientissimus ei decrevit atque publice conferri curavit. A disciplinis instrumentalibus ac realibus rite instructus, recta studium medicum capessivit, & ob insignem in omnigena sapientia, sacra præsertim Medicina, comparatam eruditionem & doctrinam d. 10. Cal. Jan. 1673. supremam doctoratus medici dignitatem, jura ac privilegia accepit, habita prius publica oratione de *vitæ brevitate artisque longitudine.* D. 18. Mart. 1674. cum fratre *Matthia* peregrinationem literariam instituit per Galliam, Belgium, Angliam & Germaniam, eaque a. 1675. feliciter finita, praxin medicam exercere & studiosis collegiis informatoriis atque disputatoriis experimentalibus prodesse cœpit. Ab a. 1687. vicaria opera Logicam docuit, die vero 5. Jul. 1689. munus professoris Rhetorices ei fuit commissum, quo diligentissime est functus ad d. 9. Jun. a. 1693. quo ex febri acuta huic mundo valedixit.

Edidit disputationem *de Epilepsia*, Bas. 1672. *de Catalepsi*, ib 1673. *εκατοντας positionum logico philosophicarum*, ib. 1687. *Manipulum thesium Rhetor.* ib. 1689.

XX. JOH. JACOBUS BATTIER, J. V. D. & Logices professor vicarius, ordinariam Rhetorices professionem sortitus, eandem auspicatus est d. 13. Sept. 1693. prælectione *de variis artis dicendi ætatibus, quibus illa apud Græcos Romanosque viguit;* hanc spartam egregie administravit, donec ei alia, Oratoriæ, d. 22. Sept. 1696. ornanda fuit tradita. V. Prof. Codicis. N. 23.

XXI. EMA-

XXI. EMANUEL ZÆSLIN, patricia familia oriundus, vitæ lumen adiit d. 22. Maj. 1663. patre genitus *Henrico Zæslin*, *Henrici*, filio. Ex trivialibus scholis in academiam transmissus adsiduo labore & pertinaci in studiis excolendis constantia eruditionem sibi solidam ex diffusis sapientiæ thesauris comparavit, eandemque moribus inculpatis & vitæ sine labe peractæ integritate exornavit; quapropter primæ Laureæ ornamenta a. 1679. postquam carmine heroico *neminem causa incognita condemnari posse* probavit, nec non a. 1681. magisterii axioma, ita decernente Philosophorum ordine, publice fuit adeptus, habita oratione, qua carmine græco *encomium Medicinæ* fecit. His ita peractis, arti medicæ operam dare cœpit, idque eo studio, eoque successu, ut post exhibita consueta specimina, habitamque de *functionibus spirituum animalium* orationem a gratioso Asclepiadeo ordine Basil. dignus fuerit habitus, qui publice d. 7. Jun. 1687. Medicinæ Doctor crearetur. Vocatus dein fuit ad Rhetoricam publice docendam, nempe d. 15. Dec. 1696. quam provinciam capessivit d. 9. Febr. 1697. prælectione inaugurali locutus *de principiis, quibus eloquentia paratur*. Ab istius autem muneris functione ad professionem philosophiæ practicæ & Juris naturæ & gentium, licet posteriorem hunc titulum qua Medicus non adsumserit, fuit avocatus d. 27. Febr. 1714. eamque adiit d. 13. Jun. 1714. lectione de *inclinatione hominis naturali ad summum bonum*. Obitus ei obtigit a. 1727. Scholasticis Gymnasii Basil. pauperibus libras Basil. 800. nec non Bibliothecæ Acad. publ. Basil. 100. thaleros legavit.

Edidit a. 1687. dissertationem de *olfactu*; a. 1693. *specimen logico philosophicum*. A. 1695. *theses philologo philosophicas*. 1696. *theses rhetorico philosophicas*.

XXII. CHRISTOPHORUS EGLINGER, humanitate atque adfabilitate, nec non beneficentia olim præclarus, prognatus est d. 30. Dec. 1686. parentibus optimis, *Nicolao Eglingero*, Med. Doct. ejusdemque Professore & *Juditha Burcard*. Ab his mature literis adhibitus gymnasium cum fructu frequentavit, ex cujus umbra in lucem academiæ prodiit a. 1698. Hic bonis artibus atque moribus animum induit, & ut mores fuerunt, ita

 respondit

respondit fortuna; jam enim a. 1699. ad priores & a. 1701. ad summos in philosophia honores adscendit. His autem pro modestia sua nec ad ostentationem usus, nec pro generositate animi contentus, sed ad ampliores, quibus civis civibus magis prodesset, contendit, sacræ Medicinæ totum se consecrando. In novo hoc stadio, cooperantibus egregiis naturæ dotibus, accedente intensa sedulitate atque industria, juvante paterna præcipue disciplina, Deo benedicente ita fuit progressus, ut d. 1. Mart. 1707. lauream asclepiadeæ artis doctoralem publice adipisceretur. Studium Anatomicum atque Botanicum magis adhuc prosecuturus Parisios profectus, ibique per triennium fere commoratus est. Illinc redux patri in medicina facienda adstitit, eo autem a. 1711. humanis erepto, sequenti anno novum iter per Germaniam, Belgium atque Angliam instituit, eoque feliciter atque cum fructu peracto a. 1713. ad suos rediit. Haud diu post, nempe d. 30. Apr. 1714. tori sociam sibi legit *Veronicam Battier*, *J. Jacobi Battierii*, Antecessoris juris, filiam, quæ, postquam ei septem filios atque filiam peperisset, a. 1729. ad meliorem vitam ei præivit. Interim Eglingerus cunctis academiæ senatorum suffragiis d. 24. Mart. 1714. Rhetorices professor fuit dictus, quod officium publica lectione de *antiquis Rhetoribus* commentante d. 15. Jun. 1714. auspicatus, eoque, quoad vixit, omni diligentia perfunctus est. Praxin etiam medicam omni fide atque pietate diligentissime atque felicissime exercuit apud omnes sine discrimine adflictos, donec ipse febri acuta correptus d. 27. Maj. 1733. labori succubuit, eoque elato, nemo fuit, quin lacrymaretur. Sex filios cum filia fecit pupillos, ex quibus hodie *Joh. Henricus* Pastoratum ecclesiæ Micropolitanæ omni fide gerit atque vigilantia.

Edidit *specimen medicum de spiritibus animalibus &c. eorumque usu.* Bas. 1707. disp. *de sensuum externorum infallibilitate & de ideis*, ib. 1712. *theses ex Anatome & Botanica*, ib. 1711. *positiones philosophicas*, ib. 1714. *theses anat. & botan., in quibus polygonifolium descripsit*, a. 1721.

XXIII. Joh. Balthasar Burcard electus Rhetorices Professor d. 15. Dec. 1733. munus hoc solenni lectione ingressus est d. 9. Febr. 1734. idque solertissime gessit,

gessit, donec d. 28. Nov. 1740. ad professionem Locorum communium ac controversiarum Theol. fuit vocatus. V. Prof. N. T. n. 15.

XXIV. JEREMIAS RAILLARD natalem diem coluit 16. Apr. 1717. patrem vero *Jeremiam Raillard*, J. V. D. senatorem atque scholarcham, & matrem *Margaretham Rybiner*, adhuc superstitem. A teneris literis moribusque bonis adsuetus, studio atque conatu impigro in virtute atque eruditione progredi laboravit. Curriculo philosophiæ eleganter transacto, & duplici honore philosophico, uno a. 1733. altero 1735. meritissime adepto, legum studio se addixit, eique sedulam operam navavit. Superatis consuetis tentaminibus atque examinibus, nec non disputatione inaugurali a. 1738. Licentiam in utroque jure obtinuit, & ab eo tempore consulendo, nec non privatim juris atque philosophiæ cultoribus collegia indulgendo pro commodis publicis sudavit. Mox autem janua ei fuit aperta, academiæ usibus publice inserviendi, dum ei d. 28. Mart. 1741. professio Rhetorices sorte adsignata fuit, quod officium d. 30. Maj. 1741. lectione inaugurali *de ortu & progressu eloquentiæ* adiit, & ad dies vitæ diligentissime administravit. Postea d. 1. Jul. 1744. titulum atque dignitatem J. V. D. accepit, hisque ornatus d. 10. Sept. 1747. prosperis dubiisque sociam sibi junxit *Ursulam Vischer*, cujus ope aliquot ante obitum annis ipse fuit destitutus, gaudio haud exiguo sibi relictis aliquot liberis, ex quibus unicus filius *Jeremias* itidem nunc literis atque artibus incumbit. Interim a. 1750. in facultatem Juridicam nec non in senatum academicum receptus, & a. 1754. Bibliothecarius constitutus, commoda Academiæ atque Bibliothecæ quovis modo indefessus promovere studuit, donec vir laboriosissimus, quem patres academiæ conscripti archivum suum vivum privilegiorumque suorum vindicem venerati fuerant, phthisicus obiit d. 25. Nov. 1772.

Edidit diss. *de jure fructus percipiendi in re aliena bona aut mala fide possessa*, 1738. *theses philos. misc.* 1740. *Theses rhetoricas* 1741. Diss. *de Romanorum equitum transvectione & recognitione*, 1743. *observationes de privilegiis uxorum quoad bona in mariti domum illata*, 1746. *theses & observationes juridicas* a. 1757.

XXV. Joh. Rodolphus Buxtorff, claris natalibus ortus, natus eſt d. 24. Oct. 1747. ex *Johanne Buxtorff*, Med. Doct. Poliatro & CC viro, atque *Agnete Zuinger*, *Joh. Rodolphi Zuingeri*, Med. Doct. ac Pract. Prof. filia. Horum parentum ſolicita cura liberaliter educatus literiſque inſtitutus fuit. Demenſo gymnaſii patrii curriculo, in Academia philoſophica ſtudia diligenter tractavit, & diligentiæ ſuæ præmium, primam Lauream accepit d. 14. Jun. a. 1764. habita oratione *de utilitate conjungendi linguam hebraicam cum græca & latina;* ſupremum autem in philoſophia honorem obtinuit d. 5. Jun. 1766. in qua promotione *de præſtantia & utilitate philoſophiæ recentioris* publice diſſeruit. Jam nobiliſſimorum majorum veſtigia preſſurus ſtudium theologicum ſibi excolendum ſumſit, nomenque ei dedit d. 8. Maj. 1765. in hoc tractando omnem operam poſuit, &, auxilio præſertim adjutus avunculi optimi, *Jac. Chriſtoph. Beckii*, S. Th. Doct. ac Prof., cujus ipſe jam a. 1776. in officio *lectoris inſtituti Freyio Grynæani* ſucceſſor eſt deſignatus, eo eſt progreſſus, ut a. 1770. in numerum V. D. Miniſtrorum fuerit receptus. Vocatus dein fuit, ut comitum *Bückenburgenſium* ephorum ageret, cui vocationi eo lubentius paruit, quod ſic ei occaſio daretur, Weſtphaliam, Buxtorffiorum noſtrorum patriam, inviſendi. Impleto hoc officio in patriam redux ſtatim aliud accepit, profeſſoris nempe Rhetorices, quod ei demandatum fuit d. 8. Jun. 1773. quodque auſpicatus eſt d. 31. Aug. 1773. prælectione, qua *de eloquentia Pauli Apoſtoli* diſſeruit.

Edidit d. 6. Sept. 1768. *Obſervationes crit. miſc. in quædam auctorum græcorum loca.* d. 8. Jun. 1773. *Theſes rhetoricas*, & d. 26. Maj. 1778. orationem panegyricam in *J. Rod. Zuingerum*, Med. Doct. atque Prof.

PROFESSORES ELOQUENTIÆ.

I. Johannes Sichardus patriam habuit *Biſchoffshemium*, oppidum ſuperioris Franciæ, ditionis Archiepiſcopi Moguntini, ubi parentibus ſatis honeſtis, ſed fortuna mediocri uſis, in lucem editus eſt a. 1499. Perceptis in patria primis literarum elementis, Erfordiam miſſus, ſumtibus *Martini Goliæ*, Aſchaffenburgenſis Decani,

cani, cognati ſui, aliquamdiu bonis literis incubuit; hinc autem Ingolſtadium conceſſit, & nobilium quorundam ephorum egit. Inde Monachium vocatus, ludo poëtico, in quo nobilium pueri inſtituebantur, præfectus eſt. Animo autem ad majora contendente, eam functionem ſponte deſeruit, atque a. 1522. ſe Friburgum Briſgoiæ contulit, ibidemque operam ſuam nobilibus adoleſcentibus erudiendis locavit. Hic inſcio quidem ſed poſtmodum cognita ejus eruditione, factum adprobante ſocero, *Evam*, *Florentii Hesleri*, mercatoris, filiam, uxorem obtinuit, ſed ſpem perpetui domicilii atque profeſſionis, quam ex hocce matrimonio conceperat, præcidit exorta de eo ſuſpicio, quod in partes Lutheri videretur inclinare. Unde Baſileam ſe recepit, ibidemque a. 1525. profeſſioni Rhetoricæ ſive Oratoriæ, ut alii loquuntur, fuit adhibitus, in qua ſtatione Ciceronis Rhetorica cum Tito Livio & Quintiliano publice expoſuit. Cœpit tum quoque bonis auctoribus emendandis & nitori ſuo reſtituendis operam dare, quam in rem ei *Ferdinandus* archidux Auſtriæ diploma de luſtrandis quibuſvis bibliothecis ſuis indulſit. Hinc factum, ut induſtriæ ſuæ fama doctiſſimis quibuſvis, inprimis *Eraſmo* & *Glareano*, Baſileæ tum agentibus, familiariter innotuerit. Oborta autem inter theologos helveticos diſſenſione, ipſe cum familia a. 1530. paulo poſt Eraſmum & Glareanum, Friburgum rediit, ubi juri civili ſub auſpiciis *Huldrici Zaſii* & *Sebaſt. Dereri* per biennium fere eam dedit operam, quam vix alius, niſi pari præditus ingenii & judicii acumine, præſtare potuiſſet. Itaque 4. Cal. Dec. 1531. inſignia doctoralia magna cum laude accepit. Hoc tempore etiam inſtructiſſimam bibliothecam juridicam a *Johanne Manlio*, Imperatori Maximiliano a conſiliis mediocri pretio fuit mercatus. Friburgi autem ob ſupradictam cauſam non potuit profeſſionem potiri, Tubingæ vero opera *Martini Buceri* & *Simonis Grynæi*, illius ſcholæ reſtauratorum, profeſſionem Codicis Juſtin. a. 1535. obtinuit, cui ad finem vitæ dexterrime vacavit, licet a. 1537. Norimbergam ad munus Advocati, & a. 1548. a Carolo V. Imperatore inter Judicii Imperialis adſeſſores fuerit expetitus; maluit nempe ſorte ſua contentus vivere, quam dubia magnorum nominum omina periclitari. Neque tamen principum gratia caruit, quippe ab *Vlrico* & *Chriſtophoro*, duci-

bus Wurtembergicis, ſecretioribus conſiliis adhibitus. Ceterum ejus prædicatur vita integerrima, morum facilitas & in rebus agendis dexteritas pariter & fides, quibus nominibus bonis quibuſvis exſtitit gratiſſimus, magna diſcipulorum frequentia ad eum audiendum confluente, cui quidem viva voce dictata lubens induſſit, edi tamen in publicum, quoad vixit, vetuit, donec poſt ejus obitum publici juris ſunt facta. Æternitatem adiit 5. Id. Sept. 1552. prole deſtitutus, quapropter teſtamentum condidit, quo duo aureorum millia in uſus pios legavit, ceteris facultatibus uxori & ex ſorore nepotibus adtributis.

Libri ejus editi ſunt: *Sexti Aurelii Victoris Epitome recognita & illuſtrata. Juſtini hiſtoria reſtituta*, Baſ. 1526. 1530. 1543. 1553. 8. *inſtitutiones Caii; Pauli libros receptarum ſententiarum recenſuit; Codex Theodoſianus primum ejus opera in lucem productus*, Baſ. 1528. ſc. priores 5. libri cum initio ſexti ex breviario *Aniani*; *Joh. Tillius* deinceps l. nonum & ſequentes 7. Pariſ. 1549. 8. & *Jac. Cujacius* ſextum, ſeptimum & octavum a *Steph. Charpenio* acceptos ib. 1566. fol. edidit. Omnes vero 16. libros *Jac. Gothofredus* 30. annorum ſpatio, immenſo labore, ad prelum paravit, eoſque, illo mortuo, *Anton. Marvillius* Lugd. 1665. fol. 6. Tomis procudendos curavit. *Sichardi prælectiones in Codicem Juſtinian. editæ* Baſil. 1565. fol. Francof. 1586. fol. 1598. 1614 fol. Genev. 1593. 4. *de meliori nota ab Eruditis commendantur. Conſilia* Francof. 1598. 1599. fol. *Leges Ripuariorum, Bajoariorum & Alemannorum*, Baſ. 1530. 8. *Annotationes in Quintilianum*, Baſ. 1529. fol. ibid. 1548. 8. ib. 1555. 8. *Prudentii carmina recenſita* c. ſcholiis, Baſil. 1527. 8. Antverp. 1540. 8. Lugd. 1553. 16. Hanov. 1613. 8. Baſil. 1562. 8. *ex Conſentio & Caſſiodoro fecit excerpta, quibus titulus eſt præfixus:* Diſciplinarum liberalium orbis, per Jo. Sichardum. Baſil. 1528. 4. *Antidotum contra hæreſes per varios authores*, Baſil. 1528. *Chronicon e variis authoribus compilatum*, Baſ. 1529. fol.

II. Xystus ſ. *Sixtus*, Betulejus, germanice *Birck*, vitam ingreſſus eſt Auguſtæ Druſi, (*Memmingen*) a. 1500. tunc,

--- --- cum ſine honore jacerent
Optima, barbarieque horrerent omnia priſca.

Pueritiam in patria tranſegit, & ut tempora ſinebant, bonis literis addiſcendis impendit. Poſitis primæ literaturæ

turæ fundamentis, Basileam abiit, ubi in omnibus ingenuis artibus ita est versatus, ut sub publico literatorum adplausu 4. Id. Febr. 1536. artium Magister, & quidem post Sacra reformata primus, solenniter renunciaretur. Eruditioni accedebat vitæ innocentia morumque integritas, & in rebus agendis rara dexteritas, quæ singula eum Academiæ ita commendabant, ut de eo sibi suisque usibus vindicando serio cogitaret. Itaque, ut ferebat occasio, primum scholæ puerili fuit præfectus in minori Basilea circa a. 1530., in qua schola inter aliis discipulum habuit, qui magistro honori magno evasit, *Henricum Munzinger* Basil., qui postquam in collegio sapientiæ decennium transegit, scholam Petrinam aliquamdiu moderatus & A. L. M. creatus fuit, animum ad medicinæ studium adjecit, quod *Fuggerorum* sumtibus in Gallia per triennium excoluit, inde in Italiam progressus Pisis Medicinæ Doctor creatus fuit & Florentiæ sesquianno medicinam fecit; idem præstitit aliquot annis Augustæ, ad mæcenates suos reversus, donec a. 1555. a Carolo Augusto inter curiæ suæ nobiles fuit cooptatus; denique a. 1559. ab episcopo Eistetensi liberali stipendio vocatus ditionis illius medicum egit, ubi omnis carnis viam fuit ingressus. Interim Betulejus ex schola liberatus in academiam transiit a. 1537. Oratoriæ professor nominatus. Anno vero statim insequente 1538. Augustam vocatus abiit, & scholam illam multo cum fructu gubernavit; ibi etiam eum *Henr. Pantaleon* a. 1540. in magna auditorum frequentia docentem audivit; alii etiam multi egregii viri ex ejus disciplina fuere egressi, in quibus nominandi *Wolfgangus Musculus* & *Guilielmus Xylander*. Ipsum senecta ante annos laboribus contracta, magistratus rude donavit. Fatis tandem concessit d. 19. Jun. 1554. æt. a. 54. M. 3. d. 26.

Scripsit & edidit *comœdias de Susanna, Juditha & Josepho*, quas & Basileæ publice exhibuit, Tig. 1528. Col. 1539. 8. *Symphoniam in N. T. græcum* Basil. 1546. *Annotationes & collationes in carmina Sibyllina* Basil. 1545. Paris. 1599. 8. *Lactantium* cum commentario Bas. 1563. fol. *Commentarios in aliquot Ciceronis orationes*, Bas. 1533. *in Paradoxa* &c. ib. 1550. 8. 1584. *in Cicer. de Officiis* &c. ib. 1544. Paris. 1558. 4.

III. Martinus Borrhaus, Rhetorices Professor a. 1536. constitutus, a. 1538. simul Oratoriam publice docendam suscepit, utroque officio perfunctus ad a. 1544. cum theologica cathedra ei fuit concredita. V. Prof. V. T. n. 4.

IV. Johannes Hospinianus Oratoriam professionem adiit a. 1544. eamque ut & Rhetoricam administravit, donec a. 1546. ad Organicam transiit. V. Prof. Rhet. atque Orat. n. 3.

V. Coelius Secundus Curio itidem tam Rhetoricæ quam Oratoriæ fuit Professor, idque ab a. 1546. ad a. 1569. quo diem supremum obiit. V. Prof. Rhet. & Orat. n. 4.

VI. Samuel Grynæus vel una cum, vel pro Curione Oratoriam publice docuit a. 1565. Jureconsultis a. 1570. adscriptus Philosophis valedixit. V. Prof. Pand. n. 4.

VII. Joh. Nicolaus Stupanus a. 1570. Oratoriæ professor designatus hanc cathedram a. 1571. cum Logica permutavit. V. Prof. Med. Theor. n. 7.

VIII. Johannes Fueglinus, Logices Professor, a. 1571. cum Stupano professionem commutavit, & Oratoriam professus est usque ad mortem, quam passus est a. 1579. V. Prof. pædag. Cl. 2. n. 3.

IX. Nicolaus Taurellus patriam habuit Montbelgardum, oppidum Wurtembergæ Ducibus subjectum. In hoc ille natus d. 26. Nov. 1547. patre, honesto quidem sed mediocri fortuna viro, qui complures annos poligrammatei munere ibidem functus fuit. Is cum nimios vitare sumtus & tamen filium in cœpto studiorum cursu progredi vellet, oblatam ab optimo principe, *D. Georgio*, comite Montbelgardensi, conditionem grato animo accepit, ut nempe filius inter decem studiosos ex pio & æquo fœnore aliquot millium florenorum, quæ princeps testamento legaverat, sustentaretur. Tubingæ igitur annos sex eo beneficio, sæpe etiam *D. Christophori*, ducis Wurtembergensis, benignitate

gnitate adjecto auctario, satis educatus est liberaliter. Præceptorem coluit inprimis *Jac. Schegkium*, eo tempore summum Philosophum & Medicum clarissimum, cujus doctrinæ perpetuo addictus fuit, ad ipsamque ab initio studii sui philosophici se adsuefecit, eo quidem lubentius, quod non Tubingæ modo, verum etiam in aliis omnibus Germaniæ scholis observaretur atque vigeret. Inde liberalium artium & philosophiæ lauream a. 1565. adsecutus, aliquanto post, certis de causis, a studio, cui primum erat deditus, Theologico desciscere constituit, atque cognatorum suorum ope impetravit, ut cui vellet alii Facultati se addiceret. Medicinam ergo sibi delegit, eamque exculturus a. 1566. Basileam venit, ubi adeo diligenter huic arti incubuit, ut d. 11. Cal. Dec. 1570. testimoniis doctoris medici fuerit insignitus. Ipse etiam, consentiente ordine gratioso, a. 1577. *Ægidium Steinfelder* medicinæ doctorem creavit. Academiæ Basiliensis senatores eruditum hunc virum propius sibi juncturi a. 1579. Eloquentiæ professorem constituerunt, itemque prid. Cal. Jun. 1580. ad cathedram Ethicæ promoverunt. Hanc autem antequam auspicaretur, liberali stipendio Altorfium est evocatus, ut ipse primus tam philosophiam naturalem quam medicinam publice profiteretur. Hæc cum genio ejus magis adriderent, d. 8. Oct. 1580. illuc se contulit, munusque susceptum decenti gravitate & industria, tam docendo quam scribendo, tum & medicinam faciendo per quinque lustra sustinuit. Ad eruditionem Taurelli quod adtinet, omnia ejus scripta, quorum postea catalogum dabimus, testantur, eam fuisse solidam & elegantem. Ingenio præditus erat magno & acerrimo, parva vero corporis statura, quod ansam dedit ludendi poëtæ cuidam: *Corpore taurellus, taurus at ingenio.* Ambigua sane & parum urbana jocatione! Ceterum genere scribendi usus est gravi ac sententioso, attamen perspicuo, rebusque propositis accommodato. Neque humaniores musas ignoravit aut neglexit, sed quam familiares sibi eas reddiderit, *Emblematum physico ethicorum*, vario poëmate illustratorum eleganti opere cumprimis declaravit. In philosophia ducem præcipue secutus est Aristotelem, in medicina Galenum, ita tamen, ut in neutrius verba jurarit, quin interdum ab iis recedendo paulo liberius philosophatus fuerit, & quod ad Aristotelem spectat,

ipse de eo professus est, *se eum magni, imo maximi facere; sed, si quicquam sit majus maximo, veritatem Aristoteli præferendam esse se judicare; ut tantum tribuatur Aristoteli, quantum ipsa fert veritas, non autem vice versa tantum veritati tribuatur, quantum censuerit Aristoteles*. Sed ea ipsa philosophandi libertate multorum offendit animos, ita ut nonnemo de eo adfirmaverit, *eum nihil credere, & Turca deteriorem esse*; quin Heidelbergenses theologi in literis ad Deputatos Synodi Holland. super libro & causa *Conr. Vorstii* perscriptis, Taurellum pronunciarunt *atheum Medicum*. Sed Taurello non defuerunt defensores, in quibus præcipuus fuit *Gisb. Voëtius*. Ipsemet vero optime sui causam egit in scriptis editis, quæ si absque præjudicio legantur, rem omnem conficient. Vel an ille in atheorum classem esset referendus, qui, ut Taurellus fecit, tanta cum reverentia de rebus divinis prolocutus, tamque pio zelo *vanitatem philosophiæ paganæ* & contrarias religioni christianæ sacrarumque literarum oraculis opiniones impugnavit, singularemque in eo quæsivit gloriam, ut *christianæ philosophiæ studiosum* se nuncuparit? qui in præfatione *methodi medicæ prædictionis* aperte hæcce scripsit: *Me sibi totum Christus vendicat; nec Aristoteli quicquam attribuetur, nisi quod Christus ipse concesserit, nec si quid obtulerit Aristoteles, id protinus excipiam, nisi quod fuerit Christo acceptissimum. Hoc christianæ mentis exemplar est, quod scholis omnibus & academiis propositum esse debebat.* Amicos habuit Taurellus inter eruditos clarosque viros ævi sui non paucos, quamvis alicubi confiteatur, quod cum ad literas scribendum non adeo facilis promtusque sit, causam hanc existimet, ut amicos tot non habeat, quot habeant multi. Ex illorum autem numero fuerunt *Theodorus* pater & *Jacobus* filius *Zuingeri*, *Sigism. Schnizerus*, *Dion. Gothofredus*, *Andr. Duditius*, *Rod. Goclenius*. De domesticis Taurelli rebus ut nonnihil commemoremus, in matrimonio primo duxit *Catharinam*, *Israëlis Æschenbergeri*, apud Basilienses Poligrammatei & *Annæ Keller*, filiam; hæc ejus socrus secundis nuptiis conjuncta fuit *J. Jac. Weckero*, Medico Colmariensi, famamque consecuta libello de re coquinaria, ægris præsertim & imbecillibus administranda, edito, atque ita comprobato, ut aliquoties idem sit recusus. Ipsa vero post obitum utriusque mariti

riti sui habitavit apud filiam usque ad finem vitæ, qui accidit a. 1596. Ex hac uxore suscepit Taurellus liberos tredecim, ex quibus duo Basileæ, sex vero Altorffii infantes defuncti; filios sibi habuit superstites *Joh. Jacobum* & *Nicol. Fridericum*; ex tribus filiabus *Maria Salome* a. 1622. *Stephano Deckero*, mercatori Norimbergensi, nupsit. Defuncta a. 1598. hac uxore, a. 1599. alteram sibi elegit vitæ sociam, *Vrsulam Halleriam* ab *Hallerstein*, *Martini Halleri*, senatoris Norimb. filiam, quod vero conjugium diuturnum non fuit. Vna nempe ex ancillis Taurelli peste correpta, ipse quidem metu perculsus auffugit, sed mox reversus, eodem letifero malo infectus d. 28. Sept. 1606. ex vivis secessit, eodemque statim die, ut fieri solet in ejusmodi rerum humanarum ac temporum calamitate, sepultus fuit.

Scripta ejus edita sunt: *Philosophiæ triumphus*, h. e. *metaphysica philosophandi methodus, qua divinitus inditis menti notitiis, humanæ rationes eo deducuntur, ut firmissimis inde constructis demonstrationibus, aperte rei veritas elucescat, & quæ diu philosophorum sepulta fuit auctoritate, philosophia victrix erumpat*, Bas. 1573. Arnh. 1617. 8. *Medicæ prædictionis methodus*, h. e. *recta brevisque ratio coram ægris præterita, præsentia futuraque prædicendi, morbos scilicet, morborumque causas, mortem, sanitatem, recidivam, aliaque symptomata*. Franc. 1581. 8. *Theses medicæ de partibus humani corporis*, 1583, 4. *Annotationes in quosdam libros Arnoldi de Villa nova*, Bas. 1585. fol. *De mutatione rerum naturalium theses physicæ*, 1585. 4. *de cordis natura & viribus theses medicæ*, 1585. 4. *de vita & morte libellus, in quo primum ex Aristotelis sententia vitæ mortisque causæ disquiruntur: postea vero quæstionibus & propositionibus aliquot accuratius & magis exquisite, quid vita morsque sint, exponitur*. Norimb. 1586. 8. *de ventriculi natura & viribus, theses medicæ*, ib. 1587, 4. *de putrefactione theses physicæ*, ib. 1591. 4. *idea doctrinæ peripateticæ de anima & variis ejus facultatibus atque operationibus*, 1591. 4. *de naturalibus facultatibus corporis humani theses*, 1594. 4. *Emblemata physico ethica*, h. e. *naturæ morum moderatricis picta præcepta, vario conscripta carmine*. Norimb. 1595. 8. ib. 1602. huic secundæ editioni accesserunt *carmina funebria, quæ magnorum aliquot clarorumque virorum memoriæ dicavit*. *Synopsis metaphysicæ Aristotelis*, Hanov. 1596. 8. recusa cura *Feuerlini* in *Taurello defenso* &c. Norimb. 1754. 4. *Theses de ornatu animæ*, 1596. 4. *Alpes cæsæ*, h. e. Andr. Cæsalpini, *Itali*, *monstrosa & superba dogmata, discussa*

&

& excussa: scriptum acre, philosophiæ studiosis ad enodanda & enucleandas controversias & disputationes physicas difficillimas admodum utile & necessarium. Franc. 1597. 8. *Theoremata de caussis rei naturalis*, 1598. 4. Κοσμολογια, h. e. *physicarum & metaphysicarum discussionum de mundo libri* 2. *adversus* Franc. Piccolomineum, *aliosque peripateticos*, Amberg. 1603. 8. Ουρανολογια, h. e. *physicarum & metaphysicarum discussionum de cælo libri* 2. *adversus* Franc. Piccolomineum & *alios peripateticos*, ib. eod. 8. *de rerum æternitate, metaphysices universalis partes* 4., *in quibus placita Aristotelis, Vallesii, Piccolominei, Cæsalpini, Societatis Conimbricensis, aliorumque discutiuntur, examinantur atque refutantur*, Marp. 1604. 8. *theses philos. de ortu rationalis animæ*, Norimb. 1604. 8. *disputatio physica & metaphysica de loco*, ib. 1606. *Epistola quædam ad* Sig Schnizerum, *in bujus* cista medica, ib. 1625. 4. *de infiniti continui sectione*, Franc. 1597. 8. Ανεκδοτα: *Physiologia medica. Commentaria in Hippocr. de natura hominis. De terræ motu.*

X. Johannes Beatus Helius natus Basileæ an. 1552. omnibus ingenii atque animi viribus, quas excellentes habuit, ad studia incubuit, atque literarum elementa avidissime arripuit. Ad lectiones publicas an. 1567. promotus philosophicas disciplinas sedulo tractavit & a magistris diligentiæ suæ testimonia publica accepit, a. 1571. prima Laurea & a. 1576. doctoris philosophici titulo honoratus; quo eodem anno professor Logices constitutus præter muneris publici officia Theologiæ studium omnibus viribus prosecutus est. Quadriennii autem spatio cum Logicam publice tradidisset, d. 31. Maji 1580. Eloquentiæ cathedram obtinuit. Postea cœtus Martinianus d. 6. Apr. a. 1586. eum pastorem deposcit, votisque adnuens & istud munus optima fide gessit. Ut autem munus ecclesiasticum est adgressus, pro modestia, qua judicavit, se forte gemino ferendo oneri & muneri imparem fore, sua se sponte d. 9. Jun. 1586. professione abdicavit. Senatus vero academicus utilem, quam hactenus impendit, operam perpendens, vicariam ejusdem Oratoriæ professionis administrationem ei demandavit, loco pristino eum sedere jubens tam in regentia quam in actibus publicis. Sed a. 1590. non tam jussus quam multo honore compellatus atque expetitus fuit, ut munus Gymnasiarchæ in se susciperet, precibusque illle

ille ſe eo adduci fuit paſſus, commodo publico ſe totum ſacrificans. Hoc munus a. 1591. auſpicatus omni fide geſſit ad vitæ uſque extremum, maximo juventutis emolumento. Vir nempe erat formandis atque fingendis ingeniis aptiſſimus, lenitate atque ſeveritate juſto tempore uti ſciens, omnibus juſtus ac æquus, moribus pius ac integerrimus, quo apud collegas & diſcipulos adfectionem æque atque auctoritatem, utramque præceptori admodum neceſſariam, ſibi conciliavit. Cum calendis Jan. 1620. ipſo mane vota novi anni collegis & diſcipulis feciſſet, & paria pari adfectu recepiſſet, a prandio ſcholaſtico egeno beneficium expetenti obviam procedens, derepente mortuus concidit.

Scripſit *bibliothecam commentariorum in Ciceronis orationes*, Baſil. 1594. fol. *Grammaticæ græcæ tyrocinia prima in uſum adoleſcentum tertiæ claſſis Gymnaſii Baſilienſis*, Baſil. 1610. 4.

XI. Vincentius Prallus, Hamburgi a. 1537. genitus, ſtudiorum cauſa Baſileam venit a. 1561. eodemque anno prima laurea fuit ornatus. Ab hoc tempore operam ſuam locavit typographis, & diligentiam ſuam bonis auctoribus correcte excudendis impendit per annos 13., horas, quas correctoris negotiis vacuas habuit, philoſophiæ ac theologiæ ſtudio inſumens. Ita bene præparatus & varia doctrina atque virtute exornatus, primum eccleſiæ Petrinæ diaconus fuit præpoſitus anno 1574. dein Thomæ Platero, gymnaſiarchæ, rude donato, accepto prius a. 1577. L. A. M. titulo, a. 1578. vicarius conſtitutus, denique a. 1590. profeſſio Oratoriæ ei fuit demandata, quam debita fide, quoad vixit, obiit. In matrimonio vixit cum *Barbara Schmied*, ex qua filium ſibi cognominem, & duas filias ſuſcepit. Terram reliquit ſpiritus cœleſtia cupiens d. 28. Apr. a. 1594.

Edidit a. 1588. *N. T. cum tranſlatione Eraſmi, chronologia N. T., argumentis capitum, locis parallelis* &c. item *orationem de quæſtione, utiliorne ſit civitati, qui multos efficit idoneos gubernandæ reipublicæ, quam qui ipſe eandem recte gubernat? theſes de ſtorgis phyſicis*, d. 26. Jan. 1577.

XII. Fridericus Castellio, Rhetorices Profeſſor Oratoriam cathedram adſecutus eſt d. 10. Jan. 1595. in eaque

eaque ſedit ad d. 18. Dec. 1610. quo Rhetoricam repetiit. V. Prof. Rhet. n. 9.

XIII. Christophorus Burcard, qui d. 17. Febr. 1585. prognatus eſt parentibus, *Samuele Burcard*, ſenatore, & *Eliſabetha Iſelin*, a puero literarum flagrabat deſiderio, easque intenſo labore proſequebatur. Poſtquam in prima ſtudioſorum claſſe linguam latinam græcamque, poëticam atque Logicam ſatis mente ſua cepiſſet, & magiſtrorum judicio teſtimonium eruditionis primum, cui a lauri bacca nomen, a. 1601. accepit; in ſecundam philoſophiæ cultorum claſſem tranſiit, in qua profeſſores Ethicæ, Oratoriæ, Matheſeos atque Phyſicæ diligenter audivit & proprio ſtudio eos fecit profectus, ut a. 1604. Magiſterii dignitatem cum laude obtinuerit. Sublimior jam excolenda erat ſcientia, quam vero eligeret, nullus hæſitavit, ſed protinus avitum ſtudium juris arripuit, illudque omni diligentia tractavit. Nec domeſticis auxiliis, quæ tamen habuit præſtantiſſima, contentus exterorum invocavit ſubſidia, iterque per Germaniam atque Italiam cum fructu inſtituit. Hac peregrinatione ſatis ampla ad finem feliciter perducta, præceptoribus ſuis ſtudiorum rationem reddidit & ab iis 10. Cal. Jun. 1609. meritos diligentiæ honores atque titulos ſumſit, ſummum in utroque Jure gradum Doctoris Joh. Gutio JC. ipſi ſolenniter conferente. Academiæ proceres citius ejus opera uti decreverunt, eique cathedram Oratoriæ d. 18. Dec. 1610. detulerunt. Nondum autem integro anno in ea expleto; d. 28. Nov. 1611. ex ſubita defluxione vita deceſſit.

Edidit ſpecimen inaugurale, ſiſtens *illuſtrium & controverſarum ex Jure civili, canonico & feudali quæſtionum decades* III. Baſ. 1609. 4.

XIV. Jacobus Burcard telam hujus vitæ exorſus eſt d. 12. Apr. 1583. parenteſque habuit *Theodorum Burcard*, ſenatorem & triumvirum, & *Mariam Oberriedt*, *Jacobi*, conſulis, filiam. Hi obſervata pueri egregia indole atque ſagacitate, literis eum deſtinarunt, & Joh. Beato Helio, gymnaſiarchæ, inſtituendum tradiderunt, familiæ ejus ad aliquot annos adſcribentes. Ejus auſpiciis a. 1600. ad lectiones publicas promotus, ſtudia philologica

lologica & philosophica impensius amare atque prosequi cœpit, eo cum successu, ut a. 1601. primæ laureæ & a. 1604. Magisterii insignia solenniter reciperet. Auctore avo materno Theologiæ operam dedit per biennium, sed revocabatur imperio parentis ad Jurisprudentiæ sacra, neque tamen piguit operam Theologiæ prius impendisse, quod hæc jurisprudentiæ alter sit ocellus, scientiam & conscientiam Jurisconsulti dirigens, & justitiam atque pietatem sancto connubio jungens. Non tantum autem professores publice docentes audivit, sed multo magis ex illorum familiaribus congressibus judicium suum formavit, & legum adplicationem ad usum fori didicit. Peritiam suam amplificaturus, exteras etiam nationes visitavit, cujus prima occasio ei obtigit jam a. 1602. cum legatis Helvetiorum ad regem Galliarum de fœdere sacro redintegrando missis jungeretur. Postea iterum Galliam adiit, nec non Angliam, Belgium atque Italiam. Finitis autem pluribus peregrinationibus, & cum magna celebritate famæ esset jam absentibus notus, natalis soli placidissimum portum repetiit, ut, cui destinatus erat, rei præficeretur; quem in finem nullis laboribus atque vigiliis pepercit, donec tandem a. 1611. Doctor in utroque Jure magno suo merito diceretur atque renunciaretur. Eodem hoc anno matrimonium contraxit cum *Elisabetha Liechtenhan*, quæ ei tres filios & filiam unam peperit, ex quibus patri superstes fuit *Lucas Burcard*, J. V. D. & Codicis Justin. Professor. Filius *Jacobus* tredecennis a. 1625. a leone Afro, spectaculo exposito, unguibus dentibusque, acerbissimo fato, fuit dilaceratus. Placuit autem senatui academico, egregium hunc virum suis usibus adserere, eique d. 3. Jan. 1612. professionem Eloquentiæ rite decernere, quam sibi concreditam provinciam per annos 17. ornavit atque exornavit, donec tandem d. 23. Oct. a. 1629. ad philosophiæ practicæ professionem, cui per annos 13. præfuit, magno suo merito fuit vocatus. Senectutis autem & exantlatorum laborum sarcina pressus, honorum quoque iteratorum satur, pietate ductus in filium *Lucam*, sponte sua a. 1642. a professione decessit rudemque accepit, qua occasione huic filio cathedra Logica obtigit. Peracta feliciter ætate, maturaque senectute mortuus est & ad populares suos adgregatus d. 26. Jan. 1661.

Edidit

Edidit *orationem funebrem de vita & obitu Felicis Plateri* Med. Doct. & Prof. a. 1614. *theses de contractibus innominatis*, Basil. 1611. 4. *Enodationem legis* 1. D. qui testam. facere poss. ib. 1612. 4. diss. *de testamentis* a. 1623.

XV. JOH. JACOBUS HOFMANN dictus fuit Eloquentiæ professor d. 23. Oct. 1629. vix autem hocce officium ingressus ad aliud, nempe professionis Institut. d. 23. Jul. 1630. fuit vocatus. V. Prof. Cod. n. 15.

XVI. MATTHIAS HARSCHER d. 9. Nov. 1596. natus ex *Matthia Harscher*, senatore, & *Esthera Verzascha*, mature bonis literis fuit initiatus. Absoluto triennali studio philosophico, ut vitæ ac morum sic etiam doctrinæ præclaræ atque elegantis testimonium, docturæ videlicet philosophicæ titulos & ornamenta d. 21. Mart. 1615. in publica panegyri accepit. Jam partitis studiis philosophiam ulterius excoluit & medicinæ operam dedit, eo cum successu, ut in utraque arte excelluerit. Post consueta examina atque disputationem inauguralem d. 4. Jan. 1620. Medicinæ Doctor publice fuit creatus, habita prius oratione in quæstionem: *An venenum in corpore humano generari possit?* Dein peregrinationes literarias utiliter instituit, Galliam primum lustrando, exindeque Angliam quoque adeundo. Per Belgium & Germaniam domum reversus, alterum in Italiam iter suscepit, tum linguæ addiscendæ, tum scientiæ quoque medicæ exercendæ & adornandæ desiderio, quod utrumque adeo feliciter expeditum dedit, ut non modo promtam gallicæ & italicæ linguæ facultatem, sed & brevi tempore ex praxi medica dextre & rara felicitate exercita, magnum sibi nomen compararit, civibus & exteris, summis & imis gratam opem certatim implorantibus. Qua egregia viri virtute perspecta, non modo celeberrimus *Casparus Bauhin*, Med. Doct. & Prof. filiam *Mariam*, d. 7. Maj. 1625. ei in matrimonium collocavit, sed & amplissimus Magistratus Basil. non dubitavit eum d. 11. Nov. 1629. archiatrum suum constituere. Dum ita in facienda medicina occupatus fuit, academia etiam ejus operam sibi vindicare studuit, eumque d. 23. Jul. 1630. Eloquentiæ professorem vocavit. Hanc spartam administravit sedulo, donec adversa fata cursum inhibuerunt. Sexennio nempe post dictæ uxo-

ris

ris mortem finito a. 1636. alterum matrimonium iniit cum nobili *Veronica de Andlo*; hæc cum ſacris Romanis addicta, & copulatio clam in loco pontificio peracta fuiſſet, primo a conventibus, deductionibus & ſeſſionibus publicis d. 1. Mart., dein præſentibus Deputatis d. 18. Apr. 1637. a profeſſione & ſalario remotus fuit, conſtituto vicario M. *J. Jac. Wolleb*, Diacono tum Petrino. Reſtitutus autem d. 27. Oct. 1641. in antiquum ſtatum, officium ſuum diligenter explevit. Poſtea etiam a. 1647. in collegium medicum cooptatus & denique d. 8. Febr. 1650. ad profeſſionem Ethices promotus fuit. Diu multumque tribus morbis familiaribus, podagra, nephritide & lienteria vexatus, tandem ex apoſtemate virulento ſpatio 24. horarum, poſtquam ab ægroto, quem viſitaverat, domum rediit, d. 16. Apr. 1651. vita exceſſit.

Edidit diſſ. *de cauſis morborum*. a. 1617.

XVII. CHRISTOPHORUS BECK, filius *Sebaſtiani Beck*, S. Theol. Doct. ac V. T. Prof. & *Annæ Mariæ Burcard*, natus eſt a. 1626. & a piis parentibus doctrina ſollicite inſtitutus. Lycæo patrio inſertus ſapientiæ ſtudium ita diligenter tractavit, ut a. 1643. primam Lauream philoſophicam meruerit & d. 7. Febr. ex *Germani Obermeyeri*, Matheſ. Prof. atque Brabeutæ conſtituti manibus ſolenniter acceperit. Inſuper etiam, continuato, quem in philoſophicas artes atque ſcientias poſuerat, labore, d. 25. Mart. 1645. tiaram doctoralem ab *Hieron. Zenoino*, Linguæ Græcæ profeſſore, obtinuit. His ornatus titulis, vel potius ab hiſce diſciplinis probe inſtructus, eodem hoc anno 1645. matriculæ theologicæ nomen dedit, & S. Literis ſeſe mancipavit, haud tamen neglecto elegantiorum literarum ſtudio. Tempus autem cum adeſſet, quo ſpecimina pro obtinendo gradu miniſtri Evangelii eſſet editurus, d. 8. Febr. 1650. academiæ antiſtites, Eloquentiæ profeſſionem ipſi decernentes, ſibi eum adſeruerunt atque conſtanter retinuerunt. Hoc officio cum per quadriennium ſtudioſiſſime eſſet functus, aliud ei detulerunt patres conſcripti, & d. 15. Sept. 1654. Organi profeſſorem eum conſtituerunt. Sed nec hoc munus ultra quadriennium adminiſtrare ei fuerat datum, cum ſupremo mundi arbitro

 placuerit,

placuerit, animam ejus e vinculis corporis exemtam mense Augusti 1658. in libertatem atque salutem filiorum Dei cœlestem transferre.

XVIII. JOH. FRIDERICUS BURCARD Academiæ Basiliensi procreatus est d. 22. Jun. a. 1629. a parentibus nobilissimis, *J. Rud. Burcard*, primum Ethices Prof. deinceps Reipublicæ archigrammateo, senatore atque Tribuno plebis & *Esthera Battier.* Felici huic nascendi sorti accessit piæ & sollicitæ educationis cura, qua filium obsequentem præceptoribus Gymnasii nostri aliisque magistris literis moribusque bonis ab ineunte ætate imbuendum commiserunt parentes, qui etiam ad effectum bonorum consiliorum venerunt, filioque pio ac erudito multum fuere delectati. Ad subsellia philosophorum ex gymnasio transmissus adtentum se præbuit auditorem, & in penso suo absolvendo impigrum se præstitit. Utriusque laureæ philosophicæ, prioris quidem a. 1645. posterioris vero a. 1646. ornatus insignibus, animum operamque studio Juris addixit. Hoc cum aliquamdiu tractasset, Galliam petiit atque lustravit; dein prudenti consilio celebre illud Imperii dicasterium, quod Spiræ viget, deinceps comitia Ratisbonæ tum habita visitavit, ubi multa & sapientiæ & prudentiæ civilis documenta percepit, quæ ipsi per vitam universam in publicis privatisque negotiis filum Ariadnaeum præbuerunt. Sed & Italiæ potiorem partem peragravit, illiusque quoque linguæ cognitionem ceteris adjecit. Redux in patriam factus, protinus publicis negotiis adhibitus & d. 15. Sept. 1654. Oratoriæ professor, nec non eodem anno d. 19. Dec. J. V. D. fuit creatus. Triennio post ei sociata fuit fœdere lecti *Esther Steiger*, quæ quaterna prole eum ditavit. Sed hæc bona academiæ non fuere durabilia. Ab aliquo nempe tempore ex catarrhis subinde eum infestantibus valetudinis detrimenta est passus, donec asthmate atque hydrope prorsus fuit oppressus d. 26. Apr. 1673.

Edidit diss. *ad Constitutionem Henrici* VII. *Imp. Rom.* C. unic. qui sint Rebelles in Extrav. *maxime accommodatam*. Basil. d. 25. Nov. 1654.

XIX. JOH.

XIX. Joh. Rodolphus Wettstein Burcardo in cathedra Oratoria ſucceſſit d. 19. Sept. 1673. in eaque perſtitit ad d. 4. Jan. 1684. quo ad Græcam fuit translatus. V. Prof. V. T. n. 17.

XX. Theodorus Zuinger concordibus ſuffragiis profeſſionem Eloquentiæ nactus d. 22. Febr. 1684. eandem diligenter adminiſtravit, dum d. 18. Febr. 1687. ad Phyſicam promoveretur. V. Prof. Medic. Pract. n. 12.

XXI. Samuel Werenfels ex cathedra Græca elocatus in cathedram Oratoriam d. 18. Febr. 1687. eandem ornavit, donec d. 15. Sept. 1696. ad profeſſionem Locorum comm. ac controverſiarum Theol. fuit evectus. V. Prof. V. T. n. 18.

XXII. Joh. Jacobus Battier, Profeſſor Rhetorices, dictus fuit Eloquentiæ Profeſſor d. 22. Sept. 1696. hancque cathedram occupavit, uſque dum eam cum cathedra Inſtitutionum Imper. & Juris publici commutare fuit juſſus d. 20. Sept. a. 1705. V. Prof. Codicis n. 23.

XXIII. Joh. Henricus Staehelin electus eſt Eloquentiæ Profeſſor d. 19. Oct. 1706. eamque docuit uſque ad d. 13. Oct. 1711. cum profeſſio Anatomiæ & Botanicæ ei fuit demandata. V. Prof. Anat. & Bot. n. 12.

XXIV. Nicolaus Harscher, d. 1. Mai. 1683. *Reinhardo Harſchero*, ſenatore, & *Roſina Gottfried* generatus, mature magna animi incitatione ad literarum ſtudia ferebatur, quam parentes neutiquam inhibere, ſed pro viribus promovere quæſiverunt. Ludi literarii curſum demetitus, & ad philoſophorum prælectiones a. 1695. admiſſus ingenuis artibus ſtudioque ſapientiæ totus vacavit; meritorum etiam præmia tulit conſueta, nempe a. 1697. primam & a. 1698. ſecundam lauream philoſophicam. His ornatus diſciplinis atque titulis in tribum podalirii intravit, & partim Baſileæ, partim Lauſannæ medicæ arti diligenter operam dedit. Diademate doctorali a. 1704. ſolenniter cinctus Apollini non ita fuit addictus, ut a Muſis eſſet averſus, quin iſtis diligenter litare perrexit, bonam gratiam ipſi iiſdem referentibus.

rentibus. Anno nempe 1706. exeunte, vocato in patriam *Jac. Christoph. Iselio*, Theologo, professio Eloquentiæ & Historiarum, quam Iselius Marburgo decedens vacuam reliquerat, sic suadente Iselio, Harschero oblata fuit, quam is quasi de manu in manum traditam sub initium mensis Februarii a. 1707. auspicatus per quinquennium fere laudabiliter gessit. Cum autem a. 1711. Basileæ cathedra Eloquentiæ fuisset vacuefacta, ea extra ordinem absque promulgatione d. 13. Oct. 1711. omnium calculis Harschero fuit adsignata. Adiit eam d. 15. Apr. 1712. prælectione solemni *de ingenio & moribus hominum ex stylo æstimandis*, eamque omni fide atque diligentia ad finem usque vitæ administravit. Præter alia munia academica ei & cura Bibliothecæ publicæ fuit demandata, quam solertissime gessit. Praxin etiam medicam diu atque frequenter, pie atque feliciter exercuit. In conjugio vixit ab a. 1712. cum *Susanna Thierri*, quam sine prole sibi superstitem habuit, iteratis apoplecticis insultibus d. 27. Oct. a. 1742. de amplexibus ejus avulsus.

Edidit diss. *de tono ventriculi & intestinorum naturali & præternaturali*, Bas. 1704. *Specimen de usu & præstantia historiæ, inprimis recentioris*, ib. 1706. *Orat. in nuptias Joh. Wilh. Frisonis* &c. Marb. fol. 1709. *Orat. in memoriam Phil. Joh. Tillemann*, Theol. Dr. & Prof. ibid. 1709. *histor. vita Thom. Gauterii*, Theol. Dr. & Prof. ibid. 1709. *Orat. parentalem in ob. Joh. Laur. Crollii*, Theol. Dr. & Prof. ib. 1709. *de divinatione Ciceronis diatriben*, ib. 1710. *Orat. in nuptias Dorotheæ Sophiæ*, Marb. 1710. Diss. *de ingenio & moribus hominum ex stilo dijudicandis*, ib. 1710. *Laudat. fun. principis Mariæ Amaliæ* &c. ibid. 1711. fol. *Programma de vario perorantium ingenio & scopo*, ib. eod. fol. *Orat. in laudem Gallorum*, Bas. 1712. Disp. *de conditionibus, quibus nascuntur respublicæ*, Bas. 1718. *Positiones de reviviscentibus iis, qui mortui credebantur*, Bas. 1721. Disp. *de variolis sponte natura sanabilibus*, 1724.

XXV. Johannes Bernoulli, J. V. D. Societatis regiæ Berolinensis sodalis, majorum æque ac sui ipsius nec non filiorum meritis prænobilis, genitus est Basileæ d. 18. Maj. 1710. patre *Johanne Bernoulli*, Med. Doct. & Matheseos Prof. omnis ætatis & memoriæ clarissimo, matre vero *Dorothea Falckner*. Puer animo vivacissimus omniumque scientiarum capacissimus sine ulla mora confe-

ra confestim literis destinatus fuit atque initiatus. Pro singulari, quam adhibuit industria, sub manu optimi parentis privatorumque magistrorum tantos in studiis fecit progressus, ut jam a. 1721. dignus haberetur, qui academiæ civibus adscriptus in arcana philosophiæ penetralia intromitteretur. Amor autem sapientiæ eum adeo tenuit, ut omnes in ea acquirenda nervos intenderet, nec desisteret, donec ad altiorem ejus gradum pervenerit. Scientiis itaque atque artibus philosophicis præclare instructum ordo sapientissimus dignis studiorum atque laborum præmiis adfecit, & quidem prima Laurea d. 25. Maj. a. 1723. fuit coronatus, habita prius oratione *de nobilissimo conspicillorum ocularium invento;* Magisterii vero dignitate una cum *Leonhardo Eulero*, Matheseos hodie professore Petropolitano per universum orbem celeberrimo, honoratus d. 8. Jun. 1724. in qua promotione publica oratione investigavit, *utrum Galli præstent Anglis inventorum physicorum & mathematicorum laude.* Jam altioribus insudare cœpit disciplinis & præsertim ad Jurisprudentiæ studium sese contulit, tanta diligentia, tantoque profectu in eo versatus, ut a. 1729. superatis cum laude examinibus & publica disputatione mascule defensa Licentiam in utroque Jure & dein d. 27. Mart. 1732. ipsum Doctoratus gradum dignissimus obtineret. Cum studio Juris autem indissoluto nexu conjunxit disciplinas philosophicas, & in iis præsertim Mathesin, studium illud paternum atque quasi hæreditarium, quod licet diffusum per omnes ejus partes diligentissime tractavit, patrem præeuntem presse secutus. Hæc, quam in mathematicis atque physicis scientiis comparaverat, insignis peritia ei amicitiam peperit atque familiaritatem magni *de Maupertvis*, subinde Bernoullium patrem honoris atque amoris causa Basileæ visitantis, quæ cum illo, Bernoullio filio, facta amicitia per plures annos constans atque perpetua mansit, non nisi morte interrupta, quam summus ille vir in ædibus Bernoullianis lento morbo consumtus passus fuit d. 27. Jul. 1759. cui cum defuncti uxore atque sorore amicorum intimus Bernoullius noster, in templo Dornacensi prope Basileam mausoleum erigi curavit, nec non a. 1762. in solemni eruditorum panegyri parentavit. A. 1732. iter suscepit Petropolim, *Danielem* fratrem, Mathematicæ sublimioris professorem, ibi visitaturus. Hic

academiæ professoribus per fratrem mox innotuit & in eorum conventus facilem habuit aditum, munus vero academicum ipsi oblatum non accepit, sed sequenti anno cum fratre illinc profectus Parisios contendit, ubi a supra laudato domino *de Maupertvis* ambo fratres humanissime excepti, in Academiam scientiarum introducti, & in familiaritatem clarissimorum virorum provecti fuerunt. In patriam reversus utrumque studium, juridicum atque mathematicum, diligenter continuavit, & pro nata occasione aliquoties specimina publica edidit pro cathedra vel juridica vel philosophica obtinenda, sed minus prospero successu; tandem dies alba illuxit, quæ ei professionem Eloquentiæ paravit, quod accidit d. 17. Maj. 1743. hancque d. 9. Jul. 1743. lectione inaugurali, qua *sortem* sibi faventem laudavit, auspicatus est. Hoc munere diligenter functus est, donec mortuo parente & in ejus locum *Jac. Christophoro Ramspeck* surrogato, professionem Matheseos, quam dictus *Ramspeckius* ei generoso animo obtulerat, quamque mutationem Reipublicæ Magistratus d. 7. Oct. 1748. non modo ratam habuit, sed & Bernoullio additamentum salarii, quo pater usus erat, itidem concessit, consecutus, dieque 25. Oct. 1748. solenniter auspicatus est. Interim a Marchione Bada Durlacensi expetitus a. 1736. cum ipso regiones Marchicas peragravit eique thermis Longosteinbacensibus uso socius fuit adscriptus. Anno 1738. pro desiderio antistitum scholæ Bernensis, vacante cathedra mathematica atque philosophica Lausannensi, publicum edidit specimen, tanto adplausu acceptum, ut ab illius Reipublicæ magistratu moneta aurea honorifice dono ipsi fuerit oblata. A. 1739. comitabatur Dominum de *Maupertvis* in *Cirey*, ubi aliquamdiu commoratus eruditæ Marggraviæ *de Châtelet* in notitiam venit. A. 1742. eruditorum visendorum causa Genevam adiit, & a. 1745. cum domino *de Maupertvis* obsidionem Friburgi Brisgoiensis visurus animi gratia brevius iter confecit. Ceterum aliquoties problemata Academiæ Scientiarum Parisiensis dissolvere fuit conatus; nec sine successu, ut qui a. 1736. cum quæstio esset *de propagatione lucis*, præmium propositum solus obtinuit. A. 1737. ipse ut & frater *Daniel* præmium accepit ob demonstratam *aptissimam anchorarum figuram, methodumque eas fabricandi atque tentandi optimam.* A. 1741.

præmii

præmii duplicati quartam partem fuit adeptus ob propositionem *de Carbestano* optime solutam; denique a. 1746., cum quæstio esset *de natura atque proprietatibus magnetis*, triplicati præmii, L. 7500. tertiam partem fuit sortitus; cum fratre nempe *Daniele* composuerat in hanc materiam dissertationem sub titulo: *Nouveaux principes de mechanique & de physique tendans à expliquer la nature & les proprietés de l'Aiman*; ejusdem præmii tertiam partem obtinuerat Dominus Prof. *Leonh. Euler*, Basil. & D. *du Tour* Correspond. Acad. Paris. quæ tres dissertationes occurrunt in actis Acad. Paris. a. 1748. Connubia autem Bernoullius noster conjunxit felicissima d. 10. Febr. 1744. cum *Susanna Kœnig*, *Emanuelis Kœnig* Med. Doct. & Prof. filia, quæ quinque filios ex eo peperit, *Johannem*, J. V. D. Astronomum regium Berolinensem; *Emanuelem*, mercatorem; *Danielem*, Med. Doct. Physices Prof. vicarium; *Nicolaum*, arti chimicæ atque pharmaceuticæ operam dantem, & *Jacobum*, J. V. L. huic fratrum quinioni illustri eximius in monetis excudendis artifex, *Vlricus Samson*, Basiliensis, effigiem patris pulcherrime æri incisam dedicavit a. 1767. D. 4. Febr. 1747. Bernoullius noster regiæ Borussicæ Societatis Scientiarum sodalis fuit adlectus. Præter alia munera academica præclare gesta a. 1772. cum amplissimo *Falcknero* Academiæ nomine legationem subiit ad Reverendissimum Episcopum Basiliensem, Procancellariatus continuationem solenniter petiturus, qua & egregie fuerat functus.

Edidit dissertationem inauguralem *de Compensationibus*. 1729. *Theses juridicas ex vario Jure desumtas*. 1731. *Theses Rhetoricas*, eod. *Theses ex Jure naturæ*, eod. *Reponse a une lettre Anonime sur la figure de la terre.* Journ. Helvet. 1740. Mens. Sept. p. 219. *Theses Oratorias*. 1743. *Theses juridicas miscellaneas*. 1746.

XXVI. Jacobus Christophorus Ramspeck, natus Basileæ d. 6. Sept. 1722. ex *Jac. Christophoro Ramspeck*, pastore Elisabethano & *Dorothea Linder*, ingenium felix ad capessendum literarum cultum citius adpulit atque studiosius. In scholam patriam ductus elementa literarum ac pietatis celeriter hausit, & præsertim in græcis latinisque literis tantum profecit, ut dignus judicaretur ab ordine sapientissimo, qui a. 1734.

 ad

ad lectiones publicas promoveretur. In ſtudio philoſophico ordine proceſſit atque diligenter. Literaturam græcam atque latinam ad ductum optimorum præceptorum gnaviter fuit proſecutus, omnis generis auctores ſtudioſe evolvendo atque in uſum ſuum convertendo. Logicam etiam atque Ethicam, Phyſicam atque Matheſin non obiter ſed exquiſito ſtudio atque judicio excoluit. Honoribus itaque, ut erat digniſſimus, a magiſtris fuit adfectus; & quidem prima Laurea cinctus erat d. 5. Jun. 1736. a *Joh. Balth. Burcardo*, Rhet. Prof. poſtquam orationem habuit *de ratiocinationis præſtantia*; anno autem 1738. ſumma in philoſophia dignitas ei fuit decreta, quam ut legitime impetraret, abſque præſide, rariſſimo exemplo, theſes varias hiſtoricas d. 14. Febr. 1738. maſcule defendit. Ipſa vero hæcce dignitas doctoralis philoſ. ei abſenti, Ebroduni nempe addiſcendæ linguæ gallicæ cauſa tum commorabatur, a *Joh. Bernoullio*, Matheſ. Prof. d. 3. Jun. 1738. fuit collata. Domum reverſus de certo vitæ genere ſerio cogitare cœpit, & ut ſecundum poëtam *naturæ ſequitur ſemina quiſque ſuæ*, animum ad medicinam inclinantem fuit ſecutus. Profeſſores itaque alioſque Medicinæ doctores avidiſſime audivit, iterumque methodum rectam atque deliberatam, optimam in diſcendo magiſtram, rite ſervavit. Cum autem latiſſimos artis apollineæ campos ſumma cum laude maximoque cum fructu decurrit, & examina æque ac publicam diſputationem pro gradu doctoris medici obtinendo a. 1745. cum adplauſu ſuperavit, majoris ingenii cultus gratia exteras academias adiit, & primo quidem per Gieſſam, Marpurgum, Gotham, Erfurtum, Jenam, Halam, Lipſiam, atque Wittenbergam, ſalutatis ubique eruditis, Berolinum ſe contulit, & majores in Anatomia, Chirurgia, Botanica, nec non praxi Medica, magnum noſodochium, *Charité* dictum, frequenter adeundo, fecit progreſſus. Hinc *Cartheuſerum* & *Carolum a Bergen* inviſurus, Francofurtum ad Oderam excurrit. Berolinum autem reverſus decem menſium commorationis ſpatium explevit. Hinc peragrato Magdeburgo & Helmſtadio, ubi *Heiſterum* ſalutaverat, Gottingam contendit, ibique ſtudia medica diligenter continuavit, ſectatus præcipue *Hallerum*, cujus & ſingularem favorem meruit, & cum quo in ſylvam hercyniam, montem bructerum - - - excurſum botanicum decem dierum perfecit.

fecit. Elapſo integro anno menſe Dec. 1747. relicta Gottinga Lutetiam abiit, Anatomiam atque Chirurgiam, itemque praxin medicam perfecturus; hic præcipue *D. Ferreinium*, nec non publica noſodochia frequentavit. Sequente anno reditum in patriam, ubi eum diligentiæ atque eruditionis præmia atque honores manebant, paravit, atque menſe Junio inſtituit. Salvus ſuis redditus, & d. 8. Jul. 1748. doctoris medici inſignibus exornatus, illico d. 6. Sept. 1748. ſpecimen pro ceſſante profeſſione mathematica exhibuit, quam & d. 10. ejuſdem menſis & anni ſorte obtinuit; eandem vero ſtatim cum cathedra Eloquentiæ, quam *Joh. Bernoullius* ornaverat, conſenſum reipublicæ magiſtratu d. 7. Oct. 1748. largito, commutavit, eamque Eloquentiæ cathedram d. 12. Nov. 1748. ſolenniter auſpicatus eſt. A. 1753. iter botanicum inſtituit in Helvetiam, & montana Glaronenſia atque Rhætica diligenter perluſtravit. Notitiam Botanicam atque Anatomicam magis adhuc ampliaturus, conſentientibus Academiæ proceribus, menſe Auguſti 1755. iter in Belgium ſuſcepit, & Lugduni Bat. ſubſiſtens *Albinum*, *Gaubium*, *Muſchenbrœck*, *van Royen*, *Allamand* - - - docentes audivit, hortoſque botanicos ſæpe inviſit. Julio 1756. in Angliam trajecit, Londini innotuit domino *Collinſon*, *Parſons*, *Hunter*, *Phil. Miller*, cujus hortum botanicum in *Chelſea* ſitum ſæpius luſtravit, & inprimis Archiatro regio, domino *Paingle*; nec intermiſit & hic noſocomia celebriora inviſere. Sub finem Nov. 1756. petiit Oxonium, quæ ibi literatis memorabilia occurrunt, maxime autem hortum botanicum *Dillenii*, obſervaturus. Anglia relicta Pariſios denuo petiit, Anatomicas demonſtrationes *Ferreinii* & *Antonii Petit* ſedulo frequentans; inſtitutionem etiam in chymia experimentali a *Dn. Rouelle*, itemque in arte obſtetricia a modo dicto *D. Petit* & *D. Levret* percipiens. Tempore verno atque æſtivo a. 1757. Botanicæ præcipue operam dedit, favore ſingulari uſus *D. Bernh. de Jeuſſieu*, quem quotidie fere in horto regio familiariter adlocutus & botanicos excurſus facientem ſemper eſt ſecutus, qua occaſione plures plantas rariores invenit herbarioque ſuo inſeruit. Denique menſe Aug. 1757. in patriam redux officii publici negotia ſtrenue geſſit, etiamque artem clinicam diligenter exercuit. Menſe autem Junio 1766.

ipso petente, gravissimum Gymnasiarchæ munus in eum fuit translatum, cui etiamnum præest.

Edidit *fasciculum thesium histor.* 1738. *Schediasma rhetoricum* a. 1741. *Meletemata philologica*, 1744. diss. *de Cambyse, secundo Persarum rege*, 1744. *Bigas remediorum præstantissimorum; Infusi resinosi atque olei Cajeput*, 1745. *Specimen thesium mathematicarum*, 1748. *Specimen observationum Anatomico physiologicarum atque botanicarum* I. 1751. II. 1752. Etiam in epistolis eruditorum virorum ad *Alb. Hallerum* missis plures occurrunt, quæ eum auctorem agnoscunt, omnes botanici argumenti, ut P. 1. V. 2. n. 367. 373. 380. 381. 386. 392. 402. T. 3. n. 449. 464. 505. 528. 578. 598. 629. 668. V. 4. P. 4. n. 3. & 9.

XXVII. JOH. JACOBUS D'ANNONE, J. V. D. Reip. Syndicus, Fac. Jurid. Bas. adsessor, Societatis Amicorum Naturæ Curiosorum Berolinensis, Academiæ item Etruscæ Cortonensis, nec non Societatis Phys. Bas. sodalis, Juris, Naturæ, atque Antiquitatum indagator strenuissimus, natus est d. 12. Jul. 1728. patre *Joh. Jacobo d'Annone*, matre *Magdalena Bernoulli*, *Nicolai*, senatoris, filia. Puer ingenii maturitatem celeriter adsecutus literisque citius initiatus, primum gymnasium publicum intravit, ejusque classes tam laudabiliter percurrit, ut novem præmiis acceptis ex eo ad academiam transmitteretur. Hic, ingenio optimo præditus, linguas eruditas, literas humaniores, artesque ingenuas citius atque accuratius didicit, tamque felices in studiis fecit progressus, ut honestissima eruditionis & virtutis testimonia, primam scilicet Lauream d. 2. Jun. 1744. & philosophiæ doctoris dignitatem d. 8. Jun. 1745. aufferret. Jactis itaque artium & linguarum fundamentis, & eruditionis nactus insignia, recta via Jurisprudentiam est adgressus, studiis philosophicis haudquaquam neglectis. Ducem inprimis est secutus *Nicolaum Bernoullium*, J. V. D. ac Prof. nec non primæ magnitudinis Mathematicum, avunculum suum optimum, a quo mathesin puram atque adplicatam, itemque juris omnis elementa percepit, quoque duce ad sublimiorem in hisce scientiis gradum adscendit. Huic autem latissimo licet campo se nondum inclusit, sed in proximas dissitasque scientiæ regiones exspatiatus, historiam universalem & speciatim helveticam excoluit; mathesi physicam junxit; antiqui-

antiquitates omnis generis, præsertim Romanas, diligenter excussit, historiæque literariæ atque naturali plurimum est operatus. Collegit etiam bibliothecam copiosam atque pretiosam, omnium facultatum rariores atque præstantiores codices complectentem. Nec non multum operæ ac sumtuum impendit in nummis græcis, romanis, helvetiis, præsertim basiliensibus, nec non rebus naturalibus, marinis atque terrestribus, metallicis, petrefactis, aliisque colligendis; ut adeo cimeliarchium *Annonianum* inter celebriora sit referendum; illud etiam ab exteris cum delectatione perlustratur, ipse vero possessor tanquam museum vivum & in rebus dubiis certum oraculum a civibus & exteris consulitur. Interim a. 1749. matrimonio sibi junxit *Annam Margaretham Burcard*, *Joh. Jacobi*, senatoris integerrimi, filiam, qua adjutrice adhuc utitur fidissima atque suavissima. Ceterum d. 24. Oct. 1752. summo suo merito J. V. D. creatus fuit atque proclamatus. Etiam Academia tantum virum sibi vindicare studuit, quod autem per sortem non licuit usque ad d. 12. Sept. 1766. quo Eloquentiæ professor fuit electus; ad superiora ab illo tempore adscendisset, nisi sors obstitisset iniqua. Interim publicis privatisque lectionibus commoda studiosorum promovere omni studio laborat. Reipublicæ etiam Magistratus a. 1774. eum Advocatum suum s. Syndicum Reipublicæ dixit, quo gravissimo munere omni fide, integritate atque prudentia, cunctis amatus atque honoratus, fungi pergit. Utinam serius illa subsequatur dies, quæ cœlo reddat Virum a cœlo acceptum!

Hactenus edidit d. 30. Aug. 1748. *solutionem tergemini problematis aritbmetici*, *geometrici & astronomici*; d. 12. Jul. 1754. *Adumbrationem vitæ gestorumque Imp. Traiani*; d. 12. Sept. 1760. *specimen philos. vacante Juris nat. & gent. cathedra*; d. 25. Maj. 1751. diss. *de Usuris & Interusurio.* d. 23. Sept. 1757. *farraginem Observationum Jurid.* d. 25. Apr. 1760. *Specimen jurid.* In Actis Helv. Phys. Med. V. 2. *de Balanis fossilibus*, *præsertim agri Basil.* Ib. V. 3. *de cancris lapidefactis Musei sui.* ib. *observationes meteorologicas Basileæ institutas*; ib. V. 4. *de Petrificatis quibusdam minus cognitis. Epistolam ad J. Henr. Respingerum*, Med. Doct. *Observationes Meteorologicas factas Basileæ* a. 1757. ib. V. 5. *observationes meteorol.* a. 1759. V. 6. *observ. meteor.* a. 1760. Superius memorata tractatio *de Petrificatis quibusdam minus cognitis*, *una cum observationibus litholo-*

lithologicis, de Balanis fossilibus & de Cancris lapidefactis, modo adlatis, germanice versa legitur in *Delectamentis mineralogicis* (mineralogische Belustigungen) Lips. 1770. 8. Tom. V. p. 53—62. 147—175. Porro edidit *descriptionem trium speciminum* Quarzi versicoloris (*Schielerquarz*) *ex terra* Labrador, *cujus incolæ nomine* des Eskimaux *designari solent, quæ adservantur in Bibliotheca Acad. Basil. publica, insertam Commentar. Societatis Amicorum Nat. Curios. Berol.* (Beschæftigungen der Berlinischen Gesellschaft naturforschender Freunde) T. 3. 1777. 8. p. 173—181. *Epistolas* 2. *ad Cel.* de Murr, *notitiam librorum aliquot rariorum, & symbolam ad historiam artis* Xylographicæ & Chalcographicæ, *subministrantes, subjuncto Indiculo Tabularum nonnullarum ligno ac æri incisarum, ex vetustioribus ac rarioribus, Bibliothecæ publicæ Basiliensis, insert. Diar. Cel. de Murr* (Journal zur Kunstgeschichte und zur allgem. Litteratur Norimb. 1776. 1777. 8.) P. IV. p. 51—55. P. V. p. 3—30. p. 195—201. *Notis illustravit Cel.* Du Cange *dissertationem* de Imperatorum Constantinopolitanorum seu de inferioris ævi, uti vocant, numismatibus, *subjunctam novæ Glossarii Ducangiani editioni, quæ prodiit Basil.* 1762. T. 3. fol. *Præterea ad splendidissimum opus* Knorrianum, *quod Corpora lapidefacta exhibet ære suisque coloribus expressa, Norimbergæ* a. 1755—1773. 4. *Voll. fol. editum, ibidemque etiam gallice, & Amstelod.* 1773. *belgice conversum, suam contulit symbolam* LX. *circiter continentem Tabulas Delineationum, variorum Musei sui Corporum lapidefactorum, quorum descriptionem cum Cel.* Walchio, *commentariorum opus illustrantium auctore, communicavit.*

PROFESSORES LOGICÆ.

I. SIMON SULCER, A. L. M. a. 1532. Logicam professus est publice; paulo vero post Bernam fuit profectus, humaniora ibi traditurus. V. Prof. V. T. n. 5.

II. HIERONYMUS ARTOLPHUS, Rhætus, secundum Vrstisium in MS. Logicam docuit a. 1540. V. Prof. Medic. n. 7.

III. VLRICUS HUGOBALDUS Logices Professor fuisse legitur a. 1541. eodem vero anno ad Ethicam translatus. V. Prof. Pædag. Cl. 2. n. 1.

IV. SEBA-

IV. SEBASTIANUS LEPUSCULUS (*Hæslein*) natus est a. 1501. in Basilea minori. Studiis dicatus & a. 1520. Academiæ civibus adscriptus, licet multum in literis fuerit progressus, sero tamen gradus academicos admisit, præferens, eosdem plus satis mereri, quam præpropere accelerare; hinc ætate jam gravis 1. Oct. 1538. cum *Jac. Wildio*, *J. Frid. Munzingero*, *Marco Hoppero* & *Severino Erzbergero*, qui singuli literis inclaruerunt, gradu Baccalaureatus, & triennio post d. 4. Jan. 1541. cum *Vdalr. Hugwaldo*, *Anton. Wildio*, *Marco Hæpperle* & *Sever. Erzbergero* Magisterii gradu fuit condecoratus. Literis elegantioribus æque ac studio theologico multum operæ impendit, hinc & ad munera academica atque ecclesiastica fuit adhibitus. A. 1536. pastor creatus fuit in nosodochio; dein 8. Id. Febr. 1538. præceptor collegii sapientiæ apud Dominicanos, & eodem anno Diaconus ecclesiæ transrhenanæ fuit constitutus. A. 1542. professio Logica ei fuit demandata, quam in Organum Aristotelicum prælegendo administravit. A. 1545. ad pastoratum apud Franciscanos atque in nosodochio rediit. Sequente anno 1546. Augustam Vindelicorum abiit, inde tamen a. 1549. rediit & professionem Linguæ Grææ obtinuit, auditoribus Homerum exponens. Ab hac professione iterum transiit a. 1556. ad aliam, nempe Hebræam, & denique a. 1560. Archidiaconus S. Templi fuit electus, ab ipso ejusque ædibus parochialibus angiportus ille, ubi sitæ sunt, nomen *angiportus Lepusculi* (*des Hæslins Winckel*) obtinuit. Ceterum vir erat pius, doctus, dexter, facundus, laboriosus, blandus, jucundus, Theologus, Philosophus, Philologus; eo d. 4. Sept. 1576. defuncto jacebant pii lepores atque gratiæ.

Edidit *Sim. Grynæi*, quem præceptorem veneratus adeo diligenter frequentaverat, ut, quemadmodum ipse testatur, ne unicam quidem lectiunculam, quas in l. 8. Topic. Aristotelis habuit, neglexerit, *commentarios in l. 8. Topic. Aristot. præfatione illis præfixa, qua ecclesiæ & academiæ Basil. statum, qualis a. 1546. fuerat, descripsit.* Item *Josephum de bello Jud. hebr. & Lat. ex versione Munsteri; de suo autem addidit varia collectanea rabbinica de decalogo, de decem captivitatibus Jud.* &c. Basil. 1559. 8.

V. CON-

V. CONRADUS LYCOSTHENES docuit Logicam Cæsarii a. 1544. Professione autem sese abdicavit, Diaconus Leonhardinus a. 1545. electus. V. Prof. Pædag. Cl. 1. n. 1.

VI. MARCUS HOPPERUS, A. L. M. & J. V. D. nec non Linguæ Græcæ professor, Logicam legere cœpit a. 1545. & in utraque hac professione perrexit, donec a. 1549. Physicæ Professor denominaretur. Vid. Prof. Institut. n. 3.

VII. JOHANNES ACRONIUS, aliis *Atrocianus*, natale solum habuit Frisiam, hinc Frisius & Phrysius solet vocari. Basileam juvenis studiorum gratia adiit & Academiæ nomen dedit a. 1542. Literas elegantiores, inprimis disciplinas mathematicas, excoluit diligentissime, hinc & mature laboris atque meritorum præmia accepit. Cum enim d. 21. Oct. 1545. primæ Laureæ, & d. 6. Jul. 1547. Magisterii philosophici ornamentis fuisset cohonestatus, eodem anno 1547. professio mathematica ipsi fuit commissa, quam, dum vixit, retinuit, & omni fide gessit, maximo auditorum emolumento, in quibus & fuit *Christian. Vrstisius*, qui ipso fidissimo præceptore se usum fuisse gratus agnovit & in minori suo Chronico publice est confessus. Huic muneri proceres academiæ addiderunt aliud, professionem Logices a. 1549. ei demandantes, quam cum mathesi administravit ad a. 1553. quo Logica ei fuit remissa. Præter hæc studia philosophica etiam studium Medicum diligenter tractavit, Theoriæ atque Praxi ejusdem omnem operam impendens, utque cum aliqua dignitate medicinam exerceret, ab ordine gratioso publicum testimonium petiit, quod & facile obtinuit, d. 2. Maj. 1564. a Felice Platero publice Medicinæ Doctor creatus. Obtigit autem mors viro huic doctissimo & de multorum studiis optime merito ex peste d. 18. Oct. 1564.

Scripsit *Chronicon; elegiam de bello rustico; epigrammata*, Friburg. Brisg. 1528. *scholia in Æmil. Macrum*, ibid. 1530. *de miraculorum effectibus*, Bas. 1561. 8. *Querelam carmine elegiaco de Bello rusticano in Germania &c.* Hanov. 1611. *Homiliam ad bonas literas exhortatoriam*, Bas. 1569. l. *de sphæra & terræ motu; prognostica astronomica; commentationem de Astrolabii & annuli astronomici confectione; nec non historiam*

ſtoriam Davidis Georgii, *vel, ut ſe Baſileæ vocaverat*, Johannis de Bruck, *cum argumento ejus doctrinæ*, 45. *Aphoriſmis expreſſo. Non tantum enim lingua Batavæ, qua Georgius iſte libros ſuos exaraverat, erat peritiſſimus, ſed & ipſius Georgii ob pietatem, quam præ ſe ferebat, amicus ſatis familiaris. Hinc factum, ut magiſtratus Baſilienſis, detecta Davidis Georgii jam a triennio defuncti fraude & erronea doctrina, præcipue Acronii noſtri opera, traditis ei ſcriptis, quæ in arce Binningenſi arca ferrea incluſa atque alibi in ædibus Georgianis reperta fuerant, tanquam teſtis certi atque oculati uteretur. Res ita fuerat peracta, ut a.* 1559. *Georgii cadaver jam a triennio fere in templo S. Leonbardi ſepultum e terra effoſſum & in loco ſupplicii conſueto ante portam lapideam una cum ejus libris per carnificem fuerit combuſtum.*

VIII. Philippus Bechius, Medicus, Logicam profeſſionem adiit a. 1553. eaque functus eſt ad a. 1560. quo vita deceſſit. V. Prof. Pædag. Cl. 1. n. 4.

IX. Vlricus Coccius, Eccleſiaſtes Martinianus, vocatur ad Logicam publice docendam a. 1560. & licet a. 1562. paſtor Petrinus conſtitueretur, tamen profeſſionem hanc retinuit, donec d. 20. Nov. 1564. profeſſionem N. T. obtineret. V. Prof. N. T. n. 5.

X. Johannes Fueglinus, Profeſſor Rhetorices, eligitur Logicæ Profeſſor a. 1564. & in hac cathedra ſubſedit ad a. 1571. ad Eloquentiæ cathedram promotus. V. Prof. Pædag. Cl. 2. n. 3.

XI. Joh. Nicolaus Stupanus, Med. Doct. & Eloquentiæ Profeſſor, Logicam profeſſionem nactus d. 1. Febr. a. 1571. ea functus eſt, donec a. 1575. ad profeſſionem Organi tranſiret. V. Prof. Med. Theor. n. 7.

XII. Joh. Beatus Helius, A. L. M. Profeſſor Logices conſtituitur a. 1576. quam ſpartam d. 31. Maj. 1580. cum profeſſione Eloquentiæ permutavit. V. Prof. Eloquentiæ n. 10.

XIII. Philippus Scherb, Med. Doct. Logicæ profeſſor deſignatus a. 1580. hanc provinciam adminiſtravit per quadriennium; vices autem permutavit d. 5. Febr.

Febr. 1584. ad Ethicam transeundo. V. Prof. Med. Theor. n. 6.

XIV. HENRICUS JUSTUS, Rhetorices in pædagogio professor, in Academiam ad docendam Logicam arcessitus fuit d. 5. Febr. a. 1584. professionem auspicatus est d. 25. Mart. 1584. & perrexit ad a. 1587. Ethicæ tunc professor constitutus. V. Prof. pædag. Cl. 2. n. 7.

XV. THOMAS COCCIUS, Med. Doct. & Prof. Poëtices in pædagogio, Justo in cathedra Logica successit d. 6. Apr. 1587. sed mense Septembri 1589. Ethicam docere fuit jussus. V. Prof. pædag. Cl. 2. n. 6.

XVI. MARTINUS CHMIELECIUS a Chmielnick lumen solis vidit primum Lublini, nobili Poloniæ civitate d. 5. Nov. a. 1559. patre usus *Johanne Chmielecio* a Chmielnick, matre *Catharina Sczuka*, Stanislai Sczukii de Sczuka filia, adeoque parente utroque ex ordine equestri. Literis devotus atque in patrio ludo pro ætate imbutus Basileam venit a. 1577. illuc ob præclaram indolem atque industriam eum vocante generosissimo *Johanne Osmoski* L. Barone in Prawieniki. Lares hujus viri, quibus adscriptus erat, ea fide & religione coluit, ut non modo ipsius adfectum sed & præmia amplissima meruerit. Musis etiam litavit animo pio, a. 1578. ad lectiones publicas cum laude promotus. Præter philosophiam diligentem operam dedit Medicinæ, eo in hac arte progressus, ut d. 30. Maj. a. 1587. phœbeam lauream ex manibus *Felicis Plateri* publice acciperet. Hac viri diligentia atque eruditione delectati proceres academiæ, eum a. 1589. Logicæ professorem constituerunt, quam provinciam per annos 21. integros omni, qua debebat, fide administravit. Hinc autem d. 18. Dec. 1610. ad professionem Physices vocatus eidem dexterrime per annos 22. præfuit. Membrum fuit collegii philosophici atque medici, hinc & utriusque ordinis decanatum aliquoties gessit. Artem clinicam diligenter, promte & cum singulari humanitate ac comitate exercuit, ut vere *gratiosus Medicus* audiret, non tantum a civibus nostris sed & ab exteris, imo a principibus, desideratus, ut qui duorum Episcoporum Basiliensium Archiatrum egit. Bina etiam vice Academiæ nomine legationem subiit ad Episco-

Episcopum Basil., academiæ nostræ Cancellarium, una a. 1608. cum *Ludov. Iselio* JC. ad *Wilhelmum Rinck* de Baldenstein; altera a. 1629. ad *Henricum ab Ostein* cum *J. Jac. Fæschio* JC. Successive tres habuit uxores: primam, *Christinam Zuinger*, Theodori Medici filiam, & *J. Wern. Huberi*, Medici, viduam duxit a. 1588. quina prole ex ea suscepta Hac d. 1. Oct. 1610. defuncta, ad secunda vota transiit cum *Christina Werenfels*, quæ filium ei peperit unicum; hac quoque a. 1619. ex hydrope sublata, ad tertium matrimonium accessit cum *Vrsula Vrstisen*, Christiani Vrstisii, Theologi, historici, mathematici & archigrammatei filia, cum qua reliquum vitæ exegit; cursum absolvit fulmine apoplectico tactus d. 3. Jul. 1632. Reliquit ex primo conjugio filium studiorum laudisque paternæ ex asse hæredem, *Joh. Lucam*, qui a. 1621. Basileæ Medicinæ Doctor creatus & a. 1628. Mullhusium vocatus Poliatri, senatoris, quæstoris atque consulis munera dexterrime gessit, a. 1662. ibi fato defunctus; relicto itidem filio *Martino*, Medic. Doct. qui etiam Mullhusii Consul obiit a. 1694.

Ejus exstat diss. *de humoribus*, Basil. 1619. it. diss. *de elementis*, ib. 1623.

XVII. Joh. Fridericus Wertenberg in hanc lucem editus est a. 1572. patre *Marco Wertenberg*, senatore, matre *Vrsula Rewia*. Literis destinatus non adeo mature, neque enim juventus illis temporibus ut nostris ante ætatem sapere cogebatur, sed justa ætatis & judicii maturitate ad studia literaria accessit, Academiæ demum a. 1593. insertus, Baccalaureus d. 6. Nov. 1594. A. L. M. d. 17. Febr. a. 1596. formatus. Felicissime interim in utroque & philosophico & medico studio, quod post acceptum magisterii artium gradum est amplexatus, perrexit, Doctoris Medici titulo, insignibus & privilegiis multo suo merito d. 23. Jul. 1601. decoratus. Medicinæ practicæ sedulam dein navavit operam pius, candidus atque sincerus, civibus atque exteris charus atque gratus. Connubium iniit a. 1604. sed prole destitutum. Professio Logicæ ei data fuit d. 18. Dec. 1610. quam, quamdiu vixit, magno studiosorum fructu administravit. Juventuti studiosæ & post fata profuturus Academiæ certam pecuniæ summam legavit, ex cujus reditibus annuis industria & conatus studiosi egeni foverentur. Ex quo acidularum potu non usque adeo feliciter

liciter est usus, subinde graviter fuit adfectus, donec per mensem integrum morbo lectoque detentus supremum diem obiit d. 10. Jan. 1630.

Edidit diss. *de suffusione oculorum*, Bas. 1601.

XVIII. Felix Plater natalem habuit d. 1. Aug. 1605. parentes vero *Thomam Platerum*, Med. Doct. & Prof. itemque *Chrischonam Jeckelmann*. Ab his itemque a patruo *Felice Platero*, Med. Doct. ac Prof. prole carente, literis moribusque optimis initiatus fuit atque innutritus, idque pro optima ejus indole felicissimo cum successu. A. 1621. ad audiendas publicas philosophorum lectiones admissus liberalibus disciplinis adsiduam operam dedit, tantosque in iis fecit profectus, ut d. 26. Nov. 1622. primæ Laureæ, & d. 11. Maj. 1624. docturæ philosophicæ dignitatem reportaret; habita in prima promotione oratione in sensum oraculi Apollinis: γνωθι σεαυτον; in secunda vero verba fecit *de viribus magnetis*. His ita præstructis, studium avitum, medicum, excolere cœpit, patruum præcipue, patre præmature defuncto, ducem secutus. Sed & exteras regiones adire constituit & a. 1626. iter in Galliam, Angliam atque Belgium studiorum causa suscepit; quo feliciter finito, præviaque exquisitissima vitæ, morum & doctrinæ censura d. 28. Jul. 1629, summum doctoratus Medici axioma accepit. Eodem etiam anno matrimonium iniit cum *Helena Episcopia*, Nicolai Episcopii Reip. Bas. a consiliis secretioribus, filia, ex qua 14. liberos suscepit, ex quibus 8. præmisit, sex autem sibi superstites habuit, in his *Felix* etiam Medicinæ operam dedit, & pro gradu doctoratus obtinendo specimen disputatorium edidit, postea vero rei militaris labores suscepit, & a. 1672. centurionem & a. 1689. tribunum militum egit, sequente autem anno 1690. militiæ valedixit; alter filiorum *Franciscus*, Medicinæ Doctor, 40. annorum spatio Medicinam feliciter exercuit, & d. 17. Nov. 1711. diem obiit hujus familiæ ultimus. Platerus noster mox a conjugio contracto professoribus adnumeratus & d. 3. Nov. 1630. professor Logicæ & d. 15. Mart. 1633. professor Physicæ fuit denominatus. A. 1651. Poliatri officium a civitatis magistratu ei fuit commissum, quibus aliisque muneribus qua fide debuit, quibus viribus potuit, impiger

præfuit

præfuit. Poliatri munus biennio ante obitum ob vires corporis imminutas depositum in *Bernh. Verzascham*, Med. Doct. senatorem atque scholarcham transtulit. Sed munere academico professoris citius sese abdicavit, & jam mense Septembri a. 1656. dimissionem petiit. Senatus acad. una alterave vice ea de re habita deliberatione, æquum & utile duxit, eum privatim per amicos de dignitate acad. retinenda monere & hortari. Verum stetit sententia semel concepta, cui tandem ordo acad. adsensus honorificam a professione dimissionem indulsit. Dimissus non tam ipse Reipublicæ operam dedit, quam ad ejus partes studiose fuit protractus; primum fori judiciarii, dein matrimonialis adsessor & tandem a. 1664. senator electus. Praxin autem medicam, quamdiu per vires licuit, diligenter exercuit, & de ea hoc memorabile invenimus, eum nec pharmacopolis nec chirurgis magnum lucrum conciliasse, dum phlebotomiæ usum rarius consuluerit, & sumtibus ægrotorum parcens medicamenta pauca tantum, eaque simplicia atque obvia, plerumque adhibuerit. Ipse denique post diutinos scrophulariæ dolores toleratos ex phthisi obiit d. 3. Jun. 1671.

Edidit: *decades* 4. *thesium philos.* a. 1632. *Theoremata ex philosophia*, eod. *theoremata de physicæ genere*, 1634. *theoremata de physicæ subjecto*, eod. *theoremata philos.* 1637. disp. *de visu*, 1639. disp. de *meteoris in genere & speciatim de ignitis*, 1640. disp. *de stellis in genere*, 1641. disp. *de materia*, 1643. disp. *de motu*, eod. disp. *de maris æstu*, 1644. disp. *de locinatura*, eod. disp. *de influxu astrorum*, eod. disp. *de elementis*, eod. disp. *de magistratu*, 1645. disp. *de meteoris aqueis*, eod. disp. *de toto & partibus*, 1646. *quæstiones* philos. eod. disp. *de anima hominis*, eod. disp. *de iride*, eod. *theses miscell.* 1648. disp. *de causa & causato*, 1651. disp. *de mundo*, 1654. disp. *de virtute heroïca*, 1655. disp. *de fortitudine*, eod. *quæstionum medicarum centuriam*, 1656.

XIX. JOH. JACOBUS HAGENBACH natus d. 18. Febr. 1595. parentes veneratus est *Beatum Hagenbach*, senatorem, & *Catharinam Henck*. Hi observata in puero indole satis felici eum studiis manciparunt & gymnasii disciplinæ tradiderunt. Intra hos carceres stetit ad a. 1611. quo ex iis emissus & stadium academicum feliciter ingressus ad metam strenuus decurrit & alteram laurum d. 8. Jun. 1613. alteram, quæ magisterii est, d.

21. Mart. 1615. meruit atque accepit. Summa dein animi alacritate & fervente ardore studium medicum adgressus, in patria primum privata industria atque publica professorum institutione solidiora artis medicæ jecit fundamenta, dein vero fama *Guilielmi Fabricii Hildani* permotus a. 1619. ad eundem Bernam commigravit, & triennio integro ibi substitit. Eximia in praxi medica atque chirurgica comparata notitia, ægris civibus profuturus, in patriam reversus & d. 23. Jul. 1622. Medicinæ Doctor solenniter fuit proclamatus, habita oratione in quæstionem: *an læsa cerebri substantia homini protinus sit moriendum?* Ab hoc tempore illud sibi operæ & officii datum credidit, ut talentum a Deo concessum proximi commodis solerter impenderet, imis æque ac summis inserviendo, uti etiam utrisque, quinimo principibus quoque viris eruditionem suam, fidem, dexteritatem probavit. Academiæ quoque ornamento fuit & usui, etenim d. 15. Mart. 1633. ad professionem Logicam & d. 21. Oct. 1642. ad professionem Ethices vocatus utramque spartam diligentissime administravit. Geminum iniit matrimonium, unum cum *Catharina Gœtz*, Balthasaris, senatoris & triumviri, filia, trina prole, sed præmature abrepta, fœcundum; alterum sed sterile cum *Barbara Jæcklin*, senatoris filia. Cum ergo videret, se ατεκνον aliquando obiturum, memor suæ in Deum pietatis & beneficiorum ab ordine acad. acceptorum, de gratia Deo hominibusque habenda cogitavit, & testamento d. 25. Jul. 1642. cavit, ut post obitum suum Academiæ Basil. ex hæreditate penderentur duo millia librarum Basiliensium in sortem elocanda, atque ex illis reditibus fisco medico 10. philosophico totidem libræ quotannis cederent, reliquum in duos studiosos, medicinæ alterum, alterum philosophiæ stipendii loco conferretur, Bibliotheca quoque sua satis eleganti & ampla, una cum herbariis vivis, Bibliothecæ publicæ Basil. consecrata, quæ singula post beatum ejus obitum ex voluntate testatoris pie præstita fuere & adhuc præstantur. Mense Februario 1649. catarrhos sibi molestos sensit, ut ad tempus domi se continere necesse haberet, a quibus tamen sed ad breve tempus utcunque convaluit; tandem malo gravius recrudescenti & extrema minitanti, diuturnos &

& exquiſitos cruciatus paſſus, eodem anno d. 1. Jun. conceſſit.

Edidit *theſes philoſ. miſcell.* Baſ. 1625.

XX. Lucas Burcard, J. V. D. Logicæ profeſſionem adeptus eſt d. 21. Oct. 1642. ea deceſſit, d. 30. Maj. 1645. Inſtitutionum profeſſor deſignatus. V. Prof. Codicis n. 18.

XXI. Christophorus Fæsch natus d. 5. Aug. 1611. patre *Joh. Rodolpho*, conſule, *Remigii* conſulis filio & *Anna Gebweyler*, Joh. Alberti ſereniſſimo Marchioni Bada Durlacenſi in judicibus primariis filia. Primam literaturam in gymnaſio patrio hauſit, ex quo d. 16. Mart. 1625. dimiſſus in Academia ſtudia philoſophica tractavit & laudabiles in linguis pariter ac ſcientiis fecit progreſſus. Accepta d. 13. Dec. 1626. prima Laurea, nec non deinceps magiſterii dignitate, invitantibus majorum exemplis & fratre præcipue *Remigio* J. V. D. ac Prof. ita ſuadente, juriſprudentiæ ſtuduit, publicos profeſſores publice privatimque diligenter audiens. Exterorum ritus atque mores coram contemplaturus a. 1630. iter inſtituit Pariſios, dein in Angliam trajecit, hinc per Belgium atque Germaniam reverſus præceptoribus profectuum ſuorum rationem reddidit partim in privatis examinibus, partim in publica diſerta ſimul & erudita diſputatione, & ab iiſdem Licentiam V. J. obtinuit a. 1638. His vero nondum contentus etiam Italiam petiit, pretioſiſſimarum antiquitatum viſendarum deſiderio captus, cui peregrinationi annuum fere tempus impendit. Denique cum ob ſingularem genii & ingenii felicitatem, vitæ integritatem & morum elegantiam, tum ob multivariam præclariſſimarum rerum doctrinam & experientiam, ſolidam inprimis & exquiſitam in jure pontificio & cæſareo ſcientiam, quam ex celebrioribus Germaniæ, Galliæ, Angliæ, Italiæ Belgiique academiis tanquam rem pretioſiſſimam, multo labore & ſudore partam, ſecum reportavit, ſupremis ac diu promeritis in utroque jure honoribus, doctorali nimirum dignitate, a patruo Joh. Jac. Fæſchio, J. V. D. ac Prof. Reip. Syndico, d. 29. Oct. 1644. fuit condecoratus, publice cum recitaſſet orationem in quæſtionem: *An & quatenus*

nus in bene constituta Rep. Gynæcocratia sit admittenda? Sed hæcce secuta sunt ornamenta sublimiora. Primo enim d. 30. Maj. 1645. electus fuit Logicæ Professor, cui muneri diligenter vacavit, donec, exspirante professione Organica, aut verius ad Logicam reducta, nova publicis auspiciis felicique omine ex cineribus adsurrexit in ejus locum historiarum professio, ea lege, ut in gratiam tyronum quidem historiæ universalis compendium, in provectiorum vero, inprimis exterorum Politices studiosorum usus Tacitus partitis horis prælegeretur, quod munus ipsi tanquam in utroque studio excellenter versato omnium consensu facile fuit commissum d. 25. Mart. 1659. Regentiæ vero decretum de creanda nova hac professione factum erat d. 24. Jan. idemque a summo magistratu adprobatum d. 5. Febr. anni ejusdem 1659. Novo hoc munere functus fuit itidem singulari diligentia atque dexteritate. Jam a. 1643. sociam vitæ sibi junxit *Catharinam Gunzer*, Sebastiani, mercatoris, filiam, Joh. Jac. Freyi, Linguæ Græcæ Professoris, viduam, cum qua per annos 40. pie vixit, & ex qua tres filios, tresque filias suscepit; in illis præcipue inclaruit *Sebastianus*, J. V. D. ejusdemque Professor. Noster cum duodecim fratribus tribusque sororibus supervixisset, tandem etiam laboribus atque diebus contritus mortem obiit d. 22. Oct. 1683.

Edidit a. 1638. disp. *de Venatione* &c.

XXII. SAMUEL BURCARD, *Joh. Vlrici*, mercatoris, filius, *Samuelis*, senatoris, nepos, natus est a. 1634. Parentes puerum, in quo egregiam indolem excellensque ingenium animadverterunt, gymnasio patrio bonis literis atque moribus probe instituendum & formandum mature tradiderunt. Jactis ibi primis studiorum fundamentis, & exantlatis minus gratis ludi literarii laboribus, bona pace ad musas elegantiores fuit dimissus, & in numerum Academiæ civium cooptatus. Hic cum in linguis æque ac in scientiis egregios fecisset profectus, dignissimus fuit habitus, qui d. 29. Maj. a. 1649. prima Laurea coronaretur; in quo actu promotorio *pro Rhetorica* græce disseruit. Cum etiam in secunda classe philosophica non minorem præstitisset industriam & eruditionem æque ac mores magistris satis probasset, d. 14. Jan. 1651.

1651. postquam prius diserta oratione monstrasset, *bonas leges & sedulam ipsarum custodiam Rempublicam inprimis beare*, axiomate doctorum philosophiæ fuit condecoratus. Dein Jurisprudentiæ studio operam navavit, & indefessa diligentia amplam Juris scientiam inquisivit, adeo ut ei jam a. 1656. summi in utroque jure honores decernerentur, quos vero demum d. 4. Dec. 1660. publice accipere voluit, qua occasione habuit orationem in quæstionem, *quibus virtutibus judicem præcipue præditum esse oporteat, & quodnam illius sit officium?* Antequam autem corona themidea fuit decoratus, professio Logicæ ei obtigit, nempe d. 29. Apr. 1659. Tunc etiam ante electionem in Regentia studium logicum, introducto pleniore & utiliore systemate, *Burgersdicii* videlicet, & definito quoque docendi modo, reformatum fuit. Hoc munus Burcardus diligenter curavit, donec fato sinistro phantasia ejus corrupta, ipseque ad docendum minus idoneus fuit redditus. Decreverunt itaque academiæ patres d. 18. Nov. 1683. ut, donec convaluerit, vicarius ei constitueretur, qui dimidiam salarii partem pro labore acciperet, & Burcardo defuncto in officio succederet. His conditionibus sex successive electi fuere vicarii, quorum primus erat a. 1684. *Samuel Werenfels*, d. 21. Jul. 1685. ad professionem Linguæ Græcæ translatus. Secundus a. 1685. *Bonifacius Fæsch*, d. 5. Jan. 1686. Rhetor electus. Tertius a. 1686. *Johannes Wettstein*, J. V. D. a. 1687. Græcæ linguæ professor designatus. Quartus a. 1687. *J. Georg. Mangold*, Med. Doct. d. 5. Jul. 1689. ex vicario ordinarius Rhetoricæ factus. Quintus a. 1689. *Joh. Jac. Battier*, J. V. D. qui a. 1693. cathedram Rhetoricam obtinuit. Sextus denique a. 1693. *Joh. Rod. Beck*, Med. Doct., qui vivo adhuc Burcardo d. 22. Sept. 1695. ordinarius Logicæ fuit denominatus, Burcardus vero rude donatus. Huic ordinario jam integrum salarium solvebatur, Burcardo vero dimidium salarium solvere tenebatur, qui in classe philosophorum novissimus erat electus. Denique Burcardus ex febri lenta & catarrho apoplectico miseram vitam finiit d. 4. Nov. 1705.

Edidit disp. *de Adulteriis* a. 1657. & disp. Log. *de Oppositione* a. 1659.

XXIII. Joh. Rodolphus Beck in lucem editus est d. 9. Aug. 1657. ab *Emanuele Beck*, senatore, *Sebastiani*, Theo-

Theologi, filio, & *Dorothea Hummel.* Emenſo ludi literarii ſtadio, in palæſtra philoſophica ſtrenue cucurrit & palmam ſemel iterumque accepit; d. 10. Nov. 1674. prima Laurea, & d. 2. Maj. 1676. corona doctorali philoſophica redimitus. Summis dein opibus ſtudium medicum adgreſſus egregiam in arte clinica comparavit ſcientiam, eamque porro aucturus peregrinationem per Galliam, Angliam, Belgium atque Germaniam ſapienter inſtituit, eamque non ſine fructu feliciter abſolvit. Poſtquam ita domi foriſque nullis laboribus ac ſumtibus pepercifſet, nihilque omiſiſſet eorum, quæ ad rem facere putabantur, ſtudiorum morumque cenſuræ ſe decenter ſubjecit, dignuſque fuit habitus, qui ſummos in Medicina honores acciperet; hos publice ipſi contulit *Jac. Roth*, Med. Doct. ac Anat. & Bot. Prof. d. 22. Mart. a. 1681. oratione prius habita, qua perſuadere contendit: *Medice vivere optime eſſe vivere.* Artem autem, quam ita diligenter didicerat, in ſolatium proximi adflicti exercere incœpit, magnumque ægris adtulit auxilium. Philoſophica vero ſtudia itidem diligenter continuavit, probe cognoſcens, ea medico haud exiguam adferre utilitatem. Mox etiam occaſio ei fuit data, & hac eruditionis ſuæ parte commodis publicis ſerviendi, cum a. 1693. profeſſor vicarius Logicæ cum ſpe ſucceſſionis conſtitueretur; quæ ſpes haud diu poſt fuit completa, ipſeque d. 22. Sept. 1695. ordinarius Logicæ profeſſor deſignatus. Huic officio, ut & viſitatoris Gymnaſii, ex aſſe ſatisfecit, ut qui ſingulari ſemper fuit induſtria, parteſque ſuas omni fide ſtrenuus explevit atque adſiduus. In hoc autem cum decurreret ſtadio, d. 21. Aug. 1711. a Theod. Zuingero, Med. Doct. ac Theor. Prof. unico adhuc collegii medici membro ſuperſtite, tanquam eorum philoſophiæ profeſſorum, qui medici erant, ſenior, in collegium medicum, ne illud totum exſpiraret, fuit adſcitus, qui dein, poſtquam collegio philoſophico valedixiſſet, ab eoque honorifice dimiſſus fuiſſet, in actibus publicis acad. nec non catalogo profeſſorum, ſenatu academico conſentiente, ſupra profeſſores philoſophiæ inter Medicos locum occupavit. Ex cathedra autem Logica d. 22. Dec. 1711. in cathedram Phyſicam vocatus, novum munus auſpicatus eſt d. 27. Apr. 1712. prælectione habita de *mundo.* Uxorem interim duxit a. 1695. *Annam Margaretham Zæslin*, ipſi ſuper-

ſuperſtitem, quæ duas filias ei peperit, in tenera ætate morte extinctas. Ipſe autem ſupremum diem explevit d. 28. Sept. 1726. apoplexia ſubito abreptus.

Edidit *themata philoſophica* a. 1678. diſp. de *Gonorrhæa virulenta*, a. 1680. & *poſitiones philoſ.* a. 1713.

XXIV. Joh. Rodolphus Zuinger, Med. Doct. ab academiæ proceribus, tum ut fidem ſervarent patri ejus *Theodoro* factam, qua promiſerant, ſe, ſi operam ſuam academiæ Baſil. perpetuo addiceret, nec apud exteros, qui eum ad ſe pertrahere ſtudebant, munus profeſſorium unquam acciperet, hunc filium proxima data occaſione ad profeſſionem ipſius eruditioni convenientem promoturos, tum ut merita ipſius filii remunerarent, eumque arctius ſibi devincirent, d. 16. Febr. 1712. annos nondum natus viginti Logices Profeſſor fuit electus, hancque cathedram ornavit, donec d. 16. Dec. a. 1721. ad ornandam cathedram Anat. & Botan. vocaretur. Biographiam magni hujus Viri jam inter Medicos traditam ſuppleturi, hic commemoramus, quod demum in noſtri notitiam pervenit, eum aliquando ſingulare divinæ providentiæ objectum fuiſſe. Res accidit Baſileæ, & hæc eſt. Eum pontem Rheni tranſiturum proxime præcedebat traha, cui magnus ferreus uncus, jungendis atque trahendis trabibus inſerviens, erat adnexus. Hic autem cum inter currendum duos tranſverſos pontis aſſeres ſecum aufferret, accidit, ut Zuingerus, qui viſu minus pollebat, & erecto corpore meditabundus incedere ſolebat, pontem apertum non obſervans, protinus per interruptos aſſeres decideret, & ab utroque latere brachiis ſuſtentatus, ponte ſuſpenſus hæreret. Hoc viſo confeſtim quis accurrit, eumque ſub axillis, de quibus corpus admodum grave, vir nempe erat procerior, pendebat, prehenſum ægerrime extraxit, & ab extremo vitæ periculo liberavit. Ereptus poſtmodum id doluit maxime, quod, poſt Deum, liberatori ſuo, qui ipſi ignotus manſit, gratias agere atque referre nunquam potuerit. V. Prof. Med. Pract. n. 13.

XXV. Nicolaus Bernoulli, J. V. D. d. 8. Apr. 1722. Logicam profeſſionem primus ſorte adeptus, eadem egregie fuit functus, dum d. 28. Maj. 1731. eam

cum cathedra Codicis & Juris feudalis permutare fuerat jussus. V. Prof. Cod. n. 25.

XXVI. PETRUS RYHINER commodis Academiæ Basil. natus d. 28. Nov. 1692. patre *Emanuele Ryhinero*, mercatore, & CC viro, matre vero *Maria Werenfels*, *Petri Werenfelsii* S. Th. Doct. ac Prof. nec non Antistitis, filia, a teneris moribus literisque bonis fuit institutus, idque felici successu. In triviali ludo rudimentis primis feliciter perceptis, ad Academiam transiit a. 1705. & philosophiæ diligentissimam operam navavit. Primum Latias atque Pelasgas artes sibi familiares reddere contendit; quo scopo Latium totum peragravit, auctores latinos, historicos, oratores, poëtas legendo atque relegendo, sparsim inde flores decerpendo, stilumque suum illis exornando. Ex Latio Athenas cursum deflexit, & græcos non minus quam romanos auctores sibi fecit familiares. Sic græcorum & romanorum literis probe tinctus, ad magis realia animum adplicuit, & metaphysicam atque logicam exactius pervestigavit, philosophiam moralem diligenter tractavit, etiamque algebræ profunda, matheseos abscondita, Physices difficillima scrutari est adgressus. Non mirum ergo, eum summa cum laude honores philosophicos adsecutum fuisse. Primam nempe Lauream obtinuit d. 31. Maj. 1707. Magisterii artium autem dignitatem d. 28. Maj. 1709. Ab his linguis, artibus atque scientiis instructissimus studium theologicum, cui d. 16. Nov. 1708. nomen dedit, capessivit, olim avunculum, *Sam. Werenfelsium*, non solum ut magnum Philosophum, sed & ut magnum Theologum, imitatione sedula expressurus. Hujus præsertim in hoc studio, ut jam antea in philosophico, usus fuit opera fidissima atque optima, eosque fecit progressus, ut a. 1712. in numerum candidatorum S. Ministerii adlegeretur. His feliciter superatis, philosophica æque ac theologica studia perfecturus, exteras regiones invisit, & Neocomi *J. Frid. Osterwaldii*, Genevæ *Alphonsi Turretini*, intimorum Werenfelsii amicorum, sibi conciliavit amorem. Dein a. 1722. Parisios contendit, ipsique ab avunculo Werenfelsio commendato ad celeberrimos illius Academiæ viros, nec non ad Academiam Scientiarum, aditus patuit. Domum reversus d. 4. Febr. 1725. matrimonium contraxit cum *Veronica Battier*, *Fride-*

Friderici Battierii, pastoris Albani & *Margarethæ Iselin*, filia, *Albrechti Schaubii* vidua, ex qua, sibi superstite, duos filios, *Petrum* mercatorem, & *Emanuelem*, Theologiæ studiosum defunctum, tresque filias suscepit. Interim tam in lingua gallica quam germanica conciones habuit sacras, sicque ad pastoratum olim rite fungendum, si ita providentiæ divinæ placeret, sese præparavit; sed & studiosæ juventuti prælectionibus privatis theologicis atque philosophicis prodesse studuit, academiæ usibus itidem sese consecrans. Ad utrumque, vel in Ecclesia, vel in Academia Deo proximoque serviendi, paratus, Deo duce, ad usus academicos arcessebatur, cum ei primum vicariatus professionis Ethicæ deferretur, quem ab a. 1726. ad a. 1732. omni diligentia administravit. Iste autem cum laude gestus vicariatus ei ordinariam comparavit professionem, nempe Logicæ, quæ ipsi obtigit d. 26. Oct. 1731. quam d. 12. Dec. 1731. prælectione de *utilitate Logicæ artificialis* adiit, quamque ad dies vitæ ad ductum potissimum *artis cogitandi*, Basil. 1749. recusæ, summa cum laude obiit. Collegia privata studiosis indulsit utilissima, eaque, dum per vires licuit, diligentissime continuavit. Ab a. 1744. visitationem Gymnasii cum fructu subiit, & juventutis commoda strenue promovit. Rectoratum academiæ iterum, Decanatum philosophicum octies gessit dextre atque decenter. Ceterum vir erat acuti ingenii, pius, diligens, officiosus in omnes, philosophus atque theologus sincera fide ornatus. Ex marasmo senili obiit d. 28. Apr. 1771.

Edidit diss. *de æternitate mundi*, 1708. diss. *de usu consequentiarum in Theologia*, 1713. *theses logicas de syllogismis a Logicis vulgo omissis*, 1722. *theses physicas*, a. 1727. diss. *de fundamento Juris N. & G. ex Matth.* VII. 12. 1727. *theses logicas de reductione cogitationum ad minimos terminos*, 1731. *theses logicas de methodo disputandi*, 1736. dissertationes *de judiciis temerariis*, I. 1736. II. 1737. III. & IV. 1739. *positiones philos.* eod. *orationem funebrem in obitum Sam. Werenfelsii*, 1740. *Ejusd. Opuscula auctiora* 2. Tom. in 4. cum præfationibus, Laus. 1739. *Hubneri Geographiæ* T. I. *in gallicam*, & *Osterwaldii observationes in V. T. in germanicam linguam transtulit.*

XXVII. Lucas Legrand natus d. 15. Mart. 1735. ex parentibus *Christophoro Legrand*, mercatore ac CC. viro, & *Maria Juditha Linder*, ob acutissimum ingenium & incredibile literarum studium, quo puer erat præditus, mature musis devotus optimisque magistris instituendus fuit datus. Nec irrita fuere studia atque consilia in eum locata. Citius enim, cum ex gymnasio ad academiam transiit, omnes philosophiæ partes sibi fecit familiares, & pro singulari, quam in eas addiscendas impendit, industria pulcherrimos fecit progressus. Honores autem academicos, quos sapientissimus ordo solet largiri, nempe primam Lauream d. 26. Maj. 1750. Magistri artium autem dignitatem d. 8. Jun. 1751. dignissimus adeptus, Jurisprudentiæ se dedit, non quidem totum, literis elegantioribus partem quandam otii temporisque sui reservans. Studium tamen juris tanta diligentia fuit prosecutus, ut consueta examina magna cum laude superarit & specimen disputatorium pro gradu doctoratus obtinendo, anno 1757. exhibitum, nec non eodem anno alterum specimen pro vacante cathedra juridica, omnium adplausu defenderit; hinc & ex decreto amplissimi JC. ordinis d. 16. Dec. 1757. J. V. D. creatus fuit atque promulgatus. His ornatus titulis, cum juris scientia literarum humaniorum studium porro junxit atque prosecutus est avidissime, ut non solum cum Catone Reipublicæ prudenter consultare, sed & cum Platone in academia acute philosophari posset. Hunc in finem etiam Argentoratensis academiæ primarium lumen, *Dan. Schœpflinum*, adiit, ejusque prælectiones historicas atque antiquarias magno cum fructu audivit. In literatura græca atque latina versatissimus etiam hebraicam est adgressus, idque successu satis felici. Quicquid enim tentat, id haud obiter sed accurate tractat, nec desistit, donec in intimum inquisiverit. Variis autem occasionibus cum singularem suam eruditionem publice ostendisset, contigit ei tandem adeo esse felici, ut die 15. Nov 1771. professionem *Logicæ*, cui & ex decreto senatus academici *Metaphysica* alternis vicibus tractanda fuerat juncta, sortito obtineret, quam d. 17. Jan. 1772. publice adgressus, quaque hactenus, *Baumeisteri* elementa philosophiæ recentioris Viennæ 1774. & alibi excusa auditoribus exponens, pro viribus diligenter est functus. Vtinam vires corporis animi responderent viribus!

Edidit

Edidit *observationes philos. misc.* d. 4. Jun. 1751. *Conjecturas misc. historicas* d 30. Aug. 1754. *Observationes jurid.* d. 9. Sept. 1757. d. 4. Oct. 1757. iterum *observationes jurid. subitaneas*; d. 31. Aug. 1762. *Observat. philolog. gr.* d 19. Apr. 1765. *observat. misc. hist.* d. 5. Sept. 1766. *meditationes super latinæ linguæ studio; primas lineas theologiæ naturalis*. 1771. 8. *tentamen philosophicum de principio rationis sufficientis*, 1772. 8. *specimen observatorum in Æschyleo Agamemnone*, Bas. 1778. 8.

PROFESSORES LINGUÆ GRÆCÆ.

I. Simon Grynæus, Professor Linguæ Græcæ Heidelbergensis, ab Oecolampadio, ita jubente magistratu Basiliensi, illinc vocatus, a. 1529. professionem græcam adiit, eaque sese abdicavit a. 1536. ad explicationem N. T. translatus. V. Prof. N. T. n. 2.

II. Johannes Oporinus, (*Herbster*) natus est Basileæ d. 25. Jan. 1507. patre *Johanne Herbst*, Argentinensi, pictore suæ ætatis artificum haud postremo, cive Basiliensi facto, matre *Barbara Lupfart*. Hi parentes re angusta, quæ domi erat, admodum pressi, pater nempe ad uxorem nil præter industriam, mater ad maritum excepta virtute nihil dotis adtulerat, nihil tamen in liberis bene educandis fecerant reliqui, & ipsemet pater hunc filium literarum rudimenta docuit, in publicum ludum literarium deduxit, & a præceptoribus tradita ab ipso exegit atque cum eo repetiit. Postquam domi feliciter literarum rudimenta percepit, ob patris inopiam Argentinam descendit, & in pauperum scholasticorum contubernio quatuor fere annos vixit. Oporinus pro ingenii, quo pollebat, acumine in hac schola tantum profecit, ut & latine pure atque expedite loqueretur, & græcæ linguæ non prorsus esset ignarus; adeo verum est illud Virgilianum:

— — — labor omnia vincit
Improbus, & duris urgens in rebus egestas.

Maturitatem ætatis & judicii adeptus patriam repetiit, & publicos professores artes humaniores tradentes sedulus audivit. Sed cum paupertas domestica subsidia negaret, ad Abbatem S. Urbani sese contulit, & ibi juventutem,

ventutem, quæ aliquando in collegium recipienda erat, docuit. Hac vitæ conditione in monasterio Lucernensi degens venit in familiaritatem *Xylotecti*, canonici, qui doctum & lepidum, ut ea ferebant tempora, scribebat carmen, & Oporinus eo non erat inferior. Non multo post Xylotectus Evangelii puritatem amplexus, amplissimos illos reditus deseruit, ductaque uxore, Basileam concessit, ubi deinde pestis contagione infectus, vitam cum morte commutavit. Oporinus quoque monasticæ scholæ pertæsus, amicum secutus, Basileam rediit, cœptum studiorum cursum continuaturus, & cum laude confecturus. Sed cum nec tum quidem ulla subsidia a quopiam subministrarentur, Græcos Theologos describendos suscepit, quos Frobenius typis excudit. Tandem Xylotecti viduam a. 1527. uxorem duxit, vetulam morosam & austeram, imperiosam atque immitem, cum qua non minus ac olim Socrates cum sua Xantippe philosophari didicit & injurias patienter perferre. Hoc etiam tempore, a. 1529. Oporinus aliud patientiæ exercendæ habuit objectum, nempe scholam S. Templi, quam ipse gubernabat, & in qua juventutis studia, ut erat tractandorum ingeniorum peritus artifex, moderabatur. Sed is quoque scholasticæ vitæ cursus cito est interruptus. Quum enim naturæ præstantia nonnisi ad summa hortaretur, & doctorum virorum, *Erasmi* præcipue & *Glareani*, elogiis exstimulatus non quiesceret, de ineunda alia studiorum ratione cogitare cœpit. Hoc meditanti Oporino *Oecolampadius* auctor fuit, ut Medicinæ studio se addiceret, præsertim cum Basileæ tum versaretur *Theophrastus Paracelsus*, qui unius anni spatio eximium artis doctorem se perfecturum superbe jactitabat. Consilium Oecolampadii secutus Oporinus Theophrasto se adjunxit, & quamdiu Basileæ fuit, ab ejus consuetudine nunquam discessit; imo etiam operam ipsi suam, famuli & amanuensis officio functus, locabat, sperans se vel hac officiosa diligentia perfectam artis cognitionem, quam doctor iste plenis buccis crepabat, consecuturum. Cum ita per biennium insanos magistri, vino sæpius madidi, mores patienter tulisset, tandem Theophrastus Basilea discessit & Oporino vasa chymica reliquit. Oporinus autem spe pellectus, magistrum, ut promiserat, *Laudani* conficiendi rationem ipsi traditurum, eum in Alsatiam est comitatus, & bien-

biennium adhuc hominis importunitatem tulit. Tandem ſe a magiſtro ſuo, quod cupiebat, impetraturum diffidens eum deſeruit, & ad imperia uxoris rediit, laudani portione prius ab illo accepta, qua paulo poſt ex mortis faucibus fuerat ereptus. Sumto enim purgandi cauſa mercurio præcipitato, rixa cum uxore orta, noctu domo egreſſus, ad patrem contendit. Hauſta in via aqua copioſiore, & quia pulſandis ædibus patri dormienti moleſtus eſſe nollet, ad fores adſidens, frigore oborto, toto corpore, capite inprimis, adeo intumuit, ut de vita Medici deſperarent. Dum ita aliquamdiu decumberet, & quodam die ſolus domi in lecto eſſet, recordatus laudani, ad peram, qua continebatur, adrepſit, ac tres pillulas devoravit; ſomno dein inſecuto, tumor evanuit, iſque incolumis evaſit, maxime ſtupente uxore, quæ ex templo domum reverſa ſe virum mortuum inventuram ſperabat. Non multo poſt Oporini uxor, cum qua per octennium vixit, Lucernæ obiit, quo bonorum ſuorum cauſa quotannis adſcendebat. Amplam quidem hæreditatem ex facultatibus mortuæ conjugis ſibi obventuram putabat, ſed fraude adfinium ejus hac ſpe fuerat fruſtratus, ſicque in priſtinam concidit paupertatem atque miſeriam, ex qua autem mox eum eripuit *Simon Grynæus*. Hic cum a. 1536. a profeſſione græca & collegii Auguſtiniani adminiſtratione ad profeſſionem N. T. vocaretur, auctoritate ſua effecit, ut Oporinus, quem græce doctiſſimum noverat, in ſtationem hanc utramque ſubſtitueretur. Ad ſtudia itaque & ad ſecundas nuptias cum *Maria Ficina* reverſus, magna cum laude & auditorum fructu munere profeſſoris eſt functus. Plutarchi vitas græce ſcriptas frequentibus auditoribus docte & prudenter enarravit. Collegio præfectus *Eraſmo* Friburgo Baſileam reduci vinum honorarium officii cauſa offerebat. In mutuum complexum poſtquam venirent & dextras jungerent, Eraſmi manum Oporinus durius compreſſit; ille, ut erat chiragricus, ſe graviter lædi, ſive ſerio ſive joco, exclamabat, hic adtonitus obmutuit. Id animadvertens Eraſmus, Oporinum amice compellat, vinum infundi jubet, & ut animum recipiat hortatur. Conſedit cum ſuo comitatu ſatis frequenti Oporinus, & ſemel atque iterum in orbem redeunte poculo, ad ſe quoque reverſus, docta & gravi oratione atque ipſo digna

gna Erasmo Erasmum excepit. Sed hæc vitæ conditio supra biennium non duravit. Cum enim senatores acad. a. 1539. decernerent, ut quisque Ministrorum ecclesiæ, qui nomen in album nondum retulerat, id sine mora faceret, quisque etiam Professorum summum in ea arte, quam profitebatur, gradum, si nondum haberet, consequatur, alii quidem obediebant, alii vero, præcipue ætate jam provecti, renuebant & dimissionem accipiebant; in horum numero erat & Oporinus. Verum adcessit etiam causa domestica, quæ, ut a munere professorio tam facile abiret, eum commovit. Vxor nempe sumtuosa tresque filii proluvium matris imitantes, eum hisce sumtibus imparem adegerunt aliud vitæ genus magis lucrosum eligere. Deserta itaque academia, cum *Roberto Wintero*, adfine suo, libros excudere cœpit. Verum iterum invita fortuna hæc agebantur. Contraxit æs alienum, quod solvere nullus poterat. Proceres quidem Academiæ ei succurrere cogitabant, eique, qui olim *Bonif. Amerbachium* jura explicantem audiverat, professionem juridicam offerebant, quam vero, qui quietis erat amantissimus & flexibiles illas in utramque partem casuum disputationes quam maxime aversabatur, accipere noluit. Ita sibi relictus, soluta cum Wintero societate, accepta mutuo satis ingenti pecuniæ summa, solus typographiam exercere cœpit, majori autem longe publici quam suo cum commodo. Vir nempe erat, qui plures sumtus in eruditorum lucubrationes nec non in operas typographicas impenderat, quique præterea censuum rationes nunquam inibat, rerum suarum incurius atque negligens; his adcesserant etiam uxor liberique sumtuosi atque prodigi; quæ omnia, ut & fœneratores, quos pro sorte centum florenorum ipsi locata viginti imo triginta usuræ annuæ loco extorquere non puduit, nec non Oporini temeritas, qua pro aliis fidem suam interposuit, itemque alia fata adversa rem ejus familiarem magis magisque dissipabant. Interim licet omnes nervi essent præcisi, forti tamen animo has ærumnas pertulit, in officina sua operosissimus, adeo, ut omnes libros, quos majori numero impresserat, ipsemet correxerit, hinc & correctissimi hocque etiam nomine omnibus accepti ex officina ejus prodierunt. Licet autem ipse premeretur, pressis opera sua supra vires adstitit. Non solum enim patrem, qui conscientia ductus artem pictoriam

pictoriam deseruit, verebatur nempe, ne a se pictæ imagines ad idololatriam adhibeantur, nec non sorores, mater autem mature fuerat mortua, aluit, fovit, sustentavit, sed & hospites, auxilio destitutos, suscepit & liberaliter habuit. Subinde quidem inter nubila phœbus lucere inceperat. Nam ipse *Ferdinandus* Imperator hominis probitatem amplexus benignissime ipsi concessit, ut merces ejus improfessæ Brisaci prætervéherentur. Palatinus etiam Elector *Fridericus* Oporini integritatem & in excudendis libris industriam admiratus, eum Heidelbergam amplis conditionibus evocavit; sed natalis soli dulcedine captus hæc commoda repudiavit. Etiam, ut alia mittamus, inter felices eventus numerare potuit, quod voluptuosa uxor, cum qua triginta & aliquot annos sine jurgiis (perita nempe erat artium, quibus indulgentiores mariti capiuntur, & ad obsequia uxorum flectuntur) vixerat, ipso Francofurti in nundinis absente, a. 1564. peste obierit, ejusque loco semestri elapso tertiam uxorem, *Elisabetham Holzach*, Eucharii filiam, *Joh. Hervagii* junioris, typographi viduam valde dotatam atque generosam duxerit. Sed fluxa erant hæc omnia, & commoda hæc uxor quarto conjugii mense præmatura morte ei fuit abrepta. Verum nova mox rerum oborta est catastrophe, & quidem lætior. Quartam duxit uxorem; vetulus mulierem juvenculam, *Faustinam Amerbach*, *Vlrici Iselii*, JC. viduam, quæ præter nominis honestam existimationem in Oporino nihil expetiit. Hæc res mariti diligentius perpendens, eumque ætate jam gravem, laboribus istis ferendis imparem esse videns, adsidue instabat atque orabat, ut vendita officina se expediret. Difficulter quidem conjugis precibus cessit, quod stationem hanc, in quam a Deo esset collocatus, temere deserendam, & privato otio publicum commodum postponendum non putaret, sæpe etiam diceret: *Molestiæ typographicæ finem mortem ipsam jam propinquam excepturam esse.* Victus tamen justis uxoris precibus typographiam vendidit, nunquam suarum rerum subducta summa. Non multo post suscepit filium, *Emanuelem*, d. 25. Jan. 1568. Lætitiam quam inde perceperit Oporinus judicabunt isti, quorum omnis in prole unica nominis & generis propagatrice stat cura. Nullæ certe ad doctos mittebantur literæ, in quibus *Oporinuli* non multa fieret mentio. Sed nec hæc

 bona

bona fuere durabilia. Quinto nempe post natum filiolum mense ex catarrho & cephalalgia epidemia cœpit decumbere, nullum antea morbum passus, excepta paralysi, qua a. 1558. obruebatur, denique d. 6. Jul. 1568. fortunæ jactationi ereptus placide vita excessit. Filiolus, *Emanuel*, patrem mox ad æterna gaudia secutus est, natus annos duos cum dimidio. Omnium ab Oporino editorum librorum catalogum satis amplum una cum ejus vita edidit *Andreas Jociscus* Argentorati 1569. 8.

Ipse autem conscripsit *scholia in Solinum*, & *Ciceronis varia; annotata in Demosthenem, Plinii historiam naturalem, Plutarchum, Hesiodum, Platonem, Pollucem. Bucolicorum latinorum authores, quotquot a Virgilii ætate ad sua usque tempora eo poëmatis genere usi sunt, collegit ediditque*. Basil. 1546. 8. *Darii Tiberti epitome vitarum Plutarchi ab innumeris mendis repurgata per Jo. Oporinum prodiit*, Basil. 12.

III. Marcus Hopperus, J. V. D. Græcas literas publice professus est an. 1544. & Homerum exposuit; hoc officio se abdicavit & munus professoris Physicæ adiit a. 1549. V. Prof. Instit. n. 3.

IV. Sebastianus Lepusculus Hoppero successit a. 1549. sed per triennium tantum auditoribus Homerum prælegit. V. Prof. Log. n. 4.

V. Sebastianus Castellio ex Allobrogum exiguo vico *Chatillon*, & a tenuibus parentibus, quibus curta erat suppellex, ortum duxit a. 1515. Pertenues autem licet fuerint parentes, pii tamen fuerunt atque probi, qui liberos, quantum in illis erat, a vitiis abstractos ad virtutem ducebant. Ita ipse refert de patre: *Hoc habuit meus pater boni, quamvis in magna religionis ignorantia, ut a furto, & mendacio inprimis, & ipse abhorreret, & abhorrendum doceret. Itaque erat nobis vulgo me puero in ore hoc nostrate proverbium*: ou pendre, ou rendre, ou les peines d'enfers attendre. Omnibus igitur subsidiis destitutus, proprio marte in literis tantum profecit, ut juvenis adhuc tribus adolescentibus nobilibus Lugdunensibus ephorus constitueretur. Lugduni cum degeret, accidit, ut eum quidam errore nominis

minis pro Castellione *Castalionem* vocitaret. Quod ille nomen audiens a musarum fonte Castalio derivatum adamavit atque amplexus est, seque, omisso deinceps Castellionis nomine patrio, Castalionem adpellavit; quin etiam idem nomen scriptis nonnullis præfixit. Sed postea, cum majorem veri adeptus est cognitionem, omissa illa, quam exsecratus est, gloriola græca, iterum se Castellionem vocavit & ab aliis adpellari cupivit. Lugduno relicto a. 1540. Argentinam petiit, ubi *Calvino* in notitiam venit, ejusque rogatu rectoratum scholæ Genevensis in se suscepit, & magno cum fructu per triennium gessit. Calvinus autem, qui Castellionem eruditionis causa magni habebat, mox ei fuit infensissimus, ita ut in publicis scriptis in eum acerbissime inveheretur, ad quas autem objectiones Castellio fortiter nec sine sale respondit. Initium dissidii derivandum a Castellionis inconstantia: cum enim a. 1542. Genevæ pestis grassaretur & Calvino atque Petro Blancheto Castellio ex ministris solus operam suam in visitandis ægrotis offerret, accidit, ut jacta sors Castellionem primum designaret, qui istud muneris in se susciperet, quod vero is, mutata sententia, præstare negavit. His mox accesserunt & alia, nempe nonnullæ Castellionis sententiæ a Calvini sententia diversæ, quas jam irritatus perferre non poterat. Haud enim in Calvinum quadravit illud *Sim. Grynæi* dictum:

Non eadem sentire bonis de rebus iisdem
Incolumi licuit semper amicitia.

Castellio autem, pacis amantissimus, maluit loco cedere, quam inter discordes vivere; dimissionem itaque petiit atque obtinuit, testimonio ornatus ab ipso Calvino, quod hactenus ineditum ex MS. *Zuingerianis* hic adponimus, ex quo constabit, qua mente tunc Calvinus erga Castellionem fuerit, & quænam præcipua capita fuerint inter eos controversa:

Cum Sebastianus Castalio scholæ nostræ hactenus præfuisset: missionem petiit a Senatu, ac impetravit. Ista enim lege susceperat hanc provinciam, ut sibi integrum foret, eam relinquere, si post aliquod temporis spatium nimis sibi incommodam esse ac gravem expertus foret. Nunc, quoniam alio migrare habebat in animo: testimo-

nium a nobis petiit anteactæ vitæ, quod illi non esse denegandum censuimus. Hoc ergo breviter testamur, talem fuisse a nobis habitum, ut nostro omnium consensu jam ad munus pastorale destinatus esset, nisi obstitisset una causa. Nam cum ex more inquireremus, num in tota doctrinæ summa inter nos & illum conveniret, duo esse respondit, in quibus non posset nobiscum sentire: Quod Salomonis Canticum sacris libris adscriberemus: & quod descensum Christi ad inferos acciperemus in catechismo pro eo, quem sustinuit, conscientiæ horrore, cum pro nobis sisteret se ad Dei tribunal, ut peccata nostra, pœnam ac maledictionem in se transferendo, sua morte expiaret. Quantum ad hoc posterius spectat, quin pia esset ac sancta doctrina, quam profitemur, non negabat: de eo tantum erat controversia, num sic intelligendus esset hic locus. Primum rationibus conati sumus eum adducere in nostram sententiam: quæ contra objecit argumenta refutavimus, ut potuimus. Cum nihil hoc modo proficeremus, inita tandem a nobis fuit alia ratio. Ostendimus symbolum fidei non alio pertinere, neque in alium fuisse finem compositum, nisi ut extaret brevis ac simplex christianismi summa, quæ & sanam doctrinam contineret, & populum doceret de rebus maxime ad salutem necessariis. Sufficere ergo illi debere, si non nisi sanam piamque doctrinam haberet nostra expositio, & ad ædificationem apta esset. Neque enim nos improbare ecclesias, quæ secus interpretarentur. Tantum id nobis curæ esse, ne quod ex variis expositionibus grave malum nasceretur. Respondit, nolle se recipere, quod præstare, nisi repugnante conscientia, non posset. Verum præcipuum nobis certamen de Cantico fuit. Existimat enim lascivum & obscœnum esse carmen, quo Salomo impudicos suos amores descripserit. Principio obtestati eum sumus, ut ne perpetuum universæ ecclesiæ consensum temere pro nihilo duceret. Nullum dubiæ fidei librum esse, de quo non fuerit mota olim & agitata aliqua disceptatio. Quin etiam ex iis, quibus certam auctoritatem nunc deferimus, quosdam non fuisse initio absque controversia receptos: hunc a nemine palam fuisse unquam repudiatum. Obtestati quoque sumus, ne suo judicio plus æquo arrogaret: præsertim cum nihil proponeret, quod non omnes ante eum natum vidissent. Quod argumentum attinet, admonuimus formam esse Epithalamii, alteri non absimilem, quæ Ps. 45. habetur. Nec omnino quicquam inter-

interesse, nisi quod quæ hic in genere breviter dicuntur, fusius & quasi minutatim explicantur in Cantico. Decantari enim in Psalmo Salomonis pulchritudinem & sponsæ ornatum, ita ut res respondeat: discrimen in sola dictionis figura esse. Cum hæc nullius apud eum momenti essent, consultavimus inter nos, quidnam opus esset facto. Una omnium sententia fuit, periculosum & mali exempli fore, si ad ministerium cum hac conditione admitteretur. Bonos enim primum non leviter offensum iri, si audiant, ministrum esse a nobis creatum, qui librum, quem in sacrorum librorum catalogo habeant omnes ecclesiæ, respuere se ac damnare palam profiteatur. Malis & improbis, qui & infamandi Evangelii & hujus ecclesiæ lacerandæ occasionem captant, ita fenestram per nos apertam iri. Postremo hac lege nos obstrictum iri in posterum, ne cui alteri vitio vertamus, si aut Ecclesiastem, aut Proverbia, aut unumquemque librum ex reliquis repudiet: nisi forte in hoc certamen descendere libeat, quis Spiritu S. dignus sit, aut indignus. Ne quis ergo aliud quidpiam causæ esse suspicetur, cur a nobis discedat Sebastianus: hoc quocunque venerit, testatum esse volumus, scholæ magisterio sponte se abdicavit. In eo ita se gesserat, ut sacro hoc ministerio dignum judicaremus. Quo minus autem receptus fuerit, non aliqua vitæ macula, non impium aliquod in fidei nostræ capitibus dogma, sed hæc una, quam exposuimus, causa obstitit.

Ministri Ecclesiæ Genevensis;

Johannes Calvinus omnium nomine ac mandato subscripsi.

Castellio itaque a. 1544. cum uxore, quam ibi duxerat, Genevam reliquit & Basileam venit, literarum studia prosecuturus. Hic autem cum uxore atque liberis jejunas sæpe cœnas toleravit, quin fame fere pereundum ipsi fuisset, nisi pietas *Joh. Oporini* eum sustentasset. Hic præsertim ei fuit auctor, ut latinam Bibliorum versionem, quam a. 1542. Genevæ inceperat, absolveret, quod, præmissis aliquot Scripturæ libris particularibus, Pentateucho atque Psalterio, tandem a. 1551. præstitit, & ipsemet Oporinus editionem curavit. Ea in publicum emissa, mox diversa expertus est judicia; laudabatur ab his, vituperabatur ab illis. Inprimis calamum contra eum strinxerat *Theod Beza*, ei imputans, quod nimia puritatis latini sermonis affectatione haud raro

impia & a mente Spiritus S. aliena in textum ſacrum intulerit; ſed contra hunc & alios peculiari ſcripto maſcule ſe defenderat Caſtellio; ad recte modeſteque monita vero adtendere haud neglexit & plura in ſecunda atque tertia editione ſtudioſe correxit atque emendavit, obſcurorum locorum intelligentiam precibus ſæpenumero a Deo efflagitans. Paupertate autem ille, quatuor filiis quatuorque filiabus obrutus, magis magiſque premebatur, ita ut ad viliores operas ſeſe demittere neceſſe haberet. Aliquando occaſione forte invitante, & frigore urgente, in ripa Rheni, qua ille ſuburbium S. Albani, in quo Noſter habitabat, præterlabitur, ligna foco accendendo deſtinata, quæ præceps torrentum vis ex Byrſa fluvio ruptis obicibus in Rhenum abripuerat, ipſe harpagone ex lintre adtraxit, ſicque uno die ſeptem lignorum ulnas faſtigiavit, pro quarum ſingulis a Magiſtratu quaternos ſolidos, laboris pretium recepit, dum interim ex reſiduo muſæ ejus incaluere, cujus operæ & laboris pro temporum illorum ratione eum non puduit, uti nec piſces captare, & prædiolum domui ſuæ adjacens colere ſibi probro duxit, ut eſt ingenioſa & laborioſa paupertas. Cujus tamen facti fama ut ad exteros, moris hujus, qui tum Baſileæ vigebat, & adhuc viget, ignaros erat delata, vitio imo furto ipſi eſt datum, a quo tamen ipſe in *defenſione* ad autorem libri, (Joh. Calvinum) cui titulus eſt: *calumniæ nebulonis*, ſolide ſe liberum præſtitit; hanc ſui defenſionem his verbis clauſit: *Sed revera comperio verum eſſe dictum cujuſdam antiqui*: neſcio quomodo nihil tam ſtultum eſt, quod non ab aliquo ſapientum dictum ſit. *Faxit Deus, ut tam manifeſtus caſus ſit tibi occaſio ſurgendi; id quod certe fiet, ſi Deum diliges.* Mitior deinde adfulſit fortuna virtuti; academia nempe a. 1553. omnigena ejus eruditione, qua non pollebat tantum, ſed & jam tum inclareſcebat, inprimis autem theologiæ & linguarum, hebraicæ, græcæ atque latinæ cognitione, impulſa, Linguæ Græcæ profeſſorem rite eum conſtituit, in qua ſtatione Iſocratem atque Homerum auditoribus interpretatus eſt magno rei literariæ commodo, nominiſque ſui celebritate. Etiam, ut profeſſione rite fungeretur, d. 1. Aug. 1553, ab Henrico Pantaleone publice A. L. M. fuit creatus. Quamvis autem munus, ipſi in academia concreditum, illum quidem adjuverit, ut commodius vitam tranſigere

transſigere potuerit, attamen non tantopere ejus facultates auxit, ut cum liberis laute viveret, ſed ut cum adverſariis *Calvino* atque *Beza*, hæreſeos eum reum peragentibus, *Theologis Turicenſibus* atque *Mart. Borrhao*, Theologo Baſil. ita & cum egeſtate ad extremum uſque vitæ ipſi fuerat conflictandum. Adparet utrumque ex epiſtola excuſatoria ad Conſulem & Senatum Baſil. a. 1563. data, in qua hæc fuerunt verba; „ Eſt „ mihi, mei clementiſſimi Domini! a magnifico Do„ mino Rectore & ceteris Eccleſiæ Doctoribus & Paſto„ ribus demonſtratum, quemadmodum vobis ſcriptæ „ fuerunt literæ, in quibus ego graviſſime accuſer: cu„ jus accuſationis partes ſunt duæ: una ex libro „ Theod. Bezæ ſumta, altera ſuper mea dialogorum „ *Bernhardini Ochini* translatione. Quod iſtos dialogos „ transtulerim, non puto, id mihi fraudi eſſe debere, „ transtuli enim (ſicut & alia ejus opera transtuleram) „ non ut Judex, ſed ut translator, & ex ejuſmodi „ opera ad alendam familiam quæſtum facere ſolitus. " Prima accuſatio Geneva, altera Turico Baſileam venerat. Caſtellio patronis uſus eſt, qui cauſam ejus ſuſceperunt; attamen ipſi a Senatu mandatum fuit, ut munere ſuo fungeretur, Græcaque doceret, Theologos vero ſuis rebus proſpicere pateretur. Quod autem ad litem cum *Borrhao* adtinet, res ita erat comparata: Scripſerat Borrhaus *commentarios in quinque libros Moſis*, in quibus doctrinam Reformatorum de decreto Dei tuitus eſt. Caſtellio *annotationes in caput IX. Epiſtolæ Pauli ad Romanos* fecit, quas Borrhaus in *Commentariis ſuis* refutavit. Ipſe autem Caſtellio in libello *de prædeſtinatione ad Martinum Borrhaum*, qui diu poſt ejus obitum *in ſcriptis ſelectis & rariſſimis* ejus editus fuit, rem ita „ narrat: „ In præfatione ſtatim, non ſemel, inquit, „ hortatus es me, Martine Borrhaë! ut, quæ tu de „ prædeſtinatione ſcripſiſſes, legerem, & ſi quid mihi „ non ſatisfaceret, contra ſcriberem, tibique argumen„ ta mea ſcripta traderem. Legi, ſed quominus hacte„ nus ſcripſerim, cauſæ fuere duæ potiſſimum. Una „ eſt, quod cum olim meam hac de re ſententiam ſcri„ pſiſſem in annotatione in IX. caput ad Romanos: „ Vos cenſores annotationem illam jam excuſam jam„ que unis nundinis una cum Bibliis diſtractam, tol„ lendam curaſtis de Bibliis: & tu poſtea in tuis

„ in Mosen commentariis contra annotationem istam „ scripsisti, cumque me postea ad scriptum tuum legen„ dum, ut dixi, contraque scribendum hortatus fue„ ris, & ego ex te quæsivissem, num permissuri esse„ tis, ut imprimeretur, si quid ego scripsissem; respon„ disti: vos omnino non permissuros, sed cupere te, „ mea argumenta tibi tradi, ut hac ratione redderem „ ego te armatiorem; miratus sum sane responsum „ tuum, idque mihi, ut verum tibi ingenue dicam, „ perinde visum est, ac si quis dicat adversario: Tra„ de mihi arma tua, ut ego te tanto facilius oppri„ mam." Tandem atrophia, quam adsiduis studiis, curis & vigiliis, forte etiam vini abstinentia, contraxerat, gravissimos stomachi dolores, quos potu lactis intempestivo magis exacerbaverat, cum lenta febre perpessus, itemque lapsu, vitam miseram vir vere pius ac eruditus clausit d. 29. Dec. a. 1563. Moriens eas reliquit opes, quæ christiano homine thesaurum suum in cœlis quærente dignæ erant. Sepultus in summo templo, & a tribus nobilibus Polonis epitaphio ornatus. Hoc singulare de ejus sepultura refert *Scaliger*, eum sepulcro, quod Grynææ genti fuerat proprium, conditum fuisse, sed *J. Jac Grynæum*, qui celebris Theologus Basileæ fuit, hinc extractum in alio sepulcro posuisse, forte ne pulvis suus cum *Mystici* hujus pulvere misceretur.

Edidit *Mosen Latinum ex Hebræo factum*, 1546. *Psalterium Latinum*, 1547. Basil. 1556 12. *Biblia S. Lat. cum annotationibus*, Bas. 1551. 1554. 1556. f. sæpius postea recusa, 1573. 1663. 1697 1699. Lips. 1701. 8. 1728 4. T. 12. 1750 8. *Biblia S. Gall.* Bas. 1555. fol. *Dialogos* 4. *de prædestinatione, electione, libero arbitrio & fide*. Aresdorffii (Basileæ per Petr. Pernam) 1578. cum præfatione *Felicis Turpionis* (*Fausti Socini*) his adjecit *quæstionem, an perfecte legi Dei ab homine per Spiritum S. obediri possit? responsionem ad* D. Mart. Borrhaum *de prædestinatione, defensionem adversus Joh. Calvini Nebulonem* & de *calumnia* l. 1. hic libellus de *calumnia* factus germ. iterum prodiit a. 1695. nec non in *Gottfr. Arnoldi Kirchen- und Ketzerhistorie*. Scaph. 1740. fol recusus; hæc singula autem lat. iterum adparuerunt Goudæ a. 1613. & Francof. 1696. *Dialogos S.* 1545. 1548. 1551. 1559. 1562. 1565. & postea sæpius. *Kempisium de imitando Christo latinum edidit* a. 1563. recusum Basil. 1576. 12. 1606. Goth. 1697. Franc. 1707. 12. *Enumeratio-*

nem

nem 5. *impedimentorum*, *quæ mentes hominum a vero in divinis abducunt* a. 1604. *Eclogam de nativitate Christi* Bas. 1546. *Vitam Johannis Bapt. carmine græco heroico*, Bas. 1548. *Jonam prophetam carmine latino heroico*, Bas. 1545. 8. 1547. 4. *Odas in Psalmos & carmina Mosis*, Bas. 1551. *Xenophontem de Republica Athen. Cyrillum de exitu animæ &c. latinum fecit. Sibyllina oracula carmine heroico* Bas. 1546. *defensionem translationum Bibliorum*, *& maxime Novi Fæderis*, Bas. 1562. 8. *Theologiam germ.* sub nomine *Theophili*, opusculum mysticum, quod Castellio denuo vertit; ejus auctor est aliquis ex ordine equitum Teuton. qui Francof. ad Oderam habitaverat, quodque in Borussia inventum *Lutherus* a. 1517. primus ediderat; prodiit ex versione Castellionis Basil. 1557. 8. Lips. 1730. 12. *Traité du vieil & du nouvel homme. Conseil a la France desolée. Recueil latin de certaines articles & arguments extraites des livres de M. Jean Calvin*, qui libellus Parisios mittendus, ut ibi imprimeretur, incidit forte in via in manus Joh. Calvini, qui eum cum suis responsionibus, inscio Castellione edidit. Sed Castellio nunquam suum voluit agnoscere. Ejus opera prodiit & Homerus Gr. & Lat. in fol. c. n. Bas. 1561. *Bernh. Ochini Senensis, dialogi XXX. in duos libros divisi*, *quorum primus est de Messia*, *continetque dialogos XVIII. secundus est cum de rebus variis*, *tum potissimum de Trinitate.* Hic liber mysticus a Castellione ex Italico translatus prodiit a. 1563. non tamen nomen ejus expressum legitur. *Mosis Institutionem Reipublicæ græco latinam edidit ex Josepho &c.* Basil. *Liber Jobi interpr. Seb. Castal.* Tremow. 1554. 8. *Nov. Test. ex versione Seb. Castal.* seorsim excusum enchiridii forma, Bas. 1551. 1556. 1572. 12. Amst. 1683. 12. *Salomonis Proverbia*, *Sap. Ecclesiast. lat.* Bas. 1556. 12. *Quo jure hæretici sint coërcendi gladio vel igne*, 8. belgice convers. 1613. 4. *Xenophontis opera græce*, *cura Seb. Castalionis*, Bas. 1540. 3. Voll. 8. ibid. 1576. 8. *Rutilii itinerarium cum ejusdem & aliorum animadversionibus*, Amst. 1687. 12. *Herodotus*, *interpr. Laur. Valla & Conr. Heresbachio*, *emendatus a Seb. Castalione*, Basil. 1583. 8. Castellionis librum MS. *de arte dubitandi & confitendi*, *ignorandi & sciendi* citat *Wettstenius* in Prolegom. ad N. T. Amst. 1730. 4. Ubi p. 176. ex ejus P. I. c. 12. plura exhibet. Vulgo quidem Castellioni etiam adscribitur *Dialogus inter Calvinum & Vaticanum*, a. 1554. editus, sed is ab aliis *Lælio*, rectius vero ab aliis *Fausto Socino* tribuitur.

VI. THEODORUS ZUINGER, Med. Doct. huic professioni vacavit ab a. 1564. ad a. 1571. quo ad professionem Ethicam transiit. V. Prof. Med. Theor. n. 5.

VII. MATTHÆUS MEYER Zuingero ſucceſſit a. 1571. ab officio remotus d. 23. Apr. 1582. V. Prof. Pædag. Cl. 1. n. 6.

VIII. CASPAR BAUHIN, Med. Doct. Meyeri aliquamdiu vicarius, electus fuit linguæ græcæ profeſſor ordinarius d. 23. Apr. 1582. hancque provinciam adminiſtravit, donec d. 15. Oct. 1589. profeſſionem Anat. & Bot. adiret. V. Prof. Med. Pract. n. 5.

IX. FRIDERICUS CASTELLIO, *Sebaſtiani*, Linguæ Græcæ Profeſſoris, filius, paternam cathedram occupavit a. 1589. exeunte, ſed eam mox cum cathedra Rhetorica permutavit. V. Prof. Rhet. n. 9.

X. SAMUEL HOLZACH, Rhetor. Prof. græcam cathedram adiit a. 1589. Ejus vices aliquamdiu geſſit *Joh. Buxtorff*, Prof. Linguæ Hebr. & poſt hunc a. 1594. *Jacobus Zuinger*, Med. Doct. Holzachius tandem a munere fuit remotus d. 16. Oct. 1595. V. Prof. Pædag. Cl. 2. n. 5.

XI. JACOBUS ZUINGER, *Theodori Zuingeri*, Medici ac polyhiſtoris, & *Valeriæ Rudin* filius, in lucem editus eſt d. 15. Aug. 1569. patrem autem luſtricum habuit ſummum virum, *Petrum Ramum*, tunc Baſileæ exulem, quem pater Zuingerus ad hoc officii vocaverat tum ob veterem amicitiam Lutetiæ ſancitam, tum ob ſingularem viri doctrinam atque pietatem, qui vero triennio poſt in matutinis Pariſienſibus ſicaria manu fuit trucidatus. Pater Theodorus excellens filii ingenium præſentiens in duplici hac cura mentem omnem habebat fixam, ut filium honeſtate morum redderet pium ac probum, deinde ut liberali artium diſciplina imbueret; & quoniam ſatius eſt, liberos fieri meliores quam doctiores, ideo patri hæc erat votorum meta, ut filio cum lacte materno inſtillaret fidei & religionis nectar quoddam, quod in ſuccum ſanguinemque ſuum converteret. Adhibuit etiam, præterquam quod ipſe præceptis optimis filium inſtruxit, ephorum atque doctorem privatum, *Petrum Roth*, Freiſtadienſem Sileſium, eleganter doctum. Duplex autem hæcce cura atque inſtitutio proſperrime ceſſit, nec contigit Zuingero, quod multis

multis contingit parentibus, quorum concepta de filiis *fallitur augurio ſpes bona ſæpe ſuo.* Puer enim induſtriam atque obedientiam, quæ, Æſchylo judice, mater eſt felicitatis, ita probavit omnibus, ut pares haberet paucos, ſuperiorem vero neminem. Ludo publico a. 1583. immiſſus tam cito penſum abſolvit, ut jam a. 1585. a patre maturus haberetur, qui cum fructu exteras Academias viſitaret. Quamvis enim ætate adoleſcens eſſet, ingenio tamen atque cognitione ſenem æquabat, linguæ non ſaltem latinæ atque græcæ admodum peritus, ſed & philologiæ, Logicæ atque univerſæ philoſophiæ callentiſſimus, quin & jam aliquam Medicinæ poſſedit notitiam. Primum igitur anno ætatis 16. in Italiam mittitur, philoſophica atque medica ſtudia proſecuturus atque perfecturus. Majorem Italiæ partem cum perluſtraſſet, Patavii ſedem fixit, & *Jac. Zabarella* non tam præceptore quam domeſtico plane amico uſus, ejus in Logicis acumen, in Phyſicis ſublimitatem uſu & conſuetudine ſuam fecit. In Ethica audivit *Franc. Picolhomineum*; in arte medica imitandos ſibi propoſuit *Capivaccium, Maſſariam, Campolongum, Aquapendentem, Guillandinum*, maxime autem *Horatium Augenium* & *Herculem Saxoniam*; hic adeo favebat Zuingero, ut, niſi aliqua religionum obſtitiſſet diſparitas, ipſum adoptare & ampliſſimi patrimonii hæredem ſcribere cogitarit. In philologicis autem & literis humanioribus potiſſimum ſecutus eſt *Pancirollam* & *Pinellum.* Biennio hic tranſacto, Germaniam petiit, & poſtquam eam majori ex parte peragraſſet, ſatis diu in variis celebrioribus civitatibus commoratus, tandem, octennio apud exteros conſumto, reditum paravit, & a. 1593. ſalvus Baſileæ advenit. Sequente ſtatim anno ordini gratioſo ſtudiorum rationem reddidit, & dignus fuit habitus, qui d. 29. Oct. 1594. phœbeam lauream publice acciperet; præmiſſa oratione in quæſtionem: *quomodo homo cetera animalia functionum præſtantia certiſque ad id deſtinatis organis exſuperet?* nec non promotoris, *Felicis Plateri, Theodori Zuingeri* vitæ enarratione. Circa hæc tempora, d. 25. Sept. 1596. vitæ indiſſolubilem conſuetudinem iniit cum *Juditha Brand, Bernhardi* JC. & Tribuni plebis filia, ex qua 3. filios filiaſque totidem ſuſcepit, in illis inprimis celebrem *Theodorum*, S. Theol. Doct. ac Prof. nec non Sacrorum Antiſtitem. Jam anno huic præcedente, d.

16.

16. Oct. 1595. Academiæ proceres Linguæ Græcæ professorem eum constituerunt, quam provinciam, si quisquam alius, eximie exornavit; eandem autem cathedram jam a. 1594. vicario nomine conscenderat. Erudita pietate, ac pia eruditione, qua pollebat, principibus etiam viris placebat, in his *Mauritio* Hassiæ Landgravio, coram quo potentissimo heroë Zuingerus nomine & loco publico cathedram conscendit, & facundissima oratione disseruit, *quomodo philosophandum sit principi.* Nec non, ut alios mittamus, *Guilielmo Arragosio*, Gallo Tolosano, Cæsareo ac Regio Medico summo, religionis causa apud Basilienses exuli, qui in arte medica ac præcipue chymica Zuingerum diligentissime instituit, & jam juvenem tanto favore excepit, ut cum iter in Italiam institueret, hæcce albo amicorum ejus inscripserit: *Mane in Christo, & ejus verba retine. Sic quicquid voles, obtinebis. Ergo ora Patrem, ut per Filium tibi Spiritum concedat: quo mediante, ipsius veritatem dignoscas, & ejus voluntati obedias. Hæc in ingenui, speique peroptimæ adolescentis*, Jacobi Zuingeri *gratiam*, *Guil. Aragosius scribebat*, XIV. *Kal. Jul.* CIↃ. CI. XV. C. Eundem etiam in patriam reducem idem in sinu gestavit, & bibliothecæ aliarumque facultatum hæredem scripsit; cœlebs autem Aragosius Basileæ mortuus est annos natus 97. ex marasmo senili d. 12. Maj. 1610. Medicinam autem exercuit Zuingerus diligentissime atque felicissime, præcipue in pauperes benignissimus. Nosocomium etiam vario morborum genere laborantibus refertum gratis annos bene multos invisit, non sine valetudinis periculo, studiosis etiam eo ad αυτοψιαν deductis. Ita autem cum Civitati atque Academiæ maximo esset ornamento atque emolumento, fatalis hora advenit, quæ hunc Medicorum florem in ipso ætatis flore demessuit & in beatorum sedes transposuit d. 11. Sept. 1610. postquam cum uxore sex horarum spatio ante eum exstincta, peste correptus septem dies decubuisset. Hoc eum carmine deploravit *Janus Gruterus*:

Ergo etiam, Zuingere, jaces, medioque juventæ
 Tramite destituis corda propinqua tuo!
O dolor! o luctus! sic luxuriantibus arbor
 Plena bonis, Boreæ flamine torta cadit.

Sic

Sic ablata carina ſuis lætiſſima ventis,
In ſaxa, in ſcopulos, in vada cœca ruit.
Macte tamen Zuingere; tuis nam quicquid ab annis
Parcarum abraſit pernicioſa trias:
Fœnore multiplici ſoboles ter terna Monetæ
Adiiciet ſcriptis tempus id omne tuis.

Edidit *diatriben philoſ.* 1597. 4. *theſes de methodis*, 1598. 4. *de oratione & pſalmis logographiam*, 1599. fol. *auctarium dialectorum omnium ad Scapulam*, 1600. 1605. recuſum 1620. 1628. 1665. Lond. 1637. *Vitam Luciani*, 1602. 8. *oceanum philoſ. de anima* eod. 4. *theſes logicas de ſyllogiſmo communi*, eod. *themata philoſ.* eod. diſp. *de ſtatu & formis Rerum publ.* Baſil. 1609. 4. diſp. *de peregrinatione*, ib. 1610. 4. patris *theatrum vitæ humanæ* auctius 1606; *tabulas de græcorum dialectis; examen principiorum chymicorum*, *ad Hippocratis*, *Galeni ceterorumque Græcorum & Arabum conſenſum* 1606. 8. *phyſiologiam ad parentis methodum expoſitam; etymologicum græcum magnum; commentarium in l. Galeni de definitionibus medicis; analyſin in pleraſque Pauli epiſtolas; Salomonis proverbia ad certos titulos revocata; formulas precum; catechiſmum religionis chriſtianæ; teſtimonium de collato in Joh. Phil. Pareum Magiſterii artium gradu* d. 9. Cal. Mart. 1599. editum Hanov. 1647. 4.

XII. Henricus Jeckelmann, Baſilienſis, Philoſophus ac Theologus eximius, natus eſt d. 2. Maj. 1565. patre *Franciſco*, celebri chirurgo. Cum præclara ingenii, judicii atque memoriæ dona raro connubio in ipſo juncta mature emicuerunt, amicorum hortatu ſtudiis operam dedit; ludo literario exemtus a. 1581. biennio poſt Baccalaureus & a. 1587. Magiſter artium fuit renunciatus. Poſtea Theologiæ nomen dedit & in ea magnos fecit progreſſus. Præcipue autem variis linguis addiſcendis adlaboravit, & quidem, cum tenaciſſima polluerit memoria, feliciſſimo ſucceſſu. Græcam linguam tam promte loquebatur ac latinam; gallicam atque anglicam ut germanicam; libros italicos & hiſpanicos legit ac intellexit; hebræam, chaldaicam atque ſyriacam callebat optime, ut in his ſicut illis alios cum fructu potuerit erudire. Has autem linguas didicit partim domi proprio marte ex libris, partim apud exteros per uſum. Domo enim per XIV. annos continuos abfuit, Tubingæ, Heidelbergæ, Marpurgi, Wittenbergæ, Lipſiæ, Francofurti ad Oderam commoratus; Galliam etiam atque Angliam

Angliam peragravit, integros novem annos cum Angliæ gubernatore Douvrensi conversatus. Linguam græcam atque hebraicam studiosos docuit gnaviter jam cum inter exteros versaretur, quo non tantum sibi viaticum sed & haud modicum pecuniæ supra usus suos comparavit. Domum cum rediisset laboris præmia accepit, & d. 19. Febr. 1611. professor linguæ Græcæ fuit designatus, quam ipsi demandatam provinciam summa fide, dum vixit, administravit; vir ceterum fuit humanitatis, modestiæ, mansuetudinis, pacis atque temperantiæ, pietatis in Deum atque homines studiosissimus. Vixit cœlebs annos totos LVIII., in conjugio vero annos X. cum *Dorothea Lang*, sed prole destitutus. Sesquianno ante obitum fulmine apoplectico fuit ictus & in lectum dejectus, accesserunt dolores nephritici exquisitiores, denique his malis liberatus d. 4. Maj. 1633.

Edidit *carmine græco inferias sacratas memoriæ Amandi Polani*, Theologi, & *Jac. Zuingeri*, Medici, Bas. 1610. *deplorationem cladis Basil. græce, qua viri celebres peste a.* 1610. *defuncti commemorantur*, ib. 1611.

XIII. JOH. JACOBUS FREY natus est ex antiquissima familia Basiliensi, quæ jam a. 1438. *Burcardum Frey*, virum fortissimum, Reipublicæ senatorem dedit integerrimum; natalis ejus incidit in d. 6. Jun. 1606. parentes vero veneratus est *Joh. Henricum Frey*, mercatorem, & *Estheram Ostein*. Hi unicam hanc prolem omni cura educarunt, omnemque laborem ejus saluti impenderunt. Mox in infantia publicis privatisque informatoribus, præcipue *Beato Helio*, gymnasiarchæ, commendatus tantos in literis atque moribus fecit profectus, ut a. 1621. ex decreto philosophorum ordinis in promotione verna ad lectiones publicas fuerit admissus. Civibus academicis adscriptus adsidua lectione, meditatione, auscultatione atque exercitatione ita ursit studia, ut jam a. 1622. d. 13. Sept. publice de *patria cœlesti* cum adplausu verba fecerit, eodemque anno d. 26. Nov. primam Lauream obtinuerit; dein Physicæ, Mathesi atque Ethicæ tam diligenter operatus est, ut summos honores philosophicos d. 14. Maj. 1624. cum laude adipisceretur. Linguis eruditis artibusque liberalibus jam probe instructus ad sublimiora, quibus hæc inferiora famulantur, transiit studia,

ſtudia, videlicet theologica, nomen ſuum inter theologiæ ſtudioſos eodem a. 1624. profeſſus; omnem nempe ſcientiam magis obeſſe quam prodeſſe, ſi deſit ſcientia Optimi, rectiſſime judicavit. Magno autem animi ardore ſeſe ſacris literis addixit, illas nocturna, illas diurna manu verſare delicias ſuas duxit, unde ſummo cum adplauſu d. 30. Jun. 1625. theſes de *triplici Chriſti mediatoris officio* publice defendit. Solidiſſimis jam eruditionis atque veræ religionis jactis fundamentis, & alias regiones inviſere conſtituit; maturus enim jam erat ætate atque prudentia, qui cum fructu peregrinaretur; itaque permittentibus illis, a quorum voluntate pendebat, ſub initium Auguſti a. 1625. Genevam verſus iter adgreſſus eſt, quo ſalutatis in via Murato, Paterniaco atque Lauſanna d. 11. Aug. pervenit. Hic Theologos præſertim, *Turretinum*, *Diodatium* atque *Tronchinum* frequenter adiit atque audivit, aliquoties publice concionatus eſt, & binis vicibus in diſputationibus reſpondentis vices maſcule egit. Genevam reliquit medio Maji 1626. & idibus Maji Lugdunum adtigit; perrexit mox in itinere, & idibus Junii Lutetiæ advenit. Diutius hic ſubſtitit & propoſitum in Angliam iter in ſequentem annum rejecit. Salutavit ſtudioſe hujus urbis eruditos, bibliothecam regiam aliaſque curioſis oculis luſtravit, exercitiis academicis interfuit, & quicquid viſu dignum id omne avide atque adtente conſideravit. Valedixit tandem Lutetiæ d. 8. Apr. 1627. & mox ad terram anglicam adpulit feliciter. Conſideratis quæ Cantuariæ, Roceſtriæ, Londini ſunt memorabilia, Oxoniam contendit, ibique ſtudiorum cauſa aliquamdiu ſubſtitit. Paulo poſt vero comes Corcagiæ, *Richardus Boyle* ipſum filii primogeniti, domini de Dungarvan ephorum deſideravit, cui & operam ſuam addixit & menſe Januario a. 1630. Lyſmoram cum eo conceſſit; ita autem hanc ſpartam geſſit, ut ipſemet Prorex eum omnibus modis cuperet promotum; quod & citius evenit, cum d. 6. Maj. ejuſdem anni a *Theophilo* Epiſcopo Meneverſi Diaconus eccleſiæ anglicanæ conſtitueretur. Sed eodem anno patriam repetiit & d. 4. Jun. ſalvus in ea advenit, illico paſtor Margarethanus deſignatus. Indulgente autem magiſtratu Baſil. alterum in Angliam atque Hiberniam ſequente anno inſtituit iter. Cum ſecundo flumine in Germaniam inferiorem deſcendit, Lugdunum Bat. atque Hagam comitis accuratius conſi-

deravit

deravit, nec ab eruditis ſolum ſed & a Regina *Eliſabetha* & principibus Palatinis humaniſſime exceptus. In Hiberniam redux inprimis exoptatus fuit comiti Corcagiæ, qui tum ab ipſo tum per literas a magiſtratu Baſilienſi deſideravit, ut aliquamdiu apud ipſum permaneret, filiumque ſuum, dominum de Dungarvan, per Angliam atque Galliam iter facientem comitaretur. Conſentientibus ambobus, novam hanc provinciam adiit, & pro omnium votis adminiſtravit. Interim Baſileæ cathedra Linguæ Græcæ fuit vacuefacta. Inclinabant quidem nonnullorum ſententiæ in Doctorem *Joh. Lucam Chmielecium*, Medicum Mullhuſinum; ſed eum ſenatus iſtius loci munere ſenatorio arctius ſibi devinctum retinere ſtuduit. Hinc eo abnuente vocationem, d. 28. Jan. 1634. Freyius noſter profeſſionem iſtam obtinuit, quam poſthabitis, quibus in Anglia frueretur, maximis honoribus atque reditibus accepit. Cum vero reditum in patriam non ita accelerare poſſet, ut ſtudioſorum commoda requirebant, ejus interea vices egit partim *Samuel a Brunn*, miniſter Jacobæus, partim *Joh. Rodolphus Wettſtein*, ejus poſtea in eodem hoc munere ſucceſſor. Advenit tandem d. 17. Jul. 1635. & munus ſibi commiſſum adiit d. 18. Aug. 1635. prælectione, qua *ad hiſtoriam linguæ græcæ ſpectantia* delineavit. Eodem anno d. 9. Nov. uxorem duxit *Catharinam Guntzer*, *Sebaſtiani Guntzeri* & *Margarethæ Stæhelin* filiam, *Jacobi Bernoullii* viduam. Cum autem ſpartam ſuam exornare contenderet atque exornaret, eo ipſo menſe, quo connubia concelebravit, literas accepit a *Guilielmo Bechero*, equite aurato, quibus inſtitutio junioris ducis Buckingamiæ ipſi offerebatur, & cum ea reditus & honores ſupra votum. Sed arctioribus jam catenis patriæ adligatus hos honores a ſe declinavit. Sub illud ipſum autem tempus mortuo Decano Armachano ad ſplendidam illam in Archiepiſcopatu Armachano functionem legitime fuit vocatus, eique illa vocatio a *Jac. Vſſerio* Archiepiſcopo Armachano & *Thoma Littel*, Proregis Hiberniæ ſecretario inſinuata; quin ipſe Prorex ea de cauſa ad magiſtratum Baſil. literas pro impetranda dimiſſione exaravit. Re mature deliberata adnuit vocationi & proximo vere ad iter in Hiberniam faciendum ſeſe accinxit. Sed Dei cogitationes eædem non ſunt ſemper quæ noſtræ, iſque haud raro aliter diſponit, quam homo ſibi propo-

proponit. Id & hic accidit. Omnia cum itineri essent præparata, incidit Freyius in febrem ardentem, qua d. 21. Aug. 1636. animam exhalavit, relicta uxore gravida, quæ d. 11. Dec. 1636. filium peperit, *Joh. Jacobum*, qui d. 2. Oct. 1720. pastor Leonhardinus obiit.

Scripsit *orationem de lingua græca*, *bodæporicon* & alia non edita; nec non diss. *de vocatione ad Christum*, Genev. 1626.

XIV. JOH. RODOLPHUS WETTSTEIN electus Linguæ Græcæ professor d. 3. Mart. a. 1637. hanc cathedram per integrum sexennium ornavit, d. 10. Mart. 1643. ad Organicam vocatus. V. Prof. N. T. n. 9.

XV. HIERONYMUS ZENOIN natus est Basileæ a. 1612. patre *Michaële Angelo Zenoin*, Veneto Vicentino, qui cum fratribus, *Thoma* atque *Hieronymo*, jus civitatis Basiliensis acquisivit. Ab ineunte ætate literis adhibitus tanta in iis fecit incrementa, ut a. 1628. gymnasii nostri carceres egressus philosophiæ cultoribus fuerit adscriptus. Philosophiæ autem cum sedulam operam navasset, & A. L. M. titulum d. 29. Nov. 1631. meritus accepisset, Medicinæ studio se totum sacravit, eo usque in eo progressus, ut summos in Medicina honores d. 28. Sept. 1641. pro merito suo publice referret. Ægrotis dein consiliis suis saluberrimis promtus adfuit atque sedulus, in praxi medica atque præsertim chymia multum occupatus. Vxorem, animi laboribus fatigati oblectationem, habuit *Elisabetham Thurneisen*, *Joh. Vlrici*, senatoris, filiam, ex qua 4. liberos sibi superstites habuit. Productus autem fuit ob singularem in studio philologico atque literatura græca peritiam ad usus academicos & d. 10. Mart. 1643. Linguæ Græcæ professor denominatus; cui provinciæ fide qua debuit, atque, qua licuit, industria præfuit. Etiam a. 1650. Oeconomia superioris collegii ei fuit commendata, quam itidem dextre atque fideliter administravit, donec præmaturo fato tactus ad metam pervenit d. 2. Jan. 1654.

XVI. THEODORUS WOLLEB, filius *Johannis Wollebii*, S. Theol. Doct. ac Prof. nec non Sacrorum Antistitis, & *Catharinæ Falckeisen*, vitæ lumen adiit d. 28

 Apr.

Apr. a. 1625. Absoluto feliciter ludi literarii curriculo, a. 1640. ad Academiam transiit & sapientiæ amori deditus philosophicas prælectiones publice privatimque frequens audivit; audita etiam diligenter repetendo atque meditando, insuperque optimos auctores legendo atque relegendo ad eam pervenit in hisce scientiis eruditionem, ut sapientissimus ordo ei solennia eruditionis testimonia publice conferri decreverit; accepta itaque d. 18. Jan. 1642. prima Laurea, & d. 6. Jun. 1643. doctoris philosophici dignitate, studium paternum adgressus eodem hoc anno nomen in album studiosorum theologiæ retulit, & ab ore consummatissimorum Theologorum, *Seb. Beckii*, & *Theodori Zuingeri*, totus pependit. Nulla enim capitalior pestis studiosos invadit, quam si sui juris sint, priusquam sint sui judicii; hoc demum si ad maturitatem pervenit, & verba magistrorum, in quæ utique non jurandum, æqua lance ponderari & ad lydium lapidem, infallibile Dei verbum, probari & non nisi probata retineri possunt debentque. Hac via Wollebius Theologiam tractavit, haeque via felicissimos in ea fecit progressus, ut a. 1646. omni suo merito in numerum S. Ministerii Candidatorum fuerit adlectus. Opera vicaria concionatoria in urbe & agro aliquamdiu præstita, Genevam abiit, ibique specimina eruditionis concionibus frequentibus edidit. Galliam inde petiit ad statum ecclesiarum & praxin ecclesiasticam pernoscendam. Cum deinde a. 1649. *Dorothea Sophia*, comes Hohenloënsis, concionatorem aulicum a ministerio eccles. Basil. expeteret, in eum amplissima spe consensum, ipseque in arcem Schillingsfürst amandatus est. Hinc, universæ hujus nobilissimæ familiæ perenni gratia sibi conciliata, a. 1654. in patriam reversus & d. 15. Sept. ejusdem anni professor Linguæ Græcæ & paulo post Visitator Gymnasii constitutus fuit. Biennio autem hoc munere cum laude functus, aliam vocationem obtinuit, & pastoratum Martinianum d. 29. Apr. a. 1656. sibi oblatum, deposita professione, accepit. Hujus etiam muneris partes concionando, monendo, consolando, docendo, explevit singulas, ægrotos, etiam peste correptos, vocatus & non vocatus invisit, quin cum ipse primos pestiferæ luis insultus sentiret, ad peste correptum concessit, a quo domum reversus, ægrius habere cœpit & denique d. 7. Nov. 1667. lue hac epidemia fuit exstinctus.

Relicta

Relicta 13. annorum conjuge, *Ursula Imhof*, senatoris filia, ex qua quaternam prolem sustulit, filiolum autem *Johannem* jam a. 1661. defunctum deflevit.

Edidit idiomate germanico aliquot conciones funebres, itemque *decadem quæstionum physicarum de cælo sydereo* &c. Bas. 1646. 4.

XVII. JOHANNES ZUINGER Linguæ Græcæ Professor denominatus est d. 3. Oct. 1656. illudque munus obiit, donec d. 3. Mart. 1665. Locorum communium ac Controversiarum Theol. Prof. fuit designatus. V. Prof. V. T. n. 15.

XVIII. JOH. HENRICUS GLASER Zuingeri in professione græca successor constitutus fuit d. 21. Apr. 1665. & in hac cathedra subsedit usque ad d. 30. Sept. 1667. quo professio Anat. & Botan. ei obtigit. V. Prof. Anat. & Bot. n. 7.

XIX. JOH. JACOBUS HOFFMANN natus 11. Sept. 1635. ex *Joh. Jacobo Hoffmann*, præceptore gymnasii & *Juditha Kærber*, literis moribusque bonis mature atque sollicite imbutus, &, emenso scholæ trivialis curriculo, a. 1647. ad lectiones publicas fuit promotus. Philosophiæ autem cum sedulus studuisset, & professoribus diligentiam suam in studio philosophico certis argumentis probasset, laboris mercedem, primam Lauream, obtinuit d. 12. Dec. 1648. præmissa oratiuncula in quæstionem: *An arrogantia sit scopulus virtutis?* continuato hoc studio atque eruditione haud parum adaucta, etiam altero præmio adfectus, &, postquam *causas eclipsium solis & lunæ* publice edisseruit, d. 20. Aug. 1650. doctoris philosophici titulo fuit condecoratus. Eodem anno studio sacro initiatus Theologiæ dogmaticæ atque polemicæ diligentem operam navavit, & linguarum textus Scripturæ originalium, historiæ ecclesiasticæ atque antiquitatum sacrarum eximiam sibi comparavit notitiam, adeo ut d. 23. Mart. 1655. magno suo merito Ministris verbi divini fuerit adnumeratus. Cum autem corporis atque valetudinis infirmitas obstaret, quo minus duriores Ministerii S. labores perferret, in id incubuit maxime, ut scientia atque peritia divinarum atque huma-

 narum

narum rerum, quam indies cumulaverat, aliis prodesset & instar Bezaleelis Nasiræos sacros ad opus Dei in ecclesia atque academia perficiendum formaret atque instrueret. Hanc suam singularem in aliis docendis industriam atque peritiam cum jam satis probasset, Academiæ proceres ei publicum munus detulerunt, eumque d. 19. Nov. 1667. linguæ Græcæ professorem dixerunt. Hanc provinciam omni diligentia administravit, donec d. 21. Dec. 1683. ad professionem Historiarum fuit translatus, quam adiit d. 7. Mart. 1684. prælectione inaugurali de *Historici officio*, atque, dum vixit, diligentissime obiit. Interim vacante ex morte Joh. Rodolphi Wettstenii, patris, cathedra theologica, operam suam una cum Joh. Rod. Wettstenio, filio, amplissimæ Regentiæ & ordini theol. modeste obtulit, & editis consuetis speciminibus petiit, imo ut peteret animatus fuit, ἀξίωμα doctoris theologiæ, quod, quia id prolixe meritus fuerat, promotione solenni cum J. Rod. Wettstenio, qui hanc cathedram tum obtinuit, a Doctore, Professore atque Antistite, Petro Werenfelsio, d. 2. Jun. 1685. accepit, qua occasione *de ecclesia ultimorum temporum* publice disseruit. Denique aliis cum satis docendo profuisset, d. 10. Maj. 1706. marasmo senili consumtus ad astra scandit. Donavit fisco acad. in usum pauperum scholarium libras ducentas valoris Basil.

Edidit dissertationem de *Individuo*, 1659. *de scientia demonstrativa*, eod. *de notitia Dei naturali*, 1660. *quæstiones philos.* 1661. *assertiones philos.* 1665. *theses ex Socraticis dialogis*, 1667. *de successione*, 1670. *de natura animæ humanæ*, 1671. *theses ex philosophia organica*, 1674. *de mendacio officioso*, eod. *positiones philos.* 1677. *de mundo*, 1679. *de politica natura*, 1684. *positiones politicas*, I. 1687. II. eod. III. 1689. IV. eod. V. eod. VI. VII. VIII. 1690. IX. 1691. X. XI. XII. 1694. XIII. 1695. XIV. 1696. XV. XVI. 1697. XVII. 1698. XVIII. 1700. *theses ex philosophia morali*, 1691. *de sermone ad reip. salutem relato*, I. 1695. II. 1696. *de hospitalitate*, 1697. *de passionibus animæ Christi*, 1685. *de peccato*, eod. *Lexicon univ historico, geographico, chronologico, poëtico philologicum*, 1667. recusum 1674. 4. T. fol. ejus continuatio edita 1683. & totum opus auctius prodiit Lugd. Bat. 1698. *Poëmata*, 1684. *Epitomen historiæ univ.* 1686. 12. *historiam Paparum*, 2. T. 1687. *Progymn. poëtic. rerum terrenarum*, Bas. 1691. 12. Ejus etiam opus est *Historia Augusta Impp. Rom. a C. Jul. Cæs. usque*

ad

ad Josephum ex Jo. Petri Lotichii & Jo. Jac. Hofmanni *tetrastichis*, &c. Amstelæd. 1707. fol. c. f.

XX. Joh. Rodolphus Wettstein ex Oratore fit Græcus d. 4. Jan. 1684. & d. 10. Jul. 1685. ad professionem Locor. comm. & Controv. Theol. transfertur. V. Prof. V. T. n. 17.

XXI. Samuel Werenfels, vicarius professoris Logici, Græcus eligitur d. 21. Jul. 1685. & ad Oratoriam transiit d. 18. Febr. 1687. V. Prof. V. T. n. 18.

XXII. Johannes Wettstein, J. V. D. Logicæ professor vicarius, Græcam cathedram occupavit d. 10. Jun. 1687. prælectione inaugurali *de græcæ linguæ studio recte formando*, mutavit autem hanc cathedram cum Ethica d. 27. Sept. 1695. V. Prof. Pand. n. 11.

XXIII. Emanuel Koenig, Med. Doct. constitutus linguæ græcæ professor d. 19. Dec. 1695. ad Physicam vocatur d. 18. Dec. 1705. V. Prof. Med. Theor. n. 15.

XXIV. Johannes Bernoulli, seculi sui *Archimedes*, *Cartesiis*, *Newtonis*, *Leibnitiis* non secundus, decimus fuit partus parentum, *Nicolai Bernoullii*, mercatoris ac CC. viri & *Margarethæ Schœnauer*, editus d. 27. Jul. 1667. In juvene raræ animi dotes observatæ atque a parentibus ad mercaturam faciendam destinatæ fuerunt, quo fine a. 1682. carceres Gymnasii egressus, Neocomum abiit, ut linguam gallicam simulque mercaturæ elementa addisceret. Sed, divina providentia ad mercaturam bonarum artium destinatus, hoc negotii genus majori amore atque labore fuit prosecutus, quam illud, cujus gratia illuc fuerat missus. Hæc cum in eo a. 1683. domum reverso observarentur, genio suo, id est, musis, optimis ominibus, fuit permissus. Hanc facultatem adeptus, novo fortiorique impetu in literarum studia ferebatur. Philosophiæ sedulam operam dedit, & in omnes ejus partes penetrare contendit. Primam Lauream d. 10. Jun. 1684. ei imposuit Nicol. Eglinger, Med. Doct. & Phys. Prof., in qua promotione *de igne lambente* carmine latino verba fecit. Secunda autem

laurea, quæ Magisterii est, idem promotor eum ornavit d. 8. Dec. 1685. habita prius oratione, qua carmine græco *principem esse propter subditos* facunde probavit. His jactis fundamentis, Medicinæ studium sibi prosequendum proposuit, quod itidem omnibus viribus præstitit, ut a. 1690. præmissis consuetis examinibus atque erudita dissertatione de *effervescentia & fermentatione* Licentiam summum in Medicina honoris gradum accipiendi maxima cum laude obtineret. Hunc autem Medicinæ Doctoris titulum, præmissa altera dissertatione *de motu musculorum*, sibi demum tribui passus est d. 20. Mart. 1694. publice sermocinatus *de origine & dignitate Medicinæ, & una de utilitate Matheseos ad studium medicum.* Ceterum ad exemplum atque ductum fratris XIII. annis majoris, *Jacobi Bernoullii*, Matheseos Professoris Basiliensis celeberrimi, a prima jam juventute mathematicis scientiis vacavit, tanto fervore tantaque animi intentione, ut non solum biennii spatio omnes tam veteres quam recentiores mathematicos perlegerit, sed & plura meditando ipse nova detexerit, quemadmodum ejus scripta demonstrant; in primis laboribus, quos edidit, quique famam eruditionis ejus longe lateque sparserunt, nominandus est *calculus differentialis* atque *integralis*; scripta autem huc pertinentia occurrunt in actis Eruditorum, collecta autem cum aliis in Operibus ejus Lausannæ editis. Labente anno 1690. Genevam profectus Mathematicorum præcipue aliorumque Eruditorum amicitia fuit usus, præ aliis autem sibi habuit conjunctissimum *Joh. Christophorum Fatio de Duillier.* Elapsis 8. mensibus, Septembri 1691. in Galliam transiit, & per Lugdunum Lutetiam Parisiorum, elegantiorum literarum patriam, contendit. Hic hebdomadariis Academiæ Scientiarum conventibus atque exercitiis interfuit, & in familiaritatem venit *P. Malebranche*, *de la Hire*, *Varignon*, aliorumque primi ordinis eruditorum; quin a nobilissimo Marchione *de l'Hospital* hospitio exceptus, magnique habitus fuit. In hujus patroni agro tusculano, in *Blois* sito, quatuor menses commoratus *calculum exponentialem* invenit. Pro desiderio parentum Novembri 1692. patrios lares revisit, & cum magno *Leibnitio* commercium philosophicum & mathematicum instituit, quod in lucem prodiit 2. T. in 4. Lausannæ 1745. Eodem Leibnitio auctore princeps

Braunschwei-

Braunschweigensis, *Antonius Vlricus*, a. 1693. Bernoullium nostrum Guelpherbytum vocavit, ut publico nomine disciplinas mathematicas doceret, sed de ea provincia accipienda sese apud eum humillime excusavit. Paulo post, nempe d. 6. Mart. 1694. matrimonio sibi conjunxit *Dorotheam Falckner*, quæ novem liberorum ex eo facta est mater. Ex quibus duo filii, *Daniel* atque *Johannes*, ille Physicam, hic Mathesin, in Academia Basil. summa cum laude adhuc docent; natu major vero, *Nicolaus*, J. V. L. natus d. 27. Jan. 1695. postquam inde ab a. 1722. Bernæ per triennium Jura, & Petropoli a d. 26. Oct. 1725. per octo saltem menses Mathesin docuisset, etiamque scriptis variis inclaruisset, acerbissimo fato d. 26. Jul. 1726. Petropoli diem obiit, honoris caussa sumtibus imperatoriis elatus. Patri autem Bernoullio a. 1695. duæ simul oblatæ fuere cathedræ mathematicæ, una Halæ Saxonum, altera Groningæ Frisiorum, hanc illi prælatam adiit d. 28. Nov. 1695. eamque provinciam maximo cum adplausu & auditorum atque spectatorum concursu, inprimis cum physicam experimentalem tractavit, solertissime obiit. Certatim mox a plurimis scientiarum academiis atque societatibus sodalis fuit adlectus, ut a. 1699. a *regia academia scientiarum Parisina* una cum fratre *Jacobo*, qui honos eo magis æstimandus, quod 8. tantum peregrinis ad eum aditus pateat; a. 1701. a *regia Berolinensi;* d. 1. Dec. 1712. a *regia Londinensi;* a. 1724. a *Bononiensi;* a. 1725. ab *imperatoria Petropolitana* -- -- -- Rex Borussiæ, *Fridericus* I. ad cujus mandatum Bernoullius in *Academiam Scientiarum Berolinensem* susceptus fuit, eidem monetam auream, 40. ducatorum pondere, cui effigies regia impressa est, ex occasione barometri lucentis ab eo confecti, quo rex inprimis delectabatur, dono misit. Interim a. 1703. Curatores academiæ Vltrajectinæ magnum hunc virum sibi vindicare studuerunt, eique professionem Mathematicam decreverunt; sed Groningenses, aucto salario, eum retinuerunt. Academia etiam Basiliensis fructus a cive suo percipere desiderans eum d. 18. Dec. 1703. professorem linguæ Græcæ designavit; quam quidem provinciam cum gratiarum actione accepit, efflagitavit tamen, ut ipsi permitteretur, adhuc aliquamdiu Groningæ subsistere. Hoc ei concessum, & interea vicarius, qui integro salario frueretur, constitu-

 tus

tus est *Samuel Battier*, Med. Doct. Antequam autem Groninga discederet, & professionem Græcam adiret, senatus acad. Basil. d. 21. Sept. 1705. ei obtulit professionem Matheseos, ex obitu fratris Jacobi vacantem, quam & d. 17. Nov. 1705. publice auspicatus est prælectione *de altioris geometriæ nova analysi, ejusque usu & necessitate ad studium physicum*; quæ academiæ vocatio non tantum a Magistratu Basil. rata habita fuit atque adprobata, sed & novo huic professori supra salarium consuetum, honorarium, ad dies vitæ continuandum, fuit decretum. Circa hæc tempora iteratum sed frustraneum iterum fecerunt tentamen de Bernoullio adipiscendo Vltrajectini curatores, quod a. 1709. repetierunt, sed irrito iterum conatu. Etiam an. 1714. Patavini & an. 1717. Groningenses iterum lautis conditionibus eundem ad se invitarunt. Sed his omnibus jam amor prævaluit patriæ. Præterquam quod officii publici partes omnes exacte implevit, Rectoratum acad. iterum & Decanatum philos. octies dextre gessit; commoda Gymnasii, cujus visitator erat ab a. 1725. singulari industria promovit. A. 1722. legatione fungebatur nomine Academiæ ad Episcopum Basil., idque graviter atque decenter. Inter hosce honores atque labores publicos privatim physica atque mathematica studia diligentissime prosecutus est, non solum legendo atque meditando, sed & scribendo atque libros plurimos edendo; commercium literarium instituit atque continuavit cum philosophorum atque mathematicorum principibus, *Leibnitio*, *Newtonio*, *de Fontenelle*, *Marchione de l'Hopital*, *de Moivre*, *de Mairan*, *de Montmort*, *Varignon*, *Hermanno* Basil., equite *Renau*, *de Maupertuis*, *de Tschirnhaus*, *Jac. Scheuchzero*, *Michelotti*, *Craig*, *Burnet*, *Wolfio*, *Cheyne*, *Poleni*, *de Crousaz*, *Cramer*, *Bulfinger*, *S'gravesande*, *Eulero* Basil. cum quibus aliisque de suis aliorumque inventis diligenter communicavit. Controversiæ quæ ipsi cum equite *Renau*, *Jurin*, *Broock*, *Taylor*, *Keil*, *Pemberton*, *Robins*, comite *Ricati* atque aliis fuere obortæ, ejus famæ non solum nihil detraxerunt, sed eam auxerunt potius atque gloriosiorem reddiderunt. A. 1730. ab academia scientiarum Parisiensi obtinuit præmium L. 2500. ob solutionem problematis *de causis physicis ellipticarum figurarum planetarum*; & a. 1734. geminati præmii L. 5000. dimidiam

diam partem ipſe & alteram filius *Daniel* ab eadem academia accepit ob ſolutionem problematis *de inclinatione mutua orbitarum planetarum.* Tandem vir acutiſſimus, a multis ad aſtra ſublatus, maraſmo ſenili exeſus, d. 1. Jan. 1748. aſtra petiit, cœlitibus æternum adſociatus. Ejus Elogium legi poteſt in Hiſtor. Acad. Scient. Pariſ. a. 1748. p. 124. ut & in Hiſtor. Acad. Scient. Berolin. a. 1747. p. 22. it. a. 1750. p. 173. nec non in Pinacotheca Bruckeriana.

Opera ejus Actis Eruditorum Lipſienſibus, Pariſienſibus, Berolinenſibus ac Petropolitanis inſerta, nec non ſeparatim excuſa, etiamque manuſcripta, in unum collecta & IV. Tomis in forma 4. c. f. edita ſunt Lauſannæ 1742. præter commercium literarium Leibnitianum atque Bernoullianum, quod ibidem ſeorſim 2. T. in 4. c. f. prodiit 1745.

XXV. Samuel Battier, facundia græca pollentiſſimus, lucem hanc adſpexit primum d. 23. Jan. 1667. Puer miſſus eſt in gymnaſium patrium, in quo abſque ullius præceptoris privati opera per ſingularem diſcendi cupiditatem tantum profecit, ut a. 1680. ſub æquinoctii autumnalis tempus ad lectiones publicas in academia audiendas admitteretur. Ab eo tempore audivit diligentiſſime profeſſores in philologicis & philoſophicis diſciplinis docentes; præcipue autem uſus eſt inſtitutione privata *Joh. Rod. Wettſtenii*, filii, tum quidem Oratoriæ, poſtea S. Theologiæ profeſſoris, quo duce etiam in græcis egregia eruditionis ſuæ fundamenta poſuit. Eodem etiam Wettſtenio brabeuta utramque philoſophicam lauream publice obtinuit; primam quidem d. 30. Maj. 1682. ſecundam autem 4. Dec. 1683. Laureatus *Hectorem* carmine heroico laudavit; artium vero Magiſter carmine græco *triumphum Germaniæ de Turca* expoſuit. In omnigena jam ſapientia probe exercitatus, & artium propædeuticarum notitia eleganter imbutus, ſtudio artis medicæ ſe dedit, cujus diſcendi cauſa audivit publice privatimque *Joh. Caſp. Bauhinum*, *J. Rod. Burcard*, *Jac. Roth*, *J. Jac. Harder*, *Nic. Eglinger* & *Theod. Zuinger*. Non abjecit interim ſtudium philoſophicum & philologicum. Matheſin ſolertiſſime didicit, præceptore uſus *Jac. Bernoullio.* Algebram item calculum differentialem ac analyſin infinite parvorum ſibi familiarem reddidit. Studio medico finito, doctoratus

medici dignitates & immunitates accepit d. 30. Dec. 1690. publice disserens *de matheseos in medicina utilitate.* A. 1696. iter literarium suscepit in Galliam, ibique mathematicos, philosophos, philologos & medicos, *Tournefort*, *du Vernay*, *Homberg*, *P. Malebranche* &c. frequenter audivit publice privatimque disserentes. In bibliothecis Parisinis, regia præcipue, adsiduus fuit, in qua & sæpius quinque aut sex horas continuas exegit, manuscripta omnis generis græca evolvens. Argentoratum dein profectus adiit *Bæclerum*, *Kühnium* & *Scheidium.* Cum rediisset domum, accepit literas a *Nic. Gurtlero*, Basil., qui tum apud Bremenses docebat, qui eum ad stationem aliquam in ea schola obeundam invitabat. Porro *J. Henr. Wettstein*, etiam Basiliensis, sed qui Amstelodami typographicam artem summa cum laude exercebat, ipsum ad se aut in aliam Batavorum academiam traducere laborabat. Verum patriam relinquere noluit Battierius, quæ & ipsum paulo post præmiis laboris dignis remunerata est, d. 18. Febr. 1704. vicarius & d. 14. Dec. 1705. ordinarius linguæ Græcæ professor ab Academiæ proceribus constitutus. Dum ita provinciam suam strenue ornaret, mense Sept. 1711. a *Luca Schræckio*, Acad. nat. curios. præside, accepit literas, quibus ejus Academiæ socius, cognomento *Erotianus*, dicebatur. Tantum autem abfuit, ut artis medicæ studium abjecerit, ut potius & optimos quosque libros legendo, & medicinam faciendo docendoque eam sedulo excoluerit. Imo vero etiam a. 1711. item a. 1721. nec non 1724. editis speciminibus disputationum atque prælectionum Medicam cathedram tum vacantem ambibat. Sed Deo visum fuit, ut ad finem usque vitæ græcæ linguæ docendæ insudaret, id quod etiam docendo atque scribendo sedulo fecit. Inde ab a. 1727. visitator fuit Gymnasii Basil. eique utilem operam præstitit. Obiit tandem cœlebs tot laboribus & senio debilitatus d. 23. Apr. 1744. Legavit Academiæ sortem 1200. florenorum, cujus usura, impletis nonnullis conditionibus, cedet Studioso Basiliensi.

Scripta ejus edita sunt: Diss. de *generatione hominis*, 1690. *Cogitata de simplici apprehensione*, cum adnexis notis in varios autores græcos, 1693. *Specimen philolog.* s. *Observationes in Diog. Laërt.* - - 1695. *hypomnemata de eloquentia*, cum notis in auctores græcos, 1696. *de mente humana*, I. 1697.

I. 1697. II. 1701. *cum manipulo emendationum in Diog. Laërt. Observationes in Diog. Laërt.* 1705. diss. *de mundo*, 1710. *de cognitione sui ipsius*, 1711. *descriptio œconomiæ corporis humani*, I. 1711. II. 1721. *Positiones medicæ*, 1724. *disquisitio de idea Dei non innata, in qua Lockius adversus Sherlockium vindicatur*, 1721. *Observationes S. in loca quædam N. T.* Bibl. Brem. cl. 6. p. 84. in I. *ad Gal.* 2. 3-5. ib. cl. 7. p. 56. *in Job.* 7. 21-23. ib. cl. 8. p. 745. *decas observ. in N. T.* ib. p. 941. ογδοας *obs. in N. T.* Mus. Brem. V. 2. P. 2. p. 181. *prælectio de requisitis professoris linguæ græcæ* &c. Mus. helv. P. 10. p. 289. *Oratio de studii linguæ græcæ utilitate atque commodis, deque aptissimo modo & ratione facillima studium illud incipiendi*, ib. P. 12. p. 523. *prælectio de iis, ad quæ potissimum attendi debeat, ut quis in antiquis græcorum scriptis non solum loca corrupta deprehendere, sed & eadem, si ullo modo id fieri possit, emendare valeat*, ib. P. 13. p. 1. *Oratio de literarum græcarum post inductam plurium seculorum horrendam barbariem in occidentalibus Europæ partibus interitu, & quomodo ex singulari Dei beneficio tandem illæ insigniter refloruerint*, ib. P. 14. p. 163. *Observationes in Euripidis Hecubam*, ib. P. 17. p. 30. it. in *Euripidis Oresten*, ib. P. 18. p. 175. it. *in Eurip. Phœnissas*, ib. P. 19. p. 341. it. *in varias Euripidis tragœdias*, ib. P. 22. p. 201. *Pollucis* etiam *Onomastici* editionem Hemsterhusianam, nec non editionem operum *Origenis a Ruæo* curatam, itemque editionem *Hippocratis Trillerianam*, licet ejus nomen fuerit suppressum, ipsum opera sua multum juvasse constat, missis & observationibus & variis lectionibus ex codicibus Biblioth. Basil. Mst. collectis.

XXVI. JOH. JACOBUS WETTSTEIN, vir in Theologia Patristica versatissimus, natus est Basileæ d. 5. Mart. 1693. patre *Joh. Rod. Wettstein*, pastore Leonhardino, matre *Sara Sarasin.* A patre erudito, ac matre prudentissima, utrisque veræ pietatis amantibus, omnia adminicula filio ex 13. liberis secundo fuere suppeditata, quibus animus & mores in sui atque societatis commoda formarentur. Mature æmulari cœpit non solum parentum sed & majorum virtutem atque eruditionem, nec sine successu. Latinis græcisque literis, nec non aliis scientiis, quibus pueri solent imbui, jam satis instructus, ad academiam accessit a. 1706. & prælectiones philosophicas diligenter atque adtente audivit. Privatim autem indefesso studio artes atque scientias, ad pensum ejus pertinentes, excoluit, dignusque etiam habitus fuit, qui

qui titulis philoſophicis exornaretur. Prima nempe Laurea condecoratus fuit d. 22. Maji 1708. oratione publica probans, *bonis omnia in bonum cedere.* Corona autem Magiſtrali redimitus fuit d. 28. Maj. 1709. & tum *Chilonem*, ſecundum ex ſeptem Græciæ ſapientibus, publice atque diſerte laudavit. Eodem iſto anno, nempe d. 26. Apr. 1709. ſtudio theologico nomen dedit, & ita ſtrenue in eo verſatus eſt, duces inprimis ſecutus patruum *J. Rod. Wettſtein*, *Sam. Werenfels*, *Jac. Chriſtoph. Iſelin* & *Joh. Lud. Frey*, ſingulos Theologos conſummatiſſimos, ut menſe Martio 1713. S. Miniſterii Candidatus deſignaretur. Vulgari autem Miniſtrorum eruditione haud contentus altius ſcandit & ipſos fontes adiit, ſcriptores græcos, eccleſiaſticos atque profanos, ſumma induſtria legens & in uſum ſuum convertens; etiam codices manuſcriptos græcos, quos Bibliotheca publica Baſil. plures poſſidet antiquiſſimos, ſub auſpiciis patrui J. Rod. Wettſtenii, bibliothecarii, diligenter evolvit, & varias exinde lectiones collegit. Linguam etiam hebraicam, nec non dialectum rabbinicam, talmudicam, chaldaicam atque ſyriacam, *Joh. Buxtorfio* duce, ſibi fecit familiarem, harumque linguarum ope utriusque Fœderis librorum ſenſum penitius atque felicius indagare didicit. Cum autem non omnis ferat omnia tellus, etiam exteras regiones inviſere ſtatuit. Itaque menſe Aprili 1714. iter literarium inſtituit, atque primum per Turicum & Bernam Genevam petiit, ibique per aliquod tempus commoratus eſt. Inde per Lugdunum Lutetiam Pariſiorum adiit; tandem ſequentis anni menſe Auguſto in Angliam trajecit. Ubique viros literatos ſalutavit, eorumque familiari commercio uſus eſt. In his præter alios erant *Montefalconius*, *Ruæus*, *Courayerus* atque *Bentlejus.* Ubique etiam, qui potiſſimus itineris literarii ſcopus erat, Codices N. T. manu exaratos avide pervolvit, & cum impreſſis ſtudioſe contulit, eorumque accuratam deſcriptionem deinceps in Prolegomenis N. T. exhibuit. Dum in Anglia commorabatur, a nobiliſſimo *Chambrierio* legionis helveticæ, ſtipendia hollandica merentis, & tunc temporis Rocheſtriæ militantis, duce, ut vocatur, Brigaderio, legionis concionator electus eſt a. 1716. Rocheſtriam ergo ſe contulit, legionem tamen, ejuſdem anni menſe Julio in Hollandiam traiicientem, non e veſtigio ſecutus eſt.

Moram

Moram injecit Rich. Bentlejus, qui visis schedis, in quibus variæ lectiones ex codicibus Mst. Gallicanis a Wettstenio notatæ fuerant, eum rogavit, ut Lutetiam rediret, & codicem S. Ephraim Syri iterum & quantum fieri posset, accuratissime conferret, quod &, consentiente Chambrierio, fecit. Hinc elapsis tribus mensibus ad legionem in Sylvam Ducis rediit, & quæ fecit nota ta Bentlejo misit. Sacra ergo apud legionem facere incepit mense Nov. 1716. Vix autem aliquot mensibus elapsis, in patriam vocatur ad communem Diaconatum obeundum. Reversus itaque mense Julio 1717. Basileæ advenit & commissum munus adgressus est. Triennio autem exacto Patri a Diaconatu Leonhardino ad ejusdem cœtus Pastoratum translato successor datus est atque collega. Ab isto autem Diaconatu, urgentibus causis commotus, a. 1730. decessit, & ad Batavos contendit; Amstelodami apud Wettstenios, bibliopolas, degens mox Remonstrantibus innotuit, qui perspecta ejus eruditione a. 1731. *Clerico*, jam senio debilitato, eum successorem dederunt; munus vero istud demum mense Majo 1733. postquam nempe prius Basileam hincque iterum Amstelodamum rediisset, solenniter auspicatus est. Dum vero hic strenue atque cum adplausu philosophiam doceret, d. 12. Oct. 1744. a senatu academiæ Basiliensis professor Linguæ Græcæ electus & pro more a Magistratu Reip. confirmatus est. Sed Societas Remonstrantium omnem movit lapidem, ut egregium hunc virum retineret, ipsique aucto honorario historiæ ecclesiasticæ professionem decrevit. Precibus tandem Remonstrantium cessit & vocationem Basiliensem recusavit. Sequente anno autem Basileam iterum petiit, matrem atque amicos visurus. Batavis dein redditus ad pristinos labores rediit & auditoribus Clerici opera philosophica explicuit methodo perquam concinna atque perspicua; inspersis etiam iis, quæ Newtonus ejusque discipuli deinceps invenerunt noviter vel clarius exposuerunt. Historiæ autem ecclesiasticæ compendium ipse confecit, quo in prælectionibus tanquam filo utebatur. Inter hos labores continuos propositum Varias Lectiones N. T. undique colligendi & aliquando edendi non abjecit, sed diligenter ursit, per literas ab eruditis subsidia petens, etiamque in Angliam proficiscens, ubi ipsemet iterum varios codices contulit. Tandem opus diu desideratum prodiit, prior

prior quidem Tomus a. 1751. posterior vero a. 1752. Complectitur autem opus textum receptum, variantium lectionum farraginem, numero omnes alias collectiones superantem, nec non commentarium criticum, stupendam lectionem prodentem. Adjecit etiam duas Clementis Romani epistolas, hactenus non editas, e codice Mst. N. T. Syriaci erutas, textuique syro versionem latinam adposuit. Fama eruditionis Wettstenianæ præsertim etiam hocce ingentis laboris opere longe lateque dispersa, effectum est, ut d. 15. Jun. 1752. in regiam *scientiarum academiam Borussicam* & d. 5. Apr. 1753. in *regiam scientiarum societatem Londinensem* sodalis susciperetur; etiam d. 15. Febr. 1754. cooptatus fuerat membrum anglicanæ *societatis de propaganda fide evangelica in exteris regionibus*. Diem supremum obiit cœlebs, ex gangræna in altero crure exorta d. 23. Mart. 1754.

Edidit diss. *de variis lectionibus N. T.* Bas. 1713. quæ recusa est in Mus. Helv. P. 26. *concionem funebrem* germ. in Ps. 90. 12. 1719. Bas. *Cantica quædam sacra*, Germ. Bas. 1728. *Prolegomena ad N. T. græci editionem*, Amst. 1730. 4. *ea denuo edidit, notasque adjecit atque appendicem de vetustioribus latinis recensionibus*, J. S. Semler, Halæ 1764. 8. *concionem germ.* in Esai. 8. 19—22. Bas. 1732. *Orthodoxiam a falsis criminationibus J. L. Frey vindicatam*, Amst. 1733. *Orationem funebrem in obitum Job. Clerici*, ib. 1736. 4. *Sermonem in funere Joh. Driebergii* habitum ib. 1746. 4. *N. T. græcum cum V. L. & commentario critico &c.* ib. 1751. 1752. 2. T. in fol. *Duas epistolas S. Clementis Rom.* ex codice Mst. N. T. Syr. & lat. Lugd. Bat. 1752. fol. *Epistolam ad Herm. Venemam de genuinitate epistolarum Clementinarum*, 1754. 8. *Observationes ad versionem epistolæ ad Hebræos a comite Zinzendorff* editam, in Bibliotheque Raisonnée, ubi & alia Wettstenii reperiuntur.

XXVII. Antonius Birr, vir in literatura græca atque latina incomparabilis, natus est Basileæ d. 20. Apr. 1693. Tener ante diem vicit gressu æquales, literisque probe imbutus civitatem academicam adsecutus est a. 1708. Musarum choro adscriptus iisdem diligenter litavit, & in linguarum atque liberalium artium studiis tam strenue versatus est, ut sibi præclaram in rebus philosophicis acquisiverit eruditionem, adeo cito in singulis progressus scientiis, ut qua ætate alii in illis discendis incipiunt laborare, ea ipse ætate in iisdem excelleret. Prima

ma Laurea cum d. 10. Jun. 1710. a Sam. Battierio esset cingendus, publice verba fecit in sententiam Plinii Sec. *Multi famam, conscientiam pauci verentur.* Artium autem cum crearetur Magister a Joh. Buxtorfio d. 9. Jun. 1711. *de studio antiquitatum Romanarum* disseruit. Huic autem linguarum atque philosophicarum scientiarum cognitioni jam gravius doctrinæ genus adjungere paravit & naturæ propensione maxime ad medicinæ studium ductus illud omnibus nervis excoluit. Celeriter autem ac multum tum ob excellentem ingenii vim, tum ob præclaram philosophiæ cognitionem, tum ob impigram in discendo adsiduitatem, & in hacce arte fuit progressus, ut citius summos Doctoratus Medici honores mereretur; quos vero per modestiam nondum accipere voluit. Hac autem multo labore parta multiplici eruditione jam & aliis prodesse studuit. Medica quidem ægrotis consulendo atque auxiliando; philosophica vero peritia, quæ, inprimis in utraque lingua, græca atque latina, eximia erat, studiosos instruendo atque in parnassum deducendo, iisdem illud Quintiliani sæpe inculcans: *Is demum se profecisse putet, cui Cicero placet.* Aliquoties etiam ex occasione vacantis cathedræ vel medicæ vel philosophicæ operam suam Academiæ obtulit, sed sortis iniquitate identidem fuit repulsus. Tandem vero bona causa triumphavit, & Birrius d. 15. Jan. 1745. professor Linguæ Græcæ longe meritissimus fuit constitutus; hanc provinciam d. 15. Mart. ejusdem anni capessivit prælectione *de causis neglecti a multis græcæ linguæ studii.* Triennio post, nempe d. 20. Maj. 1748. passus est, se titulo Doctoris Medici insigniri atque salutari. Postquam autem diu multumque commodis publicis inserviisset, tandem ad æternam quietem abiit d. 29. Mart. 1762.

Edidit *adumbrationem historiæ rationalis philosophiæ*, 1722. *Theses de naturalis scientiæ universa materia*, 1727. *Specimen hypomnematum ad Grotium de J. B & P.* 1727. Dissertationes II. *de requisitis in demonstratione Anatomica*, 1732. *Animadversiones Rhetoricas*, 1733. *Theses ex morali philosophia*, 1734. *Excursum in historiam helveticam, ea quæ fœdus antecesserunt, ejusque causas perstringentem*, 1737. *Animadversiones Horatianas*, 1743. *Animadversiones in B. Clementis epistolas*, 1744. 8. *Orationem de causis neglecti a multis græcæ linguæ studii*, Mus. Helv. P 5. p. 79. *Thesaurum Linguæ Lat. Rob. Stephani* auctum atque castigatum

tum, Baſ. 1741. IV. Tom. fol. *N. T. græci curavit editionem*, Baſ. 1749. 8. *& ipſi præfationem adjecit; eidem autem loca parallela addidit vir, dum viveret, reverendus atque doctiſſ.* Benedictus Bernoulli, *S. M. C. qui & cum reverendo itemque doctiſſimo viro*, J. Georg. Erzbergero, *tum S. M. C. poſtea Diacono Petrino majorem operis partem recenſuit.*

XXVIII. Joh. Jacobus Spreng, Poëta Cæſar. Laur. Societatum germ. Lipſienſis, Bernenſis, Baſilienſis, & Gottingenſis ſocius, hanc lucem adſpicere cœpit d. 31. Dec. 1699.; patre genitus *Joh. Jac. Spreng*, A. L. M. calligrapho eximio & Gymnaſii præceptore, matre *Urſula Pfannenſchmid*. Velociſſimum ingenium in puero mox obſervabatur, & ad literarum ſtudia adhibebatur. Claſſes gymnaſii cum fructu percurrit & in Academiæ gremium a. 1713. exceptus artes, quæ ingenuos decent, liberales atque ingenuas inde vocatas, diligenter coluit, omnemque etiam in addiſcenda latina græcaque lingua adhibuit diligentiam. Inſignia itaque eruditionis philoſophicæ accepit ſolennia, primam nempe Lauream a Joh. Bernoullio, Math. Prof. d. 4. Jun. 1715. habita prius oratione in quæſtionem: *Utrum præſtantius ſit amari quam amare?* Docturæ vero philoſophicæ dignitatem ei tradidit Joh. Buxtorf, Linguæ Hebr. Prof. d. 26. Nov. 1716. qua occaſione publice καλλιγραφιας laudem expoſuit. Hiſce peractis nomen in album ſtudioſorum Theologiæ retulit d. 1. Dec. 1716. & S. Literis ſtrenue incubuit. Elapſo autem quadriennio tum huic ſtudio dato, tentamina ac examina ſolennia cum laude ſuperavit, & Verbi divini Miniſter a. 1721. rite fuit denominatus. Jam aliis de eruditione ſua impertire incepit, & primo quidem anni ſpatio ſatrapæ Fraubrunnenſis filios inſtituit. A. 1724. Ratisbonæ ephoriam ſuſcepit filii Baronis *de Schütz*, legati ducis Wurtembergici, quem paulo poſt Viennam comitatus eſt ad aulam Cæſaream, titulum gerens concionatoris hujus legati. Per huncce patronum etiam ad ipſam aulam obtinuit aditum, quin etiam honorem, ipſi *Carolo* VI. carmen germanicum a ſe compoſitum offerendi, quod gratioſe acceptum & deinceps diplomate poëtæ Cæſarei remuneratum eſt. Exacto Viennæ annuo tempore, Stutgardiam aliaſque Germaniæ civitates peragravit, ſeptemque menſibus cœtui gallico,

lico, qui Heilbrunnæ colligitur, præfuit. Dein, scilicet a. 1727. pastoris munus suscepit Perusæ, quæ colonia est Valdensis, in ducatu Wurtembergico, ibique d. 16. Dec. 1730. uxorem duxit *Franciscam Grofs*, Offenbachensem, quæ d. 28. Jun. 1739. ad meliorem vitam transiit, relictis 4. liberis, ex quibus filia deinceps Basileæ nupta parvulumque enixa matrem secuta est; reliqui etiam tres liberi itemque nepos idem fatum habuerunt. Hic autem cum degeret, & quasi in exilio inter, ut ipse loquebatur, Musarum antipodas sordidissimos atque ab omni literarum cultu gustuque alienissimos conversaretur, graviter etiam multumque ei conflictandum fuit cum valetudine adversa, ut ævum cum diis agere sibi videretur, si unum alterumve annum respirandi ab acuto atque ancipiti morbo facultas obtingebat. Aliquando autem de eo fuisset conclamatum, nisi præsentior succurrisset Deus. Accidit nempe a. 1735. cum gregem ad Sacra Pentecostes rite celebranda præpararet, ut subito omnibus resolutus membris & quasi fulminis adflatus ventis in imum suggestum diffluеret. Accurrerunt anxii seniores cœtus, pastoremque suum vita ereptum putantes domum portant. Arcessuntur medici e longinquo. Descenditur ad extrema. Adfulsit iterum salutis scintilla, quæ vero postero die prorsus evanuit, cum gravior apoplexia omnium membrorum sensus exstingueret animamque clauderet. Desperantibus autem salutem medicis, inopinatam stupendamque Deus ipse malo adtulit medicinam, ut sensim manuum pedumque ministerio uti, verbaque faciliora eluctari, quin septimo vel octavo abhinc mense publice de suggestu verba ad populum facere ipsi liceret. Per duo lustra cum istum cœtum pavisset, pastoratum Perusensem cum Ludweilensi commutare jussus est a. 1737. Ad vota autem secunda transiit a. 1740. cum *Sophia Fechter*, Basil., quæ duos filios, tresque filias, quarum una quinquennis exstincta, ipsi peperit; ista etiam uxor d. 4. Apr. 1763. ipsum reliquit morte erepta. Magistratus Basil. merita civis remuneraturus a. 1743. professorem extraordinarium eloquentiæ atque poëseos teutonicæ eundem nominavit. A. 1746. in patriam revocatus eique pastoratus orphanotrophii commissus, nec non a. 1754. munus professoris historiæ patriæ extraordinarie, exhibito etiam salario, ei fuit collatum, quod d. 24. Oct. ejusdem anni ora-

 tione

tione germanica *de civitatis Basiliensis origine* publice adiit. Denique etiam ipsi sortito obtigit Linguæ Græcæ professio d. 14. Sept. 1762. quam d. 15. Dec. ejusdem anni prælectione *de revocando græcæ linguæ studio* solenniter auspicatus est. Hanc provinciam omni studio administravit maximo auditorum emolumento, facillima præsertim atque perspicua maxime usus methodo. Apoplexia denique laboriosæ vitæ ejus finem imposuit d. 24. Maj. 1768. Memoriam Sprengii æternitati mandaturus *Vlr. Samson*, artifex Bas. monetam cudit cum ejus effigie & hacce epigraphe: *J. Jac. Spreng, Bas. Germaniæ Psaltes.* nec non Vir Rev. *Sim. Grynæus*, Minister Petrinus, concionem funebrem habuit d. 27. Maj. 1768. in Eccles. 9. 11. 12. quæ Basileæ fuit impressa.

Edidit *novam Davidis psalmorum translationem* carmine germ. Bas. 1741. & 1770. 8. *Duas conciones* in 2. Cor. 10. v. 5. Francof. 1723. 8. *Cantica sacra* 1741. 4. *Laudationem funebrem Drollingeri* germ. separatim editam in 4. Bas. 1743. itemque junctam Drollingeri operibus, quæ etiam Sprengius edidit Bas. 1743. 8. *Breve commentarium rerum Rauracarum usque ad Basiliam conditam*, Bas 1744. 4. *Conjecturales animadversiones in Olympionicas & Pythionicas Pindari*, ib. eod. 4. *Testimonia gentium & Judæorum de Christo, ab Addissonio collecta, in germanicum transtulit & edidit* Bas. 1745. 8. *Carmina sacra atque profana*, T. I. Turici 1748. *Joh. Drydii tragœdiam de lapsu hominis* ex anglico in germanicum a se translatam edidit Bas. 1757. 8. *Specimen glossarii teutonici* 1759. fol. *Commentaria satyrico moralia*, sub nomine *Eidsgenoss*, Bas. 1749. 8. item sub nomine *Sintemal*, ib. 1759. 8. *Orationem de pugna Jacobæa prope Basileam*, germ. ib. 1748. 4. *Duodecim prælectiones de gestis Helvetiorum ante Imp. Vitellium*, ib. sine impressionis anno, 12. plag. *Thurnisii Orationem sec. Jubil. Acad.* in Germ. versam, ib. 1760. 4. *Cantum atque psalmum in eodem actu Jubil. Acad.* decantatos, ib. eod. 4. *Tractatum de origine atque antiquitate utriusque urbis Basileæ*, ib. 1756. 4. *Prælectionem de revocando apud Rauracos græcæ linguæ studio*, ib. 1762. 4. *J. Christ. Beckii introductionem in historiam helv. germanicam fecit*, editam Tig. 1768. 8. item *varia carmina gratulatoria* atque *epicedia.* Præter complura carmina sacra atque profana ineditum reliquit opus ingens atque multiplici eruditione refertum, pluribus voluminibus constans, & *Glossarii teutonici* nomine insignitum.

XXIX. ACHIL-

XXIX. ACHILLES WIERZ, natus Basileæ d. 24. Apr. 1745. & a puero bonis artibus ac moribus expolitus, statim in patrio ludo præclara egregiæ indolis dedit argumenta. Exinde ad scholas publicas missus philosophiæ juxta ac linguis eruditis, philologiæ & literis elegantioribus studium suum omne dicavit, tantumque in iis profecit, ut a magistris suis ad amplissimos honores produceretur; baccalaureus nempe philosophicus creatus fuit d. 8. Jun. 1762. in qua promotione publica oratione germanica *Vniversitatem alicujus civitatis verum esse ornatum* facundo ore probavit. Supremos autem philosophiæ honores ex decreto philosophorum ordinis ei contulit J. Henr. Gernler, Hist. Prof. d. 14. Jun. 1764. ubi ex mandato Domini Brabeutæ *linguæ germanicæ eadem lingua dixit encomium.* Hanc dignitatem consecutus in ampliorem gradum promoveri contendit. Pio nempe proposito studium theologicum elegit, Deo proximoque vel in ecclesia vel in academia, quocunque ferat divina voluntas, olim serviturus, quod utrumque, ut statim dicetur, ei contigit præstare. Nomen itaque, auspice Deo, studio theologico dedit d. 29. Apr. 1763. eique se totum sacravit. Acquisita autem in litteratura græca atque hebraica, historia ecclesiastica atque doctrina theologica præclara notitia, consueto tempore examinibus subjectus & ecclesiæ minister constitutus atque ordinatus fuit a. 1768. Eodem autem anno, cum cathedra græca ex decessu Sprengii vacua relicta & successore digno explenda esset, candidatorum turbæ sese immiscuit, spartamque optimi quondam sui magistri ambivit. Quam etiam benigna sorte d. 9. Sept. ad ipsum devolutam d. 13. Dec. 1768. publice atque solenniter adgressus est prælectione *de scriptorum græcorum versionibus vernaculis.* Sed brevissima fuit academiæ hæcce prosperitas. Vixdum enim eam incepit gustare, jam iterum ea ipsi fuit subtracta. Cœtus nempe Petrinus eundem sibi expetiit Diaconum, & in urnam conjectum obtinuit a. 1769.

Edidit *Oden germ.* a. 1762. ex occasione J. Jac. Sprengii in cathedram græcam evecti. *Specimen cogitationum in methodum linguam græcam addiscendi*, d. 9. Sept. 1768 *Carmen musicum* in templo Petrino decantatum a. 1769. cum Reipublicæ Magistratus annuum dixit sacramentum. *Carmina varia germanica*, Turici 1766. 8. *Concionem funebrem*

in obitum Petri Rybineri, Log. Prof. in 1. Reg. 19. 4. 5. d. 1. Maj. 1771. *Concionem fun.* in Joh 16. 15. d. 29. Sept. 1774. Francof. 1774. *concionem eucharisticam* hab. d. 17. Jul. 1774. in Hebr. 10, 23. Baſ. 4. 1776.

XXX. Matthæus Merian, J. V. C. prognatus eſt d. 22. Dec. 1744. parentibus *Andrea Merian*, J. V. C. & prætore tranſrhenano, & *Salome Wettſtein*. Pueritiam bonis literis addiſcendis impendit ſedulo, & incredibili legendi cupiditate atque facilitate, juvante etiam feliciſſima memoria, tantos fecit profectus, ut philoſophiæ cultoribus meritiſſimus adſcriberetur. Academiæ jam civis adſcriptus in omnibus ingenuis artibus atque ſcientiis ita eſt verſatus, ut promerente id erudita doctrina vitæque integritate, duplici eruditionis teſtimonio publico fuerit ornatus; prima quidem Laurea d. 8. Jun. 1762. Magiſterii vero dignitate d. 14. Jun. 1764. A philoſophicis itaque diſciplinis bene inſtructus ac præparatus ad altiora enitens juriſprudentiæ ſe dedidit, quam etſi ſtudiorum caput poſuerat, philoſophicum ſtudium diligenter continuavit, & græcos latinoſque auctores multo labore evolvit. Græcis autem, ut dignum Sprengii decebat auditorem, inprimis delectabatur. Elapſo ab accepta magiſterii dignitate triennio examina juridica ſubiit atque non ſine laude ſuperavit, in numerum Juris Candidatorum cooptatus. Biennio poſt, cum græca Sprengii cathedra iterum vacaret, ad eam obtinendam ſpecimen diſputationis publicum edidit atque defendit d. 22. Sept. 1769. quo obſervationes criticas in nonnulla auctorum græcorum loca exhibuit. Obtigit etiam ei forte hæcce cathedra d. 29. Sept. 1769. eamque prima vice occupavit d. 19. Jan. 1770. inaugurali lectione *de profeſſoribus græcæ linguæ, qui ab epocha beatæ reformationis ad noſtra uſque tempora in Vniverſitate Baſil. floruerunt.* Cum autem hancce provinciam aliquamdiu diligenter adminiſtraſſet, cupido eum inceſſit aliam, genio forſan magis convenientem, quærendi, quam mox invenit, a. 1773. ad munus ſecretarii in cancellaria noſtra promotus.

XXXI. Christophorus Legrand natalem habuit d. 21. Nov. 1748. parenteſque *Chriſtophorum Legrand*, mercatorem ac CC virum & *Mariam Juditham Linder*. Cum

Cum ingenio esset felici, ad literarum studia inclinante, literis a puero dicatus atque adhibitus fuit; magnos etiam statim in stadio literario fecit progressus, & mature spem præclaram doctrinæ atque virtutis de se excitavit. Etiam messis, quæ jam in herba adparebat, advenit opulentior. Academiæ traditus a. 1761. non solum professores prælegentes publice atque privatim diligenter audivit, sed & privata industria literas græcas atque latinas, artesque liberales tractavit sedulus; inprimis fratre, *Luca Legrand*, J. V. D. & Log. atque Metaphys. Prof. P. duce usus atque magistro optimo pariter atque fidissimo. Cum autem honos alat artes, illo autem negato istæ frigescant, philosophorum chorus huic suo alumno nequaquam defuit, eumque dignis præmiis adfecit; primam nempe Lauream ei impertivit d. 14. Jun. 1764. Henr. Gernler, Hist. Prof. habita prius oratione publica in sententiam a promotore præscriptam: *Oratores, poëtas, philosophos natura, non arte, diligentiave fieri.* Summum autem in philosophia honorem ex decreto ordinis publice d. 5. Jun. 1766. ei contulit Jac. Basler, Ling. Hebr. Prof. tuncque Candidatus *de utilitate studii antiquitatum* verba fecit. Jam studio philosophico addere decrevit studium jurisprudentiæ, cui a. 1767. nomen dedit, quodque præeuntibus juris antecessoribus consultissimis, *J. Rod. Thurnisio* & præsertim *J. Rod. Iselio*, diligentissime tractavit. Interea Lausannam profectus linguam gallicam didicit, annoque elapso patriæ restitutus Juris studium denuo excoluit. Hoc absoluto, a. 1770. examen subiit, & in Juris utriusque Candidatorum numerum cum laude fuit relatus. Paulo post iter instituit literarium, & per potiores Germaniæ civitates Gottingam tendens Marpurgi Cattorum salutavit *Estorem* magni nominis JC. Gottingæ cum advenit, audivit in philosophia quidem *J. Georg. Henr. Federum*; in Digestis vero *Christ. Frid. Georg. Meisterum*, magnæ Britanniæ regi a consiliis aulicis; in jure Feudali & S. R. J. historia *Georg. Lud. Bœhmerum* & *Joh. Steph. Pütterum*, utrumque regi Brit. a consiliis intimis; in jure denique publico *J. Henr. Christ. de Selchow*, eidem regi a consiliis aulicis. Anno sequente 1771. insecuta parentis optimi morte, patriam repetiit, seque ad munus publicum aliquando cum dignitate obeundum diligentissime præparavit. Mox etiam variæ

ei oblatæ fuere occasiones, eruditionem suam probandi publiceque demonstrandi; vacante nempe cathedra græca a. 1769. iterum a. 1771. cessante cathedra Logica, porro a. 1773. pro vacante sede Rhetorica, nec non eodem anno iterum vacante professione Græca solennia specimina edidit, tandemque optatam cursu contigit metam, d. 1. Oct. 1773. Linguæ Græcæ professor electus; hanc provinciam, bono cum Deo, adgressus est d. 14. Dec. 1773. prælectione solenni *de lingua græca cum studio juris civilis conjungenda*, hancque hactenus summa cum diligentia atque studiosorum utilitate administravit. Ornatus etiam fuit pro merito d. 6. Sept. 1774. J. V. D. titulo atque dignitate.

Edidit d 29. Sept. 1769. *observationes varias in literaturam græcam*; d. 15. Nov. 1771. *specimen meditationum in Platonis Cratylum de recta nominum ratione*; d. 11. Maj. 1773. *theses rhetoricas*; d. 6. Sept. 1774. *observationes juridicas de legislatione Helvetiorum*; d. 27. Sept. 1774. *Theses juridicas.*

PROFESSORES ORGANI ARISTOT.

I. Hieronymus Gemusæus, civis Müllhusinus, natus est a. 1505. In triviali schola cum fratre natu majore, *Augustino*, literarum elementa percepit; cum vero ex pueris atque crepundiis excessit, in vicinam Academiam Basiliensem fuit transmissus a. 1523. Hic diligenter literis græcis atque latinis operam dedit, præceptore potissimum usus *Henr. Glareano*, cujus ductu, accedente optimo ingenio atque singulari industria, tantum profecit, ut dictus Glareanus, si quando negotiis a docendo impediebatur, ipsi vices suas commiserit; cumque etiam in reliquis artibus atque scientiis studiose esset versatus, philosophica præmia solennia fuit adsecutus, nempe primam Lauream a. 1524. & dignitatem magistralem d. 10. Febr. a. 1525. Hisce ornatus literis atque titulis in Galliam est profectus, philosophiæ studium prosecuturus, sibique Aristotelem atque Platonem adeo familiares reddidit, ut in numero subtilissimorum philosophorum haberetur. Cum studio physiologico junxit & alterum illi adfine, nimirum Medicinæ, tanto labore, tanto-

tantoque cum successu, ut doctoratus medici insignia a. 1533. in feriis Pentecostalibus Taurini, non tam a se expetita, quam a professoribus oblata retulerit. Dein multiplici doctrina instructus Basileam rediit, & statim a. 1534. professionem Physices obtinuit. Philosophiam autem naturalem non ex lacunis latinis neque ex trio-bolaribus compendiorum libellis, ut ipse vocabat, sed cum dulcius ex ipso fonte bibuntur aquæ, ex ipso textu græco Aristotelis libros physicos exposuit. Paulo post uxorem duxit *Sibyllam, Andreæ Cratandri*, typographi, filiam, ex qua suscepit *Polycarpum* atque *Hieronymum*, quorum uterque optimos libros excudit, inprimis Hieronymus, qui fratre longævior re typographica & senatoria dignitate inclaruit, pietate quoque conspicuus, qui trecentas libras in usum pauperum scholasticorum legavit; avus is exstitit Jeremiæ Gemusæi, senatoris, XIII. viri & scholarchæ Basil. ut & Hieron. Gemusæi, pastoris primum Rothenfluensis, dein Lucisvallensis, cujus filius cognominis fuit pastor Benckensis. A provincia philosophiæ naturalis docendæ avocatus fuit Gemusæus noster a. 1537. ad professionem Organi Aristotelici, quam etiam magno discentium fructu obivit. Licet autem in omni disciplinarum genere fuerit versatissimus, nullique secundus, ipsum tamen non puduit a. 1540. se *Seb. Münsteri* in Hebraicis discipulum profiteri, eum in finem, ut ex fontibus purioribus doctrinam Evangelii melius cognoscere & adversus antagonistas fortius defendere posset. Sed præmatura mors laudabiles ejus conatus interrupit. Cum enim sub autumnum 1542. in Italiam ad Principem vocaretur, ex insueta cœli intemperie morbum sibi contraxit, quo domum redire coactus, accedente febri ardente, d. 20. Jan. 1543. magno cum luctu bonorum exstinctus est.

Transtulit *epitomen* 17. *librorum Geographiæ Strabonis* ex græco in latinum, quæ versio cum Strabonis operibus edita est Bas. 1539. & ib. 1557.; *præfationes* scripsit in græca *opera Galeni*, cujus & vitam delineavit; in *Almagestum Ptolemæi latinum; in Theophrasti opera græca; Fumanelli tractatum de febribus; in Aristotelis opera*, quæ ipse recognovit & quorum quædam de græco in latinum transfudit; *eis censuram de Aristotelis dogmatibus* adjecit; *analytica posteriora* commentariis illustravit; *ejusdem* libros duos de Plantis latinos fecit, qui cum Aristotelis operibus latinis Basileæ excusi sunt, interpretis nomine omisso.

II. SIMON GRYNÆUS, N. T. professor, suscepit etiam a. 1541. professionem Organi Aristot. & legit in ejus Topicorum l. 8. sed eodem anno præmaturæ morti occubuit. V. Prof. N. T. n. 2.

III. SEBASTIANUS LEPUSCULUS in Organum Aristotelis legere cœpit a. 1542. & perrexit ad a. 1545. quo ad pastoratum apud Franciscanos transiit. V. Prof. Log. n. 4.

IV. JOHANNES HOSPINIANUS, Rhet. atque Orat. Professor, ad Organum fuit promotus a. 1546. sed demum d. 12. Jun. 1547. in illud legere incepit, sicque continuavit usque ad ejus mortem, quæ contigit d. 7. Jun. 1575. V. Prof. Rhet. & Orat. n. 3.

V. JOH. NICOLAUS STUPANUS, Med. Doct., d. 10. Oct. 1575. electus Organi professor hanc provinciam administravit, donec, urgente præcipue *Hottomanno* JC. ob dedicationem Machiavelli principi præfixam, & ad Episcopum Basil. directam, qua huic nimium adulatus dicebatur, ex SC. d. 31. Dec. 1580. lectione suspenderetur, quod decretum ei d. 16. Jan. 1581. per Scholarchas fuerat insinuatum. Ejus interea vices egit M. *Phil. Scherb.* Intercedentibus autem popularibus ejus Rhætis, in integrum fuit restitutus S. C. d. 31. Jul. 1583. & post Michaëlis festum iterum cœpit Organum profiteri; anno vero 1589. d. 24. Apr. ad professionem Med. Theor. fuit vocatus. V. Prof. Med. Theor. n. 7.

VI. HENRICUS JUSTUS, A. L. M. Ecclesiæ Petr. Diaconus, a professione Ethica mense Septembri 1589. ad Organi professionem transire jussus, eandem auspicatus est d. 15. Oct. ejusdem anni, adfixa pridie scheda, qua *se reginam cum pedissequa*, majorum scitu, *commutaturum* denunciabat. Obiit ex peste d. 19. Oct. 1610. V. Prof. Pædag. Cl. 2. n. 7.

VII. LUDOVICUS LUCIUS editus est in hanc lucem Basileæ d. 9. Febr. 1577. patre *Basilio Lucio*, Diacono Petrino, matre *Elisabetha Müller*. Puer sexennis a parente privatim prima literarum elementa est edoctus; biennio post ludo literario Petrino traditus græca latinis

nis miscere cœpit, felicibus industrii & eruditi viri, *Valentini Cherleri*, auspiciis. Parente ad ministerium ecclesiasticum Müllhusinum vocato, magni *Theod. Zuingeri* curæ a. 1587. est commissus, cui a manibus fuit, qua tamen grata studiorum occasione haud diu frui fuerat datum; etenim anno proxime sequente Zuingero fato suo pie functo, ad patrem Müllhusium descendere necesse habuit, a quo privatim in græcis fuit institutus. Dein a. 1589. Basileam reversus, gymnasium frequentavit, ex quo a. 1590. ad academiam transiit. Philosophicis disciplinis imbutus, primam Lauream accepit d. 2. Maj. 1592. quo etiam anno d. 30. Nov. in disp. de Conciliis sub Polani præsidio respondentis vices egit. Magistri vero artium insignia obtinuit d. 15. Aug. 1594. Jam theologica tractare incepit, ita tamen, ut simul philosophica atque philologica studia diligenter prosequeretur. D. 2. Aug. 1595. sub præsidio Vorstii disputationem defendit de Sacramentis, nec non d. 16. Aug. ejusdem anni, eodemque præside dissertationem de caussis salutis hominum. Eodem anno Scaphusium abiit, & cum *Joh. Jetzlero* & *Henr. Planco* amicitiam contraxit. In patriam brevi post reversus iterum respondentis partibus defunctus est in diss. Polani de regimine ecclesiæ d. 16. Sept. 1596. Eodem anno *Petri Ryffii*, Mathem. prof. ad nundinas Francofurtenses profecti vices ad tempus sustinuit. D. 14. Apr. 1597., quo anno in matricula theol. inscriptus legitur, theses proposuit de salutari Jesu Christi cognitione, & sequente anno d. 27. Jul. defendit disp. de Justificatione nostri coram Deo. Eodem anno 1598. *Joh. Buxtorfii* patriam revisentis vices in professione hebræa egit dextre, nec non anno 1599. *Joh. Molitorem*, pastorem Riechanum fideliter adjuvit. A. 1600. ab *Ernesto Friderico*, Marchione Durlacensi per *J. Jac. Grynæum* Durlacum vocatus, habito prius colloquio publico de articulis fidei inter Reformatos & Lutheranos controversis, ab eodem duplici muneri, Diaconi in ecclesia, & rectoris in schola, fuit adhibitus, variis interim negotiis aliis a principe optimo ei demandatis, quibus singulis egregie, dextre, & quod caput est rei, ex conscientiæ integritate est perfunctus. Principe autem isto mortalitati erepto, urgentibus illis, quibus purior Lucii religio minus placebat, ab officio dimissus in pagum vicinum Palatinum, *Weingarten*,

 tran-

transſit, Deo confiſus, non confundendus. Hinc paulo poſt Heidelbergam arceſſitus, commendantibus eum *Dav. Paræo*, *Quir. Reutero* & *Barthol. Pitiſco*, quibus ſolida ejus eruditio fuerat perſpecta, in pædagogio Ambergenſi Conrector eſt conſtitutus. Hoc munere cum fungeretur, anno 1605. negotiorum publicorum cauſa Norimbergæ & Altorfii agens cum *Nic. Taurello*, *Phil. Scherbio*, Baſileæ quondam profeſſoribus, aliiſque eruditis amicitiam ſibi comparavit. Hoc ipſo anno edidit principis ſui defuncti, Erneſti Friderici, Marchionis Durlacenſis, confeſſionem latine redditam. A. 1606. Francofurtum ad nundinas, exinde Heidelbergam, Wormatiamque excurrens familiaritatem ſibi cum *Conr. Schoppio* conciliavit. A. 1608. Ratisbonam tempore comitiorum conceſſit, & inter alia collegium Jeſuiticum diligenter viſitavit, quod forte concinnandæ hiſtoriæ Jeſuiticæ occaſionem præbuit. Accepto rumore de lethali patris morbo, cito pede, omnibus valedicens, Müllhuſium petiit, eundemque quartana febri laborantem invenit. Baſileam dein inviſit & in ea priſcos fautores atque amicos, *J. Jac. Grynæum*, *Polanum*, *Thom. Coccium*, *Jac. Zuingerum*, *Henr. Juſtum*, ut & fratres ſuos, *Baſilium* & *Joh. Jacobum*: quos omnes anno ſequente 1610. excepto Grynæo, lue epidemia ſublatos luxit. Ex his Juſtus ei viam ad profeſſionem Organi pandit, quæ ei abſenti d. 2. Apr. 1611. fuit commiſſa. Tum nempe S. Galli fanum, quo ad obeundum gymnaſiarchæ munus depoſcebatur, petierat, & eadem occaſione iter per totam fere Sueviam, Ingolſtadium & Ratisbonam perfecerat. Stationem in patria omnibus aliis præferens, domum feſtinavit, & demandatam profeſſionem poſt ferias caniculares, d. 19. Aug. 1611. exorſus eſt oratione erudita περι τροπȣ της παιδειας, quæ poſtea lucem vidit. Hoc ipſo anno parentem defunctum pie luxit. Anno ſequente Heidelbergæ *Paræum*, *Phil. Hofmannum*, *Henr. Smetium* viſitavit. Baſileam cum rediit, ordini philoſ. & ſenatui acad. adſcriptus, nec non ſequente anno Decanus ordinis ſui, quam dignitatem poſtea ſextum geſſit, fuit conſtitutus, etiamque d. 18. Sept. 1629. Viſitator gymnaſii electus. A. 1614. Elector Brandenburgicus, *Joh. Sigiſmundus*, ei profeſſionem theol. in academia Francofurtenſi ad Viadrum per literas ſolenniter obtulit, cui tamen vocationi ob varias

rerum

rerum difficultates obtemperare non potuit. Anno vero 1619. *Ludovico*, principi Anhaltino, ad ſcholam Cothenienſem inſtaurandam ſollicite eum expetenti ab utroque, Reipublicæ atque Academiæ, magiſtratu ad tempus fuit indultus. Menſe ergo Martio ejuſdem anni ſecundo Rheno Spiram deſcendit, unde iter Heidelbergam & Francofurtum deflectit, amicos quos ibi habebat ſatis multos inviſens; hinc vero Moguntiam, Bingam, Aram Bacchi, (Baccharach) Bonnam, Coloniam Agrippinam, Duiſſeldorpium, Rhenobergam, Veſaliam, Rheſam, Embricum, Arnhemium, Vltrajectum, & tandem Dordracum fuit delatus, ubi potiſſimos totius Europæ Theologos Reformatos in Synodum coactos intueri, Helvetios quoque ac Palatinos per decendium familiarius noſſe datum fuit. Dehinc in Hollandia reliqua Roterodamum, Delphos, Hagam Comitis, Leydam, & Amſtelodamum; in Friſia occidentali Franequeram, Leovardiam, Groningam, in Friſia orientali Emdam, Olderſomam, Stickhuſam; in comitatu Oldenburgico Apenam, Oldenburgum, Delmenhorſtium tranſeundo vidit. In Saxoniam dehinc & Bremam quoque pervenit, tandem ad principem Anhaltinum ſuum Cothenis adpulſus, a quo etiam honorifice exceptus, & ad opus neceſſarium reformationis gymnaſii eſt adhibitus, de quo ſententiam ſuam libere & dextre expoſuit, non principum modo calculo, ſed & ipſo ſucceſſu comprobatam. Quibus rebus feliciter conſtitutis, bona ſuperiorum venia, multaque gratia, cum *Jac. Martino* Wittenbergam conceſſit, indeque Berolinum, Cuſtrinum, Francofurtum ad Viadrum, aliaque Marchiæ Brandenburgicæ loca luſtranda, præſentiam Electoris eſt præſtolatus, donec in ſaltum Thuringicum ad fontem Reinhardi proficiſci juſſus eſt, a quo ut miſſionem impetravit, variis Imperii urbibus perluſtratis, ſalvus in patriam rediit, & docendo ac ſcribendo officiis ſuis ſatisfecit. A. 1629. excurrit Bernam, Lauſannam atque Genevam; & anno ſequente iterum Bernam petiit, cum theologis ſuper ſua adverſus *Joh. Piſcatorem* diſceptatione de cauſa meritoria Juſtificationis uberius collaturus. Ceterum modica ſatis ipſi fuit res familiaris, neque enim profeſſoribus aut verbi miniſtris largiora honoraria pendi conſueverunt, quam quæ alendæ familiæ ſufficiant; annuum ſalarium profeſſoris Organi tum erant floreni 60. Matrimonium

monium iniit d. 11. Jun. 1599. cum *Barbara Irmi*, *J. Henr. Irmii* & *Cath. Wœlflin* filia, ex qua prolem quinam suscepit; amissa a. 1628. ista uxore, supra octennium cœlebs vixit, donec a. 1635. d. 1. Jun. alterum matrimonium in solatium senectæ iniit cum *Maria David*, *Laurentii*, senatoris, filia, cum qua reliquum vitæ blande exegit. Paulo ante obitum a. 1641. mense Septembri præpositi superioris collegii munus sibi commissum suscepit. Ceterum toto fere tempore, quo in gemino conjugio vixit, privatæ non modo studiosorum philosophiæ & theologiæ institutioni vacavit, sed & peregrinos plurimos adolescentes supra 352. contubernio & mensa hospitaliter excepit. Ceterum vir fuit candidus, sincerus, officiosus & vel supra facultates liberalis, sermone non jucundus modo sed vel festivus ingenioseque lepidus, qui jocos & dicere & ferre noverat, vultu blandus, consuetudine suavis, omnibus gratus & acceptus; præterea, quæ summa laus est, pietatis, probitatis, religionis studiosissimus, pacis amans, in adversarios nunquam asperius invectus. Valetudine usus satis firma, exceptis hypochondriaci mali variis atque gravioribus insultibus, horam fati extremam habuit d. 10. Jun. 1642.

Scripta ejus sunt: *Compendium Theologiæ*, 1598, 8. *Confessio Ernesti Friderici*, March. Bad. & Durl. lat. 1605. *Regula via veritatis Phil Marnixii ejus opera edita*, eod. *Jodoci Nahumi postilla Evang* lat. 1609. *Tractatus de Antichristo*, 1610. *Synopsis Antisociniana*, 1612. Bas. 1628. 8. *Notæ in Apocal. Job.* 1613 *Adversaria contra Andr. Libavium &c.* 1618. *Andr. Friccii libellus de providentia & prædestinatione ab eo editus*. 1614. *Semipelagianismus Remonstrantium in Belgio*. 1618. *S Theologia Σωματοποιησις*, 2. *libris*, *de fide & moribus*, Bas. 1624. 8. *Clavis S. S. M Fl. Illyrici ab eo recensitus* a. 1627. *N. T. germanice redditum singulari artificio*, 1628. *disp. cum Piscatore de Justificatione*, 1630 Bas 1642. 8. Lond. 1641. 8. *in quam disceptationem censuram & animadversiones scripsit* Thom. Gatackerus, *ibid.* *Commonefactio ad S. P. Q. Bas. super grata memoria Reformationis*, strenæ loco exhibita, a. 1631. *V. T. germanice redditum*, 1636. *Grammatica latina & græca* pro usu gymnasii Bas. itemque *Logica & Rhetorica*; eadem auctiora pro usu Academiæ; *Poëtices rudimenta* pro gymnasio, singula a. 1620. oratio περι παιδειας &c. 1611. *Organi Arist. thetica & aphoristica expositio*, item *commentarius*

rius analyt. in Org. Arist. gr. & lat. 1619. *Epitome physica*, 1597. *tract. de structura & usu plenisphærii s. Astrolabii. Virgilius c. n. Variorum*, fol. 1613. *Thesaurus linguæ lat.* eod. *Dictionarium græcum in N. T.* 1639. Basil. 1640. 8. *Scapulæ Lexicon* recognovit a. 1640. & 1641. *Historia eccles. centuriatorum Magdeb.* 1623. *Historia Jesuitica*, c. f. germ. 1626. 4. Eadem latine Basil. 1627. 4. *Petri Rami Basilea* ab ipso recusa 1606. *historia Augustini ex ejus operibus excerpta; Lexicon latino græcum contractum*. Basil. 1638. 8. *Epistolica dissertatio inter* Gittichium & L. Lucium, *an Christus pro peccatis nostris divinæ justitiæ satisfe erit, nec ne?* Basil. 1612. 1628. 8. *Ærarium s. thesaurus latinæ linguæ*, Francof. 1613. fol.

VIII. JOH. RODOLPHUS WETTSTEIN, Linguæ Græcæ professor ad docendum Organum Arist. vocatus fuit d. 10. Mart. 1643. ab hac autem provincia ad tractandas controversias theolog. translatus d. 1. Sept. 1654. V. Prof. N. T. n. 9.

IX. CHRISTOPHORUS BECK, a professione Eloquentiæ promotus est in cathedram Organi arist. d. 15. Sept. 1654. & in ea sedit usque ad mortem ipsius, quæ ei contigit mense Aug. 1658. cum eo & ipsa Organi aristot. professio mortua. Academiæ nempe patres in rem studiosæ juventutis d. 24. Jan. 1659. decreverunt, ut pensum professoris Organi cum penso Logico conjungatur, & loco professionis Organi nova, nempe *historiarum*, professio instituatur; quod academiæ decretum etiam a summo Reipublicæ magistratu ratum habitum, & d. 5. Febr. 1659. confirmatum fuit. V. Prof. Eloq. n. 17.

PROFESSORES HISTORIARUM.

I. CHRISTOPHORUS FAESCH, J. V. D. Logices professor, primus fuit, qui in academia Basil. Historias publico nomine exposuit. Electus fuit d. 25. Mart. 1659. & obiit d. 22. Oct. 1683. V. Prof. Log. n. 21.

II. JOH. JACOBUS HOFFMANN, S. Theol. Doct. ex cathedra linguæ græcæ in cathedram historicam transpositus est d. 21. Dec. 1683. eamque ornavit, dum d. 10. Maj. 1706. ex marasmo senili exstingueretur. V. Prof. Ling. Gr. n. 19.

II. JAC.

III. Jac. Christophorus Iselin, S. Theol. Doct. Eloquentiæ & historiæ eccles. apud Marpurgenses professor, denominatus est historiarum professor Basileæ d. 20. Sept. 1706. & hanc spartam administravit, donec d. 15. Sept. 1711. ad professionem Locc. comm. ac controv. Theol. accersitus est. V. Prof. Locc. comm. n. 10.

IV. Joh. Ludovicus Frey, S. Theol. Doct. & ecclesiæ Huninganæ pastor, omnium suffragiis Iselii in cathedra historica constitutus est successor die 15. Sept. 1711. cum adnexo titulo professoris Theologiæ extraordinarii, quo officio functus est ad d. 20. Maj. 1737. quo ad professionem V. T. fuit vocatus. V. Prof. V. T. n. 20.

V. Jac. Christophorus Beck, S. Theol. Doct. designatus fuit historiarum professor d. 12. Sept. 1737. munerique huic strenue præfuit usque ad diem 8. Jul. 1744. cum ad tractandas controversias Theol. transferretur. V. Prof. V. T. n. 21.

VI. Joh. Rodolphus Thurneisen, J. V. D. & Reip. Syndicus, obtinuit cathedram historicam die 22. Dec. 1744. eamque servavit ad d. 2. Dec. 1746. ad professionem Pandectarum promotus. V. Prof. Pandect. n. 13.

VII. Joh. Henricus Brucker, S. M. C. in lucem editus Lucisvalli, oppido ditionis Basiliensis, d. 12. Mart. 1725. patre usus est *Joh. Henr. Bruckero*, tum pastore Lucisvallensi, postea Archidiacono, denique pastore Petrino, matre vero *Elisabetha Bischoff*. Pater, acerrimus ingeniorum censor, excellens ingenium admiratus, ex optima pueri indole eximiam quandam frugem & secuturam omnium virtutum & doctrinarum maturitatem rectissime divinavit. In colenda ergo nobilissima hac planta omnem curam ipse adhibuit, filiumque in omni virtutum ac literarum genere, quantum puerilis ætas ferebat, diligenter instituit. Anno autem 1737. pater filium in professorum philosophiæ custodiam concredidit, eumque illis porro formandum demandavit. Sub horum cura, adhibita summa diligentia, in literis latinis atque græcis, in Logica atque Rhetorica, mirum in modum profecit, etiamque digna laboris præmia retulit,

lit; die nimirum 9. Jun. 1739. a Samuele Battierio, Ling. Gr. Prof. primam Lauream philos. publice accepit, postquam prius solenni oratione probavit: *Quod per multiplicata juramenta, quando populi mores jam sint corrupti, repagulum corruptioni ponere velle, nihil aliud sit, quam multiplicare perjuria.* Hinc ad studium physicæ atque matheseos, historiarum atque philosophiæ moralis transiit, nec mirum, eum & hic celerrimos atque maximos progressus fecisse; cum enim ad hæcce studia piam mentem, felicissimam memoriam, acrem atque ardentem ingenii vim, impigramque ad labores solertiam adtulerit, fieri aliter non potuit, quin ad altiorem eruditionis gradum adscenderit. Itaque & hic honores summi eum fuere secuti; dignitas nempe in philosophia doctoralis, quam ei ex decreto Ordinis sui contulit Bened. Stæhelin, Phys. Prof. d. 8. Jun. 1741. facundiam autem atque eruditionem suam Bruckerus in ista promotione publice auditoribus comprobavit oratione solenni *de Matheseos & veræ Physicæ usu in Theologia.* Jam sese integrum Theologiæ tradendi cepit consilium, & d. 13. Oct. 1740. inter S. Theologiæ cultores nomen suum professus est. In hoc autem stadio rite currendo præcipue ducem secutus est summum virum, *J. Lud. Frey*, S. Theol. Doct. atque Prof. & sub ejus auspiciis, continuatis diligenter studiis philosophicis, magnam linguæ hebrææ aliarumque orientis linguarum, nec non philologiæ sacræ sibi comparavit notitiam. Haudquaquam enim omnem eam operam, quæ in Judæorum magistris legendis consumitur, perditam esse arbitrabatur. Scieabat nempe a Freyio edoctus, quantum impegerint in Scriptura interpretanda, qui ritus hebræos ignorarunt; quam fœde hallucinati sint, qui ab isto literaturæ atque philologiæ sacræ subsidio destituti Prophetarum & Apostolorum scripta tractare adgressi sunt; noverat e contrario ex exemplis *Buxtorfiorum, Cocceji, Seldeni, Bocharti, Lightfooti, Schœtgenii, Meuscheni*, atque aliorum, inprimis ipsius Freyi, quam feliciter plurima, etiam abstrusissima, Scripturæ loca ex linguis orientalibus & monumentis Rabbinorum enodari possint atque illustrari. Ab hisce autem subsidiis bene instructus, ad ipsa sanctæ Theologiæ adyta alacri animo se contulit, & a Gamaliele suo υποτυπωσιν υγιαινοντων λογων, expressam sanorum verborum formam, divina-

divinarum rerum ſolidam doctrinam percepit, quam & cum fide & caritate in Chriſto Jeſu poſita ſtudioſe retinuit, eamque ut præclarum depoſitum per Spiritum S. in ipſo habitantem diligenter ſervavit. Ita autem juvenis academiæ proceribus eruditionem ſuam in literatura hebraica probavit, ut a. 1745. ipſum Vicarium profeſſoris Hebræi conſtituerint. Anno autem ſequente, 1746. non cum laude ſaltem, ſed cum admiratione pro obtinendo S. Miniſterii munere ſubiit examina, ſtatimque præconium Dei publice annunciandi poteſtatem eſt adſecutus. Decreverat autem providentia divina, ipſo non Miniſtro in Eccleſia, ſed formandorum Miniſtrorum inſtrumento in Academia uti, & vacante cathedra hiſtorica electorum animos ſortemque ita direxit, ut d. 9. Maj. 1747. ei iſta cathedra decerneretur, quam ſpartam d. 12. Jul. 1747. prælectione *de concilio Amphictyonum apud Græcos ejuſque cum comitiis Helvetiorum publicis convenientia* ſolenniter auſpicatus eſt. De re autem ſua arbitratus, non mortuos ſaltem atque domeſticos, ſed & vivos atque exteros conſultatores adire, permittentibus Academiæ antiſtitibus, iter literarium cum amico conjunctiſſimo, *Simone Grynæo*, jam Miniſtro Petrino, pluribus ſcriptis optimis celebratiſſimo, facere inſtituit. Laribus itaque a. 1749. relictis, curſum direxit per Argentoratum in Galliam, hinc Angliam, Belgium atque Germaniam, ubique bibliothecas, academias, doctorum muſea, celeberrimorum in re literaria virorum ſocietates ſecutus atque ſcrutatus. Perfecto itinere, non doctior modo, ſed & cultior & ad vitam ſuam recte inſtituendam acutior, a. 1750. in patriam rediit, & eodem anno curam Bibliothecæ academicæ obtinuit, quam provinciam cum munere profeſſoris omni fide atque diligentia adminiſtravit. Sed ut vulgo cito pereunt, quæ cito creſcunt, nobiliſſimæque plantæ tenerrimæ atque maxime caducæ eſſe ſolent, ita hic accidit. Vix dum academia optimo hoc viro frui incepit, eo iterum carere neceſſe habuit; a Deo nempe non diu fruendus ſed brevi admirandus fuerat conceſſus; jam enim d. 17. Apr. 1754. aſciticus fato ſuo fuit defunctus.

Edidit diſſ. de περιαυτολογια d. 28. Apr. 1741. *compendium regularum de ratione emendandi ſcriptores*, d. 14. Maj. 1743. *obſervationes philolog. circa cauſas obſcuritatis in ſcriptoribus græcis*, d. 18. Sept. 1744. *ſtricturas hiſtor. chronol. de ætate mundi*,

mundi, d. 21. Apr. 1747. *Scriptores rerum Basil. minores*, V. 1. plerosque ex MS. cum erudita præfatione. Bas. 1752. 8.

VIII. JOH. HENRICUS GERNLER, vir singulari vereque divino ingenio, primum luminis auras vidit d. 2. Febr. 1727. a patre susceptus *Joh. Henr. Gernlero*, J. V. L. CC viro & Reipublicæ a Secretis, ex *Sara Merian*. Doctarum literarum elementis instituendus tradebatur gymnasii publici magistris, hisque imbutus, inter æquales industria atque ingenio primus, ex gymnasio ad academiam, heliconis rivulos degustaturus, cito pede transiit. Academiæ civis non monitis, non laborum gloriæque incitamentis indigebat, sed ipse sitiebat eruditionem, & ex proprio jam sensu literarum dulcedine trahebatur; dies studiorum exercitiis, noctes lucubrationibus exegit, atque cum Plinio censuit: *vigilare demum vitam esse, literis invigilare vitam esse pulcherrimam*. Quid mirum ergo, juvenem tanto ingenio, tanto discendi desiderio præditum, tot omnis generis subsidiis stipatum, celerrimos atque pulcherrimos in omnibus philosophiæ partibus progressus fecisse? latinos græcosque auctores plerosque optimos evolvit, nec evolvit tantum, sed & in usum suum omnifarium convertit. Dignissimus itaque fuit habitus, qui præmiis virtutis atque eruditionis ab ordine philosophico adficeretur. Primum gradum, quem *primam lauream* nominant, ascendit d. 9. Jun. 1740. verba faciens *de adolescentia Reipublicæ Romanæ*; secundum autem, qui *Magisterii artium* est, occupavit d. 5. Jun. 1742. oratione habita, qua demonstravit, *quam indignum sit philosopho studium partium*. Ita ergo paratus ornatusque ad studium S. Theologiæ accessit d. 3. Nov. 1741. quo nomen matriculæ theologicæ inseruit. In istud studium omnes vires, omnesque nervos intendit, nihil intermittens, quin omnia impendens sedulo, quæ a doctoribus suis ad illud vel aliquo modo pertinere percepit. Non solum philosophiæ studium, græcam latinamque literaturam, historiarum omnium temporum ac populorum indagationem, atque alia huc pertinentia strenue continuavit, sed & quæ ad sacrarum literarum intellectum perfectiorem faciunt, omni studio excoluit & pro acerrimo suo ingenio penitius penetravit. Linguam hebræam cum ejus dialectis sibi fecit notissimam; philologiam sacram

perſpectam habuit atque exploratam; hiſtoriam eccleſiaſticam omnium ſeculorum perlegit omni diligentia, feliciſſimæque ſuæ memoriæ altius impreſſit; eccleſiæ patres, orientales atque occidentales, conſuluit frequenter, & eorum dogmata exploravit ſtudioſiſſime; inprimis vero ſectabatur επιγνωσιν αληθειας της κατ ευσεβειαν, επ ελπιδι ζωης αιωνιου, veritatis cognitionem, quæ in religione cum ſpe vitæ ſempiternæ ſita eſt, ſolidamque Dei ſcientiam cum pietate ſemper conjunxit; in hiſce omnibus ducem ſecutus eſt magni nominis Theologum, *J. Lud. Frey*, cujus primum fuit auditor cariſſimus, poſtea amicus familiariſſimus. Interim & ipſe inſtituendæ juventuti academicæ magno cum fructu fuit adhibitus; primum a. 1749. amici ſui integerrimi, *J. Henr. Bruckeri*, Hiſtor. Prof. literarum cauſa peregrinantis, vices ſuſtinuit, res romanas ſub Cæſaribus ad ductum Chr. Cellarii exponens; dein ab a. 1754. *J. Rod. Battierii*, Ling. hebr. prof. qui ob valetudinem adverſam officio ſuo fungi non poterat, vicarium egit ſtrenuum; donec ipſe ordinarius Hiſtoriarum profeſſor conſtitueretur die 20. Sept. 1754. quod munus publice adiit d. 29. Nov. 1754. prælectione ſolenni *de Martyrum actis*, hocque ſumma cum laude atque auditorum utilitate ita diligenter adminiſtravit, ut integro decennio, quo hanc cathedram ornaverat, ne unicam quidem prælectionem neglexerit. Licet collegia, ut vocant, privata ob valetudinem incertam ſtudioſis non indulſerit, iis tamen liberum ad ſe acceſſum ſemper conceſſit, & præſtantiſſima de ſtudiis inſtituendis largitus eſt conſilia. Præmatura autem morte, communi omnium luctu, ex variolarum morbo, uſibus academiæ fuit ſubductus d. 11. Dec. 1764.

Scripta ejus edita ſunt: *Biga hiſtoricorum græcorum. Herodoti atque Thucydidis*, d. 8. Maj. 1742. *diſſ. de difficultatibus ſtudii linguæ græcæ levandis*, d. 2 Oct. 1744. *Obſervationes hiſtoricæ*, d. 11. Apr. 1747. *obſervationes philoſophicæ*, d. 7. Febr. 1749. *obſervationes hiſtoricæ*, d. 20. Sept. 1754.

IX. Jacobus Meyer genere nobili atque antiquo ſtudiis natus eſt d. 26. Sept. 1741. Parentes optimi, perſpecta in puero ingenii judiciique dexteritate, memoriæque capacitate, eum protinus pio propoſito Deo ejuſque cultui conſecrarunt & in arenam ſcholaſticam ablega-

ablegarunt. Perceptis autem atque comprehensis primis virtutis, literarum atque artium ingenuarum elementis, excusso hoc pulvere, in academiæ solem ex umbra prodiit, & cœptum iter acrius ursit. Philosophiæ universæ studium intenso animo prosecutus, mentem suam omnigena doctrina excoluit atque ornavit. Utriusque linguæ auctores, oratores, poëtas, historicos evolvit, eosque quoad linguam & quoad argumentum in usum suum convertit. Denique, in philosophicis disciplinis laudabiliter versatus, etiam publica philosophorum brabea reportavit; primam Lauream quidem d. 31. Maj. 1757. Magisterii autem dignitatem d. 25. Maj. 1758. Hisce jam honoribus mactus, non illam animo suo induit persuasionem, quasi ad metam & arcem felicitatis pertigisset, ut superatis & exantlatis laboribus in utramque aurem posset dormire, sed, a torpore atque otio alienissimus, honores illos academicos, ut veterum fuit institutum, gradus censuit esse, non culmina, ad quæ nitendum. Nihil ergo a pristina industria atque discendi ardore remittens, quin magis adhuc incitatus, ad altiora sine mora contendit, & studio sacro nomen dedit d. 11. Maj. 1758. Hoc novis viribus adgressus, eo felicius ac citius perfecit, quo instructior pluribus linguarum artiumque adminiculis ad illud accessit. Linguam atque philologiam hebræam indefesso studio didicit, fata ecclesiæ ex ipsis fontibus hausta cognovit, & viam salutis a Prophetis atque Apostolis, imo ipso Dei filio, traditam sibi fecit notissimam. Omni vero suo merito a. 1763. in classem Ministrorum verbi divini receptus nondum substitit, nec sibi respirandi tempus sumsit, sed tam in philosophico & philologico quam theologico studio strenue perrexit, & scientiam suam magis magisque adaugere laboravit; inprimis eximiæ, quam in latina, græca atque hebraica lingua possedit, notitiæ, addere studuit etiam dialecti rabbinicæ atque chaldaicæ, quin etiam ipsius Arabicæ linguæ cognitionem, idque feliciori successu; consultore atque adjutore in hisce ut & antea in philosophicis atque theologicis usus eruditissimo *Gernlero*, quem sibi conciliaverat amiciorem. In ejusdem autem magistri sui optimi, acerbissimo fato Academiæ erepti, locum singularis Dei providentia hunc ejus interioris admissionis discipulum suffecit d. 26. Apr. 1765. hancque professoris Historia-

rum provinciam adgressus est publice d. 2. Jul. 1765. prælectione, qua demonstravit, *quam late pateat usus ex historiarum cognitione percipiendus.* Eodem anno, permittente senatu acad. literarum causa peregrinationem fecit in Angliam, ubi anni circiter spatio versatus eruditos salutavit, bibliothecas excussit, atque visu digna lustravit. Ingenti eruditionis fœnore patriæ redditus, provinciam suam strenue adiit, quam adhuc omni diligentia administrat, privatim studiosorum commoda consilio atque opera studiosissime promovens.

Hactenus edidit d. 28. Sept. 1759. pro cathedra hebræa *Specimen observationum misc. ad quædam Scripturæ S. loca*; d. 2. Sept. 1760. pro cathedra Morali *specimen observ. misc. ex philosophia morali desumtarum.* d. 7. Sept. 1762. pro cathedra græca *specimen observ. misc. in nonnullos auctores græcos*; d. 16. Apr. 1765. pro cathedra Historica *delineationem vitæ gestorumque Numæ Pompilii.*

PROFESSORES PHYSICÆ.

I. HIERONYMUS GEMUSÆUS, Müllhusinus, Med. Doct. Physices professor fuit constitutus a. 1534. & a. 1537. professor Organi aristotelici; utramque professionem administravit ad a. 1541. quo Sim. Grynæum in professione Organi Successorem accepit, Physicam autem retinuit ad d. 29. Jan. 1543. quo diem suum obiit. V. Prof. Org. n. 1.

II. JOHANNES HUBER, Med. Doct. Physicam professionem nactus est a. 1544. eamque administravit ad a. 1549. cum ad docendam Medicinam Practicam fuit vocatus. V. Prof. Med. Pract. n. 3.

III. MARCUS HOPPER, J. V. D. in professione physica Hubero successit a. 1549. eamque cum laude obiit, donec ineunte a. 1557. Institutionum professor fuit adpellatus. V. Prof. Instit. n. 3.

IV. HENRICUS PANTALEON, Med. Doct. successor datus est Hoppero in cathedra physica d. 19. Apr. 1557. & in hac provincia ornanda perrexit ad d. 3. Mart. 1595. quo ex hydrope ante mediam noctem, cum eodem die ante

ante meridiem ut Comes Palatinus duos creasset notarios, vitæ terminum adsecutus est. V. Prof. Pæd. Cl. I. n. 2.

V. JOH. GEORGIUS LEO natus est in minore Basilea d. 14. Febr. 1565. patre, *Theobaldo Læw*, opifice honesto. Invitante genio periculum fecit studiorum, in quibus, Deo bene fortunante, eo est progressus, ut, superatis gymnasii laboribus, cum laude ad academiam transmitteretur. Hic studium philosophicum atque medicum adgressus, utrumque tanto cum fervore, tantoque cum successu tractavit, ut ab utroque ordine summos honores fuerit adeptus. Primæ Laureæ insignia accepit d. 28. Apr. 1584. ab Henr. Justo, publice dissserens in quæstionem: *Rectene Solon neminem ante obitum beatum nominandum pronunciaverit, nec ne?* Doctoratu autem philosophico atque medico uno eodemque actu honoratus fuit a Thoma Coccio, philosopho, die 20. Mart. 1593. Ubi primo verba fecit in quæstionem philosophicam: *Vtrum virtutes natura an arte hominibus insint?* dein in quæstionem medicam: *Cur homini insalubre variis cibari ferculis?* Mortuo Pantaleone, jussu senatus acad. ejus vices aliquandiu sustinuit, donec d. 16. Oct. 1595. Physicæ professor ordinarius nominaretur. Natura ad jocos, sales & facetias propensus in aliis sæpe tritum illud proferebat: *Philosophus omnia novit.* Contigit autem aliquando, ut noctu rivulum transiturus in eundem pronus incideret, conquestus de famuli, faculam sinistre præferentis, incuria, ab eo suum illud audiit: *Putabam, philosophum omnia nosse.* Praxi medica cives suos strenue & feliciter adjuvit; ceterum non legendo solum, sed & disputando studia juventutis multum promovit. Mathematicis scientiis impense delectatus calculum & prædictiones astrologicas per annos complures tentavit, & in vulgus edidit. Terris eum pestis abripuit d. 23. Nov. 1610. ut & ejus uxorem, *Ephoram Fridericiam*, cum 3. liberis. Sepultus ad S. Theod. epitaphio honoratus est a *Sebast. Spœrlino*, Trib. pleb. & *J. Jac. Grassero*, V. D. M.

Edidit: ενδοξα παραδοξα εριστικα διδακτικα, 1593. *de principiis corporis naturalis*, 22. Nov. 1595. *theses de anima ejusque functionibus in corpore*, 2. Aug. 1596. diss. *de anima humana*,

humana, 27. Jul. 1597. disp. *de respiratione*, 19. Dec. 1597. *de sensibus exterioribus & internis*, 3. Febr. 1599. *Conclusiones de Justitia*, 29. Sept. 1599. *de Elementis*, d. 18. Maj. 1600. *de anima humana*, d. 27. Jul. eod. *de amicitia*, d. 12. Nov. eod. *de mundo*, 6. Dec. eod. *de Meteoris*, 7. Sept. 1601. *de terra motu*, 31. Dec. eod. *de principiis rerum natur.* 5. Jan. 1602. *de uno rerum nat. principio mobili*, 5. Apr. eod. *de infinito*, 15. Jun. eod. *problemata physica*, 7. Aug. eod. *themata ethica*, 10. Nov. eod. *de infinito*, 13. Jun. 1603. *de loco*, 20. Jul. eod. *de motus definitione*, 6. Aug. eod. *de vacuo*, 15. Sept. eod. *theses de tota philosophia*, 23. Apr. 1606. *de putredine*, 8. Jan. 1608.

VI. MARTINUS CHMIELECIUS, Med. Doct. & Logices Professor, ad Physicam translatus fuit d. 18. Dec. 1610. eamque docuit ad finem vitæ suæ, qui contigit d. 3. Jul. 1632. V. Prof. Log. n. 16.

VII. FELIX PLATER, Med. Doct. ex Logico fit Physicus d. 15. Mart. 1633. officium hoc resignavit mense Sept. 1656. senator electus a. 1664. V. Prof. Log. n. 18.

VIII. HENRICUS KISSELBACH, vir si quisquam alius erudiendæ juventuti natus & singulari Dei providentia usibus academiæ Basil. datus, patriam habuit Lorichium, oppidum agri Rinchaviensis, qui Archiepiscopatui Moguntino subest. Hic genitus est d. 14. Mart. 1600. parentibus, *Nicolao Kisselbachio*, fori judic. assessore & *Maria Mœrin*, qui filium a pueritia studiis literarum adhibuerunt, ad annum usque ætatis 21. in variis gymnasiis & academiis, ut Confluentiæ, Coloniæ Agripp. Paderbornæ, Moguntiæ, adsidue versatum. Deinde ordini Franciscanorum adscriptus aliquot inter eos obiit munera. Postea vitæ puritate, eruditione atque facundia commendatus pastor castrensis fuit constitutus, quo munere adsidue fuerat functus, donec sedula Scripturæ S. lectione, domi jam, ubi pater exemplum Bibliorum clam servaverat, incepta, itemque sanioris philosophiæ studio, eo fuit adductus, ut relicta patria religione ad sacra reformata transiret; ea autem ut liberius prosequeretur, Basileam contendit, ubi d. 3. Aug. 1635. cucullatus advenit. Editis certioribus sinceritatis signis inter alumnos magistratus, & dein exhibita fidei confessione in gremium ecclesiæ nostræ fuit receptus. In

collegio

collegio ſapientiæ cum verſaretur, non tantum, ut neceſſaria acquireret, juventutem in bonis literis ſedulo erudivit, ſed &, quo in poſterum abſque publica ſuſtentatione vitam ſuſtineret, philoſophiæ atque theologiæ diligenter incubuit, eoſque fecit progreſſus, ut die 3. Maj. 1636. a Joh. Buxtorfio, Ling. hebr. prof. A. L. M. publice crearetur, habita oratione in quæſtionem: An πολυθρυλλητον illud ſit adprobandum: *quod antiquiſſimum, illud veriſſimum & optimum?* & ſequente anno in numerum verbi divini Miniſtrorum reciperetur, poſtquam prius d. 13. Maj. 1637. ſub præſidio Theod. Zuingeri veræ & orthodoxæ fidei confeſſionem adverſus antagoniſtas defendiſſet. Sub initium a. 1638. laboribus gymnaſii in erudienda juventute ſcholaſtica fuit mancipatus, quibus patienter, dextre & induſtrie in claſſe tertia per annos 12. & in quinta claſſe per ſeptennium multo civitatis univerſæ emolumento eſt perfunctus, Conrectoris titulo ornatus. Inter herculeos autem gymnaſii labores ſtudia philoſophica & theologica diligenter continuavit, etiamque ſtudioſis philoſophiæ in collegiis didacticis & polemicis utiliſſimam operam præſtitit. A. 1656. cum profeſſio phyſica vacaret, & academiæ proceres decernerent, ut in poſterum candidati profeſſionum publica eruditionis ſuæ ſpecimina ederent, ipſe ſenatui acad. bina diſputatione atque lectione phyſicam ſuam peritiam ita probavit, ut philoſophiæ naturalis profeſſio a. 1657. ipſi demandaretur, cui ad vitæ uſque finem etiam ſupra ſenectutis vires utiliſſime præfuit, & ne quid bono publico decederet, quoties valetudo non permittebat, filium *Balthaſarem Kiſſelbach*, Med. Doct. ex *Catharina Schlichter*, uxore, cum 5. filiabus, ſuſceptum indultu ordinis acad. in vices ſuas ſubſtituit. A. 1658. ipſi etiam munus Præpoſiti ſuperioris collegii fuit commiſſum, quo vero ſeptennio poſt in gratiam filii ſeſe abdicavit, profeſſione tamen retenta. Valetudine tandem pleuritide iterata, ſenio atque laboribus adflicta atque labefactata, vitæ huic valedixit d. 26. Apr. 1673.

Edidit *confeſſionem veræ fidei* a. 1637. diſſ. *de univerſalibus & ſingularibus*, a. 1645. *de ſubſtantia & accidente*, eod. *floſculos philoſ.* eod. *de formis rerumpubl.* 1651. *de primis rerum principiis*, 1654. *de indiviſibilibus*, 1657. *theſes phyſicas*, eod. *de cauſis in genere*, eod. *de religione*, 1659. *theſes*

theses physicas, 1659. *de motu*, 1660. *de existentia formæ substantialis*, eod. *de elementis*, eod. *quæstiones philos.* 1667. *theses physicas*, eod. *quæstiones philos. alteras*, eod. *theses philos*, 1668. *de anima in genere*, eod. *de anima rationali*, eod.

IX. JOHANNES WOLLEB natalem celebravit diem 1. Oct. 1640. parentes vero honoravit *J. Jac. Wolleb*, pastorem Elisabethanum, Musicesque professorem, *Johannis Wollebii*, S. Theol. Doct. & Prof. Sacrorumque Antistitis filium, & *Annam Mariam Ubelin*. Cum ingenio esset felici, majorum exemplo de voluntate parentum a puero literis operam dedit, primisque earum elementis in ludo triviali perceptis, ad publicas scholas, denique a. 1654. ad ipsam academiam adiit, studioque philosophico nomen dedit. In hisce disciplinis philosophicis adsidua & indefessa diligentia progressus utrumque honoris gradum meruit atque accepit, d. 16. Febr. 1658. Magistri artium titulo condecoratus. Hisce rite expeditis, studio Medico sese mancipavit, non tamen sepositis philosophiæ artibus, tanquam præcipuis rei medicæ adminiculis. In Gallias dein profectus, ibidem, inprimis Parisiis, per aliquot annos scientiæ & experientiæ medicæ augmenta haud contemnenda sibi comparavit. In patriam redux solennia specimina exhibuit, & dignus fuit habitus, cui supremi in Medicina honores conferrentur, quos d. 29. Aug. 1667. publice accepit, eodemque anno in locum defuncti patris professor Musicæ & Organista S. Templi constitutus est. Vocatus dein etiam fuit ad docendam philosophiam naturalem, d. 19. Sept. 1673. professor Physicæ denominatus; utramque hanc provinciam diligenter administravit, studiosis opera sua multum profuit, nec non ægrotos consiliis suis impiger adjuvit, etiam dubiis temporibus eos non deserens. Lues etiam pestifera ipsi denique fuit exitiosa. Ex crebris enim ægrorum visitationibus febri ardente infectus & gravissimis doloribus confectus d. 17. Mart. 1675. animam efflavit, relinquens ex *Juditha Hagenbach*, uxore, *Lucæ* XIII viri filia, filium unicum *Lucam*, M. D. a. 1698. creatum.

Scripta ejus edita sunt diss. *de cancro mammarum*, 1667. diss. *de tropis*, 1668. diss. *de formali existentia elementorum in mixto*, 1672. diss. *de alteratione elementor.* 1673.

X. NICO-

X. NICOLAUS EGLINGER, Med. Doct. electus Physices Professor d. 20. Sept. 1675. nactam spartam exornavit ad d. 29. Dec. 1685. in cathedram anat. atque bot. hinc vocatus. V. Prof. Med. Pract. n. 11.

XI. JOH. JACOBUS HARDER, Med. Doct. & Rhet. Prof. Physicus fuit constitutus d. 5. Jan. 1686. mox autem, d. 18. Febr. 1687. ad professionem Anat. & Botan. translatus. V. Prof. Med. Theor. n. 13.

XII. THEODORUS ZUINGER, Med. Doct. & Eloq. Prof. Physicæ professor designatus fuit d. 18. Febr. 1687. inque officium istud vacavit, donec ei d. 18. Dec. 1703. professio Anat. & Bot. fuit demandata. V. Prof. Med. Pract. n. 12.

XIII. EMANUEL KOENIG, Med. Doct. & Linguæ Græcæ professor, cathedram græcam cum physica commutare jussus est d. 18. Dec. 1703. sed eam alteri cessit, cum d. 15. Dec. 1711. Medicinæ Theor. professor nominaretur. V. Prof. Med. Theor. n. 15.

XIV. JOH. RODOLPHUS BECK, Med. Doct. & Log. Prof. obtinuit professionem Physicam d. 22. Dec. 1711. eamque administravit ad mortem suam, quæ ei obtigit d. 28. Sept. 1726. V. Prof. Log. n. 23.

XV. BENEDICTUS STÆHELIN, ab illustri *academia regia Scientiarum Parisiensi ad commercium literarium adscitus*, natus fuit a. 1695. ex parentibus, *Joh. Henr. Stæhelin*, Med. Doct. & Anat. & Bot. Prof. atque *Margaretha Birr*, & a tenera ætate literarum deliciis initiatus. Emenso classium gymnasii curriculo, lectiones philosophicas frequentavit animumque doctrina & philosophiæ cognitione expolivit. Acceptis diligentiæ præmiis, prima Laurea d. 28. Maj. 1709. Magistri artium autem dignitate d. 10. Jun. 1710. ad rem medicam ferebatur, omnique animi intentione in eam incubuit, eoque citius atque felicius in studio isto medico fuit progressus, quo præclarius in universa philosophia fuerat versatus. Cum autem tam a parente quam a ceteris medicinæ professoribus satis amplam artis medicæ hausisset peritiam, ejus augendæ causa Galliam petiit, & Parisiis *Seb. Vaillant*,

lant, Botanicum atque demonstratorem regium, diligenter audivit. Alia etiam itinera instituit & magno *Hallero* in excursionibus montanis dux sociusque sæpius fuit. Domum paternam, multa eruditione locupletatus, tandem repetiit, & d. 16. Apr. 1716. maximo suo merito Medicinæ Doctor fuit renunciatus. Totum dein se tradidit philosophiæ naturali studioque botanico, quo quammaxime delectabatur, & in quo maximos faciebat progressus; non solum omnes veterum atque recentium eruditorum circa physicam atque botanicam editas observationes habuit perspectas, sed & nova varia, satis memorabilia, ipse primus detexit. Mira ei fuit in muscis & fungis indagandis solertia, quorum non sine magno suo sumtu magnum numerum delineari curavit. Horum multi fuerant novi, quos cum merita laude recensuit Hallerus in *Stirpium historia.* Ut autem ei in colligendis plantis, iisque perlustrandis, erat constantia, ita non par erat in conservandis, inque ordine & in collectione adnotationum suarum patientia. Fama eruditionis physicæ atque botanicæ, qua multum pollebat, ad exteros perlata, solenne cum eo commercium literarium instituit academia scientiarum regia Parisiensis. Academia etiam patria, Basiliensis, singularia ejus merita adgnoscens, eum d. 1. Apr. 1727. publicum Physicæ Professorem constituit, istamque provinciam is adiit d. 26. Maj. 1727. prælectione publica *de usu philosophiæ experimentalis.* Ut autem *omnia sub leges mors vocat atra suas*, ita etiam illa celebrem hunc virum fuit insecuta atque adsecuta d. 2. Aug. a. 1750.

Edidit diss. *de solidorum corporis humani adtritione & dissipatione*, a. 1715. *theses physico anat. botanicas*, ad classem flore composito pertinentes, a. 1721. *positiones ex philosophia Lockiana*, 1722. *tentamen medicum de pollinis staminei globulis. liquore & particulis, de materia vegetabili Woodwardi; de particulis floris a staminibus & tubis diversis*, 1724. *tentamen physicum de analysi corporum*, 1727. diss. *de propagatione luminis*, a. 1728. *observationes anatomico botanicas* a. 1731. *de elastris & partibus floris a staminibus diversis; de subsultu particularum equiseti.* In hist. de l'Acad. des sciences a. 1730. edita est pars aliqua egregiæ adnotationis, *particularum n. spermaticarum equiseti quadricrurium subsultus*, quem primus microscopii ope speculatus est; eidem academiæ misit etiam observationem *de structura quarundam plantarum, imperfectarum* dictarum; *Epistolam eucharisti-*

charisticam ad eruditum virum D. Daniel Hartleyum &c. *in qua traduntur quadam observationes circa* structuram & dissolutionem silicum & calculorum. *Basil.* 1742. 8. *quam subjunxit ejusdem Hartleyi dissertationi epist.* de Lithontriptico a Joanna Stephens *invento &c. una cum tractatu* Theophili Lobb *de* dissolventibus calculos &c. *latine*, *ibid. eodemque anno a se editæ. Stabelini porro* in epistolis Germ. ad *Albr. Hallerum* missis Cent. 1. n. 7. legitur epistola. Ei inscripsit idem Hallerus *seine Gedanken über Vernunft*, *Aberglauben und Unglauben*; it. *die Falschheit menschlicher Tugenden*, in dem Versuche Schweizerischer Gedichte, n. 5. & 6. nec non *C. F. Drollinger*, JC. epistolam *de flore auricularum.* Ejus operum p. 330.

XVI. DANIEL BERNOULLI, Med. Doct. a professione Anat. & Bot. extra ordinem ob singularem in rebus physicis experientiam per summum Reipublicæ magistratum ad professionem Physices translatus est d. 16. Nov. 1750. eamque summa cum laude administravit, donec nuper, ob ingravescentem ætatem, ex fratre nepotem, *Dan. Bernoulli*, Med. Doct. in ipsius locum substituit. V. Prof. Anat. & Bot. n. *16.*

PROFESSORES MATHEMATICÆ.

I. HENRICUS GLAREANUS, Poëta Cæsareus, Mathematicen Basileæ docuit a. 1515. testis est Erasmus in epistola ad Capitonem, Ep. l. 1. itemque in ep. ad Vrbanum Regium, ep. l. 18. an publico stipendio id fecerit, ignoratur. Substitit autem Basileæ ad a. 1529. quo Friburgum, motus religionis causa metuens, discessit. V. Prof. Philos. n. 3.

II. WOLFGANGUS WISSENBURGER Matheseos Professor publicus constitutus fuit a. 1520. eamque provinciam administravit, donec ad aliam transferretur. V. Prof. N. T. n. 3.

III. CHRISTIANUS MORFIANUS, Danus, Matheseos professor fuisse legitur a. 1536. plura de eo non potuimus reperire, præterquam quod a. 1534. Paulo Constantino Phrygione, Rectore, & D. Sebast. Sinckelero, Decurio-

Decurione, Basileæ insignia philosophica acceperit & d. 13. Mart. 1537. Basilea demigraverit.

IV. PETRUS PICELLIUS, f. *Pizellius*, J. V. L. Mathesin publice tradidisse traditur a. 1537. plura de eo non habemus. Forsan idem est cum Petro Pitrellio, JC. qui occurrit inter Prof. Cod. n. 1.

V. VITUS ARDISÆUS natione fuit Leopontino Rhætus, Basileam venit a. 1536. quo magnus Erasmus ibidem fato suo fuerat defunctus & Mathesin Basileæ docuit a. 1542. hoc enim anno se eum audivisse testatur Henr. Pantaleon; forsan jam antea eodem officio fungebatur; certe Vrstisius in MS. jam a. 1537. eum Mathesin professum fuisse perhibet, docere autem desiit a. 1547. &, ob nonnullos sinistros de eo sparsos rumores, a. 1556. Basileam reliquit. Plura de eo rescire nobis non licuit, excepto quod, cum iter literarium in Galliam fecit, prænomen *Viti*, ne quid scævi pateretur, ac si *S. Vito* illusisset, mutaverit, seque *Titum* dixerit.

VI. JOHANNES ACRONIUS, Frisius, Med. Doct. Matheseos professor fuit denominatus a. 1547. eandemque cum Logica, quæ ei a. 1549. docenda fuit commissa, quam vero a. 1553. Bechio cessit, professus est ad finem usque vitæ, qui ei ex peste contigit d. 18. Oct. 1564. V. Prof. Log. n. 7.

VII. CHRISTIANUS VRSTISIUS, S. Theol. Doct. professionem Mathematicam obtinuit a. 1564. & licet a. 1585. V. T. professor fuit designatus, Mathesin publice docere perrexit, donec a. 1586. ad munus archigrammatei arcesseretur. V. Prof. V. T. n. 7.

VIII. PETRUS RYFF, claris natalibus ortus, solis lumen primum adspexit d. 8. Maj. 1552. parentibus usus *Dan. Ryff*, senatore, & *Vrsula Zimmermann*, quæ cum isto marito integros annos 61. transegit. Ad bonas literas pronus, iisdem diligenter invigilavit, & a. 1569. ex ludo literario inferiori ad altiorem scholam fuit promotus. Aliquamdiu philosophatus diligentiæ & eruditionis honores bene promeritos impetravit, primam scilicet Lauream d. 26. Oct. 1572. Magisterii vero insignia d. 31. Jan. 1576. Hinc ad studium Medicum transiit, in

in quo partim privatis ſtudiis, partim celeberrimorum tum temporis medicorum, inprimis *Theod. Zuingeri, Thomæ Eraſti, Fel. Plateri* & *Joh. Nic. Stupani*, ductu & auſpiciis ita profecit, ut d. 9. Mart. 1584. ſupremam in medicina lauream, diu ante meritam, adeptus fuerit. Tum praxi medicæ ſtrenuam navavit operam, & æquo promtoque animo ægrotis omnis generis, ejus opem petentibus, ſolatio fuit atque ſaluti. Cum autem ab ineunte adoleſcentia diſciplinis mathematicis delectatus fuiſſet, cathedram mathematicam ambiit & d. 22. Sept. 1586. obtinuit. Ceterum,ut vita fuit integer,moribus facilis, laborum patiens, induſtria indefeſſus, conſcientiæ ſtudioſus, ita modis omnibus ſpartam, quam nactus erat, exornare ſibi curæ habuit, hinc ut non modo vivus ſed vel mortuus prodeſſet, compendia mathematica varia adornavit & in lucem dedit, a ſenatu acad. perpetuis ſtudioſæ juventutis uſibus deſtinata. Conjugium iniit geminum, alterum cum *Anna Iſengrien*, ſterile 12. annorum, alterum 36. annorum cum *Dorothea Waſſerhun*, liberis 12. fœcundum, ex quibus fuit *Reinhardus Ryff*, eccleſiarum in agro Baſil. primum Siſſacenſis, dein Luciſvallenſis paſtor, & utriuſque diœceſeos Decanus. Suprema autem ſua obiit ex morbo ſenili d. 19. Maj. 1629.

Edidit *quaſtiones geometricas in Euclidis elementa, Francof.* 1600. 4. *eadem & geodaſia per uſum radii geometrici prodierunt ibid.* 1606. 4. *& cum tractatu de* Perſpectiva communi, *Oxon.* 1665. 8. *compendium arithmetica Vrſtiſii, Baſ.* 1626. 8. *elementa ſphara mundi Baſ.* 1627. 8. *Georg. Purbachii theoriam planetarum* recudi fecit; *ephemerides & prognoſtica aſtrologica* ad plures annos. *Hiſtoriam Baſilienſem*, quam patruus ejus *Fridolinus Ryff*, ſenator ac ſcholarcha, a primordiis urbis inceptam & ad ſua uſque tempora protractam reliquit, ab a. 1514. ad vitæ ſuæ terminum continuavit, quæ vero hactenus non fuit edita.

IX. Germanus Obermeyer natus eſt Baſileæ d. 30. Apr. 1588. parentibus honeſtis, *J. Jac. Obermeyer* & *Magdalena Iſelin.* Muſis dicatus prima linguarum eruditarum diſciplinarumque rudimenta guſtavit in gymnaſio patrio, ex quo a. 1604. emiſſus philoſophica ſtudia in academia diligenter tractavit, & latinæ græcæque linguæ, rhetoricæ, logicæ atque eloquentiæ, nec non ethicæ,

cæ, physicæ atque mathematicæ cognitionem satis amplam sibi comparavit. Honores nactus in philosophia primos d. 3. Jun. 1606. posteriores vero d. 12. Maj. 1608. prius habita oratione in quæstionem, *sitne cometa stella?* Dein ad studium artis medicæ sese adplicavit, illudque cum disciplinis mathematicis, quas impense amabat, adsidue tractavit. Postea iter instituit per Germaniam, Galliam atque Italiam, & multo cum fœnore rediit. Reddita studiorum ratione, non sine eximia laude in numerum Medicinæ Doctorum cooptatus & tiara doctorali publice cinctus fuit d. 20. Dec. 1614. Theoreticæ autem atque practicæ medicinæ proporro sedulam navavit operam; ut autem quemvis sua trahit voluptas, ita is artibus mathematicis, quibus quam maxime delectabatur, multum laboris atque temporis sacrificavit; id vero haud sine fructu ad ipsum & ad academiam redundante. Accidit nempe, ut is d. 2. Febr. 1630. ordinarius matheseos professor vocaretur, sicque ei lata porta aperiretur, studium matheseos, cujus cupiditate fuerat incensus, omnibus viribus sectandi, illudque publico commodo impendendi, quod, dum vixit, totus peregit. Vir fuit ceterum fide germana, pietate, probitate atque eruditione conspicuus. Duplex contraxit conjugium, unum cum *Magdalena Verzascha*, alterum cum *Susanna Burcard*, ex qua sustulit præter filias duas filium *Danielem*, amplissimis peregrinationibus experientiam rerum agendarum consecutum, bonorum ecclesiasticorum administrationi adhibitum, denique a. 1681. ad senatoriam dignitatem evectum. Senex noster viduus a. 1654. ad administrationem superioris collegii fuit admotus, sed huic muneri haud diu præfuit, d. 1. Maj. 1655. his terris ereptus.

Edidit varia *prognostica astrologica*, quæ *calendaria* vocant, arguta divinandi felicitate exarata; nec non aliquot *dissertationes*.

X. Petrus Falckeisen, Med. Doct. & Rhet. Prof. cathedram mathematicam conscendere jussus est d. 19. Nov. 1655. supremumque vitæ diem clausit 23. Oct. 1660. V. Prof. Rhet. n. 14.

XI. Joh. Rodolphus Burcard, Med. Doct. nactus est

est cathedram mathematicam d. 13. Mart. 1661. eamque possedit, dum d. 17. Oct. 1664. ad cathedram Anat. & Bot. fuit traductus. V. Prof. Med. Pract. n. 9.

XII. SAMUEL EGLINGER luci editus est d. 30. Apr. 1638. patre *Sam. Eglingero*, pharmacopola & CC viro, & *Monica Miville*. Quamprimum per ætatem licebat, ludo literario immissus, præceptorumque publicorum fidei concreditus est. Ordines gymnasii potiores emensus, Montisbelgardum mittitur, præter linguam latinam præsertim gallicæ quoque operaturus; inde redux d. 31. Aug. 1652. in ordinem philosophiæ studiosorum receptus est. Liberiorem, quam hic spirabat, auram non ad licentiam sed ad laborum lenimentum adhibuit, animum suum, bonarum artium cupidum, ad optima quæque intendens. In linguis autem atque artibus præclare progressus, etiam exantlatorum laborum præmia reportavit, primam quidem Lauream d. 31. Jan. 1654. docturæ autem philosophicæ axioma d. 26. Jun. 1655. Cum studio philosophico, quod non sepofuit, sed diligenter porro prosequendum duxit, conjunxit jam studium medicum, quod acri animo & singulari industria omnique cogitatione pertractavit, adeo feliciter, ut superatis cum laude & ex præceptorum voto solennibus examinibus, d. 15. Maj. 1661., corona apollinea publice condecoraretur. Antequam autem facultate amplissima docendæ faciendæque medicinæ sibi concessa ipso facto uteretur, prudens statuit, eruditionem atque experientiam magis adhuc idque apud exteros augere. Biennale itaque iter adhuc a. 1661. instituit, & quidem in Italiam atque Galliam; fines helveticos egressus & altissimos alpium montes supergressus, Mediolanum pervenit, hic aliquandiu *Manfredi Septalii* humanitate atque eximia in philosophia naturali peritia usus, Patavium perrexit per Mantuam, ubi diutius hæsit & per semestre tempus *Marchettium* jun. privatim audivit. Deinde adiit Venetias, & observatis observandis Ferraram, Bononiam atque Florentiam, hinc Lauretum, denique recto pede Romam petiit; inde totius fere Italiæ longitudinem emensus, Genuam pervenit, hinc mare petit Ligusticum, quo Tolonium devehitur, inde in Galliam Narbonensem sese retulit atque Massiliam. Animus erat jam Tholosam tendere, sed studii medici amor & ardor Montispessu-

tiſpeſſulum eum compulerunt, quatuor menſes, quos anatomicis atque botanicis exercitiis impendit, ibi retentum. Hic inter alios, quos ſibi familiares reddidit, offendit *Marcum Mappum*, tum Medicinæ ſtudioſum, poſtea ejuſdem apud Argentinenſes profeſſorem, cum quo ibidem ſacram contraxit amicitiam, quam commercio literario & mutuis, quoad licuit, ſtudiis, ad vitæ uſque terminum religioſe coluit. Hinc orbis compendium, Pariſios, profectus, ſtudiorum & amicitiæ conſortem nactus eſt *Henr. Meybomium*, jam tum in Academia Julia Anat. & Bot. profeſſorem deſignatum. Baſileæ tandem redditus non diu ſubſtitit, ſed mox Argentoratum ad *Spenerum* ſuum, a quo olim Baſileæ mathematicarum ſcientiarum principia hauſerat, contendit, eadem aucturus atque perfecturus. Illinc reverſus d. 10. Jan. 1665. Matheſeos profeſſor conſtituitur, eique occaſio conceditur, vaſtam ſuam in hacce diſciplina ſcientiam declarandi, & in commodum publicum impendendi. Huic ſtudio, quod totum virum poſtulat, jam totum ſe dedit, & omnes Matheſeos partes ſibi fecit notiſſimas. Bibliothecam etiam collegit inſtructiſſimam, ex Eccleſiæ patribus compluribus, Medicis, philoſophis, hiſtoricis atque mathematicis fere cunctis conflatam. Cimeliarchium etiam nec non laboratorium habuit chymicum; illud complectebatur, quicquid in regno vegetabili, animali atque minerali curioſum occurrit; hoc non habuit oſtentationis cauſa, ſed in eo ipſe diligenter tincturas, eſſentias, elixiria, ſalia qua volatilia, qua fixa, atque hujus generis alia confecit. Duo interea ſuſcepit itinera, unum ſanitatis cauſa ad aquas Fabarienſes in Rhætiæ convallibus ſcaturientes, alterum pietatis, ſed ſibi lethale, ad fratrem *Nicolaum Eglinger*, mercatorem Francofurtenſem, periculoſe ibidem decumbentem. Salvus Francofurti advenit & fratrem convaleſcentem invenit. Fratre dein Lipſiam tendente, ipſe Baſileam reverti fuit adgreſſus. In itinere vehementis morbi impetus paſſus Heidelbergam ſe transferri curavit, ubi febri maligna, cœlebs, relicta tamen mœſtiſſima matre, d. 27. Dec. 1673. ſupremum vitæ diem obiit.

Edidit diſſ. *de humoribus*, 1660. diſp. *de nephritide*, eod. *Endoxa & paradoxa ex variis matheſeos partibus*, 1664. diſp. *de lienteria & colicis adfectibus*, 1667.

XIII. Pe-

XIII. Petrus Megerlin natus Campoduni d. 25. Febr. 1623. patrem coluit *Davidem Megerlin*, J. V. D. urbis Campodunensis syndicum & consiliarium Würtembergicum; mater autem ei erat *Felicitas Eckgoldt*, filia *Petri Eckgoldtii*, physici Lindaviensis. Teneros annos liberalibus artibus discendis impendit; ad maturiorem ætatem progressus studium Juris inchoavit, & brevi haud exiguos in eo fecit profectus. Cum enim & ingenio valeret, & nullis fatigaretur laboribus, præceptore insuper uteretur optimo, ipso nempe parente, profectus insignes abesse non potuerunt. Hos vero ut magis augeret, Tubingam fuit missus, ubi per integrum lustrum lectiones antecessorum juris audivit, multumque legendo atque meditando in usum suum convertit. Animo autem etiam ad mathematicas scientias inclinante, iisdem gnaviter operam navavit, & proprio marte plurimum in iis profecit. Relicta Tubinga a. 1645. Spiram abiit, cum theoria juridica etiam praxin conjuncturus. Dein munus a comitibus Hohenloënsibus ipsi delatum accepit & omni dexteritate eodem functus dimissionem petiit, quam ut & honorificam summo officio præditi hominis testificationem obtinuit. A. 1651. mathesin atque juris studium perfecturus Basileam se contulit, ibique d. 29. Apr. ejusdem anni publice J. V. D. fuit proclamatus, postquam in quæstionem: *an subditi arma gerere possint contra principem?* facunde disseruisset. Elapso quadriennio uxorem duxit *Juditham Falckner*, quæ ei duos filios & quinque filias peperit, ex quibus liberis duas tantum filias cum matre sibi superstites habuit. Licet ei ampla munera apud exteros offerrentur, in quibus etiam erat Syndicatus Campodunensis, ea tamen omnia recusavit, liberum religionis purioris exercitium, quo Basileæ fruebatur, omnibus præferens. Nec intermiserunt Basilienses, ejus diligentiam remunerari, fructusque eruditionis ipsius percipere. Summus nempe civitatis magistratus a. 1660. Reipublicæ Syndicum, & academiæ proceres d. 26. Jan. 1674. Matheseos professorem eum denominaverunt. Utrique autem huic officio cum dexteritate, fide atque industria, qua debuit licuitque, præfuisset, & civibus consulendo, studiosis vero docendo multum profuisset, ipse Marasmo senili consumtus est d. 26. Oct. 1686.

Edidit *theses jurid. de actionibus in genere;* 1651. *discursum mathematicum de cometa nuper viso*, 1661. *theses mathematicas*,

thematicas, eod. *de cometa viso* a. 1664. germ. c. f. Baſ. 4. *Aſtrologicas conjecturas de cometis*, 1665 diſp. *de chronologiæ principiis & computo eccleſiaſtico*, 1676. *deſcriptionem cometæ*, qui a. 1680. adparuit, 1680. fol. *Syſtema mundi Copernicanum theologiæ conciliatum*, Amſt. 1682. c. f. 8. *theatrum divini regiminis a mundo condito uſque ad noſtrum ſeculum in tabella mathematico hiſtorica cum indice chronologico hiſtorico & commentario chronologico*. Baſ. 1683. 4. *Indicem hiſtoriæ chron. &c.* ib. eod. 4. Confeſſionem fidei germ. MS. Miniſterio eccleſ. Campidunenſi exhibuit d. $\frac{5}{15}$ Jul. 1652. quam hoc diſticho clauſit:

Non ego Calvinum, magnum nec curo Lutherum;
Verus uterque placet, falſus uterque jacet.

XIV. JACOBUS BERNOULLI, Mathematicorum ſui temporis princeps, natus eſt d. 27. Dec. 1654. ex patre *Nicolao Bernoulli*, fori judicialis & cameræ rationum adſeſſore, qui inverſo fatorum ordine octogeſimo ætatis anno primogeniti hujus filii ſui funus duxit; matre vero *Margaretha Schœnauer*, quam præcoce funere ereptam in adoleſcentia deflevit. Quamprimum per ætatem licebat, gymnaſii noſtri præceptoribus iis literis, quibus pueritia ad eruditionem & honeſtatem informari ſolet, inſtruendus eſt traditus. Horum induſtria cum jam eo uſque in literis profeciſſe eſt viſus, ut in academicam lucem translatus philoſophiæ ſtudio vacare poſſet, academiæ civibus adſcriptus philoſophiam omnem excoluit, privata præcipue uſus opera *J. Jac. Hofmanni*, S. Theol. Doct. tunc græcæ linguæ, poſtea hiſtoriarum profeſſoris; cum autem ſolennia induſtriæ præmia, nempe primam laurum d. 31. Maj. 1670. & d. 21. Nov. 1671. ſupremam in philoſophia lauream, accepiſſet, ex voluntate patris ſtudio S. Theologiæ nomen dedit d. 22. Nov. 1671. ipſe vero animum magis ad ſtudium mathematicum inclinavit, cujus amore ita fuerat captus, ut, ſi forte figuras geometricas adſpexit, earum conſideratione quam maxime delectaretur. Patri autem cum hocce ſtudium minus probaretur, abſque ullis ſubſidiis & non niſi furtim ei inhiavit, nulloſque alios libros, quam quos fors aliunde objecit, vel quos mutuo accepit, evolvere potuit; quibus vero eo diligentius fuerat uſus, quod eos paulo poſt reſtituendos, nunquam in manus ſuas redituros eſſe noſſet. In hiſce anguſtiis, quod ad mathematica ſubſidia adtinet, poſitus eo uti ſolebat emblemate, quod Phaetontem Phœbi patris ſui currui inſi-

ſtentem

ſtentem exprimebat, cum hac epigraphe: *Invito patre ſidera verſo.* Licet autem furtivo tantum ſtudio dilectos ſuos numeros atque figuras abſque ulla manuductione, ſubſidiis omnibus deſtitutus, tractaret, in iſtis tamen ſcientiis tantum profecit, ut anno ætatis 18. celebre problema chronologicum de inveniendo anno periodi Julianæ ex datis tribus cyclis, ſolis, lunæ & indictionum, quod in prima parte deliciarum mathematicarum *Dan. Schwenteri* exſtat, proprio marte feliciſſime reſolverit. Inter hæc ſtudia non ſolum theologiam, ut patri placeret, ſed & literas præſertim humaniores, ſibi ipſi ſatisfacturus, diligenter tractavit, iiſque eo cum effectu incubuit, ut in utroque & ſolutæ & ligatæ orationis genere ea jam tum ediderit artis documenta, quæ ingenii acumine, verborum nitore, ſententiarum elegantia, etiam peritiſſimis illarum artium magiſtris potuerint ſatisfacere. Quinquennio, quod ſtudio theologico conſtitutum erat, elapſo ratio ſtudiorum erat reddenda, quam ita exhibuit, ut a. 1676. in eorum numerum reciperetur, quibus ſacrorum publice docendorum facultas conceditur: quo ille officio poſtea & Baſileæ & Genevæ præcipue, tum & in Lemovicenſi illa commoratione ſua concionibus ad populum habendis feliciter eſt defunctus. Hæc ſtudiorum fundamenta poſtquam in patria poſuit, peregrinatione literaria linguarum & artium cognitionem locupletare conſtituit, hancque menſe Majo 1676. ingreſſus Genevæ primum ſubſtitit, ibique mox inſigne dexteritatis & judicii ſui ſpecimen edidit. Erat tum Domino *a Waldkirch*, mercatori, filia *Eliſabetha*, quæ bonarum literarum capaci ingenio a natura inſtructa, calamitate aliqua jam inde a ſecundo poſt nativitatem menſe omnem oculorum uſum amiſerat. Hanc ille ſolerti & arguta quadam docendi ratione uſus non eo tantum perduxit, ut literas expedite pingere diſceret, ſed & Logicæ, Phyſicæ & Hiſtoricæ artis ſcientiam non pœnitendam ſibi compararet. Poſt viginti menſium commorationem, Geneva relicta, totam fere Galliam perluſtravit. Accidit autem tum temporis, ut cum *Claudius Blancherius*, Marchio Loſtangius ex Lemovicenſibus, filio ſuo ephorum & præceptorem quæreret, ipſe oblata ſibi ea conditione a. 1678. per Lugdunenſes & Arvernos facto itinere, Nedam, ejus Marchionis ſedem, peteret, in qua poſtquam per menſes tredecim concionatoris & informatoris officio eſt functus, continuata per

Lemovicenſes & Petrocorios profectione, Burdegalam venit, cujus urbis amœnitate captus per ſemeſtre tempus, quo in ea ſubſtitit, præter conſuetudinem, quam cum doctis ejus civitatis viris, *Baudovero* mathematico, nec non *Rondeletio*, *Goyonio*, & *Sarravio*, qui tum in Reformatorum eccleſia ſacra adminiſtrabant, frequentem habuit, tabulas quoque Gnomonicas univerſales magno ſtudio concinnavit: excurſionem quoque in vicinam Regulam, ubi tum Aquitaniæ Parlamentum jus dicebat, fecit. Hinc ſecundo Garumna in Oceanum delatus, Aquitaniæ litora & Ream inſulam prætervectus, Rupellam adpulit, unde per Nannetes & Salmurium, ubi *Capellum*, hinc per Aurelianum, ubi *Pajotum* compellavit, Lutetiam Pariſiorum venit, in qua urbe poſtquam duorum menſium ſpatio quicquid viſu memorabile occurrit, curioſis oculis perluſtraſſet, patriæ & parentum iterum adſpiciendorum deſiderio impulſus, per Franciæ inſulam, Campaniam, Lotharingiam, Alſatiam, ipſo die Aſcenſionis Baſileam intravit. Jam amicorum ſuaſu *Malebranchii* ſcrutinium veritatis & *Carteſii* ſcripta tum primum cœpit evolvere, cujus ſcriptoris methodum potius quam principia adprobabat. Hæc ei lectio ad id profuit, ut jam in philoſophia ultra conſueta compendia ſapere inciperet. Dum in his eſt, Cometæ, qui per id tempus in cœlo formidandæ magnitudinis effulſit, occaſione, quendam ingenii luſum de futura ejus nova adparitione in publicum edidit, pauloque poſt alteram in Belgium & Angliam profectionem inſtituit. Et in Belgio quidem Amſtelodami aliquanti temporis moram traxit, ibique *Alexandrum de Bie*, Matheſeos profeſſorem, res mathematicas in gratiam nautarum vernacula lingua explicantem aliquoties audiit, ac per otium in vicinas urbes & provincias excurrit. Inprimis autem Lugduno Batavæ univerſitati penitius luſtrandæ aliquod tempus dedit, in qua *Wittichio*, *le Moine*, theologis, *Bæckelmanno* JC. & *Woldero* philoſopho innotuit. Et huic certe Belgicæ commorationi illud ſe debere ſæpe prædicabat, quod excuſſis, quibus hactenus immerſus erat, tenebris atque præjudiciis, ſanioris philoſophiæ & demonſtrationum mathematicarum, quas a præſtantiſſimis ejus ſcientiæ magiſtris publice videbat exhiberi, dulcedine ineſcatus, ipſe quoque ad illorum exemplum ad altiorem aliquem doctrinæ gradum viam adfectare cœperit. Aliquod etiam profectuum ſuorum,

ſuorum, quos in Belgio fecerat, ſpecimen publice exſtare volens, primo quidem *conamen* illud ſuum *de cometarum motu* in latinam linguam translatum, multo quam prius auctius: poſtea etiam tractatum *de gravitate ætheris* belgicis typis excuſum in publicum edidit, quo fama ejus longe lateque fuit diſperſa, nec non illis eruditis obſervationibus, quas ab eo tempore ſingulis annis diario eruditorum Pariſienſi & actis Lipſienſibus inſeri curavit. Tandem per præcipuas Brabantiæ, Zeelandiæ, Flandriæque civitates Caletum uſque continuato itinere in Angliam trajecit, in qua inſula *Baylium*, *Iſaacum Voſſium* ejuſque famoſum hoſpitem, *Adr. Beverlandium*, *Rob. Hookium*, *Juſtellum*, *Stillingfleetum*, *Baxterum*, *Galium* alioſque celeberrimos viros ſalutare non intermiſit. Ex Anglia Hamburgum eſt tranſvectus, unde brevi per Germaniam tranſitu domum a. 1682. rediit. Quamquam ne tum quidem prius ſibi ceſſandum exiſtimavit, quam bimeſtri itinere Helvetiæ pagos omnes eſſet emenſus. Ex eo tempore ſtabilem in patria pedem poſuit, & mathematica ſtudia majori adhuc labore urgenda ſumſit. Hoc tempore collegium, quod vocant, experimentale phyſico mechanicum publice aperuit, primuſque rerum harum pulcherrimarum in urbe noſtra vel auctor vel evulgator exſtitit. Contigit tum, ut ab eccleſia Reformata, quæ Argentinæ colligitur, opera ejus in Sacris gallica & germanica lingua populum docendis requireretur, quam vero is negavit. Haud multo poſt Heidelbergam fuit vocatus, ut matheſin vicario nomine doceret; paruiſſet etiam, niſi a. 1684. matrimonium interceſſiſſet cum *Juditha Stupanus*, e qua geminæ ſobolis, maſculæ & fœmineæ, pater eſt factus: filia in *Nic. Ryhineri*, mercatoris, conjugio vixit, filius autem, *Nicolaus*, pictor atque ſenator, a. 1769. diem ſuum obiit. Inter præclara hujus viri geſta poni & præcipue debet, quod fratrem ſuum, *Johannem*, acutiſſimi ingenii tum adoleſcentem, ad eadem ſtudia mathematica perduxerit, eumque matheſeos principia magna fide & egregio cum ſucceſſu docuerit; cum eo dein junctis viribus laboravit, & in aliis cum eodem *calculum differentialium & integralium*, quem *Leibnitius* in actis eruditorum Lipſ. M. Oct. 1684. recens inventum ſed tecte admodum in problemate aliquo innuit, feliciter detexit, cujus ille primum ſpecimen exhibuit

in iisdem actis m. Maj. 1690. solutione problematis, quod a Leibnitio *de invenienda linea descensus æquabilis* olim fuerat propositum; hancque ejus dexteritatem mirifice sibi probari testatus est Leibnitius, adserens, neminem sibi esse notum, qui melius quam Bernoullius mentem suam penetraverit, hancque inventionem non minus fratrum Bernoulliorum quam suam esse habendam. In hisce laboribus atque novis detectionibus cum versaretur, opportune accidit, ut cathedra mathematica vacaret, quæ ipsi conspirantibus in unum suffragiis d. 15. Febr. 1687. fuit delata, quamque is adiit d. 11. Mart. 1687. prælectione, qua *historiam originis & progressus matheseos* exposuit. Inter complures eruditissimos viros, qui Bernoullium nostrum suum in mathematicis præceptorem agnoverunt, vel per literas cum eo de rebus gravissimis contulerunt atque interiorem amicitiam conjunxerunt, nominandi inprimis sunt *Rogerus Brulartus*, Marchio de Puysieux & Silleri, regis Galliarum ad Helvetios Legatus - - - *Guilielmus Hospitalius*, eques & marchio S. Mesmii & Montelerii, *Nicol. Fatio Duillierius*, *Leibnitius*, *Petr. Varignonius*, *Otto Menkenius*, *Pfauzius* - - - *Academia* etiam *Scientiarum Parisiensis* a. 1699. nec non *regia Berolinensis*, simul ac ea fuit instituta, a. 1701. Bernoullium nostrum solenniter suum sodalem adlegerunt. Sed mors ultima linea rerum ei post tot exantlatos labores acceptosque honores evenit d. 16. Aug. 1705. quo phthisicus occubuit. Morti proximus præcepit, ut saxo ejus sepulcrali linea spiralis logarithmica circulo inclusa insculperetur, cum hac epigraphe: *Eadem mutata resurgo.* In ejus honorem non solum Basileæ concio funebris germ. a *J. Rod. Wettstenio* in 1. Reg. XIX. 4. 5. nec non oratio parentalis lat. a *J. Jac. Battierio* JC. habita lucem viderunt, sed & Parisiensis Academia ejus memoriam solenni ritu in publico Societatis conventu d. 14. Nov. 1705. parentali oratione, singulari nec promiscue omnibus tribui solito honoris genere, prosecuta est.

Opera ejus omnia collecta, edita atque inedita, junctim prodierunt notis illustrata a Nicol. Bernoulli, *J. V. D. ac Prof., Auctoris ex fratre Nicolao nepote, Genev.* 1744. 2. T. in 4.

XV. Jo-

XV. Johannes Bernoulli, Med. Doct. apud Groningenſes Matheſeos profeſſor, Jacobi Bernoullii frater, & deſignatus profeſſor Linguæ Græcæ, electus fuit Baſileæ Matheſeos profeſſor d. 21. Sept. 1705. hancque cathedram ſumma cum laude exornavit ad vitæ ſuæ uſque terminum, qui contigit d. 1. Jan. 1748. V. Prof. Ling. Gr. n. 24.

XVI. Jac. Christophorus Ramspeck, Med. Doct. cathedram mathematicam d. 10. Sept. 1748. ſortitus eandem ſtatim, ita d. 7. Oct. 1748. ſummo Reip. magiſtratu adprobante, cum cathedra Eloquentiæ, quam *Joh. Bernoulli*, fil. occupaverat, commutavit. V. Prof. Eloq. n. 26.

XVII. Johannes Bernoulli, Joh. fil. J. V. D. hactenus Eloquentiæ profeſſor, cathedram Matheſeos paternam jure commutationis obtinuit d. 7. Oct. 1748. eamque huc uſque magna nominis ſui fama atque auditorum utilitate occupat. V. Prof. Eloq. n. 25.

PROFESSORES ETHICÆ.

I. Otto Werdmuller, Tigurinus, alias dictus *Napenylus*, vel *Myliander*, natus eſt a. 1512. genitore *Henrico Werdmüller*, ſenatore, & quia mature bonæ indolis ingeniique boni indicia oſtenderat, ipſum pater in literarum & artium ſtudio educari curavit. Itaque, jactis in ſcholis domeſticis, *Thoma Platero* uſus præceptore, ſcientiarum fundamentis, arteque etiam manuaria cum literis conjuncta, auctore *Henr. Bullingero*, miſſus fuit Baſileam & a. 1531. Argentinam, ubi per triennium & ſupra græcam latinamque linguam, ut & philoſophicas artes, diligenter excoluit. Hinc a. 1535. Wittenbergam abiit, & præcipue Phyſicæ, Ethicæ & Mathematicæ operam dedit. Theologiæ etiam fuit operatus, & *Mart. Lutheri*, *Phil. Melanchthonis*, aliorumque publicas privataſque prælectiones audivit. Poſtquam hic omnium ſuffragiis Magiſter liberalium artium publice creatus atque duplici teſtimonio, uno Vniverſitatis publico, altero Phil. Melanchthonis privato, ornatus fuiſſet, a. 1539. pedibus iter fecit Lutetiam Pariſiorum,

ubi facultatem, qua jam etiam Wittenbergæ gaudebat, accepit, in collegio Blasiano in Ciceronis orat. ad equites Romanos, Isocratis orat. de pace, aliquot Luciani dialogos - - - quotidie atque publice prælegendi; hinc profectus etiam Aureliæ brevi tempore eloquentiæ præcepta tradidit. Eodem anno 1539. Basileam venit, ubi ei statim professio artium deferebatur, anno vero 1540. a parentibus atque amicis domum vocatus reditum in patriam, ægerrime quidem dimissus, paravit atque perfecit. In synodo majali ejusdem anni Tiguri in ordinem ministrorum verbi divini receptus, eodemque anno professor philosophiæ moralis & naturalis, a. 1545. plebanus & diaconus S. Templi & denique a. 1547. archidiaconus atque canonicus constitutus fuit. Diem emortualem habuit 25. Mart. 1551. relictis aliquot liberis, quorum natu maximus, *Abel*, a. 1566. diaconus Stammheimensis & a. 1577. pastor Hengkartensis electus decem liberorum pater exstitit.

Scripsit Otto de dignitate, usu & methodo philosophiæ moralis, quam Aristoteles ad Nicomachum scripsit l. 2. Bas. 1545. *commentarium in orationem Ciceronis ad equites Rom. qui sub nomine Myliandri Tigurini prodiit* Bas. 1539. *una cum aliorum lucubrationibus in omnes orationes Ciceronis, & Parisiis seorsim* 1540. Tiguri *item ex recognitione auctoris & Bas.* 1553. *de officio concionatoris christiani* 2. *sermones* 1551. ; l. *de justificatione* 1552. Herborn. 1588 & 1607. *summam christianæ fidei; libellum de morte*, germ. Tigur. 1552. 12. *de adflictionibus &c.* germ. Tiguri 1548. 8. *l. de similitudinibus ab animantibus desumtis*, Tig. 1555. *de bonis operibus*, 1551. Ab istis scriptis vir iste laboriosus atque judiciosus *Scholasticus Reformatus* solebat vocari.

II. Antonius Wild præceptor fuit Petrinus post *Joh. Sphyractem* studiorum causa in Galliam profectum, ab a. 1531. ad a. 1538. dein d. 2. Nov. 1540. Basileæ publice philosophiæ Laureatus una cum Vdalr. Hugobaldo fuit creatus, & quidem, ut diserte in matricula adnotatum est, gratis, quod de literis bene meriti essent, d. 4. Jan. 1541. publice in ordinem philosophiæ magistrorum receptus, nec non philosophiæ professor constitutus est, quo vero eodem anno ex peste diem suum obiit. Vrstisius in Chronico eum elogio eruditi professoris condecoravit.

III. Vdal-

III. VDALRICUS HUGOBALDUS, Mutius, Thurgæus, prius Ludimoderator S. Templi, dein professor Pædag. Grammaticæ Lat. nec non Rhetoricæ, postea in academia professor Logicæ, denique a. 1541. Ethicæ professor designatus, eandem cum Rhetorica, quam ab a. 1544. ad a. 1550. docuerat, professus est, donec fatum ei silentium imposuit d. 24. Jan. 1571. V. Prof. Pæd. Cl. I. n. 2.

IV. THEODORUS ZUINGER, Med. Doct. Linguæ Græcæ professor, in cathedram Ethicam evectus fuit anno 1571. ex eadem vero avocatus & ad Medicam professionem translatus a. 1580. V. Prof. Med. Theor. n. 5.

V. NICOLAUS TAURELLUS, Medicus, & professor Eloquentiæ, Zuingero surrogatus fuit d. 31. Maj. 1580. sed ante cœptam hanc professionem Altorfium abiit, ubi d. 28. Sept. 1606. ex peste obiit. V. Prof. Eloq. n. 9.

VI. SIMON GRYNÆUS, cujus avi, *Johannis*, *Simon Grynæus*, philosophus atque theologus, fuerat frater, natus est Bernæ a. 1539. d. 1. Dec. ex patre *Thoma Grynæo*, Vehringensi, qui tum temporis Bernæ latinam græcamque linguam publice fuit professus, matre vero *Adelheida Stouber*, Tigurina. Ab ipso patre latinis græcisque literis institutus puer, & cum eodem Basileam, quo pater ad docendam Grammaticam latinam fuerat vocatus, mense Januario 1546. profectus, cum fratre *Joh. Jacobo*, postea ecclesiæ Basil. Antistite atque Theologiæ Professore, a. 1551. academiæ Rectoris matriculæ nomen dedit. Hic præter patrem publice privatimque docentem, in poësi Nisæum, in Dialecticis Vlr. Coccium, Joh. Acronium & Joh. Hospinianum, in Rhetoricis eundem Nisæum, ut & Cœl. Sec. Curionem, in Homerum & Plutarchum legentem Seb. Castellionem, in Physicis Acronium Frisium atque Henr. Pantaleonem & in Ethicis Hugobaldum diligenter audivit, & tantum profecit, ut d. 28. Oct. 1556. philosophicos honores, primam nempe Lauream, publice acceperit. Horum præceptorum opera usus est ad an. 1559. quo Heidelbergam missus Thomam Erastum, Guil. Xylandrum, Sigism. Melanchthonem atque alios

habuit magistros, ubique diligentia atque eruditione sua se ita commendavit, ut ipsi a. 1564. Mathematum professio, oblato salario 120. flor. demandaretur, quam &, adsumto prius A. L. M. titulo adiit atque diligenter administravit. Simul autem arti medicæ operam dedit, ducem præcipue secutus Thom. Erastum, & tantos in anatomia atque praxi medica fecit progressus, ut propria manu sceleton artificiose concinnaverit, quod is *Friderico*, Electori, obtulit, hujusque principis admirationem meruit. A. 1567. iniit matrimonium cum *Clara Simelbechia*, Heidelb. Sequente anno 1568. Medicinæ Doctor creatus moxque collegii administrator constitutus fuit. Paulo post Bernam vocabatur ad medicinam faciendam, sed Heidelberga eum retinuit. Cum autem postea variæ religionis causa obortæ fuissent factiones, ipseque Lutheranorum partibus accedere nollet, honestam a. 1580. obtinuit dimissionem & Basileam, alteram suam patriam, concessit, ubi tum vacantem philosophiæ moralis professionem eodem anno 1580. obtinuit, eique fide integra præfuit, profuturus uberius, si ulterius vivere datum fuisset. Jam enim die 3. Sept. 1582. terræ valedixit, peste abreptus.

Edidit *commentarium de ignitis meteoris & de cometarum causis ac significationibus*, 1580. 4. *de cometa, qui fulsit annis* 1577. 1578. *de inusitata magnitudine & figura Veneris annis* 1578. 1579.

VII. Theophilus Mader, A. L. M. & Med. Doct. Frauenfelda Thurgoviensis, natus est a. 1541. & primam pueritiam non sine diligente morum ingeniique cultura in patria schola exegit; adolescens studiis humanitatis strenuam operam dedit, & incredibili literarum græcarum amore flagravit. Inprimis vero Basileæ atque Heidelbergæ ductu *Thomæ Erasti*, philosophi ac medici celeberrimi, quem per 12. annos docentem audivit, in arte medendi insignes fecit progressus, & cum *Adriano Borckio*, Cameræ postea Imperialis adsessore dignissimo, cui deinceps in signum pristinæ amicitiæ Erasti disputationes & epistolas dedicavit, tanta vixit familiaritate, ut ambo uno convictu & mensa, eodemque contubernio usi sint. Basileæ a. 1582. per aliquot menses cathedram Ethicam vicario nomine occupavit. A dicto

dicto Erasto diligentissime omnibus bonis commendatus, varias Germaniæ partes adire secum decreverat. Quæ etiam commendatio suo non caruit pondere, siquidem in itinere constitutus, Norimbergæ perillustrium Dn. Curatorum academiæ Altorffinæ gratiam ita sibi conciliatam reddidit, ut Organi Aristotelici professionem an. 1584. ultro ipsi offerrent. Accepit quoque publicum hocce docendi munus, & magno quidem adplausu, sed non diu illi præfuit. Nam a. 1585. Ambergam ad functionem Medici ac Physici ordinarii obeundam fuit vocatus. Hac etiam relicta Heidelbergam est profectus, ibidemque Medicinæ ac Physices professionem consecutus, quo in officio d. 26. Jan. 1604. vitam cum morte commutavit.

Edidit *Thomæ Erasti disputationes & epistolas medicinales*, Tig. 1595. 4.

VIII. THOMAS ERASTUS (*Liebler*, f. *Lüber*) natus est d. 7. Sept. 1524. non, ut quidam perhibent, in Auggen, vico ditionis Badenweiler, Marchionatus Badensis, sed in oppido helvetico Baden, unde & *Aquensis* dicebatur. Badensem certe ipse se vocavit in matricula Rectoris academiæ Basil. & in ejus epitaphio, Basileæ exstante, itidem Helveto Aquensis vocatur. Parentes habuit tenuibus opibus præditos, quod unum erat studiorum impedimentum; alterum erat dextræ manus αδυναμια, in cujus locum sinistra suffecta & ad scribendum tam feliciter fuit adsuefacta, ut nullum inde detrimentum pateretur, quin hæc atque alia gravia licet literarum obstacula ita superavit, ut acutus philosophus, elegans medicus, sincerus theologus, Heidelbergensis academiæ columen, Basiliensis lumen evaserit haud exiguum. Domi ad academiam, quoad licuit, præparatus, studiorum causa Basileam venit, & a. 1542. academiæ civibus sese adjunxit. Linguis artibusque pro virili operam dedit, itemque S. Literarum lectioni atque meditationi diligenter incubuit integri biennii spatio, quo Basileæ commorabatur; anno autem 1544. quo peste correptus, divina vero gratia restitutus fuit, Basileam reliquit & Italiam petiit. Bononiæ inprimis acutiori philosophiæ se dedit, & merito doctissimis philosophis adnumeratus fuit. Medicinam etiam philosophiæ con-

conjunxit & strenue excoluit, præstantissimo usus magistro D. *Luca Ghyno*, nec non studiorum socio suavissimo, *Camillo Franchino*, postea medico Bononiensi experientissimo, amico Erasti constantissimo. Summis in medicina apud Italos mactatus honoribus, exacto in Italia novennio, patriam suam revisit, mox vero in aulam principum Hennebergensium vocatus aliquandiu medicinam exercuit. Jam hic quædam adversa, criminationes nempe, ac si Arianismo faveret, fuit passus, a quibus tamen, quantum licuit, sese purgavit, inprimis in epistola ad anonymum scripta, quæ inter Goldasti epistolas 70. adparet, in qua præter alia hæc scripsit: *ego a nullo errore & peccato in omni mea vita alienior fui quam ab isto; & vix puto vivere illum hominem, qui minus me de articulo Trinitatis sacrosanctæ unquam dubitarit.* Suspicio autem ista orta fuerat ex amicitia qualicunque, quam cum *Andrea Duditio*, episcopo Quinqueecclesiensi, in Scepticismum, Arianismum atque Socinianismum prolapso, fecerat. Postea a Friderico III. Electore Palatino, Heidelbergam vocatus & Medicinæ professor, quin & principis archiater atque consiliarius nominatus, etiamque ob peritiam theologicam colloquio in monasterio Maulbrunnensi a. 1564. inter theologos Palatinos atque Würtembergicos de præsentia corporis Christi in S. Cœna instituto adhibitus fuit. Hic dum ageret, alia sed mitior controversia ipsi contigit cum *Theod. Beza*, in cujus, in Italia adhuc commoratus, tam arctam venerat familiaritatem, ut ad eum sæpius sua non excudenda solum, sed & examinanda miserit. Accidit nempe, cum sub Friderico III. ecclesia Heidelbergensis instauraretur, ut etiam Erastus sententiam rogatus diceret, idque opus egregie promoveret, qua vero occasione cum primario illius ecclesiæ pastore D. *Casp. Oleviano* in disceptationem venit, adeo vehementem, ut iste Erastum Arianismi reum agere tentarit. Hoc cum innotuit Bezæ, ad utrumque fraternas dedit literas, quibus Erastum ut amicum, Olevianum ut suum olim discipulum graviter admonuit, &, ut contentio ista amice & placide statim componeretur, diligentem operam contulit. Dum autem hæc aguntur, adferuntur Bezæ theses Erasti de excommunicatione manuscriptæ, ad quas Beza quædam modeste notavit, quæque notata Tigurinis atque ipsi Erasto

Erasto legenda misit. Ad hæc Erastus responsionem & ulteriorem defensionem paravit, quam vero divulgare noluit, metuens, ne mutuæ amicitiæ vel paci ecclesiæ palatinæ jam stabilitæ aliquid damni adferret, ut adeo res inter Bezam atque Erastum amice peracta profunde sepulta mansisset, nisi *Castelvetrus* quidam, qui Erasti defuncti viduam duxerat, illud scriptum evulgasset, sicque oleum igni adfudisset. Beza tunc veritati & famæ suæ consulens suam de excommunicatione sententiam argumentis adstruxit tractatu de Excommunicatione atque presbyterio Genevæ a. 1590. impresso, ita tamen modeste & temperanter, ut quam Erasto vivo, quantumvis dissentienti, amicitiam exhibuit, mortuo quoque præstiterit. Interim Erastus quieti se traditurus, cum *Isotta a Canonicis*, nobilis Bononiensis Catalani filia, quam Bononiæ duxerat, cujusque soror *Lavinia* Heidelbergæ apud Isottam educata *J. Jac. Grynæo*, Theologo, nupserat, Basileam a. 1580 ad adfinem istum profectus est, ubi d. 17. Jan. 1583. professionem Ethices obtinuit, quam vero is in gratiam viduæ Sim. Grynæi, J. Jac. fratris, nonnisi vicario nomine & ea conditione accipere voluit, ut integrum salarium illi viduæ cederet. Sed eodem anno d. 31. Dec. 1583. mors miseriarum quies ei obtigit. Vir erat Erastus pius, modestus, laboriosus, eruditus in theologia, medicina atque philosophia; moribus integerrimus, quem non puduit, sicubi errasset, humani lapsus culpam profiteri. In praxi medica satis fuit felix, hydropem, epilepsiam, podagram, aliosque morbos complures, quos Paracelsus dicitur incurabilium loco habuisse, haud raro curans. Astrologiam judiciariam, medicis haud paucis ominis & numinis loco cultam, ipse nihili fecit, & solidis argumentis refutavit, uti & Paracelsicam medicinam, sive novitate blandientem, sive vanitate illudentem, acerrime est insectatus. Vti utrique academiæ, Basiliensi & Heidelbergensi, plurimum se debere adgnovit, ita illustre grati animi monumentum editurus, bonis literis, inprimis arti medicæ & veræ religioni fovendum stipendium legavit quatuor millium librarum sortis capitalis, quam fidei academiæ Basil. commisit, ea lege, ut quantum ex reditibus annuis proventurum esset, cederet alendis quatuor studiosis, duobus in academia Basil.

Basil. totidemque in Heidelbergensi, confessioni Basiliensi & Heidelbergensi addictis.

Scripta ejus sunt: *Aliquot dissertationes de cometis*, Bas. Disq. *de S. Cœna*, germ. 1562. 4. Herborn. 1619. 16. Epistola *de discrimine logicæ, dialecticæ & scientiæ demonstrativæ, & ratio formandorum syllogismorum*, Basil. 1565. *declaratio libri* Jac. Sheggii *de una persona & duabus naturis Christi*, Genev. 1566. *Defensio libelli* Hier. Savanarolæ *de astrologia divinatoria contra* Stathmionem, ib. 1569. *disputationes* 4. *contra* Paracelsum, *quibus tamen chymiam non omnino damnavit, sed, ubi illa utilis, laudibus extulit*, Basil. 1571. 1572. *Expositio quæstionis:* an aurum ex ignobilibus metallis conflari possit? Bas. 1572. 4. *Epistola de natura & materia lapidis sabulosi, qui in Palatinatu ad Rhenum reperitur*, ib. eod. 4. Πολεμος, *seu belli detestatio*, Col. 8. disp. *de occultis pharmacorum facultatibus, & de medicamentorum purgantium facultate*, Bas. 1574. 4. *Judicium de indicatione cometarum*, ib. 1578. 8. 1580. disp. *de lamiis & strigibus*, ib. *repetitio disputationis de lamiis seu strigibus*, ib. 1578. 8. Amberg. 1606. 8. disp. *de auro potabili*, Basil. 1578. 8. 1584. 8. *Epistola de astrologia divinatrice*, ib. 1580. *Anatome* 5. *librorum Comitis* Montani *de morbis*, Basil. 1581. 4. *Resp. ad* Archangeli Mercenarii *disputationem de putredine*, ib. 1583. 4. disp. *de animæ facultatibus*, ib. eod. *An excommunicatio sit jure divino?* Pesclavii 1589. 4. *Opuscula medica varia*, Francof. 1590. fol. *Dissertationes & epistolæ medicinales*, Tig. 1595. disp. *de putredine*, Lips. 1599. 4. *Examen de simplicibus, quæ ad compositionem* Theriacæ Andromachi *requiruntur*, &c. Lugd. 1607. 8. *de excommunicatione ecclesiastica scriptum, thesium de excommunicatione positarum defensio*, Pesclavii. *Consilia & epistolæ medicinales apud* Scholzium, Hanov. 1610. *Comm. in* 2. *hymnos* Prudentii *poëtæ*, ib. 1613. 8.

IX. Philippus Scherb, Med. Doct. & Logices Professor d. 5. Febr. 1584. in locum Erasti surrogatus Ethicam docuit ad a. 1586. quo Altorfium Medicinam atque Logicam professurus discessit. V. Prof. Log. n. 13.

X. Joh. Wernerus Huber natus Basileæ a. 1554. patre gavisus est *Joh. Hubero*, Med. Doct. ejusdemque Prof. nec non civitatis archiatro, matre vero *Margaretha Wælslin*. Hi parentes filium istum solicite educarunt, & literarum studio adhibuerunt. Optimo ingenio præditus citius prima literarum elementa percepit, &

& a. 1569. in ordinem philosophiæ studiosorum fuit adscitus. Academiæ civis ad linguas, artes atque scientias animum adpulit, idque eo studiosius, quod a patre sciverat, magnum inde ad medicum studium, cui destinatus erat, adjumentum profecturum. Absoluto curriculo philosophico, studium medicum alacriter est adgressus, eoque contendit, ut paterna vestigia legeret, &, si liceret, adsequeretur. In isto autem studio adeo feliciter erat progressus, ut votorum compos summos in medicina honores, jam dudum quidem promeritos, d. 9. Mart. 1584. publice acciperet. Jam peritia sua medica, quam domi forisque satis magnam sibi comparaverat, ægrotis prodesse studuit, multumque ipso facto profuit. Adscitus etiam d. 28. Sept. 1586. in tribum professorum, Ethicesque professor designatus, studiosæ juventutis commoda studiosissime laboravit promovere, multumque promovisset, si per fata licuisset; jam enim d. 13. Febr. 1587. hac vita decessit, relicta uxore, *Christiana Zuinger*, *Theodori*, Medici, filia, *Mart. Chmielecio*, Medico, deinceps nupta, unicoque filiolo, *Theodoro*, qui a. 1602. ætatis 17. gurgite Rheni, matre ex ædibus adspectante, insciaque infelicem matrem commiserante, abreptus animam exspiravit.

XI. Henricus Justus, A. L. M. prius Poët. in Pædag. dein Logicæ professor, in professione Ethica Hubero successor datus d. 6. Apr. 1587. munus orditus est d. 19. Jun. 1587. ipso autem a. 1589. ad Organum Arist. translato, illud alii cessit. V. Prof. Pæd. Cl. II. n. 7.

XII. Thomas Coccius, Med. Doct. Poët. prius dein Logicæ professor, Ethicus constituitur mense Septembri 1589. ex peste obiit d. 21. Mart. 1610. V. Prof. Pædag. Cl. II. n. 8.

XIII. Wolfgang Sattler, dictus *Weissenburger*, natus est d. 15. Maj. 1579. patre *Wolfgango Sattlero*, senatore, matre *Juditha Keller*. Lustricos patres sortitus est viros eximios, *Vlricum Coccium*, Theologum, & *Sam. Grynæum*, JC. Horum vestigia lecturus, literis egregiam operam impendit, ita ut a. 1597. a *Jac. Zuingero*, agonotheta, prima philosophicæ eruditionis laurea,

laurea, & d. 1. Apr. 1600. a *Mart. Chmielecio*, hierophante, docturæ philosophicæ titulo ex merito fuerit condecoratus. Deinceps studio Juris incubuit ea solertia & felicitate, ut d. 5. Oct. 1609. a *Lud. Iselin*, præmiorum diribitore summos in utroque Jure honores obtineret. Ita ornatus studium mathematicum, ad quod ipsum genius jam dudum abripuerat, diligenter porro excoluit, & præclaros in eo fecit progressus, ut scripta ejus publica testantur. Hinc academiæ proceres, surgentis famæ ejus auspiciis commoti, a. 1610. Ethicæ cathedram ipsi commiserunt, quam vix conscensam deserere fuit coactus, d. 23. Dec. 1610. pestifera lue abreptus.

Libri ab ipso editi sunt: ***Judicium de cometa; libellus de calendarum Januarii ominationibus; prognosticon astrologicum; topographia Montisbelligardi oppidi; dianœa astrologica;*** itemque ***Mercurius astrol.*** disp. ***de jure & privilegiis medicorum***, Basil. 1609. 4.

XIV. Joh. Rodolphus Burcard procreatus est Academiæ atque Reipublicæ d. 30. Nov. 1585. patre *Joh. Rodolpho Burcardo*, collybi præfecto & fori judic. adsessore, matre *Salomea Rüdin*, *Jacobi Rüdini*, Tribuni plebis, nepte. Amplissimæ familiæ suæ novum decus ex literis adlaturus diligenter iis incubuit, & eos in illis fecit progressus, ut jam an. 1599. ad lectiones publicas promoveretur. Sub signis philosophorum strenue militans linguas atque artes adsidue tractavit sibique notas reddidit. Acceptis consuetis diligentiæ præmiis, prima Laurea d. 26. Nov. 1601. & d. 24. Apr. 1604. Magistri artium dignitate, animum ad studium Juris adhibuit, illudque tam in patria quam in celeberrimis Germaniæ, Galliæ, Italiæ, Angliæque academiis summis vigiliis & laboribus excoluit. Cum vero jam omni virtutum ac scientiarum laude, inprimis exquisita ac singulari Juris utriusque cognitione & doctrina conspicuus esset, eamque suam eruditionem publice privatimque, præclarissimis editis speciminibus, magna cum laude comprobasset, ex decreto ordinis JC. amplissimi, *J. Jac. Fesch*, designator rite lectus, ei supremos in utroque Jure honores, Docturæ nempe gradum ac privilegia, d. 12. Jun. 1610. publice contulit. Novum dein iter literarium instituit, ex quo ab academiæ antistitibus

ſtitibus revocatus & d. 17. Nov. 1611. Ethicæ profeſſor conſtitutus fuit. Hoc autem munere cum per 18. fere annos præclare eſſet perfunctus, a. 1628. ad graviſſimum Archigrammatei atque Scholarchæ munus fuit translatus, in quo adminiſtrando Reipublicæ, Eccleſiæ atque Academiæ plurimum profuit. A. 1654. in ſenatum, eumque ſecretiorem, qui eſt XIII. virorum, eſt adlectus, Scholarchæ quoque munere ei adſerto, biennio poſt ad tribunitiam dignitatem evectus, cui ſummo muneri ad ſupremum vitæ diem laudabiliter præfuit, juſtitiæ adſertor & vindex, iniquitatis hoſtis, S. Miniſterii verbique divini miniſtrorum amantiſſimus pariter & obſervantiſſimus, civibus facilis, blandus, benignus, cunctis gratiſſimus. Blandum ei contigit conjugium per annos XII. cum *Eſthera Battier*, dena prole fœcundum, filius, *Joh. Jacobus*, Reipublicæ Baſil. Conſul genuit *Joh. Rodolphum Burcard*, M. D. & Practices Profeſſorem. Catarrhis denique continuo recurrentibus obrutus animam exhalavit d. 28. Jan. 1657.

In ſcriptis ejus eſt *manipulus epigrammatum ludicrorum*, Baſ. 1676. 4.

XV. GEORGIUS SPOERLIN natus Baſileæ d. 29. Febr. 1598. patre *Sebaſtiano Spœrlino*, conſule, matre *Maria Magdalena Hagenbach*, a teneris moribus literiſque optimis fuit adſuetus, & cum in academiæ theatrum eſſet productus, philoſophiæ tam acriter incubuit, ut d. 28. Febr. 1617. ſummo ſuo merito Magiſterii gradu fuerit ornatus. Dein medicæ arti ſeſe mancipavit, & in ea addiſcenda omnem poſuit diligentiam; præter magiſtros domeſticos & exteros audivit, Italiam inprimis & Galliam pervagatus; præſertim autem in re anatomica tantum profecit, ut vix ulli eſſet ſecundus. Quapropter, exhibitis ſingularis medicæ peritiæ ſpeciminibus, dignus fuit habitus, qui in publica panegyri d. 24. Maj. 1625. ſupremis in Medicina honoribus doctoralibus adficeretur. Sociam dein vitæ torique ſibi junxit *Margaretham Lichtenhan*, quod vero matrimonium ſpatio unius anni fuit terminatum, illa d. 2. Jan. 1629. in puerperio exſtincta. Anno, quo matrimonium celebravit, ſcilicet d. 3. Oct. 1628. academiæ uſibus adhibitus, & philoſophiæ moralis profeſſor eſt electus; ſed breviſſimo

tempore spei optimæ de ipso conceptæ ei respondere licuit. Cum enim, ut vir erat pius, officiosus, blandus, grassante peste, præsenti consilio rogantibus quibusvis intrepidus adfuisset, ipse contagium sibi arcessivit, quod ei 18. a decubitu die mortis causa exstitit d. 5. Sept. 1629.

Edidit *thesaurum Rolandinum*, 8. diss. *de phthisi*, Basil. 1621.

XVI. Jacobus Burcard, J. V. D. ex Oratore factus est philosophiæ practicæ professor d. 23. Oct. 1629. hancque cathedram, ut & priorem, cum splendide diu satis exornasset, honorum atque laborum satur, in gratiam filii, *Lucæ Burcardi*, a. 1642. ea sese abdicavit. V. Prof. Eloq. n. 14.

XVII. Joh. Jacobus Hagenbach, Med. Doct. ex cathedra Logica ad professionem Ethicæ vocatus est d. 21. Oct. 1642. eamque laudabiliter gessit ad 1. Jun. 1649. quo ex terrena in cœlestem academiam fuit translatus. V. Prof. Log. n. 19.

XVIII. Matthias Harscher, Med. Doct. Poliater & Eloquentiæ professor provinciam tradendæ Ethicæ accepit d. 8. Febr. 1650. sed jam d. 17. Apr. 1651. his terris morte fuit ereptus. V. Prof. Eloq. n. 16.

XIX. Reinhardus Iselin in lucem prolatus est d. 10. Sept. 1608. patre *Germano Iselin*, Reip. Bas. prætore, matre vero *Sara Wasserhun*. Literarum artiumque elementis intinctus ad academiam accessit a. 1624. in qua cum philosophica studia adsidue tractasset, & consuetos honorum gradus conscendisset, accepit autem primam philosophicam lauream d. 10. Jun. 1626. secundam autem atque supremam, s. docturæ philos. tiaram, d. 1. Apr. 1628. ad Jurisprudentiæ sacrarium contendit, viribusque omnibus in arcana ejus penetralia intrare studuit. Deinceps studiorum, morum, linguarum gratia exteras regiones, & in iis academias celebriores, invisit, per quadriennium in Gallia, Italia, Anglia, Belgio, Germania non sine fructu & successu versatus. Basileam reversus privatis publicisque speci-

minibus

minibus eruditionem suam declaravit, & d. 19. Dec. 1637. nobilissimis in utroque Jure doctoratus honoribus & privilegiis, ceu splendidissimis & maxime proficuis laborum suorum præmiis publice fuit exornatus. Paulo post thori consortem sibi legit *Vrsulam Iselin*, septena utriusque sexus prole ex ipso matrem factam. Ad obeundam professionem Ethicæ d. 4. Dec. 1651. vocatus, nihil, quod officii sui erat, fecit reliqui, omnibus prodesse, nemini nocere studens, bonos amans, bonis adamatus; donec vitam piam probamque mors placida atque beata, prævia peste atque apoplexia, fuit secuta, d. 27. Maj. 1668.

Edidit diss. *de Juramentis* a. 1637.

XX. SIMON BATTIER, J. V. D. Rhet. Prof. successit Iselio in cathedra Ethica d. 11. Sept. 1668. eamque occupavit, donec d. 11. Dec. 1677. ad professionem Instit. Imp. vocaretur. V. Prof. Inst. n. 19.

XXI. JACOBUS RUDIN, Phil. Doct. & Rhet. Prof. in Battierii locum suffectus d. 21. Dec. 1677. officio suo strenue satisfecit; apoplectico autem insultu d. 26. Mart. 1689. vitam efflavit. V. Prof. Rhet. n. 16.

XXII. BONIFACIUS FÆSCH, J. V. D. Rhetorices Professor, electus est professor Ethicæ d. 5. Jul. 1689. eique muneri diligenter vacavit, dum d. 17. Sept. 1695. in cathedram Institutionum transferretur. V. Prof. Codicis n. 22.

XXIII. JOHANNES WETTSTEIN, J. V. D. Linguæ Græcæ professor, Ethicam docere jussus est d. 27. Sept. 1695. idque præstitit solers ad d. 27. Febr. 1714. hinc ad professionem Institutionum & Juris publici avocatus. V. Prof. Pand. n. 11.

XXIV. EMANUEL ZÆSLIN, Med. Doct. Rhetoricæ professor, Ethicæ professor designatus d. 27. Febr. 1714. in hac cathedra ad mortem usque suam sedit, quæ contigerat a. 1727. V. Prof. Rhet. n. 21.

XXV. JACOBUS HERMANN, *Germani Hermanni*, Gymnasiarchæ, & *Cathar. Richard* filius, lucem hanc primum adſpexit d. 16. Jul. 1678. Quamprimum per ætatem licuit, ludum literarium frequentavit, & ſub auſpiciis paternis pro ingenii felicitate atque adhibita adſiduitate celeres atque præſtantes fecit profectus. Ex gymnaſio a. 1693. cum bona gratia dimiſſus, philoſophum egit diligentem, linguis, artibus atque ſcientiis addiſcendis totus deditus. Cum autem ſingulares in virtutis ac bonarum literarum, inprimis philoſophiæ ſanioris ſtudio progreſſus feciſſet, eoſque variis ſpeciminibus abunde commonſtraſſet, præmiſſa, quæ cum adplauſu excepta fuerat, erudita oratione *de virtutibus & requiſitis bonorum philoſophorum*, d. 17. Sept. 1695. primam Lauream philoſophicam & d. 17. Nov. 1696. Magiſterii dignitatem ex merito accepit. Dehinc ſtudio theologico d. 20. Nov. 1696. nomen dedit, & in illud adeo diligenter incubuit, ut a. 1701. in numerum S. Miniſterii Candidatorum cum laude fuerit receptus. Genio autem ejus magis ad philoſophicas artes, præſertim ad mathematicas ſcientias, inclinante, has a juventute inprimis coluit, atque adultior factus ſtudioſiſſime excoluit, optima atque fidiſſima uſus inſtitutione *Jac. Bernoullii*, Prof. Math. celeberrimi, idque feliciſſimo cum ſucceſſu, adeo ut jam a. 1700. reſponſionem eruditiſſimam ad *Cl. Nieuwentyt* conſiderationes circa calculi differentialis principia ediderit, quo eruditionis ſuæ ſpecimine plurimorum Eruditorum, & in illis maxime ſummi viri, *Leibnitii*, favorem atque honorum teſtificationem meruit, cujus effectus erat, ut, auctore eodem Leibnitio, *academiæ ſcientiarum Berolinenſis* ſocius eo ipſo anno 1701. quo illa fuerat fundata, honorifice admodum fuerit denominatus. Eodem anno 1701. iter literarium in Germaniam, Belgium, Angliam atque Galliam inſtituit, ubique, quæ viſu fuerant digna, oculis luſtravit, & inprimis viros eruditos, philoſophos ſpeciatim atque mathematicos, inquiſivit, audivit, ſibique amicos conciliavit. Hoc itinere maximo cum fructu confecto, Baſileam ſalvus reverſus mathematica ſtudia ardentiſſime fuit proſecutus & orbi literato obſervationes ſuas ſubinde communicavit. Commendatus vero a patrono ſuo, Leibnitio, Patavii Matheſeos profeſſor conſtitutus, eandem ab a. 1707. ad a. 1713. magno auditorum commodo, famæque

famæque suæ incremento, publice docuit, interea a. 1708. *Instituti scientiarum Bononiensis* membrum adlectus. Hinc, iterum commendante Leibnitio, a Rege Borussiæ ad professionem mathematicam Francofurti ad Oderam obeundam vocatus, eandem a. 1713. adgressus est, ibique Academiæ Rectoratum aliquoties cum laude gessit. Anno autem 1724. ab Imperatore Moscoviæ, *Petro* I. lautis conditionibus arcessitus fuit, ut Petropoli sublimiorem Mathesin profiteretur, quod vero officium demum imperante *Catharina* adiit, ab ea humanissime exceptus & ad deosculationem manus, porrecto aureo nummo, admissus. Postea etiam adhibebatur, ut juveni Imperatori, *Petro* II. elementa mathematica traderet, in cujus principis gratiam ipse *compendium Matheseos* confecit. Tandem d. 12. Dec. 1727. ab exteris revocatus & a senatu acad. Basil. Philosophiæ moralis professor sorte fuit electus, quam provinciam, ægre dimissus & ab Imperatrice *Anna* honorario annuo quadringentorum florenorum (200. Roubles) adfectus, demum auspicatus est d. 22. Maj. 1731. oratione solenni *de evidentia & certitudine principiorum doctrinæ moralis.* Sed febri acuta conflictatus jam d. 11. Jul. 1733. naturæ debitum persolvit, anno hocce emortuali *Academiæ scientiarum Parisiensis*, ipso Rege adprobante, sodalis nominatus.

Edidit *disputationem theol.*, *qua probatur*, homini nihil magis curæ esse debere quam religionem. Bas. 1700. *Respons. ad Cl.* Nieuwentyt *considerationes secundas circa calculi differentialis principia*, ib. eod. *Specimen de requisitis ad veram eloquentiam*, ib. 1706. *Phoronomiam*, Amst. 1716. *compendium matheseos in usum majest. Imper. universæ Russiæ*, Petrop. 1728. In Novis Liter. Helv. a. 1703. *animadversiones circa novissimam regulam ducendi perpendiculares ad curvas ex focis descriptas*, *in secunda Medicinæ Mentis editione Lipsiæ facta publicata*, p. 33. In actis Eruditorum Lips. *Methodum inveniendi radios osculi in curvis ex focis descriptis*, a. 1702. p. 501. *Demonstrationem geminæ formulæ a Cel.* Joh. Bernoullio in actis Mens. Apr. 1701. *pro multisectione anguli*, *vel arcus circularis sine demonstratione exhibitæ*, a. 1703. p. 345. *disquisitionem dioptricam de curvatura radiorum Visivorum*, *atmosphæram trajicientium*, *cui accedit indefinita sectio angularis ope Tangentium & Secantium*, a. 1706. M. Jun. p. 256. Diss. *de nova accelerationis lege*, *qua gravia versus terram feruntur*, *suppositis motu diurno terræ*

terra & vi gravitatis constanti, a. 1709. m. Sept. p. 404. disquisitionem *de vibrationibus chordarum tensarum*, a. 1716. m. Aug. p 370. Solutionem problematis *de trajectoriis curvarum inveniendis*, a. 1717. m. Aug. p. 288. *Ejusdem solutionis supplementum*, a. 1718. m. Jul. p. 335. *additamentum ad easdem schedas*, a. 1719. m. Febr. p. 68. *Methodum novam solvendi problemata, quæ circa figuras isoperimetras aliasque proponi possunt*, a. 1718. m. Jan. p. 32. *solutionem duorum problematum, quorum alterum integrale ex data quadam formula differentiali per areas circulares & hyperbolicas exbibendum postulat, alterum vero curvam projectorum in medio resistendi construendam proponit*, a. 1719 m. Aug. p. 351. & 1723. m. Apr. p. 171. In Giornale de Letterati d'Italia. *Metodo d'investigare l'orbita de pianeti nell'ipotesi, che le forze centrali, o pure le gravità degli stessi Pianeti sono in ragione reciproca de quadrati delle distanze, che i medesimi tengono dal centro, à cui si dirigano le forze stesse.* T. II. p. 447. *Continuazione dell'Articolo* XV. del Tomo II. *overo Soluzione generale del problema inverso delle forze centrali per via di methodo ivi proposto e solo applicato ad un Ipotesi particolare. Con l'agiunta d'una Soluzione d'un altro problema piu generale toccante le forze requisite ad un mobile per descrivere su un mezzo fluido e resistente (qual si sia la legge delle resistenze:) una data curva*, T. V. p. 312. *Breve aggiunta agli articoli* XV. e XVI. del II. e V. Tomo T. 6. p. 441. *Riflessioni Geometriche in difesa dell'Artic.* XVI. del T. V. *del Giornale intorno i problemi delle forze centrali nel moto e nel pieno, contra l'impugnazioni fattene nell'Art.* XI. del T. VI. T. 7. p. 173. *Modum facilem determinandi leges vis centralis*, T. 13. p. 221. In Miscellaneis Berolinensibus: Diss. qua explicatur *methodus generalis puncta stationum in orbitis planetariis determinandi*, T. 1. p. 197. Observationes in schediasma Rollii *de constructione æquationum. De quantitate virium recte æstimanda, & de motu corporum in mediis resistentibus schediasma. Meditationes analyticas de motu, ad phoronomiam suam.* In commentariis academiæ Scientiarum Imper. Petropolitanæ. T. 1. *de mensura virium corporum; de problemate Kepleriano de calculo integrali; de Epicycloidibus Sphæricis.* T. II. *de constructione cujusdam æquationis differentialis primi gradus: theoriam generalem motuum; de constructione æquationis differentialium.* T. III. *de oscillatione pendulorum compositorum.* In Journal Litteraire occurrit: *Epistola* Joh. Keillii *quadam plagia recensens.* In exercitationibus subcesivis Francofurtensibus. T. I. S. 1. & 11. suppresso tamen auctoris nomine: Exercitat. *de Mechanica gravitatis causa nondum inventa. De motu gravium. De motu chordarum, quibus instrumenta musica instrui*

ſtrui ſolent, ac ſtabili ſonorum menſura. De legibus virium centralium, quibus planetæ in orbitis ſuis urgentur; & T.II.S.1. *de quantitate virium recte æſtimanda.* Elementis etiam Geometricis Ser. Burgundiæ ducis a Guiſnæo ex Gallico ſermone in Latinum translatis, ad uſum ſeminarii Patavini, adjecit *quatuor propoſitiones ad trigonometriam apprime utiles.* Ejus etiam *epiſtola* ad Victorium Franciſcum Stancarium, in Bononienſi Archigymnaſio analyticæ lectorem, ejuſdem ſchedis mathematicis ſunt adnexæ. *Methode géometrique & générale de determiner le Diametre de l'Arc en-Ciel, quelque hypothese de la Refraction qu'on ſupoſe dans l'eau &c. & le diametre de l'arc en ciel étant donné par obſervation, en trouver la raiſon de la Refraction,* Nouvell. de la Republiq. des Lettr. Menſ. Jun. 1704. p. 658.

XXVI. ANDREAS WEISS, dubium, birretone an toga præſtantior, lucem vidit primum d. 13. Oct. 1713. parentes nactus *Emanuelem Weiſs*, J. V. L. & CC. virum, & *Annam Mariam Fæſch, Sebaſtiani* JC. filiam. Ab his ad mores bonos atque literas præſtantiores educatus, ſcopo atque labori tam parentum quam præceptorum ex aſſe reſpondit, & in gremium academiæ ſuſceptus philoſophicis artibus atque ſcientiis ſedulus incubuit, literis, quæ ab humanitate atque elegantia nomen gerunt, inprimis delectatus. Ita magiſtrorum gratiam promeritus digna laboris atque eruditionis præmia tulit, ſcilicet primam Lauream d. 3. Jun. 1727. a *Joh. Bernoulli*, Math. Prof. in iſta promotione publica oratione probavit, *ingrato homine terram nihil pejus alere*; dignitatem autem magiſtralem d. 10. Jun. 1728. a *Sam. Battier* Ling. Gr. Prof. ubi ſententiam ſuam dixit *de lege Thebanorum, qua, ſicut Ariſtoteles docet, ab adminiſtratione Reipublicæ arcebatur is, qui per decem annos a mercatura facienda non abſtinuiſſet.* Artibus hiſce politus novum ſtudium eſt adgreſſus, nempe utriuſque Juris, quod cum philoſophico diligenter tractavit & egregiam ejus cognitionem ſibi comparavit, antiquitatum atque legum Romanarum, nec non modernorum ſtatutorum ſtudioſiſſimus. Prudentiæ viam terebat adſiduus, & ſtudia ſua ad ſalutem publicam, communem omnibus bonis finem, direxit unice, & cum ſibi cum Cicerone perſuaſum habuit, quod præcipuum ſocietatis humanæ vinculum ſit ratio & oratio, ideo cum juriſprudentiæ ſtudio ſedulo conjunxit eloquentiam virilem atque exer-

 citatam,

citatam, ut, quæ didicisset, aliis quoque decenter & eleganter, clare atque ad persuadendum apte proponeret, qua in re lenis adpellatio literarum, sermonisque, qua natura eum ornavit, suavitas ipsum multum adjuvit. Sic varia doctrina ornatus d. 16. Mart. 1734. *Philosophiæ moralis* atque *Juris naturæ & gentium professor* fuit electus, quam provinciam eodem anno d. 20. Maj. publice adiit oratione sollemni, qua *de usu librorum Novi Fœderis in philosophia practica* disseruit. Triennio abhinc fere elapso, n. d. 6. Jun. 1737. J. V. D. solenniter creatus fuit atque proclamatus. Antea autem, indulgentibus academiæ proceribus, nempe a. 1735. iter literarium instituit per Galliam, Belgium atque Germaniam, ex quo multa doctrina atque experientia locupletatus rediit. In administranda autem professione, nec non Bibliotheca publica, cujus cura ei a. 1746. fuerat demandata, quum magna fide, diligentia atque dexteritate, nec non eximio cum fructu fuisset versatus, professionem Juris publici & privati a curatoribus academiæ Lugduno Batavæ oblatam a. 1747. accepit, & præclara nominis sui fama atque auditorum, qui magno numero ad ipsum adfluebant, utilitate obiit; hujus Academiæ Rectoratum a. 1753. laudabiliter gessit, eodemque anno Basileæ CC vir fuit electus. Anno vero 1759. alia, multo honore sociata, sparta gubernanda ei fuit commissa, studiis nempe atque moribus Celsiss. ac Sereniss. Arausionis & Nassaviæ principis, *Wilhelmi* V. fuit præfectus, servato ordine atque titulo pristino Professoris; quo officio, ut valde honorifico ita gravissimo, integro sexennio fuit ita perfunctus, ut omnium plausus, præcipue vero Celsissimi hujus Principis gratiam atque honorum testificationem, referret. Postea ad Academiam Lugduno Batavam reversus pristinos labores continuavit, & d. 15. Apr. 1766. solennem orationem habuit, qua Principi suo Wilhelmo fasces Imperii feliciter sumtos Academiæ nomine gratulatus eique bene precatus est. Patriæ tandem amore ductus dimissionem petiit & cum amplissimo honorario annuo 6000. librarum gallicarum obtinuit. Suis restitutus a. 1773. ad senatoriam dignitatem fuit evectus, cui ut & aliis muneribus perfecta fide, gravitate atque prudentia adhuc præest.

Scripta ejus edita sunt: *theses Logicæ* a. 1731. *Specimen Rhetoricum* a. 1733. *theses morales* a. 1734. Disp. *de usu æquitatis in interpretatione legum*, a. 1737. Disp. *de Jure Victoriæ*, a. 1738. disp. *de vera gloria*, a. 1739. *de opere pandectarum*, *& ejus interpretandi ratione quædam generaliora &c. quibus subiiciuntur capita nonnulla Jurisprudentiæ eccles.* 1746. *Oratio ad principem Arausion. & Nassav.* Wilhelmum V. 1766. Lugd. Bat. fol.

XXVII. Joh. Henricus Falckner, J. V. D. Reip. Syndicus, professionem Ethicam d. 13. Maj. 1749. sortito nactus eandem diligenter curavit, donec d. 29. Apr. 1760. ad ornandam cathedram Codicis & Juris feudalis vocaretur. V. Prof. Cod. n. 26.

XXVIII. Joh. Henricus Ryhiner, Med. Doct. & Societatis Physico Medicæ Basil. sodalis, præclaris parentibus editus est d. 20. Mart. 1732. patre *Emanuele Ryhiner*, S. Theol. Doct. ac Locc. comm. ac Controv. Theol. Prof. matre vero *Anna Maria Zæslin*. Pii parentes filium hunc, de quo propter maturam in tenella ætate indolem optima quæque ominari licebat, sollicite educarunt & post religionem mature literis adhibuerunt. Procedente ætate in academia patria, omnis eruditionis instructissima officina, ingenii cultum capere, & humanitatis elementis operari jubetur. Is vero non primos adolescentiæ annos ignavia & otio perdere, sed iis artibus arripiendis, quæ sublimius studium deinceps tractandum egregie juvarent, quasque postea magno Academiæ emolumento exserere posset, impendere gaudebat. Profectibus, quos in philosophia fecerat, demonstratis atque a magistris adprobatis, sapientissimus ordo ei publica probatæ eruditionis testimonia conferre decrevit, nempe primam Lauream, quam ei tradidit *Ant. Birr*, Ling. Gr. Prof. d. 6. Jun. 1748. declamatione candidati præmissa, qua probavit, *cum christiana pietate conspirare solidæ eruditionis studium*; doctoris autem philosophici dignitatem ei tribuit dictus brabeuta, *Jac. Christoph. Ramspeck*, Eloq. Prof. d. 26. Maj. 1749. habita prius oratione, qua adseruit, *in republica bene constituta comœdos non esse tolerandos*. His ita feliciter jactis fundamentis, philosophiæ cognitioni Medicinæ studium mature adjunxit, inque illud industriam atque solertiam

suam strenue posuit. Non tantum autem Basileæ sed & apud exteros, præcipue in Germania, viros in arte medica experientissimos audivit atque consuluit, tandemque d. 5. Apr. 1754. Medicinæ Doctor solenniter fuit renunciatus, postmodum facultatis medicæ Basil. adsessor susceptus. Favente dein sorte d. 3. Oct. 1760. Philosophiæ moralis & Juris naturæ & gentium professor denominatus munus sibi commissum adiit d. 23. Dec. 1760. oratione solenni *de felicitate*. Etiam a. 1773. Bibliothecarius ordinarius constitutus hoc munere ut illo omni diligentia fungitur ac fide.

Edidit diss. de *febri semitertiana*, a. 1754. *theses philosophicas* a. 1760. in Actis Helv. Phys. Medicis V. 5. 1762. *analysin seminum Caffea*.

PROFESSORES LINGUÆ HEBRÆÆ.

I. Wilhelmus Textoris, S. Theol. Doct. ac Prof. primus est, qui Basileæ linguam Hebræam publice docuit, ejusque Professor dicitur fuisse a. 1462. de eo hæc habet matricula Theol. *M. Wilhelmus Textoris magnæ fuit honestatis & reverentiæ in humanis, & in Aquensi ecclesia Canonicus adhuc* a. 1500. V. Prof. Theol. n. 3.

II. Conradus Pellicanus, Rubeaquensis, ordinis minoritarum Guardianus, literas Hebræas Basileæ publico nomine docuit ab a. 1524. usque ad 1526. quo Tigurum ad easdem ut & græcas literas docendas abiit. V. Prof. Theol. n. 19.

III. Sebastianus Munster, Ingelheimensis, A. L. M. cum Sim. Grynæo Heidelberga a. 1529. Basileam vocatus, hebræas literas tradidit, donec d. 23. Maj. 1552. ex peste mortem obiret. V. Prof. V. T. n. 3.

IV. Simon Sulcer, Bernas, Phil. Doct. professionem hebraicam cum pastoratu Petrino administravit ab a. 1552. & licet a. 1553. Sacrorum Antistes & a. 1554. N. T. Professor constitueretur, tamen vir diligentissimus hebraicam cathedram retinuit, donec non tam laboribus

boribus pressus, quam de digno successore certus, a. 1556. ab ea decessit. V. Prof. V. T. n. 5.

V. SEBASTIANUS LEPUSCULUS, A. L. M. & pastor apud Franciscanos itemque Archidiaconus, cum munere sacro junxit cathedram hebræam ab a. 1556. Ipsi autem ætate atque laboribus fracto a. 1573. *Johannes Tenantius* vicarius fuit datus; isto autem alio profecto, a. 1575. rude donatus professione abiit; fato autem concessit d. 5. Sept. 1576. V. Prof. Log. n. 4.

VI. SIMON SULCER, S. Theol. Doct. & sacrorum Antistes, abdicata professione N. T. cathedram hebræam iterum ambiit & d. 18. Febr. 1578. obtinuit; quadriennio autem ante ejus obitum, qui contigit d. 22. Jun. 1585. rude professionis hebraicæ, servato antistitis officio, fuit donatus. V. Prof. V. T. n. 5.

VII. JOHANNES BRANDMULLER, S. Theol. Doct. & pastor ad D. Theod. d. 24. Febr. 1581. Linguæ Hebrææ professor denominatus, hanc cathedram ut & suggestum sacrum conscendit, dum d. 22. Sept. 1586. Professor V. T. constitueretur. V. Prof. V. T. n. 8.

VIII. ISRAEL RITTER, Basiliensis, natus Lucisvalli, oppido agri Basil. loco quidem ignobili, ex doctrina tamen satis nobilis evasit, & tam ecclesiæ quam academiæ haud parum profuit. Literarum amore captus Basileam contendit & a. 1563. nomen inter studiosos philosophiæ professus est. Cum autem in palæstra literaria Palladisque arena se strenuum atque industrium exhibuit, atque liberalium artium cognitioni morum integritatem modestiamque conjunxit, dignus fuit habitus, qui prima Laurea tanquam virtutis ac eruditionis insigni d. 28. Oct. 1565. publice redimiretur, prius habita oratione in quæstionem: *Vtrum oratori bono adfectus in auditorum animis permovere conveniat, nec ne?* Hæc vero studia philosophica ulterius prosecutus & sublimiores harum artium gradus adsecutus, etiam secundam lauream reportavit d. 13. Jul. 1567. & speciminis loco declamationem habuit in quæstionem: *An, quæ de amazonibus literarum monumentis posteritati consecrata sunt, pro fabula an historia potius habenda sint?* Ab istis philosophicis

phicis ſtudiis ad theologica tranſiit, nec minorem in iis tractandis adhibuit diligentiam. Citius progreſſus jam a. 1570. paſtor cœtus Lauffelfingenſis in agro Baſil. conſtituebatur. Hic cum ſingularem fidem, eruditionem atque adſiduitatem probaſſet, ad ſublimiora aſcendit & a. 1583. paſtoratum Leonhardinum ſuſcepit. Iſta autem ejus eruditio jam propius perſpecta ipſi etiam viam munivit ad profeſſionem hebræam, quæ ei delata fuit d. 22. Sept. 1586. quamque cum paſtoratu diligentiſſime obiit. Ceterum, teſte *Jac. Grynæo*, vir fuit fervente zelo pro adſtruenda veritate, & *Joh. Gualterius* in Chron. Eccleſ. l. 2. p. 1250. eum inter illuſtres theologos refert. Diu autem academiæ prodeſſe haud poterat, ut qui jam d. 14. Febr. 1588. vita exceſſit.

IX. JOHANNES BUXTORFF, pater gentis Baſileæ adhuc florentis & literaturæ hebrææ per univerſam Europam reſtaurator eximius, originem duxit ex Weſtphaliæ oppido Camena, ubi in lucem editus fuit d. 25. Dec. 1564. a patre *Johanne Buxtorff*, eccleſiæ patriæ antiſtite, *Joachimi* ſ. *Severini* filio, *Richardi*, conſulis Camenſis, nepote, qui majores vulgo *Bockstrop* ſ. *Boxtrop*, adpellari ſolebant, unde inſignia Buxtorffiana, hircum referentia, derivanda. Mater autem Noſtro fuit *Maria Volmaria*. Parentes puerum optimæ ſpei atque indolis mature miſerunt in ludum literarium Hammonenſem & Tremonenſem, ubi artium & linguarum prima tyrocinia fecit. Hinc ob patris obitum domum quidem reverſus, haud diu tamen ibi commoratus eſt, ſed mox, ſtudia literarum proſecuturus, prius Marpurgum, inde Herbornam abiit, & *Olevianum* atque *Piſcatorem*, ambos Theologiam tradentes, frequenter audivit; linguæ vero hebrææ fundamenta jecit ſub Piſcatoris auſpiciis, eaſque literas tanta adſiduitate fuit proſecutus, ut non tantum æquales ſuos longe anteverterit, ſed & ipſum magiſtrum in transferendis libris ſacris multum juvarit. Herborna relicta, cum ab artium & linguarum principum adparatu ſatis eſſet inſtructus, uberioris ingenii cultus capiendi ergo Heidelbergam ſe contulit, mox vero a. 1588. *Jac. Grynæum* atque *Hoſpinianum* auditurus Baſileam petiit; dein Tigurum profectus *Henr. Bullingerum*, & Genevæ poſtea *Theod. Bezam* adiit, eorumque inſtitutionem percepit. Baſileam reverſus Jac. Grynæus,

Grynæus, perſpecta in juvene judicii acrimonia, indefeſſo ſtudio, morum probitate, omnibus modis, ut hic retineretur, laboravit, eumque *Leoni Curioni* commendavit, qui ipſum menſa & hoſpitio liberali excepit, Buxtorffius vero eidem operam ſuam in informandis liberis ejus condixit atque præſtitit. Ceterum ut omnibus eruditis cunctiſque bonis fuerat amatus, ita præſertim Grynæo cariſſimus exſtitit atque magni æſtimatus, qui in aliis adfectus ſui erga eum datis argumentis biblia hebraica Veneta poſuit, quibus eum bono omine donavit. Adſumto dein in publica panegyri die 6. Aug. 1590. Magiſtri artium titulo, eodem anno linguæ hebrææ profeſſionem, quam jam ab a. 1588. vicario nomine laudabiliter adminiſtraverat, omnium votis non tam quæſitam quam oblatam obtinuit; deinceps etiam præter alia munia acad. gymnaſii cura ei fuit demandata, quibus ſingulis officiis, præſertim profeſſioni, ingenti ſtudiorum commodo & immortali nominis ſui fama præfuit. Menſe Auguſto 1592. iter in patriam inſtituit, ex quo poſt trimeſtre ſpatium exactum ſalvus Baſileam rediit, vices autem ejus interea ſuſtinuerat *Jac. Brandmuller*, tum Diaconus ad S. Claræ, antea paſtor Derwilenſis. Amici Buxtorffii vitam ejus jucundiorem eiuſque habitationem ſibi certiorem redditurі, jucundam thori conſortem ipſi proſpexerunt, *Margaretham Curionem*, *Leonis*, patroni priſtini, filiam, & *Cælii Secundi*, Profeſſoris, neptem, quam connubio ſibi junxit a. 1592. & quæ ipſi XI. liberos peperit, quinque filios & ſex filias, tres filii, *Leon*, *Chananeel* & *Cælius Auguſtinus* uno partu nati d. 15. Febr. 1596. in S. Templo baptizati fuere; ex filiabus *Maria*, nata 21. Apr. 1594. & nupta *Sam. Grynæo*, Paſtori Leonh. ob. d. 1. Maj. 1666. *Lucia* nata 4. Aug. 1597. nupta *Joh. Lud. Kœnig*, typographo, ob. d. 11. Oct. 1634. *Magdalena* nata 17. Jun. 1604. nupta *Theod. Zuingero*, S. Theol. Doct. ac Prof. nec non Antiſtiti ob. 13. Mart 1670. ex filiis præcipue memorandus *Johannes*, S. Theol. Doct. Linguæ hebr. ſimul & Theol. Prof. de quo ſuo loco plura ſunt adlata. Buxtorffius curis domeſticis ſi non ſolutus certe levatus omne jam tempus poſuit in literas hebraicas linguaſque hebrææ adfines, & indefeſſo ſtudio omnes Judæorum libros evolvit, Rabbinorum in Scripturam S. commentarios, philoſophos, hiſtoricos, medicos

medicos omnes, quos reperire potuit, legit atque relegit; & ſtupendum linguarum orientalium, antiquitatum judaicarum, philologiæ atque criticæ ſacræ theſaurum ſibi comparavit, ita ut ipſimet Judæi in rebus dubiis, quoad legis cerimonias, ad ipſum confugerent, ac inſtar oraculi eum conſulerent. Libros rabbinicos, tum adhuc rariores, per amicos chriſtianos, plures vero per ipſos Judæos ex tota Europa magnis ſumtibus collegit, quæ bibliotheca a filio atque nepote inſigniter aucta tandem a. 1705. pretio mille thalerorum bibliothecæ academicæ adſerta fuit. Nec tantum mortuos ſed & vivos ſuper myſteriis rabbinicis diligenter conſuluit Judæos, plurimum cum illis converſatus. Etiam cum Biblia hebraica imprimenda curaret, permittente civitatis Magiſtratu, eruditum Judæum cum uxore atque liberis domi ſuæ aluit, qui correctoris officio fungeretur; quæ vero res ei haud exiguam exhibuit moleſtiam. Cum enim, ut Mſ. perhibent *Iſeliana*, menſe Junio 1619. hujus Judæi, *Abrahami*, uxor puerum eſſet enixa, paterque *Georgium Martinum Glæſerum*, ſupremum Magiſtratus miniſtrum, ad quem juriſdictio in cauſis Judæorum pertinet, rogaſſet, ut aliquot popularibus ſuis, quibus circumciſionis pueri teſtibus uteretur, liberum in civitatem aditum concedat, hocque conceſſo circumciſio præſentibus illis Judæis, itemque Buxtorffio ejuſque genero, Kœnigio, nec non duobus aliis civibus, peracta fuiſſet, res ad civitatis ſenatum fuit delata, qui d. 16. Jun. 1619. Buxtorffio atque Kœnigio, cuique multatitiam pecuniam centum florenorum indixit, Judæum Abrahamum pœna quadringentorum florenorum adfecit, & Glæſerum ut & duos reliquos cives, qui actui huic circumciſionis intererant, in carcerem conjici juſſit, ex quo tertio poſt die liberati fuerunt. Sed hæc amara dulcia plura prægreſſa fuerunt atque ſecuta. Plura tacentes, tantum publicos quoſdam atque majores honores, quibus adfectus fuerat, commemorabimus. A. 1610. a ſenatu acad. Baſil. profeſſio theologica ei fuit oblata, quam vero non accepit. Anno ſequente 1611. curatores academiæ Salmurienſis eum ad profeſſionem hebræam obeundam quam humaniſſime invitarunt, ſed & hanc vocationem recuſavit, ut & eam, quam academia Lugduno Batava aliquot annis antea tentaverat. Qua viri incomparabilis pariter & æquiſſi-

æquiſſimi pietate motus ampliſſimus magiſtratus Baſil. pro ſua in bonas literas & academiam munificentia honorarium profeſſorium ei liberaliter ſatis auxit, ſibique eum & hoc modo magis devincire ſtuduit. Inter hos labores muneris ordinarii atque lucubrationum continuarum, quarum plurimi fructus infra nominandi in publicum emanarunt, etiam frequentiſſimum habuit cum viris eruditiſſimis literarum commercium, *Phil. Mornæo*, *Joſ. Scaligero*, *Iſ. Caſaubono*, *Dan. Heinſio*, *Franc. Donato*, *Baudio*, aliiſque pluribus. Etiam Judæi per Germaniam, Poloniam, Moraviam, Bohemiam, Italiam diſperſi creberrimas ad eum literas dederunt, ad quas ipſe reſpondit & intricatiſſimas ſæpe in iis propoſitas quæſtiones erudite diſſolvit, quemadmodum plures epiſtolarum centuriæ adhuc in Bibliotheca publica Baſil. ſervatæ fidem faciunt. Cum doctrina autem eximia non minorem conjunxit pietatem, probe ſciens, illam ſine hac non ſolum nihil prodeſſe, ſed & multum obeſſe. E virtutum autem ejus choro maxime refulſerunt pietas in Deum, humilitas & candor, nec non erga pauperes liberalitas, & ſtudioſorum commoda promovendi nobilis ardor. Tandem optatam contigit metam & d. 13. Sept. 1629. virtute beatus beatiſſimam adiit vitam, ex peſte defunctus.

Scripta ejus ſunt: *Manuale hebraicum*, Baſ 1602. 1612. 1613. 1619. 1630. 1631. 12. &c. editio 6. caſtigatior cura *Joh.* filii, Baſ. 1658. 12. *Synagoga Judaica*, germ. Baſil. 1603. &c. recuſa Francof. 1729. c. f. 8. in latinum converſa per *Hermannum Germbergium*, conrectorem Corbacenſem, Hanov. 1604. dein per *Dav. Clericum*, revidentibus tam Buxtorffio patre quam filio, Baſil. 1641. 1661. cura *J. Jac. Buxtorffii* 1680. 1712. 8. belgice translata Amſterd. 1650. 1694. 8. c. f. *Epiſtolarum hebraicarum decas*, hebr. & lat. Baſ. 1603. 8. *Epitome Grammaticæ hebr.* Baſ. 1605. 1613. 1616. 1629. 1640. editio 7. ib. cura Joh. filii *cum conſilio univerſali de ſtudio hebr. rite inſtituendo & promovendo*, Baſil. 1658. 8. 1669. 1710. 8. *nec non Amſtelodami cum notis & appendice* Chriſt. Schotani *ad pleniorem Etymologiæ inſtructionem*, *item Ultrajecti* 1672. & 1675. 8. per Joh. Leuſdenium. *Epitome radicum hebr. & chald.* Baſ 1607. 8. *Lexicon hebr. & chald. cum brevi lexico rabbin. philoſ.* Baſ. 1607. &c. Editio 4. 1631. 1663. 1667. 1676. 1698. &c. 1735. item Londini cum abbreviaturis hebr. 1646. 8. Franeq. & Amſtel. 1654. 8. *Theſaurus grammaticæ hebr.* Baſ. 1609. 8. 1615.

8. 1615. 8. 1619. 1629. 1651. Amstel. 1650. 8. editioni 6tæ Basil. 1663. 8. per Joh. fil. curatæ additi sunt indices, nec non *exercitatio de prosodia metrica & lectione hebræo germanica. Institutio epistolaris hebr. cum epistolarum hebr. centuria*, Bas. 1610. 8. *appendice epistolarum Maimonidis* &c. aucta per Joh. fil. ib. 1629. 8. *de abbreviaturis hebr. recensio operis talmudici & bibliotheca rabbin.* ibid. 1613. 8. 1640. 8. Franeq. 1696. Herborn. 1708. 8. *Grammatica chaldaica & syriaca*, Bas. 1615. 8. 1650. 8. 1685. 8. *Biblia hebraica. cum paraphrasi chald. & commentariis Rabbinorum* 2. T. fol. Bas. 1618. *Tiberias* s. *Commentarius Masorethicus*, Bas. 1620. fol. & 4. 1665. 4. *Concordantiarum hebr.* opus adfectum & ad vocem ארנן confectum reliquit, a filio *Johanne* perfectum ac editum Basil. 1632. fol. *Epistola ad* Matthiam Martinium *scripta* d. 4. Sept. 1606. & *edita in Bibl. Brem.* cl. 4 F. 3. p. 598. In hac epistola, ut & alicubi in synagoga Jud. commemorat Buxtorffius, se librum composuisse ac prope absolvisse, adhuc vero suppressisse, qui contineat causas odii Judæorum in omnes gentes ac mundi populos, omnium autem maxime in Christianos; initium, progressum, continuationem, blasphemias duras, convitia in Christum, Christianorum magistratum, Christianos omnes, imprecationes & similia, ex ipsissimis Judæorum, non baptizatorum, sed circumcisorum saltem libris collecta; hic autem liber hactenus suppressus mansit.

X. JOHANNES BUXTORFF, S. Theol. Doct. ejusdemque Professor, ex Diacono Petrino, loco Patris defuncti, d. 4. Maj. 1630. electus fuit linguæ hebrææ professor, istamque linguam optima fide docuit, donec in cœlestem academiam vocatus abiit die 17. Aug. 1664. V. Prof. V. T. n. 13.

Scripsit & edidit præter ibi commemorata *patris manuale hebr. cum consilio de instituendo studio hebr.* Bas. 1631. 8. *Patris sui Synagogam Jud.* ib. 1641. 1661. 8. *Patris epitomen Grammaticæ hebr. cum consilio supra dicto*, ib. 1658. 8. *Ejusdem thesaurum Grammaticæ hebr.* ib. 1663. 8. *Institutiones epist. Patris auctiores*, 1629. 8. *Epistolam de recte instituendo studio rabbin.* Mus. Helv. P. 9. p. 122. *Manuale Concordant. Ebræo Bibl.* 4. s. l. & a. *Diatribam de compendiosa & facili linguam hebræam & chaldæam addiscendi ratione*, Basil. 1637. 8. ea adjuncta est *Mercurio quadrilingui C. Scioppii*, it. ib. 1658. 8. *Epistolam ad* Theoph. Spizelium, *præfixam huius libro, cui titulus:* Elevatio relationis Montezinianæ de repertis in America tribubus Israëlis, *Basil.* 1661. 8. Collegit & V. L. ex Codd. hebr. MS. & impressis

preſſis, de quibus ſingulis judicium ſuum adjecit, quod vero opus lucem hactenus non vidit. V. Walton. in app. ad Biblia Polygl. Prolegom. VIII. S. 22. p. 50. & Catalecta Buxtorff. p. 448.

XI. Joh. Jacobus Buxtorff ſeptima fuit proles *Joh. Buxtorffii*, S. Theol. Doct. Ling. Hebr, ac Theol. Prof. quam is ſuſcepit ex quarta conjuge, *Eliſabetha Lützelmann*, *Leonhardi*, Tribuni plebis, filia. Ab his parentibus d. 4. Sept. 1645. procreatus ob vividum in eo animadverſum ingenium erectamque indolem tempeſtive literis dicatus fuit atque adhibitus. Educationis partem & quidem præcipuam pater ipſe ſuſcepit, partem vero idoneis magiſtris delegavit. Præcipua cura eo erat directa, ut tenello pueri pectori vera pietas, in qua omnis religionis vis poſita eſt, inſtillaretur: dein ut puer latinarum atque græcarum literarum primis elementis, nec non linguæ S. rudimentis imbueretur; hæc etiam fundamenta ita feliciter fuere poſita, ut puer ſeptennis & octennis hebrææ linguæ jam tantam peritiam habuerit, ut omnibus fuerit admirationi; unde etiam derivandum, quod poſtea illi per reliquum vitæ tempus hebraica lingua haud multo minus ac vernacula familiaris exſtiterit; nam *qui diſcit puer, ſimilis eſt atramento ſcripto in charta nova; qui vero diſcit ſenex, ſimilis eſt atramento ſcripto in charta veteri vel bibula*, dicunt Rabbini; *a teneris adſueſcere, multum eſt*. Factum hinc etiam, ut puer jam ad conſuetudinem virorum admiſſus, non ſolum morum facilitatem & ſuavitatem ſed & virilem prudentiam imbiberit; adeo ut *Lucas Gernlerus*, venerabilis Eccleſiarum Baſ. Antiſtes, de illo ad amicum loquens dixerit: *ſe in hoc juvene ſenilem prudentiam admirari.* Ex gymnaſio a. 1659. ad academiam tranſmiſſus, non ſolum, patre duce, ſtudium hebraicum diligentiſſime excoluit, & ad altiora aſcendit, ſed & cum eodem philoſophicarum artium & humaniorum literarum notitiam non vulgarem conjunxit, publicis profeſſoribus uſus magiſtris, privata etiam opera *J. Jac. Hofmanni* adjutus, qui eum in omnigena literatura diligentiſſime inſtituit. Poſtquam publicis atque privatis ſpeciminibus profectus, quos in philoſophicis fecerat egregios, ſatis probaſſet, d. 28. Aug. 1660. prima Laurea ſolenniter fuit inſignitus, publice habita

 oratione

oratione *de præstantia linguæ hebrææ*, quam hebraice compositam hebraice proposuerat; die vero 26. Nov. 1661. docturæ philosophicæ dignitatem publice retulit, prius enodato symbolo Pythagoræ: *Adversus solem ne loquitor*. Hoc philosophiæ stadio feliciter confecto, ad Theologiam se convertit, & d. 6. Jul. 1661. matriculæ nomen suum intulit. In literatura autem hebraica non solum strenuus perrexit, sed & vicinas dialectos adgressus est. Cum autem in medio studiorum theologicorum cursu versaretur, & jam egregios in eo fecisset profectus, pater senex a theologiæ studio filium retractum unice avito linguæ hebrææ studio adstrinxit, & gradatim ad difficillimos auctores deduxit. Certam vero filio prospecturus in academia stationem, a senatu acad. petiit, ut is sibi in hebraicæ linguæ professione vicarius, simulque in ea post obitum suum indubius successor decerneretur, & utrumque, (posterius adnuentibus etiam scholarchis) propter utriusque, patris & fi ii, singularia merita haud gravatim obtinuit; itaque d. 21. Jun. 1664. vivo quidem sed morbo lethali jam correpto parente, vicarius ejus cum spe indubitata successionis fuit electus. Mortuo autem paulo post parente, professionem d. 15. Nov. 1664. solenniter auspicatus est. Mox Tigurum profectus præsertim *Joh. Henr. Hottingerum* sibi fecit familiarissimum. Etiam frequentissime usus fuerat opera *R. Abrahami*, in vicinia Basil. habitantis & parenti, Doctori Buxtorffio, familiaris, viri eruditi, quem recutitorum integerrimum adpellare solebat. Hic paucis ante obitum Buxtorffii patris annis aliquid genti suæ sacrosanctum amisit, quod ad Buxtorffium fuerat delatum; cumque de re perdita aliquando anxius ingemisceret atque lamentaretur, interrogavit Buxtorffius, ecquod indici præmium sit exspectandum? cumque Judæus nihil non, quod quidem in sua sit potestate, pollicitus esset: Nihil, inquit, a te postulo, nisi ut contractam inter nos familiaritatem ad filium, si quid mihi humanitus accidat, derives, huncque, sicubi in scriptis tuæ gentis interpretandis operam tuam desiderabit, candide adjuves, simulque Rabbino id, quod tam anxie quærebat, restituit. Memor postea Judæus, quoad vixit, datæ fidei permansit. Buxtorffio autem nostro cum cognitum esset, quantum peregrinationes literariæ conferant cum ad eruditionem prudentiam-

dentiamque augendam; tum ad morum culturam, tale iter, quod jam beatus pater ipſi ſuaſerat, vere anni 1665. ingruente, venia a ſenatu acad. impetrata, & *Petro Werenfelſio*, tum Archidiacono, in muneris adminiſtratione vicario tantiſper relicto, bonis avibus eſt adgreſſus, una cum *Frid. Seilero*, tum S. M. C. poſtea paſtore Petrino. Cum hoc Achate, Solothuro, Berna & Lauſanna in tranſitu ſalutatis, Genevæ aliquamdiu commoratus eſt; hinc Lugdunum, indeque per Aureliam Lutetiam Pariſiorum venit, ibique per aliquod tempus ſubſtitit. Hinc Picardia, Hannonia, iiſque Belgii civitatibus, quæ hiſpanicæ tum ditioni ſuberant, peragratis, in fœderata tandem Belgica adpulit; duaſque inprimis ejus civitates, in quibus juſtum tempus conſiſteret, Trajectum ad Rhenum & Lugdunum Bat. delegit; ubique horum locorum viros eruditos, in his *Hummelium* Bernæ, *Müllerum* & *Schœnauerum* Lauſannæ, *Meſtrezatium*, *Turretinum* & *Tronchinum* Genevæ, *Dallæum*, *Morum*, *Juſtellum*, *Cappellum* Lutetiæ, *Voëtium*, *Eſſenium*, *Nethenum*, *Leuſdenium*, Trajecti, *Coccejum*, *Heidanum*, *Hornbeckium*, *Golium*, *Vchtmannum* Leidæ ſibi fecit amiciſſimos, ubique etiam bibliothecas, cimeliarchia aliaque viſu digna diligenter perluſtravit. Poſtquam hyemem Lugduni Bat. tranſegiſſet, ibique ſtudioſis hebraicarum literarum id petentibus, magnaque ad eum frequentia adcurrentibus, privatum interea collegium indulſiſſet, vere ſequente in Angliam trajecit, Londinumque venit paulo ante lamentabile illud incendium, quod magnam ſpacioſiſſimæ urbis partem atque inter alia LXXXVII. templa parochialia abſumſit. Hoc miſerabile ſpectaculum eum oculis ſpectaſſet, idque non ſine periculo, cum plebi concitatæ & incendii auctores quærenti peregrini omnes ſuſpecti eſſent: ut ſtudiis, Arabicæ inprimis linguæ, liberius & tranquillius vacaret, in propinquum urbi pagum ſeceſſit, ibique apud quendam M. *Bonde*, virum orientalium linguarum peritiſſimum, aliquamdiu latuit; ita tamen, ut ſubinde in urbem migraret ad viſendos eruditos, inter quos fuerunt *Duportus*, *Oldenburgerus*, *Durellus*, *Morlæus* & *Wardus*, epiſcopi. Inde Oxonium delatus, omnes bibliothecas, præſertim Bodleianam, diligenter excuſſit, & *Pocockio*, *Hydio*, *Smithio*, *Leighio*, *Clerico*, aliiſque familiariſſimus evaſit.

Mundoniæ dein invisit *Joh. Lightfootum* & Cantabrigiam delatus, raro honore, in collegium Emanuelis receptus fuit, *Pearsonio*, *Moro*, *Cudwortho* inprimis amatus atque æstimatus. Anglia denique relicta Hamburgum trajecit, ubi *Ezhardi* familiaritate usus fuerat atque delectatus. Tandem per Germaniam sospes & incolumis a. 1669. Basileam rediit, & commissæ professionis munia repetiit. Dein a. 1670. in perpetuum vitæ consortium adscivit *Cleopheam Brandmuller*, *Jacobi* JC. & *Salomeæ Kœnig* filiam unicam. Ex hoc conjugio sex liberos suscepit, quorum quatuor ad meliorem vitam præmisit, interque eos *Jacobum* summæ spei filiolum; patris funera viderunt filius *J. Jacobus*, natus d. 8. Oct. 1687. filiaque *Dorothea*, quæ, nata d. 16. Jan. 1683. *Joh. Hæuslero*, mercatori, nupta, obiit d. 26. Oct. 1752. Sub idem fere conjugii celebrati tempus commissa ei fuit cura Bibliothecæ acad. paulo ante bibliotheca Amerbachiana insignique cimeliarchio auctæ & in ampliorem locum translatæ; nec non visitatio gymnasii Mariani, qua magna fide & diligentia defunctus est. Septies philosophici ordinis Decanatum, Rectoratum acad. bis gessit prudentissime. Præter publicas lectiones etiam privatas indulsit petentibus, in quibus hebraicam, rabbinicam, talmudicam, chaldæam atque syriacam linguam docuit. Ceterum præter pietatem in Deum singularem in eo conspiciebatur prudentia circumspecta, modestia germana, adfabilitas, officiosus in quosvis, & beneficus in pauperes animus. Cum variis morbis, asthmate, arthritide, hypochondriaco malo, podagra a multis jam annis conflictatus, atque iisdem excruciatus, denique d. 1. Apr. 1704. phthisico hydropicus obiit.

Nihil vir literatissimus lucubrationum suarum ex summa modestia typis mandavit nisi *præfationem* ad avi sui commentarium masorethicum a. 1665. editum, ejusdemque *Synagogam Jud.* revisam & a mendis expurgatam edidit Basil. 1680. 8 *quorundam Rabbinicorum librorum versiones, nec non insigne auctarium bibliothecæ Rabbinicæ conscripserat quidem, sed intra scrinia sua servavit.*

XII. Johannes Buxtorff, ex præclara & de academia Basil. quin universo literato orbe, bene merita familia oriundus, editus est in lucem d. 8. Jan. 1663.

patre

patre *Johan. Buxtorffio*, iterum ſenatore, & ſatrapa Varnſpurgenſi primum, dein Waldenburgenſi, *Johannis*, S. Theol. Doct. & ejuſdem nec non linguæ hebrææ Profeſſoris filio, matre autem *Dorothea Beck*, *Sebaſtiani*, Theologi, filia. Majorum fama puerique optima indole adlectus parens filium literis deſtinavit, Deoque libavit. Mittebatur itaque in ſcholam latinam, in qua a pueritia ad pietatem, honeſtatem, humanitatem, nec non ad linguæ latinæ atque græcæ, hiſtoriæ, geographiæ atque aliarum ſcientiarum cognitionem diligenter deducebatur, ibique, ob ingenium, induſtriam, ſolertiam a præceptoribus plurimum amatus, in ſtudiis brevi tempore adeo laudabiles fecit progreſſus, ut ad audiendas lectiones publicas admitteretur. In iſtis philoſophorum lectionibus audiendis conſuetum tempus conſumſit, ſed auditione prælectionum non contentus, audita etiam notavit, obſervavit, excoluit, & ad uſum revocavit, tum frequenter in lingua & ligata & proſa perorando, tum alia exercitia componendo atque exhibendo. Quo pacto ingenium, ſolertiam, & in omni philoſophia factos profectus præclaros denuo magiſtris ſuis ita probavit, ut utraque laurea philoſophica ipſum dignum judicarent; quarum prima d. 3. Jun. 1679. ſecunda d. 8. Jun. 1680. fuit cohoneſtatus; qua poſteriore occaſione *de lauro ab ictu fulminis immuni* publice diſſeruit. Eodem anno 1680. nomen dedit ſtudio theologico, illudque diligentiſſime tractavit. Sanam Theologiam, ut par eſt, præcipue ex fonte puriſſimo Scripturæ S. haurire ſtuduit, hancque ut accuratius intelligeret, linguæ græcæ atque hebrææ indefeſſam operam dedit; majorum vero veſtigia ut ſequeretur, inprimis literaturam hebraicam excoluit, & præter theologos ordinarios etiam patruum ſuum, *Joh. Jacobum Buxtorffium*, frequenter adiit atque audivit, privata ejus opera quam plurimum ſublevatus. In horum theologorum ſchola, adhibita omni diligentia adeo profecit, ut examen a futuris S. Miniſterii candidatis requiſitum cum laude ſubierit atque ſuperarit, in eorum numerum a. 1685. omnium calculis receptus. His vero tentaminibus atque examinibus feliciter ſuperatis, neutiquam, ut haud pauci perperam facere ſolent, torpori, otio atque pigritiæ ſeſe tradidit, ſed, ut ingenuum hominem decet, ſtudium linguarum atque Scripturæ S. adſidue continuavit, quæ ipſi adhuc deerant, compa-

 ravit,

ravit, cognitionem rerum divinarum adauxit, sicque se ad ministerium S. olim rite obeundum digne præparavit. Haud diu post occasio ipsi fuit oblata, sese in ministerialibus functionibus exercendi, & quantum in illis valeat demonstrandi, a. 1689. a *baronis Strünckedensis Marchici* vidua, ut sibi a concionibus esset, vocatus. Ea a. 1690. defuncta, sermoneque funebri, qui typis expressus legitur, in ejus honorem in Ps. XVI. 5. 6. habito, iter in Belgium instituit, ibique inprimis linguarum orientalium studium excoluit. Comparato pretioso eruditionis thesauro, & conciliata cum plurimis eruditis arctiore amicitia, a. 1694. in patriam reversus, eodem hoc anno pastor in pago Basil. *Aristdorff*, designatus fuit. Hinc autem ab academiæ proceribus d. 19. Sept. 1704. revocatus & linguæ hebrææ professor constitutus est, quam provinciam adiit d. 19. Dec. 1704. *de hebræorum circa bonos malosve angelos erroribus* nonnulla publice præfatus. Spartam istam satis diu magno literarum incremento, academiæ honore, nominisque sui fama eximia exornavit, donec d. 19. Jun. 1732. ex hydrope pectoris exstinctus ad majores suos collectus fuit; relictis ex *Augusta Dorothea Hummel*, uxore, tribus liberis, *Augusto Johanne*, qui a. 1765. pastor ad D. Theodori, *Joh. Jacobo*, qui a. 1767. Lugduni mercator obiit, & *Dorothea Emanueli Streckeysen* nupta, quæ vidua adhuc superest.

In lucem edidit *exercitationem de Pontifice M. V. T.* 1685. *conversionem gentium, s. de propagatione Evangelii apud Indos*, 1698. 16. *concionem funebrem* in Dan. XII. 3. 1703. *Specimen thesium philologicarum*, 1704. *Drelincourtii tractatum gallicum de paterno Dei erga pios adfectu in germanicum translatum*, 1705. *Catalecta philologico theologica cum mantissa epistolar. viror. claror. ad Joh. Buxtorffium, patrem & filium, scriptarum*, 1707. *Specimen phraseologiæ V. T. hebr.* Francof. 1717. *Musas errantes collectas*, Amst. 1714. 4. *iterum auctiores & emendatas*, Bas. 1717. 8. *Orat. de nonnullis studiorum juvenilium impedimentis, habitam* d. 28. Jun. 1716. Bas. 1719. 4. diss. de Alcorani editione Arabica, ejusque versionibus, Bibl. Brem. Cl. 6. F. 2. p. 271. *Dissertationes varii argumenti*, Bas. 1725. 8. *diatriben de judicio particulari*, ib. eod. *Prelo etiam paraverat Catalectorum volumen alterum cum epistolis virorum clarorum nondum editis; fasciculum dissertationum selectarum; volumen concionum selectarum; orationes academicas, epistolas & poëmata*; hæc vero lucem nunquam viderunt.

XIII. JOH.

XIII. Joh. Rodolphus Battier, *Friderici Battierii*, pastoris Albani, & *Margarethæ Iselin*, filius, natus est d. 9. Nov. 1693. Adolescens ingenio bono præditus mature ad literarum laborem adsuefactus, omnique humanitatis disciplina cultus fuit atque instructus. Doctarum literarum elementis instituendus traditus est gymnasii publici magistris, iisque probe instructus ad academiam transiit & philosophica studia diligenter tractavit. Linguas eruditas artesque ingenuas cum acriter intellexit atque consuetis speciminibus eruditionem suam probavit, etiam solennia præmia a sapientissimo ordine accepit. Prima nempe Laurea cinctus fuit d. 10. Jun. 1710. philosophici vero Magisterii honore mactatus die 10. Nov. 1711. Eodem hoc anno studio theologiæ nomen dedit, & cum præclara fuisset præditus indole, mente acutus, discendi cupidus, in audiendis lectionibus adsiduus atque adtentus, privatim etiam diurnas nocturnasque horas legendis optimis libris, repetitioni atque meditationi impendisset, in lingua græca atque hebræa, philologia sacra, historia ecclesiastica, ipsaque theologia dogmatica, morali atque elenchtica adeo amplam acquisivit notitiam, ut a. 1716. dignus haberetur, qui in numerum Evangelii præconum adscisceretur. His vero nondum contentus, etiam apud exteros eruditionem suam augere studuit, aliquot annos in Gallia, Belgio atque Anglia commoratus. Ita multifaria, literaria atque ecclesiastica, eruditione locupletatus primum a. 1730. pastor Orphanotrophii, dein d. 27. Mart. 1733. linguæ hebraicæ professor fuit electus, quam provinciam d. 15. Maj. 1733. lectione publica *de linguæ hebrææ præstantia* auspicatus diligentissime administravit, donec tristissimo casu tantam animi fecit labem, ut, dum vixit, pristinam sanitatem non recuperarit. Vices ejus professorias egit a. 1736. *Joh. Grynæus*, postea Theologus; a. 1738. *Joh. Balth. Burcard*, Rhetorices Professor, ad docendam Theologiam vocatus; a. 1741. *Jacobus Pfaff*, S. M. C. qui quadriennio post obiit; a. 1745. *Joh. Henr. Brucker*, postea Historiarum Professor; a. 1747. *Georgius Erzberger*, deinceps Diaconus Petrinus; a. 1752. *Joh. Henricus Gernler*, professor dein historiarum; & a. 1754. *Jacobus Basler*, qui post fata Battierii hujus linguæ professor ordinarius fuit electus. Denique Battierius corporis ergastulo fuit solutus & in

 ætherem

ætherem cœlestem susceptus Prid. Pasch. 1759. Relicta vidua *Dorothea Bernoulli*, *Johannis Bernoullii*, Mathes. Prof. filia, unicoque filio *Joh. Battier*, mercatore.

Edidit *disputationem theol. qua loca V. T. in Evangeliis citata expendit, & contra Judæorum strophas atque cavillos defendit*, a. 1716. *Positiones Logicas miscell.* 1722. *Theses philologicas misc. pro cathedra hebræa*, a. 1733.

XIV. Jacobus Basler, Societatis Physico Medicæ Basiliensis sodalis, natalem habuit d. 10. Sept. 1725. Studiis ab ineunte ætate imbutus, pro animo doctrinarum ut capacissimo ita avidissimo, magnos cito in iis fecit profectus. Prima morum præcepta & literarum atque scientiarum elementa in gymnasio percepit. Depositis autem tyrocinii rudimentis, civibus academiæ adscriptus philosophia animum excoluit, omneque tempus literis dedit. Linguæ latinæ atque græcæ sedulam dedit operam, inprimis autem Logica atque Metaphysica, Mathesi atque Physica delectatus, omni diligentia hasce artes atque scientias adfectavit. Accepta dein prima Philosophiæ Laurea, nempe d. 8. Jun. 1741. itemque d. 11. Jun. 1743. suprema in philosophia dignitate, ad studium theologicum animum adplicuit, & d. 11. Dec. 1742. sacris literis solenniter nomen dedit. Licet autem in omnibus Theologiæ partibus diligenter esset occupatus, non tamen sapientiæ deposuit amorem, quin universam philosophiam, quam maxime vero mathesin atque physicam, ad quas scientias animus inprimis inclinabat, diligentissimus didicit atque excoluit, ubi ei tam fortunato esse contigit, ut non solum publica sed & privata trium in his scientiis principum, *Joh. Bernoullii*, patris, ejusque duorum filiorum, *Danielis* & *Johannis*, optima frueretur institutione, quam postmodum non sine ingenti fœnore reddidit nobilissimis fratribus, *Johanni*, *Danieli* atque *Jacobo Bernoulliis*, Johannis Bernoullii filii natis, quos per plures annos philosophia instrumentali ac reali, præsertim hujus parte theoretica, Physica atque Mathematica, fidissimus & felicissimo eum successu instituit. In classem verbi divini ministrorum a. 1747. adoptatus, linguæ gallicæ facultatis acquirendæ causa a. 1748. postquam prius specimen pro obtinenda professione mathematica edidisset, Genevam

Genevam petiit, anno vero 1749. Lutetiam Parisiorum profectus est, officio ephori filii, nec non concionatoris Genevensis ad Regem Galliarum Legati, per annos fere quinque summa fide functus. Hoc temporis spatio plurimis academiæ Scientiarum conventibus atque exercitiis interfuit, magnumque inde, ut & ex consuetudine, quam cum clarissimis illius Academiæ sociis habuit, fructum percepit. Circa finem a. 1754. vicariatus professionis linguæ hebrææ ei fuit demandatus. Philosophicam autem scientiam magis adhuc perfecturus, anno 1756. Lausannam abiit, ibique integro anno substitit. Reversus illum vicariatum repetiit & diligenter administravit, donec d. 28. Sept. 1759. ordinarius Linguæ Hebrææ professor esset denominatus. Officium hocce adiit publice lectione inaugurali *de scholis atque academiis Hebræorum* d. 21. Apr. 1760. eoque ut & munere visitatoris gymnasii ordinarii a. 1773. ipsi demandato hactenus diligenter fungitur, studiosorum conatus atque labores philosophicos animo promtissimo promovens.

Edidit *theses mathematicas* a. 1748. & *observationes philologicas, vacante cathedra hebræa*, a. 1759.

PROFESSOR ANTIQUITATUM EXTRAORDINARIUS.

FRID. SAMUEL DE SCHMIDT, Bernas, Sereniss. princ. marchionis Bada Durlacensis consiliarius aulicus & Philos. Doctor, postquam a magistratu Basiliensi civitate donatus & ipso petente d. 13. Sept. a. 1762. a Senatu academico *Antiquitatum professor honorarius* designatus fuit, publicis prælectionibus nummos antiquorum explicavit, de eorundem picturis, sculptis quoque cælatisque gemmis egit; majora minoraque veterum perlustravit signa; inscriptiones antiquas, & manuscriptos codices exposuit; sed biennio post, relicta Basilea, Durlacensis bibliothecæ curam suscepit; illinc autem, elapsis aliquot annis, Francofurtum contendit, ubi solemnibus nuptiarum celebratis, sedem suam fixit.

Edidit *Recueil d'antiquités trouvées à* Avanches, *à* Culm &c. Berne 1760. 4. c. f. *Lettre à Monf.* d'Annone, *Doct. & Prof. à Bâle*, in Act. Helv. V. IV. 1760. p. 167. *Memoire*

moire sur les Oolithes, ibid. V. v. 1762. p. 97 – 119. *Dissertation sur une Colonie Egyptienne établie aux Indes* &c. à Berne 8. d. 30. Maj. 1763. *Theses antiquarias*, Basil. 4. *Opuscula. quibus res antiquæ, præcipue Ægyptiacæ, explanantur*, Carolsr 1765. 8. *dissertationem de sacerdotibus & sacrificiis Ægyptiorum*. Tub 1768. 8. Hæc opuscula fructus sunt laborum, quibus ante aliquot lustra varia præmia academica meruit.

ADDENDA & CORRIGENDA.

Scriptis *Capitonis* p. 12. addantur 3. epistolæ ad *Lutherum* datæ; quarum prima scripta Basileæ 11. Non. Sept. 1518. secunda Moguntiæ prid. Non. Dec. 1520. tertia sine anno; nec non epistola ad *Melanchthonem*. Halæ d. 21. Dec. 1521. Omnes istæ epistolæ typis expressæ sunt in Bibl. Brem. Cl. 4. F. 5. p. 920. & seq.

Scriptis *Oecolampadii* p. 15. addantur: Sermo de Sacramento Eucharistiæ, lat. Auguft. 1521. 4. Sermo de laudando in Maria Deo, lat. ib. 1521. 4. Concio germ. in *nunc dimittis* &c. Vertit de pœnitentia Petri archiepiscopi alex. canones, de simonia Gennadii epistolam, nec non epistolam Nicephori Chartophylacis de ligandi & solvendi potestate, Basil. 1518. 4. Psegmata quædam Chrysostomi ab illo cum notis in latinum versa prodierunt Basil. 1523. 4. Theses 3. ex prophetia Danielis desumtæ & publice in aula Theologorum Basil. ventilatæ, sine anno ib p. 15. in scriptis Oecol. l. 1. pro ritu l. *risu*.

Pag. 99. n. 2. pro Helnich l. *Helmich*.

Pag 254. Scriptis *Reuchlini* addantur: Tract. in 7. Psalmos pœnitentiales &c. 1512. Tabulæ 20. institutionum in linguam S. Basil. 1554. Compendium Grammaticæ hebr. Wittenb. 1581. 8. Tractatui de *verbo mirifico* addendum, ipsum Auctoris autographum exstare in Biblioth. publica Basil. fol.

P. 379. Scriptis *Battierianis* addantur notæ in Sophoclis tragœdias, quæ leguntur Mus. Helv. P. 24. p. 612.

Pag. 387. addendum vitæ *Ach. Wierzii*, eum in flore primo exstinctum d. 2. Aug. 1778. omniumque lacrymis elatum fuisse d. 5. ejusdem, relicta uxore *Antonia Catharina Laroche*, filia *Joh. Davidis*, J. V. C. ac Prætoris Lucisvallensis & *Anna Maria Stupanus*, quam sibi vitæ sociam adjunxerat die 9. Aug. 1773.

CATALO-

CATALOGUS RECTORUM
ACADEMIÆ BASILIENSIS.

1460. *Georg. de Andlo*, Ecclef. Baf. Præp. Jur. Can. Doct.
Casp. de Rheno, Cuftos, dein Epifcopus, ecclefiæ Baf.
1461. *Petrus zum Luft*, Decr. Doct. Canonicus.
Joh. Creutzer, A. L. M. S. Theol. Prof. & Canon.
1462. *Gerhardus in Curia*, J. V. D. & ordinarius Sexti,
Wernerus Wœlflin, Med. Doct. ordinarius in Medic.
1463. *Wilhelm Textoris*, Theol. Prof.
Joh. Helmich, Can. Doct. Can. Petr. Fac. Jur. ordinar.
1464. *Joh. Blichenrod*, Theol. Baccal. Canonicus Petr.
Arn. Truchfefs, Canonicus ecclefiæ Bafil.
1465. *Nicol. Betzlin*, A. L. M. Bafilienfis, per anni circulum.
1466. *Joh. Grutfch*, Decret. Doct. Canon. Petr. & Cuftos.
Steph. Miftralis, Juris civilis fcholaris.
1467. *Petrus zum Luft*, Jur. Pont. Doct. & Canon. II.
Wilh. Textoris, Theol. Prof. & B. Virginis Canon. II.
1468. *Georg. Bernolt*, Jur. pont. fcholaris.
Jodocus de Bruchfella, A. L. M.
1469. *Gerhard. de Eremberg*, Canonicus Mogunt.
Petrus Textoris, Decret. Licent. Canonicus Bafil.
1470. *Petrus Brunnenftein*, Canonicus & Cantor Lucern.
Joh. Siber de Wangen, Theol. Baccal. Canon. Petr.
1471. *Hiltbrandus Brandenburg* de Bibraco.
Petrus de Andlo, Jur. Pont. Doct. & Præpof. Luterbac.
1472. *Otto Klingen* de Campis, Jurium ftudiofus.
Jac. Lapidis de Pinguia, Juris Pont. Doct.
1473. *Georg. Fuchs* de Wunffurt, Canonicus Herbipol.
Chriftoph. de Vtenheim, A. L. M. Juris pont. fcholaris, Præpof. & Canon. Argent. poftea Epifcopus Bafil.
1474. *Joh. de Berwangen*, Juris pont. fcholaris.
Adam Brunn de Eppfich, A. L. M.
1475. *Joh. Inftitoris* de Ettenheim, A. L. M.
Wilh. Dremborn, Juris Pont. Doct.
1476. *Vlricus Wild*, Norimb. Presbyter & Juris pont. ftudiof.
Jac. Louber Lindov. Decret. Licent.
1477. *Joh. Louber*, Canonicus Limpurgenfis.
Jac. Hugonis de Maursmunfter, A. L. M.
1478. *Arnoldus Rich* de Richenftein, Canonicus Baf.
Bernh. Ouglin, A. L. M. & S. Canonum Licent.

1479. *Bernh.*

1479. *Bernh. Molitoris* de Lieſtal, Præpoſ. Colmar. & Canon. Baſ.
Joh. Sporer de Iſnina, A. L. M.
1480. *Jac. de Liebenſtein*, Canon. Mogunt. poſtea Archiepiſcopus & Elector.
Hieron. de Weiblingen, A. L. M.
1481. *Joh. de Gengenbach*, Theol. Baccal. Juris pont. interpres & Poëticæ ordinarius.
Bernh. Ouglin, A. L. M. in decretis Licent. II.
1482. *Joh. Siber*, Artium & Theol. Prof. Canon. Petr. II.
J. Vlr. Surgant, Art. & Decr. Doct. ad Theod. Curat.
1483. *Joh. Herborn*, Theol. Baccal.
Adam Brunn de Epfich, A. L. M. II.
1484. *Henr. Viſcher*, alias Currificis, A. L. M. & Capellanus.
Andr. Ondorp, alias de Alcmaria, Art. & utr. Med. Doct.
1485. *Hier. de Weiblingen*, A. L. M. & Juris pont. Lic. II.
Georg. Bernolt, Norimb. Juris pont. Doct. Canonicus Baſ. II.
1486. *Lud. Odertzheim* in Decret. Licent. A. L. M.
Thammo Loſer, Saxo, Præpoſ. Clodenſis, Canonicus Miſnenſis, durante rectoratu ſuo Juris Can. Doct.
1487. *J. Vlr. Surgant*, Decret. Doct. Canon. Petr. Theol. Curatus, II.
Joh. Siber, Theol. Prof. Scholaſticus & Can. Petr. III.
1488. *Joh. de Warambone*, comes de parva petra & de rupe, S. ſedis Protonot. Archidiac. & Canon. Biſunt. & Baioc.
Bernh. Oiglin, Decret. Doct III.
1489. *Mich. Wildeck*, Mullhuſ. S. pag. Licent.
Joh. Sigriſt de Rufach, A. L. M.
1490. *Joh. Marolff*, de Fridberg, Jur. C.
Henr. Vogt, Præpoſ. Lucern. Canon. Beron. Decr. Doct.
1491. *Andr. Ondorp* de Alcmaria, Art. & Med. Doct. II.
Jac. Carpentarii, Argent. Canonicus Petr. Baſil.
1492. *Joh. Schenck*, L. B. de Limpurg, S. R. Imp. hæres & pincerna, Canon. Wurzburg. & Bamberg.
Erhard. Battmann, Canonicus Beronenſ. A. L. M.
1493. *Wilh. Grieb*, Baſ. Art. & J. V. D.
Joh. Inſtitoris de Ettenheim, Can. Doct. & in novis Jurib. Prof. II
1494. *Joh. Stümp*, de Weſchhuſen, Decr. Lic. Canon. Petr.
J. Vlr. Surgant, Decr. Doct. Curatus ad S. Theod. III.
1495. *Mich. Wildek*, Theol. Doct. II.
Vlr. Kraft, Vlmenſ. Legum Doct. & ordinarius Juris.
1496. *Melchior de Baden.*
Bernh. Oiglin, Decret. Doct. IV.

1497. *Joh.*

1497. *Joh. de Tunsel*, d. Silberberg, Bas. Art. Med. & Juris Doct.
Matthaeus Bubenhoffer.
1498. *Henr. Vischer*, d. Currificis, A. L. M. Episcopi Vicarius, II.
Joh. Herborn, A. L. M. Theol. Baccal. II.
1499. *Leonh. Marschalck*, Juris civ. scholaris.
Hier. de Weiblingen, &c. III.
1500. *Arnold zum Luft*, J. V. D. Canon. & Officialis Bas.
Vlr. Krafft, J. V. Doct. Canon. Petr. II.
1501. *J. Vlr. Surgant*, Decret. Doct. Curatus ad Theod. IV.
Georg. Bernolt, Decret. Doct. Canon. Bas. III.
1502. *Joh. Wentz*, A. L. M. & Canon. Petr.
Joh. de Tunsel, d. Silberberg, Decr. & Med. Doct. II.
1503. *Theob. Weschhaffer* de Richenwir, Decret. Doct. Decan. Petr.
Adam. de Mullenberg, Doct. comes Palatinus.
1504. *Ladislaus Protheus.*
Wilh. Grieb, Bas. Art. & J. V. D. II.
1505. *Hier. Brylinger*, ecclesiæ Bas. Capellanus.
Joh. Sellatoris de Gebwiler, A. L. M.
1506. *Theob. Weschhofer*, Decret. Doct. & Dec. Petr. II.
Wern. Schlierbach, Mullhus. A. L. M. & S. Pag. Baccal.
1507. *Joh. Gebwiler* de Columbaria, Licent.
Christian. Strub de Sulgen, A. L. M.
1508. *Joh. Wysbar*, Rotenburg. Plebanus ad S. Theod.
Arn. zum Luft, J. V. D. Canon. & Officialis Bas. II.
1509. *Adam. de Mullenberg*, Doctor, II.
Joh. Justinger, A. L. M. Theol. Baccal. S. Can. Doct.
1510. *Jac. de Gottesheym*, de Aft, Argent. Legum Doct. Juris civ. Prof.
Augustin. Lutenwang, Suevus, LL. civ. interpres, parochus Bas.
1511. *Georgius*, comes in Tengen, Dominus in Nellenburg.
Nic. Briefer, Bas. A. L. M. Canonicus Petr.
1512. *Martin. Schyner*, Decanus Valerii.
Joh. Wentz, A. L. M. Juris Pont. Doct. & ordinarius, Canon. Petr.
1513. *Joh. Sellatoris* de Gebwiler, A. L. M. Theol. Baccal. & Canon. Petr. II.
Matthias Sambucellus (Hœlderlin) Art. & Theol. Doct. Sulgensis.
1514. *Lud. Berus*, Basil. Art. & Theol. Doct. Canon. Petr.
Henr. Rinck, A. L. M.
1515. *Petr. Wenck*, de Lor, A. L. M. Theol. Baccal.
Joh. Sellatoris de Gebwiler &c. III.
1516. *Werner. Schlierbach*, A. L. M. & Theol. Baccal. II.
Joh. Suter, A. L. M. & Capellan. eccles. cathedr. Bas.

1517. *Wolfg.*

1517. *Wolfg. Fabricius Capito*, Theol. Doctor.
Augustin. Luttenwang, LL. Doctor, II.
1518. *Joh. Sellatoris* de Gebwiler &c. IV.
Wern. Schlierbach, S. Pag. Licent. III.
1519. *Joh. Romanus Wonnecker*, Artium, Med. & J. V. D.
Claudius Cantiuncula, Metensis, J. V. D. ejusque Prof.
1520. *Lud. Berus*, Bas. Artium & Theol. Doct. Præpos. & Canon. Petr. II.
Nic. Briefer, Art. Mag. Canonicus Petr. II.
1521. *Petr. Wenck*, A. L. M. &c. II.
Joh. Sellatoris de Gebwiler &c. V.
1522. *Joh. Gebwiler*, Doctor, II.
Joh. Rom. Wonnecker, Legum Doctor, II.
1523. *Petr. Fabrinus*, Augustanus, legum civ. Licent.
Nicol. Briefer, A. L. M. &c. III.
1524. *Petr. Wenck*, Theol. Licent. III.
Wern. Schlierbach &c. IV.
1525. *Joh. Vischer*, d. Currificis, A. L. M.
Henr. Rinck, A. L. M. Theol. Baccal. II.
1526. *Bonif. Amerbach*, Legum Doct. ac Prof.
Leonh. Rebhan, Canonicus Petr.
1527. *Hier. Blatzheim*, A. L. M. capellanus Bas.
Nic. Dumannus, alias Gaillard, Lotharing. studiosus.
1528. *Sebast. Molitor*, animarum custos ad D. Petri.
Osw. Berus, Athesinus, Medicus.
1532. *Osw. Berus*, Med. Doct. ac Prof. II.
1533. *Paul. Constantin. Phrygio*, Selestadiensis.
1534. *Paul. Const. Phrygio*, Theol. Prof. II.
1535. *Bonif. Amerbach*, Legum Prof. II.
1536. *Wolfg. Wissenburg*, parochus ad D. Theod.
1537. *Andr. Bodenstein*, d. Carolostadius, Theol. Doct. ac Prof.
1538. *Hier. Artolphus*, Rhætus, Med. Cand.
1539. *Nic. Briefer*, Decanus Petr. & Juris Licent. IV.
1540. *Bonif. Amerbach*, JC. III.
1541. *Simon Grynæus*, philos. ord. Theolog. extraord. Prof.
1542. *Albanus Thorinus*, Vitoduranus, Med. Prof.
1543. *Joh. Huberus*, Med. Doct.
1544. *Osw. Berus*, Med. Doct. ac Prof. III.
1545. *Joh. Sphyractes*, J. V. L. Canon. Petr. & præpos. Instit. Prof.
1546. *Martin. Borrhaus*, Theol. Prof.
1547. *Sebast. Munster*, Ingelheim. Linguæ Hebr. Prof.
1548. *Vdalr. Iselin*, J. V. D. & Legum Prof.
1549. *Wolfg. Wissenburg*, Theol. Doct. ac Prof. II.
1550. *Osw. Berus*, Med. Doct. ac Prof. IV.
1551. *Bonif. Amerbach*, J. V. D. ac Prof. rude donatus, IV.

1552. *Simon*

1552. *Simon Sulcer*, Bernensis, A. L. M. Minister Petr. h. a. Antistes.
1553. *Martin. Borrhaus*, Theol. Prof. II.
1554. *Vlr. Iselin*, J. V. D. ac Prof. II.
1555. *Joh. Huber*, Med. Doct. II.
1556. *Bonif. Amerbach*, JC. rude donatus, V.
1557. *Wolfg. Wissenburg*, Theologus, III.
1558. *Joh. Sphyractes*, J. V. L. Codicis Prof. II.
1559. *Isaacus Keller*, Med. Doct. ac Prof.
1560. *Vlr. Iselin*, J. V. D. & Legum Prof. III.
1561. *Basil. Amerbach*, J. V. D. ac Prof.
1562. *Simon Sulcer*, Antist. & Theol. Prof. II.
1563. *Vlr. Coccius*, Pastor Petrin.
1564. *Marc. Hopper*, Juris Doct. ac Prof.
1565. *Theod. Zuinger*, Med. Doct. Ling. Gr. Prof.
1566. *Basil. Amerbach*, JC. II.
1567. *Joh. Huber*, Med. Doct. Archiater, & Prof. III.
1568. *Simon Sulcer*, Antistes & Theol. Prof. III.
1569. *Isaacus Keller*, Med. Doct. & Prof. II.
1570. *Felix Plater*, Med. Doct. ac Prof. & Archiater.
1571. *Vlric. Coccius*, Theol. D. & Prof. ac Pastor Petrin. II.
1572. *Theod. Zuinger*, Medicus, II.
1573. *Basil. Amerbach*, JC. III.
1574. *Sam. Grynæus*, J. V. D. ac Prof.
1575. *Simon Sulcer*, Antist. & Theol. Prof. IV.
1576. *Felix Plater*, Med. Doct. ac Prof. II.
1577. *Christian. Vrstisius*, Mathematicus.
1578. *J. Nic. Stupanus*, Med. Doct. & Org. Arist. Prof.
1579. *Vlric. Coccius*, Theol. Doct. ac Prof. III.
1580. *Basil. Amerbach*, J. V. D. ac Prof. IV.
1581. *Theod. Zuinger*, Medicus, III.
1582. *Felix Plater*, Medicus, III.
1583. *Christian. Vrstisius*, Mathematicus, II.
1584. *J. Jac. Grynæus*, Theol. Doct. ac Prof. eique mox Heidelbergam vocato suffectus Christ. Vrstisius III.
1585. *Henr. Pantaleon*, A. L. M. Med. Doct. Theol. Licent. Phys. Prof. & comes Palat.
1586. *Basil. Amerbach*, J. V. D. ac Prof. V.
1587. *Joh. Brandmuller*, Biberacensis, Theol. Doct. ac Prof. & pastor Micropolit.
1588. *Felix Plater*, Med. Doct. ac Prof. IV.
1589. *Sam. Grynæus*, J. V. D. ac Prof. II.
1590. *J. Jac. Grynæus*, Theol. Doct. N. T. Prof. & Ant. II.
1591. *Joh. Gut*, Rœtelanus, J. V. D. ac Cod. Prof.
1592. *Casp. Bauhin*, Med. Doct. Anat. & Bot. Prof.
1593. *Sam. Grynæus*, J. V. D. ac Prof. III.
1594. *Joh. Brandmuller*, Theol. Doct. V. T. Prof. Pastor Micropolit. II.

1595. *Felix*

1595. *Felix Plater*, Med. Doct. ac Prof. V.
1596. *J. Jac. Grynaeus*, Antist. Theol. D. & Pr. III.
1597. *Ludov. Iselin*, J. V. D. ac Prof.
1598. *Casp. Bauhin*, Medicus, II.
1599. *Henr. Just*, Bas. A. L. M. Pastor Petrin. Organi Arist. Prof.
1600. *Amand. Polanus* a Polansdorff, Theol. D. ac V. T. Pr.
1601. *Johannes Gut*, J. V. D ac Prof. II.
1602. *Thom. Coccius*, Med. Doct. & Ethicae Prof.
1603. *J. Jac. Grynaeus*, Antistes, &c. IV.
1604. *J. Jac. Fascb*, J. V. D. ac Instit. Prof.
1605. *Felix Plater*, Archiater &c. VI.
1606. *Jacobus Zuinger*, Med. Doct. Linguae Gr. Prof.
1607. *Ludov. Iselin*, JC. II.
1608. *Petrus Ryff*, Phil. & Med. D. Mathes. Prof.
1609. *Amand. Polanus* a Polansdorff, Theologus, II.
1610. *Joh. Gut*, JC. III.
1611. *Casp. Bauhin*, Med. D. Anat. & Bot. Prof. III.
1612. *J. Jac. Fascb*, JC. II.
1613. *Mart. Chmielecius*, a Chmielnick, Med. Doct. Physic. Prof.
1614. *Joh. Buxtorff*, A. L. M. Ling. Hebr. Prof.
1615. *Joh. Gut*, JC. IV.
1616. *Petr. Ryff*, Med. Doct. Math. Prof. II.
1617. *Sebast. Beck*, Theol. Doct. V. T. Prof.
1618. *J. Jac. Fascb*, J. V. D. ac Prof. III.
1619. *Casp. Bauhin*, Med. D. Archiater, Prax. Pr. IV.
1620. *J. Rod. Burcard*, J. V. D. Ethic. Prof.
1621. *Joh. Wolleb*, Th. D. V. T. Prof. Antist.
1622. *Joh. Gut*, JC. V.
1623. *Thom. Plater*, Med. D. Anat. & Bot. Prof.
1624. *Lud. Lucius*, A. L. M. Organi Log. Prof.
1625. *Sebast. Beck*, Theol. Doct. N. T. Prof. II.
1626. *J. Jac. Fascb*, J. V. D. Cod. Prof. & Synd. IV.
1627. *Mart. Chmielecius*, Med. Doct. Phys. Prof. II.
1628. *J. Rod. Burcard*, J. V. D. Ethic. Prof. II. eique Archigrammateo electo successit Mart. Chmielecius III.
1629. *Joh. Wolleb*, Th. Doct. ac Prof. & Ant. ejusque defuncti vices egit Chmielecius IV.
1630. *J. J. Faescb*, J. V. D. Pand. Prof. Synd. V.
1631. *Eman. Stupanus*, Med. Doct. Theor. Prof.
1632. *Jac. Burcard*, J. V. D. Eth. Prof.
1633. *Sebast. Beck*, Theologus, III.
1634. *J. Jac. a Brunn*, Med. Doct. Pract. Prof.
1635. *German. Obermeyer*, Med. Doct. Math. Prof.
1636. *Theod. Zuinger*, Th. Doct. V. T. Prof. Ant.
1637. *Remig. Fascb*, J. V. D. Pand. Prof.

1638. *J. Casp.*

1638. *J. Casp. Bauhin*, Med. Doct. Anat. & Bot. Prof.
1639. *Joh. Buxtorff*, fil. Linguæ S. Prof.
1640. *Sebast. Beck*, Theologus, IV.
1641. *J. Jac. Hofmann*, J. V. D. Cod. Prof.
1642. *Eman. Stupanus*, Med. Doct. Theor. Prof. II.
1643. *Jac. Hagenbach*, Med. Doct. Ethic. Prof.
1644. *Theod. Zuinger*, Theologus & Antistes, II.
1645. *J. Jac. Faesch*, JC. & Syndic. VI.
1646. *J. Jac. a Brunn*, Med. Doct. Pract. Prof. II.
1647. *Jac. Burcard*, J. V. D. Ethic. Prof. II.
1648. *Sebast. Beck*, Theologus, V.
1649. *Remig. Faesch*, J. V. D Pand. Prof. II.
1650. *J. Casp. Bauhin*, Med. Doct. Anat. & Bot. Prof. II.
1651. *Felix Plater*, Med. Doct. Phys. Prof.
1652. *Joh. Buxtorff*, Th. Doct. Ling. Hebr. & Locc. Comm. Th. Prof. II.
1653. *Luc. Burcard*, J. V. D. Cod. Prof.
1654. *Eman. Stupanus*, Med. Doct. Theor. Prof. III.
1655. *Petr. Falckeisen*, Med. Doct. Rhet. Prof.
1656. *J. Rod. Wettstein*, Th. Doct. N. T. Prof.
1657. *Jac. Brandmuller*, J. V. D. Instit. Prof.
1658. *J. Jac. a Brunn*, Med. Doct. Pract. Prof. III.
1659. *Luc. Gernler*, Th. D. Antist. Locc. Comm. & Controv. Th. Prof.
1660. *Remig. Faesch*, J. V. D. Pand. Prof. III.
1661. *J. Casp. Bauhin*, Med. Doct. Pract. Prof. III.
1662. *Joh. Buxtorff*, Th. Doct. V. T. & L. H. Prof. III.
1663. *Luc. Burcard*, J. V. D. Cod. Prof. II.
1664. *J. Casp. Bauhin*, Med. Doct. Pract. Prof. IV.
1665. *J. Frid. Burcard*, J. V. D. Orat. Prof.
1666. *Joh. Zuinger*, Th. D. Controv. Th. Prof.
1667. *J. Rod. Burcard*, Med. Doct. Anat. Prof.
1668. *Sim. Battier*, J. V. D. Rhet. Prof.
1669. *J. Rod. Wettstein*, Th. Doct. N. T. Prof. II.
1670. *Jac. Brandmuller*, J. V. D. Pand. Prof. II.
1671. *J. Henr. Glaser*, Med. D. Anat. Prof.
1672. *Christoph. Faesch*, J. V. D. Hist. Prof.
1673. *Luc. Gernler*, Th. D. V. T. Prof. & Antist. II.
1674. *Nic. Passavant*, J. V. D. Instit. Prof.
1675. *J. Casp. Bauhin*, Med. D. Pract. Prof. V.
1676. *Jac. Rüdin*, A. L. M. Rhet. Prof.
1677. *Petr. Werenfels*, Th. D. Locc. C. Prof. & Ant.
1678. *Luc. Burcard*, J. V. D. Cod. Prof. III.
1679. *J. Rod. Burcard*, Med. D. Theor. Prof. II.
1680. *J. Jac. Buxtorff*, A. L. M. Ling. Hebr. Prof.

1681. *Joh. Zuinger*, Th. D. V. T. Prof. II.
1682. *Nic. Passavant*, J. V. D. Pand. Prof. II.
1683. *Jac. Rot*, Med. Doct. Anat. Prof.
1684. *J. Jac. Harder*, Med. D. Rhet. Prof.
1685. *Petr. Werenfels*, Th. D. V. T. Prof. Ant. II.
1686. *Sebast. Faesch*, J. V. D. Inst. Prof.
1687. *Nic. Eglinger*, Med. D. Theor. Prof.
1688. *Bonif. Faesch*, J. V. D. Ethic. Prof.
1689. *J. Rod. Wettstein*, fil. Theol. Doct. Locc. Comm. Th. Prof.
1690. *Luc. Burcard*, J. V. D. ac Prof. emeritus, IV.
1691. *Jac. Rot*, Med. D. & Pract. Prof. II.
1692. *Joh. Wettstein*, J. V. D. Ling. Gr. Prof.
1693. *Joh. Zuinger*, Th. Doct. N. T. Prof. III.
1694. *Sebast. Faesch*, J. V. D. Cod. Prof. II.
1695. *J. Jac. Harder*, Med. Doct. Anat. Prof. II.
1696. *J. Jac. Buxtorff*, Ling. Hebr. Prof. II.
1697. *Petr. Werenfels*, Th. D. N. T. Prof. Antist. III.
1698. *Jac. Burcard*, J. V. D. Pand. Prof.
1699. *Nic. Eglinger*, Med. Doct. Theor. Prof. II.
1700. *Jac. Bernoulli*, Math. Prof.
1701. *J. Rod. Wettstein*, Th. Doct. V. T. Prof. II.
1702. *Bonif. Faesch*, J. U. D. Inst. Prof. II.
1703. *J. Jac. Harder*, Med. Doct. Theor. Prof. Comes Palat. III.
1704. *Theod. Zuinger*, Med. Doct. Anat. Prof.
1705. *Sam. Werenfels*, Th. Doct. V. T. Prof.
1706. *Sebast. Faesch*, J. V. D. Cod. Prof. III. ipsi ad munus Archigrammatei provecto suffectus Jac. Burcard, Pand. Prof. II.
1707. *Nic. Eglinger*, Med. D. Pract. Prof. Archiater. III.
1708. *J. Jac. Battier*, J. V. D. Inst. Prof.
1709. *J. Rod. Wettstein*, Th. Doct. N. T. Prof. III.
1710. *Bonif. Faesch*, J. V. D. Cod. Prof. III.
1711. *Theod. Zuinger*, Med. Doct. Pract. Prof. II.
1712. *Eman. Zaeslin*, Med. Doct. Rhet. Prof.
1713. *Hier. Burcard*, Th. Doct. V. T. Prof. Antist.
1714. *J. Jac. Battier*, J. V. D. Cod. Prof. II.
1715. *Joh. Rod. Beck*, Med. Doct. Phys. Prof.
1716. *Joh. Bernoulli*, Med. Doct. Mathes. Prof.
1717. *Jac. Christoph. Iselin*, Th. D. Controv. Th. Prof.
1718. *J. Jac. Battier*, J. V. D. Cod. Prof. III.
1719. *J. Henr. Staehelin*, Med. Doct. Anat. Prof.
1720. *Joh. Buxtorff*, Ling. Hebr. Prof.
1721. *Nic. Harscher*, Med. Doct. Orat. Prof.
1722. *Sam. Werenfels*, Th. Doct. N. T. Prof. II.

1723. *Sam.*

1723. *Sam. Battier*, Med. Doct. Linguæ Gr. Prof.
1724. *J. Rod. Beck*, Med. Doct. Phyſ Prof. II.
1725. *Hier. Burcard*, Th. D. V. T. Prof. Ant. II.
1726. *Eman. Zaeslin*, Med. Doct. Ethic. Prof. II.
1727. *J. Rod. a Waldkirch*, J. V. D. Inſtit. Prof.
1728. *J Rod. Mieg*, Med. D. Anat. Prof.
1729. *J. Rod. Zuinger*, Med. Doct. Pract. Prof.
1730. *Hier. Burcard*, Theol. D. V. T. Prof. Ant. III.
1731. *Joh. Toniola*, J. V. D. Pand. Prof.
1732. *Chriſtoph. Eglinger*, Med. Doct. Rhet. Prof.
1733. *Nic. Harſcher*, Med. Doct. Orat. Prof. II.
1734. *Eman. Kœnig*, Med. Doct. Theor. Prof.
1735. *Jac. Chriſtoph. Iſelin*, Theol. Doct. Controv. Theol. Prof. II.
1736. *Bened. Staehelin*, Med. Doct. Phyſ. Prof.
1737. *Petr. Rybiner*, Log. Prof.
1738. *Nicol Bernoulli*, J. V. D. Cod. Prof.
1739. *Nicol. Bernoulli*, J. V. D. Cod. Prof. II.
1740. *J. Rod. Zuinger*, Med. Doct. Pract. Prof. II.
1741. *Joh. Bernoulli*, Med. Doct. Math. Prof. II.
1742. *Joh. Grynaus*, Theol. D. N. T. Prof.
1743. *Nic. Bernoulli*, J. V. D. Cod. Prof. III.
1744. *Dan. Bernoulli*, Med. D. Anat. Prof.
1745. *Andr. Weiſs*, J. V. D. Ethic. Prof.
1746. *J. Balth. Burcard*, Theol. Doct. N. T. Prof.
1747. *Nic Bernoulli*, J. V. D. Cod. Prof. IV.
1748. *Eman. Kœnig*, Med. Doct. Theor. Prof. II.
1749. *Jerem. Raillard*, J. V. D. Rhet Prof.
1750. *Jac. Chriſtoph. Beck*, Theol. Doct. Locc. Comm. Th. Prof.
1751. *J. Rod. Thurneiſen*, J. V. D. Pand. Prof.
1752. *J. Rod. Zuinger*, Med. Doct. Pract. Prof. III.
1753. *Petr. Rybiner*, Log. Prof. II.
1754. *J. Balth. Burcard*, Th. Doct. N. T. Prof. II.
1755. *Nic. Bernoulli*, J. V. D. Cod. Prof. V.
1756. *Dan. Bernoulli*, Med. Doct. Phyſ. Prof. II.
1757. *Jer. Raillard*, J. V. Doct. Rhet. Prof. II.
1758. *Jac. Chriſt. Beck*, Th. Dr. Contr. Th. Prof. II.
1759. *J. Rod. Thurneiſen*, J. V. D. Pand. Prof. II.
1760. *Frid. Zuinger*, Med. Doct. Theor. Prof.
1761. *Jac. Chriſtoph. Ramſpeck*, Med. Doct. Eloq. Prof.
1762. *Eman. Rybiner*, Th. Doct. Locc. C. Th. Prof.
1763. *J. Rod. Iſelin*. J. V. D. Inſt Prof.
1764. *J. Rod. Staehelin*, Med. Doct Anat. Prof.
1765. *Joh. Bernoulli*, J. V. D. Math. Prof.
1766. *Jac. Chriſt. Beck*, Theol. Doct. V. T. Prof. III.

1767. *Joh.*

1767. *J. Henr. Falckner*, J. V. D. Cod. Prof. Reip. Synd.
1768. *Frid. Zuinger*. Med. Doct. Theor. Prof. II.
1769. *Jac. Basler*, Ling. Hebr. Prof.
1770. *J. Werner. Herzog*, Th. Doct. Locc. C. Th. Prof.
1771. *J. Rod. Thurneisen*, J. V. D. Pand. Prof. R. Synd. III.
1772. *J. Rod. Staehelin*, Med. Doct. Anat. Prof. II.
1773. *J. Henr. Rybiner*, Med D. Ethic. Prof.
1774. *J. Balth. Burcard*, Th. Doct. N. T. Prof. III.
1775. *J. Henr. Falckner*, J. V. D. Cod. Prof. Reip. Synd. II.
1776. *Jac. Meyer*, Histor. Prof.
1777. *Jac. Christ. Beck*, Th. D. V. T. Prof. IV.
1778. *J. Henr. David*, J. V. D. Pand. Prof.

CATALO-

CATALOGUS PROFESSORUM ALPHABETICUS.

David

Keller

Obermeyer

Sichardus

Wierz

